

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillelmi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jncipit Postilla Guillelmi sup[er] euangelia d[omi]nicalia p[er] toti[us] anni
circulu[m] cu[m] glosula interliniari scholastica: necno[n] textus
eua[n]gelior[um]: iuxta s[a]eculariu[m] ecclesias ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Quam appropinassent hiero-
solyms. **Barth. xij.** **Barci.**
xj. **Lu. xij.** **Jo. xij.** **Historia huius**
Euangelij facta est anno christi
xxxij. xij. kal. aprilis. dnica. luna. xj. inditi-

tum: qz licet sacerdotes no haberent be-
reditates ad colendum: habebant tame
domos ad animalia nutrienda. **Ad**
monte oliueti. qui distat a hierusalem
mille passus: qui faciunt unum milliare: id

Postilla
Jo. 12. a.

Incipit Postilla

Buillermi sup euangelia dnica
lia p totum anni circulu cu glosula
interliniam scholastica: necno te-
xus euangelioz: iuxta seculariu
ecclesias designatus.

Dnica. I. Aduetus dñi Euā
gelii fm Mattheu. XXI. a. i. pn.

Filium
lorem
poze. Cu ap
propinquas
sent hieroso-
lymis et ve-
nissent beth-
phage ad

montem oliueti: tunc misit duos b
de discipulis suis dicens: Itē in o
castellu qd contra vos est: et sta

z contradictione in ciuitate. f. Et sta-
tim inuenieris asinam alligatam z
pullum cum ea. Ad littera dicit: q in
hierusalem erat asina comunis/depurata
communibus vsibus pauperum: qui no
poterat habere iumenta: z erat ante do-
mu cuiusdam ligata/ vel in comuni loco:
vt qui ea indigebat: die qua habebat ea:

o ne. vj. **An incitiu**
hodierni euangelij
habet: q an ser di-
es palche: id e sab-
bato ante die pal-
maru christus ve-
nit berbania: quod
erat castellu Bar-
the et marie mag-
dalene/ distat a hie-
rusalem duo parua
miliaria: que faci-
unt vnu dimidium
miliare apud nos:
scz in partibus ale-
mani: vbi fecerut
christo cenā: z mar-
tha ministrabat. La-
zarus ho erat vn-
ex discubentibus:
Maria magdale-
na aperuit pides
de alabastro vn-
guenti nardi spica-
ti preciosi: et vngit
pedes z caput do-
mini. Conuenerut
autē berbania mul-
ti: no tm ppter ie-
sum/ sed vt Laza-
rum viderent resu-
scitatum. Cogita-
uerut autem prin-
cipes sacerdotum
vt lazarus interfi-
cerent: quia multi
ppter ipsum abibant
ex iudeis: et crede-
bāt in iesum. Sequēti
vero die scz in die
palmaru: mane factu
christus de berba-
nia recessit vt veniret
in hierlm. a. Cu
autem appropinquas-
sent hieroso-
lymis/ et venissent
bethphage. Lira.
que erat villa parua
in descensu montis
oliueti versus hierusalē:
et erat sacerdo-

B
in pede montis.
montem oliueti: tunc misit duos b
de discipulis suis dicens: Itē in o
castellu qd contra vos est: et sta
z contradictione in ciuitate. f. Et sta-
tim inuenieris asinam alligatam z
pullum cum ea. Ad littera dicit: q in
hierusalem erat asina comunis/depurata
communibus vsibus pauperum: qui no
poterat habere iumenta: z erat ante do-
mu cuiusdam ligata/ vel in comuni loco:
vt qui ea indigebat: die qua habebat ea:

Act. 1. b.

Act. 5. e.

Ps. 54. b.

Dominica. I. Aduentus

Eci pabulū dabat: pull^o autē eius nutriebat ad eosdē vsus: et hoc s^m Hiero. ⁊ raba. **S**oluite ⁊ adducite mihi: ⁊ si d^s vo. ali. di. i. i. pedire volēs. **D**icite q^z d^s his op^o h^z. Et p^o festim. i. sine contradictione.

Dimitte e. vñ l^z h^z p^o. Virtus christi apparuit corā co. i. custode illo^z aialū ad dādū ignotis. **H**oc autē totū factū ē vt adimpleret qd dictū ē p^o p^o p^o. di. scz zachariam.

Dicite filie sion. **L**y. hoc ē ciuitati hierlm: q^z dicebat filia sion: q^z in monte sion erat fortalicū ciuitatē: ⁊ protegebat ciuitas ab illa parte sicut filia a matre.

Ecce rex tu^o. i. christ^o. **T**e nit tibi mā suet^o sedes sup asinā ⁊ pullū filiū sub iugā. Dumo em^o sedit sup pullū: q^z tñ nō erat domit^o: q^z nō dū fuerat ap^o plicatus humanis vsibus: vt dicunt

Dat. ⁊ Luc. ideo sedit postea super asinā. **H**oc autē factū ē in figura: q^z p pullū significat popul^o gentilis: q^z nō fuerat subiect^o iugo legis: p asinam d^o pplis iudaic^o: q^z laborauerat sub lege. **A**d h^o autē veniebat christ^o in mūdū: vt vtrūq^z pplm subiugaret sibi p fidē catholicā. **N**otandū autē q^z huic facto adhibet

pphetę zacharie testimoniū: vt appareat dñm iesum oīa q^z de seipso sc̄pta sūt cōpleuisse: sed seribe et pbarisei cecati malicia: nō intellexerūt ea q^z legerunt. **E**t istud dicitū pphetę extendit ad duplicē aduentū christi. s. aduentū in carnē: ⁊ sic legit^o h^o euāg^o. in p̄ma dñi: ca aduent^o s^m rubricā ordinis s̄dicato rō. **E**t ad aduentū in hierlm: ⁊ sic legit^o i dñica palmarū s^m rubricā ordinis minor^o ⁊ ecclie romane. **H**oc autē discipuli fecerūt rē. ⁊ eū de sup sedere fecerūt. **H**ec fuit reuerētia quā discipuli christo exhibuerūt q^z nō pmiserūt eū equare sup nudo: sed ei loco selle vestimēta sua iposuerunt. **I** plurima aut tur. strauerunt vesti. sua in via. s. sub pedibus asine: ne offenderet ad lapidem. **E**t etiā hoc factū ē ipsi christo a pplo in signū reuerētię. **A**lij autē ceter. de. ra. de arb. et ster. in via. quod erat alacritatis et gaudij signū: vt dicit Hiero. **E**t ē v^o rissimile q^z de olgere pulcherrū arborū: et s̄cipue oliuaz. **A**n ecclia cantat: Pueri hebreo rā tollētes ramos oli. rē. Cantat etiā de florib^o ⁊ palmis: Occurrūt turbe cū floribus et palmis. **I**n illa em calida regione

Li cū ea: soluite ⁊ adducite mihi: **S**i q^z aliqd vobis dixerit: dicite quia dominus his opus habet: ⁊ p^o festim dimittet eos. **H**oc autē totū factum est vt adimpleret qd dictū ē p^o pphetā dicentē. **D**icite filie sion: ecce rex tu^o venit tibi mā suetus: sedens sup asinam ⁊ pullū filiū sub iugā. **E**untes autem discipuli fecerūt sicut p^o cepit illis iesus. **E**t adduxerunt asinam ⁊ pullū: et imposuerunt super eos vestimēta sua: ⁊ eum de turba strauerunt vestimenta sua in via. **A**lij autē cedebāt ramos de arboribus ⁊ sternebāt in via.

† Zach. 9. c

Pro signum in Hierlm
⁊ q^z h^o fuit malis est
⁊ exultat

D. at. 21. a
Lu. 19. f.

A tūc arbores citi⁹ florē: rēdes ē credibile q̄ pulchriores frōdes cū florib⁹ suis/ vel etiā flores alios de terra carpebāt p̄ amnitare z iocūditate ostēdēda. a **Turbe** autē q̄ p̄cedebāt z q̄ sequebantur clamabāt dicentes. Cū em̄ christ⁹ esset i descensu mōtis oliueti: auditū ē hierosolymis de aduētū eius: et tūc turba multa q̄ conuenerat ad diē festū/ p̄cessit ei obuiam: q̄ audierāt miraculum de fuscitaciōe lazari. Multa em̄ turba comitabāt eā de bethania veniēdo: z sic oēs simul. s. obuiātes z comitan-tes fecerūt ei reuerentiā clamātes z dicētes. b **Osanna**. quod interpretat obsecro dñe saluū me fac. c **Filio dauid**. i. p̄ filiū dauid. s. christū. d **Benedictus** q̄ venit. supple a dño deo mis- sus. e **In noīe dñi**. Cū ps. Narra- bo nomē tuū fratrib⁹ meis. Itē p̄m Bar- cū: turbe adhuc adiūperūt secūda lau- dē dicētes: Bñdictū regnū patris nostri dauid: quod restitūtū est nūc in aduentu tuo. Itē p̄m Lucā tertiā laudē addiderūt dicentes: Pax de celis z gl̄ia in excelsis. Itē p̄m Joannē quartā laudē addiderūt dicētes: Bñdictus rex isrl̄ q̄ venit in noīe dñi. Et sic receperūt eū oēs turbe tāq̄ regē. Circa p̄sens euāgelīū vbi dicit: Ecce rex tu⁹ venit tibi māfuetus. Est diligēter sciēdū q̄ aduētus christi desiderabat a superioribus. s. ab angelis/ vt restaurarent eū p̄ incarnationē filii dei sedes demo- nū cadētū sunt impleti. Itē desiderabat ab inferioribus. s. a sc̄is p̄rib⁹ de limbo: vt inde extraherent q̄ ibi detinebātur ca- priui: q̄ p̄ aduētū filii dei sūt liberati. vñ:

ps. 21. c

B Tu autē in sanguīe testamēti eduxisti vin- ctos de lacu in quo nō erat aqua rē. Itē desiderabat a modernis: qui p̄tunc erāt in medio: id est in mūdo: vt in eius fide et merito saluarent: non descendentes am- plius in infernū: quis post eius aduētū eglā ascendunt omnes qui credūt in ip̄m

Mat. 11. c

in vita glorie permāsurū: vt patet in euan- gelio vbi dicit: Sic deus dilexit mundū: vt vnigenitū filiū suū daret: vt om̄s qui credit in ip̄m non pereat: sed habeat vitā eternā. Itē diligēter notandū: q̄ totum tempus ante aduē- tum christi fuit tē- pus rigoris z iusti- cie: Nā deus in co- magnā iusticiā ex- ercuit: vt patet in lucifero et angelis eius: quos p̄pter motū vnūz supbie de celo p̄iecit. Itē

30. 3. b.

Eccl. 14. v.

Gen. 3. c.

Gen. 7. d.

Gen. 19. f.

D

patet in primis parentibus: quos p̄pter vnā pomū veritum quod comederūt/ de paradiso eiecit. Itē patet in diluuiō: in q̄ propter peccatū carnis totum genus hu- manū submersit/ exceptis octo homini- bus. Itē etiā patet in quinq̄ ciuitatibus: Sodoma/ Bomoira: adama/ seboym/ et segor: vnde dicitur. Pluit domin⁹ sup so- domā z gomorrā/ sulphur z ignem de ce- lo: et subuertit om̄es ciuitates/ z omnem circa regionē: vniuersos habitatores vr- bium/ z cūcta virentia terrę. Item patet in mltis locis veteris testamēti: vbi ostē- ditur/ q̄ deus magnas iusticias exercuit in homines. Nā hec sentētia z admiran- da iusticia omnes patriarchas z prophe- tas: ac etiā omnem hominē quātūmvis sancte viueret: mittebat ad carcerē infer- ni. vnde dicit. Descendā ad filiū meū lu- gens in infernum. Ac etiā Joannē bap- tistam: de quo christus testatus est: q̄ inter- natos mulierū nō surrexit maior Joanne baptista. Cū z p̄pheta. Dñe in celo mi- sericordia tua: q̄ misericordia p̄tunc vi- debatur esse in celo cū angelis. Ac vbi ve- nit plenitudo t̄pis. s. tēpus gratię z mise- ricordię: quod incepit in aduentu christi) circumquaq̄ regnat et p̄ualet misericor- dia iusticie. vnde p̄pheta. Misericordia tua dñe plena est terra. Hōc sic p̄bat: q̄ christus post aduētū suū regnū celo z p̄- ciosissimū vili p̄cio vēdidit. Nā primo ip̄m dedit apl̄is. p̄ nauī z rberi. Cū dicit: Relictus iheribus et nauī securi sunt est.

Gen. 37. g

Mat. 10. c

ps. 35. b.

Gal. 4. a

ps. 31. a.

Mat. 4. d

Sancti spiritus dei fides in omni lapsa f:

1 2

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

Dominica. II. Adventus

Secundo gabriel dedit p dimidio bonoz su
 oru. vñ: Ecce dimidiu bonoz meoru dñe
 do paupib. Tertio dedit alius p residua
 pre diuitiaz suaz. vñ: Ad superi date ele
 mosynā: z ecce oia mūda sūt vob. Quar
 to quibusdā dat p
 duob^o erib^o minu
 tis: sicut paupcule
 vidue. vnde dicit
 aut Iesus z quādā
 viduā paupculā
 mittentē era minu
 ta duo. Quinto q
 busdā p calice aq
 frigide. vñ: Quicū
 q potū dederit vni
 ex minimis meis ist
 calicē aq frigide: n
 pdet mercedē. Se
 xto qbusdā p sola
 bōa volūtate: vt la
 trod i cruce q dixit:
 Dñe memēto mei
 dū veneris i regnū
 tuū. Et rñdit ei christ^o: Amē dico tibi: ho
 die mecū eris in paradiso. **Uñ Aug^o.** Colo
 nat de^o int^o volūtate vbi nō inuenit facul
 tate. Itē notandū: q Hugo de prato sup
 p̄dicta p̄ba: Ecce rex tu^o venit tibi māsue
 tus dicit: q dñs iesus christ^o venit nobis
 septē modis. Primo venit vt lux ad nos
 illuminādū: q oēs cēci eram^o. vñ: Dabi
 tātib^o in regione vmbre mortis: lux orta ē
 eis. Secūdo venit vt medic^o ad sanandū: q
 oēs infirmi ad mortē iacebam^o. vñ: Di
 xit verbū suū z sanauit eos. Tertio venit
 vt iust^o ad iustificādū z pctā remittendū:
 qz oēs peccauim^o: iuxta illud: Omnes pec
 cauerūt: z egēt gratia dei. Et alibi: Confi
 de fili: remittunt tibi peccata tua. Quarto
 venit vt ignis ad inflāmandū: qz in dei
 amore z p̄mi oēs frigidī manebamus.
 vñ: Unde dicit: Ignē veni mittere in terrā.
 Quinto venit vt redemptor ad p̄ciū no
 bis soluendū: quia omnes p delicto p̄i
 mor parentum in carcere inferni detine
 bamur. vñ: Unde ap̄kol^o paul^o dicit: Em
 pti em̄ estis p̄cio magno. Sexto venit vt
 vita ad viuificandū: quia omnes vita glo
 rie carebamus p̄pter originale peccatū.

Septimo venit vt dominus omnipotēs
 ad patriam nostrā nos deducendo: vnde
 p̄beta: Ascendit em̄ pandens iter ante
 eos. **Hec Hugo de prato.**

Evāgelium. II. aduentus. Euāge. fm Lucā. XXI. e. circa finē.

Fail
 lo tem
 pore: Dixit
 iesus disci
 suis: Erunt
 signa in so
 le et luna
 et stellis et

Erit si
 gna i so
 le et lu
 na. zc.
 Luc. xij. Matt.
 xiiij. Barci. xij.
 Hec p̄dixit dñs ie
 sus anno et^o xiiij.
 xj. kal. ap̄lis. feria.
 iij. lūa. xij. iuditiōe
 vj. Ante initū bo
 dierni euāg. scribit
 sanctus Lucas in
 eodē ca. qz christus
 p̄dicens tēpus ex
 tremi iudicij dixit:
 Surget gēs cōtra
 gentē: z regnū ad
 uersus regnum: et

terremotus erit magni p loca: z pestilen
 tię z fames terroresqz de celo: z signa ma
 gna erūt. **Uñ p̄gnantib^o** z nutritibus in
 illis dieb^o. Itē de extremo iudicio dicit.
 Sicut fulgur choruscās de sub celo in ea
 que sub celo sunt: ita erit fili^o hois in die
 sua. s. aduentus ad iudiciū. Et sicut factū ē
 in diebus noe: ita erit in diebus filij hois:
 Edebāt z bibebāt: vxores ducebāt et da
 bant ad nuptias vsqz in die qua intravit
 noe arcā: z venit diluuiū z pdidit omnes.
 Sicut factum est in diebus loth. Ede
 bāt z bibebāt: emebāt z vendebāt: plan
 tabāt z edificabāt: qua die autē exiit loth
 a sodomis: pluit ignē z sulphur de celo:
 z omnes perdidit: fm hęc erūt qua die fili^o
 hois reuelabit in die iudicij. **Uñ etiā de**
 hoc dicit: Cū dixerit pax et securitas: tūc
 repentinus eis supueniet interitus.

E runt signa in sole et luna
 et stellis. Luce. xij. Matt. xij.
 Bar. xij. Sed que erunt
 illa signa declarat. Primo vt
 dicit p̄beta: Sol conuertet in tenebras
 et luna in sanguinem: ante qz veniat dñs

**Christ^o ve
 nit nob se
 p̄tē modis
 Eia. 9. a.
 Ps. 106. b
 Rom. 5. c
 Dat. 9. a.
 Lu. 12. f.
 1. Co. 6. d.**

A domini magnus & terribilis. Item ostenditur in Apocalypsi. Sol factus est niger tanquam sacculus cilicinus: & luna tota facta est sicut sanguis: & stelle de celo ceciderunt super terram. Item christus dicit in euangelio. Sol obscurabitur & luna non dabit lucem suam: & stelle cadent de celo. Hoc non intelligitur quod cadant de firmamento: quia minima stella secundum astronomos est maior quam tota terra: & tante impressiones et commotiones erunt in aere decurrentes ad terrorem malorum: ut a simplicibus hominibus stelle cadere putabuntur. Unde Augustinus. Tam seua erunt iudicia dei: quod ipsum sol aspice re non audebit.

B **E**t in terris pressura gentium & confusione sonitus maris & fluctuum eius. Nam mare eleuabit ultra altitudinem montium quadraginta cubitis. Unde mirabiles elationes maris. Tunc illi qui in pinguatibus illud: Secura mens quasi iuge conuiuium: sic timor attenuat & ericcat: sicut illud. Spiritus tristis ericcat ossa. **E**t de timore. s. instantium malorum. **E**t de expectatione. s. futurorum adhuc distantium. **Q**ue. s. timor & expectatio. **S**uperueniet. desuper. s. de celo. **U**niverso orbi. non tamen parti. **E**t quod pars quod nullus erit locus refugii. Unde: Erit tunc tribulatio quia non fuit ab initio mundi usque modo:

Et tunc videbunt filium hominis uenientem in nube cum potestate magna & maiestate. **H**is autem fieri in boni videbunt cum magno gaudio & gloria: sed mali cum confusione & pena. Unde etiam sanctus Thome in. iiii. dist. xlvj. Sicut visio glorie humanitatis christi erit iustis in premium: ita inimicis christi erit in supplicium. **C**onuenienter. scilicet ad iudicium. **I**n nube. scilicet lucida. **C**um potestate magna & maiestate. quia cum angelis & omnibus sanctis in celo existentibus. **E**t tunc congregabit omnes gentes in uallem iosaphat. Hieronymus de dicit. Non est intelligendum quod in illa parua ualle pcludantur innumerabilia milia hominum: sed in locis circumiacentibus. Nam boni in aere cum christo stabunt: mali vero in terra: quorum non erit numerus cum quibus uerus & iustus iudex contendet et disceptabit. Consequenter in euangelio hodierno post timorem reproborum ponitur consolatio electorum cum dicit. **H**is autem fieri incipientibus: respicite. per fide.

neque fiet. Et alibi. Veniet tale tempus quale non fuit: ex quo gentes ceperunt esse. **N**am virtutes celorum mouebuntur. Id est angeli ad modum trementium se habebunt. Et angeli dicuntur virtutes celorum: quia sunt inhabitatores celorum. Unde Chrysostomus. Angeli qui in iusticia astabunt: nihil sibi consciunt: uidebunt infinitam multitudinem condemnatorum: non intrepidat sed cum magno timore illic stabunt. **E**t tunc uidebunt filium hominis. scilicet tam boni quam mali: quia secundum magistrum sententiarum. libro. iiii. christus dominus in forma hominis iudicabit et illa ab omnibus uidebitur. Erit tamen differentia ex parte uidentium: quod

Et tunc uidebunt filium hominis uenientem in nube cum potestate magna & maiestate. **H**is autem fieri in boni videbunt cum magno gaudio & gloria: sed mali cum confusione & pena. Unde etiam sanctus Thome in. iiii. dist. xlvj. Sicut visio glorie humanitatis christi erit iustis in premium: ita inimicis christi erit in supplicium. **C**onuenienter. scilicet ad iudicium. **I**n nube. scilicet lucida. **C**um potestate magna & maiestate. quia cum angelis & omnibus sanctis in celo existentibus. **E**t tunc congregabit omnes gentes in uallem iosaphat. Hieronymus de dicit. Non est intelligendum quod in illa parua ualle pcludantur innumerabilia milia hominum: sed in locis circumiacentibus. Nam boni in aere cum christo stabunt: mali vero in terra: quorum non erit numerus cum quibus uerus & iustus iudex contendet et disceptabit. Consequenter in euangelio hodierno post timorem reproborum ponitur consolatio electorum cum dicit. **H**is autem fieri incipientibus: respicite. per fide.

boni videbunt cum magno gaudio & gloria: sed mali cum confusione & pena. Unde etiam sanctus Thome in. iiii. dist. xlvj. Sicut visio glorie humanitatis christi erit iustis in premium: ita inimicis christi erit in supplicium. **C**onuenienter. scilicet ad iudicium. **I**n nube. scilicet lucida. **C**um potestate magna & maiestate. quia cum angelis & omnibus sanctis in celo existentibus. **E**t tunc congregabit omnes gentes in uallem iosaphat. Hieronymus de dicit. Non est intelligendum quod in illa parua ualle pcludantur innumerabilia milia hominum: sed in locis circumiacentibus. Nam boni in aere cum christo stabunt: mali vero in terra: quorum non erit numerus cum quibus uerus & iustus iudex contendet et disceptabit. Consequenter in euangelio hodierno post timorem reproborum ponitur consolatio electorum cum dicit. **H**is autem fieri incipientibus: respicite. per fide.

Dominica. II. Aduentus

Et leuate. p. sp. b. **C**apita vfa
i. corda vfa. **A**n Greg. Capita leuare e
mtea ad gaudia celestis patrię erigere.
Qm ap. re. ye. i. glificatio animaz
z corpoz: qz post mundi ruina sequit bñ
tudo q erit i glifica
tione corpis z aie.
Et dixit illis
filitu. zc. scitote
qm ppe e regnu
dei. **A**ndel. Hic.
Cũ ram^o sic^o tener
est/et folia nata: et
gẽmg i flo: e germi
nãt: et cortex folia
parcurit: tũc intelli
git. veris z estatis
aduẽtũ. Sic cũ oia
q scpta sũt: z q chri
sti aduentũ purre
re debẽt videritio:
sciatis qz ppe e ad
uctus chulsi ad iu
diciũ. Sequit cer
titudo pdictorũ cũ
dicũt: **E**t Amen
dico vobis: qz
non pteribit ge
neratio hec. id e
genus humanum.
Donec omnia
fiãt. i. que dicta sunt. **C**elũ z terra
trãsibũt. i. deposita poni forma innoua
bunt/ pmanẽte tũ substantia. **M**ã terra/aq
aer z ignis/ et oia elemẽta: consagratidẽ
ignis mundabunt. **E**rit em terra sic chy
stallus pura: aqua z aer obscuritate/frigi
ditate z fumo srate puabunt: z oem frigi
ditate/caliditate/fumo srate z impurita
te ab elementis sepabit/ z i infernũ detru
det: vt mali in inferno plus habeãt de fri
gore z calore z fetore/ q̄ habuerunt.
Verba aut mea nõ trãsibũt. i. nõ
ne effectu impletiois. **A**n Hic. Facili
us est trãsire terrã q̄ chulsi verba. **M**ã si
oia q̄ in lege z pphetis scpta sũt/ impleta
sunt z adimplebunt: quõ q̄ chulsi verba
q̄ p se psonaliter est locut^o/ nõ adimpleri
debeãt: Ergo p̄ba chulsi nõ trãsibũt i

cõpleta: sed minima littera cõplebit. vñ:
Amẽ dico vobis: donec trãscat celũ z ter
ra: vñ aut aper vn^o nõ pteribit a le
ge donec oia fiãt. Qui ergo soluerit vnũ
de mädatis istis minimis: et docuerit sic
hoies: minim^o vo
cabit in regno celo
rũ. Qui autẽ fece
rit et docuerit: hic
magn^o vocabit in
regno celoꝝ. **A**n
circa p̄sens euãge
liũ vbi dicũt: Tũc
videbit filii hois
venientẽ i nube cũ
ptate magna. **M**o
tandũ qz chulsi nõ
veniet nisi p̄s ve
niãt anticulsi. **Q**ũ
aut anticulsi ve
niẽt: Rã def p̄mo:
in tẽpore peccatoꝝ
abũdantię. **A**n dũ:
Cũ creuerit iniqui
tas: consurgẽt rex
impudicus. **B**lo.
oim iniquitatũ ple
nus. **E**t alibi dicũt:
qz tẽpore anticulsi
plus q̄ p̄s abũda
bit mendaciũ/adul

teritũ/sartũ/homicidiã/rapina/auaricia/
supbia: z sic de alijs vitijs. vñ: Abunda
bit iniquitas: z refrigescet charitas multo
rũ. **Q**uis dubitat iã pximũ ipm tẽpore so
re: cũ iã ex mala consuetudine infinita ma
la fiant: que nostro z parentũ tempore nõ
modici fuerũt dedecoris: que nũc tempo
ris computant inter facta honoris: sicut
habere amassas z bouiatrices/deceptio
nes in emptiõibus zc. **A**nde dicũt: **L**e
tant cũ malefecerint. **S**i iam tot mala
fiũt: quãta mala tũc erunt tẽpore anticulsi
sti? **A**nde qũto magis finis mudi appo
pinquat: tanto peioꝝ hoies erunt. **S**e
cũdo veniet tẽpore litiũ z filioꝝ. vñ dicũt
Surget gens p̄tra gentẽ: z regnũ aduer
sus regnũ. **S**i ergo tot lites nostris tẽpo
ribus sunt z filia: quot tunc erũt tempore

Antibusti quando sathanas soluetur/ qui nūc ligatus tenetur? vt habetur in Eppo/ calypsi. Tertio veniet tempore magne famis: quia ex guerris cōtinuis sequitur fames. Unde dicitur: Omne regnum in

bus: et his qui eorum cognouerūt veritatem. Item alibi. Surgent pseudo christi et pseudo prophete: et dabunt signa magna et prodigia: ita vt in errorem inducatur si fieri potest etiam electi. Octauo ve-

se diuisum desolabitur: quia agricolę tunc nec agros colere/ nec seminare possunt. Quid de mō? Tunc fames et caristia non modica sequetur. Unde dicit propheta: Terra fructifera et sa est in salugine: a malicia inhabitantium in ea. Quarto veniet tempore magne pestilentie. Nam omne quod viuūt cibo indiget. Unde Aristoteles i. et bicozum. Non possibile est diu uiuere sine cibo. 3o

Dñica. III. Aduētus: Euāg. Matth. XI. a. in principio.

Fratello tempore. Cū audisset iohānes in vinculis opa christi: mites duos de discipulis suis

Cū audisset iohānes in vinculis opa christi: mites duos de discipulis suis ait illi: Tu es q̄ ventur⁹ es etc. Bar.

qui cibo caret: ac famis macie torquetur: propter perditionē humidi radicalis infirmabitur: et tandē leui superueniente sebracula: homo subito quasi ex pestilentia (vt phisici et naturales dicūt) morietur. Quinto veniet tempore discidiū regnoz a romano imperio. Unde apostol⁹ dicit: Nisi venerit discessio puimū: scz regnoz a romano imperio. Unde glo. sup illud Danielis. Et habebat cornua decē: dicit q̄ appropinquante die iudiciū: romanum imperiū scindetur in decē partes et in decem regna. Sexto veniet tempore schismatis in ecclesia dei: vt dicit glo. sup premissa vba apostoli. Nisi venerit discessio puimū: scz ab obedientia romane ecclesie. Septimo veniet tēpore hypocritis illoz qui se putant religiosos p̄ ceteris hominibus. Unde apostolus. In hypocritis loquentiū mendaciū/ et cauteritaram habentiū p̄scientiā/ prohibentiū nubere: abstinere a cibis quos deus creauit ad p̄cipiendum cum gratiarum actione fidelibus: et his qui eorum cognouerūt veritatem.

Bus: et his qui eorum cognouerūt veritatem. Item alibi. Surgent pseudo christi et pseudo prophete: et dabunt signa magna et prodigia: ita vt in errorem inducatur si fieri potest etiam electi. Octauo veniet anticrist⁹ tēpore heresis. Unde apostolus dicit: Discedēt quidam a fide/ attendentes spiritus erroris et doctrinas demoniorum. Nono veniet in istius mundi fine: quia post mortē anticristi nō lōge/ mādus finiet.

2. Iob. 2. a. Nisi venerit discessio puimū: scz regnoz a romano imperio. Unde glo. sup illud Danielis. Et habebat cornua decē: dicit q̄ appropinquante die iudiciū: romanum imperiū scindetur in decē partes et in decem regna. Sexto veniet tempore schismatis in ecclesia dei: vt dicit glo. sup premissa vba apostoli. Nisi venerit discessio puimū: scz ab obedientia romane ecclesie. Septimo veniet tēpore hypocritis illoz qui se putant religiosos p̄ ceteris hominibus. Unde apostolus. In hypocritis loquentiū mendaciū/ et cauteritaram habentiū p̄scientiā/ prohibentiū nubere: abstinere a cibis quos deus creauit ad p̄cipiendum cum gratiarum actione fidelibus: et his qui eorum cognouerūt veritatem.

vj. Hoc euangeliū factum est anno christi. xxxj. idus decēbris. feria. vj. luna. xix. indicione. iij. Ante initiū illius euangeliū scribit beatus Mattheus in hęc dēti capitulo/ q̄ christus discipulis suis dixit: Qui vos recipit/ me recipit: et qui me recipit/ recipit eū q̄ me misit. Qui recipit p̄betam in noie p̄p̄ete/ mercedem p̄p̄ete accipiet. Et qui recipit iustū in noie iusti/ mercedē iusti accipiet. Et q̄cūq̄ potū derit vni ex minimis istī calicē aque frigide t̄m in noie discipuli: Amē dico vobis: nō perdet mercedē suā. Tūc post hoc sequit̄ euāg. bod. a. Cū audisset iohānes in vinculis opa christi. 2y. Herodes antipas in carcerauit iohāne ad iustitā herodiadis adultere: p̄pter hoc q̄ iohānes arguebat ipsum herodē/ q̄ abstulerat fratri suo philippo vxorē suā noie herodiadē: vt habet Bar. vj. Hic herodes et tenuit iohāne: et vixit eū in carcere. Iohānes ergo i carcere post. b. Cū hit tēs duos de discipulis suis ad iesum:

5
Dati.
20. c
2. a. c
D. 106. b
D. 106. b
2. a
D. 7. b
D. 106. b
4. a

Bar.
24. a. a
1. Tim.
4. a.

Postilla

D

Dominica. III. Aduentus

Et diceret. a **Tu** es q̄ v̄c. es. s. messi-
 as i lege. p̄missus q̄ debes saluare israel.
 b **An** aliū ex. **Hic** q̄rit an iōānes du-
 bitauit de christo/ an ip̄e eēt saluator mū-
 di: 7 an esset mortu^o in hūana natura. p̄
 hoīs salute. **R̄n.** q̄
 si dubitauit: qz ip̄s
 pus baptizauit. **Et**
 vidit sp̄m̄ sc̄m̄ de-
 scēdēte sup̄ eū. **Et**
 insup̄ de eo testifi-
 cat^o ē di. **Ecce** agn^o
 dei: ecce qui tollit
 peccā mūdi. **Sz** di-
 scipuli eius q̄ nō sic
 erāt illuminati: du-
 bitauerūt ip̄m esse
 christū. **Et** iō misit
 discipulos suos vt
 viderent miracula
 christi: 7 sic crede-
 rēt ip̄m eē saluato-
 rē mundi. **Isti** autē
 duo discipuli rece-
 dētes a iōāne: iue-
 nerūt christū cū tur-
 bus p̄p̄ozū: q̄ vene-
 rāt ad eū cū infirmis
 suis: 7 expectabāt
 infirmoz curatiōez.
Et post p̄dicatiōē
 tūc discipuli iōan-
 nis fecerunt sibi p̄-
 dictā q̄stionē. **Corā**
 om̄i p̄p̄o. **Christ**
 aut nō r̄ndit eis p̄-
 bo sed factō. vnde

2u. 7.c.

In ipsa hora chi-
 stus multos boies curauit a lāguorib^o su-
 is 7 plagis 7 spiritib^o mal^o: 7 cecis multis
 donauit visū. **c** **Et** r̄ndēs ie. ait ill.
Eūtes. i. reuertētes vñ venist^o. **d** **Re**
 nūciati iōanni. s. ad suā consolatiōē 7
 ad vestrā confirmatiōē. **e** **Quē** audi-
 stis. s. in mea p̄dicatiōē. **f** **Et** vidist^o.
 in miraculoz opatiōē. **g** **Eci** videt.
 claudi am. leprosi mū. sur. au. mor-
 tui resurgūt: paupes euā. i. denūcian-
 tur habere regnū celoꝝ. **h** **Beati** pau-

Math. 5.

2u. 6.d.

*Beati pauperes quia
 vestitus est regnum Dei. et ponatur hoc in proposito.
 Dicitur etiam Math. 5. Beati pauperes spiritu. quoniam ipsorum est regnum
 celorum. pauperes spiritu dicuntur humiles per. etiam. et religio. nihil ad ipso. etiam.*

peres sp̄m̄: qm̄ ip̄oz est regnū celoꝝ. **Per**
 hec em̄ opa christ^o manifeste pbauit se eē
 messia. **b** **Et** bt̄us est qui nō fuerit
 scādalizatus in me. **Boz**. s. cū me post
 tot miracula viderit parit: nō me negabit.
 i **Illis** at̄ abe-
 untibus. s. a chri-
 sto 7 reuertētib^o
 ad iōānē. **k** **Et**
 pit ie. di. ad tur.
 de iōāne. s. ipsum
 cō mēdando. **Lila**
 rius. **Christus** cō-
 mendauit iōannē:
 nō p̄sentibus disci-
 pulis eius sed abe-
 untibus: ne videre
 tur euz adulatorie
 cōmendare. **Hos**
 est em̄ aduloꝝ in
 spectu hominum
 laudare: 7 in absen-
 tia eozū vituperare.
Tales sūt simi-
 les scorpionibus:
 qui euz aculeis an-
 terioribus applau-
 dūt: sed cauda pun-
 gūt. **Et** christus cō-
 mēdauit iōannem
 in quinqz. **Primo**
 de vtre constantie
 cū diē. **Quid**
 existis in deser-
 tū. **Lira**. i. vltra
 iordanē vbi iōan-
 nes baptizabat.
 m **Quid**. arsi-
 dinē vento agitatā: quasi dicat. **Hos**
 existis in desertū ad iōannem: qui nō fuit
 mobilis in mente/ sicut ardo a v̄to agi-
 tata: s; ē ita p̄stās/ qz nec timore nec amo-
 re a veritate declinat. **Secundo** de auste-
 ritate vite/ cū dicit. **n** **Sed** ad existis
 in desertū videre: hoiem mollibus
 vestitū: q. d. nō: qz iōānes habebat vesti-
 mentū de pilis cameloꝝ: et esca eius erat
 locuste et mel siluestre: et ob hoc habita-
 bat in deserto: vt austeram vitā duceret.

*§ p̄ discipulos dixit § q. d. fac vt noscāt discipuli
 met̄ q̄s diligo qz tu sis vere messias in lege. p̄mis-
 sus vt habcāt te. p̄ doctore: qz ego abibo per mor-
 tem: ideo curā de eis habeo.*

*§ is: ait illi: Tu es q̄ vētur^o es/ an
 aliū expectam^o: Et r̄ndēs iēsus/*

*§ discipul^o post interrogatiōē. § post q̄ ieritio.
 § ait illis: Eūtes renūciate iōanni*

*§ in sermone: 7 vidistis in opatiōē.
 § que audistis et vidistis. Eci vi*

§ mandū sunt.

dēt: claudi ambulāt: leprosi mū-

dant: surdi audiūt: mortui resur-

gūt: paupes euāgelizāt. Et beat^o

ascrit: beatus est ille. § post q̄ abiēre discipuli

ē q̄ nō fuerit scādalizat^o i me. Illi

autē abeuntibus: cepit iēsus di-

§ circūsedētes § ad ad equi

cere ad turbas de iōanne. Quid i

§ p̄dicant^o qz sint beati. § q. d. qui fideliter mibi

adherēbit: neqz opa q̄ facio demoni sicut pharisei

stis de castellis rē. § instabilē hoiem:

existis in desertū videre arūdinē m

qui non audet p̄pter modicā tempestatē timone

stare in confusione veritatis.

vento agitatā: Sed quid existis n

*§ q. d. venistis vt recipiat^o testimoniū ab adula-
 tore gulofo 7 delicato.*

videre hoiem mollibus vestitū:

dinē vento agitatā: quasi dicat. Hos

existis in desertū ad iōannem: qui nō fuit

mobilis in mente/ sicut ardo a v̄to agi-

tata: s; ē ita p̄stās/ qz nec timore nec amo-

re a veritate declinat. Secundo de auste-

ritate vite/ cū dicit. n

Sed ad existis

in desertū videre: hoiem mollibus

vestitū: q. d. nō: qz iōānes habebat vesti-

mentū de pilis cameloꝝ: et esca eius erat

locuste et mel siluestre: et ob hoc habita-

bat in deserto: vt austeram vitā duceret.

A **E**cce qui molli, vesti in domib⁹ regū sūt. Ad hoc em magnatib⁹ adulāf mlti: vt cū ipis cōmōzātes delicijs vtant: s; veritat⁹ amatores talia aspnanf. **T**er- tio cōmēdat eū chriſt⁹ a claritate noticię cū dicit. **C** Sed

ad existis vi. **z**. quia Joānes plus fuit q̄ propheta: quem alij prophe- te predixerunt ven- turū: ipse eum ad- huc i vtero matris postus agnouit: z postea ipm bap- tizauit: z digito mō- strauit. Quarto cō- mendat eū auctori- tate doctine dicēs: **C** hic em ē de quo scriptū est: **E**cce ego mitto angelū meum. i. Joannē qui vitā duxit angelicam.

B **A**n- te faciē tuā qui p̄para- bit viam tuam. ante te. id est cor- da audientium ad recipiendum chri- ſtum per predica- tionem suam. Quin- to cōmēdat eum imediate post ho- diernum euangeli- um super omnes sanctos dicens: **I**nter natos mulierū nō surrexit maior iōanne baptista.

C **E**cce q̄ mollibus vestiunt in do- mib⁹ regū sunt. Sed qd existis videre p̄phetā: etiā dico vobis z plus q̄ p̄phetā. **H**ic em est de q̄ scriptū est. **E**cce ego mitto ange- lum meum ante faciem tuam qui preparabit viam tuam ante te.

D **B**ñica III. Aduē- tus Euāge- ſim Joannē capitulo. i. b. **F**lo tempore. **A**dise- rūt iudei ab hierōsolyms sacer dotes z leui-

ad ipsum nuncios: z notatur hoc cum di- citur. **C** **A**diserūt iudei. id est illi de tribu iuda: qui erant nobiliores in popu- lo iudeoz. **I**n signū hui⁹ q̄ chriſtus de tri- bu iuda nati voluit. **S**ecūdo ex loci no- bilitate: quia f. **C** **A**b hierosolyms. q̄ erat ciuitas sacerdotalis et regia: qz erat caput regni. **T**ertio ex nunciozū solenni- tate. **D**iserunt em g. **C** **S**acerdotes z leuitas ad eum. qui erant solēnes per- sone: z in ipsis debebat scientia et sancti- tas eminere. **Q**uarto ex persona ad quā

Salach. 3. a

Postilla

Miserunt iudei ab hieroso- lyms sacerdotes zc. Joā- nis. i. Luce. iij. **H**istoria hui⁹ euāgelij facta est anno domi- ni. xxxi. feria. iij. xvij. kalend. Maij. luna xv. inditiōe. iij. **A**n- te initium illius euan- gelij habetur: q̄ anno. xv. imperij Tybe- rii cesaris: scilicet sub quo passus est chri- ſtus: factum est verbum domini sup Jo- annē Zacharię filium in deserto: scilicet

Dominica. III. Aduentus

Emittunt: scilicet ex hoc q̄ requirunt testi-
moniū de seipso: ⁊ tantam fidem habue-
runt in dictis eius: vt ei crederent ipsum
de seipso: ergo dicunt. **C Tu quis es.**
vt responsōe eius discerēt q̄s ipse esset.

C Et cōfessus
ē ⁊ nō negā. ⁊ cō
fel. ē: qz nō sum
ego chri. inā chri-
stus id est messias:
fuit promissus iu-
deis ex dict. ⁊ scri-
pturis. pphetarū.
Audīeres quia nō
esset christus: inter-
rogauerūt cōsequē-
ter si esset belias:
quia sicut aduētus
christi: sic aduētus
beliē fuerat iudeis
pmissus. vñ. Ecce
ego mittam vobis
beliam pphetam
anteq̄ veniat dies
domini magnus.

C Et dix. n̄ sū.
id ē ego belias. Si
autē quis diceret:
Christ⁹ loquēs de
ioāne dicit: ipse est
belias. Et iohannes
hic dicit: non sum
belias: Respōdet
q̄ ipsi querebāt de
p̄sona belie: ⁊ ideo
ad eoz questionem
respōdit: q̄ ipse nō
erat belias in p̄so-
na. S; vt dicit Gre-
go. in homel. Iohānes fuit belias in sp̄ri-
tu. ppter similitudinē ⁊ p̄formitatē ipsius
ad beliam. Primo in austeritate vite: qz
de belia dicitur q̄ fuit pilosus ⁊ cōna pel-
licea circa renes accinctus. Et de iohanne
dicitur. Et habebat vestimētum de pilis
camelorum: ⁊ cōnam pelliceā circa lum-
bos eius. Secundo in dura reprehensio-
ne. Belias enim regem Achab dure rep̄-
hendit: Iohannes herodē arguebat. Fuit

etiam similis belie in officio: quia Iohan-
nes fuit p̄cursor: primi aduētus: sic belias
erit p̄cursor: secundi aduētus. Et hoc
voluit christus cū dixit ipsum esse belias.
C Propheta es tu? Respōdit nō.

Bregou. Iohānes
negauit se esse pro-
phetā tm̄: qz plus
erat q̄ p̄pheta.

C Dixerūt er-
go iudei: Quis
es tu vt respon-
sum demus his
q̄ miserūt nos?
Quid dicis de
teipso? At. scz io-
annes. C Ego
vox clamantis
in deserto: diri-
gite viam domi-
ni: sic dixit Esai-
as p̄pheta. id
est ego sum ille de
quo scriptura dicit
Qui debet clama-
re in deserto iudeg
q̄ homines se p̄p-
arent ad aduētū
christi in mūdum.

Et bene signatur
iohannes in proprie-
tate vocis: qz erat
annunciator verbē
domini: id ē christi
qui est verbum pa-
tris s̄m̄ diuinitatē.
Vox enim est ante
verbum: sicut iohā-
nes ante christum.

Item sicut vox manifestat verbum: sic io-
annes christum. Tota em̄ vita ⁊ conuer-
satio iohānis fuit preparatio ad susceptio-
nem christi. C Et qui missi fuerant
erant ex pharisais. Aya. Pharisai in-
ter alios magis videbātur religiosi: pro-
pter hoc dicebātur pharisai a phares q̄d
est diuisor: quia in habitu in vita et gestu
erāt ab alijs distincti in signum maioris
religionis. Et ideo pharisai erant magne

Dal. vl. a

Dal. II. a

4. regl. 1. b
Dat. 3. a.

3. Re. 18. c.
Dat. 6. c.

Etia. 401
11)

A fame in populo iudeorum. **Et** interrogauerunt eum et dixerunt ei. Quid es baptizas? si tu non es christus neque helias neque propheta? **Unde** **Chrysostomus**. Interrogauerunt eum non quasi scire uolentes sed prohibere eum a baptismo.

b **Respondit** eis **Ioannes** dicens. **Ego** baptizo in aqua. scilicet lauando tamen corpus ad designandum illum qui suo baptismo lauabit animas. Consequenter ostendit christi excellentiam dicens.

c **Ad** hunc autem uentum stetit. id est presens inter uos in corpore apparuit: et communi conuersatione inter homines conuersatus est: ut patet in euangelio: cum eis manducans et bibens: ne propter austeritatem aliqui desperarent.

d **Quem** uos nescitis. quantum ad diuinitatem.

e **Ipse** est qui post me uenturus est. **Tho.** ad predicandum baptismum et moriendum.

f **Qui** ante me factus est. i. in dignitate positus: quia dignior est et honoratior. **g** **Cui** non sum dignus. i. suscipiendus. **h** **Et** solua corri. calci ei. u. **uero**. ad Eustochium. Christus non solum fuit phibuit. Et christus se fecit ope quod docuit deo. u. **Leo**. Cepit iesus facere et docere. **Ly.** dicitur quod hec est locutio metaphorica: quia in hoc ioannes exprimit se non esse dignum exhibere christo etiam minimum ministerium: sed in

a interrogauerunt eum et dixerunt ei. **Quid** ergo baptizas si tu non es christus: neque helias: neque propheta? **Respondit** eis **ioannes** dicens: **Ego** baptizo in aqua:

h **medi** autem uentum stetit que uos nescitis. **Ipse** est qui post me uenturus est: qui ante me factus est:

i **cuius** ego non sum dignus: ut solua corri. calci ei. **uero** corrigia calciamenti. **hec** est **betbania** facta sunt riuus iordanis: ubi erat **ioannes** baptizans.

Euangelium in gallicantu natiuitatis christi. **Luce. II. a. i. principio.**

Qui ante me factus est. i. in dignitate positus: quia dignior est et honoratior. **g** **Cui** non sum dignus. i. suscipiendus. **h** **Et** solua corri. calci ei. u. **uero**. ad Eustochium. Christus non solum fuit phibuit. Et christus se fecit ope quod docuit deo. u. **Leo**. Cepit iesus facere et docere. **Ly.** dicitur quod hec est locutio metaphorica: quia in hoc ioannes exprimit se non esse dignum exhibere christo etiam minimum ministerium: sed in

uobis iam exprimitur per modum loquendi communi. **Et** enim quis sua paruitate et excellentiam alterius uult exprimeret: solet dicere comiter. **Non** sum dignus tangere scutulares eius: uel aliquid homini. **Chrysostomus** in be. **Ly.** non ulla que iherusalem est: et ubi lagar fuit suscitatus: sed alia eodem nomine uocata: sita supra iordanem ex altera parte fluminis i forte duarum tribuum et dimidie. **Et** ideo ad hoc denotandum dicitur. **Trans** iordanem. **Ly.** que aqua distat a hierusalem ad unam diem: et in eodem loco consueuerat ioannes commorari et predicare et baptizare: et multi ueniebant illuc ad eum ut baptizarentur ab eo. **Quoniam** circa hunc sensum euangelium: ubi dicitur. **Tu** quis es. **Querit**: que iudges magis de ioanne quam de christo credebatur. **Rader** **Chrysostomus**. **Quod** triplex fuit ratio. **Prima** ratio est: quia ioannes erat de magno genere: utpote filius sacharie magni sacerdotis. **Et** quia miraculose natus est dytroque parte sterili et senes. **Christus** autem ut ipsi credebatur erat filius fabri et cuiusdam paupercule mulieris: et non miraculose natus: quia de iuuecula quibus de senes prece. **Secunda** ratio est: quia ioannes in victu et uestitu magis asperam vitam quam christus agere uidebatur. **Tertia** tunicam de pilis camelorum habebat: et non pellicem ad subos eius: et citius eius locuste et mel siluestre. **Christus** autem comibus uestibus induebatur: et comi cibo utebatur: et cum hominibus in nuptiis et conuiuibus comedebat.

An. 10. a.

An. 1. a.

Das. a

In gallicantu Euangelium

E Tertia rō ē: qz iohannes pfortia hoim de-
uitabat: z in deserto morabat: latitans in
antris z speluncis donec spūscūs ei di-
xit vt exiret ad perhibendū testimoniū de
christo. Et tūc venit ad iordanem p̄dicās

z duodecim annis ante natiuitatem chri-
sti: et post tanta fuit pax in vniuerso orbe
vt ad litteram videretur impletum quod
p̄dixit. Constabunt gladios suos in yo-
meres: et lanceas suas in falces. Et alibi:

Luce. 5. a.
Luce. 1. a.

baptismū p̄nitentie. Christ⁹ aut morabat cū hoibus z cōuersabatur cum pctōribus: et man-
ducabat cum ipsis. Propterea ergo iudei ad iohannē le-
gationē miserāt vt eū interrogarēt: an eēt christ⁹. Et r̄dit qz nō sū ego christ⁹.

Jo. 1. c.

Postilla

E xijt edi-
ctū a ce-
sare au-
g. 7c.
Luce. ii. Historia
huius euangeliū fa-
cta est anno christi
p̄mo vsuali. xij. kal.
Januarij. feria. iij.
luna. xvij. inditōe
iij. An̄ initiū illius
euāge. scribit sc̄tus
Lucas in p̄cedenti
capitulo ortū s̄cti

ioānis baptiste. s. quō nūciat⁹ est p̄ ange-
lum gabrielē patri suo zacharię in tēplo:
z quō natus est de sterili matre: z quō in
circumcisione vocatū est nomen eius Ioh-
annes: z quomō ipse puer crescebat quā-
tum ad augmentū corporis: z conforta-
tur spiritu: scilicet quantū ad augmentum
gratię z virtutis. Et erat in deserto vsqz
ad diem ostensionis suę ad israel. Et de-
scribit ortum saluatoris dicens: Fa-
ctum est autem in diebus illis. **E**xijt
edictum a cesare augusto. **L**yrā. Hic
ostēdit tempus natiuitatis christi qui na-
tus est imperante cesare augusto: qui no-
minatus est augustus ab augendo: qz val-
de notabiliter auxit imperium romanū:
qui regnauit quadraginta duobus annis:

In il-
lo tem-
pore. Exijt
edictū a ce-
sare augusto:
vt describe-
ret vniuers⁹ orbis: hęc descriptio
p̄mo facta ē a p̄siede syrie cyrino.
Et ibāt dēs vt p̄fiterent singuli
in suā ciuitatē. Ascēdit autē io-
seph a galilea d̄ ciuitate naçareth

regeretur. **H**ęc descriptio primo
facta est a p̄siede syrie cyrino. Hūc
em̄ Lyrinū cesar augustus p̄fecerat ter-
rę syrie ad ipsam regēdam. Et quia syria
est in medio terre habitabilis: z ibi fuit
ipsa descriptio primo inchoata: vt inde de-
nunciaretur fieri in alijs prouincijs circu-
lariter. **E**t ibant omnes vt pro-
fiterentur singuli in ciuitatē suam.
scz vnde oriundi erāt. Profectebāt autē
dupliciter se subiectos esse romano impe-
rio: id est scripto / q̄ noia eorum scribebā-
tur: z facto: quia soluebant centum impe-
ratorū: scz vnū nūmū argenteū valentē. r.
nūmos vsuales. **A**scē. āt z ioseph.
scz vir marię. **G**alilea. quia inferi-
or erat p̄ iudeā. **D**e ciuita. na. vbi
christ⁹ p̄cept⁹ erat: z in q̄ ioseph māebat.

B
Esa. 2. a.

Ds. 7. b.

Esa. 2. b.

b

A In iudea ciui. da. i. in bethleem q
1. Re. 17. a dicit ciuitas dauid: qz inde oriū dus fuit.
b **E**o qz es de do. 2 fa. 1. de genere
dauid. c **E**t pfi. cū maria sibi de.
vxoze pregnā. ipsa em erat de eadē tri
bu cū ioseph. Et li
cet maria nō fuisset
obligata tanq̄ pre
gnans illuc ire pro
pter lōgitudinem
vie: qz naqareth di
stat a bethleē qua
si per tres dietas:
tamē ppter exēplū
obediētis cū ipsi
mulieribus ire vo
luit. Tres ex diuina
dispositiōe hoc fa
ctū est vt sic chris
tū nasceretur in beth
leem sicut p̄dictūz
fuit. Et tu bethle
em terra iuda neq̄
q̄ minima es in pn
cipibus iuda: ex te
em erit dur qui re
gat populū meum
israel. d **E**t fa
ctū est dū es. ibi.
iple. sūt dies ei
vt pare. i. nouem
mēses ipleri sunt a
die p̄ceptiōis chri
sti. e **E**t pe. si
liū suū p̄moze.
Dicit autē p̄mo
genit: nō qz post illū habuit filio s alios:
sed quia an illū aliū filiū non habu it: quia
sicut ante partū: ita in partu z post partū
inuolata virgo permāsit. Tūc imp̄ lecta ē
ista p̄phetia. Ecce virgo cōcipiet z pari
et filiū. Et ipsa beata virgo maria magnū
gaudiū habuit in chrisi natiuitate: z hoc
ideo: quia sine dolore/ sine afflictione/ z si
ne debilitatione sui genuit filiū quē sciuit
esse deū et hoīem: nā sicut virgo cōcepit
z sine dolore genuit. f **E**t p̄nis eū i
uoluit. s. p se ipaz. 2 y. ex q̄ p̄y fallitas q̄
scribit i li. de infantia saluator. s. ipam obi

stetices habuisse q̄ nō requirunt nisi p/
pter afflictionē mris i partu: q̄ nō habuit
locū i virgine puerpera: qz peperit sine do
lore et sine debilitate. g **E**t reclina.
eū i p̄se. 2 y. ioseph em i timere adduxer
rat secum asinū ad
portandū vxozē p/
gnātē: z bonē ad vē
dēdum: vt de p̄cio
solueret exp̄sas in
via. Et illis duob
aiālib^o fecit p̄se
piū iuxta se: i q̄ brā
p̄go reclinauit filiū
natū: s̄m qz fuerat
p̄dictū: Cognouit
bos possessorē suū
z asinus p̄sepe dñi
sui. Dicit em qdā
qz asin^o z bos genu
flexerunt corā chri
sto. Unde: In me
dio duū aiāliū co
gnoscer^o. vñ. Ber.
D chrisiane vide
qualis p te factus
est chrisus: quia si
rex: vbi aula regia
vbi throni sublimi
tas: vbi curie regal
frequentia. Ecce au
la regia stabulum:
throni sublimitas
p̄sepiū curie regal
frequentia bos et
asin^o. b **Q**uia

B in iudeam ciuitatem dauid que
s de qua natus
vocatur bethleem: eo qz esset de
s recognosceret se.

C domo et familia dauid: vt p̄fitē
s virgine. s matrimonialiter
retur cum maria desponsata sibi
s grauda ex ymbzatione spiritus sancti.

D vxoze pregnate. Et factum est vt
s in bethleem. s tēpus partus.
dum essent ibi: impleti sūt dies:
s in bethleem. s tēpus partus.

E vt pareret. Et peperit filiū suum
s iesum: nō qz postea alios filios haberet: s
vere fuit p̄mogenitus vel cōdēs ab adā p̄destina
tus ad eternā gloriā: nā in capite scriptū de eo.
s circūligauit.

F primogenitū: et p̄nis eū iuoluit
s posuit
Et reclinauit eū in p̄sepio: quia
s publica do/

non erat ei locus in diuersorio..
mo vbi quēs diuerterūt. s loco circūiacente.
Et p̄stozes erant in regione ea: i
dē vigilantes z custodiētes vigi
s partes in quibus aliqui in prima parte: ali
cunda zc. vigilabant sup greges.

lias no rtis super gregem suum.
nō erat ei lo. zc. Boz. s rep̄bēdāt chri
stianoz delicie diuitie z honozes hui^o mū
di. Delicie in h qz dei fili^o nō mollib^o vl^o ca
lidis pellicis idur^o fuit: s vilib^o p̄nis in
uoluit^o. Honozes in h qz nō i palatio s i p̄
sepio eū reclinauit mater sua. Diuitie in
h qz locū nō habuit i diuersorio. Ber. D
hō qd sollicit^o es d̄ regali palatio: ecce rex
tu^o iacet i p̄sepio: qd cogitas d̄ p̄cioso idu
mēto: rex tu^o iduit vili p̄niculo. i **E**t
p̄asto. erāt in regi. ea. vi. z custo. vt
gi. no. su. gre. su. s. mē hierlm z bethleē
qz ciuitates distāt ad duo miliaria ab iuce

Etia. 7. c. ista p̄phetia. Ecce virgo cōcipiet z pari
et filiū. Et ipsa beata virgo maria magnū
gaudiū habuit in chrisi natiuitate: z hoc
ideo: quia sine dolore/ sine afflictione/ z si
ne debilitatione sui genuit filiū quē sciuit
esse deū et hoīem: nā sicut virgo cōcepit
z sine dolore genuit. f **E**t p̄nis eū i
uoluit. s. p se ipaz. 2 y. ex q̄ p̄y fallitas q̄
scribit i li. de infantia saluator. s. ipam obi

scribit i li. de infantia saluator. s. ipam obi

in iudeam ciuitatem dauid que
s de qua natus
vocatur bethleem: eo qz esset de
s recognosceret se.

domo et familia dauid: vt p̄fitē
s virgine. s matrimonialiter
retur cum maria desponsata sibi
s grauda ex ymbzatione spiritus sancti.

vxoze pregnate. Et factum est vt
s in bethleem. s tēpus partus.
dum essent ibi: impleti sūt dies:
s in bethleem. s tēpus partus.

vt pareret. Et peperit filiū suum
s iesum: nō qz postea alios filios haberet: s
vere fuit p̄mogenitus vel cōdēs ab adā p̄destina
tus ad eternā gloriā: nā in capite scriptū de eo.
s circūligauit.

primogenitū: et p̄nis eū iuoluit
s posuit
Et reclinauit eū in p̄sepio: quia
s publica do/

non erat ei locus in diuersorio..
mo vbi quēs diuerterūt. s loco circūiacente.
Et p̄stozes erant in regione ea: i
dē vigilantes z custodiētes vigi
s partes in quibus aliqui in prima parte: ali
cunda zc. vigilabant sup greges.

lias no rtis super gregem suum.
nō erat ei lo. zc. Boz. s rep̄bēdāt chri
stianoz delicie diuitie z honozes hui^o mū
di. Delicie in h qz dei fili^o nō mollib^o vl^o ca
lidis pellicis idur^o fuit: s vilib^o p̄nis in
uoluit^o. Honozes in h qz nō i palatio s i p̄
sepio eū reclinauit mater sua. Diuitie in
h qz locū nō habuit i diuersorio. Ber. D
hō qd sollicit^o es d̄ regali palatio: ecce rex
tu^o iacet i p̄sepio: qd cogitas d̄ p̄cioso idu
mēto: rex tu^o iduit vili p̄niculo. i **E**t
p̄asto. erāt in regi. ea. vi. z custo. vt
gi. no. su. gre. su. s. mē hierlm z bethleē
qz ciuitates distāt ad duo miliaria ab iuce

Etia. 7. c. ista p̄phetia. Ecce virgo cōcipiet z pari
et filiū. Et ipsa beata virgo maria magnū
gaudiū habuit in chrisi natiuitate: z hoc
ideo: quia sine dolore/ sine afflictione/ z si
ne debilitatione sui genuit filiū quē sciuit
esse deū et hoīem: nā sicut virgo cōcepit
z sine dolore genuit. f **E**t p̄nis eū i
uoluit. s. p se ipaz. 2 y. ex q̄ p̄y fallitas q̄
scribit i li. de infantia saluator. s. ipam obi

scribit i li. de infantia saluator. s. ipam obi

In gallicantu Euangelium

E **Ecce** ange. dñi ste. iur. il. s. parat^o ad reueladum eis diuina. **b** **Et** clari. dei circū. eos. nō tñ exerci^o in corpe: s; etiā interi^o i mēre. **c** **Et** timu. timo. mag. ex insolita visū de: s; angel^o dñi p̄so labatur eos dicēs.

z non in palatio. **l** **Et** subito facta ē cū ange. q̄ tanq̄ p̄ncipales iter alios an nūciauerat christi natiuitatē. **m** **Ab**ul t̄tudo militie celestis. id est angeloz qui note militie designantur: quia pro fa

d **Moli**. time. cur^o cām subitū gir.

a **Et** ecce āgel^o dñi stetit iuxta illos

^{s in forma būana}

e **Ecce** em̄ eūā qd̄ erit oi pp̄lo. nō solū iudoz sed etiā gentiliū. **For**.

^{s. lumē fons illuminās z intus instruēs}

z hoc gaudiū ē ma gnū p̄m oēm dīmē sionē: qz altū pfun dū lōgū latū. **Altū** qz ei^o altitudo attri git cęlū. **Qu** Ber.

b **Et** claritas dei circūfulsit eos: et timuerūt timore magno. **Et** dixit illis āgelus: **N**ōlite timere: ecce em̄ eūāgelizo vobis gaudiū ma gnū qd̄ erit oi pp̄lo: qz nāt^o ē nob

^{s. in hncipio diei natural^{is} z gre. f. s; hō z deus.}

h **od**ie saluator: q̄ ē christ^o dñs in ciuitate dauid. **Et** h̄ erit vobis si gnū. **I**nueniet isantē p̄anis iuo luti z p̄ositū in p̄sep̄io. **Et** subito facta ē cū āgelo multitudo celest^{is} militie laudātū deū et dicentū: **G**loria i altissimis deo: **Et** in terrā pax hominibus bone volūtatis.

^{s. vltia insuetis splēdozibus de nocte.}

q **uia** nāt^o est nobis. s; hominibus z angelis pariter: qz confor tio hominū reparāda est ruina angeloz.

^{s. consolando}

h **odie**. **L**y. dicit hodie: Quis esset nox: quia nox illa ex claritate diuina fuit ita illuminata ac si esset dies clarissima: p̄m q̄ fuerat predicatum. **Et** nox sicut di es illuminabit. **b** **Salua**. q̄ est chri. dñs i ciui. da. i. in berbleem. **i** **Et** h̄ erit vo. sig. **I**nuē. isā. p̄ā. in uo. z nō feris inuolutū. **k** **P**ositū in prese.

^{s. notum facio}

gnū qd̄ erit oi pp̄lo: qz nāt^o ē nob

^{s. gaudium}

h **odie** saluator: q̄ ē christ^o dñs in ciuitate dauid. **Et** h̄ erit vobis si gnū. **I**nueniet isantē p̄anis iuo luti z p̄ositū in p̄sep̄io. **Et** subito facta ē cū āgelo multitudo celest^{is} militie laudātū deū et dicentū: **G**loria i altissimis deo: **Et** in terrā pax hominibus bone volūtatis.

^{s. i. in hncipio diei natural^{is} z gre. f. s; hō z deus.}

q **uia** nāt^o est nobis. s; hominibus z angelis pariter: qz confor tio hominū reparāda est ruina angeloz.

^{s. verblee. s; hūilitas christi signū ē saluationis.}

h **odie**. **L**y. dicit hodie: Quis esset nox: quia nox illa ex claritate diuina fuit ita illuminata ac si esset dies clarissima: p̄m q̄ fuerat predicatum. **Et** nox sicut di es illuminabit. **b** **Salua**. q̄ est chri. dñs i ciui. da. i. in berbleem. **i** **Et** h̄ erit vo. sig. **I**nuē. isā. p̄ā. in uo. z nō feris inuolutū. **k** **P**ositū in prese.

^{s. arāligatū}

gnū qd̄ erit oi pp̄lo: qz nāt^o ē nob

^{s. loquēte. s; magna}

h **odie** saluator: q̄ ē christ^o dñs in ciuitate dauid. **Et** h̄ erit vobis si gnū. **I**nueniet isantē p̄anis iuo luti z p̄ositū in p̄sep̄io. **Et** subito facta ē cū āgelo multitudo celest^{is} militie laudātū deū et dicentū: **G**loria i altissimis deo: **Et** in terrā pax hominibus bone volūtatis.

^{s. expeditiois cōtra demones.}

q **uia** nāt^o est nobis. s; hominibus z angelis pariter: qz confor tio hominū reparāda est ruina angeloz.

^{s; de aduentu saluatoris}

h **odie**. **L**y. dicit hodie: Quis esset nox: quia nox illa ex claritate diuina fuit ita illuminata ac si esset dies clarissima: p̄m q̄ fuerat predicatum. **Et** nox sicut di es illuminabit. **b** **Salua**. q̄ est chri. dñs i ciui. da. i. in berbleem. **i** **Et** h̄ erit vo. sig. **I**nuē. isā. p̄ā. in uo. z nō feris inuolutū. **k** **P**ositū in prese.

^{s; et laus}

gnū qd̄ erit oi pp̄lo: qz nāt^o ē nob

^{s; cum deo.}

h **odie** saluator: q̄ ē christ^o dñs in ciuitate dauid. **Et** h̄ erit vobis si gnū. **I**nueniet isantē p̄anis iuo luti z p̄ositū in p̄sep̄io. **Et** subito facta ē cū āgelo multitudo celest^{is} militie laudātū deū et dicentū: **G**loria i altissimis deo: **Et** in terrā pax hominibus bone volūtatis.

^{s; et laus}

q **uia** nāt^o est nobis. s; hominibus z angelis pariter: qz confor tio hominū reparāda est ruina angeloz.

^{s; et laus}

h **odie**. **L**y. dicit hodie: Quis esset nox: quia nox illa ex claritate diuina fuit ita illuminata ac si esset dies clarissima: p̄m q̄ fuerat predicatum. **Et** nox sicut di es illuminabit. **b** **Salua**. q̄ est chri. dñs i ciui. da. i. in berbleem. **i** **Et** h̄ erit vo. sig. **I**nuē. isā. p̄ā. in uo. z nō feris inuolutū. **k** **P**ositū in prese.

^{s; et laus}

gnū qd̄ erit oi pp̄lo: qz nāt^o ē nob

^{s; et laus}

h **odie** saluator: q̄ ē christ^o dñs in ciuitate dauid. **Et** h̄ erit vobis si gnū. **I**nueniet isantē p̄anis iuo luti z p̄ositū in p̄sep̄io. **Et** subito facta ē cū āgelo multitudo celest^{is} militie laudātū deū et dicentū: **G**loria i altissimis deo: **Et** in terrā pax hominibus bone volūtatis.

^{s; et laus}

q **uia** nāt^o est nobis. s; hominibus z angelis pariter: qz confor tio hominū reparāda est ruina angeloz.

^{s; et laus}

h **odie**. **L**y. dicit hodie: Quis esset nox: quia nox illa ex claritate diuina fuit ita illuminata ac si esset dies clarissima: p̄m q̄ fuerat predicatum. **Et** nox sicut di es illuminabit. **b** **Salua**. q̄ est chri. dñs i ciui. da. i. in berbleem. **i** **Et** h̄ erit vo. sig. **I**nuē. isā. p̄ā. in uo. z nō feris inuolutū. **k** **P**ositū in prese.

^{s; et laus}

lute hominū cū de monibus p̄liaban tur. vnde. **D**icha el z angeli eius p̄ liabantur cū draco ne. **n** **C**laudā. dñm. de christi na tiuitate. **o** **E**t di centiū: Gloria i altissimis deo. qz licet ei^o glia vbi qz luceat: maxime tamen in excelsis: id est in cęlo empy reo vbi est omnū sanctorum habita tio. **p** **E**t in ter ra pax homini bus bone volū tatis. **Et** notanter dicit: pax in terra z non gloria: quia in terra est pax et i cę lo gloria. Annūcia tur autem pax ho minibus bone vo luntatis: qz regnū dei tātū valet q̄tū habes. **Q**uē **R**emigi^o. **S**i em̄ diui tias cæchei non ha bes: si desunt tibi duo minuta vidue

800.12.9

11

p. 138. v

si nec calicem aque frigide potes offerre: offer deo bonā voluntatem. vnde Aug^o. Coronat deus intus voluntatē: vbi nō in uenit facultatē. **Q**uā **C**yb^o. **P**extera tua plena bona voluntate. **Q**ue multis miracu lis fuit declarata christi natiuitas. **N**ati uitas christi p̄m **I**nnoc. papā multis mira culis fuit declarata. **M**ā ipsa nocte obscū ritas noctis versa est in diem. **I**tem cum tempore natiuitatis christi ante z post fa isset pax in omnibus teris z prouincis:

Romani tēplū pacis pulcherrimū cōstru-
xerūt: et cōsulētes apollinē deū suū q̄ diu
duraret tēplū hoc: respōdit eis: q̄ diu vir-
go nō pariet. Idis auditis dixerūt. Tem-
plū pacē ieternū manet. Impossibile em̄
credebāt q̄ ginē pa-
rere. **¶** In i forib⁹ tē-
pli sc̄derūt. Tem-
plū pacis in eternū
manet: s; ipa nocte
q̄ dgo pepit: tēplū
funditus corruit.
Item s̄m pphetiā
Diere. signū datū
est eis: q̄ oīa idola
conuerēt: q̄ dgo
pareret: et p̄ h̄ sa-
cerdotes idolorū
imaginē d̄gis pue-
rū i gremio baiulā
tē fecerūt: et i sece-
ro loco tēpli ponē-
tes adorauerūt. Itē ex legenda lōbardica
habet: q̄ ipso die natiuitatē ch̄isti statua
Romulī et oīa idola in diuersis locis cor-
ruerūt. Item ipso die tres soles in or̄te
apparuerūt: q̄ paulatim i vnū corp⁹ sola-
re redacti sūt. Itē Inno. papa diē q̄ fōs
n̄q̄ in ipa nocte in liqrē olei d̄sus ē: et tota
die largissime manauit fluēs vsq; in tybe-
rim: sic Sibylla pphetauerat: q̄ nisi erū-
peret fons olei: nō nasceret saluator. Itē
Inno. papa dicit: q̄ Octauian⁹ impator
cū vniuersū orbe iurisdiciōi romane sub-
iugaret: tantū senatui placuit: vt eū pro
deo colere vellēt. Ad illos q̄ instāciā Si-
byllā pphetissaz cōsuluit: si maior eo aliq̄
nasceret. Cū q̄ i die natali ch̄isti: sibylla i
camera impatoris or̄ib⁹ institeret: i die
media aure⁹ circū apparuit circa solē: et
in medio circuli dgo pulcherria puez ge-
stas i gremio: tūc hoc cesari oñdit. Admi-
rās autē impator: audiuit vocē dicētē: hec
ē ara celi. Dixitq; ei sibylla: Dic maior re-
t̄: ipm iō adora. Cū dēq; locū i honore br̄e
marie d̄ginis dedicauit: q̄ vsq; hodie sc̄ta
maria d̄ ara celi d̄r. Impator igit illi pue-
ro hostias obtulit: et ipse deos suos d̄ cete-
ro colere recusauit. Quic dicto cōcordāt

In dilu-
culo Euāg.
Luc. II. c. q̄
circa princ.
et post apparitio-
ne angelorū facta
pastoribus.

Pastores loquebantur ad inuicē:
et de verbis et pro-
misiomb⁹ angeli.

Pastores loquebantur ad inuicē: a

ne patre et m̄re. Secundus hō. s. Eua. pdu-
cta fuit ex patre sine matre: et oēs alij ho-
mines ex patre et matre. Restabat autē q̄r-
tus modus: vt quis pduceret ex m̄re si-
ne patre: sic ch̄ist⁹ hodie nat⁹ ē. Et in hac
quarta generatiōe filij oēs in terrā suā. s.
celestē hierusalē per ch̄isti meritū redie-
rāt: sicut in figura de⁹ dixit Abraē. vnde
Generatiōe autē quarta reuertentur. **¶** Sc̄. 15. c.

Et factū ē cū discessissent an-
geli ab eis. **¶** Dec historia signa-
tur vt s̄. In initū illi euā. scri-
bit s. Lucas illud euāg. qd̄ ho-
die i nocte ch̄isti lectū ē: et statim post d̄-
ba angeloz laudāriū deū et dicētiū: Glia
in altissimis deo: et i terra pax hoib⁹ bonē
volūtatē: sequit hoc p̄sens euāgelij. Et
factū ē cū discessissent angeli ab eis i celi:
¶ Pastores loquebantur ad inuicē. **¶** Itē.
Ly. Dic describit pastorū deuotio: qz sta-
tim post visōnē illā dimisso grege iuerūt
ad vidēdū natū. factū ē postq̄ angeli dis-
cessissent ab eis. s. pastorib⁹ i celi. i. postq̄
aspectib⁹ pastorū se abstraxerūt ascēdētes
i celi. a **¶** Pastores loquebantur ad inuicē.
scz d̄ ch̄isti natiuitate. Sicut et duo disci-
puli eūtes i emaus de ei⁹ passiōe dicētes.

B Romani tēplū pacis pulcherrimū cōstru-
xerūt: et cōsulētes apollinē deū suū q̄ diu
duraret tēplū hoc: respōdit eis: q̄ diu vir-
go nō pariet. Idis auditis dixerūt. Tem-
plū pacē ieternū manet. Impossibile em̄
credebāt q̄ ginē pa-
rere. **¶** In i forib⁹ tē-
pli sc̄derūt. Tem-
plū pacis in eternū
manet: s; ipa nocte
q̄ dgo pepit: tēplū
funditus corruit.
Item s̄m pphetiā
Diere. signū datū
est eis: q̄ oīa idola
conuerēt: q̄ dgo
pareret: et p̄ h̄ sa-
cerdotes idolorū
imaginē d̄gis pue-
rū i gremio baiulā
tē fecerūt: et i sece-
ro loco tēpli ponē-
tes adorauerūt. Itē ex legenda lōbardica
habet: q̄ ipso die natiuitatē ch̄isti statua
Romulī et oīa idola in diuersis locis cor-
ruerūt. Item ipso die tres soles in or̄te
apparuerūt: q̄ paulatim i vnū corp⁹ sola-
re redacti sūt. Itē Inno. papa diē q̄ fōs
n̄q̄ in ipa nocte in liqrē olei d̄sus ē: et tota
die largissime manauit fluēs vsq; in tybe-
rim: sic Sibylla pphetauerat: q̄ nisi erū-
peret fons olei: nō nasceret saluator. Itē
Inno. papa dicit: q̄ Octauian⁹ impator
cū vniuersū orbe iurisdiciōi romane sub-
iugaret: tantū senatui placuit: vt eū pro
deo colere vellēt. Ad illos q̄ instāciā Si-
byllā pphetissaz cōsuluit: si maior eo aliq̄
nasceret. Cū q̄ i die natali ch̄isti: sibylla i
camera impatoris or̄ib⁹ institeret: i die
media aure⁹ circū apparuit circa solē: et
in medio circuli dgo pulcherria puez ge-
stas i gremio: tūc hoc cesari oñdit. Admi-
rās autē impator: audiuit vocē dicētē: hec
ē ara celi. Dixitq; ei sibylla: Dic maior re-
t̄: ipm iō adora. Cū dēq; locū i honore br̄e
marie d̄ginis dedicauit: q̄ vsq; hodie sc̄ta
maria d̄ ara celi d̄r. Impator igit illi pue-
ro hostias obtulit: et ipse deos suos d̄ cete-
ro colere recusauit. Quic dicto cōcordāt

In diluculo Euangelium

Ea **T**ransea. vsqz beth. z vide. hoc
yer. i. puez natu p verba angeli nobis si
gnificatu. **b** **Q**uod fecit do. z ostē. no-
bis. s. p. angelū. **c** **E**t ve. festi. **L**y. et
desiderio vidēdi chulū. vt z citi^o rediret

vtiqz **h**in q dicit **M**iero. in sermōe de af-
sumptōe brē marie d'ginis. **I**pa post acce-
sionē filij sui remāsit ad tps i terr. cū apo-
stol: vt eos pleni^o instrueret de vbo icarna-
to: de q pleni^o erat edocta p spm sc̄m. **E**t

ad gregez que sine
custodia dimiserat
d **E**t iue. ma.
z io. z isan. i. chu-
stā. **e** **P**ost. i. h̄
se. sic angel^o eis di-
xerat. **f** **E**iden-
tes aut co. de x̄.
qd di. erat il. de
pue. hoc. qz nō so-
lū fuerat illuminati
exteri^o s; etiā interi^o
de cognitiōe d'br: z
sic p cognitiōez hu-
māitatē venerat ad
cognitiōē deitatē
nec sunt scādalicati
de tanta paupate:
sed pamp^o in fide
roborati sūt. **E**t eg-
perūt p̄dicare ma-
rie z ioseph/ z cum-
cis astantibus illā
quā viderant clari-
tatē: et q audierāt
āgelico^o hymnos.

^{s; dicentes}
a **T**ranseāmus vsqz bethleē: z vi-
^{s; diuina. s; visibile}
deam^o hoc verbū qd factū ē: qd
^{s; opatione spū sancti. s; carne vestitū.}
b fecit dñs z dñdit nobis. **E**t vēne-
^{s; velociter} ^{s; in diuerso.}
d rūt festinātes z iuenerūt mariā z
^{s; sicut angelus p̄dixerat.}
e ioseph z infantē p̄ditū i p̄sepio.
^{s; signū illud}
f **E**identes aut cognouerūt de ver-
^{s; angeli} ^{s; ab angelo} ^{s; infante.}
bo quod dictū erat illis d' puero
^{s; in arcūtu.}

oia familiari^o vide-
rat/ et tractauerat
vniuersa. **P**ter qd
meli^o exp̄mere po-
terat: qz qd melius
nouim^o z p̄ferim^o
h **E**t reuer. sūt
p̄asto. s. ad grege^o
suū. **i** **E**stificā. s.
corde. **m** **E**t la-
s. ore. **n** **D**eu.
de bñficio totimū
do collato gnālē/
z eis oñō sp̄aliē.
o **I**n oib^o zē.
s. ab āgel. p **E**t
vide. s. p̄ijs ocul
suis. **q** **S**icut
dictum est ad il-
los. s. per angelū:
qz annunciatit eis
natiuitatē christi.

S hoc: z omnes qui audierāt mira-
ti sunt de his que dicta erāt a pa-
storib^o ad ipsos. **M**aria aut cō-
seruabat oia verba hęc p̄ferens
in corde suo. **E**t reuersi sūt pasto-
res glōrificātes et laudātes dñm
in omnib^o q audierant et vide-
rant: sicut dictum est ad illos.
In missa diei **E**uā. **J**o. i. i p̄n.
In principio

^{s; de visione angelica z enūciatione.}
b storib^o ad ipsos. **M**aria aut cō-
^{s; a pastorib^o dicta. s. i. aduertit}
i seruabat oia verba hęc p̄ferens
<sup>prudēter scripturas que de christi natiuitate pro-
phetabant.</sup>
i n corde suo. **E**t reuersi sūt pasto-
^{s; ad gregeos. s; glōriā z laudē deo dederūt.}
r es glōrificātes et laudātes dñm
^{s; ab angelo.} ^{s; de puero}
i n omnib^o q audierant et vide-
^{s; signum datum est.}
r ant: sicut dictum est ad illos.
In missa diei **E**uā. **J**o. i. i p̄n.
^{s; in patre.}
In principio

In prin.
erat ver.
Joanis. i.
Jho. Jo.
annes euāgelista p
p̄tēplationē ceterē
euāgelistis ali^o ele-
uat^o dñs p̄ncipalr
circa d'bi diuinita-
tē: cū aliū p̄ncipalr
describūt ei^o h̄iani-
tatē. **E**t p̄mo oñdit
d'bi excellētiā/ pue-
p̄sistit in seipō di.
In p̄ncipio
erat x̄. vñ **A**ug^o.
In patre erat fili^o:
vñ i eternitate erat
filius: vel in patre
filius eiusdem sub-
Et verbum erat
stantē cum eo. **S**
apud deū. i. cogernū et coequalē ipsi.

Lose. i. cor. suō. **L**yra. **I**lla collatio
erat marie valde delectabil/ et toti ecclēie

stantē cum eo. **S**
apud deū. i. cogernū et coequalē ipsi.

A a **C**oia p ipsu facta sut. Tho. oia vi
sibilia z invisibilia / spiritualia et corpalia.
b **E**t sine ipso factu est nihil. Bor.
Ma pater sine verbo nihil facit. vnde di-
cit. Et sine ipso. suple verbo omnia fa-

gelum meum ante faciem tuam: qui pre-
parabit viam tua ante te. Fuit homo
missus a deo. scz ad baptizandum z ad
predicandum: vnde ea que loquitur non
loquitur a seipso / sed ex deo qui cum mi-

Jo. ii. c.
Df. 4. b.

apud deū: z
filius. f. confub
de^o erat ver-
stannalis patri.
f. scz verbū
quod est p-
sona filij.
bū: hoc erat
f. eqli duratione.
in principio
f. patre
apud deuz.
Omnia per
f. verbo

B **E**go sum
resurrectio z vita.
Sic exponit sm bi-
larium. **E**t vi-
ta erat lux homi-
nū. scz qz homies
illuminat / z videre

ipsum facta sunt: et sine ipso fa-
f. verbū. f. creata
f. scz quod est creatū a deo.

facit. **U**n: Signa-
tum est sup nos lu-
me vultus tui dñe.
Un Aug^o. Sicut
em nō videt oculi
nisi a luce corpora-
li illuminet: sic nō
videt intellect^o ni-
si a lumine spiritu-
ali illuminetur.

ctum est nihil. Quod factum est
f. habuit vitā in verbo p idealem representatōne
z exemplare in habitatione.

Et lux in te-
nebris lucet. scz
cum peccatores fa-
cit vera intelligere
Et tenebre
eā non compre-
henderunt. id est
infidelitatis tene-
bris obtenebrati
ipsum non cognos-
cunt. **F**uit
homo missus a
deo. **H**ic poni-
tur commendatio
pæcuroris Joan-
nis baptiste / dicens:

ipso vitā erat: z vitā erat lux ho-
f. sapientia dei verbū dat intelli-
gentiā z sapientia participatiue creaturis capaci-
bus de sua diuinitate z alijs mysterijs gratiosis
minum: z lux in tenebris lucet: et
f. ad pfectum eter-
ne salutis.

Dal. 3. a. Ecce ego mitto an-

tenebre eam non comprehendē-
f. homini.

Fuit homo missus a deo: cui
f. ante qz naceret. f. baptista.

nomē erat ioānes. **H**ic venit in
f. i. testis

testimoniū vt testimoniū perbi-
f. verbo diuino f. verbo in
carnato.

beret de lumine: vt omnes crede-
f. scz testem f. testis

rent p̄ illum. **N**ōn erat ille lux: m
f. missus f. christo incarnato

fit. Et ideo verba
eius sunt recipien-
da quasi verba dei.
Cui nomen
erat Ioannes.
Thomas dicit. Io-
annes interpreta-
tur in q̄ est gratia:
et ideo cōpetebat
sibi hoc nomen: qz
in ipso maxime gra-
tia diuina abunda-
uit. Unde dicitur:
Spiritus sancto re-
plebitur adhuc ex
vtero matris sue.

Hic venit in
testimoniū vt
testimoniū per-
hiberet de lumi-
ne. id est de Jesu
christo nato de vir-
gine: sicut radius
nascitur a sole sine
aliqua eius corru-
ptione vel diminu-
tione. **O**fficiū em̄
ei^o fuit testificari d̄
christo: q̄ est lux ve-
ra: vt eius testimo-
nio illustret: et sic
omnes in ipsum cre-
derēt: z hoc est qd̄
sequitur. **E**t
oēs crederēt. f. in
christū. m **P**er
illum. scz ioannē.

Ho erat ille
lux. sed erat tm̄ te-
stis illius luminis.

Sed
vt testimoniū p̄-
hibe. de lumie.
id ē incarnata diu-

L

Lu. i. f.

D

In Omnia diei

Enitare. a **E**rat lux vera. i. naturalis fons totius luminis per essentiam. **Q**ue illuminat omnem hominem. **Y**e. i. hunc mundum. **Y**e. quod est in se: quod si aliquid non sunt illuminati: hoc est: quod se subtrahunt ab influentia huius lucis. **In** Chryso.

Parat est illuminare: sed non omnes illuminat: quod clauditur via luminis. **E**xemplum de ceco existente in sole. **I**n mundo erat. per presentiam divinitatis: quod non est locus ubi non est deus. **E**t mundus per ipsum factus est: et mundus eius non cognovit. **I**n propria venit: et sui eum non receperunt. **Q**uod quot autem receperunt eum: dedit eis potestatem filios dei fieri: his qui credunt in nomine eius. **Q**ui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. **E**t verbum caro factum est: et habitavit in nobis: et vidimus

tur nisi prostentibus fide christi per se si sunt adulti: vel per alium si sunt parvuli: et in hoc notatur magna charitas dei: unde videte qualem charitatem dedit nobis pater: ut filij dei nominemur et simus. **E**t in

super magna utilitas hominis. unde apostolus: Si filij et heredes: heredes quidem dei: coheredes autem christi. **S**ed posset queri: quibus data fuit hec potestas? **I**dem subdit. **H**is qui credunt in nomine eius. quasi dicat: his qui credunt christum esse verum deum et verum hominem. **E**t ista data est potestas quod sunt filij dei. **Q**ui autem ista generatio spiritualiter differat a carnali generatione: ostendit evangelista dicens: **Q**ui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. **S**orra

Dei. 26. b sui: quod per carnem erat ex eorum semine: quod de semine David: qui erat rex israel usque in sempiternum: per illud: **E**legit te dominus in partem peculiararem. **E**t sui. i. iudei. **E**um. i. conditoris sui. **N**on receperunt. i. per fidem: quia pauci de iudeis comparative crediderunt christo. unde. **F**ilios enutrivit et exaltauit: ipsi autem spreverunt me. **Q**uod quot autem. **S**orra. siue iudeus/siue gentilis/siue nobilis/siue ignobilis/siue femina/siue masculus/siue puer/siue senex. **R**eceperunt eum. per fidem credendo. **D**edit eis potestatem filios dei fieri. per regenerationem baptismi: qui non dat

quasi di. **H**is sunt filij dei: non qui generantur ex commixtione sanguinis viri et femine: concupiscentia utriusque movente actu generationis: sed per gratiam adoptionis in baptismo. unde: **Q**uod natum est ex carne/caro est: et quod natum est ex spiritu/spiritus est. **E**t verbum caro factum est. i. deus homo factus est. **E**t habitavit in nobis. **T**homas. id est inter nos homines. **E**t vidimus gloriam eius. scilicet in miraculis: sicut est significatio mortui/illuminatio cecis: et sic de alijs. **E**t etiam viderunt quod creature obediebant ei ad nutum suum sicut domino et creatori. **U**nde homines in nave existentes cum apostolis quando orta est magna tempestas

Dei. 26. b

Esa. 1. a.

6

1. Jo. 1.

Rom. 7.

1. b.

30. 1. a.

A dixerunt: Qualis est hic: qz venti et mare
obediunt ei. Sed posset queri: qualé glo-
ria? Respondit euāgelista. a **G**loriā
quasi vnigeniti a patre. Non sicut vi-
dimus gloriā aliorū ppbetarū et sancto-

post natiuitatē christi. Et in hoc euange-
lio ponitur parentū christi admiratio/di-
cens: **E**rat ioseph, qui erat pat' pu-
tatiuus christi. **A**nde: Et ipse iesus erat
incipiens quasi annoz triginta: vt putaba-

tam vt decet vni-
genitum: quia chri-
stus cōmuniter mi-
racula faciebat im-
perando: vt patet
ex discursu euange-
lij. Per qd ostēde-
bat qz christus illa
faciebat virtute p-
pria sicut deus qui
est omnipotens. Pro-
pter hoc dicitur in
euangelio: qz virtus
de illo exibat: et sa-
nabat omnes.

A miracula et stutes actū figuratiōe. **G**loriam
scilicet excedente omnē creaturam. **S** natural' filij.
a **M**us gloriā ei: gloriā quasi vni-
geniti a patre: plēnū grā et veritatē.

Dñica infra octa. natiuita. dñi.
Luce. II. e. quasi in fine.

Nil
lotem
pore. Erāt
ioseph et mā
ria mater ie-
su mirantēs
sup his qd di-

B **P**lenū gra-
tie. **L**uce. vt remit-
tat pctā. **E**t ve-
ritatis. vt imple-
at promissa.

Postilla
Erat ioseph et
maria mater
iesu mirantes sup
his que dicebā-
tur de illo etc. **L**u-
ce. ij. **D**istoria huius
euāgelij facta ē an-
no incarnationis christi
p̄mo. iij. nonas
februarij. feria. v.
luna. xj. **I**ndicione.
iij. **A**n̄ in iitiū illius
euāgelij scribit s̄a-

ctus Lucas in eodem capitulo: qz symeō
accepit puerū iesum in vlnas suas: et be-
nedixit deum: et dixit: **N**unc dimittis ser-
uum tuum domine: p̄m verbum tuum in
pace etc. **T**unc sequitur euāgelium ho-
diernū. **E**rat ioseph et maria m̄ iesu.
Et hodiernū euāgelium factum est in die
purificationis marie. s. quadragesimo die

post natiuitatē christi. Et in hoc euange-
lio ponitur parentū christi admiratio/di-
cens: **E**rat ioseph, qui erat pat' pu-
tatiuus christi. **A**nde: Et ipse iesus erat
incipiens quasi annoz triginta: vt putaba-
tur fili' ioseph / vel
qz nutritius eius: sicut
nutrix pueri de
ma ē eius. e **E**t
maria mater ie-
sus dicitur sup his
dicebant d illo.
tunc a symeō et
ab Anna vidua: et
prius a pastoribus
i nocte christi: et eti-
am a regib' quos
stella adduxit ad
christum tredecima
die post natiuitatē
christi. **E**t bñ
dixit illis syme-
on dixit ad ma-
riam matrē ei'.
Dixit autē ad ma-
riam magis q̄ ad
ioseph: qz magis
pertinebat ad eā d
puero: qz ipsa erat
vera mater christi.
b **E**cce hic. id ē
christ'. i **P**ost-
tus ē. i. a deo sta-
tutus. k **I**n ru-
inā. **S**or. i. in rui-
nā non credētium.
l **E**t in resurre-
ctionē mult. i. cre-
dentū. **I**te in rui-
nā vitioz et i resur-

rectionē d̄tutū. m **E**t i signū. **L**y. s. se-
deris int hoies et deū. n **C**ui cōtra-
diceat. a sacerdotib' et legisperitis et pha-
riseis et multis alijs: q negauerūt eū eē vez
messiā et mediatorē dei et hoim. o **E**t
tuā ipsi aiām p̄transibit gla. i. dolor
dñice passionis. **N**on em potuit videre fi-
lium suū crucifigi sine affectu doloris ma-

Dñica infra octa. Natiuitatis dñi

Eterni. Damascenus. Dolores quos aufu-
git maria paries: hoc tpe passiois christi
sustinuit. Ex his patet qd maius fuit mar-
tyriū beatę virginis qd aliorū sanctorum.

¶ In Hiero. de assumptione beatę marie
virginis dicit: qd
in parte impassibi-
li passa est: plus qd
martyr fuit: qd alij
martyres passi sūt
in corpore: ista in cor-
de. a **¶** Et reue-
lent ex mul. cor.
.i. ex multoz cordi-
bus. b **¶** Cogita-
tiones. qd pius oc-
cultabant. Ma tpe
passiois christi pa-
tuit malicia sacer-
dotū: odij iudeoz/
duricia ppli: in con-
stātia pilati: auari-
cia iudej: pusillani-
mitas petri: et alio-
rū aplo: et p̄stācia
fidei in maria d̄gi-
ne. Licet br̄a virgo
ex passione filij ma-
rime afflictā fuerit
tū in fide immobilis
et firmā stetit. Alij
sūt apli et discipu-
li q̄ntilibet solidi:
dicunt dubitasse: et
circa hāc fidem su-
ctuationē diuersa-
rū cogitationū ha-
buisse: vsq; dum vi-
derunt ip̄m a mor-
tuis resurrexisse.

¶ Et erat āna
p̄phetissa. qd do-
nā p̄bens habuit. d **¶** Filia p̄hanuel
de tribu aser. Gor. qd fuit p̄riarcha: et in
nūero. xij. p̄riarchaz octauo. Et sic comē-
dat sc̄tā āna a gener. nobilitate. e **¶** Hęc
sc̄z āna. f **¶** Processerat i dieb' mul-
tis: et vixerat cū viro suo ānis septē
sc̄z nō diuidendo carnem suā cum alio. vñ

Erūt duo i carne vna. g **¶** A virginita-
te sua. qd vsq; ad matrimonij d̄ginitatē
suā seruauit. h **¶** Et hęc vidua erat
vsq; ad ānos octogintaquattuor. Dic
comēdat qd tam longo tēpore in vidui-
tate p̄mansit: et qd
uis iuuenis fuit qā
vir su' obiit: tamen
aliū virū nō duxit.
i **¶** Quę nō dis-
cedebat de tem-
plo. l. y. non qd ibi
semper esset: s; fre-
quēter. Sic in con-
guro tēpore sollici-
te frequentanti ec-
clesiaz dicit comū-
ni mō loquendi: ta-
lis semp est in eccle-
sia. k **¶** Jeunij
quibus in centum
carnis reprimuntur.
l **¶** Et obsecrati-
onibus. i. sacris
orationib' quibus
mens in deum ele-
uatur. m **¶** Ser-
uiens nō. ac die
.i. valde frequēter.
n **¶** Et hęc ipsa
hora. sup̄ue. sc̄z i
die purificationis
marie. l. y. Non a
casu vel a dispositi-
one hūana: s; sp̄s
sc̄i reuelatione: si-
cut dictū ē de Sy-
meone. o **¶** Con-
fitebat dño. sc̄z
gratias agens deo
de tanto beneficio.
p **¶** Et loque. d

a gladi' vt reuelē ex mlti cordib'
b cogitationes. Et erat āna p̄phissa
c filiā p̄hanuel d̄ tribu aser. Hęc p̄
d cēsserat in dieb' multis: et vixerat
e cū viro suo ānis septē a virgini-
f tate sua: et hęc vidua erat vsq; ad
g annos octogintaquattuor: quę
h non discedebat de templo: i. iu-
i nijs et obsecrationib' seruēs nō-
k te ac die. Et hęc ipsa hora sup̄-
l uenies cōfitebat dño: et loque-
m batur de illo omnib' qui expecta-
n bant redemptionem israel. Et ut
o perfecterunt omnia s̄m legem do-
p mini: reuersi sunt in galileam ci-
q uo oib' qd expectabāt redēptioz is-
r .i. ppli israelitici: annūcians eis natū esse
saluatorē mundi. q **¶** Et vt p̄fecerunt
oia s̄m legē dñi. sc̄z maria et ioseph: sc̄z
nihil obmittentes: quis non tenerentur.
r **¶** Reuersi sūt i ga. in ciuitatē suā
naza. Duer autē cre. l. i. corpe s̄m qd hō

S et illud factū est tpe passiois
siue sint fideles siue infideles.
siue p̄genē. si filij iacob.
si erat p̄uocete. i. longę etatis.
si id est virgo venit in matrimo-
nium: et mansit in eodē sex. tem. annis.
si Anna. si p̄mansit.
si in quibus notatur eius continētia
si saltem quādo poterat adesse.
si orationibus si templo.
si id est semp eo qd erat in gratia. si cū christ' p̄sentaret.
si laudes et gr̄atias dedit deo.
si de christo vere iā aduenisse in carnem.
si qui accipiebant hanc consolationem.
si impleuerunt.
si iterum abierant.

S et illud factū est tpe passiois
siue sint fideles siue infideles.
siue p̄genē. si filij iacob.
si erat p̄uocete. i. longę etatis.
si id est virgo venit in matrimo-
nium: et mansit in eodē sex. tem. annis.
si Anna. si p̄mansit.
si in quibus notatur eius continētia
si saltem quādo poterat adesse.
si orationibus si templo.
si id est semp eo qd erat in gratia. si cū christ' p̄sentaret.
si laudes et gr̄atias dedit deo.
si de christo vere iā aduenisse in carnem.
si qui accipiebant hanc consolationem.
si impleuerunt.
si iterum abierant.

S et illud factū est tpe passiois
siue sint fideles siue infideles.
siue p̄genē. si filij iacob.
si erat p̄uocete. i. longę etatis.
si id est virgo venit in matrimo-
nium: et mansit in eodē sex. tem. annis.
si Anna. si p̄mansit.
si in quibus notatur eius continētia
si saltem quādo poterat adesse.
si orationibus si templo.
si id est semp eo qd erat in gratia. si cū christ' p̄sentaret.
si laudes et gr̄atias dedit deo.
si de christo vere iā aduenisse in carnem.
si qui accipiebant hanc consolationem.
si impleuerunt.
si iterum abierant.

S et illud factū est tpe passiois
siue sint fideles siue infideles.
siue p̄genē. si filij iacob.
si erat p̄uocete. i. longę etatis.
si id est virgo venit in matrimo-
nium: et mansit in eodē sex. tem. annis.
si Anna. si p̄mansit.
si in quibus notatur eius continētia
si saltem quādo poterat adesse.
si orationibus si templo.
si id est semp eo qd erat in gratia. si cū christ' p̄sentaret.
si laudes et gr̄atias dedit deo.
si de christo vere iā aduenisse in carnem.
si qui accipiebant hanc consolationem.
si impleuerunt.
si iterum abierant.

S et illud factū est tpe passiois
siue sint fideles siue infideles.
siue p̄genē. si filij iacob.
si erat p̄uocete. i. longę etatis.
si id est virgo venit in matrimo-
nium: et mansit in eodē sex. tem. annis.
si Anna. si p̄mansit.
si in quibus notatur eius continētia
si saltem quādo poterat adesse.
si orationibus si templo.
si id est semp eo qd erat in gratia. si cū christ' p̄sentaret.
si laudes et gr̄atias dedit deo.
si de christo vere iā aduenisse in carnem.
si qui accipiebant hanc consolationem.
si impleuerunt.
si iterum abierant.

A Et confortabatur argumto robois quo ad corpus. **B** Plenus sapientia, quia in eo sunt omnes thesauri sapientie et scientie absconditi. **C** Et gratia dei erat in illo. *Zyra. Quia tota pietas*

sputum/flagellatum et coronatus: vaden/tem ad locum passionis et mortis sue festinater. Tertio quando vidit eum erui nudum: et super crucem clavis affigi. Quarto/quando vidit eum in cruce eleuari: et a sacerdotibus iudeorum et ab alijs pretereuntibus ei conuitia inferri/dicentes: Hab q destruis templum dei: et i triduo reedificas illud. Alios saluos fecit: seipm no pot saluu facere: si filius dei e: descendet nuc de cruce. Quinto/qn audiuit eum petere bibere: et non potuit habere hauritum aquę: sed datum fuit sibi vinu felle mixtum. Sexto/qn vidit eum p maximo dolore lacrymantem et dicente: Deus meus: vt quid me dereliquisti. Septimo/qn p magna pena clamans

Jesus.
uitatem sua naçareth. Puer autem ^{corpore.} crescebat et ^{spiritu.} confortabatur plenus sapientia: et gratia dei erat in illo.

In octaua natiuitatis domini euangelium. *Luce. II. c. quasi in medio.*

In illo tempore. Postquam consummati sunt dies octo,

in cruce voce magna emisit spiritum. Octauo/qn post eius mortem vidit cor eius lancea perforari. Nono/qn corpus eius est depositu de cruce: tunc Iesum christu filiu suu in brachia sua suscepit: et osculata est omnia vulnera eius.

Doctas consummati sunt dies. *Postilla*
Octo et. *Luce. II.* Quo die hoc euangelium factu sit: audit: quia die octauo a natiuitate Christi. An initium illius euangelij scribit scriptor Lucas: quod reuersi sunt pastores. scilicet postquam inuenerunt Mariam et Ioseph et infantem positum in presepio/glorificantes et laudantes deum in omnibus que audierat et viderat: sicut dictu est ad illos. Et tunc statim sequitur illud euangelium. **D**octas consummati sunt dies octo. *Hor. Modicum euangelium breuissimum*

Gladus
meis no
nics graui
sunt animam
Dante

In octa. Natiuita. domini

E in littera sed pfundissimū in sentētia. Eōi
noie z vocabulo vocat festiuitas ista no-
uus ann⁹: z merito: qz chust⁹ q nou⁹ hō p
pter nos fact⁹: nouū sāguinē i sua pueri-
cia hodie incepit cōfūdere/ qñ hodie circū
cisus fuit. Sicutū
q hodie recolim⁹
tria festa: q tāgunt
in euāg. hōd. Pri-
mo octaua natiui-
tatis chustri: et h exp
mit notāter cū dicit
Postq̄ psummati
sunt dies octo. i. a
natiuitate chri cō-
putādo. Secūdo cir-
cūcisioē chusti cū
dicitur. **¶** Et circū. puer. Sic em̄ pceptū
fuerat i lege. In fās octo dierū circūcidet
in vobis. Et mascul⁹ cuius spūtiū caro cir-
cūcisa non fuerit: peribit de pplis suis: qz
pactū meū irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptizamur loco circūcisiois. Quā chust⁹ di-
xit i no. testa. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ z
spūscō: nō pōt introire in regnū dei. Quā
Beda sup p̄ns euāge. Illud qd nūc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcisio. Ter-
tio salutariferi nois impositionē/ cū dicit.
¶ Vocatū est nomē ei⁹ iesus: qd
vocatū est ab an. prius q̄ in vtero:
scz virginis. **¶** Locipere. vñ. **¶** Toca-
bis nomen ei⁹ iesū. Sicut angelus dixit ad
ioseph. Vocabis nomē eius iesū: ipse em̄
saluū faciet pplm suū a pctis eoz. Que-
rit: si iesus ē saluator: qre tūc nō oēs ho-
mines saluant⁹? Rōdēt: q hoc nō accidit
ex pte iesu/ sed culpa ip̄s hois. Exemplū
isti⁹ ponit d̄s sic. Si q̄s ad ostiū vni⁹ pul-
set z nō ingrediat: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed apientis. Sic si iesus ad ostiū
cordis pulset: z si nō ingrediet: nō ē dei in-
trare volētis/ sed hois aditū p̄hibēt. vñ.
Ego sto ad ostiū z pulso rē. Quā san. Di-
stra illuminat: nō est culpa solis/ s̄ ho-
mis fenestrā nō aperietis. Tertū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porriego tibi
pomū: z tu nō accipis: q tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/ sed tui nō ac-

ipientis. Ideo dicit. Videte ne q̄s desit
grē dei rē. Circa hoc euāgeliū vbi dicit:
Vocatū est nomē eius iesus. Notadū q
papa Ioannes. xxiij. statuit: vt quicūq̄ in
missa quādo nomen iesus nominat: gen-
culat⁹ fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinas facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia-
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumentūz littere
auctēricē. Item no-
tandū q hodie p̄m

¶ Ut circū. puer. Sic em̄ pceptū
fuerat i lege. In fās octo dierū circūcidet
in vobis. Et mascul⁹ cuius spūtiū caro cir-
cūcisa non fuerit: peribit de pplis suis: qz
pactū meū irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptizamur loco circūcisiois. Quā chust⁹ di-
xit i no. testa. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ z
spūscō: nō pōt introire in regnū dei. Quā
Beda sup p̄ns euāge. Illud qd nūc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcisio. Ter-
tio salutariferi nois impositionē/ cū dicit.
¶ Vocatū est nomē ei⁹ iesus: qd
vocatū est ab an. prius q̄ in vtero:
scz virginis. **¶** Locipere. vñ. **¶** Toca-
bis nomen ei⁹ iesū. Sicut angelus dixit ad
ioseph. Vocabis nomē eius iesū: ipse em̄
saluū faciet pplm suū a pctis eoz. Que-
rit: si iesus ē saluator: qre tūc nō oēs ho-
mines saluant⁹? Rōdēt: q hoc nō accidit
ex pte iesu/ sed culpa ip̄s hois. Exemplū
isti⁹ ponit d̄s sic. Si q̄s ad ostiū vni⁹ pul-
set z nō ingrediat: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed apientis. Sic si iesus ad ostiū
cordis pulset: z si nō ingrediet: nō ē dei in-
trare volētis/ sed hois aditū p̄hibēt. vñ.
Ego sto ad ostiū z pulso rē. Quā san. Di-
stra illuminat: nō est culpa solis/ s̄ ho-
mis fenestrā nō aperietis. Tertū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porriego tibi
pomū: z tu nō accipis: q tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/ sed tui nō ac-

Augustinū in sermone de kalēdis Janu-
arij. Pagani olim maximū habuerūt fe-
stum in kalēdis Januarij. Mā Janū cre-
diderūt quendā deū esse. z duas facies ei
figurabāt. Quā a parte ante: in signū fu-
turi anni. Et aliā a parte post/ in signū p̄-
teriti anni. Quā z quidā sexus veltes suas
mutauerūt: aliū faciem: aliū pecudum ve-
stes induerūt: aliū cārica luxuriosa cecine-
rūt: aliū auguria seruabāt: aliū mensas no-
cte parabāt: credentes/ satietatē vulturā
fructuū: aliū scenas. i. iocalia tradiderunt
amicis hodie primo mane/ in signū boni
anni: quē omnia pro chusto dimittere de-
bemus: z similia circa ecclesias z dei cul-
tum complere debemus.

¶ Qui est qui nat⁹ est rex iude-
orū: vidimus em̄ stellā ei⁹
in oriente rē. Matthei. ii. Quā
initū illius euāgeliū scribit be.
Matthe⁹ in p̄cedēti ca. q cū eēt de sp̄sāsa/
ta mater iesu Maria ioseph: añq̄ cōue-
nirēt inuēta est in vtero habēs de sp̄sāsa/
cto. Ioseph aut vir eius cū esset iustus: z
nollet eā traducere: voluit occulte eā di-
mittere. Hec aut eo cogitāte: angel⁹ dñi
in somno apparuit ei. di. Ioseph fili Da-
uid: noli timere accipe Mariā coniugē tuā
qd em̄ in ea natū est/ de sp̄sācto est. Pa-
riet autē filiū: et vocabis nomē eius iesū:
ipse em̄ saluū faciet pplm suū a pctis eoz.
Tūc postmodū sequit euāg. hodiernū.

A **C**ū natus esset iesus, supple dulcis saluator: de Maria virgine s̄m buma mirarem. **B** **C** In bethleem iude. **B** **O**z ra. Hoc dicitur ad differentiam alterius bethleem que est in galilæa in tribu çabu-
Ios. 19. b. lon: de qua habet in libro Josue.

C In diebus herodis regis. scilicet ascalonite qui fuit gentilis et idumæus: et primus rex alienigena i hie rusalê: et super populum iudaicū cō- stitutus. Pro quo sciendū: q̄ tres fu- erunt herodes: sci- licet ascalonita/ an- tipas et Agrippa. **U**nde versus. As- calonita necat pue- ros/ Antipa Joan- nem. Agrippa Ja- cobum: mittens in carcere Petrum. Item sciendum q̄ christus tunc tēpo- ris natus est: cum p̄mo ablatum fuit regnum a iudeis: et quādo alienigena regnavit: vt imple- retur p̄phetia Ja- cob: Non auferet

B **M**agi ab oriente vēnerūt hierosoly- m̄. **M**ā dicētēs: **U**bi est q̄ natus est rex iudeorū: vidimūs em̄ stellam eius in oriente: et venim⁹ adorare eum. **A**udiens autē herodes rex

B **C** **E**ce magi ab oriente. qui dicuntur magi propter magnitudinem sapientie et scien- tie. **C** **V**enerunt hierosolymam. **S**ecūm glo. eo q̄ crediderunt: quia talis puer nō nisi in vrbe regia nasci debuisset. **D** **I**centes: ubi est qui natus est rex iudeorum. **C** **H**ustus rex iudeorum est dictus: quia ad ipsos specialiter ē mis- sus: vt dicit euangelium. **N**on sum mis- sus nisi ad oues q̄ perierunt domus isra-

rael. Itē q̄ cū eis nutritus et cōuerfatus est: scilicet naçareth. **N**otandum q̄ ille ci- tulus a tribus regibus est hodie nuncia- tus: et a pilato in die parasceues confir- matus: quando fecit scribi titulū: et cruci

Quoniam natus esset in civitate dauid s̄m iudæi i bethleem iude i di- ebus herodis regis. **E**cce

magi ab oriente vēnerūt hierosoly- m̄. **M**ā dicētēs: **U**bi est q̄ natus est rex iudeorū: vidimūs em̄ stellam eius in oriente: et venim⁹ adorare eum. **A**udiens autē herodes rex

erū adorandū: et munera ei offerenda. **E**t illa stella nō tñ in nocte: sed etiam in me- dia die apparebat: et solis radios vicit in claritate: quod nō est virtutis aliarū stel- larū. **F**ulgentius. Puer natus nouā stel- lam fabricauit. **S**z quomodo in. xij. die- bus tam cito venerūt ab oriente in hieru- salē que est in media parte sita? **R**espon- dit Remigius: q̄ puer ad quē iuerūt: po- tuit eos tam in breui spacio tēporis redu- cere. **U**nde Aug⁹ dicit: q̄ tres magi iter vnius anni xij. dieb⁹ pegerunt. **B** **C** **A**u- diens autē herodes rex. scz regem na- tum iudeis de genere iudeorum: cum ip̄e

2. d. 1. 3. d. 1. 4. d. 1. 5. d. 1. 6. d. 1. 7. d. 1. 8. d. 1. 9. d. 1. 10. d. 1. 11. d. 1. 12. d. 1. 13. d. 1. 14. d. 1. 15. d. 1. 16. d. 1. 17. d. 1. 18. d. 1. 19. d. 1. 20. d. 1. 21. d. 1. 22. d. 1. 23. d. 1. 24. d. 1. 25. d. 1. 26. d. 1. 27. d. 1. 28. d. 1. 29. d. 1. 30. d. 1.

b

pos

San. 49. b.

Dat. 15. c.

L
20. 4. c.

M. 24. c.

D

In Epiphania domini

Ecce idume^o et de alia gente. a **T**urba. e. timens ne regno reuoluto ad iudeos: ipse expelleret a regno: et semet ei^o post ipm^{is} sm Greg. sup. Dat. codices quib^o genealogia iudeoz teritur/cremauit. b **E**t appa-
ruit eis. Dicit em^o da. i. occulte: cu^o eet alienigena no^o cofidebat de iudeis: et ideo voluit suum cofiliu^o eos latere. **E**t mittes illos in bethleem dicit Ite et diligenter interrogate de puero: et cu^o inuen-
ritis renunciate mihi: vt et ego venies adozem eu^o. **L**y. spoder sal sum obsequiuz: vt facilius eos decipi at: et ad redeundu^o ad ipsu^o inducat. **R**aba. Fixit se vultu et verbis eu^o adozare velle: quem inuida cogitatione tractabat occidere. **Q**ui cum au. rege abie. recedentes de hierlm vt irent d^ous bethleem. **E**t ecce stel. qua^o vi. i. or. an. eos. vñ. **L**y. sup. **D**att. Ex hoc ostendit: qz cuz stella duxisset magos in hierlm: abscondita e^o ab eis: vt relicta stella cogere^o de chusto iterrogaret: vt ipse magi q^o puerus fuerat comoniti celesti signo: confirmarent ex dicto pphetico: et doctoz hebraicoz re sponso: sic ia^o a. di. cu^o est. m. **E**t sc^o d^ou^o veniens staret sup. vbi erat puer. Stetit enim super caput pueri: quasi di. hic est: vt quia loquedo monstrare non poterat: stando mostra-

Et turbat^o est: et ois hierosolyma cu^o illo. **E**t congregas oes principes sacerdotu^o et scribas ppli: sciscitabatur ab eis vbi chust^o nascetur. **A**t illi dixerunt: **I**n bethleem iude. **S**ic em^o scriptu^o est p^o ppbe tam: **E**t tu bethleem terra iuda nequaqs mi. es in pncipib^o iuda. **E**t tu bethleem terra iuda: nequaqs mi. es in pncipibus iuda: et te ei eriet dux: q^o regat populu^o meum isrl. **E**t tu bethleem terra iuda: nequaqs mi. es in pncipibus iuda: et te ei eriet dux: q^o regat populu^o meum isrl.

Et tu bethleem terra iuda: nequaqs mi. es in pncipibus iuda: et te ei eriet dux: q^o regat populu^o meum isrl.

Et tu bethleem terra iuda: nequaqs mi. es in pncipibus iuda: et te ei eriet dux: q^o regat populu^o meum isrl.

D. i. 5. a

D. i. 4. 7. c

A ret. a **Et intrates domum**. i. diuerso
riū vbi puer natus fuerat. **b** **Inuene**
rūt puerū cū maria matre eius. pie
credidit cū beata virgo ante diuersorū eq̄/
tatum magnus vidisset: recepit puerū de

magna humilitas: et in hoc reprehēditur
superbia illorū christianoꝝ: qui nō flectūt
genua sua in eleuatiōe corporis christi in
missa. De anima: quia adorauerūt euz: in
quo notatur eorum fides. De substantia tē

ptepio sup gremiū
z in brachia sua: vt
sic se matrem pue/
ri ostēderet. Raba
nus. Diuino aucte
ritu factum est: q̄
abiret ioseph: ne a/
liqua occasio male
suspitiōis daretur
gētibꝰ. **c** **Et p**
identes adora
uerūt euz. **L**yra.
et quo patet q̄ co/
gnouit ip̄sus di/
uinitatē p̄ diuinam
reuelatiōē. Cum
em̄ videret pueruz
pānis vilibus inuo
lutū i gremio pau/
peris matris post/
tū: nullum regiē di
gnitatis hūangha/
bentē signū: nō ve/
risimile est q̄ tales
reuerētiā ei exhibu

^{§ s. intus.} ^{§ magi}
erat puer. **V**identes autē stellam

^{§ valde magna leticia.}
gausi sūt gaudio magno valde

^{§ descenderunt diomedarios}
Et intrates domum: inuenerunt

^{§ iesum granosum.}
puerū cum maria matre eius. **Et**

^{§ prostrauerunt se: et} ^{§ latra oratione.}
pcidentes adorauerūt eum. Et

^{§ post q̄ aperuissent thesauros.} ^{§ puero.}
ap̄tis thesauris suis: obtulerūt ei

^{§ regta.} ^{§ regta.} ^{§ deo.} ^{§ mortali homini.}
munera aurū thus/ z myrrham:

^{§ post q̄ accepissent responsum ab angelo.}
Et respōso accepto in somno/ nē

^{§ qui parauerat eis insidias.}
redirent ad herodē: per aliā viāz

^{§ i. puanciā vel regnū aut patriā.}
reuerſi sunt in regionem suam.

porali: qz ei mune/
ra obtulerūt. Plus
enim nō habet ho/
mo nisi corpus ani
maz z temporalia.
Seq̄: **e** **Et re**
sponſo accepto.
scilicet per angelū.
f **Et re**
dirent
ad herodē: p̄ ali
am viāz reuerſi
sunt in regionē
suā. **L**y. scz pacto
obsequio descēde/
rūt ad mare: et ta/
mē p̄ nauem trans/
fretantes abierunt
in tharsim. Qd̄ co
gnoscens herodes
irāt: postea naues
tharsensū incēdit:
v̄m q̄ fuit prophe/
tātū per dauid. **In** **Dō. 47. b**
spū vehemēti cōte/
res naues tharsis.

B **Et apertis the**
sauris suis: obtulerunt ei munera:
aurum/ thus z myrrham. **L**yra. **I**sta
tria obtulit quilibet istorum: scilicet aurū
ad sustentationem pauperis matris et filij:
thus cōtra fetorem loci: myrrham ad cō/
solidādā mēbra pueri. **I**te per aurum si/
gnificabāt regiā dignitatē: p̄ myrrhā ho/
minis mortalitatē: qz myrrhā solēt inuu/
gē corpa mortuoz: p̄ thus ip̄sū diuinita/
tē: qz thus ad honorē diuinū concremaf.
Ite: qz magi a puero habuerūt triplicem
subam. s. corpꝰ/ aiām/ z res tpales. **F**ece/
rūt igit homagiū regi puero nato de cor/
pore: qz prociderūt: in quo notatur eozuz

Un̄ circa h̄sens euāgelij/ vbi dicitur: **I**n
diebus herodis regis. **H**ic querit̄ q̄re nō
dixit: in diebus octauiani celsaris. **R**espō/
sio. **E**uāgelista hoc dixit: vt videat̄ imple
ta p̄phetia iacob/ vbi habet: **N**ō auferet̄
sceptrum de iuda/ z dux de femore eiꝰ: do
nec veniat qui mittēdus est. **S**z is ablatū
erat sceptrum de iuda: quia iste herodes
erat alienigena: z erat primus rex iudeo/
rum: z sic euāgelista probat christum ve
nisse ex triplici p̄phetia iacob: qui pro
phetauerat tēpus christi: vt is dicitur est.
Et ex p̄phetia **D**ichee: q̄ p̄phetauit de lo
co: vt patet h̄m euāgelio. **E**t tu bethleem
terra iuda rē. **E**t p̄phetia **B**alaā: q̄ p̄phe/
tauit de ortu stelle: vt patet in libro **N**ūe.
Quic̄ stella ex iacob. **M**anifestum est er
go christum natum esse: cum oēs iste tres
p̄phetie vno tempore sunt implete.

Dominica infra octa. Epipha.

Post illa

Quam factus esset iesus annorum duodecim. Luce. ii. Distona huius euagelij facta est anno christi. xii. kalen. Maij. feria q̄ta luna. xv. Inditione. iij. Cū euangelij Luce nob declarat ser quomodo christus fuit in templū presentatus: et a Symeone et Anna v̄dua laudatus: sicut dictū est in precedēti dominica. Et post q̄ declarauit quomodo christus in egyptum portatus fuit: in qua septē annis fuit. Et cū iam redisset d̄ egypto p̄ mortem herodis: et fuisset iam quinque annis cum parentibus suis in nazareth. a **C**ū factus esset t̄ annorum duodecim et iudei em̄ ter habebat in anno p̄ceptū eundi in hierusalē. In pascha q̄d fuit festū agnorum: per hoc festū recolebāt exitum et liberationem de egypto. Secūdo in p̄t̄e costē: per quod recolebant memoriā legis datē in quadagesima die ab exitu de egypto. Tertio in scenophegia seu in festo tabernaculorum: per quod recolebant quomodo p̄ quadraginta annos in deserto habitabāt i tabernaculis. In his festis quilibet vir tenebat se p̄sentare in hierusalē cū hostijs a deo determinatis: de mulieribus non fuit p̄ceptum: si tamē comitabantur viros suos: bonū erat et laudabile. Sed qui erant valde remoti: poterant se in duobus festis excusare: sc̄d non de festo pasche: nisi de necessitate

te infirmitatis: ergo dicit: b **A**scēdētibus illis hierusalē fm̄ consuetudinē diei festi. Gor. ad litterā: quia galilea erat in plano vbi nazareth fuit sita: i qua christus fuit annūciatus et educatus.

Dñica infra octa. Epiphanie. Euangelij. Luce. ii. f. in fine.

In illo tempore. Cū factus esset iesus annorum duodecim: et ioseph et maria. ascendēbus illis hierusalē fm̄ consuetudinē diei festi: octauis. et nazareth. cōsummatisq̄ diebus cū rediret: remansit puer iesus in hierusalē: et non cognouerūt parentes eius. et q̄ remansisset.

et maria in comitatu cum ioseph: et ioseph in comitatu marie et feminarum. **E**xistimantes autē illū esse in comitatu: venerunt iter vnius diei: et peregrinā diēta et a primo cognouerūt.

hierusalē autē erat i montanis: et distat nazareth a hierusalē per tres dietas. Sed q̄ fm̄ Breg. Dis christi actio ē n̄ra instructio. Ergo christus in duodecimo anno fecit vt nobis exemplū daret: vt etiā liber ter ecclesias vister mus. c **C**ōsummatis diebus: sc̄z octo pertinentibus ad solēnitatē. d **C**ū redirent sc̄z maria et ioseph e **R**emansit puer iesus in hierusalē: et nō cognouerūt parentes eius. i. nō aduertunt q̄ remaneret. Hoc est p̄tra illos q̄ raro manēt in ecclesia vsq̄ ad finem missę aut sermonis s̄z diabolo instigante cito exeunt: et in cemeterio vel foro stāt: et inutilibus et

quę nociuis sermōibus se occupāt. **A**nde: Qui ex deo est: verba dei audit: p̄pter ea vos nō auditis: quia ex deo non estis. **E**xistimantes autē illū esse i comitatu. Guil. filijs israel ad festa cōsuetibus vel ad p̄pria redeūtib: mos erat seorsum viros et seorsum feminas incedere: pueri cū quilibet par̄te indifferēter poterant: et iō maria putauit iesū esse i comitatu viroꝝ cū ioseph: ioseph putauit eū esse i comitatu mulierū cū maria: et sic p̄derūt iesū. s **E**le. iij. viij. di. i. i. cadē

8

12

301.81

Dio. 2

A die qua redierunt de hierusalē a **Et** q̄ rebāt eū. s. sēda die. **b** **Inter** cognā. r̄ notos: r̄ nō inue. eū: regressi sunt. tertia die. **c** **In** hieru. red. eū. r̄ fa. est post triduū iuene. illū i templo.

eū virga nō mouet: r̄ aiām eius de infer/ no liberabis. **M**otādū q̄ nūq̄ legit i euā gēllis ioseph iesu locutū fuisse: sed h̄ sem/ per marię virgini dimittebat: q̄ ad ipsam tanq̄ ad verā matrē pertinebat. **I**te h̄c

E

Mō in foro neq̄ in ludo sicut puericia tā solet inueniri: s̄ in tēplo vbi dom̄ orōnis ē. **d** **Se** dentē in medio doctorū audietē illos r̄ interrogā. tē eos. **2y.** vt melius posset oēs au. dire r̄ meli⁹ cū eis cōferre. **H**oc ē enī sapiētis: p̄mo audi. re: r̄ postea interro. gare. **e** **Stu**pe bāt aut̄ oēs qui eū audie. i. valde mirabāt. **f** **Su** per p̄y. r̄ respō. et. q̄ als inauditū fuerat q̄ puer talis gratis tā sapiēter loqueret. **g** **Et** videntes. s̄z ma. ria r̄ ioseph eum in medio doctorū. **h** **Ad**mira. sūt r̄ dixit mater ei⁹ ad eum: **S**ili qd̄ fecisti nobis sic: **E**cce pater tuus s̄z putatiuus r̄ nu. trit⁹. **i** **Et** ego dolentes quere. bam⁹ te. **h**ic in. struuntur parētēs qualiter se in corre. ctione debeant ha. bere ad filios: vt cō. tumeliosos r̄ male. dicis d̄bis nō cōturbēt pueros suos. **L**oz ripiēdi enī sunt primo cū benignitate: r̄ si nō iuuat: tūc cū virga aspa. vñ: **M**oli sub. trahere puero disciplina: si enī p̄usseris

Et querebāt eū inf̄ cognatos r̄ no. tos. **Et** nō inueniētes regressi sūt i hierusalē requirētes eū. **Et** factū ē post triduū: iuenerūt illū i tēplo

sed entē in medio doctorū audie. tē illos r̄ interrogantē eos. **Stu**pe bāt aut̄ oēs q̄ eū audiebāt sup̄

prudētia r̄ respōsis ei⁹. **Et** vidē. tes admirati sunt. **Et** dixit mater

ei⁹ ad eū: **F**ili qd̄ fecisti nobis sic:

Ecce pater tu⁹ r̄ ego dolentes q̄

rebam⁹ te. **Et** ait ad illos: **Q**uid

est q̄ me querebatis: nesciebat⁹ q̄

in his q̄ p̄ris mei sunt op̄rtet me

esse. **Et** ipi nō intellexerūt verbū

quod locutus est ad illos: **Et** de

scēdit cū eis: r̄ venit i naçareth: et

^{s̄ amicos r̄ vichos:}
^{s̄ s̄z inter notos. s̄ reuersi.}
^{s̄ id est tertia die.}

^{s̄ inter doctores cum alijs pueris q̄ cōsueverunt audire doctores disputantes de aduentu messie.}
^{s̄ prudenter de aduentu christi.}

^{s̄ interrogatiōis. s̄ ad interrogata.}
^{s̄ parentes. s̄ q̄ fiducialiter cū eo loquebat⁹: r̄ cui dolo: intum⁹ in corde residebat.}
^{s̄ remanēdo nō bis abentibus.}

^{s̄ videte r̄ ioseph habuit dolo: ibi.}

^{s̄ puerul⁹ iesus.}

^{s̄ apud cōsanguineos. s̄ s̄z q̄ ibi nō inueniar}

^{s̄ factis que spectāt ad patrem meū r̄ eius gloriā reperietis me: nam ibi oportet me esse.}

^{s̄ parentes}
^{s̄ inuētū.}

^{s̄ s̄z de patre celesti et eius sapientia.}

^{s̄ q̄ aliū p̄rem nō ha}

grit: quare ioseph d̄: pater iesu: cū nō genuerit eū: **D**icē dū q̄ d̄: p̄ ei⁹ **M**tria. **P**rimo. p̄ter boim opinionē. vñ **E**t putabat fili⁹ io. **S**ēdo. p̄ter ei⁹ nutritionem: q̄ s̄m **D**igenē. sic ap. pellabat ioseph. s. pater iesu: q̄ nutri. tius eius fuit. **T**er. tio. p̄ter cōiugales despōlationē: s̄z io. seph r̄ marię: nam s̄m **D**ugē. m̄lto cō. ueniētius christus d̄: fili⁹ ioseph: q̄ si esset aliunde ado. ptatus. **I**te quare maria d̄go s̄p̄osu. ite ioseph ante se di. cēs: **P**ater tu⁹ r̄. cū tū sit mater dei r̄ regina c̄h̄: **R**ū. def̄ p̄mo: p̄ter hu. militarē quā habe. bat excellentissimā **S**ēdo vt exemplū daret alijs mulierib. bus hono:andi vi. ros suos. **h** **Et** ait ad illos: qd̄ ē q̄ r̄. s̄. inter cōsan. guineos et notos. **I** **N**escieba. q̄ i his r̄. s̄. celestis. **M** **O**p. me cē. q̄ aliū p̄rem nō ha

Lu. 5. e

D

Dio. 23. b.

Dñica. I. post octauas Epiphanie

Ea **E**t erat subditus illis. ad nostras
instructionē. **B** **E**t mater ei^o pserua.
oia ver. hec pseres i cor. iuo. Omnia
em q vidit vel audiuit a christo fieri: quo-
rū tūc plenā cognitionē nō hēbat/memo-

eis. Amen dico vobis: videbitis celsū ap-
tum: et angelos dei descēdentes et ascen-
dentes super filius hominis. Tunc sequi-
tur euangeliū hodiernū. **E** **R**uptiē fa-
cte sunt i chana galilee. Boira. Cha-
na est nomen ville

^oobediens. ^omaria.
Erat subditus illis. Et mater ei^o
^o que christus loq̄bat in infan-
tia sua vt postea.
cōseruabat oia vba hec pseres i
^o crecebat s̄ idies ma
corde suo: et iel^o p̄ficiēbat etate
^o iorē ostēdebat sapiāz quā vnanimiter possidebat.
et sapiā et grā apud deū et hoies.

Dñica. I. post octa. Epipha.
Euange. Joānis. II. a. in princi.

In il-
lo tēpo-
re. **R**ūptiē
facte sunt in
villa sic dicta.
chana gali-
lee et erat m̄s
iesu ibi: vo-
catus est au-

^o ad nuptias.
tem et Iesus et discipuli eius
ad nuptias. Et dēficiente vino **B**

nuptias cū essent pauperes: quales nō so-
lent ad p̄uicia vocari: Respondet: q̄ sp̄s
suis et sponsa pauperes fuerūt: et ideo pau-
peres r̄nuiciabāt. Christus autē nuptiis in-
teresse voluit vt nuptias approbare: et
errorē eius excluderet qui nuptias dam-
nat. **Q**uā Beda. Si thoro immaculato et mu-
p̄rijs debita castitate celebrat: culpa ines-
set: neq̄q̄ dñs Iesus ad has v̄ire voluiss̄
vñ. **N**ō peccat m̄lier si nubat: si v̄roz ac-
cepisti nō peccasti: si nupsit v̄go nō pec-
cat. **E**t dñs. vi. i t̄po p̄uicio qd̄ signū

Eccl. 2. c.

F

Un. Cor. facti q̄st
vas contractū: om-
nem sapientiā nō
tenebit. **E**t ie-
sus p̄ficiē. etate
Boira. quo ad cor-
poris incrementū
id est de infātia ad
puericiā: de pueri-
tia ad iuuentutem
d **E**t sapiētia.
Ly. nō q̄stū ad rē:
sed q̄stū ad ostēsi-
ōnē in effectu: in q̄-
tū sapiētiā suā nō
tū humanā: sed etiā diuinā magis osten-
debat s̄m suā bñplacitū: et put nostre sa-
luti expediebat. **E** **A**pod deum et ho-
mines. id est deo ad laudē et hominibus
ad salutē p̄ficiēbat.

Postilla

Nuptie facte sunt in chana
galilee. Joānis. ij. **D**irac-
lum illud dominus Iesus fecit
anno eius. xxxj. viij. idus ianu.
luna. xv. feria. ij. indiciōe. iij. Ante initiū
illius Euangeliū scribit sanctus Joānes
de vocatione discipulōz christi: tūc dicit

20. 11

B

Da

1. 20. 11

A est paupertatis. **D**icit mater iesu ad eum. **U**inū nō hñt. **S** ministri ad p̄nādā. **E**t dicit ei iē. **A**d mi. **Z**ti. ē mulier. **T**ho. q. d. defect' iste nō p̄niet ad me v' ad te: s; ad illos q̄rū sunt nuptie. **C** **H**ō dum venit hora mea. **C**hy. q. d. qd̄ interrogas & petis vt faciā miraculum anteq̄ sit hora cōueniēs ad h'li cet em̄ vinū defice: ret: nō dum tñ defecit: vni erat oib' manifest': christus aut̄ volebat vt oēs pus sciret defectū: vt sic postea miraculū esset oib' certum et manifestū.

Dicit ma. iē su. **M**i. i. seruitorū. **B** p̄uuiū. **C** **H**ō dicit ei. **V**o. facti. **T**ho. **C**rededū est q' b'cā virgo nunq̄ aliqd̄ petiit a filio: qd̄ ip̄e non fecerit. **E**t notādū licet ali quātulū dure vide reē m̄i rñ dere: ip̄a tū firmissime sciuit eū facturū qd̄ peti uerat. **E**t iō dic' ministris: **Q**d cūq; dixerit vobis: facite. **E**t aut̄ ibi scz i domo cōuiuū. **C** **L**apidee hy drie ser post. **S**im purifica. **I**u. i. mo rem iudeoz. **V**nde: **P**harisei & omnes iudei m̄i crebro la uent man' nō mā ducant panem. **C** **L**apiētes. **I**d est ca pere valētes. **I** **S**ingule metretas. **I**d ē mēsuras. **K** **B**inas vel ternas. **D**icit eis. **I**d ē ministris. **L** **J**esus. **R**o

gatus a matre. **M** **I**mp̄le. **H**y. aq̄. **Z**i. **P**leue. **Z**c. vt nihil vacuitatis remaneret. **E**t dicit ei. **S** te. **T**ho. **I**ā facta trāsmissa: tādē cur' oīportētia iā aquā i vinū puer terat. **E**rgo pōt sibi panē in corp' & vinūz in sanguinē trāsmutare. **O** **H**auri. **M**icet ser. archi. vñ **C**hy. **A**rchitriclin' dicit q̄st oz dinator vel dispensator in conuiuio. **P** **E**t tulerunt s̄m imperium dñi n̄ri iesu christi. **E**t notādū q' ministri obediētes fuerunt in fundēdo in hauriēdo & i deferēdo. **Q** **U**t aut̄ gustauit archi. aquaz vinūz factum: & nō sciebat vnde esset: ministri rē. **I**d est in principio cōuiuū. **R** **B**onū vinū pō. in mensas. **S** **E**t cum inebriati fuerit. cibo & potu bōi vni. **T** **L**yncid qd̄ dēte. est. **I** m̄i n̄ bonū. **V** **L**u aut̄ ser. bon. rē. imo optimū. **E**t sic **C**hy. dicit: hoc ē generale oib' miracul': q' sp̄ ad nobi l' ēminat q̄ natu ra possit: n̄q̄ natu ra fecit ita bonū vi nū sic illud fuit: nū q̄ aliq̄s pistoz ita bonū panē fecit: sic q̄n christus panes multiplicauit. **U**n̄ pp̄ h' q' comederit de panib' istis voluerit eū facere regē. **I**tē natura nunq̄ potuit dare ita clarū & acutū visum: sicut ipse christus dedit ceco nato.

Dat. 7. a.

Por diabolus por: mo volūptates. postea inuicem.

Dominica. II. post octa. Epipha.

Ea **H**oc ini. rē. Et mani. gliaz suā. Blo. i. latentē diuinitatē rōne edificatōis discipuloz. Cū subdit: b **E**t credide. in eū discipuli ei. i. firmi crediderūt: qz viso miraculo roborati sunt in fide am-
plius z amore ei.

Ubi notandum qz sanctus Thomas de aquino in tertia pte sūme. q. 54. dicit: qz dñs añ illud miraculū cōuersio nis aque in uinum nullū aliud fecit in humana natura: et ideo libellus de infātia saluatoris cōtrarium huius dicens reprobatur est tanq̄ ab hereticis confectus: ut patz in decreto Belasii. vnde circa presens euāgelium vbi dicitur: **R**uptie facte sunt i chana galilee rē. Queritur quid efficit matrimoniu: Respōdet Hugo de praeto: qz consensus et pressus volūtarius z nō fictus vel co-

actus de verbis de p̄senti efficit matrimoniu: carnis autem copula ipsum consummat. Alia autem que p̄cedunt: ut p̄missio de accipiendo sunt sponsalia: nec efficiūt matrimoniu. Similiter q̄ comitant: ut missio annuli: qui est signū matrimonij z instrumētū. Et omnia alia que obseruatur in matrimonio: sunt quedam solennitates matrimonij: non q̄ efficiant matrimonium. Et consensus ille est in cohabitacione perpetuam z in copulā carnalem. Item notandum qz inter christianum et quācūqz aliaz personam non baptizatā non potest esse coniugium: eū baptizatus sit ianua omnium sacramentoz. Similiter si aliquis infidelis conuertitur ad fidem:

z eius vxor nollit conuerti: potest accipere aliam vxorē. Et simile est de vxore: qā nō est p̄ctio lucis ad tenebras neqz christi ad Belial. Item quando quis timore coactus accipit aliquā: si eīm postea quando est in loco tuto/

^{s ad fine conuuij.}

seruasti bonū vinū vsqz adhuc.

Hoc fecit initū signoz ies^s i chana

^{s latentē deitate.}
a galilee. Et manifestauit gliam suā

^{s plus firmati sunt: z de nouo aliq se iunperant.}
b Et crediderūt in eū discipuli ei.

Dñica. II. post octa. Epipha.
dñi. Euāgel. Mat. VIII. a. in p̄n.

In illo tempore. Cum

^{s vbi docuit discipulos.}
descendisset iesus de monte: secute sunt eū turbe multe

^{s q̄ expectabant eū}
Iulij. feria. v. luna. xvj. inditiōe. iij. Blo sa. Postq̄ domin^o docuerat/ scz discipulos in monte: descendit in vallem: ut turbas doceret: z sanaret turbaruz infirmos que sequebantur: cum discipulis eīm tanq̄ perfectioribus sermonem fecit in monte: turbis autem tanq̄ imperfectis in valle p̄dicauit: z s̄m **D**aymo. exēplo christi debent facere p̄dicatores: ut in p̄dicatione sua habeant sermonem temperatum: et sicut sciunt vnumquēqz capere posse: ita z verbum dei annuncient. **A**n de etiā **H**ego. Scdm capacitātē auditorū formā dū ē sermo doctoris. **D** **S**ecute sunt eum turbe. **H**oz. ap̄t quaruz seqlā z edificacionē mouebat ad faciēdus

A miracula. a **E**t ecce lepro. veniens scz cu fide cordis. b **A**dorabat eu. cu humilitate corporis. vnde in euagelio dicit / genuit. Et alibi dicit: pccidit i facie: q oia humilitate indicat. **D**ige. **D**a

Bar. I. b. Luce. 5. c.

Jaco. I. a.

Eccl. 35. c.

B

Postulet autē in fide de nihil besitans r dabitur ei. Secundu dū est humilitas: qd notat / cū dicit: pccidit in facie. vñ: Oratio humilitatis se celos penetrat. Tertiu est deuota oratio: qd notat cū dicit: Dñe si vis potes me mūdare. **H**ic est pside randū: qm sapiēter habuit se ille leprosus: tunc primo ad fidem cōuersus. **N**on em desiderauit sanitate corporis: nisi inquantū illa esset anime salus: r ideo orauit vt dñs eum sanaret: sed illius voluntati cōmissit an eum sanare vellet: qui solus nouit quid sue cōgrueret saluti. **A** quo leproso adhuc in fide neophyto nos a puericia i fide christi nutriti exemplū recipere debem: vt bona fortunę / bona nature: r quecūq; terre / na quibus contingit bene r male vti: nō petamus a deo: nec ea queramus nisi inquantū necessaria sunt sustentationi nrę: et expedientia nostre salutis. **N**ihil em nobis bonū est: nisi nostra felicitas eter na: r ea que nobis ad istam cōsequendā proficiū / siue prospera / siue aduersa. **E**t etten. i. e. ma. tecti. eū di. **V**olo: mūdare. **U**nde **D**amas. **H**umauital christi erat organum r instrumentū diuinitatis. **E**t ideo sicut artifex mediāte instrumēto operat: sic virtus diuina i christo per ap

plicationē humanitatis: a qua miracula fiebant quādoq; sicut hunc leprosum tangendo sanauit. **E**t confestim mūdāta est lepra eius. s. totalit: nō em di

^{s deprecatus est.}

Et ecce leprosus veniens adorabat eū dicens: Dñe si vis potes me

^{s aliepra} **mūdare. Et extēdes iesus manū**

^{s passiuum} **tetigit eū dicens: Volo: mūdare.**

^{s illico. s purgatus est moribus lepre.} **Et cōfestim mūdāta est lepra ei**

^{s leproso. s. i. ne p mūdato te habas: nisi ostēdas prius r pntes te sacerdoti.} **Et ait illi iesus: V**

^{s duos passeris} **uide nemini dixeris: s; vāde r ostēde te sacerdotibus: r offer munus tuū qd pce**

^{s propheta} **pit moyses in testimonium illis. s**

nos ē: nō nobis s; deo ascribere debem. **U**nde. **N**on nobis dñe nō nobis / sed nō mihi tuo da gloriā. **E**t **S** vāde ostēde te sacer. et offer munus tuū qd pce. **M**oyses. scilicet duos passeris offerebat pro emundatione sua: vnus eorū occidebatur: r alter in sanguinem illius intingebat: r sic dimissus euolauit. **I**n testimonio. i. i. vt eoz testimonio sanus habeat. **Q**uare christus leprosi sanati misit ad sacerdotes: **R**uffo s. m. **B**or. **P**rimo ppter legis approbationē. **S**ecdo ppter miraculi cōfirmationē. s. vt testes essent miraculi. **T**ertio ppter eoz vtilitatē: vt vidētes crederent r saluarent. **Q**uarto ppter eruditionē nostrā: vt nos etiā sacerdotes bono remus. **Q**uinto in exēplū pctōribus: qui sunt lepra peccati infecti: qd dicit: **I**te. i. non state: **E**t ostēdite: nō occultate: **V**os / nō alios: **S**acerdotibus: qui habēt potestatem remittendi peccatū. vñ: **A**ccipite

E

D

L

D

D

L

J

Dominica. II post octa. Epiphanie

E spiritū sanctū: quorū remiseritis peccata / remittitur eis. **C**ū autē introisset caphar. accel. ad eū cēturio. i. quidā gentilis qui habebat hoīes in armis sub se ad custodiā ipsius galilee. Tūc em̄ terra iudeorum subiecta erat romanis: a q̄ b? illuc erat posit? cēturio ille. Iste autē cēturio auditis christi miracul. firmitē credidit q̄ posset sanare seruū ei q̄ erat ei valde cħarus: et ideo de eius sanatiōe fuit valde sollicitus. **C** Accēssit ad eū cen. ro. eū: et dī. Dñe puer meus. seruū noīans puerū suū. Hoc est cōtra sup̄bos: q̄ famulos de dignatur. **C** Accet in do. scz non potēs venire ad te. Hoc ē p̄tra ih̄nā: nos dños q̄ expellūt infirmos famulos a domo sua: et mittūt ad hospita. le. **C** Da. et male tor. **C** hū. In firmitatem tñm. do exposuit: sed sanitatis remediū in potestate miseri. cordie ei? dimisit. **C** Et ait il. iel? Ego ve. et cū. eū. **U**nde Beda. Qui ad sanandum filiū re/guli ire noluit: ne diuites honorare vide/retur: ad seruū vadit: ne seruilem conditi/onem spreuisse putaretur. **C** Et rñdēs cēturio ait: Domine non sum di/gnus. scz quia gentilis sum. vnde Bie/ro. Quia gentilis fuit: et forte idola stabāt in domo sua: ideo noluit vt christus intra/ret ne in hoc offenderet. **C** Et intres

sub tectū meū. **S**or. nō dicit palatiū: li/ cet princeps esset: sed tectū p̄e humilita/te sui: et cōsideratiōis magnitudinis chri/ sti. vnde Aug. Dicēdo se indignū / p̄stitit se dignū: nō in cuius parietes / sed in cui? corp? intraret. **U**nde Orige. Quādo corpus et sangui/ nē christi sumptu/ rus es: tunc domi/ nus tectum tuum vult intrare: et tu ergo humilians te ipsum dices: Do/ mine / non sum di/ gnus vt intres sub tectū meū: tñ dic d̄bo et sanabit puer me? vñ Beda. Magna fides que dicit credit esse fa/ cere. **C** Nam et ego hō sum sub potestate consti/ tutus habēs sub me milites: et di/ co huic / vade et vadit. scilicet quā tum ad negociū im/ plendum in absen/ tia. **C** Et alio. antiqua est grāma/ tica: et alio venit: et venit quātū ad of/ ficiū implendum in p̄sentia. **C** Et ser. meo fac h/ et fa. **E**x his condu/ dit q̄ si dicto eius vnus vadit et alius venit: multo plus si chris? deus et dñs di/ cat iſirmitati / vade: et vade: et sanitati / ve/ ni et veniet. **C** Audies autē iesus. scz q̄ sub velamēto carnis cēturio agnouisset excellentiā maiestatis. **C** Adiratus est. id est ad modum mirantis se habuit. **C** Et sequētibz se dixit: Amē di/ co vo. nō inue. tā. fi. i. i. in p̄lo iudai/ co. **Q**d intelligētū ē q̄ tñ ad facilitatē i cre

Au. 5. f.

S

ciuitatem galilee

Cū autē introisset capharnaū: accel

fit ad eū cēturio: rogās eū et dicēs

Dñe puer me? iacet in domo pa

lyticus: et male torquetur. Et

ait illi iesus. Ego veniā et curabo

eū. Et rñdēs cēturio ait Dōmi

ne non sum dignus vt intres sub

tectū meū: sed tñ dic d̄bo: et sa

nabit puer meus. **N**ā et ego ho

mo sum sub potestate p̄stitutus:

hñs sub me milites: et dico huic

vade et vadit: et alio veni et venit:

et seruo meo fac hoc et facit. **A**u

diens autē iesus miratus est: et

sequētibz se dixit: Amē dico vo

bis: nō inueni tantā fidē i israel

venit: multo plus si chris? deus et dñs di/ cat iſirmitati / vade: et vade: et sanitati / ve/ ni et veniet. **C** Audies autē iesus. scz q̄ sub velamēto carnis cēturio agnouisset excellentiā maiestatis. **C** Adiratus est. id est ad modum mirantis se habuit. **C** Et sequētibz se dixit: Amē di/ co vo. nō inue. tā. fi. i. i. in p̄lo iudai/ co. **Q**d intelligētū ē q̄ tñ ad facilitatē i cre

A dendo: quia alij pluribus signis visis cre- diderunt: ille vero nullo miraculo viso / solum audito credidit. **C** Dico autē vobis: q̄ multi ab oriente ⁊ occide- te venient: et recumbēt cū abraam

cut habetur in euangelio hodierno. Cir- ca presens euangelium vbi dicitur: Exten- dens Iesus manum tetigit eum dicens: Volo mundare. Dicit hugo de prator q̄ in scripturis sacris

isaac ⁊ Jacob in regno celorum. quia multitudo ge- titū de diuersis mū- di partibus existen- tium: per predicati- onem apostolorū cōuersa est ad fidē: ⁊ sic p̄ceperūt gra- tiam in presenti/et gloriā in futuro. **C** Filij autem regni. id est iudei: ex quibus erat na- tus: ⁊ quibus erat p̄ncipaliter missus ad p̄dicandū eis.

B icō autē vobis: q̄ mlti ab oriē- te ⁊ occidēte veniēt: ⁊ recūbēt cū abraā/ isaac ⁊ ioseph in regno ce-

§ ex omni natione § ad fidē. § mercedē recipiēt. § quib⁹ pmissio facta est de redemptione § i. tenebras inferni q̄s inuenerāt per tenebras interiores que sunt culpe. § i. pena nimij caloris § i. pena nimij frigoris.

B eijciētur in tenebras exteri- ores. q̄ repulerūt fidem christi: et sic remanent in peccatis suis oblitinati. Et sic eijciuntur ad penas inferni: que dicuntur tenebre exteriores. Unde Gregori⁹. Interiores tenebre sūt cecitas mētis: exteriores vero p̄terna nox damnatiōis. **C** Ibi erit stridor ⁊ stridor dentium. vnde Rabanus. Fletus de ardore: stridor dentium de frigore so- let oriri. Unde dicitur: Transibunt de aquis nivium ad calorem nivium.

C Ibi erit stridor ⁊ stridor dentium. Et dixit iesus cētū rīōi: Vade et sicut credidisti fiat tibi: et sanat⁹ ē puer ex illa hora.

ne ad sacerdotes: et significat confessio- nem: in qua ⁊ per quam peccata mundā- tur. vnde: Confitemini alterutrum pecca- ta vestra: ⁊ orate pro inuicē vt saluemini. Tertio modus fuit in tactu man⁹ christi: sicut hic dicit: Extendēs manū scām ⁊c. ⁊ significabat bonā operationē. Nam si homo in peccato mortali existens nō des- perat: sed facit bona opera orando: ieiunando/ elemosynas dando/ verbū dei au- diendo: tunc dñs iesus christus eo citius illuminat eum: et nō patitur eum perire: sed reducit eū ad p̄nitentiā: vt patet in Cornelio centurione: de q̄ legit: Elemo- sine tue ⁊ oratiōes ascenderūt in conspe- ctu dei. Et ad eū missus ē bea. Petr⁹ ap̄ls vt baptizaret eū. Sed si in pctō mortali existēs negligit bona opari: vt multi stul- ti faciūt dicētes: Ad qd̄ p̄dest mihi bona opari: tūc de⁹ derelinq̄t q̄nq̄ tales: vt tādē sic in pctis suis moriātur et damna- bunt. An de hoc dicit in decret⁹. In pec- catis existētes debēt bona opera facere: vt deus omnipotens cor⁹ eorum illustret

modis lepram suis se mundatam: que significat tres mo- dos remissiois pec- catorum. Primus quidem modus fu- it in ablutōe aq̄: vt lepra Naaman: vt in libro Regum habetur. Et signifi- cat baptisimū: in q̄ omnia peccata mū- dant. Sic fuit mū- datus Constanti- nus corporaliter ⁊ spiritualiter: id est in corpore ⁊ in ani- ma simul. Secun- dus modus fuit in ostensione ⁊ missio

4. Re. 5. a

Jaco. 5. a.

Act. 10. g

Depe. dif. 5. ca. falsas

Job. 24. c

Jos. 5. b.

Mar. 2. a

Dominica. III post octa. Epipha. dñi

ad penitentiam. Sequitur. Tade ostende te sacerdoti. Dic rep: ebēdit errorem pauperum de lugduno: dicentiū nō esse necessarium sacerdoti confiteri: quia qui liber bonus christianus est sacerdos.

mari. id est stagno genegareib. f. Ita ut nauicula operiretur fluctibus. supple fere. Et dicit: operiret: et non submergeret: quia nauis christi concuti potest sed submergi nō potest. Cuius figura ostensa est in arca Noe: ut patet in libro geneffis. g. Et ipse xpo dormiebat. Lira. et hoc duplici de causa. Prima ut veritas humane nature in eo ostēderetur. Dormiebat enim corpore: sed vigilabat ditate. Secūda: ut discipuli in periculo positi ad christū recurrerēt: et auxiliū suū peterent: ideo sequēbatur. Et accessit ad eum discipuli eius: et suscitauerunt eū dicentes. deuotis precibus. i. Do. salua nos perim. id est perire timeamus. k. Salua nos perim. Ra. ba. s. dices et benedicti discipuli christi saluatorē vobiscū habet: et periculum timeat: vltima vobiscū est: et de morte solliciti est. l. Et dixit eis: ad ti. est. l. y. q. d. nō debetis timere eū sicut pñs vobiscū quē vidistis tot. miracula facere in terra. m. Ab odice si. Chryp. ppter h vocat eos modice fides: q licet crederēt christū posse eos liberare a periculo cū esset excusatus: nō tñ credebāt q h posset dormiens facere: q: si perfectā fidē haberēt: cognoscerēt eū tantā virtutē habere dormiēdo quātā vigilādo: et tantā in mari quātā in

Postilla

Ascēdit Iesu in nauem. **B**ar. viij. Historia huius euāgelij facta ē anno christi. xxxij. kalen. Augusti. feria. v. luna. iij. Inditio ne. iij. Ante initium illius euāgelij scribit sanctus Mattheus in eodem capitulo. q. viij. de scribis accessit ad Iesū et ait illi: magister sequar te quocūq; ieris. Dicit ei: An pes foucas habet: et volucres celi nidus: filius autē hominis nō habet vbi caput suū reclinet. Et statim sequitur euāgelium hoc dicitur. **A**scēdente Iesu in nauiculam. Unde Chryp. Cum multa et mirāda dominus ostēdisset in terrā transiit ad mare: ut ibidem excellentiora opera demonstraret: quatenus terrę marisq; dñm se ostenderet. b. **S**ecuti sunt eū discipuli eius. i. transiretātes cū eo. c. **E**t ecce motus. i. maris turbatio. vñ: Qui cōcurbas. pfundū maris: Et ista turbatio maris non fuit naturalis sed imperio christi facta est diuina virtute: ut manifestaret virtus christi discipulis eius. d. **M**agnus. scilicet ut manifestaret miraculū. e. **F**actus est in

Dñica. III. post octa. Epipha. Euāge. Mat. VIII. c. circa finē.

In illo tpe. **A**scēdente Iesu in nauiculā: secuti sunt eū discipuli eius. Et

ps. 64. b

Ecce motus magnus factus ē in mari: ita ut nauicula operiret fluctibus. Ipse vero dormiebat. Et accesserunt ad eū discipuli eius: et suscitauerunt eū dicentes: Domine salua nos perim. Et dixit eis: Quid timidi estis modice fidei?

d. nō debetis timere eū sicut pñs vobiscū quē vidistis tot. miracula facere in terra. m. Ab odice si. Chryp. ppter h vocat eos modice fides: q licet crederēt christū posse eos liberare a periculo cū esset excusatus: nō tñ credebāt q h posset dormiens facere: q: si perfectā fidē haberēt: cognoscerēt eū tantā virtutē habere dormiēdo quātā vigilādo: et tantā in mari quātā in

Terra. a. **T**unc. s. post p̄ca dicitur loz. b. **S**urgēs. s. a. s̄ono. c. **I**mperavit vetis et mari. s. in dationē fluctuū. d. **E**t facta ē tran. mag. **L**yra. ex quo patet eius diuinitas: q̄ miraculū h̄ fecit imperando sicut dñs q̄m creaturaz. vñ seq̄: e. **D**orro hoies mir. sunt. vñ **D**iero. nō dicit puli sed nauē et ceteri q̄ erant in nauē **D**icentes: q̄lis ē hic. **L**y. q̄ sicur hō dormit: et sicur de miracula facit. **S**oz. in miraculis ch̄isti semp ali. quid ponit ad ostē dēdā dicit h̄ humana: et ad ostēdēdā veritatez deitatis. **T**ū **L**byb. **S**on̄ boiem/tranq̄llitas deum ostendebat. **T**ria ḡ admirant: et boiem dormiētē et deū impantez/et creaturā obediētem: vnde addunt **Q**uia v̄. et ma. obe. ei. sicut creatura creatori.

Postilla **S**imi. factū ē regnū rē. **B**atth. xii. **H**istoria huius euāg. facta ē i mēse apli: videlicet p̄ ma die: āno ch̄isti xxxiiij. **I**nditione. v. **S**ic factū ē

Tunc surgēs imperavit ventis et mari: et facta ē tranq̄llitas magna **P**orro homies mirati sūt dicētes: **Q**ualis est hic: quia venti et mare obediunt ei. **D**ominica. III. post octauas Epiphanię: **E**uāgeliū **M**atth. XIII. c. circa medium.

Nil lo tempore: Dixit Jesus discipulis: **R**abolā hanc simile factum est re-

gnum celozū hōmini regi q̄ seminavit bonum semen in agro suo.

Cū autē dormirēt homies: venit inimic⁹ et superfeminavit cicania in medio tritici et abijt. **C**ū autē cre-

uisset herba et fructū fecisset: tunc apparuerūt et cicania. **A**ccēdētes autē serui patrifamilias: dixerunt ei: **D**ñe: nōne bonū semē seminasti in agro tuo: vñ q̄ habet cicania?

re. celoz. i. status ecclesie militantis. **E**t hoi q̄ semiauit bo. se. i. agro suo. **L**y. homo ille ch̄ist⁹: et ager autē ecclesia/ labore et sanguine ch̄isti excolta. **B**onū semē est sancta doctrina et fides catholica. **C**ū autē dormirent hoies. i. custodes. **H**o. ier. li. **Q**uia ad tuelā et custodia sunt deputati: per q̄s plati d̄ignat. **E**t venit inimic⁹. i. diabol⁹. vñ: Dixit inimic⁹ p̄ se et cōp̄. **E**t superfeminavit cicania in medio tritici et abijt. q̄ in doctrinā veritatez cōmiscuit fallaciā erroris: inter fideles et electos cōmiscuit prauos homines: inger virtutes cōmiscuit vitia. **C**ū autē creuerūt. **L**y. ap. et ziza. **L**byb. q̄ si silem herbā habēs ita q̄ ad exteriorē nō ē differentia in semē ch̄isti et semē diaboli: sed i facto dependit diuersitas. **A**ccēdētes autē ser. pa. dixerunt ei: **D**omine: nōne bonū semē seminasti in agro tuo: vñ cr̄go h̄z zizania?

Exo. 15. b.

D

Dominica in Septuagesima

Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. **B**or. diabolus dicitur inimicus hominis: ex eo quod homini a principio inimicus est. **S**erui autem dixerunt ei: Vis imus et colligimus ea. **E**t ait: nonne forte col. sica. era. si. rē.

transire quod diuinitate intrare in regnum celorum. **A**u- dit autem his discipuli mirabantur valde dices: Quis ergo poterit saluus esse? **A**spiciens autem iesus ait illis: Apud homines hoc impossibile est: apud deum autem omnia possibi-

Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. **S**erui autem dixerunt ei: Vis imus et colligimus ea. **E**t ait: nonne forte colligentes cicania: eradicetis simul cum eis et triticum. **S**inite vtraque crescere usque ad messem: et in tempore messis dicite messoribus: Colligite primum cicania: et alligate ea in fasciculos ad comburendum: triticum autem congregate in horreum meum.

Benedictio. **V.** Confitebor tibi domine pater celi. **H**oc euangelium. **Q**uere de scriptis: scilicet in festo Matthei apostoli. **B**enedictio in Septuagesima Euangelium. **M**atth. XX. a. in principio. **F**ratres mei: **N**on est in hoc tempore: **D**ixit iesus discipulis suis parabolam hanc.

lia sunt. **B**o. ordi. **D**ives difficile intrabit in regnum celorum. **L**y. **D**ifficile dicitur et non impossibile: quia difficile est diuitias possidere: et non teneri nimis amore carni. **E**t iterum dico vobis: Facilius est camelam per foramen acus transire. **L**yra. **H**oc non intelligitur de quolibet diuite: sed de diuite constituyente non in diuitiis: et totam confidentiam suam. **E**rgo in euangelio dicitur: quod difficile confidentes in pecuniis intrabunt in regnum celorum. **L**yra. possessio diuitiarum reddit hominem difficilem ad perfectionem acquirendam: non tamen facit impossibile: quia Abraam fuit diues valde: et tamen fuit perfectus. **E**t ideo alibi dicitur: **B**eatus vir diues qui inuentus est sine macula. **E**t postea sequitur: **E**t hoc est pater et laudabilis cum: **Q**uasi dicat: **A**ix enim et cum difficultate inuenitur. **P**ostmodum sequitur euangelium hodiernum.

Postilla

Sic est regnum celorum. **D**icitur. **H**istoria huius euangelii locutus est dominus iesus christus anno eius. **X**XXIIII kal. Octob. dominica luna. **X**IIII. **I**nditio e. **V.** **I**n huius euangelii scribitur factus **M**attheus: quod iesus dixit discipulis: **A**men dico vobis: quia diues difficile intrabit in regnum celorum. **E**t iterum dico vobis: Facilius est camelam per foramen acus

Dat. 19.

Genus Dei semper se omnibus perfectis in opere Dei dicunt. et de se minime presumunt. propterea omni operarij et militib. de se sicut plures presumunt. et de multo opere plures Germanos, similes Gallis. quia cum solus.

Euangelium

A a **C** Simile est regnū celozum. id est status ecclesie militantis. **b** **H**omini patrifamilias. Iste paterfamilias est deus pater: qui gubernat totū mundum: sicut paterfamilias subditos in domo.

curfus a tempore noe vsq; ad Abraā: in quo tempore elapsi sunt. ccc. lxxxix. anni. in quibus annis aliqui sancti ad eruditionem aliorū missi sunt a deo: vt Moyses et ceteri: et sic de alijs. **c** **I**terum autē

C

b **Q**ui exijt pmo mane coducere oparios in vineā suā. **a** **S**imile est regnum celozum homini patrifamilias: qui exijt pmo mane conducere operarios in vineā suā. **c** **C**onventionem autem factā cū operarijs ex denario diurno: misit eos in vineā suā. **d** **E**gressus circa horā tertiam: vidit alios stantes in foro ociosos: et dixit illis: Ite et vos in vineā meā: et quod iustum fuerit dabo vobis. **e** **I**lli autem abierunt. **f** **I**terum autem exijt circa sextam et nonam horam: et fecit similiter. **g** **C**irca undecimā vero

^{s. i. conservator totius familie}
^{s. i. mercedē constituere}
^{s. i. mercede pstituta}
^{s. i. laboratores}
^{s. i. mercede pstituta}
^{s. i. laboratores}
^{s. i. decens}
^{s. i. operarij}
^{s. ad vineam}
^{s. cum illis qui steterunt ociosi}

exijt circa sexta et nonā horā: et fecit sicut sicut. Hora sexta fuit ab abraā vsq; ad moysen: in q̄ tempore lapsi sunt quadringenti anni in quibus missi sūt Abraam/ Isaac/ et Jacob: et duo decem patriarche: et sic de alijs. Hora nona a moyse vsq; ad christum: in quo tempore elapsi sūt mille. cc. xj. anni: in quibus annis ad eruditionem populi missi sūt Moyses et aaron et Josue iudices/ reges/ et prophete/ et sacerdotes. Extraneus est versus de etatibus veteris legis. **Ande**: Sexcentū mille sex quinquaginta dat Adam. **Do**tingenta novēq; trecentos Moyses ab abraā. **C**irca cū abraā

Nota non est quinta in veteri ad septuaginta. aut ad octo. vacandū. sed potius ad laborandū. vel ad amplexandū. **D**elimites ligni: sicut p̄feruntur. sicut ad exercitiū lapides superbia. et ad extirpandū spiritus avaritia.

B ad laborandū. **Q**ui non aliter. **C**irca hoc. **C**irca hoc. **C**irca hoc.

am quadringētos habet annos. **D**at triginta sex quadringētos moyses. **S**extuaginta ternas quadraginta David et rex. **S**ex quadringētos dat transmigrās babilonq;. **A**nre Iesum certus hic annorum datur ordo. **T**ractus ab hebrejs: habet sic et biblia nostra. **A**nre iesum numerat mundi Hieronymus annos. **U**num ter mille septingētos decies sex. **A**traq; biblia dat tam nostra q̄ iudeozum. **H**ora versus sequens non est beati Hieronymi. **A**nre Iesum bis centum minus vno milia quinq;. **C**irca undecimam hora exijt: et inuenit alios stan-

Dominica in Septuagesima

Etes et dicit illis: Quid hic statis tota die ocosi? Andecima hora intelligit tempore christi vsq; in fine mundi: in quo tpe gentes vocati sunt per pdicationem apostolorum et aliorum ecclesie doctorum. Et ideo sequit: Quid hic statis tota die

Exiit et venit in vineam suam et vidit quosdam qui non laboraverant et dicit illis: Quid hic statis tota die ocosi? Quia enim a principio mundi vsq; tunc laborare i bonis opibus ne- glexerant: quasi to- ta die ocosi stabat

ociosi? Quia enim a principio mundi vsq; tunc laborare i bonis opibus ne- glexerant: quasi to- ta die ocosi stabat
A Dicit ei: qz nemo nos codu- xit. i. nullus pphe- ta/ null' doctor ad instruendū nos ve- nit: quia lex et pro- phete filij israel da- te fuerunt: vt illi in speciali sanctificati- one vigerēt: ex qui- bus s'm carne chri- stus erat nascitur.
B Dicit illis: Ite et vos in vi- nea mea. i. corde credēdo/ore confi- tendo/opere labo- rando. Vñ Chrysostomus. Quisq; cū fide re- tra bonis opibus insistit: hui' vinee operarius existit.
C Cum autē se- ro factum esset.

Bor. Sero ē mors hominis: vel sero est tempus iudicii: qz illud erit in fine mūdi. Ite sicut sero redit homo ad domū suā/ aues ad nidum: ita in iudicio q̄libet ad lo- cū quē sibi pparauit/ibit: vel ad sinistrā/ vel ad dexterā. **D** Dicit dñs vinee. id ē deus pater: qui est dominus iure cre- ationis. **E** Procuratori suo. Iy. id ē christo iesu: qui missus ē ad pcuratorē sa- lutis humane. **F** Voca. Ista vocatio generaliter fiet in iudicio. vñ. Venit hora qñ mortui audiet vocē filij dei: et q̄ audie-

runt viuēt. **G** Oparios. sive bonos sive malos. **H** Et redde ill. statim sine dilatione. **I** Percede. i. totā sine di- minutione. vñ. Anulquisq; ppria merce dē accipiet s'm labore suū. **K** Incipi- ens a nouis. vsq; ad pmos. Quā- doq; em nouissimi in labore/ sūt pmi i pmo. Unde Bregoz. A nouissimo paterfamilias de- narios reddere ce- pit: qui ad paradisi requiē prius latro nem q̄ perū per- duxit. **L** Cū ve- nissent ergo qui circa vndecimā hora venerāt. i. ad operandū vine- am. **M** Accepe- rūt et ipsi singu- los denarios. id ē vitā eternā: q̄ eā- lis erit oibus: nul- li lōgiōr/ nulli bre- uior: meritoz tñ di- ueritate fulgebūt alij magis/ alij mi- nus. vnde: Stella differt a stella i cla- ritate: hic autē de- nari' vnus in se est: multiplex autē pro- pter accipiētū dif- ferentiā. **N** Ele- nientes autē et primi. i. illi qui primo vocati sunt ad penitentiā. **O** Arbitra- ti sūt q̄ plus essent accepturi. Glo- interl. i. digniorē locū in regno. **P** Ac- ceperūt et ipsi singulos denarios. i. s'ilia pnia iuxta pventionē pdictā. Unde Remi. dicit. i. eandē eternitatē. **Q** Et acci. murmurabāt. Ista murmuratio pōt dici longa extēso pene in limbo. Vñ Bregoz. Antiq̄ q̄ post lōga inferni tpa ad cglū puenit: et quasi post murmuratiōē denariū accipiūt: nos autē sine murmuratiō-

Jos. s. d.

1. Cor. 3

1. Cor. 3

A tude: qz mor cū de corpe exim: sine mora
 hūmū accipim: s. si iusti fuerim: Sicut po
 test exponi de diu pgnitēte z martyre: qz
 vñ nō stati euolat sic ali: Dicit g: Et ac
 cipietes mur. f. pquerēdo. a **C**Aduers?
 pa. di. h. no. id ē
 martyres vñ i pnia
 z i bonis opib: i fe
 riores. b **C**Una
 ho. fec. qz modico
 tpe laborē sustinue
 rāt. c **C**Et illos
 pa. no. fecisti. f. i
 pmo. d **C**Qui
 por. pōd: diei z
 est. pōd: scz pce
 proz: z estū carnal
 cupie qd die ei re
 sistēdo. e **C**Ar il
 lere. zc. due. me
 cū. i. nōne. pmissi
 p vita gna suare
 dcalogū. f. **C**Zol
 le qd tuū ē. qz pa
 rar: sum tibi redde
 re mercedē tuam.
 g **C**Et vade. scz
 ppter iptionē mā.
 daroz: z itra i gau
 dium domini tui.
 b **C**Uolo autē z
 hu. no. f. i pnia fer
 uen. i. **C**Dare sic
 et tibi. innocenti.
 k **C**An si li. mi.
 qd vo. f. qz non
 volo nisi bonū z li
 citū. vñ Bre. Stul
 ta ē qstio ptra bōi
 tate di. l. **C**An o.
 tu. i. intētio tua q
 ad primatū niterz.
 m **C**He cō est: qz
 zc. ex natura bōita
 tis me: ido nli fa
 cio iniuriā. n **C**Sic
 erūt no. i. bñlef z
 abieci. o **C**Pri
 mi. in futuro i sua

eralcatōe. vñ: Dis q sebu. er. p **C**Et p
 mi no. in estimatiōe bōim i pñti erūt qñ
 qz nouissimi in iudicio dei: q ē scrutator et
 cognitor cordiū. q **C**Multi em sunt
 vo. z. f. ad fidē. r **C**Sz pauci electi
 ad gliaz. vñ **B**ieg.
Stu ad fidē veni
 unt: sz ad celeste re
 gnū pauci pducūt.
 vñ: Arra ē via q du
 cit ad vi. z pau. in.
 eā: z lata z spa. ē. vi.
 q ducit ad pditi. et
 mlti ambulāt p eā.
CUm tur
 ba plu.
 zc. Luce
 8. **C**Mat.
 13. **C**Histo. hui' euā.
 facta ē i apli primo
 die āno chri. xxxij.
 inditōe. v. **C**An int
 tiū illi' euāge. scri
 bit scū a Lu. in pñ
 cipio illi' ca. q ipe
 chri' iter faciebat
 p ciuitates z castel
 la: pdicās et euan
 gelicās regnū dei:
 z duodeciz apli cū
 illo. Et mltres ali
 que q erāt curate a
 spiritib' malignis
 z infirmitatib': vt
 maria que vocatur
 magdalena/de q se
 pte demonia eiecer
 rat: et ioanna vroz
Chuse pcuratoris
 herodis: z Susan
 na: z alie mltē: que
 ministrabāt ei d fa
 cultatibus suis zc.
 Tunc seqt bodier.
 euāge s **C**Cum
 turba pluri. con
 uentret. **C**Boz. in
 quo explicat pēdi
 catiōis chri' gra
 n 4

Bāt aduersus patrefamilias dicē
 tes: **H**i nouissimi vna hora fece
 rūt: z pāres illos nob fecisti q pōz
 tauim' pōd: diei z est'. At illē rñ
 dēs vni eoz et dixit: Amice non
 facio tibi iniuriā: nōne ex denario
 puenisti mecū: tolle qd tuū ē z vā
 de. **U**olo autē et huic nouissimo
 dare sic z tibi. **A**n nō licz mihi fa
 cere qd volo: **A**n ocul' tu' nē cō
 est: qz ego bon' sū. Sic erūt nouis
 simi pmi z pmi nouissimi. **A**dūl' p
 ti em sūt vocati: pauci vō electi. r

Bñica in
 sexagesima
 Euāg. Luce
 VIII. a. in pñ.
In il
 lo tpe:
 Cum turba
 plima pueni

Luce 13. c
Dat. 7. b
Postilla
Cum turba pluri conueniret. **Boz.** in quo explicat pēdi catiōis chri' gra

Dñica in Sexagesima

E tio stas ad qua tot homines conueniebant.
 a Et de ciuitatibus non tñ d villis
 rurales sed etiam de ciuitatibus ciues.
 b Propareret ad iesum. s. christu: et i
 hoc etia notat turbam feruor et deuotio:
 qz conueniebant. i. si
 mul veniebant: no
 qdam in principio
 qdam in medio/ et
 qda i fine sermōis:
 sed simul veniebāt
 vt audirent verbū
 dei. c Dixit p
 similitudinē. Blo.
 interli. parabolaz.
 Quare loquebat i
 parabolis? Respō
 detur: vt a simplici
 bus eius pdicatio
 facilius retineret.
 d Exijt. Hora
 Sensus litteral est
 plan°. Villus scz
 filius dei a pfe et in
 mūdū. vii. Exijt a
 patre et veni in mū
 dū. e Qui se
 minat se. i. cuius
 officiū ē seminare.
 f Semē suū. i.
 pba exteriora sim
 assūptā hūanitatē:
 et interiora sim dei
 tatez: propter hoc
 em officiū venit in
 hunc mūdū: vt. i.
 semen doctrine in
 mundo spargeret.
 unde: Alijs ciuita
 tibus oportet me
 euāgelizare regnū
 dei: p qm illis sū.
 g Et dum se
 minat. Dic sūdit
 differētiā auditō
 rū verbū dei. Hō
 dic textū euāgelij vsqz ibi: h Qui ha
 bet aures audiendi/ audiat. Unde
 Eryp. Dic seminator postqz parabolā p

Joā. 16. f
 S
 2. uce. 10. a

sent euāge. pposuit dixit: Qui hz aures
 audiēdi/ audiat. Abicūqz hoc verbū i di
 uinis scpturis ponit: excitatio ē mētis ad
 intelligēdum mysteriū: ergo hęc dicēs
 clamabat. scz vt attentius audirēt: Qui
 habet aures. Hor.
 Doc dicebat: quia
 omēs habebāt au
 res: sed nō oēs au
 diebāt vt intellige
 rent et hñ agerent.
 Pro quo sciēdum
 q triplex ē audit°. B
 Primus est natu
 re sensitiuē. Scds
 interioris intelligē
 tiē. Tertius obedi
 entie. De quo tri
 plici auditu dicit:
 Audi filia: quo ad
 pñū. Et vide: q ad
 secūdu. Et inclina
 aurem tuā: quo ad
 tertiu. i. Inter
 rogabant autēz
 eum discipuli ei/
 que esset hec pa
 rabola. Blo. Nō
 interrogabāt eum
 statim i pñentia po
 puli: sed cū esset so
 lus. k Quib?
 scz discipulis inter
 rogātib°. l Ip
 se dixit: Vobis
 qui fideles estis.
 m Datum est
 nōsse mysterij
 regni dei. id ē in
 telligentia scriptu
 rarū. n Ete
 ris autem in pa
 rabolis. id ē pba
 ritis et iudis in
 credulis. o Ut
 videntes. i. vide
 re se reputātes. p Nō videāt. vt vt
 vidētes foris humanitatē: nō videāt int/
 diuinitatem. s. oculo fidei. Qel vt viden

Ds. 44.
 b
 Da. 15.

Ds. 11.
 Deu.

Ates foris miracula: nō videāt intus virtu-
tem dei opantē. **a** **E**t audientes, scz
verbū exteri. **b** **N**ō intelligāt, sen-
sum spūalē interius. **c** **E**st autē hęc
pa. **D**icē dicit dñs parabole expositionē.

ficat carnales affectiones: et volucres ce-
li comederūt illud: per volucres intelligū-
tur demones. Ergo comestio volucrū si-
gnificat suggestionē demonū. **E**nde sub-
dit. **f** **D**einde venit diabolus et
tollit verbuz, id
est memoriā verbi
g **D**e cordib⁹
corū: ne creden-
tes salui fiāt. **I**n
uidet em̄ diabolus
saluti hoīm. **S**al⁹
autē per fidem ha-
betur. vnde: fides
tua te saluus fecit. **Lu. 7. 6.**

Semē ē ver-
bum dei. dicitur
autē semen verbuz
dei propter simili-
tudinem. **P**rimo:
quia semē quod se-
minat, nisi sub ter-
ra cōdiat, sine fru-
ctu manebit: sic v-
bum dei quod in p-
dicatōne auditur:
nisi in p̄fundo me-
morie seruet: oīno
p̄ditur. vnde: **I**n
corde meo abscon-
di eloq̄a tua: vt nō
peccem tibi. **S**ecū-
do: quia semen si/
ne bñficio solis nō
crefcit: sic verbum
dei predicatum si/
ne gratia dei adiu-
uante inutile existit.
Et hęc est rō quare
in principio sermo-
nis gratia implo-
ratur: ⁊ sanctorū in-
uocatio: vt scilicet
qđ possibilitas no-
stra nō obtinet: eo-
rū nobis interces-
sione doneatur. **T**ertio propter necessita-
tem reficiendi. **N**am sicut semen est ma-
teria panis ad refectioē corporis: sic ver-
bum dei est materia predicatōis ad refe-
ctioē animę. vnde: **N**on in solo pane
viuit homo: sed in omni verbo quod pro-
cedit de ore dei. **E**nde **B**rego. **L**ibus mē-
tis est verbum dei: postmodū subdit hic
auditoruz verbi dei quattuor differētias.

a videāt: et audietes nō intelligāt
b Est autē hęc parabola. **S**emē est
c verbū dei. **Q**uod autē secus viā:

hi sūt q̄ audiūt: dēinde venit dia-
bol⁹ ⁊ tollit v̄bū dē cordib⁹ eor⁹: s-
ne credētes salui fiant. **M**ā quod **b**
supra petrā: hi sunt qui cū audie-
rint: cū gaudio suscipiūt verbuz:

⁊ hi radicē nō habēt: qz ad tēpus
credūt: ⁊ in tempore tentationis
recedunt. Qđ aut iter spinas ce-
**cidit: hi sūt q̄ audierūt: ⁊ a sollicitu-
dib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite**

hi sūt q̄ audiūt: dēinde venit dia-
bol⁹ ⁊ tollit v̄bū dē cordib⁹ eor⁹: s-
ne credētes salui fiant. **M**ā quod **b**
supra petrā: hi sunt qui cū audie-
rint: cū gaudio suscipiūt verbuz:

⁊ hi radicē nō habēt: qz ad tēpus
credūt: ⁊ in tempore tentationis
recedunt. Qđ aut iter spinas ce-
**cidit: hi sūt q̄ audierūt: ⁊ a sollicitu-
dib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite**

⁊ hi radicē nō habēt: qz ad tēpus
credūt: ⁊ in tempore tentationis
recedunt. Qđ aut iter spinas ce-
**cidit: hi sūt q̄ audierūt: ⁊ a sollicitu-
dib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite**

⁊ hi radicē nō habēt: qz ad tēpus
credūt: ⁊ in tempore tentationis
recedunt. Qđ aut iter spinas ce-
**cidit: hi sūt q̄ audierūt: ⁊ a sollicitu-
dib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite**

⁊ hi radicē nō habēt: qz ad tēpus
credūt: ⁊ in tempore tentationis
recedunt. Qđ aut iter spinas ce-
**cidit: hi sūt q̄ audierūt: ⁊ a sollicitu-
dib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite**

⁊ hi radicē nō habēt: qz ad tēpus
credūt: ⁊ in tempore tentationis
recedunt. Qđ aut iter spinas ce-
**cidit: hi sūt q̄ audierūt: ⁊ a sollicitu-
dib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite**

⁊ hi radicē nō habēt: qz ad tēpus
credūt: ⁊ in tempore tentationis
recedunt. Qđ aut iter spinas ce-
**cidit: hi sūt q̄ audierūt: ⁊ a sollicitu-
dib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite**

⁊ hi radicē nō habēt: qz ad tēpus
credūt: ⁊ in tempore tentationis
recedunt. Qđ aut iter spinas ce-
**cidit: hi sūt q̄ audierūt: ⁊ a sollicitu-
dib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite**

ds. 118. b.

deu. 8. 2.

Eccl. 18. 2.

Dominica in Quinquagesima

E sequete luxuria diuinijs vtēdo. a **E**untes suffocantur. q: quādo in-
cipiunt cogitare de spiritalibus: statim se imiscet cogitatio de temporalibus: et hualēs suffocat verbū. b **Q**uod autē in terrā bonam.

re debetis/ q nō sit minus verbum dei q corpus chusti. Et ideo qnta sollicitudine obseruamus quando nobis corpus chusti ministrat: vt nihil ex ipso in terram cadat: tanta sollicitudine obseruem: ne verbum dei quod nobis erogatur: dum aliud cogitamus aut loquimur de corde nro depereat. Et q bus iam dictis patet: q q scient ex proposito desidioso: vel saltem cōtēpti- biliter audiūt/ gra- uiter peccāt. vnde Aug: et etiam alle-
gat in decre. Non minus reus erit q verbū dei negligē- ter audit/ q ille qui corpus chusti i ter- raz cadere ex negli- gentia sua permise- rit. hec ille: qd spe- cialiter intelligi po- test de illo/ qui ne- gligētia leui i ter- ram sineret cadere eucharistiaz: vt ille qui negligenter au- dit cum cōtempu- verbum dei: vel de illo/ qui non curat verbum dei audire

id est cor bonum et deuotum. c **H**i sunt qui i corde bono. per indu- striam naturalem. d **E**t optimo per gratiam Iesu chusti. e **A**udi- entes verbū dei retinent. scz i me- moria. f **E**t fru- ctum afferunt i patientia. vnde

a eūntes ^{s impediant} suffocantur ^{s apponāt.} et non referūt ^{s fructuosam.}
b fructum. Quod autē in terrā bo- ^{s semen.} ^{s semen} ^{s homines}
c nam: hi sunt qui in corde bono et ^{s del.} ^{s in corde.}
d optimo audiētes verbū: retinent: ^{s operibus demandant et complent.}
f et fructum afferunt in patientia.

Bar. 13. b

Alij afferūt fructū tricesimum: vt qui sunt in statu coniu- gali. Alij sexagesi- muz: vt qui sunt in statu viduali. Alij centesimū: vt q sūt in statu virginali. Circa p̄sens euāge- lium/ vbi dicit: Ecce qui seminat semina/ re semē suū. Dicit Hugo de p̄sato: q p̄dicatoz verbi dei hoc quod p̄dicat verbo debet etiam opere implere: vt si p̄dicatoz p̄dicat mundana contem- ni: debet et ipse hoc facere: si p̄dicat ab- stinentiam et penitentiam: debet et ipse fa- cere: si p̄dicat vitia fugere/ et dutes ha- bere: debet et ipse virtuosus esse: et sic de alijs: et sic docere verbo et exēplo: sic ver-

Dominica in Quinquagesi-
ma Euangelium Lucę. xviii. e.
circa finem.

Fratil-
lo tēpo-
re. Assum-
sit iēsus duo
decim disci-
pulos suos

in his que sunt de necessitate salutis/ qui prius ignorat.

Assumpit iē. duo. d. s. Lu-
ca. xviii. Bar. xx. Bar. r. Di-
storia hui' euāg. facta est anno
chusti. xxxiii. kal. april. feria. iiii.
luna. vj. inditōe. vj. An̄ in̄itiū illi' euāge-
liū scribit s̄a. Lu. i. eo. ca. q chust' dixit dī.
suis. Amē dico vob: nemo ē q reliquit do-
mū/ aut parētes/ aut frēs/ aut vxorem/ aut
filios. p̄pter regnū dei: et nō recipiet mul-
to plura in h̄ tēp: et i futuro s̄culo recipiat
vitā eternāz. Postmodū imēdiate sequit
euāgelū illd. s **A**ssū. iē. duo. d. s.

Bar. 13. a

p̄dicato: dñs noster iēsus fecit vnde: Lē-
pit iēsus facere et docere: sequit in euāge.
Semē est dñū dei. Ubi diligēter ē aduer-
tēdū/ q dñū dei ē valde p̄ciosum: q cōpa-
rāē corpi chusti. vñ Aug. Interrogo in-
quit vos frēs vel sorozes/ dicite mibi qd
vobis plus esse videt: dñū dei/ an corp'
chusti: Si vultis vtz rñdere/ h̄ vtiq dice

L. q. l. c. iij.
terrogo.

A Bor. dominus iesus huiusmodi ex sua passione discipulos suos perturbando: ideo p̄dixit eis passionis p̄gnam / resurrectionis gloriā: vt cum eum mortem cernerent resurrectionē nō dubitaret. **¶** Et ait illis scilicet tāq̄ suis secretariis / et amicis. **¶** Ecce ascēdimus hierosolymam: et consummabuntur omnia q̄ scripta sunt per prophetas de filio hominis. id ē de virginis filio: q̄ p̄bere scripserunt de passione christi futura. Unde dicitur: Quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam. Item: Sicut ovis ad occisionem ducetur: et quasi agnus coram tonante se obmutescet: et non aperiet os suum. Et alibi. Ipse vulneratus est propter iniquitates n̄ras: attritus est propter scelerata nostra. Et itē. Corpus meū dedi percussoribus: et genas meas vellentibus: faciē meā nō auerti ab increpantibus et conspuentibus in me. **¶** Dic notandum est: cū carnis priuilegiū est tempus gaudij et leticie p̄m consuetudinem mundi: scilicet comedere carnes / et bibere vinum: et delitijs carnalibus perfrui. Quare ergo sancta mater ecclesia in tempore iocunditatis cōmemorat nobis / et ad memoriā reducit tristitia insignia passionis christi: Respondetur: vt quilibet audiēs hodie predicare euangeliū de passione christi: strabatur a vanitatibus et gaudijs mundi. vnde sequit. **¶** Tradetur enim gentibus. Bor. Traditus fuit christus. Primo a discipulo suo iuda / iudeis. Tū dicitur: Quid vultis mihi dare / et ego eum vobis tradam? Secūdo a iudeis pontio pilato: qui erat p̄s gentilis. Tertio traditus est cōuerso a p̄torio pilato ipsi

deis: vt flagellaretur et crucifigeretur et illuderet. Primo em̄ illusus fuit in domo caiphe pontificis / dicentis: Prop̄hetica nobis christe: quis est q̄ te percussit? Secundo in p̄torio herodis: qui spreuit eum cum exercitu suo: et illuſit ei cum veste alba. Tertio i atrio pilati: vbi fuit cororatus: et cum arundine in capite percussus. vnde: Et genulero ante eū illudebant ei / dicentes: Que rex iudeorū. Quarto in p̄torio bulo crucis. vnde: Douētes capita sua / dixerūt: Gach qui destruis tēplū dei. **¶** Et flagellabit. Flagellatus em̄ p̄mo fuit colaphis in facie. vnde

mat. 27.8

Ibidem.6

mat. 26.6.

Bar. 15.6

Joā. 19.2.

mat. 26.6.

Joā. 19.2.

Lu. 23.6.

Mat. 11.6.

Esa. 53.6.

Ibidem.6.

Esa. 50.6.

Discipuli. 9. clare habet. huius. part. huius. ma. huius. loqu. huius. huius. or. huius. huius.

mat. 24.6.

legitur. Et colaphis eum ceciderunt. Secundo arundine in capite. Unde: Et accipiebant arundinem. et percutiebant caput eius. Tertio flagellis in toto corpore. vnde dicit. Tūc apprehēdit iesum pilatus et flagellauit eum. **¶** Et conspuetur. Conspuitus em̄ fuit p̄mo a iudeis in domo caiphe. vnde dicitur: Tūc expuerūt in faciem eius. Secundo a gentilibus in atrio pilati. vnde dicitur: Et veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebāt ad eum / et dicebant: Que rex iudeorū. Et dabāt ei alapas: et expuētes i eū. **¶** Et postq̄ flagellauerint occident eū. Unde Bor. Ecce magna crudelitas: quia non sufficit eis alterū / scilicet vel flagellare vel occidere / sed vtrunq̄. Unde Pilatus flagellatū voluit dimittere: p̄m illud. Em̄ datum ergo illum dimittam: sed iudei noluerunt: sed post flagellationē eum occidi procurauerūt. **¶** Et tertia die resurget. In hoc promittit eis consolationem de veloci eius resurrectione. Et eius resurrectio exēplar est nostre resurrectionis. **¶** Et ip. ni. ho. itel. 2y. Quis

Dominica in Quinquagesima

E adhuc rudes et imperiti erant: ergo non intellexerunt. **a** Factum est autem cum ap. hier. Superius iam christus dixit discipulis suis passionis firmitatem/scilicet ne scandalizentur. **b** Sic ostendit suam potentiam/ et hoc per miraculosa ceteri illuminationes. **c** Unde quos terruit verbo/ et confirmavit miraculo. **d** Per primum alitruitur in eis fides humanitatis: per secundum fides diuinitatis. **e** **C** Cecus quidam sedebat secus viam mendicans. **f** Et cum audiret turbam pretereuntem, multa enim turba precebat/ et etiam multa sequebatur Iesum. **g** In quo ostenditur testimonium doctrine.

c **I**nterrogauit quid hoc esset. et hoc est valde vile in terrogare de iesu: id est saluatore. **d** **D**ixit autem ei: quod iesus nazarareth. **e** Nazareth dicitur: quia in nazareth est conceptus/ et etiam ibi nutritus. **f** **E**t clamauit. non tamen clamore exteriori: sed etiam interiori. unde psalmista. Clamauit in toto corde meo. **g** **D**icens: Iesu fili dauid. miserere mei. quasi diceret: non pecuniam/ sed misericordiam peto. **h** Et in hoc quod hic cecus clamauit: Iesu fili dauid miserere mei: conficitur vtrique in christo naturam/ scilicet humanam: in hoc quod dicit/ fili dauid: quoniam enim humanam naturam natus est ex progenie dauid: et diuinam

conficitur in hoc quod dicit: Miserere mei. **g** **E**t Dei enim est proprium misereri. **h** **E**t qui preibant increpabant eum vt taceret. **i** Isti significat homines a bono alios retrahentes. **k** **I**ose vero multo magis clamabat: **l** **F**ili dauid miserere mei. in quo dat nobis exemplum/ quod quanto magis nobis occurrunt impedimenta: tanto magis est clamandum et inuocandum diuinum auxilium. **m** **S**tans autem Iesus iussit illum adduci ad se. in quo quidem apparet clementia christi: quia non dedignatus est stare et alloqui viles personas et paupes: vnde beatus Hieronymus. **n** **E**go qui sequi non poterat stat dominus: et cum vocari iubet/ ne turbamur. **o** **S**ic debent facere principes nostri: scilicet cum stare viderent pauperes conquirentes: et facere vocare ad se: vt audiret eorum querimonias: faceretque eis iusticiam expe-

dite. **p** Sed iam potest dici de aliquibus illud. **q** **P**upillo non iudicatur: et causa vidue non ingreditur ad illos. **r** **E**t cum appropinquasset: interrogauit illum dicens: **s** **Q**uid tibi vis vt faciam. quasi diceret: Christus non sanat inuitos/ sed voluntarios. **t** **U**nde Aug. **u** **Q**ui creauit te sine te: non iustificabit te sine te. **v** **A**t il. di. **w** **D**ixit vt vi. **x** **E**cce bona et discreta petitio: non enim petiuit aurum et argentum: sed tantum lumem: vnde

ps. 118. c.

Et il. di. sic.

ps. 14

ps. 1

ps. 14

b

ps. 14

A Dominus illuminat cecos. a **Et** iesus dixit illi: Respice. non appoluit manus nec aliquod unguentum ad sanandū eū: sed solum verbum. quoniam ipse dixit et facta sunt. b **F**ides tua te saluum fecit.

choreas illicitas: propter quas quotiens unum saltum faciunt in chorea: totiens unum saltum faciunt versus infernum: in tali est peccatum mortale. Unde Augustinus. Omnis motus perulantie saltus est in profundū cloacę. Et illa auctoritas etiam allegatur in summa viciorū in ca. de chorea.

Boz. ex fide eū in petratu sal^o spiri-
tualis: et etiam cor-
poralis. c **Et** cō-
festim vidit. Mi-
hil eū mediū inter
deum et factū dei.
d **Et** sequeba-
tur illum. ecce si-
gnū pfectę illumi-
nationis: scilicet in
corpore et in anima.
e **M**agnificas
deū. Boza. id est
magnā dicens euz
magnitudine p̄tu-
tis. vnde: Magn^o
dominus noster: et
magna virtus ei^o.

a **z** ier^o dixit illi. ^{s vide.} **R**espice: fid^o est tua
^{si videas intus et foris. si instāti plaudis verbi}
c te saluū fecit: et confestim vidit et
^{respice.}
d seq̄bāt illū magnificas deū: et ois
^{s laudans}
e plebs vt vidit dedit laudē deo:
^{s miraculum}

Bñica. I. in Quadragesima.
Euāge. Mat. III. 9. in p̄ncipio.

In il-
llo tēpo-
re. **B**ñic^o est b
iesus in de-
^{s solitudinem.}
sertum a spi-
^{s sancto. s s; vt su}
ritū: vt tenta-
^{peraret illum.}
ret a diabolo

B **E**t ois plebs
vt vidit. quod fa-
ctū ē: nō inuider vt
pharisei. s **E**d-
dit laudem deo
potentię dei cōgra-
tulando sanitati ce-
ci. Unde circa pre-
sens euangeliū vbi
dicitur: Omnis plebs vt vidit dedit lau-
dem deo. Sed heu plures hodie christia-
ni deū nō laudāt: sed debonorāt tripliciter.
Primo quidam honorant mundū exercē-
tes diuersos malos ludos: et per diuer-
sas lenicias. Munc laruis demonum: in si-
gnum q̄ sunt filiū demonū: vtendo nūc ali-
is paganis gestis: vtendo pro recreatio-
ne: vtputa corporis: sed reuera pro corpo-
ris et anime destructione. Secundo: ali-
deum inhonorant: corpus suum pascedo
contra laudem dei. vnde: Quorum deus
venter est. Et de illo deo quot miracula
fecit: quę in sermone Discipuli sup̄ epi-
stolas dominicales sermone. xlv. **T**er-
tio ali- hodie contra laudem dei ducunt

p̄. 1. 4. 6. a

Dñi. 3. b

D **E**ctus
est ier^o
i deser-
tū a spi-
ritu vt tētare^o a
diabolo. **M**at.
thi. iij. **M**arci. j.
Luce. iij. **T**entat^o
est dominus iesus
christus anno eius
xxx. **I**du^o **J**anua-
rii. feria. ij. luna. v.
Inditione. iij. **A**n-
te initium illi^o euā-
gelij habetur **L**u-
c. iij. **F**actū est au-
tem cum offis po-
pulus baptizaret
a **J**oanne. **E**t **J**esu
baptizato et orante
apertum est celuz:
et descendit spiritus
sanctus corporali
specie sicut columba in ipsum. Et vox de
celo facta est: **T**u es filius meus dilectus
in te complacui mihi. Et ipse iesus erat i-
cidens quasi annorum. xxx. vt putabatur
filius ioseph. **J**esus autem plenus spūsan-
cto/ regressus est a iordane. **T**unc scilicet
statim post baptismum h **D**uctus ē
iesus. scilicet spontaneē. i **I**n deser-
tum. quod est inter hierusalē et hiericho: **L**uc. x. c
vbi quidam homo incidit in latrones.
h **I**n spiritu. scilicet sancto. i **E**t
tentaretur a diabolo. **B**oz. voluit au-
tem tentari christus: vt tentatorē supera-
ret: vt tentatos cōfortaret: vt modū vin-
cendi doceret: qz nemo pōt esse sine tētan-
tōnib^o. yū: **V**ilitia ē vita hoīs sup̄ terrā. **J**ob. 7. 8

Postilla

D

Luc. 10. c

Dñica. I. in Quadragesima

Enim cum ieiunasset. **L**ypa. ut carne suam innocentē pro nobis mīceraret: et exemplū fidelibus daret etiam ieiunādi.

Quadragesima diebus et quadraginta noctibus. nō ultra ieiunavit: vt virtus diuinitatis diabolo celaretur: quia etiam Moyles in monte: Bellas in itinere toro diebus ieiunauerūt. Aliiter tamen ieiunavit christus: et aliter moyses et bellas: non enim ieiunauerūt virtute p̄pria sicut christus:

Ep̄. 20. **S**ed moyses sustentatus colloquio dei: Bellas dō ieiunavit in fortitudine cibi semel sumpti: sicut licet cuiusdam panis subdinerici.

Postea esuriit. per hoc ostendit in se veritatem hūang infirmitatis et occasionem tentatori dedit: sicut sequitur: **E**t accedens tentator: scz in specie humana. Ad euidētiam

Eia. 9. b. huius tentationis aduertendū est: q̄ diabolus sciebat p̄ prophetas q̄ christus futurus erat: verus deus et verus hō. vñ: Davuulus natus est nobis: et fili⁹ dar⁹ est nob. zc. sed nesciebat certitudinaliter q̄ iesus nazarenus esset ipse deus: ergo tentando dixit ei: **E**t si filius dei es. scz naturalis: et per consequens ei equalis in potestate. **D**ic vt lapides isti panes fiant. vnde Chrysostomus. Cogitavit apud se: si poterit de lapidib⁹ facere panes: de fili⁹ dei ē: si aut nō poterit: hō ē. **Q**ui rñdēs. sapiēter: nec diuinitatē eius poterat p̄cedere. **D**ixit: **S**criptū est.

Ad i. s. a. in Deut. i. **N**ō i. s. o. pane. scz corporali.

Qui hō: scz i. o. xbo qd̄ p̄cedit de ore dei. **L**y. qd̄ verificat nō solus de vita spiritali: sed etia corporali: sicut patet de Moyse: qui ieiunavit quadraginta diebus et quadraginta noctibus: locutione dei spiritali ter sustentatus. **S**ū Rabanus: Sicut corpus humanum non potest vivere sine terreno cibo: ita et anima nō potest vivere sine dei verbo. **T**unc. scz licet post q̄ dicitur est in **C**risto p̄sit cum diabolo. **S**or. et hoc corporaliter. **E**t p̄m aliq̄ est in brachijs portavit: p̄m alios ad ad manum duxit. **S**ciēdū q̄ hoc nō est mix⁹: q̄ christus filius dei p̄misit se a diabolo duci. vñ Grego. in omel. 1. **Q**uid ergo mix⁹ se ab illo p̄misit duci: q̄ se etiā p̄tulit a membris illi⁹ crucifixi: scz a Pilato et a iudeis: qui fuerunt membra diaboli.

Et cum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus postea esuriit. **E**t accedens tentator dixit ei. **S**i filius dei es. dic ut lapides isti panes fiant. **Q**ui respondens dixit: **S**criptū est: **N**ō in solo pane vivit hō: scz in oī verbo qd̄ procedit de ore dei. **T**unc i

Qui dicitur: **A**ssūpsit eū diabol⁹ in sanctā civitatem: et statuit eū supra pinnaculum templi. **E**t dixit ei: **S**i filius dei es mitte te deorsus. **S**criptū est enī q

In scām ci. i. in hierlm q̄ dicebat scra: q̄ diuino cultui deputata. p̄pter templū qd̄ erat ibi. **N**ec erat licitū i lege dñi alibi deo sacrificare. **E**t statuit eū su. p̄l. tē. **S**or. Pinnaculū dicitur deambulatio: circa muros tēpli: vbi ascēdebāt sacerdotes p̄p̄o p̄dicantes. **E**t dixit ei: **S**i filius dei es mitte te de. **L**y. q. d. v. **V**irtute p̄ua potes sine piculo: et etiā p̄pter misterii angeloz tibi seruiciū. **S**criptus est enī: **Q**ui angelis suis mandavit de te et in manib⁹ tollēt te: ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. **A**t illi iesus. **C**hryst. nihil motus vel indignat⁹: sed eū multa modestia scripturaz ei rñdit. **Q** **S**criptū ē.

ad faciendum penitentiam pro nobis: et exemplum dandum resistendi.

si diabol⁹. si ieiū. si ver⁹ est qd̄ dicitur de te.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane corporali vivit: et est spiritalis nature: et sic in pane spiritali vivit: qui est doctrina scripturarū.

in sanctā civitatem: et statuit eū supra pinnaculum

ad summam templi: vbi erat arcubus vel deambulationū: enī vmbgang.

diabol⁹ tēp̄.

per aērem.

A **C** **H**o tentabis dñm deum tuum
Ly. Tentare eñ deñ: est querere experi-
mentum de dei virtute absq; necessitate:
z hoc e peccatũ: q; quãdo cuq; homo hz
aliquid qd potest facere p̄m viã humanã

culũ diuinũ sibi nitit vsurpare: vnde ab
initio appetit deo se siles fieri. **C** **L**uc
dixit ei iesus: **G**ade sathana. id e re-
cede a me: quia aduersarius es veritatis
hoc ait iesus quãt cum indignatione: qd

ad euadendũ peri-
culũ: ñ debet illud
omittere querẽdo
diuinũ experimen-
tũ. Et propter hoc
probatio ferri can-
dentis: z duella tã-
q; illicita prohibe-
tur ab ecclesia: per
hoc enim respõdit
dominus christus
diaboli tentanti ip-
sum: quia cum pos-
set de pinnaculo tẽ-
pli descendere per
viam humanã: sci-
licet p gradus ad
hoc factos i tẽplo:
non debeat per ali-
um locũ descende-
re: q; hoc esset de-
um tentare.

q; angel̄ suis mãdauit de te: z in
manib; tollẽt te: ne forte offedas
ad lapidẽ pedẽ tuũ. **A**it illi iesus
Rursus scriptum est. **N**on ten-
tabis dñz deũ tuũ. **I**terũ assũpsit

eũ diabolus in montẽ excelsũ val-
de: et ostendit ei oia regna mundi z
gliaz eoz. **E**t dixit illi: **H**ec oia ti-
bi dabo si pcedens adoraueris me

Tunc dixit ei iesus: vade sathana
Scriptũ est em: dñm deũ tuũ
adorabis: et illi soli serues.
Tunc reliquit eũ diabolus. **E**t ecce
angeli accesserũt et ministrabũt ei.

B **I**terũ assũpsit eum diabo-
lus. **S**ozra. **E**t si
non ex vno: tamen
ex reliquo supera-
ret. **C** **I**n mon-
tẽ excelsũ val-
de: z ostendit ei

Iterũ assũpsit eum diabolus. **S**ozra. **E**t si
non ex vno: tamen ex reliquo supera-
ret. **C** **I**n mon-
tẽ excelsũ val-
de: z ostendit ei

Scriptũ est em: dñm deũ tuũ
adorabis: et illi soli serues.
Tunc reliquit eũ diabolus. **E**t ecce
angeli accesserũt et ministrabũt ei.

Tunc reliquit eũ diabolus. **E**t ecce
angeli accesserũt et ministrabũt ei.

omnia regna mundi. nõ est sic intelli-
gendum: q; ex illo loco possent omnia re-
gna z omnes ciuitates determinate vide-
ri: sed ostendẽdo diuersas partes orbis/
dixit ei: Tale regnum est in tali situ: z ta-
le in tali: enarrando breuiter magnitudi-
nem z gloriam illorum regnoz. **C** **E**t
dixit illi: **H**ec omnia tibi dabo. qua-
si diceret. **I**n omnibus illis faciam te re-
gem. **E**t hec diabolus arroganter loque-
batur: nõ em potuit facere: sed metiebat:
q; mendax est z pater eius: scz mendaci.
C **S**i proci. tãq; inferior. **C** **A**doza
ueris me. tanq; superior. **E**cce diabolus

enãgelium/vbi dicitur: Tentaretur a de-
abolo Lucifero. **A**bi notandum est: q; lu-
cifer fuit de summo ordine: et supremũ
ordinem tenuit: cui tanq; principi de sin-
gulis ordinibus magna multitudo adhe-
sit: quos omnes secum duxit. **L**ucifer au-
tem dicitur: quia p̄ ceterũ luxit: suq;
pulschritudinis consideratio eum excecã-
uit: subditosq; habere voluit: z nulli sub-
iectus esse cõcupiuit: primum hominem
tentauit et vicit: christum tentauit: et vi-
ctus est: potestãtẽ suã tunc amisit: quã
in vltimis temporibus recuperabit nunc
ligatus: sed in fine mundi soluetur.

Joã. 8. f.

Dominica. II. in Quadragesima

Postilla

Egressus iesus secessit in rē. **A**rch. xv. **D**ar. vii. **D**istoria huius euangelij facta est anno christi. xxxij. **I**dus **D**aij. feria. vj. luna. xij. inditione. v. **A**n incitū huius euangelij scribit sanctus **D**atthēus in eodē ca. p. christi di sit discipulis suis. **O**mnes plantatio quā non plantauit pater meus celestis eradicabit. **S**inite illos: scilicet phariseos et scribas: ceci sunt et duces cecorum. **L**ecus autem si ceco ducatum fuerit ambo in foueam cadunt. **T**unc post modū sequit euangelij hodiernum. **E**gressus iesus. scilicet de terra geragenorum relicta scribis et pharisais calumniatoribus suis: quod ex hoc calumniabantur: quod discipuli christi traherentur traditiones seniozum: et non lotis manibus manducarent. **E**t hi ipsi pharisei putabant esse gratie peccati. **C**hristus autem dixit. **N**on lotis manibus manducare non coinquinat hominē: sed qui de corde exeunt ea coinquinant hominē. **D**e corde enim exeunt cogitationes male: homicidia: adulteria: fornicationes: furta: falsa testimonia: blasphemie: hec sunt que coinquinat hominē. **E**t secessit in partes tyri et sidonis. **T**yrus et sidon sunt ciuitates gentilium sitę in terra. **P**romissionis prope

montē libani. **E**t ecce mu. chana. scz natione. **N**am chanaei habitauerunt in terra promissionis ante filios israel: nec poterat per eos totaliter extirpari. unde ista mulier ab illis qui remanserant descenderat. **I**sta autem mulier audiuit de miraculis iesu christi: et ideo firmiter credebat: quod filiam suam sanare poterat. **E**t cum finibus illis egressa. **Q**uomodo venit ad iesum intra domū: sed quod eam ibi non exaudiuisset: secuta est eum in itinere clamans: **D**omine fili dauid. **A**udierat enim christi promissum iudeis descendere de genere dauid: ergo clamauit eum. **A**di serere mei fili. **D**a. filia mea malega de. **V**er. **Q**ui non respicit ei verbū. **H**ec est prima duricia quas christus ostendit huic mulieri: non propter indignationem: sed ut ex seueritate ipsius in prece firmitas fidei et deuotio ostenderetur discipulis: ut ipsi pro ea rogaurent: ut sic ostenderet non sanctorum precibus indigere. **U**nde sequitur. **E**t accedentes discipuli eius rogabant eum. **P**ro ea. **R**espicit: **D**imitte eam: quod clamat post nos. **L**y. moti erant ad hunc ex compassione: ut videntes fidem et deuotionem mulieris. **E**t ipse autem respondens ait. **N**on sum missus nisi ad oues que rē. **I**sta fuit secunda duricia christi ad mulie-

Dominica. II. in Quadragesima Euage. Mat. XV. b. in medio

Failo tēpo **E**gressus iesus secessit in partes tyri et sidonis: et

S

Ecce mulier chanaea a finibus illis egressa clamauit dicens ei: **A**di serere mei fili dauid: filia mea malega de. **Q**ui non respicit ei verbū. **E**t accedentes discipuli eius rogabant eum dicens: **D**imitte eam: quod clamat post nos. **I**psē autē rēndens ait: **N**on sum missus nisi ad oues que rē. **I**sta fuit secunda duricia christi ad mulie-

De corde enim exeunt cogitationes male: homicidia: adulteria: fornicationes: furta: falsa testimonia: blasphemie: hec sunt que coinquinat hominē. **E**t secessit in partes tyri et sidonis. **T**yrus et sidon sunt ciuitates gentilium sitę in terra. **P**romissionis prope

Rem ista: quasi diceret ea non esse de oibus israel. i. dicit et persequens relinquebat quod ipsa erat de oibus diaboli. *Lzra.* Antiquis patribus iudeorum facta fuit promissio de christo: sicut *Abraam* et *Dauid*. Sed quod iudei per maiorem partem fidem christi respulerunt: et gentiles eam susceperunt: *Ideo dicit Hiero.* Non dicit christus hoc quoniam etiam ad gentes missus sit. *Luz* autem hec mulier videtur quod nihil posset imperare per apostolos: tunc personaliter propius accessit: unde sequitur. **At illa venit prociens ante pedes eius.** **Et adoravit eum.** *scilicet tanquam dominum et creatorem omnium creaturarum: tanquam deum celi et terre: tanquam preceptorem angelorum et hominum.* **Et dicens: Domine adiuua me.** Et quia filie infirmitatem suam estimat: *Ideo dicit: Domine adiuua me.* **Qui respondens ait. Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus.** *Hec est tertia duricia quod eam canem appellauit: et non esse dignam panem.* **At illa dixit: Etiam domine.** *Hic ostenditur humilitas mulieris huius: quod ipsa facebatur se esse canem dicens: Etiam domine: quod verum est quod dicitis: nec peto panem integrum sed micam.* **Et cum et catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorum suorum.** *quasi dicitur: quod sicut catelli aliqua modica: ut potest micas cadentes de mensa percipiunt: sic et ego gentilis debeo saltem modicum*

missus nisi ad oues que perierunt
deposita veredidia: nam necessitate compulsa venit in propria persona.
domus israel. At illa venit et adorauit eum dicens: Domine adiuua me.
scilicet israel.
Qui respondens ait: Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus.
scilicet velut omnino patiens.
At illa dixit: Etiam domine.
scilicet sed nonne.
Et catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorum suorum.
scilicet non potuit ultra se continere quin exclamaret.
Tunc respondens iesus ait illi: Mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora.
scilicet ecce efficacia orationis perseverantis. liberata a demonio.

quid percipere de beneficiis tuis. **Querit hic quare christus huic mulieri tantam ostendit duriciam? Respondet Hiero.** Hoc fecit ut exemplum perseverantie nobis daret: et eius fidem et constantiam probaret: et probatam manifestaret. **Tunc respondens Iesus ait illi.** Mulier magna est fides tua. *Jacobus parisiensis.* Hoc patet ex hoc quod filiam non secum adduxit ad Iesum: sed eam dimisit in domo: nec christum ad eam ire petiuit: quod credebatur eum posse filiam suam liberare solo verbo. **Et ait tibi sicut vis.** *Lzra.* quasi dicitur: fides tua hoc merebit. *Chrysostomus.* Hic ostendit quantum valet constantia orationis: quia quod apostoli non obtinuerunt ista percipit. **Et sanata est filia eius ex illa hora:** scilicet quando sermo christi processit de ore eius: quia cum rediit domum: inuenit filiam sane mentis et plene liberatam et sanata. *Circa presens euangelium ubi dicit: Filia mea male a demonio vexatur.* Notandum quod ad hoc quod quis non possideat a diabolo duo valent. Primum ut quis sibi a peccato caueat: speretque mortali: et si incidit: statim conuertat: quia in talis demoni potestatem non habet: ut probat *Cassianus* in collationibus patrum per exemplum de sancto *Anthony*: quem duo magi odientes: per tres successiue demones eicere de cella sua conabantur. Cum autem beatus *Anthony* tentationem amarissimam sentiens oraret: et signo crucis se muniret: semper vacui demoni

scilicet sicut dicitur magister dicitur quod paragonat dicitur dandi.

Duo valent contra obsequium diaboli.

Dñica. III. in Quadragesima

Enes recesserunt. Et sic tandem magi illi a beato Anthonio p̄tute crucis christi et fidei catholice discerentes: ad fidem conuersi sunt. Tunc diffiniuit beatus Anthonius nullatenus demones posse mentem cuiuslibet vel corpus inuadere: nisi ea prima destituerint omnibus cogitationibus sanctis: et nisi prius mentem possederint. Secundo valet fidei symbolum dictum: vel crucis signum pro se vel pro suis impressum. Exemplum patet in dial. Beogo. libro. iij. ca. vii. de iudeo custodito per signum sancte crucis.

test epire nisi in orone et ieiunio. **b. Et illud id est obsessum non demonium.**
c. Erat mutum. Bora: scz ab effectu: qz mutum faciebat hominem. Et alibi habetur qz etia cecus erat. Et in alio loco qz etia surdus erat.

Dñica. III. in Quadragesima Euange. Lu. XI. b. circa mediu.

¶ Nil lo tepore: Erat Jesus eius eiciens demonium: Et illud erat mutum. Et

Postilla

Erat Jesus eiciens demonium: Et illud erat mutum. Et cuz rē. Luce. xi. Mar. rii. Mar. 3. Hoc euāgel. factū est anno christi. xxxi. halesi. decēbris. feria. v. iudicio. iij. luna xvij. Ante initium illius euangelij scribit sanctus lucas in eodem capitulo. factū est cum esset iesus in quodā loco orans: ut cessauit: dixit vnus ex discipulis eius ad ipsum: Domine doce nos orare: sicut iohannes docuit discipulos suos. Et ait illis: Cum oratis dicite. Pater noster qui es in celis sanctificetur nomen tuum. Aduentat regnum tuū. Fiat voluntas tua sicut in celo rē. Tunc postmodū sequitur euangelium hodiernum. **¶ Erat iesus eiciens demonium.** Bora. Conuenienter autē post documentū orationis ponit miraculum expulsiōnis demonis. Unde dicit in euā

qz etia surdus erat. Unde Beda. In vno hoie tria perpetrata sunt miracula. Cecus videtur: mutus loquitur: obsessus a demōio liberatur. **¶ Erat cum eiecisset demonium: locus est mutus.** Et admiretur turbę. scz simplices et minores: maiores autē calumniabant miraculū: et blasphemabant: vnde sequitur. **¶ Quidā autē ex eis.** scz scribę et pharisęi. **¶ Erat in beelzebub princeps demoniorum eicit demonia.** **¶ Quidā autē ex eis dixit: i beelzebub princeps demoniorum eicit demonia.**

unde Siluestri de Gar. r. p. rone.

Mar. 9. b. ge. Hoc genus demoniorum in nullo po-

bant dicētes qz virtute demonis factum esset. Quia em̄ et inuidia peruertit iudicia: et facta interpretant ad deteriorē partē. Scribę autē et pharisęi valde oderunt christū: quia acriter arguebat eorū vitia: et ideo miracula diuina virtute facta dixerūt fieri arte magica. s. in beelzebub princeps demoniorū. Unde Beda. Cultus idolarū a rege ciuitatis Minie ortū habuit: qui de morte patris sui nomine Bel intātū doluit: qz ob memoriā sui aurē statuam patris sui imaginē et similitudinē habentē fecit: quā habuit i rāta reuerētia: vbi si aliq fugitiui vel facinorosi ad eā confugerēt: essent securi de vita sua: iō cęperūt.

A honores diuinos imaginari exhibere: videtes regi coplacere in hoc: quo ex iplo, ege ri de locis adiacentibus in honore patrum suorum statuas aureas fecerunt: et sic creuit idolatria. Beelzebub interpretatur vir muscularum siue habes muscas: quia musce congregabuntur ad idolum illud propter cruorem animalium quibus immolabantur.

In predicto autem simularum dicebant iudei principem demomorum habitare: Tunc quod illud dicitur primum fuisse idolum: sicut dicitur in historiis: Tunc quod cultus eius apud gentes generalior erat atque celebrior: et ipsi dicebant christum esse cere demonia: hoc autem ex magna inuidia. **A**n christus inuidus non querit quod dicat: sed solum ut dicat. **A**lij tentantes signum de celo: quod illud dicitur in historiis: Tunc quod cultus eius apud gentes generalior erat atque celebrior: et ipsi dicebant christum esse cere demonia: hoc autem ex magna inuidia. **A**n christus inuidus non querit quod dicat: sed solum ut dicat.

B autem ex magna inuidia. **A**n christus inuidus non querit quod dicat: sed solum ut dicat. **A**lij tentantes signum de celo: quod illud dicitur in historiis: Tunc quod cultus eius apud gentes generalior erat atque celebrior: et ipsi dicebant christum esse cere demonia: hoc autem ex magna inuidia. **A**n christus inuidus non querit quod dicat: sed solum ut dicat.

3. Reg. 18.

Exo. 16. d.

Jos. 10. c.

Esa. 38. b.

3. Re. 3. v.

nostri corda filiorum hominum. Item alibi dicitur: Domo videtur ea que parent: de autem dicitur: **D**ixit eis: Omne regnum in seipsum diuisum desolabitur. id est destruetur. **M**as ve dicit Hieronymus.

Alij tentantes signum de celo queriebant ab eo. **I**pse autem ut vi-

Dixit cogitationes eorum: dixit eis: **O**mne regnum in seipsum diuisum desolabitur: et domus supra domum cadet. **S**i autem et sathanas in seipsum diuisus est: quomodo stabit regnum eius: quia dicitur: nisi beelzebub eijcere me demonia.

Si autem ego in beelzebub eijcio demonia: filij vestri in quo eijciunt: **I**deo ipsi iudices vestri erunt. **P**otero si in digito dei eij-

Si autem ego in beelzebub eijcio demonia: filij vestri in quo eijciunt: **I**deo ipsi iudices vestri erunt. **P**otero si in digito dei eij-

Si autem ego in beelzebub eijcio demonia: filij vestri in quo eijciunt: **I**deo ipsi iudices vestri erunt. **P**otero si in digito dei eij-

Si autem ego in beelzebub eijcio demonia: filij vestri in quo eijciunt: **I**deo ipsi iudices vestri erunt. **P**otero si in digito dei eij-

Parues res concordia cresunt: discordia res maxime dilabuntur. **A**n Aristoteles. **D**is enim virtus unita fortior est: seipsa dispersa. **D**icitur domus supra domum cadet. **D**omus supra domum cadit cum habitatores unus domus a familia alterius domus opprimunt. **S**i autem sathanas in seipsum diuisus est. **I**tem ira ut unus expellat alium.

Quomodo stabit regnum eius? id est potestas eius. **Q**uia dicitur: in beelzebub eijcere me demonia. **S**i autem ego in beelzebub eijcio demonia. **V**t vos dicit. **F**ilij vestri. id est apostoli: qui per carnem a iudeis nati sunt.

In quo eijciunt. quasi diceret: si filij vestri. id est apostoli: qui per carnem a iudeis nati sunt.

Potero si in digito dei eijcio demonia: in nomine meo demonia eijciunt: iniquum est dicere: me in virtute beelzebub demonia eijcere. **I**deo ipsi iudices vestri erunt. quia existetes assessores mei in finali iudicio sententiam meam approbabit.

Potero si in digito dei eijcio demonia. id est in virtute spiritus sancti: qui bene digito comparatur. **S**i autem digito potestati a corpore et manu: sic

Potero si in digito dei eijcio demonia: in nomine meo demonia eijciunt: iniquum est dicere: me in virtute beelzebub demonia eijcere. **I**deo ipsi iudices vestri erunt. quia existetes assessores mei in finali iudicio sententiam meam approbabit.

0 2

Dñica. III. in Quadragesima

E spūscūs pcedit a p̄re ⁊ filio. a **P**rofecto venit i vos regnū dei. **S**or. sententia diuini iudicij. **Q**uā Aug. Regnū dei ē potestas iudiciaria qua damnantur impij ⁊ a fidelib⁹ secernunt. **b** **C**ū for-
 tis armat⁹. i. dia-
 bol⁹. **c** **C**usto-
 dit atrium suū.
Sor. i. mūdum: qz
 diabolus aū aduē-
 tū filiū dei in mūdo
 sine cōtradictione
 principabatur.
d **I**n pace sūt
 oīa q̄ possidet. i.
 oēs p̄ctōes q̄ obe-
 diūt ⁊ faciūt ei. **I**n
 pace sunt: q̄ tuz ad
 diabolū. **Q**uā Bre-
 go. Illos pulsare
 negligit: quos qui
 ero iure possidere
 se sentit. **e** **S**i
 autē fortior illo
 supuenies. s. chri-
 stus. **f** **C**ū erit
 eū: vniuersa ar-
 ei⁹ au. in ab⁹ cō-
 fidebat. **C**hristus
 em̄ fac⁹ hō inuase
 diabolū: ⁊ arma
 eius abstulit: id est
 astutias ⁊ neq̄tias
 ip̄s. **g** **E**t spo-
 lia ei⁹ distri. i. ho-
 mines ab eo dece-
 ptos ch̄ist⁹ p̄ se: et
 p̄sequēt̄ p̄ ap̄los
 suos ad noticiā ve-
 ritatis ⁊ fidē sanctę
 trinitatis reuoca-
 uit: q̄ spolia ch̄ist⁹
 distri. b̄uit: euz fide-
 les suos custodit
 angeloz mancipa-
 uit: ⁊ dona spūscū ei⁹ tribuit: resistendo
 ampli⁹ t̄tatiōib⁹ suis. **h** **Q**ui nō est
 meū p̄tra me est. q. d. p̄m glo. **O**pera
 mea nō pueniunt cū opibus diaboli: ego

em̄ volo bonū/ ille vō malū: ego amo hu-
 militatē/ ille supbiā: ego diligo castitatē/
 ille luxuriam: ego volo anias saluare/ ille
 pdere. **i** **E**t qui non colligit meū.
 in vnitare fidei dilectiōis dei et proximi.
k **D**isp̄git. qz si
 cur officiū ch̄isti ē
 disp̄sa cōgregare:
 sic ecōuerso offici-
 um diaboli ē p̄gre-
 gata disp̄gere.
l **C**ū imūdus
 spūs exierit ab
 hoīe. scz p̄ cōtriti-
 onē/ confessionē/ et
 verā p̄nitentiam.
m **A**mbulat
 p̄ loca ina q̄sa. i.
 arida. **E**t itelligit
 corda fidelū: i. q̄
 exccatus ē humo-
 rē: mūdang lasciuie: q̄
 diabolo resistunt:
 nō p̄sentit̄es suis
 suggestiōib⁹ vt pec-
 cēt: s; virit̄ resistit
 sibi. **n** **Q**uēres
 requiē ⁊ nō inue-
 niens. quā vbi re-
 quiescit spūscūs
 p̄ bonas meditati-
 ones: spirit⁹ mali/
 gn⁹ illuc iterare nō
 audet. **o** **D**icit:
 Reuertar in do-
 mum meā. s. que
 olim erat mea.
p **C**ū exiui. i.
 expulsus sū p̄ p̄ni-
 tentiā. **q** **E**t cū
 venerit inuenit
 eā sco. mū. et or.
 scz p̄ p̄nitentiā/ et
 vacante in bono
 ope. **Q**uā necesse ē
 vere penitenti: vt semp aliquid boni ope-
 ris faciat: ne diabolus inueniat eū ocio-
 sū. **r** **E**t tūc vadit ⁊ assu. ali. septē
 spūs ne. sc. p̄ septenariū numerū intel-

a **C**io demonia: p̄fectō peruenit in
 vos regnum dei. **C**ū fortis ar-
 matus custodit atrium suum: in
 pace sunt oīa q̄ possidet. **S**i autē
 fortior illo supuenies vicērit eū:
 vniuersa arma ei⁹ auferet in qui-
 bus cōfidebat: ⁊ spolia ei⁹ distri-
 buet. **Q**uā nō ē meū aduersū me
 ē: ⁊ qui nō colligit meū disp̄rgit
 eū: cum imūdus spūs exierit ab
 homie: ambulat p̄ loca in aquo-
 sa querens requiē ⁊ nō inuenies:
 dicit: Reuertar i domū meā in-
 de exiui. **E**t cū venerit: inuenit
 eam scobis mūdātā ⁊ ornatā: et
 tunc vadit et assumit alios septē

ad in loco hinc...

A ligatur septem peccata mortalia. Ande dicit Gregorius: Magdalena septem demonia habuit: que vniuersis virtutibus plena fuit. **a** **E**t ingressi habitant ibi: quia de domo dei fit habitatio demonum.

b **E**t sunt nouissima hominis illius peiora prioribus: quod libet peccatum in recidivitate peius est simile ante recidivum: propter ingravitudinem. **c** **F**actum est autem cum hec diceret: scilicet christus loquendo contra iudeos ipsi os redarguendo. **d** **E**t tollens vocem: scilicet in christi commendatione.

id est quascunq; astutias et nequitias quibus decipere potest hominem.
a **S**piritus secum nequiores se: et ingressi habitant ibi: *et sunt nouissima hominis illius peiora prioribus.* *factum est autem cum hec diceret: extollens vocem que dam mulier de turba: dixit illi: Beatus venter qui te portavit: et verba que suxisti. At ille dixit: Quinimmo: Beati qui audiunt verbum dei: et custodiunt illud.*

e **Q**uedam mulier de turba dixit illi. **f** **B**eatus venter qui te portavit: **g** **E**t verba que suxisti. **h** **A**t ille dixit: **i** **Q**uinimmo: **k** **B**eati qui audiunt verbum dei: et custodiunt illud.

est recidivare quod idem peccatum in genere perpetrare.
in spiritu feruore
de communi populo
ad commendatione iesu.
virginis gloriose
verum est: sed non tamen ipsa: immo etiam opere implent

B eatus venter qui te portavit: et verba que suxisti. At ille dixit: Quinimmo: Beati qui audiunt verbum dei: et custodiunt illud. **Jo. 1. b.** **E**t verba que suxisti. **A**t ille dixit: Quinimmo. **q. d.** non tamen illa est beata que me portavit in utero suo: et lactavit me ex uberibus suis: immo etiam **i** **B**eati qui audiunt verbum dei: et custodiunt illud.

k **E**t custodiunt illud. opere impletus. Quia non auditores legis iustificabuntur: sed factores. Beati ergo in spe in presenti: sed in futuro in re. **C**irca preloens euangelium ubi dicitur: Erat iesus cum

ciens demonium et illud erat mutum. **Q**ueritur: cum christus fecit multa miracula: et suam misericordiam pluribus hominibus indulset: eos ab infirmitatibus liberando: quibus vel cui sua misericordiam magis dicit exhibuisse? **R**espondet: quod dominus noster iesus christus: ut dicunt doctor Augustinus? Hieronymus? et christi solito: nunquam liberavit aliquem corporaliter: quin etiam spiritualiter: et nunquam partem liberavit: quin etiam totum hominem liberaret: nihilominus si habemus respectum ad gravitatem: cum una infirmitas sit gravior alia: a graviore liberando infirmitate dicit misericordius se habuisse. **S**z querit: que tamen inter alias est maior infirmitas? **R**espondeo: quod illa que totum occupat hominem: et corporaliter et spiritualiter: plus illa que solum corporaliter. **S**ed que est illa? **R**espondeo: quod possessio hominis a diabolo. **I**n aliis enim infirmitatibus corpus affligit: et anima non: quia stat in suo sensu: sed quando homo a diabolo inuaditur et veratur (ut patet per experientiam) tunc quo ad animam homo affligit: et rationis usum priuat: et deinde corpus veratur: ergo dominus noster iesus christus hominem a diaboli manibus liberando: suam misericordiam magis in his quam in aliis ostendit.

uioni liberando infirmitate dicit misericordius se habuisse. **S**z querit: que tamen inter alias est maior infirmitas? **R**espondeo: quod illa que totum occupat hominem: et corporaliter et spiritualiter: plus illa que solum corporaliter. **S**ed que est illa? **R**espondeo: quod possessio hominis a diabolo. **I**n aliis enim infirmitatibus corpus affligit: et anima non: quia stat in suo sensu: sed quando homo a diabolo inuaditur et veratur (ut patet per experientiam) tunc quo ad animam homo affligit: et rationis usum priuat: et deinde corpus veratur: ergo dominus noster iesus christus hominem a diaboli manibus liberando: suam misericordiam magis in his quam in aliis ostendit.

Dominica in medio Quadragesime

Postilla

Abijt iesus trans mare galilee/ quod est tyberiadis... Ego cognoui vos quia dilectione dei non habetis in uobis...

Jo. 5. 8.

Dominica in medio Quadragesime. Euangelium. Joannis. VI. a. in principio.

Abijt Iesus trans mare galilee quod est tyberiadis:

Et sequebatur eum multitudo magna: quia uidebat signa que faciebat super his qui infirmabantur. Subijt ergo in montem...

Post hoc abijt iesus tras mare galilee. Iudei em querabant christum interficere: et non erat adhue tempus passionis sue...

uota sicut de lyra: q mare galilee est quida lacus magnus per que transit iordanis fluius...

dicif mare galilee a puincia vel regione sicut mare anglicana. Et dicitur mare tyberiadis ex nomine ciuitatis edificate i lictore...

Et sequebatur eum multitudo magna: quia uidebat signa que faciebat super his qui infirmabantur...

Et erat autem proximum pascha dies festus iudeorum. Sciendu sicut sanctum thoma de aquino: q in sequenti pascha fuit christus crucifixus...

am iudeoz. a **C**ū subleuasset ergo oculos iesus: et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum. scz propter deuotionē. Unde dicit: q̄ securḡ sūt eum turbe pedestres de ciuitatibus. *Ly.*

Tantum em̄ de siderabant audire christū / q̄ obmiserunt apportare alimēta: p̄pter quod necessariū fuit fieri hoc miraculum.

Cū ad philippū. scz. Quare non querit a iuda / qui erat dispensator? Respondit sanctus Thom̄. super Joannē: q̄ philippus erat oriūdus de illa patria: et iō specialē sollicitudinē gerebat de turba. *c*

Unde ememus panes vt māducēt hī? *b* Hoc autem dicebat tentans eū. *Tho.* Christus nō questuit vt addiscederet: s; vt philippuz p̄bare. *d* **I**pse em̄ sciebat quid fac. esset. *R*ndit ei philippus: **D**ucetoz denarioz panes non sufficūt eis. *Ly. q. d.* Paupes sum: tātam pecuniam habere non possum?

et si haberemus: nō sufficeret p̄ refectione eorum. Ideo sequit. **C**ū vnusquisq̄ modicū quid accipiat. *Tho.* Et est argumentū ep̄ssum: q̄ christus cū tota familia sua nō habebat ducetos denarios. **H**odie em̄ parū videt vni clerico vel ep̄scopo habere centum marcas annuatim: et vnā bene expendat. *f* **D**i

cit ei vnus ex discipulis eius andreas frater simonis petri. *Est pu. vn̄ hic ā habet d̄nḡ panes hordeaceos et duos pisces.* Et puer iste dicit fuisse marcialis: qui fuit de parentela sancti petri / et andreḡ frat̄r. *Th.*

Chyso. Andreas erat excellentior in fide q̄ philippus: qz videtur aliquantulū credidisse: q̄ possēt per christum multiplicari panes isti.

Cū subleuasset ergo oculos iesus et vidisset quia multitudo maxima venit ad euz: dicit ad philippum: **U**nde ememus panes vt manducēt hī? *Hoc autē dicebat vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.* **R**ndit ei philippus: **D**ucetoz denarioz panes non sufficūt eis: vt vnusquisq̄ modicū quid accipiat. *b* **D**icit ei vnus ex discipulis eius andreas frater simonis petri: **E**st puer vnus hic q̄ habet q̄nḡ panes hordeaceos et duos pisces. *Sed hęc qd̄ sūt in ter tātos: Bīc ergo iesus: Facite hoies discūbere.* *Et autē fenū multū i loco. Discubuerūt ergo*

interponit ad ostēdendum q̄ locus erat ap̄tus ad sedendum. Tho. Terra em̄ illa valde calida est: et ideo tempestiuus metunt q̄ nos hic in terris nostris: ergo circa pascha habuerunt fenū in pratis. *k* **D**iscubuerūt ergo viri numero quasi quinque milia. *excipit mulierib; et paruulis: q̄ non numerant hic p̄m legat*

o 4

o 4

Dominica in medio Quadragesime

lem cōfuetudine: sed solūmō viri a vigin-
ti annis et supra. Attende s̄m Hierony-
mū: q̄ cuiuslibet millenario correspondeat
vnius panis. a **A**ccepit ergo iesus
panes. s̄z in manus suas. **T**hō. Et sic

Accepit ergo iesus panes: et cum
gratias egisset: distribuit discumbē-
tibus. Simuliter et ex piscib' q̄ntū
volebāt. Et aut̄ impleri sūt: dixit
discipulis suis: Colligite q̄ supra
uerāt fragmenta ne pereant. **C**ol-
legerunt ergo et impluerūt duo-
decim cophinos fragmentorum
ex quinq; panib' hordeaceis et du-
ob' piscib' que supersuerūt his q̄
manducauerant. Illi ergo hoies
cū vidissent q̄ fecisset signū dice-
bāt: Quia hic ē vere ppheta qui
uenturus est in mundum.

mat. 14. b.

cophinos fragmentorū et quinq; pa-
nibus hordeaceis et duobus pisci-
bus q̄ supersuerūt his qui manduca-
uerāt. **L**y. Hoc dicit ad euidentiā mira-
culi: q̄ plus remāst̄ q̄ a p̄ncipio apposi-
tū fuit. **T**hō. Et ita
dictis patet: q̄ pa-
res erant cophini
numero apostolo-
rū: in quo mōstrat̄
q̄ doctrina ap̄torū
p̄ totū orbem erat
distribuēda ex reli-
quijs doctrine chi-
sti. **I**lli ergo
hoies cum vidis-
s̄ q̄ fecisset sig. di-
cebāt. **T**hō. Raz
magnū et apertū et
tā oportūnū i mul-
tiplicatione panū
et in multitudiē re-
liquiarū, dixerunt:
k **Q**uia hic ē
vere propheta.
Ly. Judēi sciebāt
q̄ christus erat p̄-
missus in lege per
moysen tanq; pro-
pheta ceteris excel-
lentior. vnde: **P**ro-
pheta de gente tua
et de fratribus tuis
sicut me suscitabit
tibi dominus de-
tuus: ipsum tanq;

me audies. Hoc est impletū in ipso dño
nostro iesu christo: ergo dicebant: Hic ē
vere propheta. i. ille magnus prophe-
ta promissus nobis a **M**oysē. **I** Qui
uenturus est in mundum. ad ipsū sal-
uandum. Sic autem non venterunt aliū
phete; sed solum ad denunciandum istius
aduentum. **C**irca presens euāgelium
vbi agit de illo conuiuij quinq; panum:
queritur primo: qui ministri fuerunt in il-
lo conuiuij? Respondet q̄ discipuli chi-
sti: quibus christus dixit: Facite homines
discumbere. Et **V**artialis fuit puer iste

Quis fuit
puer cu
q̄ panib'

A q̄ habuit q̄nq̄ panes ⁊ duos pisces: vt ha-
berē in legēda sua. Sedo q̄ritur: quot fue-
rūt cōiugē: q̄ forte quinq̄ milia viroz.

Quis ex vobis arguet me
de peccō rē. Joā. viij. Histo:ia
huius euangeliij facta est anno
christi. xxxij. p. kalē. Octo. feria
iij. inditione. v. Ante initū illius euangeliij

L Porilla

Dominica in passione domi-
ni. Euangelium Joānis. VIII. f.
quasi circa finem.

Fil-
lo tēpo-
re. Dicebat
iesus turbis
iudeozum et
principibus
sacerdotum:
Quis ex vo-
bis arguet

guere. *ergo. s̄ qui enim alios cor/
rigit/debet esse immunis ab illo quod in alto re/
prehendit.*

Me de peccato: si veritatem dico vobis: quare non creditis mihi?

*s̄ qui habet dei timorem. s̄ que ad emendatio-
nem vite inducunt.*

Qui ex deo est: verba dei audit:

*et. Lyra. q. d. si habetis aliqd̄ peccatum
quod possitis super me ostendere: parat̄
sum audire: ⁊ me rōnabiliter purgare: et
ideo cū hoc non possitis facere. b̄ Cū
veritatem dico vobis. Si pro quia.
c̄ Quare nō creditis mihi. Et sub-
dit causam dicens: d̄ Qui ex deo ē
verbum dei audit. Notandum q̄ ali-
quid ex deo ē dupliciter. Uno modo s̄m
naturam: ⁊ sic omnis creatura est ex deo
qui est largitus ei esse. Alio modo s̄m ab/
qui specialiter ex deo per gratiam: vt qui
recte credunt in deum: ⁊ mandata ei⁹ ser-
uant. De illis dicit dominus: Qui ex deo
est: verba dei audit: delectabiliter et*

An. 2. a
ptura solū a vigin-
ti annis vsq̄ ad q̄n
quaginta numerat
viros ad bella ap-
tos: sicut Moyses
fecit. Tertio queri-
tur q̄s fuit magr̄ et
cocus in cōiugio?
R̄ndet q̄ christus
qui accepit panes
in manus suas: i/ si/
gnū q̄ sua potētia
q̄ creauit celū ⁊ ter-
rā: q̄ gubernat mū-
dū: posset multipli-
care panes: nō no-
uos panes creādo
s̄m Thomā in .iij.
parte s̄m: s̄ h̄ia/
cētes multiplican-
do: s̄lfr ex piscibus
quantū volebāt. Quarto q̄rit: an panes
illi ⁊ pisces fuerūt optimi ⁊ lapidissimi?
R̄ndet Jacob⁹ lanuēsta. Credendum est
q̄ sic/saltes in sua specie: ⁊ a similib⁹ pbat p
Thyph. sup illud Joānis: vbi christus in
nuptiis mutauit aquā in vinū: vbi sic dicit
Talia sunt christi miracula: vt mltō bis
q̄ per naturā s̄ūt speciosiora ⁊ vtiliora s̄/
ant. Quinto querit: cur nō vinū xp̄inauit
hominibus istis: quos sic p̄auit quinq̄ pa-
nibus ⁊ duobus piscib⁹? R̄ndet q̄ potu-
it esse vt panes ⁊ pisces xp̄ietatē habue-
rint tā cibi q̄ potus: sicut etiā adhuc ho-
die apothecarij sciunt cōficere electuaria
cibi simul ⁊ potus naturā habentia.

Joā. 2. b

D
*Ex hoc vult
d̄m d̄m
q̄ facit in
tū. q̄ querit
verbum dei
non inuenit
Ano. 6. b.*

Dominica in passione domini

Elibenter. Nam qui deum diligit libenter de eo loq̄ audit. **a** **P**ropterea vos nō auditis. id est non recipitis: nec creditis: nec etiam intelligere curatis verba dei de ore meo. **b** **Q**uia ex deo non

gebub principe demonioꝝ eicit demonia **6**
Secundo quia secreta cordium ipso: um frequenter dicebat: et quia aliquādo quēdam alta et profunda loquebatur que nō intelligebant: propter quod cum arrepti

quis sequitur q̄ si/ tis ex diabolo: non per creatione/ sed per imitationem.

Tho. Ex deo nāq̄ sunt fm naturam: sed ex deo nō sunt vitio et prava affectioe. **c** **R**esponderunt ergo iudei et dixerunt ei.

Lyra. **D**od^o hominum inuidorum et pessimorum: qui nesciunt rationabiliter respōdere: est ad conuitia se conuerrere: et ideo iudei non habentes quid rationabiliter christo respōderēt: ad conuitia se conuertunt / dicentes.

d **N**ōne benedicimus nos: quia samaritanus es et in hoc contēdunt christo conuitiari. **Tho.** erant enim samaritanus viles et abiectissim i/ fm o/

Bo. 4. b. pintonem iudeorum. vnde: Non em̄ conuertuntur iudei samaritanis. **Lyra.** licet christus esset iudeus genere et non samaritanus: tamen vocant eum samaritanū: quia vulgare erat apud iudeos q̄ homines malos et eis odibiles vocabāt samaritanos. Quis essent iudei: talis autem erat christus fm reputationē eorum: ideo vocabāt eū samaritanū. **e** **E**t demoniū habes. **Lyra.** **D**oc enim dicebant de ipso. Primo propter miracula que faciebat: q̄ magis artibus imputabant. vnde: In beel

propterea vos non auditis: quia ex deo non estis. Responderunt ergo iudei et dixerunt ei: Adne benedicim⁹ nos: quia samaritanus es tu: et demonium habes?

ergo iudei et dixerunt ei: Adne benedicim⁹ nos: quia samaritanus es tu: et demonium habes?

nus es tu: et demonium habes?

Respondit iesus: Ego demonium nō habeo: sed honorifico patrem meum: et vos inhonorastis me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

Respondit iesus: Ego demonium nō habeo: sed honorifico patrem meum: et vos inhonorastis me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

me. Ego autem non quero gloriam meam. Est qui querat et uoluerit. Amen amen dico vobis: si quis sermonem meum seruauerit

sancti. vñ: Dicebant

autem multi ex ipsi: demonium habet et insanit: cur uultis eum audire.

f **R**espondit iesus. hic ponitur ipsius christi mansueti responsio: quod malediceretur non maledicebar.

g **E**go demonium non habeo. quod pater: quod demones expellebat

h **S**ed honorifico patrem meum. scilicet omnia que facio referendo ad gloriam eius: et virtuti eius attribuendo. **i** **E**t

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

presenti: quia vita christi in paupertate et abiectione existens: glorie mundane erat contraria. **l** **E**st qui querat. scilicet deus pater. **m** **E**t iudicet. de illis qui me inhonorant vindictam faciendo de ipsis: quod factum est quando in vindictam mortis christi destructa est ciuitas et templum: et populus occisus est: et captiuas per romanos imperatores. **n** **A**men amen dico vobis. i. fideliter: et duplicat ad maiorem affirmationem. **o** **S**i quis sermonem meum seruauerit. **Tho.** in corde p̄ fide: i

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

vos inhonorastis me. id est inuultistis mihi oprobria et conuitia uocando me samaritanum et demoniacum. k **E**go gloriam meam non quero. supple in

A ore p constantē confessionē: in opere per bonam operationem. **a** **Abortē non vide in eternū.** scz eterne damnatiōis. **b** **Dixit ergo iudei.** intelligētes q loqueret de morte corporali. **c** **Hunc**

co. qz. demo. ha.
Ly. q. di. prius tū opinabamur te habere demoniū: sed nūc sumus certi q ita ē: quia nulla sal fitas est a deo: sed a diabolo: q est pater mendaciū: qdū autē tuū est apertū mendacium: ad cuius probationē inducūt. d **Abraam mor. ē r. p. q tamē sermonē dei seruauerunt qui est maior? virtutis ē sit sermo tuus: et ideo p̄z falsum qd tu dicis. e** **Si quis sermonem meū seruauerit: n̄ gustabit mortē in eternū. nūc qd tu maior es patre no. abraam qui mortu⁹ est? Cui p̄m̄s data ē circūcisio: r facta ē p̄missio de christo vñ: In semine tuo benedicent omnes gentes. f** **Et p̄ phe. qbus de lo cut ē. g** **Abortui sunt. Scēdū q christ⁹ loquebat̄ur de morte spiritali: ipsi autem in tellerunt de morte corporali. h** **Quē teipm facis. i. tu fili car pentarij: qz mani**

B **Si quis sermonem meū seruauerit: n̄ gustabit mortē in eternū. nūc qd tu maior es patre no. abraam qui mortu⁹ est? Cui p̄m̄s data ē circūcisio: r facta ē p̄missio de christo vñ: In semine tuo benedicent omnes gentes. f** **Et p̄ phe. qbus de lo cut ē. g** **Abortui sunt. Scēdū q christ⁹ loquebat̄ur de morte spiritali: ipsi autem in tellerunt de morte corporali. h** **Quē teipm facis. i. tu fili car pentarij: qz mani**

festū ē q te iactas: et ad vanā gloriā de te falsa dicis. **i** **Respō. i. e. Si ego. i. in quātū hō. k** **Glori. meipm: gloria mea n̄ est. i. vanum: qd est falsa gloriā. l** **Est pat̄ me. q glo. me. Ly. p mira culorum operatio nem: et postea glori ficabit per resur rectionis et ascen sionis gloriā. m** **Quēz vos dicitis: quia de us noster est: et nō cognouistis eum. Tho. licet p fidem cognoscerēt vnum deum: nō tū nouerant eum in quātum pater: nec sciebāt eum habere filiū naturalem: hoc enim per chris tum declarātū fuit. Unde dicitur: Pater manifesta ui nomē tuum ho minibus quos de disti mibi. n** **Ego autem noui eū: et si dixerō quia nescio eum: ero similis vobis mendax. Ly. sicut estis mendaces asserēdo vos eum agnoscerē: cū tamē eū nō cognoscatis: ita essem mendax: si assererē me scio eū. et ser. rē. i. voluntatē ei⁹ facio h christ⁹ addidit: qz vera cognitio per opa demonstratur. p** **Abra. p. rē. nō imitatōe sciat? s. pagatiōe carnis q** **Exulta. i. cā**

^{§ licet tēporalē s̄ nō eternā}
a **mortē non videbit in eternū. Bi**
^{§ ex passione uehementi}
p **xerunt ergo iudei. nūc cogno uimus quia demonium habes:**
^{§ eo q̄ mendaciū dixisti qd ē a demōe inuianue}
q **abraam mortu⁹ est et prophete:**
^{§ qui dei verbū adimpleuerunt.}
e **r tu dicis: si quis sermonē meum**
^{§ fallacia equiuocationis quo ad mortē: qz quē dā est t̄pali: alia eternalis.}
seruauerit: mortem non gustabit in eternum. Nunquid tu maior
^{§ licet tēporaliter sed nō eternaliter.}
es patre nostro abraam qui mor tuus est: et prophete mortui sūt.
^{§ factior: r potēti⁹ es ad p̄standum.}
Quē teipm facis? Respōdit ies⁹
^{§ adhuc iactando r vanā gloriā querendo}
Si ego glorifico meipsum: glo ria mea nihil est. Est pater meus
^{§ per vanam gloriā}
qui glorificat me quem vos dicitis quia deus noster est: et nō cognouistis eum: ego autem noui eum: et si dixerō: quia non scio eum fare r nescio
^{§ q̄ eandem sciētū habeo cū eo inquantū deus: r imitōr eū per vir tuosam vitā inquantū homo}
eum: ero similis vobis mendax: sed scio eū: et sermonē ei⁹ seruo.
^{§ qz risit in corde qd p̄missio sibi facta fuit qd de semine suo desceret esset christus: cui⁹ aduentū desiderauit: et ego maior christus abraam}
Abraam pater vester exultauit

D **Joā. 17. a.**

Joā. 22. d

Mar. 6. a

Dominica in Passione domini

E quadam fiducia et exultatione desideravit.
A **U**t videret diem meum. id est
tempus illud incarnationis mee. **B** **U**
dit et gaudius est. Thomas. Vidit enim
Abraam per fidem: et per spiritum prophete

tie incarnatione in
christi futuram. Et
ex hoc gaudius est
propter redempti
onem suam et toti
us generis huma
ni. **C** **D**ixerunt
iudei ad eum:

Quinquaginta
annos nodum
habes et Abraam
vidisti. quasi dice
retis. **Chry**
sost. Quadragin
ta annos nodu ha
bebat: quare tot an
nos proposuerunt?

Responderet
delicata nature co
plexione: propter
laborum multitu
dinem: propter il
lius terre calidita
tem: etiam propter
multam pauperta

tem consuetus et attenuatus: videbatur
maioris etate. **B** esset. **D** **D**ixit eis ie
sus: Amen amen dico vobis: antequam
Abraam fieret ego sum. Unde Aug.
No dicit ego factus sum: quia eius esse no
incipit: nec dicit fui: quia preteritum tem
pus diuinitas no habet. **Th**. Verbum
presentis temporis maxime conuenit eter
nitati: vbi nulla est preteritio nec successio:
sed omnia sunt presentia. **E** **T**ulerunt
ergo lapides vt iacerent in eum. tan
quam blasphemum. **R**eputauerunt enim eum
ideo blasphemum: quia preferabat se Abraam:
et equabat se deo: et ideo volebant eum
lapidare. **S**ciendum quod christus quotidie
lapidatur a malis christianis: quia quot
malas cogitationes quis scienter recipit
in cor suum cum delectatione et consen
su: quasi tot lapides mittit in iesum. **C** **E**

Sus autem abscondit se. **L**etra. no de
cultando se retro parietem: vel aliud hu
iusmodi: sed virtute diuinitatis se redder
do eis inuisibile. **G** **E**t exiit de tem
plo. non ex timore: sed ex dispensatione:

quia noluit lapida
ri: sed crucifigi: tan
a suis discipulis vt
debat qui secuti sunt
eum. **U**nde Augu
stinus. Quid mag
num erat vt eos
continuo terra ab
sorberet: et pro la
pidibus infernum
daret: sed tunc pa
tientia erat exercen
da non potentia:
vt nobis patientie
daret exemplum.
Circa hunc euang
gelium vbi dicitur:
Tulerunt ergo la
pides: vt iacerent
in eum. **N**otandum
quod **A**ug. de praeo
dicit: quod christus pas
sus est primo pro
nobis ablundis:
quia magnis fordi

bus peccatorum inuoluti eramus. vnde di
citur: Lauit nos in sanguine suo. **S**ecun
do passus est christus pro nobis redimendis:
quia omnes sub potestate diaboli tene
bamur pro debito primorum parentum
ad inferos descendentes: ideo christus se
tradidit usque ad mortem: vt nos liberaret.
vbi. **V**ulneratus est propter iniquitates nos
tras: et attritus est propter scelera nostra:
et sic christus nos lauit et redemit. **I**n eu
angelio figura de latere christi pedentis **I** cru
ce exiit sanguis et aqua: vt dicitur in euangel.
scilicet aqua ablutionis: et sanguis redem
ptionis. **T**ertio passus est pro nobis vi
uificandis: quia omnes in peccatis mor
tui eramus. vbi **S**ergo. **H**ortem nostram. sc.
culpam: moriendo destruxit: et vitam. sc. gra
tiam: resurgendo reparauit. **E**xemplum. **S**icut
pellicanum effundendo sanguinem super filios

I mortuos resuscitat et viuificat: sic christus per suum sanguinem nos viuificat. **Antiphona.** Similis factus su pellicano. Quare pro nobis saluandis: quod omnes mortali infirmitate prostrati iaceba-

ps. 106. b mus. unde. **V**iste verbum suum et sa nauit eos. **vsq. Au gustin.** De latere in passione christi fluxerunt omnia sacramenta que sunt anime languentis efficacissime medicinę. **Q**uinto passus est pro nobis ad celum et ciuitatem nostram reducendis et intromit tendis: quia omnes epulabamur. **E**xemplum: sicut rex vincens regem inimicum suum: qui terram et subditos suos sibi abstulerat: vincit eum cathenis in carcere: bona eius diripit: et omnes captiuos quos tenebat liberat: et exules ad ciuitates reducit: sic christus fecit diabolo quem in cruce debellauit: et in infer-

num cathenis vincit: et omnes homines quos tenebat captiuos liberauit: et ad celum reduxit.

Postilla **M**aria magdalena et maria iacobi et salome etc. **M**aria magdalena et maria iacobi et salome etc. **H**istoria huius euangelij facta est anno christi. xxxij et totide diebus quot fluxerunt a festo natalis domini vsq. ad pascha sequens. **vj. kal. leu. Aprilis. luna. xvij. inditide. vi.** Ante initium illius euangelij scribit sanctus **M**arcus: quod ioseph ab arimathia ciuitate accepto corpore iesu inuoluit sudone munda:

et posuit in monumento suo nouo quod erat excisum in petra: in quo nondum quisquam positus fuerat: et aduoluit lapidem ad ostium monumenti. **M**aria autem magdalena et maria iacobi aspiciebant quo-

poneretur. **E**t cum transisset sabbatum: maria magdalena et maria iacobi et maria salome etc. **I**n hoc euangelio primo fit mentio de deuotione illarum sanctarum mulierum que fuerunt tres: que dilexerunt christum in vita: quod sequebantur eum: et alie multe mulieres que ministrabant ei de facultatibus suis. **D**ilexerunt eum etiam in morte: quia sequebantur eum in cruce pendentem. **D**ilexerunt eum post mortem: ideo vnguenta portauerunt: ut corpus eius vngeretur: hoc est quod dicitur. **M**aria magdalena. que fuit soror sancte marthe et sancti **L**azarari. **M**aria iacobi. que cleo-

In die Palmarum. In illo tempore. **E**t appropinquasset iesus hierosolymis et venisset bethphage ad montem oliueti etc.

Hoc euangelium cum sua postilla querere in prima dñica **A**duetus.

In die pasche Euangelium. **M**arci. xvi. a. in principio.

In illo tempore. **M**aria magdalena et maria iacobi et salome etc. **E**merunt aromata: ut venientes in-

gentum odoniferum et preciosum. **E**merunt aromata: ut venientes in-

phesilia et vxor ipsius alpheei. **M**aria salome. scilicet vxor ipsius zebedei: matris illorum duorum scilicet apostolorum iacobi maioris et iohannis euangeliste. **E**t prima illarum nihil christo attingebat nisi de fide et deuotione: scilicet magdalena. **A**lie due erant materetere christi: scilicet sorores **M**arie virginis. **E**merunt aromata. id est vnguenta aromatica. **E**t venientes iesum. id est corpus domini iesu quod de cruce positum viderunt in sepulchro repositum. **C**onuetudo enim erat iudeorum

In die Pasche

S Angere corpora inordinati: ut conserua-
rentur a frigore/ab incineratione/ et a ver-
mū corruptione. Sed ille mulieres erant
decepte: quia cū corpus christi deitate es-
set imbalsamatu: si p mille annos iacuis-
set in terra: nec po-
ruisset putrefieri/
nec incinerari: nec
inde vermes gene-
rari. Unde dicitur
Ps. 15. c Nec dabis sanctū
tuū videre corru-
ptionem. a **E**t
valde mane. In
co. ianuen. Si erat
valde mane: quō
ort^o erat iā sol: Di-
cendū ē q ille mu-
lieres i ciuitate ha-
bitabāt: sepulchrū
autem extra ciuita-
tes erat. Et sic val-
de mane veniūt: id
est ventre incipiūt:
sed iam ortus erat
sol quando perue-
nerūt. Vel sol di-
xit ipse christus: q
ortus erat: id ē sur-
rexit. b **U**na
sabbatoꝝ. intelli-
gendū est prima die a sabbato: que nunc
dñica dies dicit. Iudgī em̄ dies nomināt
a sabbato dicētes. Prima sabbati: secun-
da sabbati: tertia sabbati rē. c **V**eni-
unt ad monumentū. Querit: quare
virgo Maria nō venit cum illis mulieri-
bus ad monumentū? Respondet q bea-
ta virgo sciebat q christus resurrexerat:
et q in monumento corpus eius nō erat.
Nam pie credendū est q ante om̄es ho-
mines iam sibi apparuerat. Nam chri-
stus precepit honorare patrē r matrē: s
qualis honor esset/ si aliquis ultra mare
venies personas extraneas prius visita-
ret: r ad matrem de sua absentia desola-
tam ultimo visitandam accederet. Sic
christus matrē suā nō multū honorasset:
q prius alios de sua resurrectione legitimā-

set: r tandem matri desolate apparuisset.
Item quia ipsa p̄ ceteris hominibus in
morte sua maiori dolore p̄fusa fuit: ideo
merito p̄ omnibus hominibus de re-
surrectione sua prius legitimari debuit.
b **E**t dicebāt
ad iuicē. Quis
reueluet nobis
lapidē ab ostio
monumentū. r y-
ra. qñ dicerēt: nō
possum^o reuolue-
re p nos: pas: quia
magn^o valde. Pro
quo sciendū q mo-
numentus triplici-
ter clausus erat. s.
grādis lapidis ad
ostium aduolutio-
ne: sigilli apposi-
tione: et militū de-
putatione: sed chri-
stus qui exiit de
clauso vtero virgi-
nis: ipse de sepul-
chro exiit saluus
sigillis. e **E**t re-
spicientes vide-
rūt reuolutū la-
pidem. Erat ap-
pe magnus val-
de. Per angelū qui venerat ad manife-
standā christi resurrectionē. Unde dicit.
Angelus autē dñi descendit de celo: r re-
uoluit lapidē: r sedit sup eum rē. f **E**t
introcuntes in monumentum. id ē
intra clausurā que erat circa monumentū.
g **V**iderūt iuuenē sedētē i dextrā
cooptū stola cādida/ et obstupu-
i. Ecce terremotus factus ē magnus.
Glosa. Sicut terra in passione tremuit/
r mota est in tristitie signum: sic in resur-
rectione mota est in signum leticie. Simi-
lit^r sol clarior apparuit in illa die. Unde
Barnabas in sermo. Nam r solē ipsum
arbitror clariorē solito in hac die: necesse
est em̄ vt in eius resurrectione gaudeat/ in
cuius passione pdoluit. h **Q**ui dicit
illis: Nolite expaues. Inuaserat em̄

Ps. 15. c

4

que putauerunt mortua.
qua erat prima sabbati post die principalem.
geret ielum. Et valde mane vna
sabbatoꝝ veniunt ad monumentū
s. i. cū auroꝝa appropinquat. s. i. a vebemēs erat
anior q nō cogitabāt de lapidis magnitudine.
orto iā sole. Et dicebāt ad iuicē:
Quis reueluet nobis lapidē ab
ostio monumentū: et respiciētes vi-
derūt reuolutū lapidē: erat ap-
pe magnus valde. Et introcūtes in
monumentū: viderunt iuuenē se-
dētē i dextrā cooptū stola cādida
et obstupuerunt. Qui dicit illis:

Erp̄
clausū
monu-
m.

h

mat. 2

mat. 2

mat. 2

mat. 2

7u. 2
3bide

3oā. 2

A eas timor ex insolita apparitione angeli et ex visione custodum: quia iacebant ibi tanquam mortui. **A** Jesum queritis nazarenum crucifixum: surrexit non est hic. Raba non est hic per presentiam car-

sero factum esset: et fores essent clausae. **E** pter metum iudeorum: venit iesus et stetit in medio eorum: et dixit eis. Pax vobis. Et Thomas tunc non erat cum eis. Istas quinque apparitiones representat sacerdos

quod est per presentiam maiestatis. **B** Ecce locus ubi posuerunt eum, quasi diceret. Si mihi non vultis credere: vacuo credatis sepulchro. **C** Sed ite et dicite discipulis eius et petro. Unde Hieronimus. Petrus vocat ex nomine ne desperet ex negatione: si enim eum nominatum non exprimeret qui magistrum negauerat: venire ad discipulos non auderet. Unde hic specialiter dicit petro: qui indignum se iudicabat discipulum: dum ter negavit magistrum: sed peccata non nocent: quando non placent. **D** Quia precedet vos in galilea: Ibi eum videbitis: scilicet personaliter. **E** Sicut dixit vobis. Unde dicit. Postquam surrexero precedam vos in galilea: ibi me videbitis. Et alibi. Post resurrectionem Christi undecim discipuli abierunt in galileam in monte: ubi constituerat illis Iesus: et videntes eum adorauerunt. Et notandum quod ex euangelio colligitur quod Christus decies apparuit post resurrectionem suam: et in ipsa die resurrectionis quinque apparuit ad corroboranda fide in cordibus fidelium suorum. Primo soli Marię magdalene sub specie hortulani. Secundo mulieribus de sepulchro reuertentibus se ostendit: et eas de sua resurrectione letificauit. Tertio Petro propter negationem christi: et quidem magistro christus se manifestauit. Unde. Surrexit dominus vere: et apparuit Simoni. Quarto duobus discipulis eam in emaus: de ipso loquentibus in specie peregrini. Quinto decem apostolis cum

sero factum esset: et fores essent clausae. **E** pter metum iudeorum: venit iesus et stetit in medio eorum: et dixit eis. Pax vobis. Et Thomas tunc non erat cum eis. Istas quinque apparitiones representat sacerdos in missa quinque vertendo se ad populum: ita quod tertia que fit in silentio significat apparitionem factam petro eo quod nescit ubi facta sit. Sexto apparuit omnibus discipulis presente thoma: scilicet octava die resurrectionis. Septimo ad martyriam tyberiadis. Octavo undecim discipulis in galilea in monte. Nono undecim apostolis recubentibus in cenaculo in Hierusalem. Decimo in monte oliuerti quando ascendit in celum. Et huius plures apparuit: non leguntur tamen in euangelio plures eius apparitiones post resurrectionem suam: quia non omnia sunt scripta: ut Ioannes fatetur. Unde circa presens euangelium quod loquitur de tribus mulieribus est notandum: quod mulieres communiter habent tres laudabiles conditiones. Prima quod frequenter sunt verecunde. Ratio: quia timide sunt et valde appetunt laudem: ideo timent in honesta facere. Secunda condicio: quod communiter sunt pie et misericordes. Ratio: quod molle cor habent: non potentes durum quid sustinere. Tertia condicio: quod communiter excedunt vel si sunt misericordes nimis sunt tales: si crudeles tunc nimis sunt tales: Similiter de verecundia et inuerecundia. Similiter etiam mulieres habent tres malas conditiones. Prima condicio est: quod communiter sunt garrule et litigiose. Secunda est quod sunt superbe. Tertia est quod sunt incredule et superstitiose plus quam viri: et hoc habent ab Eva: que plus credidit serpenti quam deo: et ob hoc cum viro suo adam repulsa fuit ex paradiso.

sero factum esset: et fores essent clausae. **E** pter metum iudeorum: venit iesus et stetit in medio eorum: et dixit eis. Pax vobis. Et Thomas tunc non erat cum eis. Istas quinque apparitiones representat sacerdos in missa quinque vertendo se ad populum: ita quod tertia que fit in silentio significat apparitionem factam petro eo quod nescit ubi facta sit. Sexto apparuit omnibus discipulis presente thoma: scilicet octava die resurrectionis. Septimo ad martyriam tyberiadis. Octavo undecim discipulis in galilea in monte. Nono undecim apostolis recubentibus in cenaculo in Hierusalem. Decimo in monte oliuerti quando ascendit in celum. Et huius plures apparuit: non leguntur tamen in euangelio plures eius apparitiones post resurrectionem suam: quia non omnia sunt scripta: ut Ioannes fatetur. Unde circa presens euangelium quod loquitur de tribus mulieribus est notandum: quod mulieres communiter habent tres laudabiles conditiones. Prima quod frequenter sunt verecunde. Ratio: quia timide sunt et valde appetunt laudem: ideo timent in honesta facere. Secunda condicio: quod communiter sunt pie et misericordes. Ratio: quod molle cor habent: non potentes durum quid sustinere. Tertia condicio: quod communiter excedunt vel si sunt misericordes nimis sunt tales: si crudeles tunc nimis sunt tales: Similiter de verecundia et inuerecundia. Similiter etiam mulieres habent tres malas conditiones. Prima condicio est: quod communiter sunt garrule et litigiose. Secunda est quod sunt superbe. Tertia est quod sunt incredule et superstitiose plus quam viri: et hoc habent ab Eva: que plus credidit serpenti quam deo: et ob hoc cum viro suo adam repulsa fuit ex paradiso.

mar. 26. c.

mar. 28. d.

Joan. 20. b.

mar. vi. b.

Lu. 24. c.

Ibidem. b.

Joan. 20. c.

Ibidem. f.

Joan. 21. c.

mar. 28. a.

mar. 16. c.

Lu. 24. b.

D

Feria secunda post Pasche

Postilla

Duo ex discipulis iesu. Lu. xxiij. Hoc euangelium factum est eodem die quo supra immediate signatum est. Ante initium illius euangelij scribit saucus Barc: q

ad inuicem de his omnibus non acciderat. Sciendum q stadium dicitur a stando: et habet centum viginti passus. Unde dicitur q Hercules tot passus sub vno anhelitu currebat: et tunc stabat. Unde stadium dicitur spacium vni-

Feria. II. Pasche Euangelium Luce. XXIII. b.

Nil ^{die pasche} lo ^{die pasche} tem- ^{die pasche} pore. ^{die pasche} Buo ^{die pasche} ex discipul ^{die pasche} iesu ^{die pasche} ibant ^{die pasche} ipsa ^{die pasche} die ^{die pasche} ca ^{die pasche} stellu ^{die pasche} quod ^{die pasche} erat ^{die pasche} in ^{die pasche} spa-

us cursus: et sedecim stadia faciunt vno miliare: et vno miliare mille passus continet: vni patet q Emaus non distat a Hierusalē per quattuor leucas integre: sed de sciat quattuor stadia. Et factum est dum fabularentur et secum quererent. nō de vanis: sed de his q acciderant: scz de operibus iesu: et morte ei. Et ipse iesus appropinquans horra: scilicet corpora liter et etiā spiritus aliter. Et erat cum illis: tanq socius itineris. Et in glosā: vt suam promissionem impleret. Dixerat em in euangelio. **U**bi duo vel tres congregati fuerint in noie meo: ibi ego sum in medio eor. Nam de corpore glificato dicit Augustinus: q vbiq voluerit spiritus tibi. ptiū erit et corpus. **O**culi autem eorū tenebant ne eum agnoscerent. **L**yra. quia incredulitas et dubietas eorum demerebatur q christus cognitionem sui corporis ab eis retardaret. **A**nde Gregorius. De se loquentibus presen-

cio ^{die pasche} stadio ^{die pasche} rum ^{die pasche} sexaginta ^{die pasche} a ^{die pasche} hieru- ^{die pasche} salem ^{die pasche} nomine ^{die pasche} emaus. ^{die pasche} Et ^{die pasche} ipsi ^{die pasche} lo- ^{die pasche} quebantur ^{die pasche} ad ^{die pasche} inuicē ^{die pasche} de ^{die pasche} his ^{die pasche} om- ^{die pasche} nibus ^{die pasche} que ^{die pasche} acciderant. ^{die pasche} Et ^{die pasche} factū ^{die pasche} est ^{die pasche} dum ^{die pasche} fabularētur ^{die pasche} et ^{die pasche} secum ^{die pasche} que- ^{die pasche} rerent: ^{die pasche} et ^{die pasche} ipse ^{die pasche} iesus ^{die pasche} appropinquans ^{die pasche} ibat ^{die pasche} cum ^{die pasche} illis: ^{die pasche} oculi ^{die pasche} autem ^{die pasche} eorū ^{die pasche} tenebantur ^{die pasche} ne ^{die pasche} eum ^{die pasche} agnoscerent:

*Morale horum
Semper nobis
na loquenda sunt
vt nobis sit
Christus.*

ne pma sabbati: ap- paruit primo Ba- riē magdalene: de qua eiecerat septē demonia. Illa va- dens nūciauit his qui cū eo fuerant. Et illi audientes qz viueret: et visus es- set ab ea: non credi- derunt. Tūc sequi- tur euangelium ho- diei. Duo ex discipulis iesu ibant. Superius probata ē resurrectio christi per appari- tionem factam de- uotis mulieribus: sicut in euangelio hesterno est dictū: hic autem probat resurrectio christi per apparitionem factam duobus discipulis itineranti- bus: ergo dicit euā- gelium hodiernum. **D**uo ex discipulis iesu. **H**orra. nō ex vndecim apostolis: sed ex se- ptuaginta duobus discipulis: quorum vnus vocabatur Cle- opbas. Alius di- citur fuisse Lucas euangelista: qui ex humilitate nomen ta- cuit. **I**bat ipsa die. scz resurre- ctionis dominice. **I**n castellum quod erat. scilicet distans. **I**n spa- cio stadiozū sexaginta a hierusalē: nomine emaus. **E**t ipsi loquebantur

Dist. 11.

A tias exhibet: s; de se dubitantib; specie cognitionis auferret. **E**t ait ad illos: Qui sunt hi ser. q; cofer. ad in.ambu. z est; tristis. nō querit eo ignorare: sed vt ex eorū respōsione in credulitas z dubitas cōueniētius arguat. **E**t respōdes vn' cui no. cleo. dixit ei: Tu sol' pegrin' es i hierlm. **E**t. i. cū multi pegrini his dieb' venerūt in hierl; de diuisis p'tib' mūdi: mirū ē q; tu sol' inter alios pegrinos ea q; sunt nota alijs pegrinis igras. **Q**ui ille di. **Q**ue? **E**t illi dixerunt ei: De iesu nacaraeno: q; fuit vir ppheta potēs i ope. s. miraculoz. **E**t sermōe. s; p'dicatiōis z doctrine. **D**ēs em̄ sicut. ppheta eū habebant: ergo dicat. **C**orā deo et oī pplo. **N**ō corā sup̄remis sacerdotib'. vñ sequit'. **E**t quō summi sa. z p' in. no. stri. **S**oz. Summi sacerdotes vocant' hic plati clericorū: principes plati laicor. **T**radiderunt eū. s. pilato. **I**n dam

Et ait ad illos: Qui sūt hi sermo-
nes quos cōfertis ad inuicē ambulantes z estis tristes. **E**t respō-
dens vnus cui nomē cleophas/
dixit ei: Tu solus peregrinus es in hierusalē: z nō cognouisti que
facta sunt in illa his dieb'. **Q**ui
bus ille dixit: **Q**ue? **E**t dixerūt:
De iesu nacaraeno: qui fuit vir p
pheta potēs in opere z sermōne
cōrā deo z omni populo: z quō
modo summi sacerdotes z princi-
pes nostri tradiderūt eū in dām
nationē mortis: et crucifixerunt
eū. **N**os autē sperabamus: quia
ipse esset redempturus israel: **E**t
nunc super hec om̄ia tertia dies
est hodie q; hec facta sūt. **S**ed z
mulieres quedam ex nostris tē-
ruerunt nos: que ante lucem fue-
runt ad monumentum: et non in-
uento corpore eius: venerunt di-
centes se etiam vissionē angelo-

nationē mortis: z crucifixerunt eū. q; ad instantiam z petitionē iudgorū pilat' fecit eū crucifigi. **N**os autē sperabamus q; ipse redēpturus esset israel. **S**oz. s; a tēporali seruitute romanorū z de spiritali seruitute demonū et peccorū. Sic em̄ predictū erat p' pphetam: Apud do-
minū misericordia z copiosa apud eū redēptio. **E**t nūc sup̄ hec om̄ia tertia dies hodie q; hec facta sūt. scilicet die resurrectionis: a die. s. quo hec facta sūt: id est die parasceues quo christ' passus fuit et sepultus. **S**ed et mulieres quedam ex nostris. s. maria Magdalenē z maria Jacobi z salome. **T**erruerunt nos: que ante lucē fuerūt ad monumentū z nō inuēto corpore ei'. quia christus iā surrexerat: nō de nocte sed in ipso pūcto diei qd vocatur diluclā. **V**enerūt dicentes se etiā vissionem angelorū vidisse. scilicet vissionē corpali in assumptō corpore

Ds. 129.

Propheta Isai. filia dei taceat. vel nota per se. credetis. vel palam me impedit. in manu. Luceo. per se. ha. meli. que de esse. que re. 200.

Feria. II. Pasche

Eribus. a **Q**ui dicunt eum viuere. sed discipuli nō credebant verbis mulierum plene. b **E**t abierunt quidā ex nostris ad monumentū. s. Petrus & Joānes. c **E**t ita inuenerūt sic mulieres dixerūt. qz inuenerūt sepulchz vacuus corpore: et sola lintheamīa remāisse. d **I**pm xō non inuenerūt. Et ipse dixit ad eos. scilicet ex responsiōe eorum arguens eos.

S **S**tulti. p̄ cecitātē intellectu. **E**t tardi corde. p̄pter tarditātē affectus. g **A**d credendū in omnib⁹ a locuti sūt prophete. d̄ chūsti morte & resurrectione: quas scripturas debebant intel ligere: maxime qz fuerant euz chūsto principaliter quando discipulis talia loq̄bat. h **N**on sic opoz. pari chūstum. **L**yra. **L**um p̄pter patris ordinationez: tum p̄pter humanā redemptionē: tum p̄pter scripturē impletionem. i **E**t ita intrare i gloriā suā. s. p̄ passionem & mortem tanq̄ artā viam & per angustā portā. Et ex hoc patet q̄ facti sunt q̄ sine tribulatiōibus volūt intrare in gloriā alienā: cū chūstus p̄ passionē suā intrauit in gloriā ppriā: & hoc p̄pter nostrā informatiōē. s. vt discamus: qz p̄

multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celoz. k **E**t incipiens a moyse & omnibus p̄phetis. Omnes em̄ de ipso p̄betauerūt. Unde dicit beatus petrus: **D**uic omnes p̄betē testimo nū p̄hibēt. l **I**n terptabat. i. exponēbat. m **I**llis in oibus scripturis a de ipso erāt. **L**yra. non q̄ omnes scripturas que d̄ chūsto sunt explicaret: quod t̄ in breui tēpore nō fieret: s̄ explicabat quantū sufficiebat ad propōitū ostendendū. n **E**t appropinquerunt castello q̄ ibant. scilicet duo p̄dicti discipuli. o **E**t ipse. scz dñs iesus chūstus. p̄ **S**piritus se longi ire. **G**lo. talē exhibuit se eis in corpore: q̄ illis ap̄ eos erat in mente. s. extraneū & longius iturum. **U**n̄ Adalricus dicit: **S**i q̄s dat p̄ ali qd̄ op̄ vel p̄verbū duplex aliquid intelligere qd̄ nō est: nō intentione fallē dī: sed intētiōe vtilitatē consequēdi: talē simulationem nō esse peccatum. q **E**t coegerūt illū. i. obnixē roga uerūt: desiderātes adhuc audire ipm̄.

Un̄ Grego. **H**oc exēplo colligit: q̄ peregrini nō solū ad hospitū vocādi sunt: sed etiā trahēdi. r **D**icētes: **A**dane nobiscū. **E**cce optima petitio: petūt em̄ dī

Act. 14. b

A uinā cobitationē ⁊ māsonē. **a** **C**ū aduesperascit, quo ad noctis appropinquationē. **b** **E**t inclinata est iā dies, quo ad diē declinationē. **c** **E**t intravit cū illis, Ecce hō pes ille cū quo

discipulos qui erant inclusi propter metū iudeorum: vt haberetur in euangelio: ad nunciandum eis ch̄isti resurrectionem. **n** **E**t inuenerūt vndecim cōgregatos, scilicet apostolos: quia iudas ab eorum cōsortio recesserat: ⁊ sanct⁹ matthias nondum electus erat in apostolum. **o** **E**t eos qui cū ipsis erāt scilicet septuaginta duos discipulos vel omnes: vel aliquos. **p** **D**icētes, illis quos cōgregatos inuenierant. **q** **E**t surrexit domin⁹ vere: ⁊ apparuit s̄i monti. id est petro. Quando autē ista apparitio facta sit non legitur expresse: sed tūc creditur fuisse facta: quando Petrus postq̄ cucurrerat ad monumentum: et viderat ibi linthea ⁊ mina posita: ab̄it mirans secus quod factum fuerat.

veniunt omnia bona. **d** **E**t factū est cum recuberet cū illis, sicut magister cum discipulis. **e** **A**ccepit panē ⁊ bñdixit ⁊ fregit ⁊ porrigebat illis. **z** **y**ra. sicut p̄ueuerat facere an̄ passionē: Sic enim frangebatur panē: ac si scinderet cum cultello. **f** **E**t aperti sūt oculi eorū. **z** **y**ra quia voluntarie se eis ostendit in effigie qua erat cognoscibilis ab eis.

a **b**iscū: quōniā ^{§ inapit vesp̄r:} aduesperascit: ⁊ in ^{§ sol iam declinat ad occasum.} **b** **d**inata ē iā dies. **E**t intrāuit cū illis. **E**t factū ē cū recuberet cū illis. **E**t ^{§ in mēsa requiescerēt.} **a** **c**cepit panē ⁊ bñdixit ⁊ fregit: et ^{§ iuxta consuetudinem quam habuit cum adhuc mortalis fuisset.} **p** **o**rrigebat ill. **E**t ^{§ remotū est impedimētū cecitatis: q̄d erat incredulitas.} **a** **p**ti sunt oculi ^{§ per fidem ⁊ v̄sum.} eorum: ⁊ cōgnouerunt euz: ⁊ ip̄e ^{§ disparuit.} **e** **u**anuit ex oculis eorū. **E**t dixē ^{§ vnus alteri.} runt adinuicē: Nonne cor nostrū ^{§ i. accensum ex desiderio audiendi eum.} **k** **a**rdens erat in nobis dūm loque ^{§ exponeret.}

B **E**t cognouerūt eum. sc̄z in bñdictione ⁊ fractiōe panis. **b** **E**t ip̄e euauit ex oculis eorum. sc̄z subtrahendo ab eoz aspectu corporali suam presentiam corporalem. **i** **E**t dixerunt adinuicē Nonne cor nostrū ardēs erat in nobis, scilicet ardore charitatis. **k** **D**um loque ret nobis in via et aperiret. Id est exponeret. **l** **N**otandum q̄ p̄ omnibus viris ch̄istus petro apostolo prius apparuit post resurrectionem suam. **E**t s̄m Boraz triplici ratione. Primo: vt peccatum tringeneret ne desperaret. Secundo: vt facto eum doceret qualiter subditis suis penitentibus condescendere deberet: quantumcūq; peccassent. Tertio: vt peccatoribus omnibus spem misericordiē et veniē daret: ostēdendo q̄ peccatores non despiceret.

l **r**etur in via: ⁊ aperiret nobis scripturas. **E**t surgentes eadē hora regressi sunt in hierusalē: et inuenerūt ^{§ immediate: vt facerent alios participes gaudij sui.} **g** **r**egatos vndecim: et oēs ^{§ ⁊ indutos p̄pter metū iudeorum.} **q** **u**i cū ipsis erant dicētes: q̄ surrexit dñs vere: ⁊ apparuit s̄i monti: ^{§ i. alios multos discipulos ⁊ discipulas.} **q** **u**i cū ipsis erant dicētes: q̄ surrexit dñs vere: ⁊ apparuit s̄i monti: ^{§ apostoli p̄ueuerunt illos duos gaudium resurrectionis ipsis prius intumando.}

et aperiret. Id est exponeret. **l** **N**otandum q̄ p̄ omnibus viris ch̄istus petro apostolo prius apparuit post resurrectionem suam. **E**t s̄m Boraz triplici ratione. Primo: vt peccatum tringeneret ne desperaret. Secundo: vt facto eum doceret qualiter subditis suis penitentibus condescendere deberet: quantumcūq; peccassent. Tertio: vt peccatoribus omnibus spem misericordiē et veniē daret: ostēdendo q̄ peccatores non despiceret.

gationis ei indultum ostēderet ne desperaret. Secundo: vt facto eum doceret qualiter subditis suis penitentibus condescendere deberet: quantumcūq; peccassent. Tertio: vt peccatoribus omnibus spem misericordiē et veniē daret: ostēdendo q̄ peccatores non despiceret.

Feria. III. Pasche

Ea **E**t ipsi narrabant que gesta fuerant in via. scilicet quomodo arguebat duriciam eorum: et qualiter expoluit eis scripturas. **b** **E**t quomodo cognouerunt eum in fractione panis. qui

et isti duo narrabant discipulis que gesta erant in via: et quomodo cognouerunt eum in fractione panis. Cum autem hec loquerentur: stetit iesus in medio eorum. Erant enim discipuli congregati in nomine eius:

Stetit iesus in medio discipulorum suorum. **Luce** xxiii. **Jo.** xi. Hoc euangelium factum est anno et die quo supra: videlicet in die pasche. **An** in ista illius euangelii scribit sanctus **Jo**annes: **q** **V**aria **M**agdalena vidit **J**esum stantem: et non sciebat **q** **J**esus esset: dicit ei **J**esus: **M**ulier: quid ploras? **Q**ue queris? **R**espondit illa: **q** **h**oc **h**ilanus esset: dicit ei: **D**omine: si sustulisti eum: dicit mihi ubi posuisti eum: et ego eum tollam. **T**unc postmodum sequitur euangelium **h**odie. **c** **S**tetit **J**esus in medio discipulorum suorum. **h**oc. **C**um discipuli inter se loquerentur de resurrectione **d**ni nostri **J**esu christi: iam enim erat eis nunciata a mulieribus: et a **P**etro et **J**oane: qui currebant simul ad monumentum: et ab istis duobus discipulis de **e**maus redeuntibus:

duo discipuli pariter.
et ipsi narrabant que gesta erant
in via: et quomodo cognouerunt
eum in fractione panis.

facta.
de primo.

Feria. III. Pasche. Euangelium
Luce. xxiii. f. in fine.

Postilla

Stetit iesus in medio discipulorum suorum. **Luce** xxiii. **Jo.** xi. Hoc euangelium factum est anno et die quo supra: videlicet in die pasche. **An** in ista illius euangelii scribit sanctus **Jo**annes: **q** **V**aria **M**agdalena vidit **J**esum stantem: et non sciebat **q** **J**esus esset: dicit ei **J**esus: **M**ulier: quid ploras? **Q**ue queris? **R**espondit illa: **q** **h**oc **h**ilanus esset: dicit ei: **D**omine: si sustulisti eum: dicit mihi ubi posuisti eum: et ego eum tollam. **T**unc postmodum sequitur euangelium **h**odie. **c** **S**tetit **J**esus in medio discipulorum suorum. **h**oc. **C**um discipuli inter se loquerentur de resurrectione **d**ni nostri **J**esu christi: iam enim erat eis nunciata a mulieribus: et a **P**etro et **J**oane: qui currebant simul ad monumentum: et ab istis duobus discipulis de **e**maus redeuntibus:

Nil **l**otem post apparitione duobus discipuli factam euntibus in **e**maus et eius ad huc loquerentur. **S**tetit **J**esus in medio discipulorum suorum: et dixit eis: **P**ax vobis: ego sum: nolite timere. **C**ontristati vero et contriti: estimabant se ipsum videre. **E**t dixit eis: **Q**uid turbati estis: et cogitationes ascendunt in corda vestra: videte manus meas et pedes: quia ego ipse sum: palpate et videte: quia spiritus

et ideo stetit in medio eorum: implet illud quod ante dixerat. **U**bi duo vel tres fuerint congregati in nomine meo: ibi sum in medio eorum. **E**t dicit eis: **P**ax vobis: ego sum: nolite timere. **N**on timeatis: ego sum qui paces vobis promisi et feci: et ideo ex auditu salutatiois potestis me cognoscere. **C**ontristati vero et contriti: estimabant se ipsum videre. **E**t dixit eis: **Q**uid turbati estis: et cogitationes ascendunt in corda vestra: videte manus meas et pedes: quia ego ipse sum: palpate et videte: quia spiritus

congregati.
lozum suorum: et dixit eis: Pax
vobis: ego sum: nolite timere. Con
turbati vero et contriti: estimabant
se ipsum videre. Et dixit eis:
Quid turbati estis: et cogitatio
nes ascendunt in corda vestra: vide
te manus meas et pedes: quia ego
ipse sum: palpate et videte: quia spi

ritus
et cogitationes
ascendunt in corda
vestra: videte man
us meas et pedes: quia
ego ipse sum: palpate
et videte: quia spi

ritus
et cogitationes
ascendunt in corda
vestra: videte man
us meas et pedes: quia
ego ipse sum: palpate
et videte: quia spi

A Resurrectio em̄ vera est i carne ⁊ ossib⁹. **a** Et cū hec dixisset: ostē. eis ma. et pedes. i. acatrics manuū et pedum. **b** Adhuc illi nō credētib⁹. s. perfecte incipiebāt tñ aliquātulū credere. **c** Et mirātib⁹. scilicet d rei nouitate.

Jo. 20. c **d** De gaudio scz presentie eius. primo quidem ter ritis: sed postmodū sunt gauisi. vñ. Ga uisi sūt discipuli vi so dño. Et postq̄ christ⁹ discipul⁹ re surrectionē suā p bavit p visuz ⁊ ta ctū: tunc post h sta rim pbat eā p gu stū. **e** Habebis hic aliqd qd māduces. At illi obrulest ei p tē pis. af. et fauū mel. **f** p̄c em̄ erat piscis assus p bñā ne nature passionē

B **g** glo. Piscis as sus est christus pas sus. s. in igne passi onis assatus: et fa uus mellis p diuī ne nature dulcedi nē. **h** For. Hec duo designāt duo que deo offerre debem⁹: scilicet piscē assū p carnīs mor tificationem: et fa uū mellis per men tis deuotionem. **i** Et cum man ducasset coram eis. scilicet ad ma iorem certitudinē: vt testes essent de visu. **k** Sumēs reliquias oedit eis. scz ad maiore

pbationē: q̄ veraciter residuū manducaf set. Et postq̄ christus p bavit resurrectio nē suam q̄tum ad visum/ tactū et gustū: hic probat eam quantū ad auditum/ di cēs. **l** Hec sūt verba que locutus sum ad vos: cū adhuc essem vo biscum. scilicet in carne mortali an te passionē meā. **m** Quoniā ne cesse ē impleri om nia q̄ scripta sūt in lege moysi et prophet⁹ et psal mis de me. **n** Donec transeat ce lū ⁊ terra: iota vnū aut vnus apex nō pteribit a lege do nec omnia fiant. **o** Tūc aperu it illis sensum. i. intellectu p gratiā internam. **p** Et intelligerēt scri pturas. Et dixit eis. Quoniā sic scriptū est: et sic oportebat christū pati: et resur gere a mortuis die tertia: et pre dicari i nomine eius penitentiā scz ex parte hois. **q** Et remissio nem peccatorū. ex parte dei: cuius solius est peccata dimittere. **r** Ande. Non est aliud no men sub celo datū hoibus: in q̄ oport eat nos saluos fi eri. **s** In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

rit⁹ carnē ⁊ ossa nō hz sicut me vi ^{s et palpauit.}

a denis habere. Et cū hec dixisset: ^{s. i. probauit suam resurrectionem.}

b ondit eis man⁹ ⁊ pedes. Adhuc ^{s id est dubitantibus.}

c aut illis nō credētib⁹ ⁊ mirātib⁹ ^{s vt probē etiā per}

d gaudio dixit: Habens hic ali ^{s vt probē etiā per}

quid qd māduces. At illi obrule ^{s vt probē etiā per}

rūt ei partē piscis assī ⁊ fauū mel ^{s vt probē etiā per}

f lis. Et cū manducasset corā eis: ^{s vt probē etiā per}

g sūmēs reliquias dedit eis. Et di ^{s vt probē etiā per}

xit ad eos: Hec sūt vba que lo ^{s vt probē etiā per}

cutus sum ad vos cū adhuc es ^{s vt probē etiā per}

sem vobiscū: quoniā necesse ē im ^{s vt probē etiā per}

pleri omnia que scripta sunt i le ^{s vt probē etiā per}

ge moysi et prophetis ⁊ psalmis ^{s vt probē etiā per}

de me. Tūc aperuit illis sensū ^{s vt probē etiā per}

vt intelligerēt scripturas: et dixit ^{s vt probē etiā per}

eis: Quā sic scriptū ē: ⁊ sic oport ^{s vt probē etiā per}

tebat christum pati: ⁊ resurgere a ^{s vt probē etiā per}

mortuis die tertia: et p̄dicari i no ^{s vt probē etiā per}

mine eius penitentiā ⁊ remissio ^{s vt probē etiā per}

nem peccatorū in omnes gentes. ^{s vt probē etiā per}

sum ad vos: cū adhuc essem vo biscum. scilicet in carne mortali an te passionē meā.

i Quoniā ne cesse ē impleri om nia q̄ scripta sūt in lege moysi et prophet⁹ et psal mis de me. **ii** Donec transeat ce lū ⁊ terra: iota vnū aut vnus apex nō pteribit a lege do nec omnia fiant.

k Tūc aperu it illis sensum. i. intellectu p gratiā internam. **l** Et intelligerēt scri pturas. Et dixit eis. Quoniā sic scriptū est: et sic oportebat christū pati: et resur gere a mortuis die tertia: et pre dicari i nomine eius penitentiā scz ex parte hois.

m Et remissio nem peccatorū. ex parte dei: cuius solius est peccata dimittere. **n** Ande. Non est aliud no men sub celo datū hoibus: in q̄ oport eat nos saluos fi eri. **o** In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

p Et remissio nem peccatorū. ex parte dei: cuius solius est peccata dimittere. **q** Ande. Non est aliud no men sub celo datū hoibus: in q̄ oport eat nos saluos fi eri. **r** In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

s In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

t In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

u In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

v In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

w In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

x In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

y In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

z In oēs gentes. non vnaz tm̄. vñ dicat. Inci pientes a hierusa:

Dat. 5. b.

Act. 4. b

Feria. III. Pasche

Etem: quia hierusalē est in medio terrę habitabilis: et ab illo loco puenienter incipit p̄dicatio euāgelij: vt per apostolos et alios Christi discipulos circumquaq; per orbē dispersos in omnē terram exiret

Manifestauit se iterum Jesus discipulis suis ad mare tyberia. 22. Jo. xij. Lucę xij. Distonia huius euāgelij facta ē post dies octo festi pasche anno christi: quo supra.

Ps. 18. a

Feria. III. Pasche Euangeli- um Joannis. XXI. a. in principio capituli.

In omnem terraz exiit sonus eorū. Et in signū huius christus in die ascē sionis mittens discipulos suos dixit eis. Ite in mundū vniuersuz p̄dicāte euāgelij omni creature. Circa presens euāgelij vbi dicitur. Stetit Iesus in medio discipulorū. Notandum q̄ Iesus post resurrectionem suam in medio discipulorum suorum stetit. In hoc docet nos mediu tenere in cūctis verbis et operibus nostris. Locus em̄ medius tutus est. Exemplū. Si chorūdam in cythara ar tifer tendit multū rumpitur: si paz murmurat vel nihil sonat: si mediu dulciter cantat. Sequitur hic in euāgelio. Cum manducasset coram eis. Queritur: Utrum resurgentes amplius comedāt et bibāt? Respondet Hugo de prato: q̄ nec boni nec mali amplius comedunt nec bibunt. Ad quid em̄ comederent beati: cū nunq̄ famefcunt: vt dicit̄ in Apocal. Sācti nō esurient neq; sitient amplius. Dam nati autem si famefcant: nō habebunt qd comedāt. Et si obijcitur: q̄ Christus post resurrectionem suam comedit. Dicendū est: q̄ non comedit propter necessitatem vel delectationem: sed vt ostenderet se eundem esse qui prius cum eis comederat et biberat.

Apo. 7. b

In illo tempore: **M**anifestauit se iterum Iesus discipulis suis ad mare tyberiadis. **U**t manifestauit autē se sic. Erant autem simul simō petrus

in galileam iuerunt: vbi illa apparitio facta est. Dicit ergo. Postea autē manifestauit se iterū iesus discipulis suis. 22. facta octo intervallo tēporis: quia nō manebat cōtinue cū apostolis: nec puerfabat continue cum eis: vt ostēderet se resurrexisse ad vitā immortalē ab hominib; hui; mundi separat. b Ad mare tyberiadis, quod est stagnum geneareth: alio nomine dicitur mare galilee. Et quib; manifeste apparet: q̄ illa apparitio facta est i galilea: vbi est illud mare. c Manifestauit autē se sic. id est p̄ modū qui sequit. d Erant autē simul simon petrus. Ista duo nomina euāgelij Joannis simul iungit: quia Simō fuit nomē eius p̄mū. Petrus autē erat nomē sibi d nouo a christo impostū: et hoc pp̄ fidelē christi confessionē qua dixit: Tu es christus filius dei

B viui. **C** Et thomas q̄ dicit dydi. et natha. r̄. et alij et disci. eius duo. Tho. r̄ ita erat septe: ad insinuadu q̄ illi digni sunt diuina visioe r̄ allocutioe: q̄ sepre donis sp̄s̄i sci sac̄ ornati. **C** Dicit

pdimētū: siue piscis sit siue aliud/q̄ nos **C** cōit dicim pulmētū. **C** Rūderūt ei: Non. **L** yra. credebāt em̄ eū esse aliquem mercatorē q̄ yellet pisces emere. **C** Dicit eis: mit. i dex. na. re. r̄ iue. **L** y. p̄di

Act. 20. 5.

cit certitudinaliter effectū futuri: vt ad sequētia habeāt animū magis accētū. **C** Misert̄ er. et iā nō valebāt illud tra. p̄e multitudine pisciū. **L** y. et q̄ p̄e: q̄ pisces illi fuerunt ibi miraclose adducti: vt d̄re diuina de nouo formati: quia tota ibi nocte q̄stierāt: r̄ nihil inuenērāt. **C** Dixit ergo discipulus ille quē diligebat iesus. i. Ioannes. **C** Petro. Erat enī sibi familiaris. **L** y. Tho. Notandū q̄ hic notat p̄p̄rietas illorū duorum ap̄toz. s. petri r̄ ioannis. Petrus enī fuit seruētior: iō p̄mus ad iēsū venit. Ioānes acutior: iō p̄mo euz agnouit. **C** Dñs est. sic enī vocabāt ipsum ante passionē. **L** y. Puritas mentis r̄ corporis maxime disponit hoiez ad cognitionē dei: r̄ iō ioānes q̄ ceteri purior: erat tanq̄ virgo: citius alijs agnouit christum. **C** Simon petri cū au. r̄. tu. succinxit se. **L** y. f.

a r̄ thomas q̄ dicit didymus r̄ nathanael q̄ erat a chana galilee: r̄ filij cebedei et alij ex discipulis ei duo. **B** icit eis simō petr⁹: **C** a do piscari. **B** icunt ei: **V** enimus r̄ nos tecum. **E** t exierūt: r̄ ascen derunt in nauim. et illa nocte nihil prendiderunt. **A** d hanc autem iam facto stetit iesus in litore: nō tamē cognouerūt discipuli: quia iesus est. **B** ixit eis iesus: **P** ueri nunquid pulmentariū habetis? **R** ūderunt ei: **N** on. **B** ixit eis: **M** ittite in dexterā nauigij rete: r̄ inuenietis. **M** iserūt ergo r̄ iā t nō valebāt illud trahere p̄e multitudine pisciū. **B** ixit ergo discipulus ille quē diligebat iesus petro: **D** ōminus ē. **S** imon petrus

^{s geminus vel dabinus.}
^{s frat̄ philippi legis doctor. s̄ villa illi⁹ regiois.}
^{s iohannes et iacobus maior.}
^{s iohān matthias et ioseph iustus.}
^{s pisces capiēdo: verbū em̄ est deponentale.}
^{s ad piscandū. s̄ de domibus.}
^{s vt eicerent retia.}
^{s id est nullos pisces ceperunt.}
^{s id est ripa.}
^{s q̄.}
^{s in forma mercatoris.}
^{s dilecti famuli: quia ibi dicitur puer non nauitate: sed obsequio et fidei puritate.}
^{s nonne habetis pisces venales ad comedēdum congruos.}
^{s sic habemus.}
^{s quia prius iniecerunt ad sinistram.}
^{s ad capiēdū pisces. s̄ rete ad dexteram.}
^{s rete.}
^{s iohannes.}
^{s nomen p̄p̄riū. s̄ cognomen}

Joā. 17. 1.

q̄d paul⁹ arcē sceno factorū dididit quā aī nō scīuit: vt euz necessitas occurreret: vt vilitas ecclesie: s̄ labore suo videret. **C** Et cri. r̄. nihil p̄endi. **L** y. **B** factū ē vt cap̄tio sequēs m̄āse: ste miraclosa appareret. **C** Ad hanc autem iam facto. i. e. in lit. nō apparuit sup aquā sic aī passio: nē seē q̄n viderē ipsū sup mare ābulāte: s̄ i litore. i. i fra solida: ad oñdedūz q̄ apli⁹ nō erat i stucib⁹ vitē corrupti: bil: s̄ maḡ trāsse: rat ad statū vitē im mortal. **C** Ad hanc cog. dis. q̄ te. eet. **A**ñ Chrys. n̄ mor oñdit scipz: vt p̄ miraculū q̄d factur⁹ erat eū agnoscerēt: s̄ locut⁹ ē eis tāq̄ extrane⁹ dicēs: **C** Pueri nun. pul. ha. pulmētariū ē q̄d cūq̄ panis

Feria. III. Pasche

Et cum maiori reuerentia accederet ad christum. **a** **E**rat enim nudus. id est parum vestitus: sicut solent piscatores esse in aq: vt sint expeditiores ad piscationis opus. **b** **E**t misit se in mare. **B**ic notatur feruens dilectio petri in hoc qd non potuit se continere: qm statim currens ad iesum christum: ergo misit se in mare vt citius veniret ad christum ex deuotione: quia petrus in mo: erat p'stinge ambulatiois sup aqs quando ad christum venerat. **U**nde dicit: Domine si tu es: iube me ad te venire. **c** **A**lij autem discipuli nauigio venerunt. **Q**uia non erant ita feruentes: non audientes mare intrare. **E**t alia ratio e. **d** **N**on enim longe erant a terra. **E**t ideo etiam cito venire poterant. **e** **S**ed quasi cubitis trahentes rete piscium: vt ergo descenderit in terras: viderunt prunas positas: et pisce superpositu et pane. **B**icit eis iesus: **A**fferre de piscibus quos prendidistis nunc. **A**scendit simon petrus: et traxit rete in terram: plenum magnis piscibus centu quinquagintatibus: et cum tanti essent: non est scissus rete. **B**icit eis iesus: **V**enite prandete. **E**t nemo audebat discumbentium interrogare eum: **T**u quis es: sciens quia dominus est. **E**t venit iesus de ipso habebant. **q** **S**cientes quia dominus est. **E**t ideo frustra fecissent de hoc questione. **r** **E**t venit i. i. accessit ad

Nunc familiariter loquitur eis tanquam discipulis. **i** **A**fferre de piscibus quos prendidistis nunc. **U**nde Chrysostomus. **M**e credant perasimata esse quod videbant panem et piscem iuberet etiam de piscibus captis afferri: vt etiam coquantur et comedantur. **k** **A**scendit Simon petrus. vt magistri iustiones impleteret. **l** **E**t traxit. etiam alijs adiutoribus. **m** **R**ete in terram plenum mag. pis. clij. **E**t sim aliquos ap'li ceperunt ex omni genere piscium: quia sim fido. omniu pisciu qui in aqua natat. clij. genera philosophi enunciant. **n** **E**t cum tanti essent. nullo ro et quantitate: multi et magni. **o** **N**on est scissus rete. **D**icit eis iesus: vt prandete. **p** **D**ic notat dei benignitas: quod inuitat eos dulciter ad comedendum seculi: quod cum eis tunc comedit: ad declaranda sue resurrectionis veritate. **q** **C**um madducasset inquit coram eis: sumemus reliquias de dit eis. **p** **E**t nemo au. dis. i. eu: **T**u quis es. non ppter formidine: s' ppter cognitionis certitudinem quaz de ipso habebant. **q** **S**cientes quia dominus est. **E**t ideo frustra fecissent de hoc questione. **r** **E**t venit i. i. accessit ad

mat. 14. c.

F

200

A mēsam. a **E**t accepit panem. quem de nouo sua omnipotenti virtute creauerat. b **E**t dabat eis et piscē similiter. eo modo diuidebat eis et distribuēbat sicut ante passionem: ad declarandaz

piscationem redit quā semel reliquit. Respondet Gregorius: quia licita ars erat nutriendi se per partem piscandi: igitur etc. Sanctus vero Bartholomaeus ad teloneum non ultra rediit: quia sic vii sine peccato. Queritur tertio: unde resceperunt nauim et retia quae tunc resignauerunt? Respondet Chrysostomus: mutuauerunt a piscatoribus. Quarto queritur: cur nihil poterunt capere? Respondetur: quia deus ita disposuit: ut per miraculum doceret eos christum agnoscere.

suam resurrectionem. Dicunt enim aliqui doctores factis probabiliter: quod sic diuidebat cibaria sola manu: sicut alius cum cultello: et in hoc discipuli cognouerunt eum.

Piscem et accepit panem et dabat eis

tertio: intellige per temporis successus de quo loquitur euangelista: tertio. scilicet in ordine vel tertia vice per quem modum loquitur euangelista. scilicet.

Et piscem similiter. **H**oc: iam tertio manifestatus est iesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis.

In octaua Pasche Euangelium Joannis xx. e. i fine

In illo tempore. Cum esset sero die illa vna sabbatorum:

Hoc iam tertio manifestatus est iesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis. Certus est quod iam pluries manifestauerat seipsum: cum in ipsa die resurrectionis quinquies apparuit: ergo ista apparitio dicitur tertia: non in numero apparitionum: sed in ordine dierum: ut primo dicatur manifestatus in die resurrectionis: secundo in octaua pasche: et tertio hic.

Unde circa presens euangelium ubi dicitur: Manifestauit se iterum iesus discipulis suis ad mare galilee. Chrysostomus dicit quod euangelista nominat hic locum ubi haec manifestatio est facta: quia illuc et apostoli iuerunt: in quo ostenditur quod magna pars eorum timoris eorum christus abstulerat: ut auderent manifeste exire de domo: non enim ultra in domo reclusi erant. Unde hic queritur: cur iam et non prius iuerunt piscari? Respondet sanctus Augustinus: quia iam magistro recedente non habebant unde viuerent: quam penuriam etiam christus induxit: ut piscatione eum agnoscerent. Secundo queritur: cur Petrus ad

quod iesus dixit marie magdalene. Vade ad fratres meos et dic eis: Ascendo ad patrem meum et patrem vestrum deum meum et deum vestrum. Venit maria magdalene ad discipulos: quia viderat dominum. Et haec dixit mihi. Tunc statim sequitur euangelium. Hodie cum esset sero. Quibus in die apostoli erant dispersi propter metum iudeorum: sed in sero conueniebant ad locum unum: et in tali hora christus eis apparuit. **Die illa**. scilicet die resurrectionis. **Una sabbata**. scilicet prima die post sabbatum. Sed quare christus versus ad vespersam distulit? Respondet sanctus Chrysostomus: ut omnes simul inirent in domo: et nisi in sero non inuenisset eos simul congregatos. Item in sero solent homines magis timere: et illa hora voluit eos

Quam erogo sero esset die illa. Joannis. xx. Luc. xliii. Historia huius euangelii facta est ipso resurrectionis domini die per prima parte: pro secunda autem parte in octaua pasche. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Johannes in eodem capitulo.

Postilla

In octa. Pasche

E consolari sua apparitione. **a** **Et** fores essent clausę vbi discipuli erant congregati ppter metum iudeorum: qđ ex diuina ordinatione factum est vt iesus intraret ad discipulos ianuis clausis: vt ostenderet se habere corp^o glificatu.

b **Et** venit iesus et stetit in medio eorum. vnde: **G**ibi duo vel tres congregati fuerint in noie meo: ibi sum in medio eorum. **c** **Et** dixit eis: Pax vobis. **T**ho. quasi diceret: nō turbemini: nec timeat: ego sum qui pacem vobis pmisi: et paces vobis predicauit: et ideo ex auditu salutatis potestis me agnosce. **d** **Et** cum hoc dixisset: ostendit eis manus et latus. vt non solum audiuisset etiam visu certificaret. **e** **Et** haui sunt discipuli viso domino. **T**ho. contristati em in eius morte letantur de resurrectione: et sic socij passionis sūt particeps consolationis. **f** **Dixit** ergo eis iterum: Pax vo. Iterat oblatione pacis: vt mōstret ppter suū aduentum esse pacificata: et que in celis: et que in terra sunt. **g** **Et** sic aut misit me pater. s. ad veritatez fidei nūciandas in iudea. **h** **Et** ego mitto vos. ad eandem publicandā per vniuersum mūdum. In signū huius dixit eis in die ascēsis. **I**te in mūdū vniuersūz pdicā

Ps. 18. a te euāgelū oi creature. vñ: In oēs terras

erunt sonus eoz. **E**t quia executio huius officij nō pot cōuenienter fieri sine gratia spū sancti: ideo sequit. **i** **Et** cū hęc dixisset insul. et rē. **T**ho. oñdes p h q sic status. pcedebat d ore ipsi^o iesu chusti: ita

a **Et** fores essent clausę vbi discipuli erant congregati ppter metum iudeorum: venit Iesus et stetit in medio eorum et dixit eis: Pax vobis. **E**t cum hoc dixisset: ostendit eis manus et latus: gāuisi sūt discipuli viso domino. **Dixit** ergo eis iterum: Pax vobis: sicut misit me pater et ego mitto vos: **hęc** cum dixisset insufflauit et dicit eis: Accipite spiritū sanctum. **quorum** remiseritis peccata remittuntur eis: et quorum retinueritis retenta sunt. **Thomas** autē vnus ex duodecim q̄ dicit dydimus: nō erat cum eis qñ visus. **Dixerunt** ḡ ei alij discipuli

hec cum dixisset insufflauit et dicit eis: Accipite spiritū sanctum. **quorum** remiseritis peccata remittuntur eis: et quorum retinueritis retenta sunt. **Thomas** autē vnus ex duodecim q̄ dicit dydimus: nō erat cum eis qñ visus. **Dixerunt** ḡ ei alij discipuli

los videt magis fuisse timidus. **E**t ideo tardius venit ad locum vbi cōgregabantur discipuli: et ideo ppter tarditatē suā priuatus est illa visione chusti: hoc autē factū est diuina ordinatione: ppter nostrā cōfirmationē. vñ **B**eg. **D**ū ille ad fidē palpādo reducit: nostra mēs omni dubitatione postposita in fide solidat. **o** **Dixerunt** ergo ei alij discipuli q̄ boni rumores cito

spū sancti q̄ dabat in statu pcedit ab ipso filio iesu chusti sic pcedit a patre: qđ est cōtra grecos: q̄ negant spū sanctū pcedere a filio. **k** **Quorū** remi. pec. remittuntur eis. id est q̄ solueritis soluta sunt. **l** **Et** q̄ reti. ret. sunt. i. q̄s ligaueritis ligati sunt. vñ dicit: **Quęcūq̄** ligaueris sup terrā erūt ligata et in celis: et quęcūq̄ solueris sup terram erunt soluta et in celis. **h** **Thomas** autē vnus ex duodecim q̄ dicit dydimus: nō erat cum eis qñ visus. **Dixerunt** ḡ ei alij discipuli

S

Dm. 16

lb

Jo. 11. d

Anunciatur. a **C**redimus dñm. sic em
eum ante passionē nominabāt. b **C**ille
autē dixit eis: Nisi videro in mani
bus eius fixurā clauorū. s. vt probē vi
su. c **E**t mit. digi. meū in lo. cla. et

mit. ma. rē. vt p
bem tactu. Isti em
duo sūt sēsus q̄ mi
n° p̄nt decipi. s. vi
sus r̄ tact°. d **E**t
p° di. oc. ite. rē.
Ly. facto inuuallo
Lbrist° apparebat
discipulis: qz nō cō
uersabat quotidie
vel cōtinue cū eis:
vt ostenderet se re
surrexisse ad vitam
immortalez ab ho
minibus hui⁹ mun
di separatā. e **C**le
nit le. ia. clau. vt
ostenderet corpus
glorificatū. f **E**t
stetit in me. eoz
vt posset ab omni
bus videri. g **E**t
dixit eis. Pax. v.
qz sic salutare con
sueuerat discipulos
suos: r̄ etiā sic do
cuerat discipulos
salutare alios ho
mies. vñ dicit. In
quacūqz domū
itraverit: p̄mū di
cite: Pax huic do
mū. b **D**einde
dicit thome. In
fer digi. tuū huc
vt probes p̄ tactū.
i **E**t vide ma
nus meas. vt p
bes per visum.
k **E**t affer. id ē
applica. l **C**ada
num tuā: et mit
te in lat⁹ meū: et
noli esse incredū

B **C**redimus dñm. sic em
eum ante passionē nominabāt. b **C**ille
autē dixit eis: Nisi videro in mani
bus eius fixurā clauorū. s. vt probē vi
su. c **E**t mit. digi. meū in lo. cla. et

mit. ma. rē. vt p
bem tactu. Isti em
duo sūt sēsus q̄ mi
n° p̄nt decipi. s. vi
sus r̄ tact°. d **E**t
p° di. oc. ite. rē.
Ly. facto inuuallo
Lbrist° apparebat
discipulis: qz nō cō
uersabat quotidie
vel cōtinue cū eis:
vt ostenderet se re
surrexisse ad vitam
immortalez ab ho
minibus hui⁹ mun
di separatā. e **C**le
nit le. ia. clau. vt
ostenderet corpus
glorificatū. f **E**t
stetit in me. eoz
vt posset ab omni
bus videri. g **E**t
dixit eis. Pax. v.
qz sic salutare con
sueuerat discipulos
suos: r̄ etiā sic do
cuerat discipulos
salutare alios ho
mies. vñ dicit. In
quacūqz domū
itraverit: p̄mū di
cite: Pax huic do
mū. b **D**einde
dicit thome. In
fer digi. tuū huc
vt probes p̄ tactū.
i **E**t vide ma
nus meas. vt p
bes per visum.
k **E**t affer. id ē
applica. l **C**ada
num tuā: et mit
te in lat⁹ meū: et
noli esse incredū

lus / sed fidel. quasi dicat. Propter tuā
dubitationem sanandā ostendo tibi vul
nera mea. Unde Aug⁹ in li. de trinita. di
cit: q̄ thomas palpauit cicatrices christi.
m **R**espondit Thomas et dixit ei.

Dominus me⁹
et deus meus.
Et hoc. ecce perfecta
fides: quia cōfitef
humanitatē et dei
tatē christi. Domi
nus: quantū ad hu
manitatē qua nos
redemit. De⁹ quā
tū ad deitatē: q̄ nos
creauit. n **D**icit
ei iesus: quia vi
disti me thoma
scilicet hominem.
o **C**redidisti.
scilicet deū. Lyra.
Nā Thomas ali
ud vidit / et aliud
credidit: quia hu
manitatem vidit:
et deitatem que in
presenti videri nō
potest credidit.

p **B**eati qui
non viderunt et
crediderunt. Ly
ra. i hoc stat⁹ sola
tio nostra: qz Chri
stum nō vidimus:
r̄ tamen credimus
ipsum veraciter es
se sub specie panis
in sacramento.
q **C**adulta qui
dem r̄ alia signa
fecit Iesus i cō
spectu discipu
lorū suorum que
non sunt scripta
in libro hoc. 30
annis euangelium
pauiciora signa nar
rauit q̄ omnes alij
euāgelistę: quia vlt

D **C**redidisti.
scilicet deū. Lyra.
Nā Thomas ali
ud vidit / et aliud
credidit: quia hu
manitatem vidit:
et deitatem que in
presenti videri nō
potest credidit.
p **B**eati qui
non viderunt et
crediderunt. Ly
ra. i hoc stat⁹ sola
tio nostra: qz Chri
stum nō vidimus:
r̄ tamen credimus
ipsum veraciter es
se sub specie panis
in sacramento.
q **C**adulta qui
dem r̄ alia signa
fecit Iesus i cō
spectu discipu
lorū suorum que
non sunt scripta
in libro hoc. 30
annis euangelium
pauiciora signa nar
rauit q̄ omnes alij
euāgelistę: quia vlt

D **C**redidisti.
scilicet deū. Lyra.
Nā Thomas ali
ud vidit / et aliud
credidit: quia hu
manitatem vidit:
et deitatem que in
presenti videri nō
potest credidit.
p **B**eati qui
non viderunt et
crediderunt. Ly
ra. i hoc stat⁹ sola
tio nostra: qz Chri
stum nō vidimus:
r̄ tamen credimus
ipsum veraciter es
se sub specie panis
in sacramento.
q **C**adulta qui
dem r̄ alia signa
fecit Iesus i cō
spectu discipu
lorū suorum que
non sunt scripta
in libro hoc. 30
annis euangelium
pauiciora signa nar
rauit q̄ omnes alij
euāgelistę: quia vlt

D **C**redidisti.
scilicet deū. Lyra.
Nā Thomas ali
ud vidit / et aliud
credidit: quia hu
manitatem vidit:
et deitatem que in
presenti videri nō
potest credidit.
p **B**eati qui
non viderunt et
crediderunt. Ly
ra. i hoc stat⁹ sola
tio nostra: qz Chri
stum nō vidimus:
r̄ tamen credimus
ipsum veraciter es
se sub specie panis
in sacramento.
q **C**adulta qui
dem r̄ alia signa
fecit Iesus i cō
spectu discipu
lorū suorum que
non sunt scripta
in libro hoc. 30
annis euangelium
pauiciora signa nar
rauit q̄ omnes alij
euāgelistę: quia vlt

Bar. 10. b

Etimo scripsit: et signa que alij scripserunt/ omisit. **a** **H**ec autem scripta sunt. **vt credatis quia Iesus est fili^o dei.** scilicet naturalis in potentia sibi per omnia equalis: et per consequens idem in di-

clauibus/scz potestaz: et discretiois. **Re-** mittunt eis. i. tunc dñs approbabit remis- sionē pctōz. Et quoz nō remiserit/deus nō approbabit. **Chryst.** Sicut rex pncipē mittēs dat ei p̄tātē mittere in carcerem et

*si signa nō fuerit
p̄tē. nō uidet fori
lyca. q̄ dicitur
luna. q̄ dicitur
na: ergo habet
religiosa p̄ christo
apostolos. quia
sicut et alij eos
entolice scripserunt
nō. sed in char.
uocant omnia
religiosa.*

Act. 4. b

Unde dicit. Nec aliud est nomē sub celo datum hominibus: i quo oporteat nos saluos fieri. **U**nde circa fens euangelium/ ubi dicitur. **Accipite spiritum sanctum:** quorum remiseritis peccata/ remittentur eis etc. **E**videtur q̄ nisi sacerdos habeat spiritum sanctum: nō potest soluere: qz dicit primo. **Accipite spiritum sanctum:** et postea subdit. **Quorum remiseritis peccata/ remittuntur eis.** **R**espondeatur/ q̄ sacerdos absoluit ex officio/ et non ex vice merito: et sic sacerdos bon^o et malus in virtute sp̄s sancti remittit peccatū qz in virtute characteris ordinis que datur a sp̄s sancto: qui operatur in sacramētis. **G**lo. **Q**uorum remiseritis: id ē quos dignos remissione iudicaueritis duabus

*quare magis sub
stantiam.
p̄tē. pro spiritibus
salutē hinc magis
sibi committant.*

pulozum suorum que non sunt

a **s**cripta in libro hoc. **H**ec autem scripta sūt vt credatis qz iesus ē filius dei: et vt credentes vitam

b **h**abeatis in nomine eius.

Dñica. I. post octauas Pasche Euangelium. Joannis. X. b. circa principium.

Item pore: **B**ixit Iesus discipulis suis.

Ego suz p̄ amor gregē suū. **S**tor bonus. **B**onus pa-

stor animā suam dat pro ouibus suis. **M**ercenarij autē qui nō est

esse est sustineat mortē. **G** dicit. **E** **B**onus pa. a. su. i. vitā corpale. **G** **D**at sp̄te et volūtate. **H** **P**ro ou. suis. **I** **M**ercenarij dedit. p salute mūdi. **G** **A**ni mā suā p nobis posuit: et nos debemus p fratrib^o nostris aīas ponere. **I** **M**ercenarij autē et qui nō etc. **D**ic tāgit condit

Ho suz

pa. bo.

Bonus

pas. ani

mā suaz dat etc.

Joannis. x. Disto

ria huius euāgelij

facta est anno xpi

sti. xxxij. vj. kalē.

Octobris: i sabba

to: luna. xij. inditio

ne. v. Ante initium

illius euāgelij scri

bit sacrus Joānes

in eodē ca. q̄ xpi

stus dixit discipul

suis. Ego sū ostiū:

p me si quis introi

erit/ saluabit: et in

gredietur et egredi

etur/ et pascua inue

Postilla

ib

penit

1. Jos. c

Greg. in hom. Sicut nonnulli qui de plene terrenā substantiā q̄ oues diligunt, merito uamē pastoris amittunt. Non enim pastor, sed mercenarius uocatur, qui non pro amore interio oues de uincit, sed ad seipso rales mercedē pascit.

Euangelium

A tiones mali pastoris: scilicet ipse mercenarius qui in officio prelationis accedit, modum rei temporalis et honores seculi. Unde beatus Augustinus. Sicut in ecclesia quidam prepositi non dominam querunt, sed temporalia commodo sectantes: honores ab hominibus appetentes: quisquis talis est, mercenarius est. **C**ui non sunt oues proprie, sed reputat eas quasi alienas. **C**ui dicitur lupus uenit, scilicet hereticam falsam doctrinam eos corrumpente. **C**ui dicitur mittit oues et fugit, scilicet non resistendo per suam doctrinam hereticam prauitatem. **C**ui dicitur lupus rapit, ad malum pertrahendo. **C**ui dicitur dispersit oues, ab unitate ecclesie separando. **C**ui dicitur mercenarius autem fugit, id est auxilium debitum subtrahit. **C**ui dicitur quia mercenarius est, id est curans solum de lana et lacte: id est de commodis temporalibus. **C**ui dicitur non pertinet ad eum de ouibus, id est quia non curat de salute et utilitate ouium: nec habet affectum debite ordinatum ad eas. **C**ui dicitur ego sum pastor bonus, sollicitudinem habens et curam de ouibus. **C**ui dicitur cognosco oues meas, scilicet cognatione affectiue: quod diligo salutem et bonum earum. **C**ui dicitur

agnosco me meos, quia ueri fideles cognosco beneficia christi. **C**ui dicitur nouit me pater, et ego agnosco patrem. Unde Augustinus. Ea dilectione qua pater diligit me, diligo patrem. **C**ui dicitur et aliam meam pono pro ouibus meis. **C**ui dicitur et non pertinet ad eum de ouibus. **E**go sum pastor bonus: et cognosco oues meas: et agnosco me meos. Sicut nouit me pater et ego agnosco patrem: et non animam meam pono pro ouibus meis. Et alias oues habeo que non sunt ex hoc ouili: et illas oportet me adducere: et uocem meam audient. Et fiet unum ouile: et unus pastor.

B **C**ui dicitur dispersit oues, ab unitate ecclesie separando. **C**ui dicitur mercenarius autem fugit, id est auxilium debitum subtrahit. **C**ui dicitur quia mercenarius est, id est curans solum de lana et lacte: id est de commodis temporalibus. **C**ui dicitur non pertinet ad eum de ouibus, id est quia non curat de salute et utilitate ouium: nec habet affectum debite ordinatum ad eas. **C**ui dicitur ego sum pastor bonus, sollicitudinem habens et curam de ouibus. **C**ui dicitur cognosco oues meas, scilicet cognatione affectiue: quod diligo salutem et bonum earum. **C**ui dicitur

agnosco me meos, quia ueri fideles cognosco beneficia christi. **C**ui dicitur nouit me pater, et ego agnosco patrem: et non animam meam pono pro ouibus meis. Et alias oues habeo que non sunt ex hoc ouili: et illas oportet me adducere: et uocem meam audient. Et fiet unum ouile: et unus pastor.

ps. 30. b.
Die. 12. b.

capitulum.

Dominica. II. post octa. Pasche

gelium vbi dicitur: Ego suz pastor bo-
niss. Queritur vtrum homo prudens &
stuosus possit appetere sine peccato gra-
dus eminentia. i. prelaturam & Respondeo
fm Hugonē d̄ praro: posito q̄ talis sit di-
gnus gradu quem
appetit: tunc talis
potest appetere du-
pliciter. Quo mo-
do. ppter status al-
titudine ad quā se/
quis honoz reuerē-
tia & sufficientia tē-
poraliū: & sic ē pec-
catū mortale: & pri-
net ad cupiditatē &
ambitionem. Alio
modo potest intel-
ligi vt appetat vt
possit. p̄mis. p̄des-
se: & si hoc laudabi-
le sit: nihilominus
tamen sic appete-
re h̄sumptuosuz ē:
& cōsequenter cum
p̄sumptio sit filia
superbie & detesta-
bilis: hinc est q̄ ta-
lis gradus non po-
test sine pctō appe-
ti: & ad hoc sunt dicta doctorū. An Aug.
li. ij. de ciuitate dei dicit: q̄ locus superi-
or est administrē vt decet: indecēter ta-
men appetitur. Et bernar. Quociens ho-
minibus pigesse desidero: deum meū p̄g-
ire cōtendo: & tunc non sapio que dei sunt
zē. Unde etiam Chryz. super Mattheū:
& allegatur i decreto. Quicūq̄ desidera-
uerit primatū in terra: inueniet cōfusionē
in celo: nec inter seruos christi cōputabit/
q̄ de primatu tractauerit: & ad hoc exēplū
christi qui fugit: quādo eum reges facere
vouerunt. Unde Apostolus. Nemo as-
sumat sibi honorem: nisi qui vocatus fue-
rit sicut aaron: imo sancti quādo electi fu-
erūt renuerūt & restiterūt: vt
pater in b̄tō Nicolao: Mar-
tino: Biego. & aliis mlt̄ sc̄tis

Dominica. II. post octa. pasche
Euangelium Joannis. XVI. d.
in medio.

Nil
tēpo-
re. Dixit Je-
sus discipu-
lis suis. Ad-
dicū & iam
dicū & iam
dicū & iam

moztē abeā quo non videbitis me. Et iterū modicū & videbitis me: qz vādo ad p̄zē

S

Distin. 40

Joan. 6. b
Deo. 5. a

Postilla

Quicquid dicitur: Ego suz pastor boniss. Queritur vtrum homo prudens & stuosus possit appetere sine peccato gradus eminentia. i. prelaturam & Respondeo fm Hugonē d̄ praro: posito q̄ talis sit dignus gradu quem appetit: tunc talis potest appetere dupliciter. Quo modo. ppter status altitudine ad quā se quis honoz reuerētia & sufficientia tēporaliū: & sic ē peccatū mortale: & pri-net ad cupiditatē & ambitionem. Alio modo potest intelligi vt appetat vt possit. p̄mis. p̄desse: & si hoc laudabile sit: nihilominus tamen sic appetere h̄sumptuosuz ē: & cōsequenter cum p̄sumptio sit filia superbie & detestabilis: hinc est q̄ talis gradus non potest sine pctō appeti: & ad hoc sunt dicta doctorū. An Aug. li. ij. de ciuitate dei dicit: q̄ locus superior est administrē vt decet: indecēter tamen appetitur. Et bernar. Quociens hominibus pigesse desidero: deum meū p̄gire cōtendo: & tunc non sapio que dei sunt zē. Unde etiam Chryz. super Mattheū: & allegatur i decreto. Quicūq̄ desiderauerit primatū in terra: inueniet cōfusionē in celo: nec inter seruos christi cōputabit/ q̄ de primatu tractauerit: & ad hoc exēplū christi qui fugit: quādo eum reges facere vouerunt. Unde Apostolus. Nemo assumat sibi honorem: nisi qui vocatus fuerit sicut aaron: imo sancti quādo electi fuerūt renuerūt & restiterūt: vt pater in b̄tō Nicolao: Martino: Biego. & aliis mlt̄ sc̄tis

Quicquid dicitur: Ego suz pastor boniss. Queritur vtrum homo prudens & stuosus possit appetere sine peccato gradus eminentia. i. prelaturam & Respondeo fm Hugonē d̄ praro: posito q̄ talis sit dignus gradu quem appetit: tunc talis potest appetere dupliciter. Quo modo. ppter status altitudine ad quā se quis honoz reuerētia & sufficientia tēporaliū: & sic ē peccatū mortale: & pri-net ad cupiditatē & ambitionem. Alio modo potest intelligi vt appetat vt possit. p̄mis. p̄desse: & si hoc laudabile sit: nihilominus tamen sic appetere h̄sumptuosuz ē: & cōsequenter cum p̄sumptio sit filia superbie & detestabilis: hinc est q̄ talis gradus non potest sine pctō appeti: & ad hoc sunt dicta doctorū. An Aug. li. ij. de ciuitate dei dicit: q̄ locus superior est administrē vt decet: indecēter tamen appetitur. Et bernar. Quociens hominibus pigesse desidero: deum meū p̄gire cōtendo: & tunc non sapio que dei sunt zē. Unde etiam Chryz. super Mattheū: & allegatur i decreto. Quicūq̄ desiderauerit primatū in terra: inueniet cōfusionē in celo: nec inter seruos christi cōputabit/ q̄ de primatu tractauerit: & ad hoc exēplū christi qui fugit: quādo eum reges facere vouerunt. Unde Apostolus. Nemo assumat sibi honorem: nisi qui vocatus fuerit sicut aaron: imo sancti quādo electi fuerūt renuerūt & restiterūt: vt pater in b̄tō Nicolao: Martino: Biego. & aliis mlt̄ sc̄tis

me. intelligit tēpus ab hora resurrectionis vsqz ad ascēsiōnē: in q̄ apparuit eis lo-
quēs de regno dei. Illud tēpus fuit mo-
dicū/ respectu tēporis sequētis vsqz ad fi-
nē mūdi: ideo subdit: ¶ Quia vado
ad patrē. sc̄s qm̄ ad celū ascēdam: & tunc
nō videbitis me: cōmunit̄ loquēdo: nisi
in generali resurrectione: ppter hoc dicit:
¶ Viri galilei qd̄ statis aspiciētes in celuz:
hic iesus q̄ assumptus est a vobis in celū:
tem in celuz: quasi diceret: amplius nō vi-
debitur in terra p̄sentia corpali vsqz quo
veniet ad iudiciū. Et em̄ aliquibus san-
ctis postea apparuit: vel ad huc apparere
possit: hoc ex speciali gratia fuit: vt appa-
ruit ioanni euangeliste ante mortem suā
vocans eum ad celestē gratiam: similiter
beato petro exēti a roma a facie Nero/
Et m̄
p̄m̄
dicit
in q̄
quo
captus est d̄ns. Quia cr̄
q̄ discipulos de sua absentia et necessitate missis, aliqui a mala reuerentia promittēdo eis
aduentū spiritū sancti, inquit ad h̄m̄. loquit̄ christ̄ hoc ad h̄m̄ facit. ut affueverat eos
per tristitia h̄m̄ suone bene ferre sua sequebantē. Et.

nis apparuit christo: cui petrus dixit: Domine quo vadis? Respondit christus: Vado romam iterum crucifigi. Similiter apparuit beato paulo apostolo quando fuit perstratus de celo. a Dixerunt ergo discipuli ei adin uices: Quid est hoc quod dicitis: modicum et non videbitis me: iterum modicum et videbitis me. predicta uerba christi erant discipulis obscura antequam essent opere impleta: quia videbatur eis quomodo in christi uerbis esset quedam contrarietas: cum dixit: modicum et iam non videbitis me: et iterum modicum et videbitis me: illa referunt ad diuersa tempora.

B **C** Dixerunt ergo: quid est hoc quod dicitis: modicum et non videbitis me: iterum modicum et videbitis me: quia uolebat eis interrogare: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

A **B** **C** Dixerunt ergo discipuli eius ad inuicem. Quid est hoc quod dicitis nobis: modicum et non videbitis me: iterum modicum et videbitis me: quia uado ad patrem. **B** **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

dico uobis: quia plorabitis. **B** **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

B **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur. **C** Dixerunt ergo: quid dicitis: nescimus quid loquitur.

→ Gaudium vero nostrum sublephum est, delectatio de visione Christi, et nostra felicitas sublephum est ipsa contemplatio, qua circa Christum Deum et hominem habitari sumus.

Dominica. III post octa. Pasche

Ea iterum autem video vos, scilicet post resurrectionem meam. **E**t gaudebit cor vestrum, de visione mea. **E**t letet a vobis. **B**ona, quia Christus Iesus erat ipsorum gaudi-

cidit, sed tamen in tristitia post resurrectionem calor naturalis ad interiora: et postea exalat ad exteriora: Et talis exalatio caloris prohibet nutrimentum in membris: et operatur consumptionem in illis. **U**n-

um: resurgens a mortuis: iam non moritur. **I**stud pro gaudio apostolorum de Christi visione fuit inchoatum post resurrectionem Christi: sed post consummatum in gloria in celo. **C**irca istud euangelium ubi dicitur: **G**los autem contristabimini. **N**otandum quomodo in hac vita potest diu esse sine tristitia. **U**n dicit: **D**ominus natus de muliere breui vivens tempore: replet mul-

per modicum tempus resurrectionis vsq; ad ascensionem meam: quoniam vado corporaliter ad patrem.

nam visio dno gaudii sunt discipuli.

iterum autem video vos: et gaudium vestrum nemo tollet a vobis.

Dominica. III. post octavas Pasche. Euangelium Joannis XVI. b. in principio

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: **U**ado ad eum qui me misit et nemo ex-

de dicit: Spiritus tristis episcopat ossa: leticia autem nimis cito occidit: quoniam tunc cor magis dilatur: et calor naturalis ad exteriora transit: et a corde recedit: mors iterum veniende dicitur. **P**ro speritas stultorum perdet illos. **U**traque etiam occidit animam: tam vita prospera quam aduersa: magis prospera, unde Augusti: **D**ulci res aduersas timet: periculosior anime res est tamen prospera quam aduersa. **I**te patet in dauid: qui i aduersis que passus est a Saul non occidit: sed in prosperis iam in regno positus cum Bethsabee peccando cecidit.

Job. 13. a. **F**estus enim non pacem, sed iniquitatem venit de qua informis rem. **M**ortales ad vitam ex parte spiritus capientes libertatem, ad profectum conuertuntur. **V**nde Ioh. 3. **I**te deus solium non videtur: mundum sed ut saluetur per ipsum.

Bat. 14. b. **P**er multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum. **I**tem notandum quod due passionis necant quandoque homines: scilicet tristitia et leticia. **T**ristitia occidit: qui est locus medius inter celum ubi est summum gaudium: et infernum ubi est summa pena. **S**ecundo ut stimulamur penis quasi calcariibus ad currendum in via mandatorum dei. **T**ertio ut purgemur igne tribulationis ne in purgatorio lauemur. **Q**uarto ut fugiamus infernum ubi omnes pene in summo sunt. **Q**uinto ut plus de gaudio mereamur: nam virtus est circa difficile: sicut philosophum. **V**n:

ita tristes facti estis: quod loqui non potestis vobis interrogat me quo vadis?

Uado ad eum qui me misit. **J**oannis. xv. **A**n te initium illius euangelii Christus predixit apostolis persecutionem quam passuri essent: sic quod euicendi erat de synagoga: et quicumque eos occideret: crederet se obsequium prestare deo: et postea subiunxit de recessu suo: cum dixit in euangelio hodierno. **U**ado ad eum, id est in proximo ascendo ad patrem. **E**t qui me misit. **L**etra, quia impleui officium predicandi mee ad quod missus sum. **E**t nemo ex vobis iter meum interrogabit. **Q**uod, ita aperte ascendam ad patrem: quod nullus

Hoc verbum, vado ad eum, etc. potest et debet dicere quilibet anima deo. **N**am ita ad perfectam iustitiam iunctura necessaria in hoc verbo distribuitur. **A**d eum intellectum, nota quod sicut deus cum sit prima primum iunctura omnium, necesse habet agere a se, secundum se, et ad se, quia non inducit in agendum extra se. **S**ic necesse est omnium creatura secundum hanc iustitiam habitudine comparari ad ipsum creatorem. **O**mnia enim creatura constituta in esse ab efficiente, conformantur ad exemplar, et ad finem ordinantur, et hoc non solum ad effectum, sed etiam quod ad esse tantum, oportet namque homini conformari in esse tantum ab efficiente, id est ab ipso deo, qui non solum est creator, sed etiam natura: sed qui creator quod ad esse tantum, oportet etiam conformari ei in via fabricati et in propria ordinatione, unde deum erat magis, ut omnia faceret secundum exemplar, quod sibi in mente constitutum fuerat.

E arduitate et profunditate. **C**um autem venerit ille spiritus veritatis. **N**on enim loquetur a semetipso. **S**ed quicquid audierit a patre et filio: ita nec a se loquitur. **S**ed quicquid audierit a me et patre: quia suum audire est ab eis. **E**t quicquid viderit a me et patre: quia suum audire est ab eis. **E**t quicquid viderit a me et patre: quia suum audire est ab eis.

Ad eam dico vos. **H**istoria huiusmodi. **A**n initium illius euangelii. **S**cribit sanctus Iohannes in eodem euangelio. **S**cribit sanctus Iohannes in eodem euangelio.

Acquisitio hic audire pro accipere: quia spiritus non auditur: sed accipitur a patre et filio.

Cum autem venerit ille spiritus veritatis: docebit vos omnem veritatem. **N**on enim loquetur a semetipso: sed quicquid audierit a patre et filio: ita nec a se loquitur. **S**ed quicquid audierit a me et patre: quia suum audire est ab eis. **E**t quicquid viderit a me et patre: quia suum audire est ab eis.

Cum autem venerit ille spiritus veritatis: docebit vos omnem veritatem. **N**on enim loquetur a semetipso: sed quicquid audierit a patre et filio: ita nec a se loquitur. **S**ed quicquid audierit a me et patre: quia suum audire est ab eis. **E**t quicquid viderit a me et patre: quia suum audire est ab eis.

Dominica. III. post octa. Pasche. **E**uan. Joan. XVI. e. circa finem. **I**lle me clarificabit: quia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis.

Ille me clarificabit: quia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis.

2. Pe. 1. c.

1. Ti. 4. a.

*Acquisitio hic accipere: quia spiritus non accipitur: sed accipitur a patre et filio. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis.*

Petieritis patres in nomine meo: et dabo vobis. **U**sq; modo non petistis quicquid in nomine meo: quia non erat tempus oportunitatis: quia dominus Iesus erat cum eis essentialiter: quia omnia dabat. **U**nde Chrysostomus. **Q**uid peteret qui omnia habebat? **P**etite et accipite: ut gaudium vestrum sit plenum. **T**heodorus. **Q**uia omnis petitio ad illud gaudium.

Quia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis.

Quia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis. **Q**uia de meo accipiet: et annuntiabit vobis.

Et annuntiabit vobis. **E**t annuntiabit vobis. **E**t annuntiabit vobis.

Et annuntiabit vobis. **E**t annuntiabit vobis. **E**t annuntiabit vobis.

A referri debet. Hoc gaudium consistit in do-
 ctibus anie & corporis: & erit plenum gau-
 dium in beatis. Unde dicit ppheta: Ga-
 utabor cu apparuerit gloria tua. **H**ec
 in prouerbis locutus sum vobis. **E**go sum vitis
 vera & vos palmit-
 es. Ite ibi: Duli-
 er cum parit tristi-
 cia habet: qz venit
 hora ei. **H**ec
 nit hora cum ia
 non in prouerbi-
 is loquar vobis
 sed palam d pa-
 tre meo annun-
 ciabo vob. **H**ec
 socr. Hoc erit tem-
 pus resurrectionis:
 qz tunc omnia ma-
 nifeste eos docuit.
Bat. 1. a Nam per quadra-
 ginta dies apparu-
 it eis post resurre-
 ctionem suam: lo-
 quens eis de regno
 dei. **L**yra. **H**ec
 post resurrectione
 clarius et expressi-
 us docuit aposto-
 los de regno dei q
 ante. **I**psi enim e-
 rant magis capa-
 ces: quia habebant
 sensum apertuz ad
 intellectum scriptu-
 rarum. **C** In
 illo die, scilicet in
 illo die penteco-
 stes. **D** In
 nomine meo pe-
 tetis. **I**d est pe-
 tendo nomen me-
 um inuocabitis:
 quia post ascensio-
 nem et missionem spiritus sancti: aposto-
 li magis virtutem nominis Iesu **L**zri-
 sti sentiebent q ante: et ideo petitiones
 suas in nomine Iesu formabant: et pro-

pter hoc orationes ecclesie in fine forma-
 tur in nomine Iesu / dicendo: Per do-
 minum nostrum Iesum christum filium tu-
 um. **E**t non dico vobis: quia
 ego rogabo patrem de vobis. **H**o-
 mas. Quasi dicat:
 Ad exaudiendum
 vestras petitiones
 apud patrem non
 erit necessaria ora-
 tio mea: quia solus
 amor quo diligitis
 me / sufficit patroci-
 nari. **I**pe em
 pater amat vos
 amans facile dat
 amati. **Q**uia
 vos me amastis.
 vt habet in euan-
 gelio: Qui diligit
 me / diligitur a pa-
 tre meo. **E**t
 credidistis quia
 a deo exiui. **E**t /
 ui a patre. **P**er-
 nam generatione.
I Et veni in mu-
 dum. per carnis
 assumptionem.
Iterum re-
 linquo mundu.
 per passionem & cor-
 poralem presentia
Et vado ad
 patrem. per ascen-
 sionem: qm exaltat
 est vsq ad dexteram
 dei patris. **I**terum
 veni in mundu.
 sicut et discipuli
 eius. **E**cce nunc
 palam loqueris.
Lyr. **C**larus loquebat
 de pcessu ei a pre-
 de adventu eius
 in mundu p carnis assumptione q fecerat
 ante. **N**unc scimus quia scis om-
 nia. **L**yra. **E**x doctrina enim eius et mi-
 raculis plenius eius deitatem cognosce-

ds. 16. d

Bat. 1. a

lu. 24. 6

Jo. 14. 6

D

*Sed quomodo dicitur
 huius die ad patrem
 cu patre ubi sit
 et quomodo dicitur
 ibar ad patrem
 se ei offerendo in-
 cruce. et se ei pro-
 sentado in vno
 talitate. 3. apen-
 dendo ad cala. in
 quo dicitur qui dicit
 est spiritus sanctus
 vnus esse et ostendit
 que sua gloria
 qua et illa corpora
 multo vna sunt.*

In die Ascensionis domini

Ebat. a. **E**t nō ē opus vt dās te inter-
roget. Sepe em̄ vt dicit glo. volētes ab
eo q̄rere audiebāt solutionē añq̄. p̄pone-
rēt q̄stionē: r sic p̄us eis rādit añq̄ q̄rerēt
b. **I**n h̄ cre. qz a deo exi. Thom. q̄si
dicāt: intelligentia
oim occultoz facit
nos credere: q tu
sis ver⁹ r naturalis
fil⁹ dei: i q̄ sūt oēs
thesauri sapie r sci-
entie dei abscondi-
ti. Unde circa p̄ns
euāge. vbi dr: Pe-
tite r accipiet. Mo-
randū s̄m Aug. q̄
triplicia sūt bona i
genere: infima/ me-
dia r summa. Infī-
ma bōa sūt tpalia:
q̄ q̄si nihil sunt. vñ:
Die. 4. f. **A**spexi terrā: et ec-
ce q̄si vacua erat et
nihil: r talia sub cō-
ditione peti p̄nt et
moderate: videlicet
Si placet: da sani-
tate/ tpalia r vitaz
rē. Et rō est: qz ali-
q̄b⁹ bona tpalia: vt
scientie/ honores r
amici/ diuitie r similia: q̄nq̄ sunt occasio
peccādi: alijs occasio merēdi: sed q̄bus p̄-
sunt r q̄b⁹ obsint/ solus deus scit: ideo sibi
cōmittēda sunt. Alia sunt bona media. s.
virtutes: q̄ nulli obesse possunt: r illa fer-
uēter sunt petēda. Alia optima: vt b̄icu-
do celestis: r illa bona petēda sunt feruē-
tissime. Sed q̄rif: cur deus nō statim dat
qd̄ peti? **R**espondet p̄mo: qz tūc homo
minus meritū haberet nō iterādo oratio-
nē. Secūdo: qz vilipenderet vel min⁹ cu-
raret illud qd̄ cū modico labore acq̄rere-
tur. Tertio: vt desiderii augēat: vt patet
in muliere chananea. Quarto: vt hō hu-
militer: vt patet in eadē chananea: q̄ se ca-
nē fatebat. Quinto: qz meliora interdum
dare vult dei s̄ tpe oportuno: et quando
homini fuerit magis vtile.

Recumbentibus vndecim
discipulis rē. Bar. xvij. lxxv. Post
hora huius euangelij facta est
anno christi. xxxij. iij. nonas Ju-
nij. iij. luna. xxvij. feria. v. videlicet ip̄o die
ascensionis: inditi-
one. vj. Ante initi-
um illius euange-
lij scribit sanct⁹ lu-
cas: qz christus di-
xit discipulis suis:
Vos estis testes ho-
rum. r yra. s. passi-
onis r resurrectio-
nis. Et ego mittaz
promissum patris
in vos: vos autē se-
dete i ciuitate quo-
adusq̄ induamini
druce ex alto. Tūc
postmodum sequi-
tur euangelij ho-
diernū. **R**ecubē-
tib⁹ vndecim di-
scipulis. Dñs no-
ster iesus christ⁹ cū
in his quadragin-
ta dieb⁹ per mltas
apparitiones disci-
pulis factas resur-
rectioez suā appro-
basset: hodie in die ascensionis his ip̄sis
voluit apparere. s. in mēsa dñi p̄debant.
Nā vt dicit magister in historia scholasti-
ca: omnes tā apli q̄ alij discipuli et mulie-
res habitabāt in ista parte in hierlm q̄ d̄i-
citur mello: in mōte sion/ vbi dauid stru-
perat sibi palatiū: r ibi erat illud cēnaculū
grande stratum: in quo p̄cepit domin⁹ s̄-
bi parare pascha: r in cēnaculo illo habi-
tabant tunc vndecim apli: ceteri p̄o disci-
puli r mulieres habitabant circūquaz p̄
diuersa hospitia. Et vt dicit i p̄ncipio ho-
dierni euā. **R**ecubētib⁹. i. comedē-
tib⁹. **D** **U**ndecim discipulis. s. illo
cēnaculo hodierna die. **E** **A**pparuit
ill⁹ iesus: r exp̄obruit incredulitatē
illoz r duriciā cordis. **L**y. nō que tūc
erat in eis: sed q̄ ante fuerat in ip̄sis disci-

Flo tpe:
s. i. sedentibus ad
mensam. **R**ecubēti-
bus vndecim
discipulis: ap-
paruit illis ie-
sus: et exp̄o-
bruit incredulitatē
illoz et duri-

Triplia
sunt bona

Die. 4. f.

S

Quare nō
statim dat
petita.

Handwritten marginal notes in the left margin, including the word 'Triplia' and other illegible text.

Handwritten marginal notes in the bottom left margin, including the word 'Quare' and other illegible text.

A pul. a **Q**uia his q̄ vi. cū re. nō cre-
diderūt. vt patet de thoma: q̄ nō credi-
dit alijs discipulis: et s̄t̄ alij discipuli nō
crediderūt: marie magdaleue z alijs muli-
erib⁹: z comedit cū eis. vñ: **C**ouescēs p̄ce-
pit eis ab hieroso-
lymis ne discede-
rēt: sed expectarēt
p̄missionē patris:
id est aduentū sp̄s
sancti a patre. p̄mis-
sū. Et s̄m magist̄
in historijs: hoc di-
cto p̄cepit eis vt
egredierēt de ciui-
tate: z sic staci eua-
nuit ab oculis eo-
rum: et inmediate
post comestionem
post decim apli z alijs
discipuli z milieres
vnanimiter de ciui-
tate egressi venerūt
ad montē oliueti: z
ibi domin⁹ iesus se-
cū dario hodierna
die aparuit. Et vt
ait magister in hi-
storijs: h̄c p̄cessio
nē a postolorū qua
vnanimiter de ciuitate sunt egressi: repre-
sentat ecclesia singulis diebus dñicis. p̄-
cessionē faciēs egrediēdo extra ecclesiam
p̄ferendo crucē añ. p̄cessionē: Nam p̄ cru-
cem que p̄fert: representat dñs noster ie-
sus christus: qui nos p̄cessit: et suo exem-
plo nobis viā ad eglā ostendit. Et q̄ ordi-
nate vnus post alijs crucē sequit̄ vsq̄ ad
ecclesiā: significat q̄ oēs christiani vitam
mores z doctrinā christi semp̄ p̄ oculis
habere debeant: z suā vitā exemplo christi
cōformare: z sic p̄ficere de p̄ture in vir-
tutē transeūdo: donec intrēt eglē eccle-
siam: id est patriā eternā: vbi videant fac-
cie ad faciē diuinā naturā/ s̄m illud ap̄he-
tē: **V**ibunt de virtute in virtute: z sic vide-
bit̄ deus deoz in sion. Post hoc commi-
sit dñs iesus apostolis officiū predicatio-
nis: dicens: **V**entes in mundum

vniversū p̄dicare euangeliū. **A**ugo.
non p̄boz vanitates/ aut certe. p̄rias si-
ctiones. **E**n apls: **N**ō erubescō euange-
liū. **C**Omni creatura. **L**y. i. om̄i bo-
oi creatura: per esse
qm̄ h̄z p̄uenientiā cū
eū puenit cū in aia
tis: p̄ viuere cū ve-
getabilib⁹ et plan-
tis: p̄ sentire cū aia-
libus: p̄ intelligere
cū angel: ideo desū-
gnat̄ noie ois crea-
ture. **Q**ui
crediderit et bap-
tizatus fuerit.
Ly. non em̄ sufficit
fides sine baptis-
mo: p̄ quē quis in-
corp̄at christo: si al-
sit facultas recipi-
endi baptismū flu-
minis: si aut̄ nō al-
sit facultas: sufficit
baptism⁹ sāguinis
vt i martyribus q̄
p̄ christo interfecti
sūt anteq̄ essent ba-
ptizati: vel baptis-
mo flaminis: sicut
est in habētib⁹ fidē

a ciā cordis: qz his q̄ vidērāt eū re-
surrexisse nō crediderūt. **E**t dixit
eis: **V**entes in mundū vniversū:
predicāte euangeliū om̄i cre-
ature. **Q**ui crediderit et baptiza-
tus fuerit saluus erit: qui vō non

crediderit condemnabit̄. **S**ignā
autē eos qui crediderint hęc se-
quet̄: **I**nnōie meo demōna ei⁹
eiciēt̄: **L**inguis loquentur nouis:

chisti: z desiderāt baptismū/ sed pueni-
tur morte anteq̄ possint implere. **S**al-
uus erit. i. salute eterna: si saltē opibus
tenet. vñ: fides sine opibus mortua est.
Qui vō nō crediderit cōdemna-
bit̄. scz eterna damnatione. **S**igna
autē eos qui crediderint hęc sequēt̄.
Ly. In primitiua em̄ ecclesia fides erat
nutrienda z firmāda miraculis: ideo gra-
tia miraculoz dabat̄ non solū aplis christi/
sed multis alijs credētib⁹: vt patet in
exemplis z legendis sanctorū. **h** **I**n
noie meo. i. in virtute nois mei. **i** **D**e-
monia ei⁹ eiciēt̄. **H**ęc oia ad litterā imple-
ta sunt. **S**epe em̄ apli z alijs fideles demo-
nes eiecerūt: sicut b. Bartholome⁹: et sic
de alijs. **k** **L**inguis loquet̄ nouis.
Ly. **H**oc ē factū in aplis z in alijs credē-
tib⁹: qui erāt cū eis qñ p̄ gratiā sp̄s sancti

Rom. 1. b
Dacum. Reprehēdit
q̄m̄ mōs est ois creatura:
na. vñ. ois natura ho-
minis. Na. ois crea-
tura. Na. ois natura
genū. vñ.
Dacum. Reprehēdit
q̄m̄ mōs est ois creatura:
na. vñ. ois natura ho-
minis. Na. ois crea-
tura. Na. ois natura
genū. vñ.
Dacum. Reprehēdit
q̄m̄ mōs est ois creatura:
na. vñ. ois natura ho-
minis. Na. ois crea-
tura. Na. ois natura
genū. vñ.

Quid fecit
processio

Ps. 85. b.

vt patet de paulo.
Act. 15.

In die Ascensionis domini

E in die pentecostes receperunt domum linguarum. Unde dicitur: Loquebatur varijs linguis ap[osto]li magna dei. a **S**erpentes tollent. Hoc patet in Paulo. Unde habetur: Qui percussus a vipera

in nullo lesus fuit: sed viperam pendens ad manus eius: in igne excussit. Et Jacobus ap[osto]lus duos gigantes dracones remisit in desertum: quos Hermodogenes et philetus concitauerant contra eum. b **E**t si mortiferum ad biberit: non eos nocebit. Hoc ad litteram impletur est in Joanne euangelista: qui venenum bibit: quod ei non nocuit. c **S**uper egros manus imponent: et bene habebunt. quia multi infirmi a diuersis languoribus sunt curati ex impositione manuum ap[osto]lorum: et ex tactu vestimentorum: et im-

Act. 2. b. sup. Jo. a. Ibid. 18. a.
Act. 5. a. et. 5. b.
Ibi. 8. b.
Act. 1. a.
Lu. 24. 6

mo quod etiam plus est: ex umbra sancti Petri ap[osto]li sanabant infirmi. Item per manus ap[osto]lorum fiebant signa et prodigia multa in populo. Et non solum infirmos curabant: sed per impositionem manuum ipsorum dabatur spiritus sanctus. Unde dicitur: Tunc imponebant manus super illos: et accipiebant spiritum sanctum. d **E**t dominus quidem iesus postquam locutus est eis. scilicet hec omnia verba iam predicta: et plura alia. e **A**ssumptus est in celum. Lira. Virtute propria: et cum gratulatione: et totius familie celestis. Unde in euangelio. Et eleuatis manibus ferebat in celum: et benedixit eis: id est ap[osto]lis et alijs fidelibus. Et hoc loco in consuetudine duxit ecclesia: ut si-

cut dominus iesus postquam omnibus peractis ascendere voluit in celum: benedixit fidelibus suis. Sic quoque episcopi et ceteri presbyteri: peracto diuino officio: volentes iam ab altari recedere: dant super populum benedictionem: signantes eos signo sancte crucis: et imprecantes eis bona in nomine sancte trinitatis. f **E**t sedet a dextera dei. scilicet conregnans patri in omni equalitate secundum deitatem. g **I**lli autem stoli et christi discipuli. h **P**rofecti. scilicet ad mandatum domini nostri iesu christi. i **P**redicauerunt vobis. unde dicit: In omni terram et cetera. k **D**eo cooperante. eos dirigendo et protegendo. l **E**t sermone confirmante sequentibus signis.

^{sicut Paulus} **S**erpentes tollent: et si mortiferum quid biberint non eos nocebit. ^{sicut Joannes} **S**uper egros manus imponent: et bene habebunt. Et dominus quidem ^{sicut discipulis} **I**esus postquam locutus est eis: assumptus est in celum: et sedet a dextris dei. Illi autem ^{sicut sunt} perfecti predicatorum ^{sicut in vniuerso mundo} vbiq[ue] domino cooperante: et sermone confirmante ^{sicut miraculis} sequentibus signis.

gnis. Hugo sup. Marcum. Opera miraculorum in exordio ecclesie necessaria fuerunt: ut fides miraculis nutrire: modo non sunt necessaria: quia fides ecclesie confirmata est. Circa presens euangelium et super illa verba: Euntes in mundum vniuersum predicare euangelium omni creature etc. Notandum quod secundum L. de aquino: maximum miraculum christi in terris fuit: quod per simplices mundum subiecit fidei: quia ap[osto]li fuerunt simplices secundum mundum et pauperes mechanici: sed per scatores etc. et nullus nobilis fuit nisi sanctus Bartholomeus. Ubi hic queritur: quare non elegit christus prudentes huius seculi scribas: qui fuerunt docti in lege diuites et potentiores? Respondetur: propter certitudinem fidei: quod si sapientes seculi elegeret: et misisset ad predicandum fidem christianam: nunc perdidit

6

13

10

A z inimici fidei dixissent: qd fidem finissent cum prudentia z astutia. Si diuites: tunc dixissent qd per dona et munera homines induxissent ad fidem illa. Si autē potentes z nobiles: tunc dixissent qd p potentia z coactionē homines induxissent ad fidem: sed vt nullū illorū perfidi allegare possent: ergo zc. Unde hic notandum: qd christus inter omnes sapientes huius mudi nisi vnū conuertit scz gamalielē legis doctorem: z inter oēs diuites solū zachariam: z de oibus nobilibus z pncipibus nisi tres: Nicodemū, Centurionē et Regulā: sed d pau-peribus et simplicibus ortū habuerūt. Unde apłs: Vide-te vocationē vram fr̄s: qz nō multi sapientes s̄m carne: nō multi potentes sed infirma mundi elegit deus

Postilla

Quam venerit paraclētus. Joānis. xv. historia huius cūa. facta est āno christi. xxxiii. ix. kal. aplis luna. xiiii. feria. v. scz i cagna dñi. iudicio. vi. An initū illius cūa. scribit sanctus Joā. in eo. ca. qd christus dixit discipulis. Si oga nō fecissem i eis q nemo aliū fecit peccatū nō haberēt. Nōc autē viderunt: z o derūt me et patrē meū. Sed vt impleatur sermo qd in lege eorū scriptus ē: Quia odio habuerūt me gratis. Tūc statim sequitur euāgeliū hodiernū: Cū venerit paraclētus. Post qd christus dixerat apostol

de iudeis: Si me psequuntur z vos persequentur: ne desperent: z nimis turbentur: pmissit eis spiritū sanctum mittere: qd confortati oēs persecutiōes vincēt et tolerant: qd dicit: a Cū venerit paraclētus. Lyrā. i. consolator. Bern. dicit: Spiritus: id ē mgerentiū consolator. b Quem ego mittaz vobis a pfe. Ly. In hōstē dit spm̄ sanctū a se pcedere: inq̄ntū dicit se illuz mittere. c Spiritū veritatē. quia docet vos omnes veritatē: sed ecōtrario spiritus malignus docet omē mendaciā. d Qui a pfe procedit. Lyr. ex hoc arguit gre-goriū spiritū sanctū nō procedere a patre z non filio: sed hoc nō est verū: qz qd dē patre dicit: conuenit filio: qd christi ani tenentur credere: qd sp̄s sanctus procedit a patre z filio. e Ille testimoniu phibebit de me. Nam spiritus

Dominica post Ascensionis dñi Evangelium Joannis. xv. d. in fine. vsqz: Hec locutus sum. Reliquū vō. xvi. a. in principio.

In illo tempore. Dixit iesus discipulis. Cū venerit a paraclētus quem ego mittā vobis a

patre spiritum veritatis qui a patre procedit: illē testimoniu phibebit de me: et vōs testimonium phibebitis: quia ab initio mecum

sanctus testimoniu phibuit christo in hoc qd apłs tales fecit: qd sciverūt z audebāt p̄dicare euāgeliū z fidem christi corā oibus intrepide. Quē hōmīnes prius illiterati z simplices de profūditate scripturarū subito plene loquebant in oibus linguis: fuit maximū signū ad cōfirmandū fidē christi. f Cū vos testimoniu phibebitis. scz p̄dicādo omib' populis. g Quia ab initio mecum estis. Lyr. Nō est intelligēdū q fuerint cū eo in principio vitę eius: sed ab initio p̄dicatiōis sue: qn̄ incepit docere z miracula facere.

q 4

A peccatorem qui ipsum negat factis: testi-
monium christo reddidit. **U**n apostolus:
Xiii. i. d. **C**onfiteatur se nosse deum: factis autē ne-
gant. Peccator enim quandoq; pro vno
denario negat christum cū in nomine eius
scienter periurat.

De exco-
municato
maior

Joā. 15. a

Sequitur hic in euā-
gelio presenti. **A**bs-
q; synagogis faci-
ent vos. **A**bi notā
dū q; exco-
municatio maior valde ti-
mēda ē. ppter tria.
Primo: quia exco-
municatus separa-
tur a deo et omni-
bus christi fidelib;
tā in vita q; in mor-
te: sicut palmes a
vite. vnde dicitur:
Ego sum vitis ve-
ra: et vos palmites
et sic palmes absci-
sus nihil valet am-
plus nisi ad ignē: sic exco-
municatus ma-
iori excommunicatione.

B Secundo: quia
exco-
municatus priuat^o est merito passio-
nis christi et omnium sanctorum: et etiam
omnibus missis/orationibus/eleemosynis/
et omnibus suffragiis/indulgentiis: et om-
nibus bonis ecclesie: et omnino totaliter
remanet nudus et miser/et miserabilis/et
pauper/et cecus. Et propterea dicit Au-
gustinus: Nihil debet christianus sic for-
midare/sicut separari a corpore christi sci-
licet per excommunicationem maiorem.
Tertio: quia exco-
municatus multos in-
ficit: quia omnes qui participant ei scien-
ter publice denunciato. **U**n dicitur in de-
creto. **C**ommunicans exco-
municato inde-
bite exco-
municationem incurrit. xj. q. iij.
p̄cipue. et. c. si quis episcopus. **U**nde ē
morbis contagiosus sicut lepra: ideo ab
hominibus sicut lepra debet vitari: nam
magna infamia est et vituperiū/ab eccle-
sia expelli/vel vitari ab hominibus sicut
leprosus. **U**nde exco-
municatis ē magis
infamis q; iudæus vel saracenus: quia cū
illis habemus plus loqui q; cum excom-

municato. **U**nde dicit in decreto. **P**aga-
no plus licet communicare q; excommu-
nicato. xj. q. iij. ad mensam. **E**t iam dictis
patet q; periculosum est communicare ex-
co-
municato: sed peccatis nostris exigen-
tibus de excommu-
nicato maiorē ho-
die curatur modi-
cum: sed de partici-
patione cum exco-
municatis quasi ni-
hil curatur. **U**nde
hoc exempluz legi-
tur: q; demoniacus
interrogat^o a quo-
dam: an exco-
muni-
catio vel peccatus
plus placeat dia-
bolo? **R**espondet:
exco-
municatio ma-
ior: quia per illum
plures inficiuntur:
et quādoq; excom-
municatus ducen-

In die sancto Pentecostes

Euangeli-
um Joan-
nis. XIII. c.
in fine.

In il-
lo tem-
pore. **D**ixit
iesus disci-
pulis suis.

tos inficit vna die: sicut in conuiujs et ce-
bis: et sic de alijs.

Si quis diligit me: sermonē
meum seruabit. **J**oānis. xiiii.
Hoc euangeliū locutus est do-
minus noster iesus christus ad di-
scipulos suos anno eius. xxxij. ij. kalend.
Aprilis. luna. xiiij. quinta feria cēns domi-
ni. indictione sexta. **A**n̄te initium illius euan-
gelij scribit sanctus Joānes in eodem ca-
pitulo: q; christus dixit discipulis suis: **Q**ui
habet mandata mea et seruat ea: ille est q;
diligit me: qui autē diligit me/ diligetur
a patre meo: et ego diligam eum: et mansi-
festabo ei meipsum. **T**ūc statim sequitur
euangeliū hodiernum. **S**i quis diligit
me: sermonem meum seruabit. **S**icut. **H**o-
die recolat ecclesia illam superabundantē
et excellentem donationem spiritus sancti
que ē facta discipulis quinquagesima die
a resurrectione: quando repleti sunt om-
nes spiritus sancto. **S**ed quia spiritus san-
ctus qui est amor patris et filij hodie mit-
titur: idcirco hodie legitur euāgelium in
quo agitur de dilectione quā deus nobis

D

Postilla

A Quia pater maior est me. **Z** yra non p̄m deitatem: in qua filius eius p̄qua lis patri est: sed p̄m humanitatem in qua filius est minor patre. **b** **E**t nūc. **T** ho mas. existens vobiscum passibilis et mor tal. **c** **D**ixi vobis. scilicet q̄ per passionē vado ad patrem. **d** **D**ixi usq̄ fiat: vt cum factū fuerit credatis. **Z** yra. scilicet q̄ non t̄m sum homo: sed etiā deus: qui certitudine liter p̄dico futu ra contingētia: q̄d est propriū ipsius dei: p̄m q̄ dicitur: **El. 41. f.** Annūciate nobis que futura sunt: et dicem⁹ q̄ diē estis.

Circa p̄sens euange. vbi dicit: Ad eū veniem⁹: et ināstionē ap̄d eū faciem⁹. **M**o tandū q̄ sic **D**ugo de prato dicit: q̄ apo stoli fuerint pleni sp̄sancto ostēdit quā druplici signo. **P**rimū ē in tribulatiōib⁹ et in infirmitatib⁹ nō murmurare: nā vas plenū nō refo nat dū tāgūt: s̄ vas cuū: sic apli i infirmitatib⁹ nō murmura uerūt. vñ: **E**cce ego mitto vos sicut agnos i medio lupoz imo apli n̄ solū nō murmurauerūt in p̄secutiōib⁹ et tribu lantiōib⁹: s̄ gaude bāt. vñ: **I**bant apli gaudentes a p̄spectu oculū: qm̄ digni habiti sūt. p̄ noie iesu p̄tumeliā pati. **C**ū apls: s̄ et glīamur i tribulatiōib⁹. **S**e cundā ē firmiter cō sistere. **M**ā res ple na stat firma: sic a postoli postq̄ sp̄i tūscm̄ receperūt i fide et bonis ope rib⁹ firmē steterūt.

Quadrupla signo ostendit q̄ apli erant pleni sp̄i tusanaco

Lu. 10. a.

Ad cor. iudicari Act. 5. Non me trunquet. s̄ p̄.

Rom. 5. a

Rom. 8. a

best. 10. e

mat. 19. b.

^{§ in hoc q̄ mutabo locum}
q̄uia pater maior mē est. **E**t nūc ^{§ futuram}

dixi vobis priūsc̄ fiat: vt cum fa ^{§ vt noscam}

etum fuerit credatis. **I**am non ^{§ id est diabolus qui p̄t̄ et p̄ceptor}

multa loquar vobiscum: venit ^{§ mundanorum. § in hoc q̄ mutabo locum}

enim princeps huius mundi: et ^{§ de peccatis}

in me non habet quicq̄. **S**ed vt ^{§ per experientiam mortis mee.}

cognoſcat mundus: quia diligo ^{§ vt propter honorem patris}

patrem: et sicut ^{§ de iusticia dicēda sacerdotibus et scribis.}

dixi mibi pater: sic facio ^{§ impropereando illis}

in fide et bonis ope ^{§ peccata: ideo monar. p̄pter iusticiam. In quo nobis}

rib⁹ firmē steterūt. ^{§ relinquit obediē. et q̄d documentū}

nam nec reges nec principes mundi cū ^{§ ad quā semper accipit. et p̄terit. iuxta illud Heb. 11.}

tormētis: nec caro propria cū oblectamē ^{§ p̄dinamū in aurbare. et cō. et cō. et cō. et cō. et cō.}

tis: nec demones cum tentamētis potue ^{§ qm̄ p̄p̄osito sibi gaudet. p̄terit. et cō. et cō. et cō.}

runt ipsos mouere. vñ: **Q**uis nos separa ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

bit a charitate dei: quasi diceret nullus. ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

Tertū est plenitudinē effundere: ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

Nam fons plenus effundit aquam: sic apostoli ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

tanq̄ plenus fons et supercrescens: totū ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

mundū gratis et donis spiritalibus re ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

pleuerunt. vñ dicit: **F**ons parvus creuit ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

in fluiū maxim: et in aquas plurimas re ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

dūdauit. **Q**uartū est nihil pl⁹ recipi: ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

Mā vas plenū nihil pl⁹ recipit: sic apostoli ni ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

hil terrenū et spiritalianco alienū recepe ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

perunt: vñ nec diuitias nec honores: nec ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

delicias corpis ampl⁹ accipe voluerunt. ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

Cū dixit petrus apostol⁹. **E**cce nos reli ^{§ p̄terit. et cō. et cō. et cō. et cō.}

06.14.

B

06.14.

Feria. II. Pentecostes

Equimus omnia / et secuti sum? te. An etia apostolus. Omnia arbitratus sum vt ster cora vt christum lucrī. etc. Si autē q̄s vult scire an spiritus sancto plenus sit: predicta quatuor in se cōsideret: et sic bonā spem habet q̄ hodie recipit spiritū sanctū cum apostolis.

Postilla

Sic deus di. mundū. Jo. annis. iij. Historia hui? euāgelij cōpleta est anno christi. xxxij. kalen. Aprilis. feria. vj. nonas maij. sabbato. luna. xv. inditione. vj. Sed dñs hoc locut? est anno eius. xxxij. vj. nonas maij. sabbato. luna. xij. inditi. v. An̄ in̄itiū illi? euāgelij scribit factus Joānes in eodem capitulo: q̄ christ? dixit discipulis suis: Sicut moyses exaltavit serpentē in deserto: ita exaltari oportet filiū hominis: vt om̄is qui credit in ipsum nō pereat: sed habeat vitā eternā. Tunc statim sequit? euāgelij hodiernā. Sic deus dilexit mundum. i. hominē. b. Et filium suum vnigenitum daret. Zira. qui est bonū infinitum. Ex quo apparet maxima dei dilectio. vnde

sed cōtra. Nā in dicitur esse vnigenit? filius. et in dicitur esse vnigenit? filius. et in dicitur esse vnigenit? filius. et in dicitur esse vnigenit? filius.

Rom. 8. f.

c. Daret. Thomas. non vt venderet filiū: sed daret gratis: et liberaliter: nā nullis meritis nostris exigentibus est incarnatus: et crucifixus. b. Et ois qui credit in eum. Zho. fide per dilectionem

Feria. II. Pentecostes Euāgelij. Joannis. III. b. circa mediū.

Nil lo tempore. Dixit Jesus discipulis suis. Sic deus dilexit mundū: vt filiū suū vnigenitum daret: vt om̄is qui credit in eum nō pereat: sed habeat vitā eternā. Nō enim misit deus filium suū in mundum: vt iudicet mundum: sed vt saluet eum. Qui credit in eum nō iudicatur: qui autē nō credit: iam iudicatus est: quia nō credit in nomine vnigeniti filij dei. Hoc est autē iudicium: quia lux

operāte: et vsq; in finē perseuerante. e. C. Hō pereat: sed habeat vitā eternā. Zho. nō in spēs: sed tunc in re. f. C. Hō em̄ misit deus. i. pater. g. C. Filium suū in mundum. Zira. h. in pmo ad uentū suo: tunc em̄ nō venit iudicare: sed magis iudicari pro mundi salute: ideo sequitur. b. C. Sed vt saluetur mundus per ipsum. vnde dicitur: Nō veni vt iudicem mundū: sed vt saluificem eundē. i. C. Qui credit in eum. Zira. tendendo in eum per charitatem. k. C. Hō iudicatur. id est non habet causam vñ condemnēt. l. C. Qui autem non credit: iam iudicatus est. Zira. id est habet in se eam manifestā suę condēnationis. m. C. Quia nō credit in nomine vnigeniti filij dei. q̄ venit p salute mundi. Nā ad salutem peruenit p nomen vnigeniti filij dei.

Joan. 1.

Baria ad hōic mostratu

n. C. Hoc est autē iudicium: quia lux. o. C. Quia lux. Zira. i. christus q̄ est lux

A vera. a **C**enit in mundū. scz carnē assumēdo: et in ea apparens salutē humani generis operādo. **b** **E**t dilexerūt homines magis tenebras. **Thomas** id est delicias carnis et diuicias mundi. **c** **L**uce. id est aperta predicatio. nē christi arguentē peccā. **d** **E**rant enim opera eoz mala. **Tho.** q̄ a luce discordant et tenebras querunt: et ideo dicuntur opera tenebrarum. **e** **O**mnis enim qui male agit. id est q̄ in malis operibus delectatur. **f** **O**dit lucem. que tamē naturaliter oibus est amabilis. **g** **E**t nō venit ad lucem: vt non arguantur opera ei. **Tho.** mas. Omnis enim qui delectat in malis opibus subterfugit lucem predicacionis et veritatis: et odit eos qui mala sua manifestant et reprehendūt. **h** **Q**ui autem facit veritatem. id est opa conformia voluntati dei. **i** **C**enit ad lucē. id est in palam. **k** **E**t manifestent opera ei. **Tho.** scilicet ad aliorū exemplar et edificationem. **l** **Q**uia in deo sunt facta. id est ad glouiam dei. Circa presens euangelium ubi dicitur: Sic deus dilexit mundum: dicit **Hugo** de prator: q̄ maxima charitas dei patris ad hominē quātū ad quattuor demonstrat. Primo: q̄ filius

suum hominē et naturā humanam tanq̄ in spōsam sibi accepit: vt caratur: **hodie** celesti sponso iuncta est ecclesia. **Ecce** mirabilis amor: q̄ imperator: diues: potēs: et pulcher: sapiens et eternus accepit pauperculā / invalidā / insipientē et morte cōdemnatā. vñ dicit **Apostolus**: **M**ul- **g** angelos ap̄bēdit / sed semē abrahe. **Secundo** in eo q̄ eundem filius post q̄ carnē assumpsit fecit triginta tribus annis seruire / hominem erudiendo et informando: et tandem pro ipso redimendo cōstituit eū mori. **Tercio** in eo q̄ homines sibi in filios adoptauit: et fratres christi esse voluit. vnde dicit: **V**idete qualem dilectionem dedit nobis deus: vt filij dei nominemur et simus. **Quarto** et vltimo / q̄ homines sic redemptos et in filios adoptatos heredes regni sui fecit cū filio suo **Jesus** christo. vnde dicitur: **F**ilij dei sumus: si autem filij et heredes: heredes quidem dei: coheredes autē christi.

B **Q**uia in deo sunt facta. **Tho.** mas. Omnis enim qui delectat in malis opibus subterfugit lucem predicacionis et veritatis: et odit eos qui mala sua manifestant et reprehendūt. **h** **Q**ui autem facit veritatem. id est opa conformia voluntati dei. **i** **C**enit ad lucē. id est in palam. **k** **E**t manifestent opera ei. **Tho.** scilicet ad aliorū exemplar et edificationem. **l** **Q**uia in deo sunt facta. id est ad glouiam dei. Circa presens euangelium ubi dicitur: Sic deus dilexit mundum: dicit **Hugo** de prator: q̄ maxima charitas dei patris ad hominē quātū ad quattuor demonstrat. Primo: q̄ filius

Seria. III. Pentecostes. Euā.

Joānis. X.
a. i principio
In il
lo tem
pore. Dixit
iesus disci
pulis suis.
Amē amē

Maxima charitas dei ad hoies demonstrat quattuor.

Deo. d.
Ex quo sicut dicitur: **Non** qui in ap- **sentia** sunt. q̄ **fratres** **non** habet motū. **Chri-** **sti.** in **terris** **res-** **ta-** **ta.** **quino** **modo** **ex-** **cal** **facilis** **est.** **q̄** **ve-** **ro** **si** **gratia** **lu-** **ci** **habet.** **in** **tepe-** **rit.** **nullo** **modo** **tra-** **ns-** **gredietur** **illi-** **lucē** **dilect.** **q̄** **suis** **pradicator** **habet.** **et** **de-** **ter-** **ribilibus** **insequen-** **tur.**

D
1. Joā. 3. a.

Ro. 8. c

Postilla

Aben amē dico vobis etc. **Postilla** **Joānis. x.** **H**istoria huius euāgelij facta est anno christi. xxxij. vi. kalē. **O**ctobris sabbato. in ditione. v. luna. xij. **A**n̄te initū illius euāgelij scribit sanctus **Joānes** in p̄cedēti ca. q̄ christus dixit: **I**n iudiciū ego in hūc

Feria. III. Pentecostes

E mundum veni: ut qui non vident videant: et qui vident cęci fiant. Et audierunt quodam ex pharisęis qui cum ipso erant. Et dixerunt ei: Nunquid et nos cęci sumus. Dixit eis Iesus. Si cęci essetis non haberetis peccatum. *L. y. quia si non vidissent opera christi: haberet aliquam excusationem de hoc quod non crediderunt. Nunc vero dicitis quia videmus: peccatum vestrum manet: id est aggrauatur. Tunc statim sequitur euangelium hodiernum.* Amen **amē dico vobis.** *Thom. id est in veritate dico vobis.*

a *Qui non intrat per ostium,* id est per me humilem et pauperem.

b *In oui. ouium,* id est in congregationem fidelium et in ecclesiam dei: in qua grex divinus continetur: sed ascendit aliunde: sive per pecuniam: sive per falsam iusticiam: sive per violentiam.

c *Ille fur est,* rapiendo quod non est suum.

d *Et latro,* retinendo quod rapuit. *L. y. hoc faciunt mali homines statum prelationis indebite assequentes.*

e *Qui autem intrat per ostium* id est per christum.

f *Pastor est ouium:* huic ostium aperit. *L. y. i. spāssance* reuelat veritatem ut sciat oues pascere.

g *Et oues vocat eas.* *L. y. id est doctrinam recipiunt.*

h *Et proprias oues vocat.* id est certissime nouit dominus quod sunt eius: et vocat eas non solum voce exterioris predicationis: sed interne inspirationis.

i *Et educit eas.* *L. y. de tenebris ignorantie.*

k *Et cum proprias oues emiserit ante eas vadit:* per exempla bonorum operum.

l *Et oues illi sequuntur.* s. exempla et vestigia sui pastoris.

m *Quia sciunt vocem eius.* per inspirationes diuinas.

n *Alieni autem non se.* scilicet quod est alienum a deo vita et doctrina: sicut hereticus et quilibet peruersus doctor.

o *Sed fugiunt ab eo:* quia non nouerunt vocem alienorum. id est non approbant nec sequuntur. *Sorra.* Isti alieni sunt pseudo prophete: de quibus dicitur: Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouium: intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

p *Hoc prouerbius dixit eis Iesus: illi autem non cognouerunt quod loqueretur eis.* *Thom. i. non intellexerunt quod esset pastor: quod fur: et quod oues.*

q *Dixit ergo eis Iesus: Amen amen dico vobis: quod ego sum ostium ouium.* per quod intrant oues ad fidem.

A Omnes quotquot venerunt ante me. Thomas scilicet ex se: non missi v[er]o non inspirati a deo. **b** Fures sunt. re- r[ati]o et dignitat[is]. **c** Et latrones. anima- r[ati]o: q[ui] eas occidit per falsam doctrinam.

eu[an]gelii vbi dicit: Per me si q[ui]s introie- rit. Notand[um] q[uo]d Hugo de prato dicit: q[uo]d christus dei filius propter nostr[am] salutem quattuor itinera peregit. Primum fuit de celo in terr[am] veniedo: qu[an]do carn[em] assu- p[er]it de gloriosa vir- gine maria. Unde

L christ[us]. 4. iunera p[er]e- git. ar. p[er] nos

d Ego s[um] ostiv- um: per me si q[ui]s introierit. scilicet in ecclesi[am] et socie- tatem fidelium.

s ibi est distributio accommodata: omnis em[en] distri- buit p[er] his t[em]p[or]e qui ante christu[m] venerit per se et le- qu[er]et ip[s]os: quer[en]do no[n] laud[em] dei et christi eius: non em[en] loquit[ur] de patriarchis et p[ro]phetis: qui no[n] ex se sed a deo missi venerunt.

e Saluabitur per gratiam. **f** Et ingrediet[ur]. scilicet ad contemplanonem deitatis. **g** Et egrediet[ur]. scilicet ad considerationem gloriose humanita- tis in christo.

a Omnes quotquot venerunt ante me fures sunt et latrones: sed no[n] audierunt eos. **E**go sum ostiv[us]: per me si quis introierit sal- uabitur: et ingrediet[ur] et egrediet[ur] et pascua inueniet. **F**ur non venit nisi ut fure[m] et mactet et p[er]dat: ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant.

s aiari[us] quas seducit. *s* p[ro]p[ri]a r[ati]o[n]e s[er]vato. *s* laudat non audietes: q[uo]d non faceret de p[ro]phetis immo redargueret no[n] audietes eos *s* v[er]ba eterne que ad hunc. *s* s[er]vato p[re]cepta mea *s* contemplan[do] deitatem meam in trina dulce- dine videndi meam *s* corporali sensu et eterna refocillatio[n]e: hec em[en] vera pascua sunt animi et cor- poris gloriose *s* pseudo. *s* q[uo]d no[n] est suu[m]. *s* p[er] seductione[m] *s* p[er] imitatione[m] male doctrine. *s* gratia. *s* oves. *s* qu[an]do gratia consummabit[ur] in gloria que dicit[ur] consummata gratia. *s* p[er] gratia[m] ad p[er]ficiendum. *s* p[er] gratia[m] ad p[er]ficiendum.

Jo[ann]es. 16. f. **E**rii a patre et ve- ni in mundum. Et h[ic] iter fuit p[er] nos: q[ui] p[er]nalitates huma- ne nature assu[m]p[er]it: unde. Vere l[ingu]a res no[n] ipse tulit: et do. no. ipse porta. quia hic in mundo xxx. annis. vixit: et nunq[ui]d risit. Secun- dum iter fuit de mu- do ad inferos descen- dendo: q[ui] sedentes i[n] tenebr[is] visitavit: et h[ic] fuit iter victori- osum: q[ui] portas in- ferni cofregit. Ter- tium fuit de inferno ad mundu[m] redendo: q[ui] p[er] fractis inferis cu[m] mag[is] h[ic] a mortuis surrexit. Quar- tum fuit de mundo ad celu[m] ascendendo: q[ui] i[n] die ascensionis videti b[e]n[e]dict[us] eleuat[us] est: et nubes suscepit eum ab oculis eor[um]: et hoc iter fuit valde gaudiosu[m]. v[er]o: Asc[en]dit de[us] in iubilatio- ne et dominus r[ati]o. **E**mo pot[est] v[er]e ni. r[ati]o. Jo[ann]es. vj. Histo. hui[us] eu[an]g[el]ii. facta e[st] anno christi. xxxij. xviii. kal[endas] maij. fe. iij. id[us] a. xliiij. indi. v. An[no] incit[us] illi[us] eu[an]g[el]ii.

b Et pascua inueniet. q[ui] v[er]a q[ui] consideratio est delectabilis et locu- da. v[er]o: Reg[is] in de- coze suo videbit[ur].

h Tur et pascua inueniet. Fur non venit nisi ut fure[m] et mactet et p[er]dat: ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant.

Esa. 55. b. **D** *s* q[uo]d no[n] est suu[m]. *s* p[er] seductione[m] *s* p[er] imitatione[m] male doctrine. *s* gratia. *s* oves. *s* qu[an]do gratia consummabit[ur] in gloria que dicit[ur] consummata gratia. *s* p[er] gratia[m] ad p[er]ficiendum. *s* p[er] gratia[m] ad p[er]ficiendum.

B Fur id est qui c[on]tra p[ro]p[ri]etate[m] meam no[n] ingre- ditur. **K** Non venit nisi ut fure[m] id est v[er]o sibi usurpet dominatu[m] et hono- re[m] in plebe. **L** Et mactet. per falsas doctrina[m]. **M** Et p[er]dat. i. mittat i[n] d[omi]natio[n]e[m] eterna[m]. **N** Ego veni ut vitam habeat. Thomas. in p[re]sen- ti p[er] gratiam. **O** Et abundantius ha- beat. in futuro p[er] gloria[m]. unde dicit: Oculu[s] no[n] vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit q[uo]d p[ar]auit deus his q[ui] diligunt eum. Circa p[re]sens

Feria. III. Pentecostes **E**u[an]gelium Jo- hannis. VI. e. quasi in me- dio. **I**n il- lo tem- pore: Dixit Jesus tur- bis iudeo[rum]:

Nemo pot[est] v[er]e ni. r[ati]o. Jo[ann]es. vj. Histo. hui[us] eu[an]g[el]ii. facta e[st] anno christi. xxxij. xviii. kal[endas] maij. fe. iij. id[us] a. xliiij. indi. v. An[no] incit[us] illi[us] eu[an]g[el]ii.

In il- lo tem- pore: Dixit Jesus tur- bis iudeo[rum]:

Esa. 55. c. **E**sa. 64. b. **E**sa. 64. c.

D **E**sa. 46. **P**ostilla

Feria. III. Pentecostes

scribit sanctus Joanes in eodē ca. q̄ iudei murmurauerunt de illo d̄bo qd̄ christus dixit: Ego sum panis viu⁹ qui de celo descendit: ⁊ dicebant: Nōne hic est filius ioseph/ cuius nouimus patrem et matrem.

quomodo ergo dicit: quia de celo descendit: Respondit ⁊ iesus ⁊ dixit eis: Nolite murmurare inuicē. **A** Memo potest venire ad me. **B** Pater qui misit me traxerit eum. **C** Et ego resuscitabo eum in nouissimo die. **D** Scriptum est in prophetis: Erunt omnes docibiles dei. **E** Omnis qui audiuit a patre et didicit uenit ad me. **F** Non quia pater uidit quisque nisi is qui est a deo eternā. **G** Hic uidet patrem. **H** Amen amen dico uobis: qui credit in me habet uitam eternā. **I** Ego sum panis uitę: pateres uestri manducauerunt manā in deserto ⁊ mortui sūt. **K** Hic est panis de celo descendens: ut si quis ex ipso manducauerit nō morietur. **L** Ego sum panis uitę qui de celo descendit: si quis manducauerit ex hoc pane uiuet in eternū. **M** Et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi uita.

⁊ nisi is qui est a deo. scilicet filius qui naturaliter procedit a patre. **A** Amen amen dico uo. qui cre. in me ha. uita eterna. **B** Ego sum pa. uite. q̄ ille ē uere panis q̄ pōt p̄seruare a morte ⁊ dare uitā eternā: tal panis est christ⁹. **C** Pateres ue. mā. ⁊. p. cl. ānos. **D** Et mortui sunt. oēs corporali morte. **E** Hic ē panis de celo descen. ⁊ incarnationē quas p̄figurabat manā. **F** Et si quis ex ipso mandu. is digne. **G** Non morietur. **H** in presenti per culpam ⁊ in futuro p̄ eternam p̄nam. **I** Ego sum panis uiu⁹. id est uiuificās comedētē. **K** Qui de celo descendit. ut essem panis hominū qui erat panis angelorū. **L** Si quis manduca. ex hoc pane. in eternū. q̄ iste panis in mādu cantē nō cōuertit: sed eum in se uertit: s̄m q̄ dicit beatus Aug⁹. **M** Nec tu me mutabis in te: sicut cibū carnis tuę s̄ tu mutaberis in me. **N** Et panis quem ego dabo. caro mea est. **O** Ipsi enim caro christi et ipse totus christ⁹ ibi dicitur dicitur s̄m dei ⁊ aiam.

⁊ per fidem
⁊ per inspirationē
⁊ ad plenā gloriā
⁊ quē traxerit
⁊ id est quotquot edocēbuntur fide christi erunt docti a deo
⁊ per inspirationē
⁊ per consensum sanctę inspirationis
⁊ per fidem
⁊ nō propterea sensibiliter
⁊ uidit illū corpali⁹ oculis
⁊ filius. ⁊ p̄ generationē
⁊ fide formata. i. bonis opib⁹ decorata
⁊ q̄ sequit̄ fidelit̄ operātes sicut denari⁹ diuip⁹
⁊ q̄ exiit egyptū. ⁊ q̄ nō p̄stabat uitā eternā
⁊ uerbo: quē manna significabat
⁊ digne sum p̄serit. ⁊ si p̄serat in grana
⁊ potēs uitā dare. ⁊ p̄ incarnationē
⁊ q̄ realiter s̄ specie panis p̄inet. ⁊ qui in morte ex cibo: sic uiuificatur ex cibo.

A

Exil. Doc. 11

Pol

30

30

Postilla **E**rat homo ex phariseis natus... **E**rat homo ex phariseis natus...

orum: qui iam conspirauerant/ ut si quis eum confiteret christum: extra synagogam fieret. Et dixit ei: Rabbi: scimus quia a deo venisti magister. **L**yr. id est certum est mihi quod tua doctrina vera est et a deo data: et non hu-

In octava Pentecostes. Evangelium Joannis. III. a. in principio capituli.

In illo tempore. Erat homo ex phariseis nomine Nicodemus princeps iudeorum: hic venit ad iesum nocte: et dixit ei: Rabbi: scimus quia a deo venisti magister. Nemo enim potest hec signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cum eo. Respondit iesus et dixit ei: Amen amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit denuo: non potest videre regnum dei. **B**ic dicit ad eum nicodemus: Quomodo potest homo renasci cum sit senex: nunquid potest homo in ventre

matris conceptus: et non hu- manitus confictus. **N**emo enim potest hec signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cum eo. Respondit iesus et dixit ei: Amen amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit denuo: non potest videre regnum dei. **N**on potest videre regnum dei. **L**yr. **C**isto enim dei non potest hominibus concipere nisi per gratiam: et ad hanc gratiam consequendam requiritur generatio spiritualis: per quam homines sunt filii dei: et per consequens heredes vite celestis. **D**icit ad eum nicodemus: Quomodo potest homo

Erat homo ex phariseis natus... **E**rat homo ex phariseis natus... **E**rat homo ex phariseis natus...

Bic dicit ad eum nicodemus: Quomodo potest homo renasci cum sit senex: nunquid potest homo in ventre...

In illo tempore. Erat homo ex phariseis nomine Nicodemus princeps iudeorum: hic venit ad iesum nocte: et dixit ei: Rabbi: scimus quia a deo venisti magister. Nemo enim potest hec signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cum eo. Respondit iesus et dixit ei: Amen amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit denuo: non potest videre regnum dei. **B**ic dicit ad eum nicodemus: Quomodo potest homo renasci cum sit senex: nunquid potest homo in ventre...

In illo tempore. Erat homo ex phariseis nomine Nicodemus princeps iudeorum: hic venit ad iesum nocte: et dixit ei: Rabbi: scimus quia a deo venisti magister. Nemo enim potest hec signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cum eo. Respondit iesus et dixit ei: Amen amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit denuo: non potest videre regnum dei. **N**on potest videre regnum dei. **L**yr. **C**isto enim dei non potest hominibus concipere nisi per gratiam: et ad hanc gratiam consequendam requiritur generatio spiritualis: per quam homines sunt filii dei: et per consequens heredes vite celestis. **D**icit ad eum nicodemus: Quomodo potest homo

In octava Pentecostes

Erenasci cum sit fener: nunquam potest in ventre matris sue iterum. in. et renasci. q. d. non: quia quantitas non permittit. **A** Respondit iesus: Amen amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto, non potest introire in regnum dei.

Et nescis vbi veniat aut quid vadat. **A**n Aug' dicit: quod illa verba de spiritu sancto intelligenda sunt: quibus in prophetis et in scripturis sacris loquitur: sed principium huius scripturae. spiritus sanctus et eius finis. scilicet beatitudo celestis nobis occul-
Sola fide tenent. **S**ic est omnis qui natus est ex spiritu sancto: id est in vita spirituali constituitur. **R**espondit nicodemus et dixit ei: Quomodo possunt haec fieri. **B**orra. In hoc notatur diligentia in nicodemus: quia non cessavit querere donec intelligeret.

Hoc autem intelligitur de novo. Eruditio in dicitur: quia baptis-
mus est vere sanctus ad salutem: et sic regnum ecclesie ministrat. **E**t baptis-
mus est in-
mensa et fons. **H**oc per-
cipienda. quia quilibet
nisi baptis-
mus non
percipit. **E**t in
magna. **H**oc
ab imperatoribus
cerantur.

Et quod natus est ex spiritu sancto. id est constituitur in vita carnali. **A**n mireris. id est non debes admirari. **Q**uia dixi tibi: oportet vos nasci de. quia non loquitur de generatione carnali de qua tu arguis: sed de spiritali. **S**piritus vbi vult spirat. scilicet dando gratiam cui vult. **A**n: Cui vult miseretur: et quem vult indurat.

Rom. 9. d.

Mat. 10. c.

Matris suae iterum introire et renasci. **R**espondit iesus. Amen amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non potest introire in regnum dei. **Q**uod natus est ex carne caro est: et quod natus est ex spiritu sancto spiritus est. **N**on mireris quia dixi tibi: oportet vos nasci de novo. Spiritus vbi vult spirat: alia generatione. **I**n scripturis et prophetis vel in terra per apertum aliquid signum.

Et vocem eius audis: et nescis vnde veniat aut quo vadat: sic est omnis qui natus est ex spiritu. **R**espondit nicodemus et dixit ei: Quomodo possunt haec fieri. **R**espondit iesus et dixit ei: Tu es magister in israel et haec ignoras. **B**orra. quia si diceret. Te iudaei magnum doctorem reputant: et tamen ignoras fidei initium et viam salutis. **A**men amen dico tibi: quia quod scimus loquimur. ego et mei apostoli. **E**t quod vidimus testamur: et testimonium nostrum non accipimus. **S**icut qui renatus est ex spiritu sancto et veritate: non est in mundo. **E**t quod vidimus testamur: et testimonium nostrum non accipimus. **S**icut qui renatus est ex spiritu sancto et veritate: non est in mundo. **E**t quod vidimus testamur: et testimonium nostrum non accipimus.

Et nescis vbi veniat aut quid vadat. **A**n Aug' dicit: quod illa verba de spiritu sancto intelligenda sunt: quibus in prophetis et in scripturis sacris loquitur: sed principium huius scripturae. spiritus sanctus et eius finis. scilicet beatitudo celestis nobis occul-
Sola fide tenent. **S**ic est omnis qui natus est ex spiritu sancto: id est in vita spirituali constituitur. **R**espondit nicodemus et dixit ei: Quomodo possunt haec fieri. **B**orra. In hoc notatur diligentia in nicodemus: quia non cessavit querere donec intelligeret. **R**espondit iesus et dixit ei: Tu es magister in israel et haec ignoras. **B**orra. quia si diceret. Te iudaei magnum doctorem reputant: et tamen ignoras fidei initium et viam salutis. **A**men amen dico tibi: quia quod scimus loquimur. ego et mei apostoli. **E**t quod vidimus testamur: et testimonium nostrum non accipimus. sic pbatum certum. **S**i terra renata dixi vobis. **T**ho. de regeneratione baptismi qui fit in aqua et spiritu: et non creditis. **Q**uod si dixerem vobis celestia creditis.

Alez generatione eternam filii dei a patre
z filio creditis. **¶** **N**emo ascendit
in celu. i. nemo habet virtute illuc ascen
dendi ppria potestate. **¶** **N**isi a de
scendit de celo filius hois qui est in
celo. per pntia z
immensitate diui
nitatis: ergo quili
bet homo qui asce
dit z saluatur asce
dit per christum.

¶ **E**t si moyses
exaltauit serpe
tem in deserto.
hic christus agit de
sua passione: a qua
virtute habet ba
ptismus et omnia
alia sacramta/ di
cens: Sicut moy
ses exaltauit serpe
te: vt legit: q mur
murantibus iude
is contra deum et
moysen dicentibus:
Anima nra nause
at sup cibo isto le
uissimo: imisit do
minus serpentes ig
nitos qui eos iter
ficiabant. Claman
te autem moysa ad
dominu: iussit do
minus serpentem
feri eneam z affigi
in palo: vt aspicien
tes in eu percussi a
serpentibus sana
rent. Hic serpens
fuit figura passio
nis christi: quia serpens eneus affixus in
palo fuit christus innocens affixus in pa
tulo crucis: ad cuius aspectu. s. per fide
et amore sanat in nobis venenu peccati
z ignite concupiscetie. **¶** **I**tra exaltari
oportet filiu hois. **¶** **T**ho. Hic ostendit
modu sue passionis: voluit autē dñs no
ster iesus christus illo modo moui. s. exalta
tus i cruce: vt sicut terrā purgauerat sua

¶ **E**t nemo ascendit in celu nisi qui
descendit de celo: filius hominis
qui est in celo. Et sicut moyses
exaltauit serpentē in deserto: ita
exaltari oportet filius hominis:
vt ois qui credit in ipsum no pe
reat sed habeat vitam eternam

modo predicto. primium. secundum
per illum qui est caput ascendunt omnia eius
membra. Nullus autē sit membru christi nisi per
spiritualem generationē.
in diuinitatem.
in remediu s eneam.
in cruce
sed nulli proderit nisi deno natus
et renascat si facultas adert.
et renascat si facultas adert.

**In festo corporis christi. Quā
gelium. Jo
annis. VI. f.
quasi circa
funem:
¶**
Fail
lo tem
pore. Dixit
Iesus disci
pulis suis:

ebant nō erāt fideles: puuli nō sanabant.
Secundū remediū fuit circūciso tēpore
abrae: qz deus mandauit abrae: vt ipsi et
posteri eius deberēt circūcidi. Tertiū re
mediū fuit baptisimus quē christus instituit:
qui nō solū purgat peccatū originale z
actuale: sed etiā aperit celū: quod circūci
sio nō fecit: z hoc facit baptisimus in vir
tute passionis christi. Et in signum huius

conuersione: ita purgauerat z aerem z
oia celestia sua passione: vt terrena cū ce
lestib' pacificaret: ideo stetit qsi medi' in
ter. celū z terrā: vt patet p ap'lm di. pacifi
cās p sanguinē crucis eius: siue q sunt in
terr: siue q in celis
sunt. **¶** **E**t ois
q cre. in ip. s. ve
ra fide. s. **¶** Non
pereat. morsu ser
pētum. i. demonū
infectione vitiorū
z morte supplicio
rū. **¶** **S**ed ha
beat vita etna.
hic in spe et postea
in re. **¶** Circa pñs
euan. vbi dicit: **N**isi
qs renas. fu. **N**otā
dū q **L**ou. de pra
dic q de a pncipio
mū vltz mō ptra
pctū originale tol
ledū remedia ordi
nauit. **N**ā hō fecit
morbū: z de' fecit
remediū. **¶** Primū
remediū fuit sacrifi
ciū p adult: z inde
ē q antiq pñs deo
sacrificiū offerebāt
si aut puuli morie
bant nō vltz liberi
arbitri: sufficiebat
eis fides parentū:
vt sic fuit a parēti
bus itroductū pec
catū: ita p eosdē de
leret: si aut paren
tes puuloy q mori

¶ **R**emedia
cōtra origi
nale pctm:
de q. 4. sen
ten. dist. 1.
¶ **D**ifferētia
iter baptil
mū z arcu
altonem

¶ **Q**u. 2. a.
¶ **B**is contra deum et
moysen dicentibus:
Anima nra nause
at sup cibo isto le
uissimo: imisit do
minus serpentes ig
nitos qui eos iter
ficiabant. Claman
te autem moysa ad
dominu: iussit do
minus serpentem
feri eneam z affigi
in palo: vt aspicien
tes in eu percussi a
serpentibus sana
rent. Hic serpens
fuit figura passio
nis christi: quia serpens eneus affixus in
palo fuit christus innocens affixus in pa
tulo crucis: ad cuius aspectu. s. per fide
et amore sanat in nobis venenu peccati
z ignite concupiscetie. **¶** **I**tra exaltari
oportet filiu hois. **¶** **T**ho. Hic ostendit
modu sue passionis: voluit autē dñs no
ster iesus christus illo modo moui. s. exalta
tus i cruce: vt sicut terrā purgauerat sua

In festo Corporis christi

Postilla

Exiit de latere christi sanguis et aqua
Caro mea vere est cibus: et
sanguis meus vere est po-
tus. Joannis. vi. Historia
huius Evangelij facta est anno

christi. rriij. rviij.

kalen. Maij. feria

iiij. inditide. v. luna

xxiiij. An initiu illi

us euangelij scribit

sanctus Ioanes in

eodem ca. q. christus

dixit turbis iudeo-

rum: Amen amen

dico vob: nisi man-

ducaueritis carne

filij hois et biberi-

tis eius sanguine:

no habebitis vita

in vob. Tunc post-

modu sequit euan-

gelium hodiernu.

Caro mea vere est

cibus. Sic christo

loquit de sacrame-

to eucharistie: in q

sacramento conti-

net vera caro chri-

sti crucifixi i cruce:

et sanguis eius ef-

fusus in passione/ di-

cens: a **C**aro

mea vere e cib:

et sanguis meus

veree pot. **L**y.

Caro ei et sanguis

christi reficiunt ani-

ma q immortalis est:

cibus aut corpora-

lis reficit tm corpus quod est corruptibi-

le. Unde Aug. Lu in cibo et potu hoies

id appetat: vt omnino no esuriat neq siti-

ant: hoc veraciter no pstat nisi iste cib et

potus: qui eos a qbuis sumit immortales

et incorruptibiles reddit: et facit socios sa-

etozum: vbi pax erit et vnitas. **Q**ui

manducat meam carne. spuali manducati-

one. **E**t bibit meu sangui. per di-

lectione. **I**n me manet et ego in

eo. **T**ho. In ia dictis vobis dat christus in-
telligere differentia istu cibi ad alios car-
nales cibos: alij em cibi couertunt in ma-
ducante: iste cibus maducante in se puer-
tit: vt dictu est de festo augustino. **N**o me-

mutabis in te sicut

cibu carnis tue: sed

tu mutaber i me.

Sicut misit

me viuens pater:

Tho. i. hoies fe-

cit. **E**t ego vi-

uo ppter patre.

referedo tota vita

meam ad ipsum.

Et ad madu-

cat me: et ipse vi-

uet ppter me. qz

vnimur deo p fide

et dilectione in pce-

ptione sacramta.

Hic e panis

q de celo descen-

dit. id e de sinu pa-

tris. Anselm. **E**t

panis angeloz ma-

ducaret homo/ rex

angeloz factus est

ho. **M**on si-

cut manducaue-

runt patres ve-

stri mana in de-

serto: et mortui

sunt. **L**y. **E**t ideo

no fuit vere cibus

egleis: s tm figu-

ra eius: quis vitam

spualenon confere-

bat: sed eandem dari

in hoc sacramento figurabat. Sicut em

mana deuotis et gratis dabat oim ciboz

delectamentu: malis aute erat inspidu.

Un dicitur: Anima nostra nauisat super

cibo isto leuissimo. Sic eucharistia digne

sumetibus est vite spualis solariu: et indi-

gne sumentibus iudiciu. **Q**ui ma-

ducatur hunc pane. **L**y. digne. **Q**ui

uet in eternu. Unde Aug. **Q**ui ex no-

bis vita eterna habere no possum: pane

Mane repositi et de
na. ser. hie. quid me
de aum. ind. deo. p
de quid. da. Na. de
shol. de. d. ser. re
marty. l. us. est. mor
te repositi. sed non
aeterna

A celi manducare debemus vt viuamus. **U**nde Remigius. Cū omnis salus coz/poris et anime est i corporis z sanguinis susceptione: honoremus christum in hoc sacramento: vt mediāte hoc sacratissimo

cie vini cōtinet: nec plus sub specie panis q̄ in calice sub specie vini continetur: aut ecōuerso: sed idē p̄ oia z eodē mō rē. **I**tem notandū: q̄ christiani nō adorāt in hoc sacramento panē: cū ex fide sciūt illum ibi nō

Quid ad/ rādū sit in sacramento

esse: sed substāriali/ ter versum i christi vez corp⁹: nec ado/ rant species sacra/ mētales vt deū: et accidētia q̄ remāse rūt: s; adorāt christū dñm verū deuz z hominē/ sub istis speciebus inuisibi/ liter existentē z rea/ liter presentē. Sic s; liter i calice post consecrationē non adorant vinum/ cū nō sit ibi: sed ē sub/ stantialiter versuz in sanguinem christi.

Domini ca p̄ma post octauas pē/ tecostes.

Euangelii Luce. XVI. a. in fine.

Flo tēpe:

Quare sa/ cramentum institutum ē sub his spe/ ciebus

B hoc q̄ sicut panis z vinū maxime nutriunt corpus z susten/ tant: sic cōtētū sub his speciebus maxi/ me sustentat/ nuerit z reficit anīmā. **H**oc em̄ sacramētū dignē sumptū: inter omnia alia sacramēta plus efficit z auget chari/ tatē: z cōsequēter oēs virtutes: z maxime valet ad dimissionē oīm pctōz rē. **U**nde etiā magister sen. li. iij. dist. r. dicit: q̄ sub h̄mōi speciebus panis z vini post conse/ crationem sunt oia q̄ sunt in christo in sua essētia naturali: qz ibi est purissima caro christi siue corp⁹ eius: qd̄ fabricante spū/ scō tractū fuit de sup̄bdicto vtero vir/ ginis gloriose: z qd̄ nūc glouificatū est in celo. **S**ēdo: qz caro christi non viuit sine sanguine: ideo ē etiā ibi sanguis iste p̄cio/ sus: qui emanauit abūdanter p̄ multipli/ cia vulnera dñi nostri iesu christi. **T**ertio qz nō est verus hō sine ania rōnali: p̄pter qd̄ etiā est ibi ania christi: cui dar⁹ est spū/ sanctus nō ad mensurā. **Q**uarto: qz christus est verus deus: ideo cōsequēter est ibi p̄sona filij dei sue humanitati vnita i vni/ tate sup̄positi: z sicut hęc quatuor sunt q̄ qd̄libet eoz ē veraciter sub specie panis: ita z oia simul/ z qd̄libet in calice sub spe/

ci. **N**ec adorant species vini vt deū: sed adorant christū dominū vez deum z ho/ minē sub istis speciebus sic inuisibilē exi/ stentē z realiter p̄sentē. **I**tem notandū: q̄ nō debet quisq̄ credere: q̄ in diuisione ho/ stie diuidatur aut laceretur corp⁹ christi: aut q̄ in hostie sumptione corpus christi conteratur dentibus: aut q̄ corpus christi digeratur: z in corpus sumentis conuer/ taf sicut alij cibi: sed solē species frangun/ tur z atteruntur: quibus consumptis de/ sinit ibi esse corpus christi: et remanet in anīma solus sacramenti effectus: qui est anime refectio p̄ augmentū gratiē z vir/ tutū. **U**nde em̄ Damascenus dicit. **D**uz species sentit sacramētū est: dum autēz desinit sentiri/ sacramētū nō est rē. **I**tem sciēdum: q̄ tota ecclesia catholica isto sa/ cramento reficitur. **U**nde Grego. **O**ffer tur em̄ p̄ gloria beatoz/ pro salute viuo/ rum/ z pro subita liberatione in purgato/ rio detentoz. **A**d qd̄ designādum hostia frāgī in tres partes: z christus integrali/ ter est in qualibet. **U**nde de hoc dicitur i decretis. **I**n qualibet parte hostie tot⁹ et integer ē christ⁹ de⁹. xvj. q. ij. singuli. **U**bi

D

Quare of/ ferē sacra/ mentū eu/ charistic.

Quare conti/ nent in sa/ cramento eu/ charistic.

Dominica. I. post octa. Penteco.

Etia Gregorius papa. Particula in calicem missa significat beatos in patria: qui vino eterne dulcedinis inebriantur. Alii duo due particule que dentibus atterunt: significant illos qui vel in presenti vita vel etia in purgatione in penis transitorijs affliguntur.

Postilla

Homo quidam erat dives: et erat diues: qui induebatur purpura et bysso: et epulabatur quotidie splendide. Et erat quidam mendicus nomine Lazarus: qui iacebat ad ianuam eius vlcibus plenus: cuius pius saturari de micis que cadebant in domo sua de elemosina danda.

Dives: qui induebatur purpura et bysso: et epulabatur quotidie splendide. Et erat quidam mendicus nomine Lazarus: qui iacebat ad ianuam eius vlcibus plenus: cuius pius saturari de micis que cadebant in domo sua de elemosina danda.

Qui iacebat ad ianuam eius vlcibus plenus: cuius pius saturari de micis que cadebant in domo sua de elemosina danda.

Nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

mi lini: qui tñ nascit in egypto. Lino igitur vtebat interius ad carne ppter mollicie: purpura exterius. ppter inanē gloriā. **E**t epulabatur quotidie splendide. Ecce excessus in viciu. **E**t erat quidam medicus nomine Lazarus: Lyra. Expunitur autem eius nomē. quia erat cognitus deo per approbationē. Non fuit iste lazarus frater magdalene et marthe: sed fuit alius Lazarus / qui diu vixit ante christum.

Qui iacebat ad ianuam eius vlcibus plenus: cuius pius saturari de micis que cadebant in domo sua de elemosina danda.

Nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

Et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrahe.

per ad hunc modum.

paup poterat subleuari. **E**t nemo illi dabat. Glo. quia qualis dñs talis et familia. **S**ed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Lyra. Butalis pietas in lingedo vlcera pauperis arguit duriciam diuitis: quia curabiliores erant canes pauperi q̄ eorū dominus. **F**actum est autē ut moreretur mendicus. in patientia probatus et purificatus sicut aurū in igne. **E**t portare tur ab angelis in sinum abrahe. Ly. id ē ad lumbum sanctorū patrum: vbi descendebant iusti morientes: anteq̄ impediuntur glorie per passionē christi esse sed quare ab angelis? cum vultus iustorum: deo sic fecisse angelos. ut chorū iustorum facerent.

A amoth. a **D**ortuus est autē r di-
 ues. qz diuitie nō possunt hominē a mor-
 te hseruare. b **E**t sepultus est in in-
 ferno. **L**ya. scz damnatoz: quia erat di-
 aboli parochianus: ergo sepultus est in ei-
 cemiterio. **B**ull. **D**ortuus est autē et diues /
 id ē i pfūditate pē-
 narū est posse. vñ:
 Apo. 18. b. **Q**uātū in delictis
 fuit tantum date ei
 tormentū et lucrū
 c **E**leuās autē
 oculos suos cū
 esset i tormentis.
Ly. qz ei oculi ap-
 ti sunt p pēnā q an-
 clausi erāt p culpā.
 d **V**idit ab a-
 lō. 7 la. i si. eius.
Ly. qz multū etiā
 an apertionē isanue
 ceglesz distabat sta-
 tus electoz a statu
 reproboz: intantū
 q impossibilis erat
 trāsitus ab vno ad
 aliū. **M**otandū im-
 brū **B**iego. 7 etiā
 ponit in qto libro
 sen. i sine: q dānati
 in iferno positi an-
 diē iudicii beatos
 sup se in requie in-
 tendū: 7 etiā bea-
 ti in glo vident pē-
 nas maloz in infer-
 no eternaliter: ad
 augmentū sue glo-
 rie q illa mala eua-
 serunt. e **E**t ipe
 clamans dixit:
Dater abraam.
Borra. **F**ili abrae
 fuit iste diues gene-
 ressed nō imitatio-
 ne. f **A**biserere mei.
Ecce stulta peti-
 tio. **P**etit em sibi miseri-
 teri qui nec sui mi-
 sertus est nec lacari: cum tamen scriptum
 sit: **J**udicium sine misericordia ei qui hic

nō facit misericordiā. g **E**t mitte la-
 zarū vt intingat extremū digiti rē.
Sā **B**iego. **B**uttā aque petiuit qui mi-
 cam panis negauit. **B**ull. **P**lus q mille
 annis petiuit: nec vnq̄ obtinuit. h **E**t
 refrigeret liguā
 mea: qz crucioz i
 hac flamma. **L**y. in
 lingua pl^o cruciabat
 qz ea ampli^o pecca-
 uerat: 7 hoc dupli-
 citer. **P**rimo p gu-
 stū comedēdo de
 licata fercula: 7 bi-
 bendo p̄ciosa pocu-
 la. **S**cdo verba va-
 na 7 nociua p̄ferē-
 do: qz inter epulas
 stēdidas magl re-
 laxat lingua ad lo-
 quēdū inepta. vñ:
Per q peccat quis
 per hec 7 torquet.
 i **E**t dixit illi
 abraam: **F**ili re-
 cordare qz rece-
 pisti bona. f. tran-
 scioz. k **I**n vi-
 ta tua: 7 lazarū
 sic. **L**y. **D**e sibi
 dicit ad augmentū
 pene sue: quia max-
 imū infortunū gen-
 est fuisse felicez: vt
 dicit. i. de consolati-
 one p̄ filosofbie. **N**e
 cū bona veni-
 unt: ne p̄ pro-
 p̄tū lacrimis
 munitur. **G**o.
 meritiū patiētie.
 m. **E**t uo cru-
 ciaris. p̄pter defe-
 ctū misericordie.
 n **E**t i his omi-
 bus inter nos 7
 vos chaos ma-
 gnū firmatū est. i. distantia meritoz et
 distantia looz aut statuum. o **E**t hi
 qui volunt hinc ad vos ire nō pos-
 sunt. **H**oc loco beatoz ad loca tormento-
 z. **E**t mali obstentā in uoloz: quā
 sint possit auctē. nec ad imp̄tē participare. 7. Cor. 6.
 sola participatio iustē ad imp̄tē. qz iustē in barida. 7.

Apo. 18. b.

B

Ja. 2. c

est amib.

Enbesepat
forte iste lazarū
impiorare. cum
de fuerat cru-
delis. vorat ante
horū p̄tē. va-
sione de munit e
Sab. 11. qz
dicit.

vel hoc dicitur for-
te. **L**y. **D**e sibi
dicit ad augmentū
pene sue: quia max-
imū infortunū gen-
est fuisse felicez: vt
dicit. i. de consolati-
one p̄ filosofbie. **N**e
cū bona veni-
unt: ne p̄ pro-
p̄tū lacrimis
munitur. **G**o.
meritiū patiētie.
m. **E**t uo cru-
ciaris. p̄pter defe-
ctū misericordie.

qz iustē mor-
tē. **L**y. **D**e sibi
dicit ad augmentū
pene sue: quia max-
imū infortunū gen-
est fuisse felicez: vt
dicit. i. de consolati-
one p̄ filosofbie. **N**e
cū bona veni-
unt: ne p̄ pro-
p̄tū lacrimis
munitur. **G**o.
meritiū patiētie.
m. **E**t uo cru-
ciaris. p̄pter defe-
ctū misericordie.

Dñica .I. post octa. Pentecostes

Erum. a **C** **A**ec inde huc transmea-
re. *L*yra. quia animi separte sūt extra sta-
tū meriti et demeriti. b **E**t ait. **R**o-
go ergo te pater vt mittas eū in do-
mū rē. in hūc locū tormentorū. *L*yra.
Nō dixit hoc cha-
ritate ductus: cū il-
lā nō haberet: s; ti-
more seruilis: ne im-
pioz cōsōrtio eius
pena augetetur: qz
fuit eī occasio pec-
candi: **T**ū ratione
diuitiarū quas eis
dimiserat ad abu-
sum: **T**um exēplo
male vite quod eis
dederat ad sequen-
dū. c **E**t ait illi
abraam: **H**abēt
moysen. q̄ docuit
agenda: quia lex in-
struit de agendis.

F **E**t propheta-
tas. qui docuerūt
que sunt credēda: r
ista sufficiunt ad sa-
lutē: ideo sequitur.
e **A**udiant il-
los. *L*yra. **E**t hoc
pater q̄ iste diues
et amici eius erant
de gēte iudeoz: qz
gētilēs nō habebāt
doctrinā moysi r
pphetarū. f **A**t ille
dixit: **N**on pater abraā: sed si q̄s ex
mortuis ierit ad eos penitentiā
agent. **A**it autē illi: **S**i moysen r
pphetas nō audiūt: nec si quis
ex mortuis resurrexerit credent.

S **E**t ait illi
abraam: **H**abēt moysen et pro-
phetas: audiāt illos: **A**t ille di-
xit: **N**on pater abraā: sed si q̄s ex
mortuis ierit ad eos penitentiā
agent. **A**it autē illi: **S**i moysen r
pphetas nō audiūt: nec si quis
ex mortuis resurrexerit credent.

S **E**t ait illi
abraam: **H**abēt moysen et pro-
phetas: audiāt illos: **A**t ille di-
xit: **N**on pater abraā: sed si q̄s ex
mortuis ierit ad eos penitentiā
agent. **A**it autē illi: **S**i moysen r
pphetas nō audiūt: nec si quis
ex mortuis resurrexerit credent.

Jo. 12. b
Dat. vi. c
Nota de

rie p̄m se nō sunt male: nec omēs diuites/
sed abutētes diuitijs. **S**i eī male essent:
tūc deus (quod absit) esset malus: qui est
ditissimus r potentissimus. **I**n sup multi
sancti fuerunt diuites qui placuerūt deo:
sicut abraam/isaac
et iacob ac patriar-
che r ceteri plures
sancti noui r vete-
ris testamēti. **S**e-
quit in euangelio.
Dortuus est r di-
nes et sepultus in
iferno. **U**nde que-
ritur hic: quare de-
us infernum fecit:
Respondet: q̄ ha-
bet regnum celoꝝ
pro bonis qui ei si-
deliter seruiūt. **S**z
quia in mūdo sunt
mli malefactores
mirabiliter deū p-
uocantes cū pecca-
tis: ideo congruiss-
mū fuit vt iustissi-
mus deus carcerē
haberet p talibus
scz infernum. **S**ed
queritur: vbi sit in-
fernus: **R**espōde-
tur q̄ sub t̄ra. **P**ri-
mo: quia iustus est
q̄ pessimi maxime

distēt a bonis in patria/ scz beatis: s; hoc
fit per mediū intra terrā. **S**ecundo con-
gruū est propter ignobilitatē loci: scz vt
ignobilissimus locus a nobilissimo loco:
scz celo maxime distet. **T**ertio ratione af-
secrus: vt qui hic terrena pro deo colue-
runt: perpetue in terra claudant. **S**equit-
tur. **I**nter nos et vos chaos magnū fir-
matum est: id est distantia. **P**rimo loco/
rum: quia boni in celo/et mali in inferno.
Secundo merito: quia boni habent
magna merita: mali autem habent deme-
rita. **T**ertio voluntatū: quia boni consō-
mancse in omnibus voluntati diuine: mali
vō sunt in mala voluntate obstinati.

distēt a bonis in patria/ scz beatis: s; hoc
fit per mediū intra terrā. **S**ecundo con-
gruū est propter ignobilitatē loci: scz vt
ignobilissimus locus a nobilissimo loco:
scz celo maxime distet. **T**ertio ratione af-
secrus: vt qui hic terrena pro deo colue-
runt: perpetue in terra claudant. **S**equit-
tur. **I**nter nos et vos chaos magnū fir-
matum est: id est distantia. **P**rimo loco/
rum: quia boni in celo/et mali in inferno.
Secundo merito: quia boni habent
magna merita: mali autem habent deme-
rita. **T**ertio voluntatū: quia boni consō-
mancse in omnibus voluntati diuine: mali
vō sunt in mala voluntate obstinati.

Postilla

Nomo quidam fecit cenam magna etc. Luce. xiiij. Dat. etc. rxiij. Historia huius euangeliij facta est anno christi. xxxij. v. kalendas Octobris. dñica. inditiõ. e. v.

telligē debem⁹ quēlibet p̄dicatozē q̄ tñc hoies ad cenā dñi vocat qñ aliqd ad eoz edificationē loquit. e. **C**hora cene. f. nis ē seculi: sed vltia gras in q̄ nos sumus. **Tñ** apls. Nos sum⁹ in quos fines sc̄loz deuenerūt. **C**o. f. 10. c.

Dñica. II. post octauas p̄te costes. Euangeliū. Luce. xliij. d. in medio.

In illo tēpo re: Dixit iesus discipulis suis similitudinē hāc: Hōmo quidam fecit cenam magnā

luna. xiiij. Ante iniriūm illius euangeliij scribit sc̄t̄s Lucas in eodē capitulo: q̄ christus dixit ad quendam: qui eum ⁊ etiam alios inuitauerat. Cum facis pr̄dium aut cenam: noli vocare amicos tuos: neq; cognatos: neq; vicinos: neq; diuites ne forte ⁊ ipsi te re inuitent: et fiat tibi retributio: sed cum facis conuiuiū: voca pauperes/ debliles ⁊ cecos ⁊ claudos ⁊ beatus eris: quia nō habent unde retribuunt tibi: retribuēt enim tibi in retributione iustorum. **H**ec cū audisset quidaz de simus disc̄p̄b̄tibus dixit illi: Beatus q̄ māducabit panem ī regno dei. **E**t ipse dixit. **C**homo quidam. id ē christus verus homo: et verus deus. **b**

Fecit cenam magnam. **L**yra. id est ita ut celestē beatitudinem que vocat cenā: eo q̄ est resectio vltima. **B**regorius. **H**ec cenā magna est societas interne dulcedinis quā deus nobis pr̄parauit. **c** **E**t vocauit multos. qz vult om̄es homines saluos fieri. **d** **E**t misit seruum suū. **p̄m** **B**iego. per seruum in

Et vocauit multos: et misit seruum suū hōra cene dicere inuitatis **V**t veniret: quia iam parata sunt omnia. **E**t ceperunt simul se omnes excusare. **P**rimus dixit illi: **G**illam emi: ⁊ necesse habeo exire et videre illam: rōgo te habeme excusatum. **E**t alter dixit: **J**uga boum emi quinq; et eo probare illa: rōgo te habeme excusa

ce. inuita. vt ve. **M**ā deus nos om̄i tpe vocat ad cenā suā: aut per inspirationē: aut per p̄dicationē: aut per p̄speritatē: aut p̄ flagellationē: ⁊ sic de alijs. **g** **Q**uia para. sūt o. chui/ ho in crucē imolato aperit̄ introit⁹ ī regnū celoꝝ: in signū hui⁹ christ⁹ p̄ dēs in cruce dixit: Consumatum est. **b** **E**t cepe. etc. **L**y. i. p. mala opera se trabere. **D** **E**t accipit oēs pro maiori pre: qz pauca saluant respectu dānatoꝝ. vñ **D**l. mar. 20. b

ti sūt vocati: pauci dō electi. **i** **P**rim⁹ dix. vil. emi. et ne. ha. eri. etc. **L**y. hic notatur supbi p̄ dñium vilgē: quia superbi cupiunt alijs dominari. **k** **R**ogo te habeme ex. vñ **B**iego. **H**umilitas sonat ī voce: sed supbia ē in actiōe dñi venire p̄tēnit. **l** **E**t alter dix. Juga bouū emi etc. **L**y. p̄ hoc itelligūt cupidi terrenis nimis incēti/ sine suū ibi p̄stituētēs: ⁊ quinq; sensus nimitū circa tēporalia occupātes. **m** **R**ogo te hab. me ex. **E**t ali⁹ dix. **T**roz du. ⁊ iō nō p. ve. p̄ hoc itelligunt luxuriosos

1. Tbi. 2. b

Dominica. II. post octa. Penteco.

Quis enim omnia vitia mortalia impediunt venire ad cenam refectionis eterne; tamen illa tria peccata: scilicet superbia/ auaricia/ luxuria/ precipue impediunt venire ad cenam celestem. Queritur quare luxuriosus non rogauit seruum de excusatione sua sicut et alij duo? Respondet Boz. Quod licet multa alia peccata sint grauiora quam luxuria: tamen luxuria fortius ligat et magis impedit a bonis operibus. Et reuersus seruus nunciavit hec domino suo. Tunc iratus paterfamilias dixit seruo suo: Exi cito in plateas et vicos ciuitatis: et pauperes ac debiles cecos et claudos introduce hic: et ait seruus: Domine factum est vt imperasti. Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes et compelle intrare: vt impleatur domus mea. Dico autem vobis quod nemo virozum illorum qui vocati sunt: gustabit cenam meam. Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes. Per vocatos de plateis intelliguntur publici peccatores: per vocatos de vicis intelliguntur occulti peccatores: qui saltem erubescunt peccatores videri: per vocatos de viis: intelliguntur peccatores qui parati sunt conuerti de facili: per vocatos de sepibus: intelliguntur peccatores qui de peccatis suis iam dolere incipiunt et conpungunt. Et copel. in. Buill. banc copulsionem facit aduersitas. Unde Breg. Mala que nos hic premunt ad deum nos ire copellunt. Buill. Nonne christus populum paulum: qui prostratus est vt su amissio conuersus est. Sic filium prodigum: qui et fame compellus rediit ad patrem suum. Augustinus. Felix necessitas que compellit ad meliora. Et impletur domus mea. Biosa interli. Numerus predestinatorum fidelium: qui numerus inexpletus non manebit. Dico autem vobis quod ne. Buill. se excusatum et nolentium venire. Gustabit

Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes et compelle intrare: vt impleatur domus mea. Dico autem vobis quod nemo virozum illorum qui vocati sunt: gustabit cenam meam. Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes. Per vocatos de plateis intelliguntur publici peccatores: per vocatos de vicis intelliguntur occulti peccatores: qui saltem erubescunt peccatores videri: per vocatos de viis: intelliguntur peccatores qui parati sunt conuerti de facili: per vocatos de sepibus: intelliguntur peccatores qui de peccatis suis iam dolere incipiunt et conpungunt. Et copel. in. Buill. banc copulsionem facit aduersitas. Unde Breg. Mala que nos hic premunt ad deum nos ire copellunt. Buill. Nonne christus populum paulum: qui prostratus est vt su amissio conuersus est. Sic filium prodigum: qui et fame compellus rediit ad patrem suum. Augustinus. Felix necessitas que compellit ad meliora. Et impletur domus mea. Biosa interli. Numerus predestinatorum fidelium: qui numerus inexpletus non manebit. Dico autem vobis quod ne. Buill. se excusatum et nolentium venire. Gustabit

Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes et compelle intrare: vt impleatur domus mea. Dico autem vobis quod nemo virozum illorum qui vocati sunt: gustabit cenam meam. Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes. Per vocatos de plateis intelliguntur publici peccatores: per vocatos de vicis intelliguntur occulti peccatores: qui saltem erubescunt peccatores videri: per vocatos de viis: intelliguntur peccatores qui parati sunt conuerti de facili: per vocatos de sepibus: intelliguntur peccatores qui de peccatis suis iam dolere incipiunt et conpungunt. Et copel. in. Buill. banc copulsionem facit aduersitas. Unde Breg. Mala que nos hic premunt ad deum nos ire copellunt. Buill. Nonne christus populum paulum: qui prostratus est vt su amissio conuersus est. Sic filium prodigum: qui et fame compellus rediit ad patrem suum. Augustinus. Felix necessitas que compellit ad meliora. Et impletur domus mea. Biosa interli. Numerus predestinatorum fidelium: qui numerus inexpletus non manebit. Dico autem vobis quod ne. Buill. se excusatum et nolentium venire. Gustabit

Est autem vocatus aut illi. priuatio populi et maxime qui vocati sunt ad cenam. Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes et compelle intrare: vt impleatur domus mea. Dico autem vobis quod nemo virozum illorum qui vocati sunt: gustabit cenam meam. Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes. Per vocatos de plateis intelliguntur publici peccatores: per vocatos de vicis intelliguntur occulti peccatores: qui saltem erubescunt peccatores videri: per vocatos de viis: intelliguntur peccatores qui parati sunt conuerti de facili: per vocatos de sepibus: intelliguntur peccatores qui de peccatis suis iam dolere incipiunt et conpungunt. Et copel. in. Buill. banc copulsionem facit aduersitas. Unde Breg. Mala que nos hic premunt ad deum nos ire copellunt. Buill. Nonne christus populum paulum: qui prostratus est vt su amissio conuersus est. Sic filium prodigum: qui et fame compellus rediit ad patrem suum. Augustinus. Felix necessitas que compellit ad meliora. Et impletur domus mea. Biosa interli. Numerus predestinatorum fidelium: qui numerus inexpletus non manebit. Dico autem vobis quod ne. Buill. se excusatum et nolentium venire. Gustabit

Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes et compelle intrare: vt impleatur domus mea. Dico autem vobis quod nemo virozum illorum qui vocati sunt: gustabit cenam meam. Et ait dominus seruo: Exi in vias et sepes. Per vocatos de plateis intelliguntur publici peccatores: per vocatos de vicis intelliguntur occulti peccatores: qui saltem erubescunt peccatores videri: per vocatos de viis: intelliguntur peccatores qui parati sunt conuerti de facili: per vocatos de sepibus: intelliguntur peccatores qui de peccatis suis iam dolere incipiunt et conpungunt. Et copel. in. Buill. banc copulsionem facit aduersitas. Unde Breg. Mala que nos hic premunt ad deum nos ire copellunt. Buill. Nonne christus populum paulum: qui prostratus est vt su amissio conuersus est. Sic filium prodigum: qui et fame compellus rediit ad patrem suum. Augustinus. Felix necessitas que compellit ad meliora. Et impletur domus mea. Biosa interli. Numerus predestinatorum fidelium: qui numerus inexpletus non manebit. Dico autem vobis quod ne. Buill. se excusatum et nolentium venire. Gustabit

remotum linguis solentibus. Obligat ad peccatum, ad vitam confirmantem. ipse enim omnibus omnia factus est. unde Augustinus
lib. de virginibus. Summi animi detrahit ad Christum; quia ipse nobis omnia factus est. in vultu enim desiderat, melius
ipse: si debuit est. Summi enim est, si quibusque. melius est: si angelus videtur, vultus est: si tenebras facit, lux est: si ad vitam
venire desiderat, via est: si peccatum, alibi est: si mortem videt, vita est. Peccat, si vis ad singula: vit ad aliquod de omnibus
but addere proprias de tribus vultus quibus.

Domica. III. post octava Pentecoste.

E dent de peccatoribus conuersis quibus de iustis stantibus: non est propter peccatum commissum: sed ex hoc: quia ex peccatis commissis sepe meliores efficiuntur et sanctiones et in bono feruentiores: sicut sanguis Grego. exponit in omelia hodierna.
M agis inquit de peccatore conuerso quibus stante iusto gaudium fit in celis: quod dupli praelio magis illum militem diligunt qui fugam reuersus hostem fortiter premit: quibus illi qui non quibus terga praebeuit: et non quibus aliqd fortiter fecit: Sic etiam agricola amplius illa terra amat: quibus post spinas vberes fruges profert quibus eam que nunquibus spinas habuit: et non quibus fertilem messem producit. Ita Saul ler. Et sicut mater habens decem pueros: si decimus fortiter egrotet: magis est sollicita de eo quibus de alijs nouem: et si sanitatem recuperet magis gaudet de sanitate eius recuperata quibus de sanitate in alijs noue conseruata. Ita maius est gaudium in celo super vno peccatore conuerso quibus de multis iustis.
A ut que mulier habens drachmas decem: et si perdiderit drachmam vnā. **U** luer ista est sapientia diuina habens nouem ordines angelorum quasi drachmas nouem: et decima drachma est humana natura ad imaginem dei facta: et capax ipsius per cognitionem et amorem: ista drachma decima fuit perditata per peccatum primo parentum. **A** ut ne accendit lucernam. lucerna est lux vera. i. christus qui illuminat oem hominem venientem in hunc mundum. Et lucerna tunc accensa: quibus deitas humilitati fuit vngta: et lucerna tunc luxit: quibus christus inter homines perfecta puerfatione claruit: et exemplariter vixit. **A** ut Aug. de Pa rel. Quid quibus christus genuit in terris doctrina mox fuit. **E** t euertit domum. **S** o. quibus co

scietias hominum suo perturbauit et purgauit. **E** t querit doli. **S** e. n. bil de illis quibus pertinet ad redemptionem nostram obmittendo. **U** n. Quid est quibus vltra debui facere videntur meae et non feci. **E** t cu in uene. **U** nde drachma inuenit cu i boie sicut uudo conditoris reparat: hoc autem fit p gram: quibus e imago re creatiois: v. n. **S** i. t. u est sup nos lumens vultus tui domine. **E** t duo. **A** m. **V** i. i. angelicas pces quibus de primis deum preplant: et ei amicitia famulat.

S ic etiam agricola amplius illa terra amat: quibus post spinas vberes fruges profert quibus eam que nunquibus spinas habuit: et non quibus fertilem messem producit. Ita Saul ler. Et sicut mater habens decem pueros: si decimus fortiter egrotet: magis est sollicita de eo quibus de alijs nouem: et si sanitatem recuperet magis gaudet de sanitate eius recuperata quibus de sanitate in alijs noue conseruata. Ita maius est gaudium in celo super vno peccatore conuerso quibus de multis iustis.
A ut que mulier habens drachmas decem: et si perdiderit drachmam vnā. **U** luer ista est sapientia diuina habens nouem ordines angelorum quasi drachmas nouem: et decima drachma est humana natura ad imaginem dei facta: et capax ipsius per cognitionem et amorem: ista drachma decima fuit perditata per peccatum primo parentum. **A** ut ne accendit lucernam. lucerna est lux vera. i. christus qui illuminat oem hominem venientem in hunc mundum. Et lucerna tunc accensa: quibus deitas humilitati fuit vngta: et lucerna tunc luxit: quibus christus inter homines perfecta puerfatione claruit: et exemplariter vixit. **A** ut Aug. de Pa rel. Quid quibus christus genuit in terris doctrina mox fuit. **E** t euertit domum. **S** o. quibus co

D icis: Logratulami. quibus inueni. **E** t notater dicit: Logratulami mihi: et non drachmae: ad ostendendum suam liberalitatem: quibus gaudium suum vult omnibus conicere. **I** ta di. yo. gau. erit. **E** t notater dicit pernitentiam agere: et non dicit cogitare solum: aut dicere aut ostendere vt hypocrite: sed agere sed realiter et veraciter. **P** ro quo sciendum quibus maius est gaudium angelis de conuersione vnus peccatoris: quibus si filius alicuius a mortuis resuscitaret: vel si filius alicuius in impatore vel papa eligeret. **C** u. i. circa pns euangelium vbi dicit. Qui habet centum oves. **E** t sciendum quibus ouis caeca de sua natura innocens: cetera autem animalia aut mordet dentibus: vt canis et lupus: aut pugnat vel impingit cornibus vt aries et taurus: aut pcutit pedibus: vt equus et mulus: aut dilaniat vnguibus: vt leo et vrsus: ouis autem nihil horum facit. **Q** uibus autem christus

Joan. 1.8.

venientem in hunc mundum. Et lucerna tunc accensa: quibus deitas humilitati fuit vngta:

B si sciat se non esse: vel qui mordet dentibus detrahendo: vel impingit cornibus alios violenter opprimendo: aut pede percutit proximo irascendo: aut dilaniat vnguis alius aliena rapiendo.

propter amorem bonitatis diuine. **Et nolite iudicare** scilicet temerarie de proximo. **Et non iudicabimini** scilicet a deo. **Nolite condemnari** et non condemnabimini. quasi diceret si forte et fragilitate humana contingat vos suspiciose iudicare: nolite tamen condemnari est aliquem dignum condemnatione diffinire: quia aliquis est hodie malus / qui fortassis cras erit bonus. Exemplum. Act. 9. 8. in paulo: similiter et in publicano. **1. Tim. 6.**

Postilla

G Sto. misericordis. Sic et pater. Vt cele.

Luce. vi. Bart. vii. Barci. iiii. Di. storiam huius euangelii dixit dominus Iesus anno ei. xxxv. ii. idus Julii. feria. v. indictione. iiii. luna. xvj. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Lucas quod christus dixit: **Quicquid date nihil in de sperantes: et erit merces vestra multa: et eritis filii altissimi: quia ipse benignus est super ingratos et malos. Tunc statim sequitur euangelium hodiernum: Estote misericordes. In hoc euangelio docet nos christus misericordes esse ad pauperes: ponens patrem celestem in exemplum. cum dicit: Estote misericordes. Sicut enim dicit: estote parentes sicut pater vester est: vltimamente sicut filius dei est: et estote misericordes: sicut et pater vester celestis misericors est. Lyra. de enim releuat miseras nostras propter suam bonitatem: sic et homo debet moueri ad releuandam miseriam proximi: et hoc**

Dominica .III. post octavas Pentecostes. Eu. angelii. Luce VI. f. circa finem.

En illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis. **Estote misericordes sicut et pater vester celestis** **Et nolite iudicare** **Et non iudicabimini** **Nolite condemnari** **Et non condemnabimini**

ricordes sicut et pater vester celestis

Et nolite iudicare

Et non iudicabimini

Nolite condemnari

Et non condemnabimini

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

Et dabitur vobis mensuram bonam et confertam et cogitatum et superfluentem dabit in sinu vestro.

si quis carum suum quid non.

significat hic similitudinem non equalitatem

1. Tim. 4. c.

Dñica. III. post octa. Pentecostes

lis est pmissione habes vite: q nunc est z futare a. **E**adē quip. mēsu. q mēsi fueritis: remetietur vobis. **Y**ra. qz p m q opera pietatis sunt maiora: erit re tributio maior: ista tamen maiortas est attendēda semper

mar. 12. d.

pm magnitudines interiori affectus.

vnde. **Q**uidā q mi sit duo minuta i ga cophilaciū: pm te/ stimoniu saluator/ dicitur plus misisse q multi diuites: q magna dona mise rant. vnde Hiero. **Q**ue offeruntur: nō suo pōdere/ sed of ferentis volūtate: pēfant. **b** **D**ice bat autē z illis. scilicet discipul/ is z turb. **c** **S**imilitudinē. **A**ū ad potest cecus. id est carens sapiētia z scientia.

d **L**ecum du/ cere. id est ignorā rem docere z diri gere: quasi diceret non. **e** **N**onne ambo in foueā cadūt: id est in p/ ditionem. **P**rimo enim cadunt in fo ueam culpe. **S**ecū do vero in foueam gehenne. **S**ū **H**ie go. in pasto. **L**um pastor per abrupta graditur: cōsequēs est vt grex in preci pitū labat. vnde: **Q**ualis rector cui

Mat. 10. a.

tatis: tales et qui habitant in ea. **f** **N**ō est disci. su. ma. **Y**. et ideo nō est mirū si ipsum sequit. vnde subdit. **g** **D**erfe ctus autē ois erit si sit sicut magister

et. qz si assimilet bono mgfo: erit pfect⁹ pm veritatē. **N**ō est discipulus sup magi strū. **B**oz. de q mgfo dicit. **D**agister vř vnus est christus. **E**t alibi. **S**os vocatis me mgf z dñe: z bñ dicitis: sum ecessi zc.

6
Dicitur
Ioh. 13.

Perfectus autem omnis erit si sit sicut magister eius: nā huius magistri scz christi imitatio est būana pfectio. vñ **A**ug⁹. **S**ūma pfectio christiane religionis est imita ri quem colis.

b **Q**uid autē vi. festuca. i. pec catū videlicet min⁹. **i** **I**n ocu. fra. tur. i. in puerfatio ne z pscitētia eius. **k** **T**rabē autē. id est maius pccm.

l **Q**ue i oculo tuo ē. i. in teipso. **m** **N**on confi. **Q**ui alium doces: **R**om. 11

teipsum nō doces. **n** **A**ut quō v. di. fra. tuo. sine. i. pmitte. **o** **E**ij cta se. i. culpā mo dicā. **p** **D**e oc. tuo ipse tra. zc. **B**oz. qz scz h facis ex simulatiōe nō ex dilectiōe iusticie. **q** **A**rquis z ponde ras pccā aliena/ et lateat tua. **q** **E**ij ce pri. tra. zc. **Y**ra. qz h ē ordo cha ritate/ q a seipso inci piat. vñ: **I**ust⁹ pccā ē accusator sui. **S**

erit si sit sicut magister ei⁹. Quid **autem vides festucā in oculo fra**

tris tui: trabem autē que in ocu **lo tuo ē nōn pñderas: autē quomo**

do potes dicere fratri tuo: frater **sine: eijcām festucam de oculo**

tuo. Ipse trabē in oculo tuo non **vides. Hypocrita: eijcē p mū tra**

bē de oculo tuo: et tūc pspicies vt **educas festucā de oculo fr̄is tui.**

in oppositiō: multi sunt q alios corrigūt z seipos negligunt. **r** **E**t tūc pspi. vt edu. festu. i. paruum defectum. **s** **D**e oculo fra. tui. scz pccā emēdasti tuos

1. 3

b

Rom. 11

En
bia su
scripta

Pro. 11

A magnos defecus. Circa presens euāgelium ubi dicitur: Estote misericordes. Notandum est q̄ duo tenemur proximo scz compassionē cordis et beneficiū operis: si autē facultas: a p̄mo nullus excusa-

tur nunc. Date et dabitur vobis. An hic queritur: An dare elemosynam sit in p̄cepto? Respondetur p̄m sanctū Thomam ubi supra: quia cum dilectio proximi sit in p̄cepto: necesse est omnia illa ca-

L
De elemo-
sina quo-
mō cadat
sub h̄cepto

**Dñica. V. post octa. Pente-
costes Euangeliū Lucę. V. a.**

Fil
lo tem-
pore. Cum a
s cum impetu ac/
turbe irruer-
cederent et deuotio-
nis seruiore.
rent in iesum
vt audirent b
verbū dei. Et c

Surta locum. Sic dicit.

Ipse stabat sec⁹ stag⁹ genezare

dere sub p̄cepto:
sine quib⁹ dilectio
proximi non serua-
tur. Ad dilectionē
autē proximi per-
tinet: vt ei nō solū
velimus bonū: sed
etiā operemur bo-
num. vnde dicitur:
Non diligam⁹ ver-
bo neq; lingua: sed
opere et veritate.
Et ideo elemosyna
rum largitio ē sub
p̄cepto debitis
circumstantiis ob-
seruatis: q̄ in dan-
te si superfluum/et
in recipiente neces-
sitas: alis vero est
in consilio: non in
p̄cepto.

L. Jo. 3. 2.

D

Postilla

Quam turbe irruerēt in iesū.
Lucę. v. Historia huius euāge-
lij facta est anno christi. xxxj. viij
kalendas Maij. feria. iij. inditi-
one. iij. luna. xv. Ante initium illius euā-
gelij scribit sanctus Lucas: q̄ omnes qui
habebāt infirmos varijs lāguoribus du-
cebāt illos ad iesum. Et ille singulis ma-
nus imponens curabat omnes. Post hoc
sequitur euangeliū hodiernum. a **C**ū
turbe irruerent in iesum. Boza. ecce
turbarum deuotio: nunq̄ legitur tantus
scribarum et p̄barisozum ad christū con-
cursus propter verbum dei: dulcedinem
enim suam deus abscondit a sapientibus
et prudentibus et reuelat eam paruulis.
b **E**t audiret. ver. dei. qz esuriebat
audire verbū dei: ideo irruerūt in eū p̄-
nimia deuotioe audiēdi eū. c **E**t ipse
stabat se. stag. gene. 2. y. est lacus ma-
gnus p̄ quā trāsit iordanis: et aliqñ vocat
mare galilee: quia trāsit p̄ mediū galilee.

Dat. 3. 2.

L. Jo. 3. c

**Quō du-
bia sunt in
serp̄tanda.**

Dñica. v. post octa. Pentecostes

E **a** **C** Et vidit duas naues secus sta-
 id est ad litus stagni. **b** **C** Disca. autē
 descen. s. de naubus ad litus. **c** **C** Et
 lauabāt retia. s. amouentes immundi-
 cias vt retia plicarent. **d** **C** Ascendens
 autem in vnam
 nauiculam que
 erat simonis. id
 est petri. **e** **C** Ro-
 gavit eum a ter-
 ra. reducere pu-
 sillum. *Lyra. vt*
de nauī populū se-
dentē in litore cō-
ueniētius doceret.
f **C** Et sedēs. rāq̄
 doctoris auctori-
 te vtens. **g** **C** Do-
 cebat de nauicu-
 la turbas. **h** **C** Et ces-
 savit aut loqui.
 id est postq̄ finivit
 sermonem suum.
i **C** Dixit ad si-
 monē. **j** **C** Duc in altū.
 id est ad petrum.
k **C** Et laxate re-
 tia vstra i capti-
 uis piscium. **l** **C** Et
 respondens pet-
 rus dixit illi. Pre-
 ceptor per totā
 noctem laborā.
 nihil cepim⁹. *Ly-*
ra. qz. Hūc diligen-
tiam magnā adhi-
buerim⁹. in **m** **C** In
 verbo autē tuo.
Borra. id est obe-
diendo verbo tuo.
n **C** Lababo re-
 te. **o** **C** Et cum hoc
 fecissent. id est cū
 laxassent retia i ver-
 bo dñi. **p** **C** Con-

Chryso. Deus con-
fructus hominū.
conuincit eos. rāq̄
re per quā dicitur
uenit. vt magis
sedet. q̄ p̄fratorum
autem p̄fratorum.

**cluserunt piscium multitudinē co-
 piofam. Borra. Obdeiebāt pisces chri-**
**sto: cui subiecta sunt omnia volucres celi
 et pisces maris. p** **C** Rumpēbat au-
 tem rete eorū. *Lyra. Ex quo pater du-*
plex miraculū. Pri-
mū q̄ cęperūt ma-
gnā multitudinē pi-
sciū supra modū in-
solicam et impossibi-
lile per viā huma-
nam. Secūdo q̄ il-
la magna multitu-
do piscium teneba-
tur in rete rupto.
q **C** Et annue-
 runt socijs qui
 erant in alia na-
 ui: vt venirent
 et adiuuarent
 eos: et venerunt
 et impleuerunt
 ambas nauicu-
 las: ita vt pene
 mergerent. **o**
cum videret si-
mon petr⁹. Bor-
ra. scilicet q̄ ad pi-
num verbum do-
mini cępissent tam
ineffabilem multu-
ditudinem piscium.
r **C** Et incidit ad
 genua iesu dī. **s**
 Dominum suum
 cognoscens.
t **C** Exi a me do-
 mine. id ē recede.
u **C** Quia homo
 peccator sum. *Lyra*
Reputabat em̄ se
indignum presen-
tia chrisi. Simili-
mō dixit centurio.
Domine non sum
dign⁹ vt intres sub
teccum meum: sed
em̄ dic verbo/ et sa-
nabit puer meus.

**cluserunt piscium multitudinē co-
 piofam. Borra. Obdeiebāt pisces chri-**
**sto: cui subiecta sunt omnia volucres celi
 et pisces maris. p** **C** Rumpēbat au-
 tem rete eorū. *Lyra. Ex quo pater du-*
plex miraculū. Pri-
mū q̄ cęperūt ma-
gnā multitudinē pi-
sciū supra modū in-
solicam et impossibi-
lile per viā huma-
nam. Secūdo q̄ il-
la magna multitu-
do piscium teneba-
tur in rete rupto.
q **C** Et annue-
 runt socijs qui
 erant in alia na-
 ui: vt venirent
 et adiuuarent
 eos: et venerunt
 et impleuerunt
 ambas nauicu-
 las: ita vt pene
 mergerent. **o**
cum videret si-
mon petr⁹. Bor-
ra. scilicet q̄ ad pi-
num verbum do-
mini cępissent tam
ineffabilem multu-
ditudinem piscium.
r **C** Et incidit ad
 genua iesu dī. **s**
 Dominum suum
 cognoscens.
t **C** Exi a me do-
 mine. id ē recede.
u **C** Quia homo
 peccator sum. *Lyra*
Reputabat em̄ se
indignum presen-
tia chrisi. Simili-
mō dixit centurio.
Domine non sum
dign⁹ vt intres sub
teccum meum: sed
em̄ dic verbo/ et sa-
nabit puer meus.

Triple-
nus bo-
verbus
iudici
 Zu. I

A a **C** stupor em̄ circū dederat eū. id est esse peccatum mortale: quia quīs ali qua ignorantia excuset: vt dicit apostol⁹. Ideo misero: diā consecutus sum: quia ignorans feci in incredulitate. Tamē ignozantia crassa ⁊ supina ⁊ affectata nō ex

culatimo de se potest eē mortale: euz sepet a regno chriſti. **Uñ** ap̄ls. Qui ignorat ignorabit. **Quidā** audiūt verbū dei ⁊ faciunt: et isti sunt beati. **Uñ**. Beati qui audiunt verbū dei ⁊ c.

erant socij simonis. **Isti** filij cebedegeterant in alia nauiret erāt cōsanguinei chriſti. **I. filij** sororis beate marie virginis. **c** **E**t ait ad simonē le sus. **Ipsū** p̄solando. **Uñ** **H**oli tū mere ex hoc. **i. de** cetero. **e** **T**am eris hoies capi ens. **p** sanam doctrinā trahens ad vitaz eternā. **Doc**

Stupor em̄ circū dederat eū: Et omnes qui cū illo erāt i captura pisciū quā ceperāt. Similit̄ aut̄ iacobū et ioannē filios cebedeget: qui erāt socij simonis. Et ait ad simonē iesus: Nō timere: ex hoc iam eris hoies capiēs: et subdi-

ctis ad terrā nauib⁹ relictis omnibus secuti sunt eum.

Dñica. VI. post octauas pēte costes Euaḡe. Mattb. V. c. circa medium.

Nil lo tēpe: Dixit iesus di. su. Amē dico vobis:

postmodū ostensū est vt dicit: vbi Petrus in vno sermone cōuertit tria milia iudeoz. **f** **E**t subduct⁹ ad terrā nauibus relictis omnib⁹. scilicet nauibus et nauiū instrumentis. **Secuti** sunt eū. **i. simō** petrus et alij q̄ erāt cū eo. **Circa** p̄ns euāgelij vbi dicitur. **Lā** turbē irruerēt in iesū vt audirent eū. **Hugo** de pra-

to dicit: q̄ tripharie hoies diuiduntur circa verbum dei. **Quidam** audiunt et nō faciunt: ⁊ isti sunt mali ⁊ acriter verberantur. **Unde** dicit. **Seruus** sciens voluntatem dñi ⁊ nō faciens: plagis vapulabit multis. **Quidam** nec audiūt nec faciunt: et isti sunt pessimi: quia contemnūt et audire et facere: et quodlibet istorū po-

at eglum et terra: iota vnū aut vnus apex non preteribit a lege donec omnia fiant. **Item** apex masculini generis dicit summitas a pedibus remota. **Et** quandoq; apex dicitur lucerna. **Et** pprie dicunt apex littere ille atq; que in frontispicijs mu-

rorum scribuntur. **Frontispiciū** dicitur

N **I**sti a bunda ue. iii. vestra ⁊ c. **D**atb. v. **U**di storia hui⁹ euāgelij facta ē āno chriſti. xxxj. **I**d⁹ **J**ulij. feria. v. luna. xvj. **I**ndicis. iiii. **A**n̄te initia huius euāgelij scribit sanct⁹ **D**atb⁹: q̄ chriſtus dixit discipulis suis. **S**ic luceat lux vestra corā hominibus: vt videant opa vestra bona: ⁊ glorificent patrem vestrū qui in celis est. **N**olite putare quoniam veni solvere legem aut p̄phetas. **N**on veni soluere sed implere. **A**men dico vobis: donec transe-

at eglum et terra: iota vnū aut vnus apex non preteribit a lege donec omnia fiant. **I**tem apex masculini generis dicit summitas a pedibus remota. **E**t quandoq; apex dicitur lucerna. **E**t pprie dicunt apex littere ille atq; que in frontispicijs mu-

Triplex genus hominum dicitur: quod dicitur in audientia.

7. u. 12. f

A possit haberi ipsius fratris offensi presen-
tia: si autē nō possit: sufficit ad eū ire pedi-
bus mētis: qđ sit qñ habet. ppositū satiffa-
ciēdi loco & tpe cōpetētē: & hoc mō vritur
ecclia romana: qñ reū p̄sentē absoluit: &
sibi satisfactiōē le-
so fiendā imponit.

Reconcilia-
ri fratri tuo. Gor-
ra. si lesens satiffa-
ciēdo vel veniā pe-
tēdo: si oderit rāco-
rē deponendo: si te
oderit: ad amicitia
reuocādo. An etiā
Chrys. Si cogita-
tu offendisti: cogi-
tatu reconciliare: si
dixisti: dicit: si facti
facti. **E**t tūc.
post reconciliatio-
nē. **V**eniēs
offerēs munus
tūū. Breg. Du-
nus nō accipit: nisi
ante discordia ab-
āto repellat.

Recōciliari fratri tuo: & tūc veni-
ens offerēs munus tuum.
Vñi. ca. VII. post octa. Pēte.
Euangel. Mar. VIII. a. in pñci.

Ail-
lo tēpe:
Cum turba
plurima eēt
cū iesu: nec
haberēt qđ
māducarēt

Cōuocātisq; discipul ait: **M**ise-
reor sup turbā: qz ecce iāz triduo
sustinet me: nē habent qđ man-
ducēt. Et si dimiserō eos ieiūos
in domū suā: deficiēt i viā. Qui-
dam em̄ ex eis de longe venerūt.
Et rēponderūt ei discipuli sui:

Et cum turba plu. esset cum
iesu: nec haberēt qđ manducarent.
Hęc turba seq̄bat dñm iesum. pp̄ d̄boz
suoz dulcedinē: & p̄pter infirmoz sanatio-
nē. **C**ōuocātisq; discipulis ait:
Misereor super
turbā. **L**y. hoc
dixit discipul: vt ip-
sos iduceret ad pie-
tatem. **Q**uia
ecce iā triduo sus-
tinet me. **L**y. qz
tātū afficiebant ad
doctrinā ch̄isti au-
diendā: & videndā
ei⁹ miracula: qz per
tres dies nō redie-
rāt ad loca pp̄ria:
manētes cū ch̄isto
in loco deserto & sub
diuo: ex q̄ p̄z eozū
deuotio. **N**ec
h̄it qđ mandu-
cēt. **L**y. qz cibaria
q̄ d̄ domib⁹ suis af-
portabāt iā erāt cō-
sūpra: nec p̄ma die
nec sc̄da die h̄ mira-
culum fecit: **E**ū qz
alimenta habebāt:
Tum quia magis
apparuit tūc h̄ mi-
raculum: qñ eis vi-
ctus oīno defuit.
Et si dimise-
ro eos ieiūos i
domū suā defici-
ent in viā. **Q**ui-
dā em̄ ex eis de
longe venerūt.
Iaco. Illi de lōge
veniūt: q̄ de pecca-
tis se ad deū cōuer-

Postilla

Qum tur-
ba pluri-
ma esset
cum iesu:
haberent qđ
māducarēt.
Mar. viii. **M**ar.
v. **L**uc. ix. **J**o. vj.
Historia hui⁹ euā-
gel. facta est anno
ch̄isti. xxxij. xij. ka-
len. Julij. sabbato.
luna. xiiij. iditide. v.
An̄te intēiū illius
euangelij scribitur
qz accesserūt ad ie-
sum turbę multę ha-
bentes secū mutos/claudos/cēcos/debi-
les: & alios infirmos multos: & piecerūt
eos ad pedes ei⁹: & curauit eos: ita vt tur-
bę mirarent. **V**idētes autē mutos loquē-
tes/claudos ambulātes: & cēcos vidētes:
magnificabāt deū isrl̄: & dicit euangelium

Mar. 15. c.

tūt. vñ: Longe a peccatoribus salus rē.
Et rēponderūt ei discipuli sui:
Tñ istos poterit h̄s saturare pa-
nib⁹ in solitudine? q. d. **L**oc⁹ iste deser-
tus est: & velle multū dist̄: ideo nō possu-
mus habere ad satiandum tantam multū.

*ma iorpe habent
non corib sua rōmā:
car. rōpā. in quo qz
parat ch̄isti h̄militatē.*

*Ecce p̄mōtia dī
iāz p̄mōtia sē dī
lōge dī cōuē dī p̄
mōtia dī gēntē.*

Ds. 118. v.
Dio. 15. d.
5. q. 7. cin
grauibus.

Dñica. VII. post octavas Penteco.

E tudine ppli z tam famelicam. a Et in
terrogavit eos: Quot panes habe
tis? Qui dixerunt: septem. quod erat
qñ nihil respectu tantę multitudinis. Re
migijs. Non interrogat dominus quasi
nesciens quot pa
nes haberent: sed
ad hoc: vt cum re
sponderent: septē:
qui pauciores dice
rent panes: eo ma
gis miraculum dif
famarēt: et notius
fieret. b Et p̄ce
pit turbe disci
bere sup terraz.
Et accipiens se
pte panes gras
agēs fregit. Di
plicauit autē chri
stus panes. P̄uo
benedicendo: p̄ qđ
instruimur q̄ cibū
benedicere debe
mus. Secūdo frā
gendo: ad innuen
dū q̄ in nostris con
uiujs pauperibus
panem frāgere de
bem⁹. Tertio gra
tias agendo: ad in
nuendum q̄ in no
stris refectionibus
gratias agere de
bemus. Tñ Remi
gius sup Barth.
In eo q̄ gras egit:
nobis reliquit exē
plum: vt de omni
bus donis cęlitus
collatis gras refe
ram⁹. c Et da
bat discipulis suis vt apponerent:
z appo. turbe. Tñ Beda. De dñs disci
pulis dedit panes vt apponerent turbe:
designat q̄ sp̄ialis scie dona tribuit apo
stolis: z p̄ eoz ministeriū voluit ecclie vi
te cibaria distribui. d Et habebant
paucos pisciculos: z ip̄os bñdixit:

z iussit apponi. Tñ notādū q̄ dñs be
dit eis panes: z panis ē cibus quo sustēta
tur vita: z significat verbū dei: z dedit eis
p̄sces ad p̄dicētū cibū: p̄ q̄s signant exē
pla: z ita dñs designauit: q̄ pani. i. verbo
dei addendū est cō
dimentū boni exē
pli: magis em̄ sua
dent exempla q̄ vi
ba. e Et man
ducauerunt z.
Et sustulerunt ad
superauerat de
fragmentis septe
sportas. Jac. Go
luit autē christus vt
colligerēt fragmen
ta. P̄imo pp̄ exē
plū. In hoc datur
nobis exemplū: vt
ea q̄ nobis sup̄sunt
vel etiā q̄ nobis ie
funando subtrahi
mus: paupib⁹ ero
gemus. Tñ Aug⁹.
De tuo ieiunio fa
mes pauperis sat
et. Secdo pp̄ do
cumentū: vt ex hoc
instruamur: q̄ illis
q̄ sūt misericordes
paupib⁹: sp̄alia m̄
tiplicant. Hoc pa
ter in vidua q̄ bel
am pauit: cui domi
nus farinam multi
plicauit et oleum.
f Erant autē
qui māducaue
rāt quasi quat
tuor milia. i. viri
excepti mlierib⁹ z
paruis: q̄ in lege nō nūerabant. g Et
dimisit eos. i. redire ad p̄pa. Circa
psens euangeliū vbi dicit: Accepit iesus
septem panes. Est diligenter notandum:
q̄ hec reffectio differt ab illa de quinq̄ pa
nibus hordeaceis z duob⁹ piscibus: quas
ponit Joānes in euāgelio suo cōtrā ad sex.

Doctrina
p̄fectib⁹

S

de q̄ia substantia et facultate: cum no
bis quasi nulla sit.
Unde istos poterit hic q̄s satura
re panib⁹ in solitudine: Et int̄r
rogauit eos: quot panes habet?
Qui dixerūt: septē. Et p̄cepit tur
be discubere sup terrā. Et acci
piens septē panes: gras agēs fre
guit: z dabat discipulis suis vt ap
ponerent: et apposuerunt turbe.
Et habebāt pisciculos paucos:
et ip̄os benedixit et iussit appo
ni. Et māducauerunt et satura
ti sunt. Et sustulerunt quod supe
rauerat de fragmentis septe spor
tas. Erant autem qui māduca
uerant quasi quattuor milia. Et
dimisit eos.

Do

Do

Do

A Primo: qz ibi fuerūt qnqz panes / hic ve- ro septe. Secdo: qz ibi fuerunt hordeacei / hic vero triticej. Tertio: quia ibi fuerunt duo pisces solum / hic vero plures / z pau- ci et parui. Quarto: quia ibi sederūt sup- fenuz / hic vero sup- terraz. Quinto: qz ibi fuerūt qnqz mi- lia hominū ad mā- ducandum / hic ve- ro quattuor milia. Sexto: quia de il- lis duodecim co- phini fragmento / rum fuerunt eleua- ti / hic autē septem sporte fuerunt ele- uate plene.

deū: z factis negat: ergo dicit: a **C**erte **C** dite. i. diligēter cauete. b **C**A falsis p- phet. Bor. i. a deceptoibz / hereticz / hy- pocritis z falsis chustianis / z hmoi: et h- ideo: ne tales corrupta via sua z mal mo- ribus / fideles al- liciant ad mala: et singulariter admo- net eos cauere sibi ab hypocritis / di- c **C**Qui veniūt ad vos in vesti- ouū. i. simulatioe exterior? scitatis. d **C**Intrinsicus aut sūt lu. rapa- ces. qz interi? sune pleni malo: simulā- tes exteriorē scita- tē ppter inanē glo- riā z mādanā lau- dē: aut ppter tēpo- ralia aliq cū alioz dāno. e **C**A fru- ctibus eoz. i. opi- bus. f **C**Logno- scetis eos. scz fi- naliter: quia hypo- critē z heretici diu latere non pūt / qm erūpant in aliq st- gno / p qd se pdāt: sicut nunqz vel vir pōt ignis abscondi qz fumū nō remit- tat: sic simlatoz vir pōt diu latere qn si gno / pbo vel ope seipsum ostendat.

Dominica. VIII. post octa. pēte. **E**uāg. **M**atth. VII. b. in medio.

In il- lo tēpo- re: Dixit ie- sus discipu- lis suis: At- tendite a fal- sis pphetz q- veniūt ad vos in vestimētū ouū: i. in corde z intentione cogitant ad malum intrinsecus autem sunt lupi rapa- ces: a fructibus eorum cōgnosce- tis eos. **N**ūquid colligūt de spi- nis uuas / aut de tribulis ficus? Sic omnis arbor bona fructus

Dostilla **A** Ten- dite a falsis p- phetis qui veniunt ad v. **M**atth. vii. **L**uce. vi. **H**istoria huius euangelij fa- cta est anno christi xxx. ii. Idus Julij. feria. v. luna. xv. i. dicitōe. iiii. **I**n ini- tiū illius euangelij scribit scūs **M**at- theus in eo. cap. q. christus dixit disci- pulis suis: Omnia quecūqz vultis vt faciāt vobis homi- nes: et vos facite eis similiter. **H**ec est em lex z pphet. **I**ntrate per angustaz portam: qz lata est porta et spaciōsa via q ducit ad pditionem: z multi sunt q intrāt per illam: q angusta porta z arda via q ducit ad vitam: z pauci sunt q inueniunt eā. **E**t post modū statim sequit euangelij hodiernum. **A**tendite a falsis pphetis. **I**n hoc euangelio docet dñs fideles suos diligēter cauere a falsis prophetis z peruersis chustianis: q verbis consent

¶ s. i. attēte cauete. **¶** s. doctoribus z hy- pocritis. **¶** s. fons apparentes sancti. **¶** s. in corde z intentione cogitant ad malum **¶** s. operibus. **¶** s. nōne colligere possunt. **¶** s. mala vita. **¶** s. id ē bona opa. **¶** s. i. mādana puerfatiōe. **¶** s. dul- cedinem deuotionis. **¶** s. a simili.

¶ **C** Nunq colligūt de spi. uuas. i. opa iusticie. **¶** **C** Aut de tri. ficus. i. hu- milis cōuersatiōis ad deū. **¶** **C** Sic om- nis ar. bona. i. hō habēs bonā volūta- tē. **¶** **C** Fruct? bo. facit. **¶** **L** y. qz talis ve- sic semp facit opa bona. **¶** **S**ū **D**ige. **¶** **A** r- bor bona ē bonus hō habēs bonā volun- tatē: radices sunt cogitatioes: folia / pbar- fructus / opa. **¶** **M**otandū: q hō bonus pōt bonā volūtatē deserere: et sic mala arbor

Dñica. VIII. post octavas Penteco.

E fieri: verbi gratia. Judas & dñi in vocati-
one apostolica permansit: bona arbor su-
it: et postmodum malum fructum protulit
quando christus tradidit. Magdarena in
primis mala arbor: fuit quādo peccavit: &
postmodum bona
arbor: quā penituit:
et sic tunc bonum
fructum protulit.

A Bala autē
arbor fruct. ma.
id est hō habēs
malā volūtate: iste
semp facit malum
actū. **B** Ois ar-
bor q̄ nō fa. fru-
bo. excide. **B**oz.
a dñio oim bō/
rū: qđ ē grauiſsimū
in dānatis suppli-
ciū. **C** Et in ig-
nē mittet. scz ge-
bēne. **C**hryſ. Dñe
sūt pene: excidi: et
in ignem mitti.

F **C** Igitur ex fru-
ctibus eorum cognos-
cet eos. s. i. futu-
ro: quis heretici &
hypocrite et falsi
christiani in seculo
quos non plene
cognoscant: tamē
pacto seculo ex fructibus. i. ex finalibus eor-
um p̄m̄is et retributionibus manifeste
cognoscent quales fuerunt. **C** Ad ois
qui dicit mihi dñe dñe intra. in re-
celoz. Semel dicit qui credit corde: bis
qui etiā fidē cōfiteſ ore: sed nō ope. Et ta-
lis nō intrabit in regnū celoz. **S**ed
qui facit voluntatē patris mei qui
in celis est. i. qui habet verā fidē christi
in corde: eandē cōfiteſ ore: & cū opat ope-
ra ad fidē penitentiā: & maxime qui seruat
mandata dei. Talis dicit ter dñe: et talis
facit voluntatē dei: et sic consequenter.

C Ipsi intrabit in regnū celoz.
vñ. Si vis ad vitā ingredi: serua manda-
ta. **C** Circa p̄sens euangeliū vbi dicitur.

Omnis arbor bona bonos fructus facit.
Morādū q̄ Hugo d̄ prato dicit: q̄ opus
virtutis dicit bonū ppter q̄nq̄. Primo:
qz est a bono. s. deo. **D**oc patet: qz ipse est
optimū & summū bonū. vnde dicit: **D**ia
opa n̄ra opatus es
nobis dñe. **O**pera
mala sunt a diabo-
lo instigāte: & a ma-
la volūtate operā-
tis. vñ dicit. **D**e-
dar ē & pater eius.
Secūdo qz pcedit
de loco bono. s. de
celo. vñ dicit. **O**mn-
ne datū optimū: et
omne donū perfe-
ctū desursū est de-
scen. rē. **T**er̄ proce-
dit de corde bono.
Cū dicit. **B**onus
homo d̄ bono the-
sauro cordis sui p-
fert bonum. **D**a-
lum autem opus
de malo procedit:
scilicet de regione
demonū: de concu-
piscenciā carnis: &
de maliciā mundi.
Unde dicit. **L**o-
tus mundus i ma-
ligno positus est.

Tertio: quia facit hominē bonum. **N**il
enī est quod facit hominē bonum nisi
opus virtutis: neq; dignitas: neq; diui-
tię: neq; scientia: neq; aliquid aliud. **A**n-
de **B**ristoteles. ii. **E**thicoz. **V**irtus est q̄
habentē bonū facit: et opus eius lauda-
bile reddit. **D**alum autem opus homi-
nem malū facit: qui tamen naturaliter bo-
nus est. **C**ū dicit. **F**aci sunt abominabi-
les sicut ea que dilexerūt. **Q**uarto: bonū
opus omnibus placet: & sapit habētibus
rectum & nō infectum gustum. **N**am bo-
num est quod omnes homines appetūt.
Unde **B**oecius de cōsolatione philoso-
phie. **V**entibus hominū naturaliter in-
serta ē cupiditas veri boni rē. **E**tia ipsi

Compositio sol-
phorica.

Conclusio finali-
ter dicitur de his
quod dicitur in
ista parte interpret.

Dat. 19.

A malis bonum opus videtur bonū: Quis interdū propter corruptionē gustus non sapiat ipsi malis. Unde pater q̄ bonum opus deo ⁊ hominibus placet. Unde dicitur: **Dilectus deo ⁊ hominibus moyses:**

rat ⁊ inuētus ē. Hoc euangeliū legē in q̄ dragesima/sabbato añ dñicā oculi. Tūc postmodū sequit̄ euāgē. hodi. a **Chomo quidā. Ly. i. ipse deus p̄ nobis hō natus. b** **Erāt diues. q̄ ipsius sunt celi ⁊ terra / et oja in eis p̄tēta. vnde: Dñi est terra ⁊ ple**

ps. 25. a

Domnica. IX. post octavas pentecostes. Euangelium Lucę XVI. a. in principio.

Nil lotem-pore. Dixit iesus discipulis suis. parabolam hanc: **Hō quidā erat diues;**

si id est peccatorē.

quī habebat villicū: et hic diffamatus est apud illum / quasi dissi-

passet bona illius: et vocauit eū: et ait illi: **Quid hoc audio de te: f**

redde ratiōem villicatiōnis tuę. s

pas. 25. a
Qui habebat villicū. Ly. dispensatorē cui tradidit bona sua ad dispensandū: et sic quilibet hō est villicus dei: eo q̄ deus cuilibet homini cōmittit ad gubernādas ⁊ ad voluntatem dñi sui dispensādas triplices res: scz tēporales / corpus ⁊ aiām: et hoc est cōtra illos q̄ dicunt: Ego sum dñs oim facultatū mearum. Tū Ambro. Bona hoīs nō sūt que secum ferre nō pōt. **Et hic diffamatus est apud illū q̄ si dissi-**

passet bona illius. q̄ frequēter cōtingit qñ q̄s māle uti his q̄ ei a deo cōmissa sunt: scz expēdendo in supbia / in crapula / in luxuria: et sic de alijs: vel vires sui corporis in peccis cōsumit. **Et vocauit eū. Bor. Vocat dñs quilibet hoīem inspiratiōib⁹ interioribus / p̄dicationibus exterioribus / bñficijs / flagellis / ⁊ incutiēdo terrore extremi iudicij ⁊ timorem eterne p̄natiōis. **Et ait illi: ad hoc audio de te. q. d. est ne hoc vez: dissipasti r̄palia: inq̄nasti corp⁹: ⁊ aiām in peccis tuis occidisti. **Redde ratiōem villica. tuę. quod erit i morte ho-******

4

Eccl. 45. 7

mat. 25. c.

Lu. 16. f

mar. 25. b.

Postilla

Quidā erat diues. **Luc. xvj. H**istoria hui⁹ euāgē. facta ē anno ch̄isti. xxxij. v kalēd. octobris. dñica. luna. xij. inditione v. Ante initū illi⁹ euāgēlij scribit sanctus Lucas de filio p̄digo: q̄ dissipauit omnes substantiā suam viuēdo luxuriose: ⁊ post modū cepit egere: ⁊ cupiebat implere vētrē suū de siliquis q̄s porci māducabant: ⁊ nemo illi dabat. **Qui surgens venit ad patrē suū dicens: Pater peccaui in celū ⁊ corā te: iam nō sum dignus vocari filius tuus. Et quō pater cum gaudio suscepit eū: ⁊ fecit conuiuiū solēne / dicens: Dic fili: us meus mortuus erat et reuipit perie-**

Dñica. IX. post octa. Penteco.

Eminis: tūc em oportet hoīem reddere ra-
tionem de oibus sibi cōmissis vsq; ad vl-
timū quadrantē. **A**it autē villicus
intra se: Quid faciā. Sic peccator in-
tra se cogitare debet: quid faciā vt eter-
nā dānationē euā-
dam: **Q**uia
dñs me aufert
a me villicatōez
i. dispensationem
oium rerū mibi cō-
missaz: qz tunc am-
pli nō erit tēp me-
redi neq; penitēdi.
Sodere non
valeo: medicare
erubesco. Cōside-
randū est q; in alia
vita hō nō pōt bo-
na operari quibus
mereat z iuuēt ad
gloriā. nec pōt mē-
dicare: nec pōt oran-
do obtinere tūc ve-
niam peccatorum/
aut augmentū glo-
rie: quia tempus p-
sentis vite compa-
ratur estati: alia vō
vita scz futura: est
similis hyemi: qz
que homo h̄ semi-
nat: ibi et metet.
Scio quid
faciā: vt cum
amotus fuero a
villicatione. id ē
cuy per mortē sub-
tracto fuero a pze-
senti vita: in qua
potest homo mere-
ri et demereri.
Recipiant
me in domos suas. id est p eoz suffra-
gia z merita recipiar in vitam beatā. i. in
regnū celoz: q; domus pauper est. Unde
Dicit: Beati paupes spiritu: qm ipsoz est
regnū celoz. **C**ōuocatis itaq; sin-
gulis. **S**o. id ē singularim. **S** Debi-

*11. vltimū dicitur
mebri. qd. dicitur
de me est vita ista
futura: i. mēpāta
vō dicitur q; mēpāta
peccatoz h̄m̄ h̄m̄
h̄m̄ h̄m̄ h̄m̄ h̄m̄*

toribus dñi sui. Singulatim eos allo-
quebat: vt quilibet reputaret sibi factum
beneficiū speciale: nesciens q; alij etiaz fa-
cta est relaxatio. Secūdo: ne indignaret
aliquis ipsoz quia plus remitteret alijs
q; sibi: nec relaxat
totū vt magis late-
ret dominū suum.
Dicebat pri-
mo: Quantum
debes dño meo?
At ille ait: Len-
tū chados olei.
Bed. Chados gre-
ce est amphora la-
tine cōtinens tres
vmas. **D**ixit
q; illi: Acci. cau-
tionē tuā. Hora
Laurio est instru-
mentum: quod ad
cautelā de contra-
ctu debiti propria
manu scriptum est
quod alio nomine
dicit cyrographū.
Et sede ato
scribe quinquā-
gita. et sic dimidiā
partē annaliū red-
dituum ei dimisit.
Deinde alio
dixit: Tu pō an-
tū debes? **Q**ui
ait: Lentū choroz
tritici. **S**o. **C**ho-
rus. xxx. modijs im-
plet. **E**t chorus est
mensura aridoruz/
chados liquidoz.
At illi: **A**c-
cipelras rē. octo-
gita. **S**o. z sic qz
tā pte debitorz dimisit ei. **P**recioz ē autē
oleū q; triticū ad sustētamentū: iō pponit
debitorē olei debitori tritici. **E**t lau-
dauit do. vil. in tāta. i. villicū iniquū
Gulic^o fuit iniqu^o duplici iniquitate. **P**ro-
q; bona dñi sui dissipauit. **S**ed: qz de re-

amplius esse dispensator.

iam enim non poteris villicare.

procurator temporalium.

deponit me ab officio meo.

*in vi-
neis: vel arare in agris.*

deponit me ab officio meo.

*Dicit. s. a.
Dicit. s. c.*

*Quāta
la faci
uit.*

*Gulic^o
iniquus*

A fido furatus est: laudauit eum non simpliciter sed secundum quid: quia ut dicit Glosa. Non laudauit eum de fraude sed de prudentia: quia prouidit sibi in posterum.

Quia filij huius seculi. Lira. id est homines temporalibus intenti.

Prudentiores. id est magis astuti et seruidi sunt in temporalibus negotiis agendis.

Filius lucis. id est homo spiritualis de putati sunt in negotiis spiritualibus:

et hoc videmus ad sensum frequenter accidere: cuius una ratio est corruptio nature: propter quam homo prouidior est ad malum quam ad bonum. Alia ratio est: quia bona temporalia sunt presentia:

ideo fortius mouent animum: quia secundum Aristotelem. Presentis obiecta mouet sensum.

Et ego dico vobis. Dico minus parabolam istam adaptat ad nostram eruditionem et salutem: et ad elemosynarum largitionem.

Facite vobis amicos. id est pauperes et bonos homines et etiam sanctos angelos.

De mamona iniquitatis. Daimon est demon tentans de diuitiis male acquirendis. Dicuntur autem diuitie mamona iniquitatis: quia frequenter ad cupiditatem inducunt: quia faciunt hominem superbire/inebriari/luxuriari/ludere etc.

Unde Augustinus: Omnis diues autem iniquus: aut heres iniqui. Item quia raro sine peccato acquiruntur. Unde Apostolus: Qui volunt diuites fieri/incidunt in laqueos diaboli. Item quia inequaliter possidentur ab hominibus. Nam vnus in ipsis abundat: et alius parum aut nihil de ipsis habet.

Et ego dico vobis: Facite vobis amicos de mamona iniquitatis: ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula.

Facite vobis amicos de mamona iniquitatis: quia magis diligentiores in acquirendis temporalibus: quam filij lucis in acquirendis spiritualibus: quod patet ad oculum.

Filius lucis in generatione sua sunt. id est non simpliciter sed secundum quod.

Et ego vobis dico: Facite vobis amicos de mamona iniquitatis: ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula.

Facite vobis amicos de mamona iniquitatis: ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula.

Facite vobis amicos de mamona iniquitatis: ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula.

Facite vobis amicos de mamona iniquitatis: ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula.

Facite vobis amicos de mamona iniquitatis: ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula.

Recipiant vos in eterna tabernacula. id est per sua merita et suffragia impetrent apud deum vos sine lite recipi in vitam eternam.

Unde circa presens euangelium vbi dicit: Facite vobis amicos de mamona iniquitatis. Notandum quod quatuor modis possumus nobis facere amicos de rebus temporalibus. Primo cum integre restituantur hereditibus ea que per rapinam vel furtum male acquisita sunt.

Et humiliter petitur remissio de iniuria eis illata differendo restitutionem.

Secundo: cum ignoratur cui restituatur: et tunc de consilio confessoris pauperibus eroget.

Tertio: cum aliquis contra institutionem ecclesie lucratur: ut laborando diebus festiuis/vel aliter: ita tamen quod de tali non tenetur ad restitutionem: ut est lucrum de iure meretricio: tunc enim sumenda est medicina unde facta sunt vulnera: et danda est de hoc elemosyna pauperibus.

Quarto: faciendi sunt amici de diuitiis que iniuste seruantur cum nimia tenacitate. Potest enim quis damnari eo quod non dat sua.

Unde dicitur: Discedite a me maledicti in ignem eternum. Esuriui et non dedistis mihi manducare. Unde diues epulo damnatus est: quia non dedit sua: ut patet Lucę. xvi. capitulo.

Quam appropinquaret Iesus hierusalem videns ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisset.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Quam appropinquaret Iesus hierusalem videns ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisset.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Quam appropinquaret Iesus hierusalem videns ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisset.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Quam appropinquaret Iesus hierusalem videns ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisset.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Recipiant vos in eterna tabernacula. id est per sua merita et suffragia impetrent apud deum vos sine lite recipi in vitam eternam.

Unde circa presens euangelium vbi dicit: Facite vobis amicos de mamona iniquitatis. Notandum quod quatuor modis possumus nobis facere amicos de rebus temporalibus. Primo cum integre restituantur hereditibus ea que per rapinam vel furtum male acquisita sunt.

Et humiliter petitur remissio de iniuria eis illata differendo restitutionem.

Secundo: cum ignoratur cui restituatur: et tunc de consilio confessoris pauperibus eroget.

Tertio: cum aliquis contra institutionem ecclesie lucratur: ut laborando diebus festiuis/vel aliter: ita tamen quod de tali non tenetur ad restitutionem: ut est lucrum de iure meretricio: tunc enim sumenda est medicina unde facta sunt vulnera: et danda est de hoc elemosyna pauperibus.

Quarto: faciendi sunt amici de diuitiis que iniuste seruantur cum nimia tenacitate. Potest enim quis damnari eo quod non dat sua.

Unde dicitur: Discedite a me maledicti in ignem eternum. Esuriui et non dedistis mihi manducare. Unde diues epulo damnatus est: quia non dedit sua: ut patet Lucę. xvi. capitulo.

Quam appropinquaret Iesus hierusalem videns ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisset.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Quam appropinquaret Iesus hierusalem videns ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisset.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Quam appropinquaret Iesus hierusalem videns ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisset.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Quam appropinquaret Iesus hierusalem videns ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisset.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Lucę. xii. Distonia huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. kalendas Aprilis dominica palmarum. luna. x. inditioe.

Dominica. X. post octa. Penteco.

S vj. Ante initium illius euangelij scribit san-
ctus Lucas in eodem capitulo: qd domi-
nus iesus cum in die palmarum appropin-
quaret ad descensum montis oliueti: ce-
perunt turbe descendentium gaudentes

cem similem omnibus emisi plorans: vnde
de etiam canitur: Sagit infans inter arta
postus presepia. Secundo in Lagari susci-
tatione. Tertio super ciuitatem hierusa-
lem. Quarto in sua passione. vnde dicit:

Lum clamore, vali-
do & lachrymis ex-
audicus est.

D Quia si co-
gnouisses. Boz-
ra. scilicet ruinam
et euerisionem que
tibi imminet.

Et tu, supple-
steres. **E**t qui-
dem in hac die
tua. scilicet prosper-
ram qua facis vo-
luntatem tuam.

Que ad pa-
cem tibi. scilicet
modico tepore du-
raturam: Et ideo
nunc gaudes: quia
imminentia no vi-
des.

Nunc
autem abscondi-
ta sunt ab oculis
tuis. scilicet mala
que futura sunt ti-
bi.

Quia ve-
nient dies in te:
et circumdabit
te inimici tui.

Borra. scilicet prin-
cipes romani cum
exercitu valde for-
ti.

Vallo. ad-
litteram: quia tres
aggeres dicunt ro-
mani fecisse circa
hierusalem capien-
dam.

Et coan-
gustabat te vnde
dicit. scilicet coan-
gustando & prohiben-
do introitum & exi-
tum: & introductione
victualium & armorum.

Dominica. X. post octauas
Pentecostes. Euangelium Lu-
cæ. XIX. f. in fine.

Nil
lo tem-
pore. **E**t
appropin-
quaret iesus
hierusa-
le: videns
ciuitate[m] fle-

scilicet propter mala ciuitati imminenta
fleuit futura pericula.

uit super illam / dicens: Quia si
cognouisses et tu. Et quidem in

hac die tua que ad pacem tibi:
nunc autem abscondita sunt ab

oculis tuis: quia venient dies
in te: et circumdabunt te inimi-

ci tui vallo: et circumdabunt
te: et coangustabunt te vndeq;

et coangustabunt te vndeq;

et coangustabunt te vndeq;

et coangustabunt te vndeq;

Tunc statim sequi-
tur euangelium ho-
diernum. **E**t
appropinquaret
Iesus hierusa-
lem. **L**yra. non so-
lum corporis gres-
su: sed etiam com-
passionis affectu.
Videns ci-
uitatem. scilicet
hierusalem: in qua
diu vigerat cultus
diuinus. **F**le-
uit super illam.
Lyra. scilicet fleuit
compassionis: tum
propter mala cul-
pe que ibi multipli-
cata fuerunt: tum
propter mala pe-
ne que futura imine-
bant. **M**otandum
est quod christus quater
fleuit. **P**rimo in
natiuitate. vnde di-

Christus quater
fleuit. **P**rimo in
natiuitate. vnde di-
citur. **P**rimam vo-

Arum. **C**um Josephus dicit: quod in angustia famis mulieres pueros propter comedendum. **E**t ad terram prosternent te. **L**apsum enim civitate turres et muros diruerunt: et cuncta edificia eiecerunt ad terram.

B **E**t si tu, qui in **B**or. i. habitatores tuos: aliquos occidendo: aliquos captando. **E**t non relinquet in te lapidem super lapidem. scilicet funditus evertendo. **H**oc iaz patet ad oculum: quia sepulchrum christi quod olim erat extra civitatem: iam est in medio civitatis.

C **E**t quod non cognoveris tempus visitationis tue scilicet quo creator omnium per incarnationis mysterium: et per predicationis officium: te visitare dignatus est: quem non receperunt: sed usque ad mortem persecutus fuisti. **S**ciendum: quod

misericus deus non statim punit homines cum peccant: sed prolongat ipsis vitam propter emendam: sicut homo cum videt foramen in solaribus vel in vestimentis suis: non statim eos proicit: sed facit eos reficere: quousque non sit amplius spes de reparatione ipsorum. **S**ic dominus Iesus christus non statim puniit Hierusalem: sed per quadraginta duos annos protraxit. **S**ed quia inuenit eam incorrigibilem: tunc permisit eam destrui a romanis principibus. **I**tem et Vespasiano. **E**t ingressus in templum. **E**t hoc propter nostram instructionem. **C**um Chryso. **T**u christi imitator: factus: cum ingressus fueris aliquam civitatem: an omnem actum ad ecclesiam curras:

quod propter bonum filium est: ut veniens primo currat ad domum patris. **E**t cepit eiecerem vedentes et emetes. **L**yc. **H**ic sacerdotes propter cupiditatem et avariciam suam in primo atrio templi fecerunt aliquam loca venalia: ut advenientes si non haberent quod offerret: inveniunt ibi ad emendum: et si aliqui non haberent unde emerent: posuerunt ibi numularios a quibus acciperent pecuniam. **S**ed queritur hic: quare non restiterunt christo: **R**espondeo: **L**yc. **E**t a facie exibat quidam fulgor terris eos: ita quod non audebant resistere: sicut etiam in voce sua terruit eos qui veniebant ad capiendum eum. quod cum auerent ipsum dicentes: **E**go sum: abierunt retro: et ceciderunt in terram. **I**n voluntate christi erat ostendere infirmitatem asumptam: et etiam suam divinitatis potentiam.

Et ad terram prosternent te: et filios tuos qui in te sunt. **E**t non relinquent in te lapidem super lapidem: eo quod non cognoveris tempus visitationis tue. **E**t ingressus templum: cepit eiecerem vendentes et ementes: dicens illis: **S**criptum est: quia domus mea domus orationis est: vos autem

relinquent in te lapidem super lapidem: eo quod non cognoveris tempus visitationis tue. **E**t ingressus templum: cepit eiecerem vendentes et ementes: dicens illis: **S**criptum est: quia domus mea domus orationis est: vos autem

Scriptum est: quia domus mea domus orationis est: vos autem dantur pauperes per vos. **F**ecistis illam speluncam latronum. **E**t erat quotidie docens in templo.

Dices il. **S**criptum est enim: domus mea. **B**or. i. in meo cultui dedicata. **I**n quibus debis ostendit se esse deum: quod templum solius dei est. **H**ic domus ora. est non domus negotiationis: non vane locutionis: non spectaculo. **E**t dicit Aug. in regula. **I**n oratorio nemo aliquid agat: nisi ad quod factum est: verum et nomen cepit. **I**tem **C**los autem se. illa spe. la. quod ipsi non curabant de cultu dei: sed de excoinatione populi per astutias exquisitas. **S**pelunca autem latronum dicitur locus ubi spelunca clarorum cerdotes de templo: ut iam dictum est. **E**t erat doc. quot. in templo. **C**um Grego. **R**edemptor noster nec indignis nec in gratis verba predicationis subtraxit. **I**m

C

D

Jo. 18. a

Spelunca clarorum

Dominica. XI. post octa. Pente.

E hoc non dat nobis exemplum fidei. Morandum dō q̄ illi ad quos pertinet vt predicent/frequenter debet predicare: et qui hoc negligunt: multas cōminationes que habent in sacris scripturis/ s̄m Guil/ ler. incurrunt. An/

Exc. 33. b.

de dicit: Si dices te me ad impiū: im pie morte morieris: nec locutus fu eris vt se custodiat impius a via sua: sp̄se impius in im pietate sua morie tur: sanguinem au tem eius de manu tua requiram. vn/

Ma. 6. b.

de dicitur: Te mi hi quia tacui: quia vir pollutus labiis ego suz. Et alibi di

2. Co. 9. c.

citur. Te mihi est si non euangelica/

uero vobis. ¶ Circa p̄sens euangelium vbi dicitur: Videns iesus ciuitatem hie/ rusalem/ fleuit super eam. Morandum q̄ (vt ex scriptura haberi potest) quadru/ plicem fletū quem in hac vita habere de/ bemus. Primus est fletus infantie: sicut

Sab. 7. a.

de christo canitur: Agit infans inter ar/ ta postus presepeia. Unde dicitur: Simi lem vocē omnibus emisi plorans: qui si/ gnificat fletum quem habere debemus p̄ incolatu presentis miserie. Unde Augu/ stinus. Puer qui nascitur a ploratu inci/ pit: nec ridere potest: s̄z statim natus plo/ rat: p̄pheta suz calamitatis. Secundus est fletus q̄ fleuit super Lazarum/ ad vi/ tam eum reuocando: qui significat fletum quem habere debemus pro patrie dila/

Ps. 119. b.

tionē. Unde psalmista dicit: Deu mihi: quia incolatus meus plōgatus est. Ter/ tius est fletus quo fleuit super ciuitatem hierusalem in die palmarū: qui significat fletum quem habere debemus pro com/

Mat. 9. a.

passione miserorū. Unde dicitur: Quis dabit capiti meo aquam/ et oculis meis

fontem lachrymarum: et plorabo die ac nocte interfectos populi mei? vnde etiaz dicitur: Quis infirmatur et ego non moror: quis scandalizatur et ego non moror: Quartus est fletus quo fleuit in cruce. vn/

de. Lum clamore

valido et lachry/ mis offerens/ exau ditus est p̄ sua re/ uerentia: qui signi/ ficat fletum quem habere debem⁹ in cruce p̄nitentie/ ex compunctione pec catorū. Unde Ps. Lauabo per signi/ las noctes lectum meū: id est cor me/ um et faciem ani/ me mee. Sic fleuit et lauit maria mag/ dalena: et munda/ ta est. Sic fleuit et lauit Petrus pec/

Dominica. XI. post octauas

Pen. Euā gelium. Lu cē. XVIII. b in p̄ncipio.

¶ Nil lo tem pore. Dix it iesus ad a 6 iudeos. quosdam q̄

catum suum. Unde dicitur: Egressus for/ ras fleuit amare eū.

Dixit iesus ad quosdam q̄ in se confidebant et. Lucē xvij. Distortā huius euangeliū dixit dominus anno eius. xxxij kalendas Aprilis: dominica: luna. x. indi/ ctione. vj. Ante initium illius euangeliū scribit sanctus Lucas in eodem capitulo: q̄ christus dixit parabolam istam. Iudei quidam erat in quadam ciuitate: q̄ dēmi non timebat: et hominem non reuerbat. Vidua autem quedam erat in ciuitate il/ la: et veniebat ad eum/ dicens: Iudica me de aduersario meo: et nolebat p̄ mul tū tempus. Post hoc dixit intra se: Et si deum non timeo/ nec hominem reueror: tamen quia molesta est mihi hec vidua: vindicabo illam/ s̄z faciēdo ei iusticiam: ne in nouissimo veniēs suggiller me: id est suffocet me tediosis clamorib⁹. Lucas Item suggillare: id est suffocare/ strangu/ lare/ p̄dēnare. Tūc postmodū seq̄tur euā gelium hodiernū. a ¶ Dixit iesus ad quosdam q̄ in se p̄fidebat. s̄ in suis mer

A tis. a **C** Tanq̄ iusti. cuz tamen iniusti: quia humilitate nō habebāt: sine qua nullus est iustus. b **C** Et aspernabantur ceteros. quia non attendebant illud qd̄ dicit: **Ge** q̄ spernis: nōne ⁊ ipse spernet?

oratioe: ⁊ vltimo deo regradat in gratia: rumactioe cum dicit: **Ite** missa est: vlt **Bñ** dicam⁹ domino. Deo gr̄as. k **C** Quia non sum sicut ceteri hominum. quia si diceret: solus iustus sum: omnes ceteri

C Duo homines ascendebāt in templum. **L** y ra. quia ad litteras templum erat in alto situm: scz in inō/te moria. d **C** Et orarent. non con/abulandū: non ad mulieres vidēdū.

⁊ id est confidebant in sua merita parua et sine humilitate que deo non placent. **B** in se ⁊ fidebāt tanq̄ iusti: Et aspernabantur ceteros parabolā istā.

C Unus phariseus. **S** o. ra. id est aparēs iustus. Pharisei em̄ distiguebantur ab alijs in habitu/ in obseruantijs: ⁊ cultu religioni: p̄pter qd̄ dicit sunt pharisei: id est diuisi ab alijs hominib⁹. f **C** Et alter publicanus. id est publicis negocijs intentus: q̄ de cōmuni cursu v̄plicat ad peccatum. g **C** Phari seus stans. **S** o. ra. ecce supbia: cuz tamen deberet flectere genua vel ali quo alio mō se inclinare. h **C** Hec apud se ora. **L** y. iste pharise⁹. pprie non orauit: sed magis se iactabat dicens. i **C** De⁹ gr̄as ago tibi. **S** o. ra. male incipit ille phariseus orōne suam. Debit em̄ incipere in sui accusatioe. **T** n̄. Iustus in principio accusator est sui: in medio supplicare ⁊ orare: ⁊ in fine gratias agere: sicut facit sacerdos in missa sua. Primo em̄ accusat se i generali ⁊ fessioe dicēdo: **C**ōfiteor. Secdo deū suppliciter deprecatur multiplici

D io homines ascendebāt in templum vt orārēt: vnus phariseus et alter publicanus. **P** h̄ariseus et alter publicanus. **P** h̄ariseus stās hec apud se orabat: **D** eus gratias ago tibi: quia nō sum sicut ceteri hominū rāptores iniusti ⁊ adulteri: v̄elut etiam hic publicanus. **I** iuno bis i sabbato: decimas do omniū que possideo. **E** t publicanus a lōge stans nō lebat nec oculos ad celū leuare: sed p̄cutiebat pectus suū dicēns: **D** eus pprius esto mihi peccatori: ge stans. **L** y. ra. ecce dei timor: quasi nō esset dignus ad altare appropinquare. q **C** Arolebat nec oculos ad cel. le. ecce pudor: quia p̄pter peccata sua non audebat celū respicere. r **C** Sed p̄cutiebat pectus suū. ecce dolor de peccatis cōmissis. s **C** Dicens: **D** eus pprius esto mihi peccatori. ecce vera et pura confessio: ⁊ ista iam dicta sufficiunt ad re

ptores. i **C** Rāptores/ iniusti ⁊ adulteri. **S** o. ra. rāptores em̄ sunt: qui primoz suozū substantiam rapiunt: iniusti qui perfonas eozū ledunt et comprimunt: adulteri qui vroz. primoz polluant. m **C** Velut etiā hic publicanus. quem iudicat ⁊ cōdemnat. Post hoc enūerat bona sua dicens. n **C** Iuno bis in sabbato. id est hebdomada: que apud iudeos tota denominabatur a sabbato tanq̄ a die digniori. o **C** Decimas do omniū que possi. **L** y. ra. pharisei de multis decimas dabāt: vt de menta: de aneto ⁊ de cinimo ⁊ c. ad quod non tenebantur: vt ceteris iustiores appareant. p **C** Et publicanus a longe stans. **L** y. ra. ecce dei timor: quasi nō esset dignus ad altare appropinquare. q **C** Arolebat nec oculos ad cel. le. ecce pudor: quia p̄pter peccata sua non audebat celū respicere. r **C** Sed p̄cutiebat pectus suū. ecce dolor de peccatis cōmissis. s **C** Dicens: **D** eus pprius esto mihi peccatori. ecce vera et pura confessio: ⁊ ista iam dicta sufficiunt ad re

B dicitur sunt pharisei: id est diuisi ab alijs hominib⁹. f **C** Et alter publicanus. id est publicis negocijs intentus: q̄ de cōmuni cursu v̄plicat ad peccatum. g **C** Phari seus stans. **S** o. ra. ecce supbia: cuz tamen deberet flectere genua vel ali quo alio mō se inclinare. h **C** Hec apud se ora. **L** y. iste pharise⁹. pprie non orauit: sed magis se iactabat dicens. i **C** De⁹ gr̄as ago tibi. **S** o. ra. male incipit ille phariseus orōne suam. Debit em̄ incipere in sui accusatioe. **T** n̄. Iustus in principio accusator est sui: in medio supplicare ⁊ orare: ⁊ in fine gratias agere: sicut facit sacerdos in missa sua. Primo em̄ accusat se i generali ⁊ fessioe dicēdo: **C**ōfiteor. Secdo deū suppliciter deprecatur multiplici

gratias ago tibi: quia nō sum sicut ceteri hominū rāptores iniusti ⁊ adulteri: v̄elut etiam hic publicanus. **I** iuno bis i sabbato: decimas do omniū que possideo. **E** t publicanus a lōge stans nō lebat nec oculos ad celū leuare: sed p̄cutiebat pectus suū dicēns: **D** eus pprius esto mihi peccatori: ge stans. **L** y. ra. ecce dei timor: quasi nō esset dignus ad altare appropinquare. q **C** Arolebat nec oculos ad cel. le. ecce pudor: quia p̄pter peccata sua non audebat celū respicere. r **C** Sed p̄cutiebat pectus suū. ecce dolor de peccatis cōmissis. s **C** Dicens: **D** eus pprius esto mihi peccatori. ecce vera et pura confessio: ⁊ ista iam dicta sufficiunt ad re

gratias ago tibi: quia nō sum sicut ceteri hominū rāptores iniusti ⁊ adulteri: v̄elut etiam hic publicanus. **I** iuno bis i sabbato: decimas do omniū que possideo. **E** t publicanus a lōge stans nō lebat nec oculos ad celū leuare: sed p̄cutiebat pectus suū dicēns: **D** eus pprius esto mihi peccatori: ge stans. **L** y. ra. ecce dei timor: quasi nō esset dignus ad altare appropinquare. q **C** Arolebat nec oculos ad cel. le. ecce pudor: quia p̄pter peccata sua non audebat celū respicere. r **C** Sed p̄cutiebat pectus suū. ecce dolor de peccatis cōmissis. s **C** Dicens: **D** eus pprius esto mihi peccatori. ecce vera et pura confessio: ⁊ ista iam dicta sufficiunt ad re

Secdo deū suppliciter deprecatur multiplici

confessio: ⁊ ista iam dicta sufficiunt ad re

Dñica. XII. post octa. Pente.

Emissionē pctōz: ideo sequit̄. **a** **Amē. i.** veraciter. **b** **Dico vō. descen. hic.** scz de tēplo dei qđ erat in mōte. **c** **Iustificatus.** scz d̄ impio factus iustus per gratiam z misericordiam dei: quia deus humilibus dat gratiam. **d** **In domum suam ab illo.** scilicet phariseo superbo: cuius superbia corrumpēbat omnia bona opera eius. **Ande Augustinus.** Superbia etiam bonis operibus insidiatur vt pereant. **e** **Quia omnis qui se exal.** Lyra. per superbiam. **f** **Humiliabitur.** per penam. **g** **Et qui se humiliat.** per veraz confessionem peccatoz. **h** **Exaltabitur.** in gloria per remuneratio- nem: sicut em̄ in sta-

tera materiali vna parte depressa altera eleuatur: z econuerso: sic in statera diuine iusticie decretum est: vt qui eleuantur per superbiam in vita presenti: deprimantur per penam confusibilem in vita futura: et econuerso: qui sponte humiliantur in presenti propter deum: in futuro ad gloriam eleuabuntur. **C**irca presens euāgelium vbi dicitur: **Deus propicius esto mihi peccator.** Notandum qđ quilibet peccator debet pro posse laborare: vt penitentiam veram agat in presenti vita. **P**rimo propter acerbitem ignis purgatorij: quia ignis ille est idem cum igne infernali s̄m Thomam de aquino. **Ande etiam sanctus Gregorius. iij. dialo. cap. xlv.** In eodem igne purgatur electus et detinetur damnatus. **Ande magister sententiar̄ li. iij. distin. xliij. cap. vj.** Illa pena est grauior omnibus alijs: excedit om-

nem penam vite presentis: etiam quā passi sunt martyres. **S**edō ratione diuersitatis penaz: quia ibi s̄nt pene diuersę s̄m diuersitate in peccatoz: est ibi z penaz modus. **N**am p mensura peccati erit plagarum modus. **T**ertio ratione diuturnitatis: quia annus pro die computatur. **Ande dicitur. Diem p anno dedi tibi: diez scilicet in presenti tempore: p anno scilicet in futuro.** Quarto ratione infructuositatis: quia illa pena nō valet ad meritum: sed solus ad satisfactionem: z ē inuoluntaria: pena autem in vita presenti est voluntaria z meritoria. **Q**uinto ratione damno sitatis: quia qđ diu anima est in pena caret gloria: modo retardari a gloria

excedit omnem penam vite presentis: et presertim in talibus: qui nisi esset adhuc pena illa persoluenda: statim deum viderent: quia tales in gratia moriuntur: et nihil impedit quando quis in magna gratia dei ab hac vita decedit nisi solutio pene pro peccatis: pro quibus hic non plene satisfecit zc. **Sanctus Vincentius.** Nunq̄ em̄ a quoq̄ dei facies videbitur: donec p penam venialium peccatoz qđrans minus persoluatur.

Axiens iesus de finibus tyri zc. **Barci. viij. Barthei. xv.** Hoc signū fecit dominus iesus christus anno eius. xxxj. ij. kalendas Decēbris. seria. v. luna. xvij. inditiōe iij. **Ante initium presentis euangelij scribit sc̄tus Marcus ca. vj. qđ vbiq̄z dñs iesus introibat in vicos vel in villas: aut in ciuitates: in platibz ponebat infirmos**

Penitentia agēda ē in vna vita.

A et deprecabantur eum: vt vel simbiā ve
stimenti eius tangerent: et quotquot tan
gebant eum salui fiebant. Postmodū se
quitur euangelium hodiernum. **a** **E**t
iens Iesus de finib⁹ tyri: venit per
sydonem ad ma
re galilee. **L**yra.

Tyris et sydo sūt
quēdā ciuitates si
te in terra promiss
sionis prope mon
tem libani. **D**are
galilee est quidam
lacus per quē tran
sit iordanis.

b **I**nter medi
os fines decap
poleos **E**t iaco. Deca
poleos ē regio de
cem vrbium trans
iordanem ad orientem:
et cū venisset
iesus christus ad lo
cum illum. **c** **E**t
adducunt ei sur
dum et mutum.

B **N**ō erat talis a na
tuitate: nec ab in
firmitate superuen
iente: sed a demo
ne ipsum obsidēte
eius. audiens impe
diendo et loquelā.

d **E**t depreca
bantur eum/ vt
imponat ill. ma.
scz vt ipsum sic cu
raret: p quod dā
intelligi q aliquan
do precib⁹ sanctorū

et etiā bonorū hominū salus alicui impe
tratur. **e** **E**t apprehendēs eum de
turba seorū. **E**n iaco. Per qd dā
in religio: q ille qui saluari desiderat: opor
tet vt malas societates dimittat. **f** **A**d
iū sit digitos suos in auricu ei⁹. **L**yra
Per digitos intelligit⁹ gratia spiritus san
cti quā infundit christ⁹ in cor peccatoris.
g **E**t expu. i ter. te. lin. ei⁹. p saluā

sapiēcia diuina intelligit. **T**ho. **O**ia q in
christi corpore fuerūt sancta et diuina fue
runt: siue vestimenta/ siue digiti eius/ siue
sputū ei⁹: et ideo aliqui curabat p tacitū ve
stimēto: aliquid p digitū: aliquid p sputū: str
cur pateri b euāgō.

a **E**tiens iesus de finibus tyri ve
nit per sydonē ad mare galilee in
ter medios fines decapoleos: Et
adducit ei surdū et mutū: et dep
cabant eū vt imponat illi manū:
et apprehendēs eū de turba seorū
sum: misit digitos suos in auricu
las eius: et expuens i terrā tetigit
linguam eius. Et suspiciens i ce
lum: et ait: Effera quod
est ad aperire. Et statim apertē sūt
aures eius: et solutū est vinculū
lingue ei⁹: et loquebat recte. Et p
cepit illis ne cui dicerēt. Quātō
autē eis p̄cipiebat: tāto magis p̄

f **E**t ait: Effera quod
est ad aperire. Et statim apertē sūt
aures eius: et solutū est vinculū
lingue ei⁹: et loquebat recte. Et p
cepit illis ne cui dicerēt. Quātō
autē eis p̄cipiebat: tāto magis p̄

l **E**t statim ap
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

f **R**egione. **f** illi⁹ ciuitatis

a **E**tiens iesus de finibus tyri ve
nit per sydonē ad mare galilee in

b **T**er medios fines decapoleos: Et
adducit ei surdū et mutū: et dep

c **A**cabant eū vt imponat illi manū:
et apprehendēs eū de turba seorū

d **S**um: misit digitos suos in auricu
las eius: et expuens i terrā tetigit

e **L**inguam eius. Et suspiciens i ce
lum: et ait: Effera quod

f **E**st ad aperire. Et statim apertē sūt
aures eius: et solutū est vinculū

g **L**ingue ei⁹: et loquebat recte. Et p
cepit illis ne cui dicerēt. Quātō

h **A**utē eis p̄cipiebat: tāto magis p̄

f **R**egione. **f** illi⁹ ciuitatis

a **E**tiens iesus de finibus tyri ve
nit per sydonē ad mare galilee in

b **T**er medios fines decapoleos: Et
adducit ei surdū et mutū: et dep

c **A**cabant eū vt imponat illi manū:
et apprehendēs eū de turba seorū

d **S**um: misit digitos suos in auricu
las eius: et expuens i terrā tetigit

e **L**inguam eius. Et suspiciens i ce
lum: et ait: Effera quod

f **E**st ad aperire. Et statim apertē sūt
aures eius: et solutū est vinculū

g **L**ingue ei⁹: et loquebat recte. Et p
cepit illis ne cui dicerēt. Quātō

h **A**utē eis p̄cipiebat: tāto magis p̄

f **R**egione. **f** illi⁹ ciuitatis

a **E**tiens iesus de finibus tyri ve
nit per sydonē ad mare galilee in

b **T**er medios fines decapoleos: Et
adducit ei surdū et mutū: et dep

c **A**cabant eū vt imponat illi manū:
et apprehendēs eū de turba seorū

d **S**um: misit digitos suos in auricu
las eius: et expuens i terrā tetigit

e **L**inguam eius. Et suspiciens i ce
lum: et ait: Effera quod

f **E**st ad aperire. Et statim apertē sūt
aures eius: et solutū est vinculū

g **L**ingue ei⁹: et loquebat recte. Et p
cepit illis ne cui dicerēt. Quātō

h **A**utē eis p̄cipiebat: tāto magis p̄

L **N**otanda. quod vñ
i. i. s. p. r. n. a. l. b. s.
o. l. i. q. u. a. r. a. l. i. b. s.
p. r. o. p. r. i. e. t. i. s. s. o. l. u. p. o.
t. e. s. t. e. s. t. i. n. a. n. i. m. a.
q. u. i. m. e. d. i. a. n. i. m. a.
n. o. s. e. d. c. h. a. n. i. r. e. b.
u. a. n. i. m. a. n. i. s. q. u. i. p. a.
p. e. r. i. t. a. q. u. i. a. b. a. p. t.
i. m. p. r. i. s. i. t. a. m. a. t. i. s. i.
l. e. h. a. b. e. t. v. i. r. t. u. t. e.
q. u. i. d. e. x. p. e. l. l. e. s. p. e. c.
c. a. n. i. n. d. a. n. i. g. r. a.
t. i. a. m.

E **E**cce peris. q. u. i. a.
p. e. c. c. a. t. i. s. i. m. p. i. t. i. t. a.
i. m. p. a. r. a. t. a. s. p. e. r. i. t. i.
r. e. s. p. i. c. i. t. e. t. l. o. q. u. e.
t. a. q. u. i. a. n. d. i. c. i. t. e. s. t.
s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. d. e. m. o. n. i. c. h.
q. u. i. p. r. e. s. s. o. r. e. m. i. n. f. i. r.
m. i.

E **E**sc. 18. e
D

k **E**t ait. Effera quod
est ad aperire. Et statim apertē sūt
aures eius: et solutū est vinculū
lingue eius et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

l **E**t statim ag
te sūt aures ei
et solutum ē vin
culū lingue eius
et. **J**acobus. **S**in
culum lingue tuic
solutum est: qñ hō
lingua vtiē ad ora
tionem: ad p̄minē
edificationē et ifor
mationē: ad pecca
ti confessionē et ad dei laudē. in **e** **E**t p̄
ce. il. ne cui dicē. vt vanam gloriā fugi
endā esse doceret. n **Q**uāto autē eis
precit: tanto magis plus p̄dicabāt.
Ende Aug⁹. Per hoc christus volebat
pigris ostendere euz quanto seruore p̄g
dicare debent: quibus iubet vt p̄dicent
quando illi qui p̄hibentur tacere nō pote
rant. **L**yra. Beneficiarius de bñficijs ac

Dominica. XIII. post octa. Pente.

Eceptis debet se gratia ostendere et benefactorem laudare: Quis benefactor hoc non grat. a **E**t eo amplius admirabant. Lira. de tanta eius humilitate. b **D**icentes. Bene omnia fecit: et surdos fecit

audire et mutos loqui. **T**ertio: quia ibi est thesaurus noster. s. merces operum nostrorum: et etiam in eritum christi: et beate virginis Marię: et omnium electorum in celo existentium: qui est thesaurus indeficiens: omnem sufficientiam habens: qui nec auferrit nec corrumpi potest: magnus autem et preciosus thesaurus multum trahit cor: hinc unde dicitur. Ubi est thesaurus tuus ibi est et cor tuum.

Predicabant: et eo amplius admirabantur dicentes: Bene omnia fecit: et surdos fecit audire: et mutos loqui.

Christi magnificentiam. homines.

in illo et aliis infirmis.

Benica. XIII. post octa. Pente. co. Euange. Lu. X. d. in medio.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis. **B**eatissimi oculi qui vident: que vos vi-

Beatissimi oculi qui vident: que vos videtis. Luc. X. d. Ante initium illius euangelij scribit sanctus Lucas: quod christus dixit discipulis suis. Qui vos audit me audit: et qui vos spernit me spernit. Et puerus ad discipulos suos dixit. **B**eatissimi oculi qui vident: que vos vi-

Jesus iter subleuauit oculos

Jo. 6. a

Lu. 10. e

Jo. 11. c

Prop. tria appetenda est regnum celorum.

Deb. 13. c

Unde dicitur. Cui subleuauit oculos Jesus etc. Secundo responsum legitur: quod quater legitur Iesum oculos subleuasse. Primo turbam pasturum. Tertio furdum et mutum sanaturus: si cur patet in verbis premissis. Suspiciens in celum. Quare? **U**bi sciendum quod oculis mentis nostrę in celum respicere debemus: et ad ipsum anhelare: et hoc propter tria. Primo: quia ciuitas nostra est vbi perpetue manere debemus. **U**nde dicitur. Non habemus hic manentem ciuitatem: sed futuram inquirimus. **E**xemplum de illis qui in aliena patria demorantur: quod semper cor eorum ad terram suam ponunt: si illuc redire intendunt: alii non habent ibi cor suum: si in terra in qua habitant edificauerunt: et de patria sua amplius non cogitant. **S**ecundo: quia ibi est pater noster et mater nostra: et fratres et sorores et amici nostri: scilicet christus et beata virgo Maria: et alij sancti: qui amplius nos diligunt quam parentes carnales filios suos. **S**perare etiam debemus: quod ibi sint anime predecessorum nostrorum: qui in fide christi mortui sunt: omnia ista trahunt desiderium hominum. **F**ine per veram fidem in superioribus oculis cogitamus: et esse Iesum Deum et saluatorem mundi: et oculis exterioribus videmus in vobiscum familiariter conuersationem. **M**erita la facientem. **E**t hoc dico vobis.

nitatem christi et facta exteriora conspiciendo: sed virtute diuinitatis latentem intelligendo. **Q**ue vos videtis. **S**ecundo. **V**iderunt enim apostoli gratiosam presentiam domini nostri iesu christi in assumpta humanitate: et crediderunt eum verum deum et hominem: ergo dicti sunt beati. **S**ed iudei pharisei Caiphas herodes et pilatus: solum viderunt foris christi humanitatem: sed non cognouerunt eius deitatem: ergo non sunt dicti beati. **U**nde Hiero. in homel. Illorum oculos beatos dixit: qui hominem videntes: deum crediderunt. **U**bi notandum: quod si beati fuerunt oculi qui viderunt christum et crediderunt eum esse deum: multo beatiores sunt qui non viderunt

Fi. me per veram fidem in superioribus oculis cogitamus: et esse Iesum Deum et saluatorem mundi: et oculis exterioribus videmus in vobiscum familiariter conuersationem. Merita la facientem. Et hoc dico vobis.

A christu in hmanitate: et tñ crediderunt ipm
veru deu in sacramento eu. baristie. An.
Jo. 20. g Quia vidisti me thoma credidisti. Bti q
no viderunt et crediderunt. a **D**ico em
vo. q multi pphete et reg. voluerunt

Esa. 64. a sicut Isaias q dixit
Etinas dirupes
cegos et descenderes
Agge. 2. b sicut Agge q
dixit. Veniet desit
derat cunctis gtri
bus. Itē sē Boy

Ezo. 2. b ses q dixit. Vitte
dñe que missur es
Itē et ppheta Da
uid qui dixit. Faci
na dñe celos tuos
et descende et plures
alū. b **E**t nō vi
derunt. Boz. i. co
mō q vos videris.

Ps. 143. b Viderunt em ipm
spūalit/ sed isti cor
poraliter et pñenti
aliter habentes eū
et ab eo que vole
bant interrogates
e **E**t ecce adā
legisperit. i. peri
tia falsi nō intelli
gentia spūali. An
amb. sup Lu. Qui
dā legispit. dba le
gis tenēs et dba le
gē i grā. d **S**ur
rerit. i. vt melius
audiret. e **E**t en
tās eū et di. dha
gister. Boz. dha
gister vocat/ cui di
scipul. eē nolebat.

B **Q**uid faciē
vi. eter. posside.
Bozra. Gidef em
grere hūilit cū di
scipulis magister: sapiē
ter/ cum dixit: quid
faciēdo: vtiliter/ eū

Et ecce adā
legisperit. i. peri
tia falsi nō intelli
gentia spūali. An
amb. sup Lu. Qui
dā legispit. dba le
gis tenēs et dba le
gē i grā. d **S**ur
rerit. i. vt melius
audiret. e **E**t en
tās eū et di. dha
gister. Boz. dha
gister vocat/ cui di
scipul. eē nolebat.

Quid faciē
vi. eter. posside.
Bozra. Gidef em
grere hūilit cū di
scipulis magister: sapiē
ter/ cum dixit: quid
faciēdo: vtiliter/ eū

Quid faciē
vi. eter. posside.
Bozra. Gidef em
grere hūilit cū di
scipulis magister: sapiē
ter/ cum dixit: quid
faciēdo: vtiliter/ eū

Quid faciē
vi. eter. posside.
Bozra. Gidef em
grere hūilit cū di
scipulis magister: sapiē
ter/ cum dixit: quid
faciēdo: vtiliter/ eū

addit: vitā eter. possi. **E**t ille dixit
ad eū. In lege ad scri. ē. i. lege diuina/
q lex legū ē. b **Q**uo legis: i. quō do
ces discipulos tuos: q ad huc nefcis p qd
pueniat ad vitam eternā. i. **E**t ille re
spō. di. Di. dñm
deū tuū ex toto
cor. tuo. p m. Ber.
i. sapiēter. k **E**t
ex tota aia tua.
i. dulciter. l **E**t
tota mēte tua. i.
fortit. m **E**t p
ximū tu. sicut te
ipm. i. ad gratiam
in pñti/ et ad gloriā
i futuro: vt eo ordi
ne q teipm. i. infra
deū et sup oia rpa
lia. n **D**ixitq
illi. i. Iesus pbari
sco et legisperito.
o **R**ecte rñdi
sti. nō aut recte se
cisti: q vt dicit glo.
chust/ laudauit ei
rñsionē n ei factū.
p **H**oc fac et v.
q. d. h dicit et nō fa
cis: ideo ad vitam
eternā non vadis.
q **I**lle autē. i.
pbaris/ et legispe
rito. r **V**olens
iusti. seipm. i. de
monstrare iustam.
s **D**ixit ad Je
su. Et qd est me
p. r. Boz. fortitan
putabat q Christ
dixisset. Audē. q
rim tu. Et tūc rñ
deret: oēs iudeū di
ligo: et sic appare
ret iustus. r **S**
piciens aut Je
sus dixit. hō q
dā de. ab hie. in
hiericho. q distat

a detis: **D**ico em vobis q multi
pphete et reges voluerunt videre
q tota mēte desiderauerūt.
i. miraculosa opera et diem meum: nam paus
dormierunt.

b que vos videtis: et nō vidēt: et
audire q vos auditis: et nō audi
i. instructionem a me: et appropinquationem re
gni celestis: quā predicauit vobis.
i. aduertēdū. q id ē doctus in lege.

c erūt. **E**t ecce quidā legisperitus
surrexit tēntās eū/ et dices: **D**ha
gister quid faciēdo vitam eter
i. i. i. seruone: vt ostenderet se iustum: qui tamē
fuit hypocrita.
i. d. est quid est necessarium ad vitam
eternam possidendam.

nā possidebo. **A**t ille dixit ad eū
In lege quid scriptū est/ quō le
gis. **A**t ille rñdēs dixit: **D**iligēs
dñm deū tuū ex toto corde tuo/
et ex tota aia tua et ex omib/ viri
bus tuis/ ex tota mente tua: et pro
ximū tuū sicut teipm. **D**ixitq
illi. **R**ecte respōdisti: hoc fac et
vives. **I**llē aut volens seipm iu
stificare dixit ad iesum: **E**t qd est
meus proximus: **S**uspiciēs autē
iesus dixit. **H**omo quidā descē

s i. i. i. seruone: vt ostenderet se iustum: qui tamē
fuit hypocrita.
i. d. est quid est necessarium ad vitam
eternam possidendam.

s i. i. i. seruone: vt ostenderet se iustum: qui tamē
fuit hypocrita.
i. d. est quid est necessarium ad vitam
eternam possidendam.

s i. i. i. seruone: vt ostenderet se iustum: qui tamē
fuit hypocrita.
i. d. est quid est necessarium ad vitam
eternam possidendam.

s i. i. i. seruone: vt ostenderet se iustum: qui tamē
fuit hypocrita.
i. d. est quid est necessarium ad vitam
eternam possidendam.

Handwritten marginal notes:
sicut membrum
vultu diligat alle
ritu eundem corpo
ris.
Et d. quod si quis
faceret vt vita eter
nam possideret. et
eoz hōc vbi. Lac si
cut dixit. sicut. vt
dicitur. Deum et
proximum. et sic
vultu in aeterna
vita.

Dñica. XIII. post octa. Pente.

Ea Hierusalem ad vnā dietā. **E**t incidit in latrones: qui etiā despolia-
eū: et plagis impositis abierūt semi-
uiuo relicto. Erat em̄ ad litteram inter
Hierusalē et Hiericho solitudo vel deser-
tum: in quo spolia-
bātur aliqñ boves
transeūtes a latro-
nidus: et occidebā-
tur. In qua solitu-
dine capr^o fuit Se-
decias rex fugiēs
de Hierusalē a sa-
rellitib^o nabucho-
donosor regis Ba-
bylōis. 2. yr. Do-
raliter tamē expo-
nitur de peccatore
descēdente a statu
iusticię in peccatus
mortale: qui spoli-
at a demonibus: et
relinquitur semiui-
uus: quia tollit ab
eo vita gr̄e rema-
nente vita nature.
Dyſtice per ho-
minē istū fm̄ Bor-
inelligit Adā: vel
omne gen^o huma-
num: ergo dicitur
Homo quidā scz
Adam vel genus
humanum: Descē-
debat ab hierusalē
id est de paradiso in
statu immortalita-
tis. In hiericho: id
est in miseria: et de-
fectus vitę presen-
tis. Et incidit in la-
trones: id est in de-
monū potestates.
Qui etiā despolia-
uerunt eū. indumenta gratię immortali-
tatis: innocētię auferēdo: vnde primi pa-
rentes post peccatum cognouerūt se esse
nudos. Et plagis impositis: id est natura-
libus vulneratis et debilitatis per pecca-

tū. Abierunt semiuiuo relicto. **I**ds semi-
uiuus relinquitur: quādo remanente vi-
ta nature: priuatur vita gratię. **E**t inci-
dit autē vt sacerdos quidā descēde-
ret eadē via: et viso illo p̄terit. **S**i-
milis et leui. 2c.
Sacerdos legē si-
gnificat: quę data ē
per Moysen. **L**e-
uita. p̄phetas signi-
ficat: qui descēde-
rūt post Moysen.
Hi viderūt genus
humanū sauciātū:
p̄ legem fuit cogni-
tio peccati: s; nō pot-
erūt sanare gen^o hu-
manū. **S**ama-
ritan^o autē. i. q̄
custos interpretat. i.
custos. i. de celo de-
scēdēs i hūc mōdū
p̄pter nostrā salu-
tē. **E**t vidēs
eū. i. oculo miseri-
cordię. **A**lle-
ricordia innotis
est. scilicet ex pas-
sione. **E**t ap-
ozopiās al. vul-
eius. i. i baptisimo
peccata eius remit-
tendo. **I**nſi-
dens oleū et vi-
num. **O**leū infun-
dit in vulnera: eius
spem p̄nitētib^o tri-
buit. **V**inum infun-
dit: cū terrore mor-
tis eterne et p̄nā
inferni et diē iudi-
cū homini incurit.
Et imponēs illū in iumentū suū.
An Bregouus. **I**umentū caro ip̄sus ē:
in quo vulneratum posuit: quā peccata no-
stra ip̄e portauit super lignū i corpore suo.
Unde. Vere languores nostros ip̄e por-

Die. vl. b

§

*quia vultu mon-
bar. et dolorem aiebat
apposuit oleum; et do-
lorem misitaret; et
vulnera sanaret.*

Beh. 3. b

A tavit. a **C**urrit in stabulū. i. in p̄sen-
tē ecclesiā. b **E**t curā ei egit. q. cir-
ca egrorū sollicitus fuit sicut bonus et fi-
delis medicus. c **A**ltera die. Prima
dies fuit dies passiois: altera dō dies re-
surrectionis: et hec
est immortalitatis
d **P**rotulit ou-
os denarios. id
est dū testamēta
e **E**t dedit sta-
bulario. id ē sum-
mo p̄nifici/sancto
petro/ et alijs apl̄is
quibus aperuit sen-
sum: vt intelligeret
scripturas veteris
et noui testamēti.
f **E**t ait: Curā
illius habe. sup-
ple corporis et ani-
mę. Ergo dixit p̄-
mo stabulario/ sci-
licet sancto petro:
Dafce oues meas
g **E**t quodcū-
q; supererogaue-
ris. supple p̄ce-
ptis meis/ scz con-
silia superaddēdo:
et cum subditis et fi-
delibus laborando. h **E**go cum re-
diero. scilicet in iudicio extremo. Unde
dicitur: Sic veniet quemadmodum vidi
stis eum euntem in celum. i **R**eddā
tibi. quia domin⁹ ielus reddet vnicuiq;
iuxta opera sua. k **Q**uis horū triū
videtur tibi proxim⁹ fuisse illi q; in-
cidit in latrones? **A**t ille dixit: Qui
fecit misericordiam in illum. **S**bi no-
notandū q; opinio iudeorū erat: q; nō q̄li-
bet homo proximus est/ sed tñ iude⁹. **E**r-
go dicit iudeum proximū suū: et omnem
alium hominem reputat alienum. Ergo
Christus ostendit in presenti Euangelio
omnem hominem esse proximū omni ho-
mini qui facit ei misericordiam. Unde di-
cit Ambrosius. Cognatio non facit pro-
ximū/ sed misericordia. Unde etiā Augu-

stinus de doctrina christiana. Propinqui-
tas generis non facit proximū/ sed opus
misericordię imp̄sum. Et quo patet: q; q̄-
libet est proximus noster/ qui hic viuūt: q; a
cuilibet potest a nobis imp̄dī misericor-
dia vel nobis ipen-
dere. l **A**t illi
Iesus: Vade/ et
tu fac similis. scz
vt omnē homines
esse amicū et propi-
mum reputes: et ei
misericordiā imp̄-
das affectu et effe-
ctu: sicut samarita-
nus illi iudeo.
m **U**nde circa p̄-
sens euangelium /
vbi dicit: B̄ri o-
culi q; vident que vos
videtis. Queritur
in quo cōsistit bea-
tudo? **R**espōdet
q; quidā posuerūt
beatitudinem i bo-
nis corporis/ vt epi-
curi: quidā in bo-
nis mundi/ scilicet
in diuitijs/honore/
potentia: et sic de
alijs. Quidā in vir-

tutibus moralibus et cognitione creatu-
rarū: et maxime substantiarū separatarū
vt peripatetici. Christus autē veniens in
mundū: qui ad hoc natus est: vt testimo-
niū perhiberet veritati: ostendit q; in omni-
bus supradictis vera beatitudo nō consti-
tit: sed in visione et cognitione dei dicitur:
Beati oculi etc. Itē querit̄ hic: beatitudo
cui⁹ sit. s. an aīę vel corporis? **A**d qd respon-
det Hugo de prato/ q; beatitudo cōsistit
p̄ncipalit̄ in cognoscēdo et amādo et possi-
dēdo deū: et beatitudo p̄ncipaliter erit in
anima: q; deū p̄ essentiam cognoscat: et nō
p̄ aliquā similitudinē: et ipsum p̄fecte pos-
sidebit in se tanq; pprium et intrinsecū do-
num: corpus autem habebit quattuor do-
tes suas: que sunt agilitas: vt subito fera-
tur q̄cūq; aīa volet: impassibilitas: vt a nul-

B **A**ct. i. b. dicitur: Sic veniet quemadmodum vidi-
stis eum euntem in celum. i **R**eddā
tibi. quia domin⁹ ielus reddet vnicuiq;
iuxta opera sua. k **Q**uis horū triū
videtur tibi proxim⁹ fuisse illi q; in-
cidit in latrones? **A**t ille dixit: Qui
fecit misericordiam in illum. **S**bi no-
notandū q; opinio iudeorū erat: q; nō q̄li-
bet homo proximus est/ sed tñ iude⁹. **E**r-
go dicit iudeum proximū suū: et omnem
alium hominem reputat alienum. Ergo
Christus ostendit in presenti Euangelio
omnem hominem esse proximū omni ho-
mini qui facit ei misericordiam. Unde di-
cit Ambrosius. Cognatio non facit pro-
ximū/ sed misericordia. Unde etiā Augu-

Questio in
quo cōsistit
beatitudo.

D

Quidam generis pyrrhus.

Quattuor
dotes cor-
poris.

Dominica. XIII. post octa. Pente.

la alia re possit legi vel pati: subtilitas ita
vt montes penetret: et claritas ita qd i ipsa
claritate corpis claritas et gloria anime
agnoscitur: quia anima magis beata cla
rius corp^o habebit. Et omnia p^odicta ha
bebit corp^o et redū
dantia glorie aie i
corp^o: e contrario
de corp^o impioy
erit: qd erit grossa
grauia passibilia et
obscura. Nec ille.

Et leuauerunt vocē suā. 2y. et ma
gno deliderio sanuatis. **D**icentes:
Iesu h^ocep. mi. nfi. i. solo verbo potes
nos curare. **Q**uos vt vidit dixit:
Ite ostēdite vos sacerdotib^o. Hoc

Dominica. XIII. post octa. Pen
tecostes Euangelij. Lu. XVII. c
circa medium.

Postilla

Quam ir
tesus in
hierusa
lem transi
bat per me
diam sama
riam et gali
leam. Et cū ingrederetur quod
dam castellū: occurrerūt ei decē
viri leprosi: qui steterūt a lōge: et
leuauerūt vocē suā dicētes: Ite
su p^oceptor miserere nfi. Quōs s
nfi legi satisfecerent.

In il
lo tēpe:
Cū iret ie
sus in hieru
salem: trans
ibat per me
diam sama
riam et gali
leam. Et cū ingrederetur quod
dam castellū: occurrerūt ei decē
viri leprosi: qui steterūt a lōge: et
leuauerūt vocē suā dicētes: Ite
su p^oceptor miserere nfi. Quōs s
nfi legi satisfecerent.

Quam ir
tesus in
hierusa
lem transi
bat per me
diam sama
riam et gali
leam. Et cū ingrederetur quod
dam castellū: occurrerūt ei decē
viri leprosi: qui steterūt a lōge: et
leuauerūt vocē suā dicētes: Ite
su p^oceptor miserere nfi. Quōs s
nfi legi satisfecerent.

Et cū ingrederetur quod
dam castellū: occurrerūt ei decē
viri leprosi: qui steterūt a lōge: et
leuauerūt vocē suā dicētes: Ite
su p^oceptor miserere nfi. Quōs s
nfi legi satisfecerent.

Et cū ingrederetur quod
dam castellū: occurrerūt ei decē
viri leprosi: qui steterūt a lōge: et
leuauerūt vocē suā dicētes: Ite
su p^oceptor miserere nfi. Quōs s
nfi legi satisfecerent.

Et cū ingrederetur quod
dam castellū: occurrerūt ei decē
viri leprosi: qui steterūt a lōge: et
leuauerūt vocē suā dicētes: Ite
su p^oceptor miserere nfi. Quōs s
nfi legi satisfecerent.

legis impletionē.
Lex enim h^ocepit:
vt mandatus ale
pza sacerdotib^o se
offerret: et hoc du
plici d^o causa. Una
causa: qd sacerdo
tes debebant iudi
care: vtrū talis es
set vere curat^o. Se
cūda causa: quia p
sua emū datione re
nebatur offerre sa
crificiū determina
tum in lege. Itē vt
daret nobis exēp
plū honorandi sa
cerdotes. Itē vt p
hoc sacramentū cō
fessionis expūne
ret. **D**icit em^o Chi
stus omib^o p^odit
onib^o. Ite. q. d. nō. Et
peccetis p^o cogami
ni vigeite infirma
te: qn oportet sa
cerdotes ad se vo
cari: sed ite dū sani
estis: ostēdite non
palliate: vos non
alios: qd alię p^one
nō sūt nomināde i
p^oessione: sacerdo
tib^o: quibus da
ta est potestas a ch^osto ligandi et soluen
di. **U**n^o dicat. Accipite spūm sanctū: quo
rum remiseritis peccata: remittūtur eis.
Et factū est dum irent mandati
sunt. In hoc ostēdit: qd in vera cōfessio
ne peccata dimittunt p^octōri a deo: etiam
anteq^o pueniat ad confessionē. **U**n^o dicat.
Dixi. confitebor: supple in futuro: et tu re
misisti impietate peccati mei: Quis postea

A teneatur confiteri sacerdoti loco dei. a **U**n aut ex illis vt vidit qz mundat est: reuersus e cu magna voce magnificans deū. **H**oc. Magnitudo vocis dat intelligere magnitudinez fidei et deuotionis.

Et cecidit in faciem an pedes eius. In quo nota tur eius magna humilitas. **G**ratias agēs. Est at deo valde acceptabilis gratiarū actio. **U**n Aug. ad B. relanū: Quid melius aio gerim? aut ote. pbam? aut calano epim? q vt deo gratias agamus: nec dici breuius: nec agi fructuosū pot. **E**t hic erat Samaritanus. **L**yra. in hoc innuit. q alij nouē erant iudē: nec reuersi sunt ad grās agendū: qz iudē sp fuerūt ingrati: tam in veteri q in nouo testamento de bñf cūs dei. **R**ūdes aut iesus dixit: **N**one decē mūdātī sūt z none vbi sūt. q. d. multi mūdant z baptizant: tū pauci saluant. vñ: Dulci sūt vocati: pauci dō electi. **N**ō ē inuētus qui rediret z daret glo. deo nisi hic alienigena. **L**y. In hoc figuratū fuit: qz gēntes vēturi erāt deuote ad fidē chūsti: iudēis remanētib in suo errore. **E**t ait illi: Surge vade. Voluit em surgere nisi iussus. **Q**uia fides tua te sal. fecit. In hoc innuit q magnū est meritū fidei: qz per fidē pctō: mūdāt. Itē p fidē bō iustificat. vñ dicitur: Iustificati ē ex fide pacez habeamus ad deū per dñm

nostr iesum chūstū. Itē p fidē bō fili? dei efficit. vnde dicit: Dedit eis potestare filios dei fieri zc. Item per fidē saluat: ergo hic chūstus dixit Samaritano: Fides tua te saluū fecit. **U**nde circa presens euangeliū vbi dicitur: Itē z ostēdite vos sacerdotibus. Et dū irēt mūdātī sūt. Queritur: si pctō: in ipsius cordis contritōe absoluitur anteq pueniat ad sacerdotē: vt hic innuit: quia dū irēt mūdātī sūt: quid facit postmodum sacerdos: et a quo absoluit eum? **R**ū. q sol? de? absoluit peccatorem a culpa in ipsa cordis contritōe. **U**n de dicit: Ego sum qui deleo iniquitates tuas. ppter me. **S**acerdos aut ministeriale z instrumentaliter peccatorem a peccato absoluit: z non solum ostendit absolutū: est em sacerdos minister dei: z eius instrumentū atātū: z h optime ostendit

A irent mūdātī sūt. **U**nus autem ex illis vt vidit quia mūdātus ē: regressus est cum magna voce magnificans deum. **E**t cecidit in faciem ante pedes eius: grātias agens: z hic erat Samaritanus. **R**espondens autem Iesus dixit: **N**onne decem mūdātī sūt: et nouem vbi sunt: **N**on est inuentus qui rediret et daret gloriā deo nisi hic alienigena. **E**t ait illi: **S**urge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

Et ait illi: Surge vade: quia fides tua saluum te fecit.

mat. 20. b

Ro. 5. b

Dominica. XV. post octa. Pente.

Edunt ad carcerem: et ex parte regis absolunt eum a carcere et carbenis: et ministri regis vadunt ad domum eius: et reddunt ei omnia bona sua prius perditā: sic facit sacerdos: qui tanquam minister dei absoluit peccatores a cathenis peccatorum: et reducit eum in ecclesiam dei: et reddit ei omnia bona sua que ante peccatum fecerat: et facit eum participem omnium bonorum operum que sunt in ecclesia dei: et dat ei cibum vite manducare: scilicet corpus christi: et docet quomodo debeat vivere: et in via dei ambulare et non stare: quia stare regredi est. Sic patet quod sacerdos habet magna facere in iustificatione peccatorum: et non solum eam ostendere absolutum. Unde iterum hic queritur: que sit forma absolutio nis a peccatis? Respondetur secundum sanctum Thome de aquino: quod de substantia forme est. Ego absoluo te a peccatis tuis. Sed hinc mittitur oratio. scilicet. Misereatur tui omnipotens deus etc. Ne effectus sacramenti impediat ex parte penitentis. Et communiter apponitur: In nomine patris et filii et spiritus sancti. Item queritur: an impositio manus super caput penitentis requiratur? Respondetur secundum sanctum Thome de aquino: quod non: quia hoc sacramentum non ordinatur ad consequendam aliquam excellentiam gratie: sed ad remissionem peccatorum: magis autem in hoc sacramento competit crucis signatio quam manus impositio: in signum quod per sanguinem crucis christi remittuntur peccata: et non est de necessitate sacramenti etc. Item Thome dicit: quod qui implet absolutio nem a papa vel legato: caute facit si faciat se absol-

forma ab-
solutionis

ui ab omnibus excommunicationibus et peccatis de quibus non recolat: quia si postea recolat de aliquibus: non tenetur iterum absolutio nem petere ab excommunicatione: licet de peccato si sit mortale teneatur confiteri.

Dominica. XV. post octa. Pente. Euange. Mat. VI. c. in fine.

Filio tempore: Dixit Jesus discipulis suis: **Nemo potest duobus dominis servire:**

Aut enim unum odio habebit: et alterum diligit: aut unum sustinebit: et alterum contemnet:

Nemo potest duobus dominis servire. etc. Mat. vi. Luc. xvi. Hoc verba euangelii locutus est dominus iesus anno etc. xxii. idus Julii. feria. v. luna. xvi. indictione. iiii. An initium illius euangelii scribit scriptus mattheus in eod. ca. quod christus dixit discipulis suis: Nolite thesauros in terra: ubi erugo et tinea demolitur: et ubi fures effodiunt et furantur. Thesaurizzate autem vobis thesauros in celo: ubi nec erugo nec tinea demolitur: et ubi fures non effo-

diunt nec furantur. Ubi enim est thesaurus tuus: ibi est et cor tuum. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum. a Nemo potest duobus dominis servire. hoc contra riuus inter se differunt? et praria precipiuntibus: et quilibet homo habet unum illorum duorum. Hoc sic probatur: Quia omnis homo aut est in gratia: aut in peccato mortali. Si est in gratia: tunc habet pro domino deo. Si autem in peccato mortali: tunc habet diabolum pro domino. b. **A**ut enim unum odio habebit. hoc. s. diabolum. c. **E**t alterum diligit. s. deum. d. **A**ut unum sustinebit. s. diabolum: quem homo peccato patitur: sed non diligit. e. **E**t alterum contemnet. i. deum: quem homo peccato mortali peccat. Sed deum neminem potest odire: quia summi et iustissimi boni est. Nec diabolum quis diligit: sed peccato se ei subdit.

Acit. **¶** **N**ō potest deo seruire & mā
monē. i. diuitiis. **¶** **N**ō dixit christus:
Nō potestis habere: s; nō potestis serui
re. Licet em̄ p̄t haberi q̄n bñ disp̄sant:
sicut ille q̄ in p̄is ogib⁹ diuitias exp̄dit:
non seruit diuitiis:
s; mag⁹ diuitiē ser
uiat sibi: q; eis vti
sūt instrumentis ad
opa virtutū. **¶** **A**nde
Ambro. sup̄ Lucā
Sic diuitiē sūt im
pedimēta iprobis:
ita probis sūt adiu
uamēta virtutis: &
talis simplici pot̄
seruire deo & vti ip
sis. **¶** **¶** **I**do di
co vobis: ne sol
liciti sitis: s; solli
citudie nimia. **N**ō
cādū q; christ⁹ h̄ nō
p̄hibet laborē: q̄a
hō ad laborē nasci
tur sic auis ad vo
lādū: s; p̄hibet sol
licitudinē sup̄fluaz
& iordinatā: p̄ quā
postponitur bona
sp̄salia & etiā eter
na. **¶** **¶** **A**ie v̄re.
id est animalī vitē
que cibo sustentat.
¶ **¶** **Q**uid man
du. **¶** **¶** **N**ō. ania
pl⁹ est q̄ esca. q̄n
di. longe plus est.
¶ **¶** **E**t corp⁹ pl⁹
q̄ vestimētū. q̄n
di. si de⁹ dedit vob
maiora. s. corpus &
aiam cōsequēter eti
am dabit minora:
s; esca & vestimen
tū. **¶** **¶** **R**espici
te volatilia celi:
q̄n nō serūt neq; metūt: neq; ogre.
in hor. & p̄ v̄ cele. va. ea. vñ dr: Qui
d̄t iumēt⁹ esca ipoz: & pull⁹ cor. & c. m̄ko

forti⁹ boiem sufficiēter pascet. **¶** **¶** **R**aba
nus. **¶** **¶** **Q**uis ex milicib⁹ deuotis debitā nō
procurat alimonia: q; dñs ministris su
is nō ministrat cibaria: quis pater nō dat
filijs alimenta &c. **¶** **¶** **N**ōne vos ma
gis plures estis
illis. q. d. m̄ko ma
loris p̄cij estis. **¶** **¶** **N**atura humana
maioris pōderis ē
corā deo: quia alię
creature sacre sunt
p̄pter hominem: si
nis aut nobilitor est
bis q̄ sūt ad finem.
¶ **¶** **S**i ergo deus de il
lis curat: m̄ko for
tius de nobis curā
habz. **¶** **¶** **Q**uis
aut vestrū cogi
tans pot̄ adyce
re ad staturā su
am cubitū vñū.
q. d. null⁹. **¶** **¶** **E**rgo de
us q̄ dat homini in
cremētū & q̄ntica
tē stature: p̄ conse
quēs etiā dabit nu
trimētū pueniens
nature: put viderie
expedire. **¶** **¶** **E**t
de vestimentis
ad solliciti estis
considerate lilia
agri quomō cre
scūt. s; tā precio
sis coloribus indu
ta. **¶** **¶** **N**ō labo
rant. s; ad ornan
dum se. **¶** **¶** **R**eg
nent. i. sicut ad fa
ciēdū sibi vestimē
tū: & tamē optime
vestiūt: sic q; rega
lia vestimēta exce
dūt. **¶** **¶** **D**ico
aut vobis: q; neq; salomon. q̄ fuit di
tissimus inter alios reges. **¶** **¶** **I**n om̄i
glia sua coop̄tus ē. id est vestitus & or
s 4

A **N**ō potestis deo seruire & māmo
lo & diuitiis. **¶** **¶** **N**ō dico vobis: ne solliciti si
tis aie vestre: qd māducet: neq;
corpori vestro quid induamini.
¶ **¶** **N**onne anima plus est q̄ esca: et
corp⁹ plus q̄ vestimētū: **¶** **¶** **R**espi
cite volatilia celi: qm̄ nō serūt ne
q; metunt: neq; cōgregant in hor
rea: et pater vester celestis pascit
ea. **¶** **¶** **N**ōne vos magis plures estis
illis. **¶** **¶** **Q**uis aut v̄m cogitās pot̄ b
adiocere ad staturā suaz cubitum
vnum. **¶** **¶** **E**t de vestimentis qd sol
liciti estis. **¶** **¶** **C**onsiderate lilia agri
quō crecūt: nō laborāt neq; nēt.
¶ **¶** **D**ico autem vobis: q; neq; salo
mon in oī glōria sua coop̄tus est

¶ **¶** **N**ōne vos magis plures estis
illis. **¶** **¶** **Q**uis aut v̄m cogitās pot̄ b
adiocere ad staturā suaz cubitum
vnum. **¶** **¶** **E**t de vestimentis qd sol
liciti estis. **¶** **¶** **C**onsiderate lilia agri
quō crecūt: nō laborāt neq; nēt.
¶ **¶** **D**ico autem vobis: q; neq; salo
mon in oī glōria sua coop̄tus est

¶ **¶** **N**onne anima plus est q̄ esca: et
corp⁹ plus q̄ vestimētū: **¶** **¶** **R**espi
cite volatilia celi: qm̄ nō serūt ne
q; metunt: neq; cōgregant in hor
rea: et pater vester celestis pascit
ea. **¶** **¶** **N**ōne vos magis plures estis
illis. **¶** **¶** **Q**uis aut v̄m cogitās pot̄ b
adiocere ad staturā suaz cubitum
vnum. **¶** **¶** **E**t de vestimentis qd sol
liciti estis. **¶** **¶** **C**onsiderate lilia agri
quō crecūt: nō laborāt neq; nēt.
¶ **¶** **D**ico autem vobis: q; neq; salo
mon in oī glōria sua coop̄tus est

p̄. 146. b. in hor. & p̄ v̄ cele. va. ea. vñ dr: Qui
d̄t iumēt⁹ esca ipoz: & pull⁹ cor. & c. m̄ko

Enat^o tā pulchre. a **S**icut vñū ex istis. **B**or. qz in salomoue fuerāt vestes aliene in illo aut pprie. Itē ille ab arte/iste a natura: z iō oēs tinctores pānoꝝ nō pnt facere colorē viridē sicut natura in terre nascuntib^o. **I**n die/ro. Quid rubet vt rosa: qd cādet vt li-liū: b **S**i em̄ se num agri qd hodie ē. i. in presenti. **E**t crasi clybanū mittit. id ē in furno ponetur. **D**eus sic vestit. i. sic pulchre/ sic optime sine sollicitudie. **E**t to mag^o vos modice fidei. **L**y. vocat autem eos q̄ nimis sollicitatur de re^oporalib^o modice fidei: quia ex defectu fidei. pcedit talis sollicitudo sup^o sua. **N**olite ē solliciti esse/ dicētes: Quid māduca. aut ad bibem^o. hoc p̄tinet ad alimētū. **A**ut d^o op̄e. b p̄tinet ad vestimētū. **H**ec em̄ oia gentes inquirunt. **B**or. qz inīdeles sūt: z de eternoꝝ p̄missione nō cōfīdūt. **L**y. gentiles diuinā p̄uidentiā circa ac^o humanos negāt. **S**cit em̄ pater vester celestis: qz his oibus indigetis. **B**or. nō est pius pater q̄ nō tribuit necessaria filiis quoz nouit indigentiam. **S**ed de^o est pater vester. Ergo seruientib^o sibi/ temporalia sufficienter ministrabit. **Q**uerite ergo primū. i. p̄cipue. **R**egnū dei. de q̄ dicit: Fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eoz. **Q**uis hoc regnū nō desiderat/ vbi oēs erūt reges et regine: ergo frequēter z diligēter h regnū est grendū. **E**t iusticiā ei^o. qz iusti in p̄petuū viuēt: z apud dñm ē merces eoz. **E**t hec oia. scz spalia. **A**dij

Dat. 13. f.
Sap. 5. c.

cient^o vobis. **U**n dicit: Facta cogitatu tuū in dño: z ipe te enutriet. **E**t itez: **M**ā q̄ vidi iustu derelictū. **C**irca p̄sensa euangeliū/ vbi dicit: **P**rimū querite regnū dei z iusticiā eius. **N**otandū q̄ peccator querit regnū dei: nō primo/ sed vltimo: scz in morte. **Q**uādo em̄ peccator: nō pōt plus viuere: vlt^o quando credit mortem sibi imminere tunc querit regnū dei: z accipit exemplū a latrone i cruce/ sed nō a Joanne baptista: q̄ a cunabulis questuit regnū dei. **S**imiliter sanctus **N**icolaus Episcopus: q̄ quarta et sexta feria semel fugebat vbera **S**imiliter sanctus **D**ominic^o pater noster a puericia sua vltimo nostro seruire studuit: z sic d^o alijs pluribus sanctis. **C**ontra q̄s notandū exemplū de quinaz virginibus factis: que petierūt oleū in media nocte in vasis suis: id est in vicinitate mortis: z nō obtinuerūt. **S**ic lampades earū sunt extincte: z ipse exclusus sunt a regno celoꝝ. **U**nde Aug^o. **L**egi z perlegi sacram scripturaz: z nō inueni in quinqz milibus annozū saluatū in sine/ nisi solū latronē. **A**nde etiam **A**lbertus magnus. **R**arū est q̄ aliquis ex amore in sine vite sue vere p̄gnetat. **I**tem peccator querit regnū dei/ sed nō iusticiam eius. **O**mnis em̄ homo vult esse beatus. **Q**uia vt dicit **B**oeti^o de cōsolatione philoso. **D**entib^o hominū naturaliter summi boni cupidō inserta ē. **S**ed opera beatitudinis nō est at facere. **T**oto die peccator fabricat sibi domū i inferno: z intēdit post hanc vitam quiescere z habitare in celo.

Postil
Parti in 20. d. 1. c. 2.

Postilla

Fbat Iesus in ciuitates que vocatur naym. Luc. viij. Hoc miraculum fecit dominus Iesus anno eius. xxxij. xij. kalendas Augusti. dnica. luna. xxij. inditione. iij. Ante hoc euangelium nauit Christus seruum centurionis: q̄ accessit ad iesum rogans eum; et dicens: Domine puer meus iacet in domo paralyticus et male torquet. Et ait illi Iesus: Ego ueniam et curabo eum. Et respondens Centurio ait: Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed tamen dic verbo et sanabitur puer meus. Et dixit Iesus centurioni: Vade et sicut tu credidisti fiat tibi; et sanatus est puer ex illa hora: et factum est deinceps.

Fbat Iesus in ciuitatem que vocatur naym. Naym est ciuitas parua in galilea prope montem Tabor: que distat a hierusalem ad duas dietas.

Et ibat cum eo discipuli eius: et turba copiosa. Turba copiosa. Turba multa cum vidua: hoc factum est ut euidentius esset miraculum coram multis factum: ut visum miraculo multi fierent laudatores dei et testes.

Cum

aut appropinquaret porte ciuitatis ecce defunctus efferebatur. s. ad sepeliendum. **F**ilius vidue erat. **E**t antiquus loca sepulture erat extra ciuitatem: ne ex cadaveribus inficeretur habitatores ciuitatis.

Dominica. XVI. post octauas Pentecostes. Euangelium Lucę. VII. b. circa principium.

Filios tempore: Ibat Iesus in ciuitate que vocatur Naym: et ibant cum eo discipuli eius et turba copiosa.

Cum autem appropinquarent porte ciuitatis: ecce defunctus efferebatur filius vidue matris sue: et hec vidua erat: et turba ciuitatis multa cum illa. Quam cum vidisset Iesus: misericordia motus super eam: dixit illi: Non flere. Et accessit et tetigit loculum. **M**anifeste autem que portabatur steterunt et ait: Adolesces tibi dico surge. **E**t resedit que erat mortua: et cepit loqui: et dedit illum matri

etiam in miraculis facienda. **C**hi autem portabant steterunt: et ait: Adolesces tibi dico. **B**orra. id est propria virtute impetore. **S**urge. scilicet a lecto mortis.

Et resedit que erat mortua: scilicet cet pius: quia statim redit vita per christum. **E**t cepit loqui. **T**urba. ut manifeste apparet: quod erat vere resuscitatus: et non apparenter.

Et dedit illum matri sue. **P**us enim dederat illum ei in conceptio-

ne. a. **A**ccipit autē omnes timor.

Pat. 9. c. Dñs tres mortuos suscitavit Jo. II. c.

Borra. scilicet admirationis de tā mirabili suscitatioe. Legitur in euangelijs do-
minum tres mortuos suscitasse: scz puel-
lam in domo adolecentē in porta: vt ha-
betur in euangelio

hodierno: Lacaz i
sepulchro. b. **E**t
magnificabant
deū. id est magnū
predicabant: hoc ē
enim magnificare
deum: de ipso ma-
gna credere z dice-
re. c. **D**icētes:
qz propheta ma-
gnus surrexit in
nobis. in lege z p-
phetis promissus.

*per auzoniam hō.
i. ille propheta. de p-
phetis. xerit moyses
Deut. 18.*

Et quia deus visitauit plebē suā.

*Quō mor-
tui sunt lu-
cendi.
Epi. alleg. de resur-
rectione. Or. pater d.
sim. 3. can.*

Et quia deus visitauit plebem suam. L. yra. mitten-
do eis saluatorem. **C**irca presens euā-
gelium vbi dicitur: **N**oli flere. **Q**ueritur
vtrum de amici morte aliquis licite pos-
sit lugere? **R**espondetur q sic: sed mode-
rate: sic **B**artha et **D**aria magdalena
fleuerunt super **L**azarum fratrem suū de-
functum: quē postmodū **C**hristus a mor-
te suscitauit. **S**ecundo queritur: vtrū ma-
gis scđum sit pro morte anime qz corpo-
ris? **R**espondetur q sic: quia quanto ani-
ma est nobilior corpore: tanto magis est
dolendū de morte anime qz de morte cor-
poris. **U**nde **A**ugustinus: **M**aius est dā-
nū de amissione vnus anime qz mille cor-
porū. **U**nde **B**ernardus. **T**otus mūdus precū
vnus anime estimare nō potest. **S**ed vt
dicit **A**ugustinus. **D**irabilis miseria in homi-
b⁹ apparet: q cū morit hō p̄m corp⁹: oēs
amici pueniūt z plorant: sed cū morit p̄m
aiam null⁹ dolet, null⁹ plorat. **I**n corpore
mortuo nō recedunt donec sepulture tra-
dat: anie dō mortue null⁹ assistit: nullus
curat eam ad vitam reducere: vtrū tot fa-
cerēt amici pro anima resuscitanda / quot
facerēt si possent amicam mortuā ad vitam
reuocare. **T**ertio queritur: que debēt nos
cōsolari super mortē puerozū z cōsanguini-
eoz? **R**espondet q ad **B** valēt quinqz con-
sideratiōes: qz fere oēs tāgit bñs **D**ic-

*Quinqz
cōsolatori-
sup morte
amica.*

rony. in quadā epla. **P**rima ē cōsideratio
diuine volūtatī: cui debem⁹ nos in omni-
bus cōformare. vñ **S**eneca i epla ad **L**ucil-
lū: **P**laceat homini quicqđ deo placeat.
In signū hui⁹ quēdie oram⁹: **F**iat volūtas
tua sicut in celo z i
terra. **N**ā credere
debem⁹ / qz deus in
meliori statu homi-
nē reuocat / si bon⁹
est: ne malus fiat: si
malus: ne peior ef-
ficiat. **S**ecūda cōs-
deratio ē diuine eq̄-
tatis: qz licitū ē vni
cuiqz quod suum ē /
repetere: de⁹ enim
babz ius z potesta-

tē repetēdi pueros z cōsanguineos tuos:
qz ipsi⁹ sunt. vñ dicit: **I**pse fecit nos / z nō
ipsi nos. **I**n sup tenemur deo soluere de-
bitū mortū: qz oēs sum⁹ ad mortē astricti.
Uñ dicit: **Q**uacunqz die comederitis et
eo: morte moriemini. **E**t itē: **S**tatutum
est oibus hominibus semel mori. **T**ertia
cōsideratio est diuine dispositionis: q nō
uit qđ diu expediat homi hic viuere: et qđ
mori. **U**ñ **A**ug. in li. solilo. **D**e salute cor-
poris mei qđ diu mihi sit vtile / nescio: tibi
dñe hō cōmitto. **S**ic etiā bñs martir⁹ se-
cit / dicens: **D**ñe si adhuc populo tuo sum
necessari⁹ nō recuso laborē: fiat voluntas
tua. **H**ō attēde diligēter quō tot⁹ mun-
dus plen⁹ est tribulationib⁹ z miserijs: et
hō pater: qz nūc frig⁹ / nūc estus / fames et
sitis / san⁹ z infirmus / letus z tristis / risus z
flet⁹ / diues z paup⁹ / viu⁹ z mortu⁹. vñ dicit:
Nūqz i eodē statu pmanet. **E**t itē: **D**ō na-
tus de mulieri / breui viuens tpe / repletur
multis miserijs. **U**ñ refert **S**olin⁹ de bar-
baris: q qđ pueri nascunt⁹: tūc magnū plā-
ctū faciūt: z qđ moriunt⁹ magnū festuz. **E**t
beatus **D**iero. refert de quadā terra: vbi
vxoies cū maritis sepeliūtur / eligētes po-
tius mori qz in miseria viuere. **Q**uarta cō-
sideratio est inutilitatis z dānificationis:
qz lucr⁹ z tristitia dānificat hoiem i co: po-
re z anima: p̄m illud: **D**ultos occidit tri-
sticia / et nō est utilitas in ea. vñ: **S**icut ti-

neque vestimēto / vermis ligno: ita tristitia nocet cordi. Etiaꝝ nocet anime defuncte: quia tales propter nimiam tristitiā erunt indeuoti ⁊ indispositi ad orandū ⁊ suffragandum animabus: ⁊ sic anime pueroꝝ et consanguineoꝝ retardātur. Exem- plus de hoc quere in promptuario ex emplorū discipu- li. exemplo. xvij. littera p. Quinta consideratio est su- turę resurrectionis: in qua lege ad vitā reducetur / qui hic deplangitur. An- de dicitur: Nolu- mus vos ignorare de dormientibus: vt non contristemini sicut ceteri qui spem non habent: Nam quilibet chri- stianus credere de- bet resurrectionē: ⁊ si hic tibi charus ⁊ fidelis fuit: millest es tibi charior erit in celo: et si hic tibi vtilis fuit: millest es tibi vtilior erit in celo: quia omnia merita tecum con- diuidet. Unde Anselmus: Unusquisqꝫ tantū gaudet de alterius merito / quantū de suo proprio.

Dominica. XVII. post octauas Pentecostes Euāgelium. Lu- ce. xiii. a. in principio.

Fratello- re: Cum intraret Iesus in domū cuiusdam principis phariseoꝝ sabbato māduca- re panē. Et ipi obseruabāt eū. Et ecce hō quidā hydropicus erat ante illū.

⁊ acipere prandium ⁊ factis iesu ponebant.
⁊ id est caute se insidias verbis

Luce. 4. de dicitur: Nolu- mus vos ignorare de dormientibus: vt non contristemini sicut ceteri qui spem non habent: Nam quilibet chri- stianus credere de- bet resurrectionē: ⁊ si hic tibi charus ⁊ fidelis fuit: millest es tibi charior erit in celo: et si hic tibi vtilis fuit: millest es tibi vtilior erit in celo: quia omnia merita tecum con- diuidet. Unde Anselmus: Unusquisqꝫ tantū gaudet de alterius merito / quantū de suo proprio.

Postilla **Q**um intraret Iesus in do- mum cuiusdam principis phariseoꝝ sabbato mā- ducare panem. Luce. xiii. **P**arci. xij. Hoc signū ⁊ hanc phariseo- rum increpationem fecit dominus iesus anno eius. xxxij. Sabbato. v. nonas octo- bris. luna. xiiij. inditione. v. Ante initium illius euangeliū scribit sanctus Lucas in precedenti capitulo: qꝫ quidā dixit ad Ie- sum: Domine si pauci sunt qui saluātur? Ipse autē dixit ad illos: Ascendite intra-

re per angustā portā: quia multi (dico vo- quis) quērēt intrare ⁊ non poterunt. Cum autē intrauerit paterfamilias ⁊ clauserie ostiū: incipietis foris stare ⁊ pulsare ad ostiū / dicentes: Domine aperi nobis. Et respondens / dicit vobis: Nescio vos vnde sitis. Tūc incipietis dicē: Dā- ducauimus coram te ⁊ bibimus: et in plateis docuisti: et dicit vob: Nescio vos vnde sit: discite a me opari iniquitatē in ignē eter- nū: ibi erit fletus et stridor dentium. Et tūc postmodū seq- tur euāg. hodie. a. **C**um intraret iesus i domū cuiusdā princi. ⁊c. **S**oz. in domo pn- cipis phariseoꝝ et alioꝝ aduersarioꝝ suozū comedit chri- stus: ⁊ hoc. pꝫ eoz- edificationē / ⁊ pꝫ pfecte charitatē / oñ- sionē: q̄ est diligere inimicos. vñ: Dili- gite inimicos vꝫos

Sabbato mādu. pa. **S**oz. noie panis vitę necessa- ria designatur. Intrauit autē ad comedē- dū: nō ferculū voluptatis / sed panē neces- sitatē. ⁊ y. Iste pnceps phariseoꝝ inuita- uit chri- stū maliciose: ⁊ nō ex deuotione. vñ- subdit. **C** Et ip. obser. eū. ⁊ y. a. attē- dētes si inter epulas aliqd diceret aut fa- ceret vñ eū possent accusare. **D** **C** Et ec- ce. hō quidā hydro. ⁊ y. Hydropticus dicitur ab hydro: quod ē aqua: quia hydropicus habet aquam inter carnem ⁊ cutē: ⁊ hoc est. pprium hydrofici qꝫ quanto plus bi- bit tanto plus fitit. **C** Erat ante illū. Cyrillus / dicit qꝫ ille nō petiuit a chulto sanari timore phariseoꝝum et iudeoꝝum:

Sabbato mādu. pa. **S**oz. noie panis vitę necessa- ria designatur. Intrauit autē ad comedē- dū: nō ferculū voluptatis / sed panē neces- sitatē. ⁊ y. Iste pnceps phariseoꝝ inuita- uit chri- stū maliciose: ⁊ nō ex deuotione. vñ- subdit. **C** Et ip. obser. eū. ⁊ y. a. attē- dētes si inter epulas aliqd diceret aut fa- ceret vñ eū possent accusare. **D** **C** Et ec- ce. hō quidā hydro. ⁊ y. Hydropticus dicitur ab hydro: quod ē aqua: quia hydropicus habet aquam inter carnem ⁊ cutē: ⁊ hoc est. pprium hydrofici qꝫ quanto plus bi- bit tanto plus fitit. **C** Erat ante illū. Cyrillus / dicit qꝫ ille nō petiuit a chulto sanari timore phariseoꝝum et iudeoꝝum:

Luce. 6. d.

Dominica. XVII. post octa. Pente.

E sed solum se ostendebat vt christus videns
 eius miserere. **a** **Et** respondens
 iesus dixit ad legisperitos et phari
 seos. **L**yra. nō respōdit ipse ad dōa: qz
 questio nō proponebatur: sed ad cogita
 tiones eoz respon
 dit. vñ Beda. Per
 hoc ostēdit se verū
 deū: qui sol⁹ nouit
 corda hominum.
b **Si** licet sab
 bato cura. **S**or.
 si licet opera pieta
 tis et misericordie
 facere sine sabbati
 violatiōe: cuiusmo
 di op⁹ ē infirmū cu
 rare. **c** **At** illi
 tacue. **B**eda. me
 se dicitū qd dixe
 rint vident: si em̄ li
 cet sabbato curare
 cur ipm̄ obseruāt:
 si nō licet: cur peco
 ra curat⁹? **I**pe
 ve. ap. sa. eū. **L**y
 ra. qz p̄ ipositionē
 man⁹ ipm̄ curauit:
 z postmodū manū
 retraxit. **e** **Et**
 dimisit. scz abire
 corpaliter sanatū.
f **Et** rīdēs ad
 il. dixit: cui⁹ ve.
 asin⁹ aut bos in
 pute. ca. z nō cō
 ti. extra. illū die
 sabbati. **S**or. qñ
 diceret. Si sabbā
 tū nō frangis sub
 ueniēdo pecorib⁹:
 quātomin⁹ frango
 ipsum subueniēdo
 homibus? **g** **Et**
 nō poterant ad
 hęc respon. illi.
Lyra. tan. h̄ confast
 euidēti ratione. **S**ed

licia: quia plus curabāt de animalibus q̄
 de hominibus: sic z multi plebani z pla
 ti maiorē curam habent de rebus rēpo
 ralibus q̄ de animabus. **U**nde Chryso.
E cadit asina z est qui subleuet: perit asina
 z nō est qui reco
 giter. **b** **D**ice
 bat autem ad in
 uitatos parabo
 lam istam. **L**yra.
 confutādo eos de
 superbia z ambitu
 one indebita.
i **I**ntendens
 quomodo pri
 mos accubitus
 eligerent. **S**or.
 id est quomodo de
 p̄mis accubitus
 obtinēdis labora
 rent. **k** **C**um in
 uitat⁹ fueris ad
 nuptias. **L**iril. ad
 nuptias celestes:
 de qb⁹ dicit. **B**ea.
 ti qui ad cenā agni
 nuptiarum vocati
 sunt. **l** **N**on di
 scumbas in pri
 mo loco. **I**lle em̄
 in p̄mo loco discū
 bit: qui se in corde
 p̄fert alijs: sicut
 p̄barisē? qui dixit:
 Non sum sicut ce
 teri hominum. **S**e
 cundo dignitatem
 seu p̄elaturam in
 debite ambiendo:
 sicut Lucifer. **U**
 de dicitur: **E**ro sicut
 milis altissimo.
m **N**e forte ho
 noratior te sit in
 uitatus ab eo: z
 veniens is qui
 te et illum voca
 uit dicat tibi: **D**a
 huic locū. **E**t tūc
 incipi. cum rubore.
 i. cum confusione.

a **Et** respondens Iesus / dixit ad
 legisperitos et phariseos: Si li
 cet sabbato curare: At illi tacue
 runt. Ipe vero apprehensum sa
 nauit eum ac dimisit. Et respon
 dens ad illos dixit: Cui⁹ vestrū
 asinus aut bos in puteum cadet
 et non continuo extrahet illum
 die sabbati. Et nō poterant ad
 hęc respondere illi: Dicebat au
 tē ad inuitatos parabolā: intē
 dens quomodo primos accubi
 tus eligerent dicēs ad illos: Cū
 inuitatus fueris ad nuptias: nō
 discumbas in primo loco: nē
 forte honoratior te sit inuitatus
 ab eo: z veniens is qui te z illum
 vocauit dicat tibi: Da huic lo
 cum. Et tunc incipias cū rubore

uit dicat tibi: Da huic locū. Et tūc incipi. cum rubore. i. cum confusione.

A a Nouissimū locū tene. Sed euz
yo. fu. ad nu. ya. et recum. i nouissi-
mo loco. scs minorē te aliis reputando.
sicut Apłs fecit q̄ dixit. Ego sum minim⁹
apostoloꝝ. b **U**t cum uenit qui
te iuita. dicat ti-

ria aut socialē? Rñdeo q̄ cōsiderato fine
ad quē uenerat: tunc magis decuit eū te-
nere vitā socialē q̄ solitariā: uenerat eñ
Primo ad ostendendū se uerum deum z
hominē: quod oportebat operib⁹ appa-
bare: z sic uitam so-
cialē tenere. Se-
cundo uenerat ad
nos informandum
morib⁹ z exemplis
quē nō potuisset so-
litarie semper stan-
do: q̄re decuit euz
vitā socialē tene-
re. Tertio uenerat
ad liberandū nos
tam ab infirmitati-
bus corpaliibus q̄
spiritualiibus: qua-
re decuit eum talē
uitam tenere: ut se
domesticū homi-
nib⁹ ostēdēdo eos
attraheret ad bo-
num: uerbo exem-
plo z consideratio-
ne. Et sic eum fecit
se ostendunt euan-
gelistę dicentes: qz
ibat de ciuitate i ci-
uitatem: z in castel-
la/ z in villas: et de
iudea in galileam/
z ecōuerso: z mul-
tum laborabat pre-
dicando/ infirmos
sanando/ z miracū-
la faciendo: ut da-
ret posteris intelli-
gere se talem vitā

bi: Amice ascen-
de superius. scilicet
i presenti p gra-
tiam/ z in futuro p
gloriā. c **T**unc
erit tibi glo. co-
ram simul disci-
pulis. id est
i eadē beatitudine
quiescentibus.

a nduissimū locum tenere Sed cū
vocatus fueris: uade z recumbe
in nouissimo loco: ut cū uenit q̄
te inuitauit dicat tibi: Amice:

e ascēde superius: tūc erit tibi glo-
ria coram simul discumbētib⁹.

Quia omnis qui se exaltat hu-
miliabitur: et qui se humiliat ex-
altabitur.

Dominica. XVIII. post octa-
uas Pente-
costes Eua-
gelii. Mat-
thęi. xxii. d
circa finem.
F. Nil
lo tēpo-
re. Pharisęi
audiētes q̄

Pro. 29 d
B dicitur. Superbū
sequitur hūilitas.
f **E**t qui se hu-
miliat. uolūtarie
ex corde. g **E**x-
altabitur. hic uel
in futuro: sicut ostē-
dit beatus Grego-
rius q̄druplci exē-
plo/ dicēs. Pupil-
la oculi quanto est
nigrior: tanto luci-
dior: candela quan-
to magis inclinā-
tō maior luce p
fundit: arbor quan-
to pfundius radi-
catur: tanto altius
crescit: a qua quanto magis descendit de-
orsum: tanto magis ascēdit sursum: sic ho-
mo quanto magis uilescit sibi et inclināf
per humilitatē: tanto magis lumine gra-
tię et glorię replet: z quanto magis descē-
dit humiliādo se: tanto magis ascēdit ad
deū. **C**ū circa h̄sens euangelium ubi
dicit: Et ip̄s obseruabant euz. Queritur
hic an christus debuit tenere vitā solitā?

Quā vitā
christū de-
bit tenere

elegisse: q̄ esset nobis magis uilis z meli-
or: z uilior: et tūior: qz frater qui iuuat a
fratre: ē ut ciuitas munita et firma. Et uē
hoi soliti: si ceciderit nō h̄z subleuātē se.

Dharisęi audiētes q̄ te. **P**ostilla
Matthęi. xxii. Bar. xij. Lucę
xx. Hanc disputatiōē cū pha-
riseis fecit domin⁹ iesus anno
eius. xxxij. xj. kalendas Apulis. feria. iij

h
i

D

Postilla

Dominica. XVIII. post octa. Pente.

Luna. xij. inditione. vj. **Ly.** Pro intellectu illius euangelij notandū: q̄ inter iudeos quidam erant qui vocabantur saducei: q̄ recipiebant tm̄ quinque libros Moysi: et dicebant animā hominis esse mortale: et

Dei. 25. b

p̄ cōsequens negabant resurrectionē corporis. Et isti Saducei accesserūt ad Jesum: et interrogaucrūt eum dicētes: Moyses dicit: Si quis mortu⁹ fuerit nō habēs filiū: ducat frater vrozē ei⁹: vt suscitet semē fratr⁹ sui. Erāt autē apd̄ nos septē fratres: ⁊ primus vrozē ducit: defūctus est: ⁊ nō habens semen reliquit vrozem fratri suo. Similitē scd̄s et tertius: vsq̄ ad septimum. Nouissime autem oim̄ mulier defuncta ē. In resurrectione ergo cuius erit

S

de septē vroz: omnes em̄ habuerunt eā. Scriptū est em̄. Qñ habitauerūt fratres simul: ⁊ vnus ex eis absq̄ liberis mortuus fuerit: vroz defuncti nō nubet alteri: sed accipiet eam frater eius: et suscitabit semen fratris sui. Et primogenitum ex ea filium nomine illius appellabit: vt nō deleatur nomen eius ex israel. Cum autē noluerit accipere vrozem fratris sui: que ei lege debet: perget mulier ad portā ciuitatis: ⁊ interpellabit maiores natu: dicet q̄. Nō vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in israel: nec me in piugium sumere. Statimq̄ accersiri eū facient: ⁊ interrogabunt: si responderit: nolo eam accipere vrozem: accedat mulier ad eum coram senioribus: ⁊ tollat calciamētū de pede ei⁹: spuetq̄ in facie illi⁹ ⁊ dicet: sic fiet homini qui nō edificat domū fr̄is sui. Et vocabit nōmē illi⁹ i israel dom⁹ discalciā

ti. Rādēs autē iesus ait illi: Erratis/mescietes sc̄pturas neq̄ dicitur dei. In resurrectione em̄ neq̄ nubēt. **Ly.** i. viri nō accipiet vrozem: neq̄ nubēt. i. m̄heres nō accipiet a viri: s̄ sūt sicut angeli dei. s̄ corruptibiles immortales. **Hor.**

hereticis

Jesus silentiū imposuisset saduceis: cōuenerunt in vnum: et interrogauit eū vn⁹ ex eis legis doctor: tentāns eum. **Magister:** qd̄ est magnum mandatum in lege.

Ait illi iesus: Diliges dñm deum tuū ex toto corde tuo: et in tota anima tua: ⁊ in tota mēte tua. **Hoc em̄ ē maximū ⁊ primū mādatū.**

Et iō audientes: q̄ silentiū iposuisse eis. **b. C. Loue. i. vñ. Ly.** ad inuadendū christū: et venerūt ad ipm̄ in magna multitudine ad magis euz terrendū. **c. C. Et inq̄. eū vn⁹ rē. Ly.** iō vn⁹: vt si p̄sulus esset solus videret p̄sumdi: si autē vinceret: omnes viderent p̄ ipm̄ vicisse: p̄m q̄ dicit **Chryp̄. d. C. Etans eū. s. capere in sermone. e. C. Magister qd̄ est mag. māda. in lege. An Chryso. Magistru vocat cui⁹ nō vult esse discipulus. f. C. Ait illi Iesus. Diliges dñm deū tuum ex toto. cor. tuo. ⁊ s̄d. ex toto corde: vt oēs cogitationes in deū reflectas. g. C. Et i tota anima. vt omnes affectiones in deū cōuertas. h. C. Et in tota mēte tua. vt omēs quinq̄ sensus christo vacent. An Bern. Tota corde. i. sapiēter: tota aia. i. dulciter: tota mēte. i. fortiter. i. Hoc est max. et prim. mandatū. s. in dignitate: quia charitas**

Et iō audientes: q̄ silentiū iposuisse eis. **b. C. Loue. i. vñ. Ly.** ad inuadendū christū: et venerūt ad ipm̄ in magna multitudine ad magis euz terrendū. **c. C. Et inq̄. eū vn⁹ rē. Ly.** iō vn⁹: vt si p̄sulus esset solus videret p̄sumdi: si autē vinceret: omnes viderent p̄ ipm̄ vicisse: p̄m q̄ dicit **Chryp̄. d. C. Etans eū. s. capere in sermone. e. C. Magister qd̄ est mag. māda. in lege. An Chryso. Magistru vocat cui⁹ nō vult esse discipulus. f. C. Ait illi Iesus. Diliges dñm deū tuum ex toto. cor. tuo. ⁊ s̄d. ex toto corde: vt oēs cogitationes in deū reflectas. g. C. Et i tota anima. vt omnes affectiones in deū cōuertas. h. C. Et in tota mēte tua. vt omēs quinq̄ sensus christo vacent. An Bern. Tota corde. i. sapiēter: tota aia. i. dulciter: tota mēte. i. fortiter. i. Hoc est max. et prim. mandatū. s. in dignitate: quia charitas**

A est maior et dignior omnibus proutibus. **A** **S**e
 cū autē sit hūic. Diliges patri tu. si.
 teip. **L**y. i. i. eadē beatitudine ad quā dilige
 te. **B** **I**n his du. mā. vni. lex pē. et
 pro. **L**y. q. oia pcepta ordinant ad dile
 ctionē dei et primi:
 q. tria pcepta p̄m̄g
 tabule p̄tinet ad di
 lectionē dei: et p̄ce
 pta sc̄dē tabule p̄ti
 nent ad dilectionē
 primi. vñ **L**hy. p̄.
 Nō pōt hoies odi
 re q̄ deū amat: nec
 pōt deū amare qui
 hoies odit. **S**agi
 ster. i. ii. disti. p̄vii.
 Qui deū diligit: n̄
 pōt eū p̄tēnere que
 deū p̄cipit diligit: q̄
 diligit primā: q̄ d̄
 eo diligit nisi deū:
 igit p̄atē. **C** **L**ō
 gre. at pha. **S**oz
 ra. i. q̄ ad tēradū ve
 nerat. **I**nter
 ro. eos ie. dicēs
 Quid vo. vi. de
 chy. i. de **S**estia
 in lege promisso.
 e **L**ur^o fili^o est.
 Dicit ei/ dauid
Sā. De fructu vē
 tris tui ponā super
 sedē tuā. **A**it
 ill. Quō er. **D**a
 uid in spiritu. id
 est spiritus sancto in
 spiratus. **S** **L**o
 cat eū dominū.
 in **S**al. **B** **S**i
 cens: Dixit do
 minus domino
 meo. i. filio suo.
 i **S**ede a dex
 tris meis. i. in equalitate mea/ **S**im q̄ de
 us: vel in portionibus bonis q̄ omnib^o crea
 turis. **K** **D**onec po. inimi. tuos sca
 bel. pedum tu. **L**y. **I**llud complebit in

iudicio: qm̄ omnia pfecte subiciuntur Iesu
 christo. **C** **S**i ergo dauid vocat euz
 dñm suuz: quō filius ei^o est. **S**oz. **E**st
 em̄ christus filius dauid/ et etiā dominus
 dauid/ filius dauid fuit **S**im carne: et do
 min^o dauid **S**im dei
 tatem. **E**t sic restat
 q̄ christ^o est deus et
 hō. **M** **L**et nēo
 po. ei respō. **X**.
 Nō immerito: cuz
 seruo christi. i. san
 cro stephāo dispu
 tātib^o iudgis et pha
 risis nō poterant
 resistere nec p̄tra
 dicere spū q̄ in eo
 loq̄bat: multo mi
 nus christo qui est
 fons sapiētie et gra
 tie. **N** **E**c au
 sus fuit quisq̄ ex
 illa die eum am
 plius interroga
 re. **P**ter timorē si
 milis cōfutationis
Sā **H**ieronim^o.
 Cōfutati sermoni
 bus ultra nō inter
 rogāt. **E**x his ostē
 ditur: q̄ nō ex des
 derio discēdi/ s̄ ex
 malicia tentādi eū
 interrogabant.
C **C**irca presens
 euangeliū vbi dici
 tur: Diliges proxi
 mū tuū sicut teip/
 sum: dicit **H**ugo d̄
 prato: q̄ ordo cha
 ritatis est: vt deus
 sup omnia diligat.
Scdō aia. pp̄tia.
Tertio aia. p̄mit
 et magis q̄ vita. p̄
 pria. **S**ā hic querit: vtrū mori. p̄ salute. p̄
 rimi sit de necessitate salutis: **R**espōdet
Hugo de prato: q̄ mori. p̄ primo ē perfe
 ctē charitatis: que nō requirit de necessita

S **E**cundū autem simile est huic.
 Diliges proximum tuuz sicut te
 ipsum. **I**n his duobus mādatis
 vniuersa lex pendet et prophete.
 Congregatis autem phariseis in
 terrogauit eos iesus dicēs: Quid
 vobis videtur de Christo cuius
 filius sit: Dicunt ei: Dauid: ait
 illis: Quomodo ergo dauid in
 spiritu vocat eū dominū/ dicēs:
 Dixit dominus dño meo: sedē a
 dextris meis. **D**onec ponā inimi
 cos tuos scabellū pedū tuoz. **S**i
 ergo dauid vocat euz dñm: quō
 filius eius ē: **E**t nemo poterat ei r̄s
 dere vbi: nec ausus fuit q̄sq̄ ex
 illa die eū amplius interrogare.

Ds. 131.b.
 Ds. 109.a

Ordo cha
 ritatis

Dominica. XIX. post octa. Pente.

Et salutis: sed solum est in viris perfectis: hoc multi doctores tenent. Unde Dugo. Nō tenemur ita perfectā habere charitatē sicut christus habuit: nec cōsilia q̄ christus observavit: tenemur observare: sed hoc est mai⁹ et perfectius qđ vn⁹ alteri possit facere. s. mori p̄ ipso. **¶** Nā dicit Datorē charitatē nemo habet: q̄ vt aiaz suā ponat q̄s p̄ amicis suis. **¶** Nā Augustinus. Perfecta ista charitas est: vt paratus sit quis mori p̄ fratribus suis.

Jo. 15. b

Postilla

Ascendēs Iesus in nauiculā. **¶** Matth. 14. Luc. 9. **¶** Hoc signū fecit dominus iesus anno eius. xxxi. xii. kalendas Septembris. feria. v. luna xiiii. inditiōe. iiii. **¶** Ante initium illius euāgelii scribit sanctus Mattheus: qđ christo veniente in regione galilee: occurrit ei homo habēs multos spiritus immūdos: qui sepius compedibus et cathenis vinctus: dirupit cathenas et compedes cōminuit. et nemo potuit eū domare. Et semp nocte ac die in monumentis et montibus erat: clamans et concidens se lapidibus. **¶** Videns autem Iesum a longe: currit et adorauit eū. Et interrogabat eū Iesus. Quod tibi nomē est? Et dixit: Legio mihi nomen est: qđ multi sum⁹. Erat ibi circa montē grex porcorū magnus parascens in agris: et deprecabantur eum spiritus dicebant: Si eiicis nos hinc: mitte

nos in porcos vt introeamus in eos: et cōcessit eis Iesus statim. Et exētes spiritus immūdi introierunt in porcos: et magno impetu grex precipitatus est in mare ad duo milia porcoꝝ: et suffocati sunt in mari. Pastores autē fugierunt et nūc iauerunt in ciuitate et in agros. Et egressi sunt videre qđ esset facti: et vidēt eū qui a demonio vexabatur: sedentem vestitū et sanemēcis: et rogabant iesum vt transiret a sinibus eorum.

Dominica. XIX. post octauas Pentecostes Euāgelii Matthei. IX. a. in principio.

In illo tēpe. Ascendēs Iesus in nauiculā transiuit in ciuitatem suam: et fretauit et venit in ciuitatem suam: et venit in ciuitatem suam: et venit in ciuitatem suam.

se in aliquo iuuare. **¶** ecce offerebant ei paralyticū iacentem in lecto. **¶** Videns autem Iesus fidem illorum dixit paralytico. Confide fili: remittūtūr tibi

et cōcessit eis Iesus statim. Et exētes spiritus immūdi introierunt in porcos: et magno impetu grex precipitatus est in mare ad duo milia porcoꝝ: et suffocati sunt in mari. Pastores autē fugierunt et nūc iauerunt in ciuitate et in agros. Et egressi sunt videre qđ esset facti: et vidēt eū qui a demonio vexabatur: sedentem vestitū et sanemēcis: et rogabant iesum vt transiret a sinibus eorum. **¶** Ascendēs Iesus in nauiculā transiuit in ciuitatem suam: et fretauit et venit in ciuitatem suam: et venit in ciuitatem suam: et venit in ciuitatem suam. **¶** Et ecce offerebant ei paralyticū iacentem in lecto. **¶** Videns autem Iesus fidem illorum dixit paralytico. Confide fili: remittūtūr tibi

Dominica. XX. post octa. Pente.

de reprobis
declaratur
dei miseri-
cordia erga
peccatores

de prato dicitur qd deus misericorditer re-
spicit peccatores. De hoc habemus ex-
emplū in multis. Nam petrus cum iura-
mento negauit christū: et postea fleuit: et
christus misericorditer sibi indulget: et in-

mal' deus. Primo: dū qd attribuit deo/
ut impecat ei qd sibi nō conuenit: ut qd sit
malus/iniust' / maledict' etc. Secūdo: cū
quis remouet a deo quod ei conuenit: di-
cedo q nō sit omnipotēs / misericors et iu-
stus / et cetera talia.

Jo. 21. b.

gradum cum pri-
stinum restituit: vñ
de dicitur in euan-
gelio: Pasce oues
meas. Item Ma-
ria magdalena cum
mule fornicata est:
Et postea accessit
verecunda: et cum
magna contritio-
ne et fide ad chri-
stum: et saluata est.

Ro. 7. 9.

Unde etiā dicitur:
Fides tua saluam
te fecit. Item Pau-
lus apostolus per-
secutus est ecclesi-
am dei: et Step-
hanum iuuir lapida-
re. Et postea dixit:

Act. 9. a.

Domine quid me
uis facere: ut habe-
tur in Actibus apostolorum. Et postmo-
dum factus est doctor gentium et lumen
latrociniā et scelera cōmiser: et postea di-

Mat. 25. f.

mi: Memento mei: dum veneris in re-
gnum tuum: ut habeatur in euangelio. Et
christus plus ei dedit q̄ petiuit: cum di-
xit: Hodie mecum eris in paradiso. Cha-
riissimi: imitemur ergo istos: et non simus

Mat. 27. 3.

sicut Judas: de quo dicitur: qd de dei mi-
sericordia desperauit: et laqueo se suspen-
dit. In quo quidem deum grauius offen-
dit. In quo quidem pro triginta denarijs
vendidit. Unde de hoc dicit in decretis.
Judas mag' peccauit desperādo q̄ chri-
stū tradendo. xxiij. q. iij. sed nō licet. Non
etiā sicut Cain: q̄ ait: Dator est iniquitas
mea q̄ ut veniā merear. Cū Bern. De
tiris Cain: maior est dei pietas q̄ queuis
iniquitatis. Sequit' in euāgelio. Quidā de
scribis dixerūt intra se: Dic blasphemā.
Ubi notandū q̄ tribus modis blasphe-

Mat. 4. b.

mat' deus. Primo: dū qd attribuit deo/
ut impecat ei qd sibi nō conuenit: ut qd sit
malus/iniust' / maledict' etc. Secūdo: cū
quis remouet a deo quod ei conuenit: di-
cedo q nō sit omnipotēs / misericors et iu-
stus / et cetera talia.

Dominica. XX. post octa. Pen-
tecostes: Euangelium. Matth.
XXII. .a. in principio.

In il-
lo tem-
pore. Loq-
batur iesus
cum disci-
pulis suis in
parabolis /
dicens: Si-

milē factum est regnum celorum a

Tertio: cū quis si-
bi ipsi attribuit qd
est proprium dei / sed
peccata dimittere
et curare: et isto ter-
tio modo dicebat
isti qd christus blas-
phemaret: quod
erat proprium dei
sed peccata dimit-
tere / sibi attribue-
bat dicens: Dimit-
tetur tibi peccata
tua. Recolle.

Ille fa-
ctus est
regnum
celorum
homini regi qui
fecit nuptias si-
lio suo etc. Bar.

xxij. Lu. xiiij. Hanc historiam dixit domi-
nus anno eius. xxxij. kalen. aprilis. fe-
ria. iij. luna. xij. indictione. vj. Ante initium
illius euangelij scribit sanctus Matthe-
us in precedenti capitulo: qd christus dixit
principibus sacerdotum et senioribus iu-
deorum. Quid vobis videtur homo qui-
dam habebat duos filios: et accedens ad
primū dixit: Fili: vade hodie in vineā me-
am. Ille autē respōdēs ait: Nolo. Post
ea penitētia motus abiit. Accedens autē
ad alterum dixit similiter. Et ille respon-
dens ait: Eo dñe: et nō iuit. Quis ex duo-
bus fecit volūtātē patris? Dicit ei: Pri-
mus. Dicit illis iesus: Amē dico vobis:
quia publicani et meretrices hēdēt vos
in regno dei: et nō credidistis ei: et publica-
ni et meretrices crediderunt rei: vos autē
vidētes: nec penitentiā habuistis postea
ut crederet' ei etc. Tūc postmodū sequit'
euāg. hodi. a C Simile factū ē regnū

A celorum. **Z**yra. i. status ecclesie militan-
 tis. **A** homini regi: qui fecit nupti-
 as filio suo. **T**unc enim deus pater fecit
 nuptias filio suo: quia natura humana co-
 pulavit diuinum in vno supposito. **Q**ue
 de nuptie celebra-
 te sunt in vtero vir-
 ginali: de quo chri-
 stus exiit tam spon-
 sus. pcedens de tha-
 lamo suo. **E**t
 misit seruos su-
 os. **B**ona. id est p-
 pteritas pcedentes:
Et **C**locare iui-
 atos. id est iude-
 os. **E**t **C**ad nu-
 ptias. id est ad fi-
 dem incarnationis
 ebusti promissam i
 patriarchis figura-
 tiue: in lege predi-
 cta: in pphetis pze-
 nunciata. **E**t **E**t
 nolebant venire.
Zyra. crededo scri-
 pturis: quia nole-
 bant verbis. pphete-
 tarum credere et obe-
 dire. **E**t **E**t **E**t
 misit alios ser-
 uos. id est aposto-
 los: quos misit in
 omnem ciuitatem et

tem neglexerunt. quia non timuerunt do-
 minum. Qui enim timet deum nihil negligit.
Ande hic querit: vtrum negligentia sit pec-
 catum mortale? **R**espondeo p'm sanctus
Tho. q' negligentia si p'uenit ex quadam
 remissione volunta-
 tis: vt non percipi-
 ant ea que debent:
 et obmittant que
 sunt de necessitate
 salutis: siue sit acci-
 dens siue sit circumstan-
 tia: erit peccatum
 mortale. **S**ed si vo-
 luntas sit intantum
 remissa vt totaliter
 a dei charitate de-
 ficiat: talis etiam ne-
 gligentia est pecca-
 tum mortale: et hoc
 precipue quando se-
 quitur ex contem-
 ptu. **O**missio vero
 circa ea que non sunt
 de necessitate salu-
 tis ob defectum ser-
 uoris: non est morta-
 le: sed veniale pec-
 catum. **E**t **E**t **E**t **E**t
 abierunt alii in vil-
 lam suam. **I**d est
 ad laborem et occu-
 pationem corporalem
 circa terrenarum re-
 rum acquisitionem. **A**lius vero ad
 negotiationem suam. **V**er negotiatio
 non intelligit nimia occupatio metalis cir-
 ca temporalia/impediens diuina. **P**er
 liqui vero tenuerunt seruos eius: et co-
 tumelia affectos occiderunt. scilicet post
 ascensionem christi iudei flagellauerunt
 apostolos omnes simul. **E**t postmodum
 sanctum stephanum lapidauerunt. **E**t san-
 ctum iacobum fratrem iohannis occide-
 runt. **Q**ui **R**ex autem cum audisset
 iratus est: et missis exercitibus suis.
Zyra. scilicet exercitu romanoꝝ sub principi-
 bus **T**ico et **V**espasiano: qui ex diuina or-
 dinatione venerunt contra hierusalem. **E**t au-

Quo negli-
gentia e pec-
catum.

floribus
comparat
vnt de chri-
stus
legit
nuptiarum
id est ad fi-
dem
patriarchis
figura-
tiue
in lege
predi-
cata
in pphetis
pze-
nunciata

Zu. 10. a.

Dicens: Dicit inuitatis: Ecce prandi-
 um meum parauit. **Z**yra. scilicet sacra-
 menta ecclesie: et doctrinam fidei et sacre
 scripture: ex quibus reficitur anima: et po-
 tissime in sacramento eucharistie: in quo
 datur nobis caro christi in cibum: et san-
 guis eius in potum. **C**Thauri mei.
 id est patres veteris testamenti. **E**t
 altaria. id est patres noui testamenti p'm
 maxime charitatis saginati. **C**Occi-
 derunt omnia parata. scilicet quicquid req-
 ruitur ad salutem hominum: locus: cibis et ve-
 stes. **V**enite ad nuptias. creden-
 do/ diligendo/ operando. **I**n **C**Illi au-

ram acquisitionem. **A**lius vero ad
 negotiationem suam. **V**er negotiatio
 non intelligit nimia occupatio metalis cir-
 ca temporalia/impediens diuina. **P**er
 liqui vero tenuerunt seruos eius: et co-
 tumelia affectos occiderunt. scilicet post
 ascensionem christi iudei flagellauerunt
 apostolos omnes simul. **E**t postmodum
 sanctum stephanum lapidauerunt. **E**t san-
 ctum iacobum fratrem iohannis occide-
 runt. **Q**ui **R**ex autem cum audisset
 iratus est: et missis exercitibus suis.
Zyra. scilicet exercitu romanoꝝ sub principi-
 bus **T**ico et **V**espasiano: qui ex diuina or-
 dinatione venerunt contra hierusalem. **E**t au-

Gregor. Moring. quod
de nuptiis. non
nihil vobis puz-
na. id est salutem
vobis. id est salutem
sequantur.

Act. 7. 6
Ibi 12. a

habemus hic exempla de parata et misericordia. **C**Occiderunt omnia parata. scilicet quicquid req-
 ruitur ad salutem hominum: locus: cibis et vestes. **V**enite ad nuptias. credendo/ diligendo/ operando. **I**n **C**Illi au-

Dominica. XX. post octa. Penteco.

Eno post christi passionem. **a** **P**erdidit homicidas illos, quia in vitionem sanguinis christi et suorum discipulorum ab exercitu romano: in sunt trucidati et captiuati de iudeis vsq; ad decies centum milia: vt dicit Iosephus in li. 8. in d. i. de bello. **b** **E**t ciuitatem illorum succendit. qz tunc hierusalē succēsa ē et templam in ea. **c** **T**ūc ait rex seruis suis. et se: quacibus eoz p diuinā reuelationez. **d** **N**uptie qui dem paratē sūt. id est sacramētū incarnationis paratum est: vt natiuitas / p̄dicatio / passio christi: et introitus regni ap̄tus est p passionē christi: q̄ ante clausus fuit. **e** **S**z q̄ inuitati fuerat. **f** **N**ō fuerunt digni. **g** **I**te ḡ ad exitus viarum: et quoscūq; inueneritis uocate ad nuptias. **h** **E**gressi serui eius in vias: congregauerunt omnes quos inuenerunt / et bonos et malos: et implētē sunt nuptie discumbētium. **i** **I**ntrauit autem rex vt videret discumbētes: et vidit ibi hominē non vestitum veste nuptiali: et ait illi: Amice: quomodo huc intraisti / nō habens vestē nuptiale? **k** **A**t ille obmutuit. **l** **T**ūc dixit rex ministris: vestem nuptialem. **m** **N**on habes vestem nuptialem. **n** **E**t ait illi: Amice: quomodo huc intraisti / nō habens vestē nuptiale? **o** **A**t ille obmutuit. **p** **T**ūc dixit rex ministris: vestem nuptialem. **q** **N**on habes vestem nuptialem. **r** **E**t ait illi: Amice: quomodo huc intraisti / nō habens vestē nuptiale? **s** **A**t ille obmutuit. **t** **T**ūc dixit rex ministris: vestem nuptialem. **u** **N**on habes vestem nuptialem. **v** **E**t ait illi: Amice: quomodo huc intraisti / nō habens vestē nuptiale? **w** **A**t ille obmutuit. **x** **T**ūc dixit rex ministris: vestem nuptialem. **y** **N**on habes vestem nuptialem. **z** **E**t ait illi: Amice: quomodo huc intraisti / nō habens vestē nuptiale?

Longregauerunt oēs quoscūq; inuenerunt bonos et malos. **l** **E**t iplete sūt nuptie discumbētium. **m** **E**t intrauit autem rex vt videret discumbētes. **n** **I**ntrauit autem rex vt videret discumbētes. **o** **E**t vidit ibi hominē non vestitum veste nuptiali. **p** **A**t ille obmutuit. **q** **T**ūc dixit rex ministris: vestem nuptialem. **r** **N**on habes vestem nuptialem. **s** **E**t ait illi: Amice: quomodo huc intraisti / nō habens vestē nuptiale? **t** **A**t ille obmutuit. **u** **T**ūc dixit rex ministris: vestem nuptialem. **v** **N**on habes vestem nuptialem. **w** **E**t ait illi: Amice: quomodo huc intraisti / nō habens vestē nuptiale? **x** **A**t ille obmutuit. **y** **T**ūc dixit rex ministris: vestem nuptialem. **z** **N**on habes vestem nuptialem. **aa** **E**t ait illi: Amice: quomodo huc intraisti / nō habens vestē nuptiale?

Act. 13. 8. **b** **a** **r** **n** **a** **b** **a** **s**. **T**obis oportebat p̄mo loq; verbū dei: s; qm̄ repellitis illud et indignos vos iudicatis eterne vite: ecce cōuertimur ad gentes: sic em̄ p̄cepit nobis de⁹. **b** **E**t q̄scūq; inue. vocate ad nuptias. qz null⁹ volēs fidē catholicā recipere / repellēd⁹ est. **i** **E**t egressi serui ei⁹. **h** **I**n vias. **i** **n**

id est vna et rebns bellicis.

id est occisores seruoꝝ.

id est vna et rebns bellicis.

A toribus diuine iusticie. **L**igati manibus et pedibus. **L**y. qz post morte no pot pcedi boni opari nec ad salute reuer ti. **C**erte eu in tenebras exteri ores. **D**cor in hac vita e in tenebris in terioib: qz adhuc est in spe uenie: in inferno aut e erit in tenebris exteriori bus quia erit extra ambitu diuine mi sericordie: r sine oi spe eterne glorie. vnde Beda. In in ferno nulla est re demptio nec dolo rum mitigatio.

C Ibi erit fle tus. **B**oz. ex vebe mentia ardois. **D** **E**t stridor denti um. ex uehementia frigori. vñ d: Trans ibit ab aquis niuium in caloze niuium.

C Multi em sunt vocati. **L**y. ad fi de catholica. **C** **P**auci vo electi. ad gloriã. **C** Circa plens euangelu vbi di cit: Simile est regnu celoꝝ. **H**ugo d pra to dicit. i. ecclesia plens: qz sicut deus ha bitat i celis p gliam: ita habitat in plenti ecclia in sacramento eucharistie. vñ dicit: Ecce ego vobiscu sum oibus diebus vsq ad consummatione seculi. **I**te sicut in celo sunt quedã corpa magis r minus clara: r vñ illuminat aliud. **E**t quidã sunt illumi nates: r quidã illuminati: r quidã magis lucent: r quidã minus. **U**nde dicit: Qui autẽ docti fuerint fulgebũt quasi splendor firmameti. **E**cce minus lucetes. **E**t qui ad iusticia erudiũt multos quasi stelle in per petuas eternitates. **E**cce magis lucetes. **S**equit: homini regi. **C**hristus em est ve rus rex r potens rex in omnibus: et omnes reges excedit: quia regnat in celo r in mũ do r in inferno. vñ dicit: Donauit illi no me qd est sup omne nomẽ: vt in noie iesu omne genu flectat: celestiu/terrestriu et in fernoꝝ. **I**n celo em regnat p totale et per vniuersale beatoꝝ subiectione: qz et oes sancti r angeli ad nutum obediũt: et ei in oibus subijciunt: quod etiã quotidie pe

tim in nobis fieri dicetes: **F**iat volũtas tua sicut in celo r in terra. **R**egnat em in celo p sue glorie ostensionẽ r beatã visio nẽ: quia ibi eius maiestas r gloria demõ stratur. vnde dicitur: **O**stende nobis fa ciem tuã r salu erimus. vnde **F**ulge tius: **D**ei faciem si omnes in carcere in feni iclusi viderẽt: nulla pgnã nulluz dolorẽ nullãqz tri sticia sentiret. **I**te rex nẽ iesus chust regnat in mundo per pgnitentiam et misericordia. **N**ã in magna paciẽtia et misericordia re gnat super peccatores. **P**acienter expe ctat eos vt conuertant: r misericorditer recipit eos si couertant. **U**ñ dicit: **P**ro pterea expectat dñs vt misereat nostri. **E**t alibi dicit: **T**u autẽ fornicata es cum amatoribus multis: tamen reuertere ad me: r ego suscipiam te. **S**ed multi miseri peccatores paciẽtia r misericordia eius contemnũt: et eo ipso magis peccat. **U**ñ dicit: **Q**uia nõ cito profert cõtra malos sententia: filij hominu absq vilo timore perpetrãt mala. **I**te sup iustos regnat in magnificis gratijs/spũaliter habitans in eis: et ipsos dirigens r protegens r gu bernãs. **I**psi enim sunt templũ dei spiri tuale/ et spũsctũs habitat in eis. **U**nde dicit apostolus: **T**emplũ dei sanctum est quod estis vos. **I**psi etiã sunt regnu dei: qui p honore dei r ppria salute quotidie certãt contra diabolu/mundũ et ppriam carnem: et de illis hostibus triumphat. **U**nde dicit: **R**egnu celoꝝ vim patitur: r violenti: id est cũ violentia preliantes: rapiũt illud. **I**tem in inferno regnat per iusticie executionem: quia effectũ iusticie/ scz punitione r vindictã in damnatos ibi exercet. **U**nde dicit: **R**eddãm ultionem hostibus meis. **U**nde ex hoc sequit: q in inferno cognoscet impũ christum esse re gem omnipotentẽ: qui hic noluerũt eum

Job. 24. c

B
Ecclia d: regnu celo r iust duo

mat. 28. d.

Dan. 12. b

Triplex re: gnu chusti regis
Dhil. 2. b.

L
Dat. 6. b

Ps. 29. b

Lucius Severinus

pauca hinc

Esa. 30. d.

Dic. 2. d.

Esa. 8. d.

1. Co. 3. c.

mat. 11. b.

Deut. 32. f

Dñica. XXI. post octauas Penteco.

Cognoscere regē misericordē. Sequitur hic: Ligatis manibus et pedibus. Ubi notandum quod peccator strictus ligatur anima. Nam ligatur eius memoria ne recolat beneficia dei. Ligatur voluntas ne desideret vera bona: ligatur cor ne pernas inferni et mortem cogitet: et mala que incurrit in statu peccati manens. Et simile est de omnibus potētibus anime interius et exterius: que omnes fortiter alligantur: et sicut peccator fuit ligatus in culpa: sic digne erit ligatus in pena.

Postilla

Erat autem regulus et eius filius infirmabatur in capharnaum.

¶

Dat. viij. Lu. viij. Miraculum hoc fecit christus anno eius xxxj. vj. kalend. Nouembribus. feria. ij. luna. xij. inditione v. An initium illius euangelij scribit sanctus Iohannes in eodem capitulo. quomodo christus sedens loquebatur mulieri: post modum exierunt samaritani de ciuitate: et rogauerunt eum ut ibi maneret. Et mansit ibi per duos dies. Et multi ex samaritanorum ciuitate crediderunt in eum dicens: Quia hic est vere saluator mundi. Et post duos dies exiit inde et abiit in galileam. Ipse enim iesus testimonium perhibuit: quia propheta in sua patria honorem non haberet. Cum ergo venisset in galileam: acceperunt eum galilei: cum omnia vidissent que fecerat hierosolymis in die festo. Venit ergo Iesus iterum in chana galilee: vbi fecit ex aqua vinum. **E**t erat quidam regulus. **E**t non accipit

hic regulus pro paruo rege: ut videtur nomen sonare. Quia romani volentes frangere iudeorum superbiam: abstulerunt ab eis regiam dignitatem: regnum iudeorum in quatuor tetrarchias diuiserunt: precaverunt volentes eorum rebellionem: unde pro illo tempore nullus reperatur in iudea. Dicit ergo iste regulus: quod erat officialis imperatoris deputatus ad custodiam galilee: propter quod manebat in capharnaum: que erat metropolis illius terre. Et distat tribus diebus a hierosolymis. **M**otandum quod sicut dicit Thomas: iste regulus interfuit miraculo facti in nauis: quoniam christus aquam in vinum mutauit: quia tunc credidit: sed tamen christi diuinitatem non perfecte agnouit: et ad hoc innuendum euangelista illud miraculum commemorat: dicens: Venit iterum Iesus in chana galilee: vbi vinum ex aqua fecit. **E**t erat quidam regulus cuius filius infirmabatur capharnaum. **E**t licet esset gentilis: visis et auditis miraculis christi: sperauit ab eo sanitate impetrare filio suo: ideo sequitur. **H**ic cum audisset. et famam que ferebat aduentum eius in omnem regionem galilee. **Q**uia iesus adueniret a iudea in galileam: abiit ad eum et rogabat eum. instanter et humiliter flexis genibus: copiosis manibus profusis lachrymis. **E**t descendere. quia capharnaum erat in valle sita respectu chana galilee: in qua erat christus. **E**t sanaret filium eius.

¶ regulus
¶ in qua capharnaum erat metropolis:
id est capitalis ciuitas
¶ in ciuitatem
¶ et confertur sanctorum.

In illo tempore: Erat quidam regulus cuius filius infirmabatur in capharnaum.

Ancipiebat enim mori. id est signa vicine mortis: i eo apparebat euidenter. a **D**ixit ergo Iesus ad eum: **M**isi signa et prodigia etc. **M**o enim respicitur eum de petitione salutis filii sui: sed de defectu fidei: quia non credidit plene

uit filius eius: ut per hoc magis declararet diuinitatem suam: et sic regulum illum iuuaret ad veram fidem. e **C**redidit homo sermo: nisi quod dixit ei Iesus: et ibat. **L**y. qz si des requirit ad obtinendum dei beneficia.

scia erat in extrema hora.

ret filium eius: incipiebat enim mori.

s. i. miracula supernaturalia. p. eula a digito nature. i. potestate.

Bixit ergo Iesus ad eum: **M**isi signa et prodigia videntur non creditur. **B**ixit

Ant ad eum regulus: **D**ne descende propter me moriat filius meus. **B**icit ei

Sus: **V**ade: filius tuus uiuit. **L**edit

Ho sermo quem dixit ei Iesus: et

Ibat. **I**a autem eo descendente: serui

occurrerunt ei et nunciauerunt dicentes: quod filius eius uiueret. **I**nterrogabat autem horam ab eis in qua mori

erat. **E**t dixit ei: quod heri hora se

prima reliquit eum febris. **C**ognouit

ergo pater: quod illa hora erat in qua

ei Iesus: filius tuus uiuit. **E**t credidit

ipse et domus eius tota.

ipse et domus eius tota. **L**y. Ad hoc enim factum est illud miraculum: ut iste regulus gentilis cum familia sua crederet in Christum. **T**ho. Christus non solum sanauit filium reguli ab infirmitate sua: sed ipsum regulum et totam eius familiam ab infidelitate: quod credidit ipse et domus eius tota.

Inuocatio infidelis in Christo Reguli.

Quia Christus ostendit se ab ipso posse sanare. simul etiam ostendit se posse uiam post mortem referre. qz si Deus ostendit se uiam salutis. est operari per uoluntatem imperio. qz prope. et ad precul.

Cooperatio...

B

plene esse presentiam manifestatis sue: non dixisset descende: sed dixisset cum centurio ne: dic verbo et sanabitur puer meus. **D**ixit autem ad eum regulus: **D**ne descende propter me moriat filius meus. **T**ho. Manifestat igitur regulus hic incredulitatem suam: rogat eum ut descenderet propter filium eius moriat: quasi Christus posset sanari infirmum: sed non suscitare defunctum. **L**y. **S**erui tamem quod ex deuotione repetit petitionem suam: dicens: **D**ne descende: ideo exaudiat a Christo. unde sequitur **D**ixit ei Iesus: **V**ade. Iesus in domum tuam. **Q**uia filius tuus uiuit. i. perfecte sanitati restitutus est de sanis mortuis: quod incipiebat mori. **I**n **C**hry. **C**hristus ad domum reguli ire noluit: sed absens sana-

Dominica. XXII. post octa. Pente.

Postilla

Simile est regnum celorum... **S**icut dicitur in euangelio facta anno christi... **S**icut dicitur in euangelio facta anno christi...

Dominica. XXII. post octavas pentecostes. Euangelium Matth. XVIII. c. quasi circa finem.

Non tem- pore. Dixit iesus discipulis suis: Simile est...

Constitutus est dominus eius vendari... **E**t dixit iesus discipulis suis: Simile est...

Simile est regnum celorum... **S**icut dicitur in euangelio facta anno christi...

A modica est respectu offensa commissae in deum. **a** **E**t tenens suffocabat eum. **Ly** ra. id est strangulabat. **b** **D**ices: redde quod debes. **Ly** ra. in quo ostendit austeritas in repetendo vindictam a primo.

c **E**t proci dens co ser. eius. **Bo** ra. ideo debuit mi sereri: q. p. cidit: et quia seruus eius de de fuit. **d** **R**o gabat eum dices: patie. ha. i. me. z oia reddaz ubi. q. d. Paratus sum fm possibilitatem meaz satisfacere ti bi. **e** **I**lle aute no. s. abi. z mis. eu in car. do. zc. **Ly** in q. notat cru delitas in mo repe perendi vindictaz.

B **E**t ait co. ei? **Sto.** iterl. l. angeli q. referunt ad deum gesta hoim. vn: Co seru? tu? su? z frat? moz. **g** **Q**ue si ebant. oia opa que agimus z sapicia q. patimur vident. **h** **C**ontri sunt val. **Sto.** p. affli ctionem chustiani. **Moradū** q. angeli stritaf ad culpa: zlect ad pniam. vn: **B**audiu e ange lis dei sup vno pec catoze pniam age te. **i** **E**t vene. z nar. d. oia q. fac. fu. scz q. rmonia d. psecutorib? p. pone da. **k** **T**uc vo. il. do. zc. **Ly** ista vocatio fit in moz te vbi de oib? red

dem? rone. **l** **S**erue ne. oē de. di. ti. **Ly** ra. i. magna offensam in me commissaz. **m** **Q**ui roga. me. **N**one s. opoz. z te misereri co ser. tui. parua remittedo n. **Sic** z ego tui misert? su: z ira. d. **Ly** i. demonib? q. tra. eu torto. **n** **S**ic et ego tui misert? su: z ira. d. **Ly** i. demonib? q. tra. eu torto. **o** **Q**uouis redde. vni. deb. **h**oz. id est in ppe tuū: q. ibi nō est lo cus redēptionis v. satisfactiois s. z dē nationis. **p** **S**ic z pater me? cele. faciet vobis si si remiseri. vnusq. fratri suo. **q** **D**ico. formido/ losa sentētia si par ua fratri nō dimit timus: magna nob a deo non dimitta tur. **h** **B**ieg. **l** **C**o stat ex iā dicitis q. si hoc quod i nos de/ linquitur ex corde non dimittimus: il lud a nobis exigiē quod per peniten tiam dimissum fu isse gaudebamus. **p** **D**e cordib? vestrīs. quia non sufficit ore dimitte re solū: sed z corde. **h** **D**ay. sup mat theū. v. **N**ihil pro dest ore dimittere: qui seruat iracundi am i mēte. **q** **C**ū circa presens euan geliu vbi dicitur: Misertus autē do minus serui illius: dimisit eum: et de bitum dimisit ei.

apo. 19. b
1. 22. b
2u. 15. b

Dominica. XXIII. post octa. Pente.

E Queritur utrum deus sit magis misericors quam iustus vel econuerso: Respondetur: quod deus sicut est misericors sic et iustus: et econuerso: tamen misericordie effectus plus in nobis relucet quam iusticie: et ideo quod

An deus magis sit misericors quam iustus.

deus parit in se peccantibus: et misericordia eius a progenie progenies: et quia effectus misericordie magis relucet quam iusticie: ideo deus dicitur nobis magis misericors quam iustus etc. Nec mirum si deus modo sit misericors: habet enim

Triplex forum dei.

triplex forum. Unum est in presenti vita totius misericordie: quia modo misericordia audit causas: et iusticia facit

Esa. 16. b.

Preparabitur in misericordia solium eius. Ideo omnes causas iusticia mittit ad thronum gratie. vnde dicitur: Adeamus cum fiducia ad thronum gratie eius: ut misericordiam consequamur. Aliud forum erit in iudicio extremo: quod erit pure iusticie: ubi iusticia audit causas: et misericordia facit

Esa. 9. b.

Ande dicitur: Super solium dauid et super regnum eius sedebit: ut dirimet illud: et cor roboret in iudicio et iusticia: a modo et usque in sempiternum. Tertium forum erit in purgatorio: quod est forum mixtum: quia ibi erit iusticia que pena infliget: et misericordia que gloria dabit. vnde: Misericordia et veritas procedet facie tua: et ibi exiles dicere potest

Ps. 8. c.

illud: Discidias et iudicium cantabo tibi domine. Et duo hec audiui: quia preces dei est et tibi domine misericordia: quia tu reddes unicuique iuxta opera sua etc. Sequitur. Donec redderet vniuersum debitum. Vbi notandum: quod dupliciter dicitur peccata redire. Primum: quod non redduntur peccata ad maculam vel reatum: sed peccata ad in

Peccata redire dupliciter.

ad peccatum vadit: grauius delinquit: quod ingratus tanto beneficio existit: et ita ingratus peccata recidiuaria aggrauat: quod pena peccatorum preteritorum videtur secum reducere. Vnde dicitur in decretis:

Iteratio culpe inducit aggrauationem pene. i. q. viii. hi. q. Secundo dicitur redire quantum ad penam substantialem sicut enim in celo est vnus denarius: id est vna beatitudo substantialis: licet vnus magis altero percipiat. Vnde de hoc dicit apostolus. Sicut stella differat stella in claritate etc. Vnde etiam magister sententiarum. lib. iiii. dist. xlii. dicit: Electus ab

electo differat in claritate mentis et corporis. Vnde dicitur: In domo patris mei mansiones multe sunt etc. Sic in inferno est vna pena substantialis per modum damni: scilicet carentia visionis diuine: alia per modum sensus: scilicet vermis et ignis: et vtraque pena debetur pro quolibet peccato mortali: scilicet secundum plus vel minus. Dicunt ergo peccata redire: quia recidiuaria eadem pena debetur genere que prius: licet sit maior: vnde dicitur: Qui in vno offendit factus est omnium reus.

A Beantes pharisei consilium interunt ut caperent illum in sermone. etc. Matthei. xxi. Bar. xii. Luca. xi. Hanc historiam dixit dominus anno et xxxiiii. kalendas. Aprilis. feria. iiii. luna xii. in ditione. v. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Mattheus in prece dente capi. quod ebullitus loquebatur principibus iudeorum et phariseis parabola istam dicens: Domo pater familias placuit vinea: et locauit eam agricolis. Cum autem tempus fructuum appropinquaret: misit seruos

Dominica. XXIII. post octa. Pente.

uas Pente costes. Euangelium Matthei. xxi. b. circa medium.

Et in hoc tempore. Abeuntes pharisei

A suos ad agricolas vt acciperent fructus eius. Et agricolę apprehēsis seruis eius alium ceciderunt: alium occiderunt: alium vero lapidauerunt. Nouissime misit ad eos filium suum dicens: Verebuntur forsitā filium meum
 Agricole vero apprehensum eū eiecerunt extra vineas et occiderunt. Et cum audissent principes sacerdotum parabolam istam: cognouerunt quia de ipsis diceret. Et querentes eum tenere: timuerūt turbas: quia sicut prophetam eum habebant: et relicto eo. Abeuntes pharisęi. Unde Ebręi solentur. ad ipso christo. **C**oncilium inierunt vt caperent iesū in sermone. **L**y. quia non poterant eum capere in malo opere. Et quia facilius capi homo in verbis quā in factis. **E**t mittunt ei discipulos suos. **L**yra. quasi homines sibi incognitos sibi mationē eoz: vt corā ipsis audacius loqueretur: et laxaret linguā ad aliqd dicendū: vñ posset capi in verbis. **C** Et tū herodiani erāt milites herodis quī interfecit Ioannē baptistā: et venerat ad diē festū in hierl'm: quia ista q̄stio fuit facta feria. iij. añ passionē christi. Et de herode legit quod ipse erat. p̄tūc in hierl'm in die passionis christi: quia venerat in hierl'm p̄pter solēntatē paschale: sic ḡ milites herodis missi sunt cū discipulis pharisęoz: vt discipuli pharisęoz possent eū cage in sermōe

et milites herodis statim caperēt eum: vt puniret in coarpe: sic ḡ p̄tūc maliciose agebāt cōtra eū sibi adulādo: vt facilius iducerēt eū ad dicēdū aliqd p̄tra p̄tūc eę sar. **D** Dicē. **A**ḡ sci. qz verax es **E** **T**. doces. **L**y. scz in sana doctrina. **E** **T** nō ē tibi cu. de ali. **T**. q. d. nō dimittit timore cuiuscūq; hois etiā imperatorū dicere veritatē. **D** Dic er. no. ad ti. vi. li. cē. **T**. Beda in home. p̄tūc euāgē. Dissensio erat i populo iudeoz: aliq dicebāt illicitū esse iudēis quod sibi recognoscerent habere aliquē dñm in tris: s; solū deū q̄ ē in celis: idcirco nō cēlitū dare cēsu cesarij dāt decimas vt ctimas et oblatōes deo celi: ecōtrario autē alij asserēbāt quod erat dare licitū tributz romanis: quia p̄ defēsiōe patrię et tē militabāt: et ad hostib; et latronib; defendebāt: et pacē int̄ hoies p̄uabāt. **D** Hęc autē questionē maliciose p̄ponebāt christo: cogitauerūt eū itra se: aut rñdebit. p nob aut. p cesare aut oino tacebit: si rñdebit. p nob: nos nō debem; soluere tributū: tūc icurret indignatioz cesar: et statim milites herodis capiet eū vt puniat: si rñdebit. p cesare quod debem; soluē tributū: tūc incurrit indignatio nē p̄tūc: si oino tacebit: tūc dicem;: quia veritatē timerē dicere. p̄pter timorē humanū. **C** Cogni. at ie. ne. eo. **T**. **L**y. q. d. si quis vitatē addisceret: sed me vobis cape. **E** **T** nō ē tibi cura de aliis: quia non enim respicis personā hoim: **B**ic ergo nobis qd tibi videtur: licet censū dare cesari an nō? **C**ognita aut iesus neq̄tia eoz dixit: **Q**uid me tentat hypocrite: ostēditē mibi nūmisma census. **B**

a **C**onsilium inierunt vt caperent iesum in sermone. **E**t mittunt ei discipulos suos cum herodianis dicentes: Magister scimus quia verax es: et viam dei in veritate doces: et non est tibi cura de aliis: quia non enim respicis personam hominum: **B**ic ergo nobis quod tibi videtur: licet censum dare cesari an non? **C**ognita autem iesus nequitia eorum dixit: **Q**uid me tentat hypocrite: ostendit enim mihi numisma census.

§ vnanimiter congregauerunt. § quōd possent eū occasione sermonis accusare corā pilato
§ ad eum
§ quasi ignaros ne magistrōs formidaret: et sic magis loquendo linguā laxaret.
§ i. seruis de potestate herodis
§ visūt vt audac; loquatur
§ hox tuoz
§ neminē formidas
§ sit cuius
§ cōcludat ex p̄dictis
§ expectam; in dicam tuum.
§ p̄tūc cognouit maliciā
§ quasi ignorē
§ deceptozes
§ nūm figurā
§ annui

A nō posset fuscicare eā a mortuis: h̄ posset eā sanare. **a** **Et** surgēs iesus sequebatur eū ⁊ discipuli ei⁹. **L**yra. pergēs ad domū eius propter fidei suę merituz.

b **Et** ecce mulier ā sanguinis fluxu patiebatur duodecim ānis. **Luce. viij. dicit** q̄ in medicos erogauerat omnem substantiam suā: nec ab illo potuit curari.

c **Accessit** retro. **Christus enim** erat in turba magna que eum comprimebat: **Et** ideo de facili non potuit habere accessum ad eum. **d** **Et** tetigit simbriz vestimenti eius. **Borra** indignam se reputabat tangere pedes domini: vel etiam plenitudinem vestimenti: habebat enim christus simbrizas iuxta consuetudines idęorum s̄m̄ preceptum legis.

e **Dicebat** enim intra se. **scilicet** firmiter credendo. **f** **Si** tetigero t̄m̄ vestimentuz eius / salua ero.

h̄ **Et** salua facta est mulier ex illa hora. **Et** cū venisset iesus in domū p̄ncipis: ⁊ vidisset tibi cines ⁊ turbā tumultuātē dicebat: **mittimus / sed** premittimus: vt dicit sanctus Augustinus. In veteri testamento triste fuit mori ⁊ terribile: quia tunc omnes in infernum descenderunt. Unde dicitur: **Si** sustinero / infern⁹ domus mea est: et in tenebris stravi lectulum meum. **Putredini dixi:** pater meus: mater mea et soror mea ⁊c. vnde Isidorus libro. xx. de summo bono. Illi plorandi sūt in morte: quos miseros infern⁹ recipit in hac vita: non quos celestis aula legitimans inclu-

est mulier et illa hora. Ambro. videtur velle q̄ hec mulier erat martha virgo soror beatę marie magdalene ⁊ sancti Thome. **Notandum** q̄ in via eundo ad filiaz principis archisynagogi sanauit mulierē istam per tactū vestis suę: vt sic princeps ille in fide solidaretur. **i** **Et** cum venisset iesus in domum principis: et vidisset tibi cines. scilicet carmen lęgabre canentes. Antiquitas enim tales ad exequias vocabant: vt suo carmine alios prouocaret ad luctum.

k **Et** turbam tumultuantem. **Id** est lachrymantem et euolantem. **l** **Dicebat:** recedite. nolite flere vt haberet in euangelio: p̄ hoc quod dicit: Nolite flere docet nos q̄ mortuos nostros non debemus excessiue deslere: presertim cū fuerint boni homines: quia licet moriantur mando viuūt tamen deo: ipsos enim non amittimus / sed premittimus: vt dicit sanctus Augustinus. In veteri testamento triste fuit mori ⁊ terribile: quia tunc omnes in infernum descenderunt. Unde dicitur: **Si** sustinero / infern⁹ domus mea est: et in tenebris stravi lectulum meum. **Putredini dixi:** pater meus: mater mea et soror mea ⁊c. vnde Isidorus libro. xx. de summo bono. Illi plorandi sūt in morte: quos miseros infern⁹ recipit in hac vita: non quos celestis aula legitimans inclu-

o **Et** turbam tumultuantem. **Id** est lachrymantem et euolantem. **l** **Dicebat:** recedite. nolite flere vt haberet in euangelio: p̄ hoc quod dicit: Nolite flere docet nos q̄ mortuos nostros non debemus excessiue deslere: presertim cū fuerint boni homines: quia licet moriantur mando viuūt tamen deo: ipsos enim non amittimus / sed premittimus: vt dicit sanctus Augustinus. In veteri testamento triste fuit mori ⁊ terribile: quia tunc omnes in infernum descenderunt. Unde dicitur: **Si** sustinero / infern⁹ domus mea est: et in tenebris stravi lectulum meum. **Putredini dixi:** pater meus: mater mea et soror mea ⁊c. vnde Isidorus libro. xx. de summo bono. Illi plorandi sūt in morte: quos miseros infern⁹ recipit in hac vita: non quos celestis aula legitimans inclu-

o **Et** turbam tumultuantem. **Id** est lachrymantem et euolantem. **l** **Dicebat:** recedite. nolite flere vt haberet in euangelio: p̄ hoc quod dicit: Nolite flere docet nos q̄ mortuos nostros non debemus excessiue deslere: presertim cū fuerint boni homines: quia licet moriantur mando viuūt tamen deo: ipsos enim non amittimus / sed premittimus: vt dicit sanctus Augustinus. In veteri testamento triste fuit mori ⁊ terribile: quia tunc omnes in infernum descenderunt. Unde dicitur: **Si** sustinero / infern⁹ domus mea est: et in tenebris stravi lectulum meum. **Putredini dixi:** pater meus: mater mea et soror mea ⁊c. vnde Isidorus libro. xx. de summo bono. Illi plorandi sūt in morte: quos miseros infern⁹ recipit in hac vita: non quos celestis aula legitimans inclu-

o **Et** turbam tumultuantem. **Id** est lachrymantem et euolantem. **l** **Dicebat:** recedite. nolite flere vt haberet in euangelio: p̄ hoc quod dicit: Nolite flere docet nos q̄ mortuos nostros non debemus excessiue deslere: presertim cū fuerint boni homines: quia licet moriantur mando viuūt tamen deo: ipsos enim non amittimus / sed premittimus: vt dicit sanctus Augustinus. In veteri testamento triste fuit mori ⁊ terribile: quia tunc omnes in infernum descenderunt. Unde dicitur: **Si** sustinero / infern⁹ domus mea est: et in tenebris stravi lectulum meum. **Putredini dixi:** pater meus: mater mea et soror mea ⁊c. vnde Isidorus libro. xx. de summo bono. Illi plorandi sūt in morte: quos miseros infern⁹ recipit in hac vita: non quos celestis aula legitimans inclu-

Bar. 5. c.

B

Qu. 15. d.

Ap. 8. f.

Lu. 8. 5. 3

Job. 16. 9.

Et dicitur. a. Non est enim mortua puella sed dormit. 2y. hoc dicitur: qz poterat eaz ita facilliter suscitare a morte sic homo potest alium hominē a somno excitare. b. Et deridebant eū. Ecce de-

ridetur dominus iesus christus: nec irascitur nec arguit eos. c. Et cum electa esset turba. lamentantium: et deridentium: quia ex quo erant increduli et derisores christi: non erant digni videre miraculū. d. Intrauit scilicet ad locum ubi puella iacebat cum patre et matre eius: petro iacobo et Joanne: ad hoc ut essent testes miraculi.

e. Et tenuit manum eius et dixit. Puella surge. scilicet de lecto mortis. g. Et surrexit puella. et ambulabat: et iussit illi dare manducare: et hoc in signū vere resurrectionis. Et stupuerunt parentes eius: quibus precipit: ne alicui dicerent quod factum erat: scilicet ad insinuandam humilitatem.

h. Et exiit fama hec: scilicet tante potentie. i. In uniuersam terram. ubi dicitur: Confide filia: fides tua saluauit te fecit. Notandum qz fides christiana est firma et vera. Hoc primo patet ex miraculorum factione: in nulla enim alia fide que ab initio mundi fuit miraculis confirmata: ut patet tempore prophetarū: qui eam prophetabant et conscribebant. Itē in nouo testamēto tempore christi et tempore apostolorū: qui eam predicabāt: et in cor-

dibus hoim plantabāt. Similiter et sancti qui post apostolos predicauerūt fidem: sicut patet in legēdis sanctorū. Itē etiam saraceni consistuntur qz machomet nullū miraculum fecit. Secundo patet ex tyrā-

noꝝ persecutione. Omne em̄ regnū videt eē cōsumptū quādoqz ab inimicis propter eorum potentia. Exēplū de regno assyriorū et grecorū et roma-

norū: et sic de alijs. Fideles autem propter fidē christi quas tenebant et defendebāt: maximas et generales persecu-

tiones multo tempore ab imperatoribus et regibus et principibus et iudicibus et potētibus mūdi passi sunt: ut dicit beatus Aug-

ustinus: et non poterūt ipsam fidem christiana: nam extirpare: sed quotidie crescebat

et augmentabatur. Item notandum bic qz quando homini infunditur fides: tunc etiam infunduntur omnes alię virtutes: et ideo oportet ut homo agat sibi fidem et alias virtutes quas recipit: alioquin si fides et virtutes essent frustra: et melius esset si dem non habere qz eam malis operibus impugnare et negare. Unde Apostolus

consistuntur se nosse deum: factis autem negant. Ubi diligenter est notandum qz mali christiani peiores sunt saracenis quoniam ad quatuor. Primo: quia saraceni christum negant verbo: sed isti facti: peius est enim factum qz verbum: tales em̄ sunt similes militibus Pilati: qui genua flectebant coram Iesu dicentes: Ave rex iudeorum: et percutiebant eum palmis. Tales etiam sunt significati per illam

folia: cui christus

cum habentem solum folia: cui christus

folia: cui christus

folia: cui christus

folia: cui christus

Lu. 8. 5
Bar. 5. 6

Bar. 5. 6

Lu. 8. 5

fides christiana est probatur.

A maledixit: que statim aruit. Secundo: quod saraceni ex ignorantia christum negant. Non enim credunt ipsum esse verum deum et dominum suum: si enim scirent: multum eorum saluarentur per bona opera que faciunt: christiani autem sciunt et firmiter credunt Jesum christum esse dominum suum: et tamen ei negant debitum obsequium: quod maius malum videtur esse. Exemplum si duo homines negarent debitum obsequium regi: ita quod unus diceret: Domine nescio quod debeam vobis obsequium hoc exhibere: si enim scirem libenter exhiberem: alter vero diceret:

In festo dedicationis templi.

Euangelium
Lu. XIX. a.
in principio

In illo tempore. Ingressus Jesus per transiit ambulabat

B scio quod hoc obsequium vobis debeo: sed nolo vobis exhibere: manifestum est quod magis offenderet regem. Tertio: quia saraceni legem suam observant: tales autem nulli legem esse videntur: quia nec saraceni nec christiani sunt: et ideo tales sine lege peribunt. Quarto: quia tales videntur esse apostate a fide quantum ad rem fidei: videntur etiam periuri eorum que in baptismo promiserunt: scilicet renunciare diabolo et pompis eius. Et ideo malo christiano fides erit ad cumulum damnationis eius: quia grauius peccat christianus fornicando et alia que prohibentur in lege et euangelio transgrediendo quam paganus: etiam plus punietur et profundius damnatur. Unde de hoc dicitur in decretis. Fidelis malus peior est infidelis: et grauius peccat: et pena grauior: sibi debetur.

Postilla **I**ngressus iesus perambulabat hiericho. Et ecce vir nomine zachaeus etc. Lu. xix. Historia huius euangelii facta est anno christi. xxxij. xvj. kalendas aprilis. lu.

na. vij. inditione. vij. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Lucas in prece dente capitulo: quod quidam adolescens interrogauit Jesum dicens: Magister: quid faciendo vitam eternam possidebo: Dixit autem ei iesus: Si vis ad vitam ingredi: serua mandata dei: qui ait: Rec omnia que custodiui a iuuetute mea: quid adhuc mihi deest? ait ille iesus: Si vis perfectus esse: vende et vende omnia que habes et da pauperibus: et habebis thesaurum in celo: et veni et sequere me. His ille auditis constatus est: quia diues erat valde. Videtis illum iesus tristem factum di-

rit: quod difficile que pecunias habet in regnum dei intrabunt. **Lx.** Difficile dicitur et non impossibile: quod difficile est diuitias possidere: et non teneri uinis amore earum. Facile est camelum per foramen acus transire quam diuites intrare in regnum dei. **Lx.** hoc non intelligitur de quolibet diuite: sed de diuite constituyente finem in diuitiis et totam conscientiam suam: ergo dicitur quod difficile confidentes in pecuniis intrabunt in regnum dei. **Lx.** possessio diuitiarum reddit hominem difficile ad perfectionem acquirendam: non tamen facit impossibile: quia abraham fuit diues valde: et tamen perfectus. unde dicitur. **Beatus vir diues qui iustus est sine macula.** Et sequitur: Et quis est hic et laudabimus eum? quasi diceret: vir et cum difficultate inuenit: Et auditis his: discipuli mirabantur valde dicentes: Quis ergo poterit saluus fieri? At illis: Quecumque impossibilia sunt apud homines: possibilia sunt apud deum: quod sicut dicit Beda: de potest cupiditate terreno et conuertere ad cupiditatem eternam. unde dicit: Potens es domine ex omnibus saluare. **At** qui illud quod superest pauperi-

D

Bar. 10. c

Gen. 17. a.

E

Ibidem. a

A malignates. s. q. itrauit i domū publicani
 a **C** Ad murabardi. q. ad ho. pec.
 di. 2y. r. h. irrōnabilit fecerit: q. null' rō/
 nabilit' pōt murmurare si medic' vifitet
 egrotū ad ipm sanādū: itup false iudicaue
 rāt de zacheo. q. iā
 pccōr nō erat s. de
 penitē. b **C** Stās
 at 3a. di. ad do.
 q. si parat' ei obedi
 re. c **C** Ecce dimi
 diū bo. meo. rē.
 nō dicit dabo in fu
 turo. s. post mortē
 meā: sed do i pnti:
 q. vñ denari' in vi
 ta p' valet q. mil
 le post mortem.
 d **C** Et si ad ali.
 de. red. ā. ergo in
 qntūcūq. modico.
 In hoc autē q. po
 nit sub dubitatioe:
 di. Si qd aliqūe de
 fraudauit: ondit se
 non multū defrau
 dāse. Reddo. non
 dicit: reddā: q. te
 net hō statim resti
 tuere res iūstas iu
 rta omē posse suū.
 In Aug'. Nō di
 mittitur pctm nisi
 ablatū restituatur.
 Quadruplū. Cū
 nā vifurarij r. raptō
 res rē. redderent
 simplū. e **C** At
 Iesus rē. salus
 huic domui sa
 cta est. Hor. i. to.
 ti familie: et spālī
 pscie zachei: que sa
 cta ē domus dei p
 graz inhabitantē.
 f **C** Et q. rīpe fi
 sit abrae. vñ Be
 da. Zacheus fili'
 abrae dicit: non q.

de stirpe ei' genit': s. q. ē sādē ei' imitat'.
 Et sic ille trā domūq. patnā deseruit: ita
 iste sacbe' dimidiā pte bonoz suoz pau
 perib' distribuit. Ex his videt' q. nō fuit iu
 de' s. pagan': q. oēs iudgi de stirpe abrae
 descenderūt: et idē
 videt' dicere Am
 bro. s **C** Venit
 em filius homis
 Bor. de celo i mā
 dū p hūanitat' assū
 ptionē. b **C** Que
 rere. p doctrinam
 suā. i **C** Et sal. fa
 cere. per gratiam
 k **C** Quod peri
 erat. p culpam.
A b u Postilla
 lās Je
 sus iu
 rra rē.
 Dat. iij. Bar. j.
 Lucē. v. Historia
 hui' euāg. facta est
 āno chūsti. rrrj. vj
 id' Junij: dnica: lu
 na. iij. inditioe. iij.
 Ante initū illius
 euāgelij scribit san
 ctus Barthēus i
 eodē ca. q. postq.
 chūstns icinavit
 quadraginta die
 bus et quadragin
 ta nocibus i i de
 serito. Tunc post
 modū venit et ha
 bitauit i capharna
 um r. in sinibus ca
 bulon r. neptalim:
 et cepit p'dicare et
 dicere: Venitētiā
 agite: appropinq
 bit em regnū celo
 rū. Tunc sequitur
 euāgelij bodier.
 l **C** Ambulās ie
 sus iuxta mare
 galilee. 2y. Da
 f

A viderēt oēs: murmurābāt dicen
 tes q. ad hoiem pctōrem diuer
 tisset. Stās autē sacbe' dixit ad
 dominū: Ecce dimidiū bonozū
 meozū dnē do pauperibus: et si
 quid aliqūe defraudauit: reddo
 quadruplū. At Iesus ad eum:
 quia hodie salus huic domui sa
 cta ē: eo q. r. ipse sit filius abrae.
 Venit em filius hominis querē
 re et salū facere qd perierāt.

Expositio enāgelioz de sāctis
 pncipit. Et primo d' festo sā. An
 dree apli pri
 mi chūsti di
 scipuli Euā
 gelij Mat
 thei. iij. c.
 circa finē.
In il
 lo tēpe.
Ambulans

officium Christi.

A moniū. **A** Illi autē relictis retibus et patre secuti sunt eū. Sz querit hic quō isti apli relictis omnibus secuti sunt eū? Dicendū p̄m 2y. q̄ in christo erat virtus diuinitatis: et ideo sicut poterat exte-

hypocrite: q̄ filies est? sepulchris dealbatis: que foris apparent hoibus speciosa: intus vō sunt plena ossibus mortuorū et omni spurcia: sic et vos a foris quidē patretis hominib⁹ iusti: intus autē estis pleni hypocriti et iniquitate. Tūc postmodū sequit euāgel. ho-

ita potuit interius attrahere p̄ voluntate sua p̄ inspirationem. Itē nota: q̄ christ⁹ simplices p̄secutores poti⁹ conseruit aplos et p̄dicatores euāgelij: q̄ literatos: vt fides euāgelij magis attribueret sapientie diuine q̄ hūane.

A Illi autē statim relictis retibus et patre secuti sunt eum.

In die sancti Nicolai Euāge. Sint libi vestri p̄cincti. Hoc euāge. quere infra in cōi factoy.

In festo sc̄i Thomę apli euāge. Thomas vn⁹ ex duodecim q̄ dicit didym⁹. Hoc euāg. cū sua postil. gr̄e añ in octaua pasche.

In die sancti Stephani proto martyris Euāgelij. Adathei xxiii. d. circa finem.

Dostilla. **D**icit iesus turbis iudeorū.

B facta ē anno christi xxxij. xi. kal. aplis feria. iij. luna. xii. in di. vi. An̄ in̄itiū illi us euā. scribit sanct⁹. Dat. i. eo. c. q̄ christus maledixit scribis et pharisęis. **E**gredimini de vobis scribe et pharisei hypocrite: qui clauditis regnū celoꝝ añ homines: vos em̄ nō intratis: nec introeuntēs sinitē intrare. **E**gredimini de vobis scribe et pharisei hypocrite: q̄ decimat̄ mētā et anet̄ et amīnū: et relinquitis q̄ grauiora sūt legis: iudiciū et misericordiaz et fidē: hec oportuit facere: et illa nō omittere. **D**uces cęci ex colātes culicē/camelū autē glutietes. **E**gredimini de vobis scribe et pharisei

In illo tēpe: Dixit iesus turbis iudeorū et principib⁹ sacerdotū: **E**cce ego mitto ad vos

prophetas / et sapientes et scribas. **E**t ex illis occidetis / et crucifigitis: et ex eis flagellabitis in f

multos alios. **E**t ex eis flagellabitis i sinagog. vris. Hoc patet i actib⁹ aploꝝ: vbi dicit q̄ oēs apostoli fuerūt s̄-

post vocationē. **I**n euangelica perfectione. **I**n die sancti Nicolai Euāge. **I**n festo sc̄i Thomę apli euāge. **I**n die sancti Stephani proto martyris Euāgelij. **I**n illo tēpe: Dixit iesus turbis iudeorū et principib⁹ sacerdotū: **E**cce ego mitto ad vos prophetas / et sapientes et scribas. **E**t ex illis occidetis / et crucifigitis: et ex eis flagellabitis in f

multos alios. **E**t ex eis flagellabitis i sinagog. vris. Hoc patet i actib⁹ aploꝝ: vbi dicit q̄ oēs apostoli fuerūt s̄-

multos alios. **E**t ex eis flagellabitis i sinagog. vris. Hoc patet i actib⁹ aploꝝ: vbi dicit q̄ oēs apostoli fuerūt s̄-

Act. 12. a
Act. 8. 6
Act. 4. a

In die sancti Stephani

Emul flagellati a iudeis: et prohibiti ne predicarent in nomine iesu. Et Petrus respondit dicens: **Q**uod oportet deo plus obedire quam hominibus. **E**t persequimini de ciuitate in ciuitate. In signum huius christus

Joā. 15. c.

pit: Si me persecuti sunt: et vos persequentur. Non est seruus maior domino suo. **I**te christus dixit discipulis suis: Cum vos persecuti fuerint in vna ciuitate: fugite in aliam. **E**t veniat super vos.

Dat. 10. c.

id est generatiōem istam. **C**omnis sanguis iustus, id est debita ultio pro effusione sanguinis iustorum. **Q**ui effusus est super terram a sanguine Abel iusti, quē frater suus cain occidit: ideo quia deus respexit ad abel et ad munera eius: sed ad Laciniam et ad munera eius non respexit. **E**t usque ad sanguinem cacherie filij barachie quem occidisti, propterea quia arguebat ex iussu et inspiratione dei regem

vide hic Haymon.

¶

israel cum populo suo. Unde dicit: Spiritus domini induit cacheriam filium iohanne sacerdotis: et stetit in conspectu populi: dicens: Quare transgredimini preceptum domini. Et congregati aduersus eum: miserunt lapides iuxta preceptum regis: et ipsum occiderunt. **I**nter templum et altare, scilicet holocaustorum: quod erat extra templum: id est in atrio templi. **N**otandum secundum Nicolaum de Lyra: quod

2. Paral.

24. c.

Abel fuit simplex homo pastor ouium et illiteratus. cacherias fuit literatus et legisperitus. Per hos enim duos intelliguntur omnes iusti ab eis occisi. Et est sensus: Et veniat super vos omnis sanguis iustus qui effusus est a sanguine abel iusti usque ad sanguinem cacherie filij barachie: id est sanguinem iusti minimi usque ad sanguinem maximi iusti. **A**men. **E**t dico vobis: veniet hec omnia super generationem istam. **H**ierusalem hierusalem: que occidisti iter templi et altare: Amen dico vobis: veniet hec omnia super generationem istam. **H**ierusalem hierusalem: que occidis prophetas: et lapidas eos qui ad te missi sunt: quotiens volui congregare filios tuos quemadmodum congregat gallina pullos suos sub alas

¶ congregationibus.

a synagogis vestris: et persequimini de ciuitate in ciuitatem: ut

¶ scilicet consecrante

c veniat super vos omnis sanguis iustus qui effusus est super terram a

¶ scilicet vestram

e sanguine abel iusti usque ad sanguinem cacherie filij barachie: que occidisti iter templi et altare: Amen dico vobis: veniet hec omnia super generationem istam. Hierusalem

¶ scilicet fratris cain.

hierusalem: que occidis prophetas: et lapidas eos qui ad te missi sunt: quotiens volui congregare filios tuos quemadmodum congregat gallina pullos suos sub alas

¶ scilicet illius sancti viri.

¶ scilicet significat locum.

f cidisti iter templi et altare: Amen dico vobis: veniet hec omnia super generationem istam. Hierusalem hierusalem: que occidis prophetas: et lapidas eos qui ad te missi sunt: quotiens volui congregare filios tuos quemadmodum congregat gallina pullos suos sub alas

¶ scilicet quod erat extra templum.

¶ scilicet ab his dubio.

¶ scilicet mala sanctis facta.

¶ scilicet in qua vindicabit sanguis iustorum.

¶ scilicet continens pro contento: quod populo comminat.

¶ scilicet in tua eruditione.

et lapidas eos qui ad te missi sunt: quotiens volui congregare filios tuos quemadmodum congregat gallina pullos suos sub alas

¶ scilicet in vera et iustam viam.

¶ scilicet id est cives tuos.

¶ scilicet fideliter.

¶ scilicet ut recipiant calorem et protectionem.

te missi sunt. Id est ad institutionem tuam sicut pater in antiquis prophetis.

¶ scilicet m

¶ scilicet Lyra. sub cultu vnius dei per fidem et caritatem.

¶ scilicet n

¶ scilicet o

¶ scilicet gregat gallina pullos suos sub alas. Ponitur hic exemplum de gallina: ad ostendendum affectum suum ad populum suum. Inter alias enim aves gallina videtur magis affici ad conserua-

Ationem & nutritionē pulloꝝ. Unde An-
brosius. Hec autē tā magnū affectū ha-
bet ad pullos: vt eozū infirmitate affecta
infirmetur: & eos alis suis. p̄gēs contra
miluū pugnet. a. **Et noluisti.** Lyrā.

est anno c̄bisti. xxiiij. nonas ap̄ ilis. feria
iij. luna. xxvj. inditione. vj. Ante initū illi
us euāgelij scribit sanctus iōānes in eo.
ca. q̄ c̄bistis post resurrectionē suam di-
xit petro: Amen amē dico tibi: cum esset

q̄ p̄betas ad eos
missos cōtēperāt:
& postea sc̄m iōan-
nē baptistā: & vltio
d̄m nostrū ielūm
c̄bistū cū discipul-
suis cōtēperāt: p̄-
pter q̄d subdit hic
p̄gnā. b. **Ecce re-
linquet vo. do-
mus ysa.** Boz. i.
templū et ciuitas.
c. **Deserta.** s. p̄-
pter destructionē
ciuitatis & tēpli: q̄
facta ē p̄ titū et ve-
spasianū i vindictā
mortis c̄bisti & su-
oz p̄betarū & etiā
ap̄loꝝ. d. **Dico
em̄ vobis: non
me vide. ammo-
do.** Lyr. i. a tpe pal-
lionis c̄bisti q̄ de
p̄mo imminēbat
futura q̄ c̄bistus
dixit illa verba.
e. **Donec dica-
tis: b̄ndictus q̄
venit in nomie
d̄ni.** Lyr. hoc erit
q̄ c̄bistus veniet
ad iudiciū. T̄c ei
iudei q̄ i sine m̄di
creditori sūt i c̄bri-
stū: q̄ cognoscēt
se ab antich̄risto eē
deceptos: t̄c tem-
poris laudabunt &
confitebūtur c̄bri-
stū.

^{s malis factis tuis. s bene aduerte. s in penā.}
Et noluisti. **Ecce relinquet vobis**
<sup>s templū & ciuitas. s absq̄ habitatore et cul-
tu diuino.</sup>
domus vestra deserta. Bico em̄
^{s .a. a die illa}
vobis: Nō me videbitis ammo-
^{s in die palmarū}
do donec dicatis: Benedictus
qui venit in nomine domini.

**In die sancti Joānis euāge-
liste Euāge. Joā. xxi. f. in fine.**

Paul
<sup>s post die
palche.</sup>
lo tpe: dixit
^{s singulariter}
iesus petro:
<sup>s veni post me sus-
ferendo crucis pa-
tulum.</sup>
Seqr̄e me. f
^{s retrosperit}
Conuersus s

^{s iōannem}
petrus vidit illum discipulum/
^{s cum petro}
quem diligebat iesus sequentē:
^{s discipulus dilectus}
^{s reuertit s magna}
quī et recubuit in cēna super pe-
^{s ielū. s f. q̄ s interrogauit ielū i cēna dicēs.}
ctus eius. & dixit: B̄ne q̄s est quī

iunior cingebas te
& ambulabas quo-
volebas. Cum au-
tem senueris: extē-
des manus tuas: &
alius te cinget: et
ducet quo tu non
vis. Hoc autem di-
xit: significans qua-
morte clarificatu-
rus esset deum. Et
hoc cuz dixisset: di-
xit ei: **Seque-
re me.** Tho. s. ad
passionē volunta-
rie: quasi di. Non
timeas mori. p̄ me
quia ego prius pro
te moriturus sum.
s. **Conuersus**
**petrus vidit il-
lum discipulum
quem diligebat
iesus sequentē.**
Lyr. quia ceperat
ire post c̄bistū sic
& petr̄. b. **Qui
& recubuit in cē-
na sup̄ pecc̄ ei:**
& dixit. id est sua-
dente petro silen-
ter interrogauit.
i. **Domine: q̄s
ē qui te traderet
hūc cum vidis-
set Petr̄ dixit:
D̄ne: hic autem
quid ē? Diligebat
autē petrus Joā-
nē speciali dilectio-
ne. Et cū intelleris-**

*Har facta esse an-
te passio n̄m. ex
reḡis iudic. lxxv.*

Postilla
Dixit iesus petro: Seque-
re me. Conuersus r̄c. Joān.
xxi. **Historia hui⁹ euāge. facta**

set ex verbis c̄bisti q̄ dixit ei: Sequare
me. s. in eodez genere mortis: q̄ esset pro
c̄bisto crucifigendus: sollicitat̄ & q̄rit de

In die sancti Joannis Evangeliste

E fine Joannis dicens: a **Hic autem** quid. ^{scz sustinebit: nūquid occidet: nunquid crucifigetur sicut et ego?} **Lyra.** quia / **h** di. Bonum esset ut iste iungeretur mi / **hi socius.** b **Dicit ei iesus: Sic eū** volo manere.

Thomas. id ē ad senium venire.

c **Donec veni** am. **Ly.** ad vocandum eū ad gloriaz celestē de statu hu / **lus mādī.** **H**abet eū in legenda san / **cti Joānis / q** christus apparuit ei cir / **ca finē vite sue / vo** cans eū ad gloriaz.

d **Quid ad te** **Lyra.** quia ad Pe / **trum non ptinebat** scire quid deus or / **dinabat de Joāne** in futurū: sicut di / **ctū est apostolis.**

Act. 1. a.

vnde: Non est ve / **strum nosse tēpora** / **vel momenta q̄ pat** / **posuit in sua pote** / **state. S; tū perti** / **nebat ad ipm dō** / **christi p̄mp̄te et hu** / **milr obedire: ideo** / **sūdit: e**

c **Tu me** / **sequere.** q. di. **p̄m** / **Augu.** Nolo eum / **sequi me p̄ crucē et** / **passionem sicut tu** / **me sequeris: s; ma**

nere in carcere donec veniā receptor eū in eternam beatitudinē. **f** **Exijt ergo** sermo iste inter fratres. **Ly.** i. aposto / **los: qui erant vni in charitate fraterna.**

g **Quia discipul⁹ ille non morit.** **Tho.** putauerūt q̄ dñs dixerit sic eū de / **bere manere: id est semp̄ viuere: et nō esse** / **moriturū / donec veniret christus ad iudi** / **cū. Unde q̄ non esset sic intelligendum:** / **ipse Joānes consequēter declarat eū di**

cit. b **Et non dixit iesus quia non** / **morit.** **Lyra.** quia p̄m veritatem mortu / **us est p̄ separationē anime a corpore: quia** / **quilibet homo debitor est mortis ex p̄** / **morū parentū transgressione: p̄m q̄ dici**

tur: Statutum est / **omnibus homini** / **bus semel mori.**

i **S; sic eū vo** / **lo manere.** **Ly.** / **hoc est non p̄ mar** / **tyrū me sequita** / **men quia in eo fuit** / **p̄mp̄tudo ad to** / **lerandū martyriū:**

qñ fuit pietus in / **seruētis olei doli** / **um: ideo illud pro** / **martyrio ab eccle** / **sia colit. Quia p̄m** / **q̄ dicit b̄t̄s Aug.**

Nō est impar me / **ritū patiētē in ioā** / **ne q̄ passus nō ē: et** / **i petro / q̄ passiōē** / **sustinuit. k**

Do / **nec veniā: quid** / **ad te? Lyra.** assu

mes animā eius a / **corpore / absq; tamē** / **angustia et dolore:** / **quia Joannes do** / **lorē mortis nō sen** / **sit ex speciali priu** / **legio: in signū inte** / **gritatis v̄ginalis.**

l **Hic est disci** / **pulus ille. Lyra** / **scilicet Joannes.**

m **Qui testimonius perhibet de** / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

tradet te: Hunc ḡ cū vidisset pe / **trus / dicit iesu: B̄ne hic autē qd:**

b **Dicit ei iesus: Sic eū volo ma** / **lere donec veniā. Quid ad te** / **tū me sequere. Exijt ergo sermo**

iste inter fratres: qz discipulus il / **le nō morit. Et nō dixit iesus qz**

non moritur: sed sic eū volo ma / **nere donec veniā: quid ad te?**

Hic est discipul⁹ ille qm̄ testimo / **nium perhibet de his: et scripsit hec: et**

scim⁹ qz ver⁹ est testimonium eius.

In die Innocentiū Euange. / **Matth. 11. c. in medio.**

Qui testimonius perhibet de / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

Qui testimonius perhibet de / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

Qui testimonius perhibet de / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

Qui testimonius perhibet de / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

Qui testimonius perhibet de / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

Qui testimonius perhibet de / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

Qui testimonius perhibet de / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

Qui testimonius perhibet de / **his. i. que vidit et audiuit. n** **Et scri** / **p̄sit hec. Lyra.** Hodus eū antiquorū / **fuit: q̄ illi scribebant historiam qui vidit** / **sent. Et ideo dicitur historia ab historiam:** / **quod est videre. Et ideo Joannes qui vi** / **dit et audiuit. i. verba et facta christi / con** / **uenientissime potuit scribere. o** **Et** / **scimus quia verum est testimonium** / **eius. Thom. cui v̄iq; credendum est.**

Angel^o domi
ni ap
paruit
Dat. ii. Distona
hui^o euāgelij facta
est anno christi pri
mo vsuali: p̄die no
nas februarij. sab
bato. luna. xij. indi
tione. iij. An̄ in̄itiū
illius euāgelij scri
bit sc̄tus Matthe
us in eodem ca. q̄
tres magi accepto
resposō in somnis
ne rediret ad hero
dē: palā viā reuer
si sunt in regionem
suam: qui cū recel
sissent. a **E**cce
angelus dñi rē.
ad p̄dendū euz.
Lya. Deus p̄cui
dens p̄secutionem
herodis: per ange
lum admonuit Ho
sep̄b: vt pueruz in
egyptuz portaret.
Ad cui^o intellectū
notādum: q̄ hero
des credidit p̄mo
magos fuisse delu
sus et apparitione
stelle ph̄astice: et
iō tūc nō curauit d̄
pueri inq̄stidē: sed
postea oblato pue
ro in templo in die
purificationis: et a
symeone iusto p̄di
cato et manifestato
An̄. 2. et etiā ab anna pro
phetissa corā toto
populo: tunc fama
pueri nati crescen
te: voluit herodes
ipsum perdere: sed
interim Iesus por

In il
lo tēpore:
Angel^o do
mini appa
ruit in som
nis ioseph/
dicēs: Sur
ge et accipe
puerum et matrem eius: et fuge
in egyptum: et esto ibi vsq̄ dum
dicam tibi: futurum est enim vt
herodes querat puerum ad per
dendum eum. Quāi consurgens
accepit puerum et matrem eius
nocte: et secēssit in egyptū: et erat
ibi vsq̄ ad obitū herodis: vt ad
impleret quod dictū est a dño p
phetā dicentē: Ex egypto vo
caui filiū meū. Tūc herodes vi
dēs qm̄ illusus esset a magis: irā
tus est valde. Et mittens occidit
oēs p̄eros q̄ erāt in bethleem et
in omnib^o finibus eius a bimatū b

tatus est p̄ ioseph i
egyptum. vnde se
quitur: b **Q**ui
consurgēs acce
pit puerū et ma
trem eius nocte.
Ly. p̄pter timorē
herodis: vt negoci
um fieret magi oc
cultā. c **E**t se
cessit i egyptū: et
erat ibi vsq̄ ad
obituz herodis.
sc̄z per septē ānos.
d **E**t adiple
retur qd̄ dictum
est a dño per p̄
phetam dicentē
Et egypto voca
ui filiū meum.
Tūc herodes vi
dit qm̄ illusus es
set a magis. Bor
ra. q̄ nō redierunt
ad ip̄m. e **B**rat^o
est valde. timens
regnū suū perdere
f **E**t mittens
occidit. a. occide
re iussit. g **O**ēs
pueros q̄ erant
tē. finibus eius. f **O**sec. ii. d
Bor. vt christ^o non
effugeret. h **A**
bimatu et infra.
Borra. id est bien
nio et minus: sc̄li
cet omnes pueros
masculini sex^o: qui
habebāt duos an
nos vel minus.
Motandū etiā:
q̄ occisio pueroꝝ
innocentum facta
est post annum et
quattuor dies a na
tiuitate Christi: q̄
herodes fuit impe
ditus ab executi
F 4

In festo conuersionis sancti Pauli

Eone huius facti: quia fuit citatus ad curiam romanam ad petitionem filiorum suorum ipsum accusantium. Postquam fuit reuersus et in regno confirmatus: tunc impleuit de nece puerorum quod prius concepit. **Tunc** ad

is: Amen dico vobis: quia diues difficile intrabit in regnum celorum. Et iterum dico vobis: Facilius est camelum per foramen acus transire: quam diuitem intrare in regnum celorum. Auditis autem his discipuli mirabantur valde: dicentes: Quis ergo poterit saluus esse? Aspiciens autem Iesus ait illis: Apud homines hoc impossibile est: apud deum autem omnia possibilia sunt. Tunc respondens Petrus: dixit ei.

Dictum est per hieremiam prophetam: Vox in rama. i. in excelsis. **A**udita est ploratus. Vox. quantum ad sanctum puerorum. **E**t yllatus multus. quantum ad sanctam matrem. Paruuli enim vniuersi patiebantur dolorem: scilicet proprium: scilicet matris duplicem. scilicet proprium et alienum. **R**achel plorans filios suos. Vox. Per Rachel intelligitur bethleem: scilicet Rachel sepulta fuit iuxta bethleem. Et ideo ratione sepulture dicta est mater ipsius bethleem et habitatio sua. **E**t noluit consolari: quia non sunt. **Y**ra. subintelligitur viuentes.

et infra: in tempore quod exquisierat a magistro. Tunc adimpletum est quod dictum est per hieremiam prophetam dicentem: Vox in rama audita est ploratus et yllatus multus. **R**achel plorans filios suos: et noluit consolari: quia non sunt.

In festo conuersionis sancti Pauli. Evangelium Matthei. XIX. d. in fine.

In festo conuersionis sancti Pauli. Evangelium Matthei. XIX. d. in fine.

In festo conuersionis sancti Pauli. Evangelium Matthei. XIX. d. in fine.

In festo conuersionis sancti Pauli. Evangelium Matthei. XIX. d. in fine.

In festo conuersionis sancti Pauli. Evangelium Matthei. XIX. d. in fine.

Nil loquor: Dixit Simon petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus et sequebamur te: quid ergo erit nobis? **R**espondens Iesus ait illis: Amen dico vobis: quia si quis se habere voluerit post me sequi: denegabit seipsum et tollat crucem suam et sequatur me. **M**emo enim estis: quod dixi: quia si quis se habere voluerit post me sequi: denegabit seipsum et tollat crucem suam et sequatur me. **I**d est in iudicio tempore resurrectionis mortuorum.

Postilla: **E**cce nos reliquimus et sequebamur te: quid ergo erit nobis? **R**espondens Iesus ait illis: Amen dico vobis: quia si quis se habere voluerit post me sequi: denegabit seipsum et tollat crucem suam et sequatur me. **I**d est in iudicio tempore resurrectionis mortuorum.

*Relatus omnibus discipulis cum esset in monte Olivarum. **M**atth. 23. **N**otandum quod in **M**atth. 23. dicitur quod Iesus ait illis: Amen dico vobis: quia si quis se habere voluerit post me sequi: denegabit seipsum et tollat crucem suam et sequatur me. **I**d est in iudicio tempore resurrectionis mortuorum.*

In festo Purificatiōis Marie virgi. 159

A Cum sederit filius hominis. 2y. quia sicut in forma hominis iudicatus est coram pilato: ita in forma humana iudicabitur. unde dicitur: **D**icitus qui assumptus est a vobis in celum sic veniet. scilicet ad iudicium: quia sicut in humanitate ascendit: ita in humanitate descendit ad iudicium.

B In sede maiestatis sue. 2y. in primo enim adventu sedet in sede builitatis: sed in secundo adventu sedet in sede maiestatis per manifestam potentiam.

C Sedebitis et vos super se. duo. iudi. duo. tri. isrl. **A**duertendum per litteram q. iudicare accipit hic tripliciter.

B Uno modo principaliter sicut iudex qui preter sententiam: et hoc modo solus christus iudicabit. Alio modo pro sedere in loco eminenti iuxta iudicem: sicut assessores iudicis: et hoc modo apostoli et alii precepti cum christo iudicabunt. Tertio modo accipit large. scilicet sententiam iudicis approbare: et hoc modo omnes electi iudicabunt: qui sententiam iudicis approbabunt.

D Et ois a re. do. **B**oz. s. ppua. **E** Vel fratres vel so. quatuor ad. ppin. quos nobis pares **F** Aut pa. aut ma. **G**ru ad superiores. **G** Aut vro. **A**n bus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

feriores. **I** Aut agros. i. substantiam. **L** **C** Propter nomen meum. inuocatum. **P** di. **C** adu. defendendum. **V** n. **D** r. **E** go non solum alii sum in hierusalem propter nomen domini nostri iesu christi. **L** **C** Et plus accipiet. 2y. qui bona temporalia pro christo dimiserit bona gratie recipiet: quia ita excedit bona temporalia sicut centenarius numerus excedit unitatem. **M** **E** t. **V** i. eterna posside. **I** c. **I** n futuro.

Cum sederit filius hominis in se- caturus in forma humana et gloriosa. **C**um sederit filius hominis in sede maiestatis sue: sedebit et vos **I** ple conuertit: unde in eis dicitur sedere: ex quo autem duodecim sunt apostoli habebunt duodecim sedes. i. principatus super fideles quibus verbo et exemplo presuerunt: ex quibus iudicabunt iudeos de duodecim tribubus.

Super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel: et omnis qui reliquerit domum vel fratres vel sorores aut patrem aut matrem aut uxorem aut filios aut agros propter nomen meum: **I** n hac vita spirituale donum pro temporali: quod multo plus prodest. **P**ost hanc centuplum accipiet: et vitas eternam. **N**am possidebit.

In festo purificationis Marie virginis. **E**uangelium **L**uce. **I**l. **C**. in medio.

Nil in tempore. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis **I** n medio. **I** n tempore. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis **I** n medio. **I** n tempore. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis **I** n medio.

Cum sederit filius hominis in se- caturus in forma humana et gloriosa. **C**um sederit filius hominis in sede maiestatis sue: sedebit et vos **I** ple conuertit: unde in eis dicitur sedere: ex quo autem duodecim sunt apostoli habebunt duodecim sedes. i. principatus super fideles quibus verbo et exemplo presuerunt: ex quibus iudicabunt iudeos de duodecim tribubus.

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

Dostis i. **P**ostilla. **P**le. **S**it. **R**e. **L**u. **I**l. **H**istoria **H**uius euangelii facta est anno christi. **I**l. **I**l. **N**onas Februarii. **S**eria. **V**luna. **X**l. **I**n. **D**itide. **I**l. **A**n. **I**nitium illius euangelii scribit seruis lucas illud euangelium quod lectum est in die circuncisionis. **P**ost **C**onsummati sunt dies octo: ut circuncideret puer: **V**o. est nomen eius: **I**esus: quod uocatum est ab angelo per usque in utero concipere. **E**t statim sequitur euangelium hodiernum. **P**ost **I**mpleri sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. **M**orandum per **B**oz. **Q**uod lex purificationis erat: quod mulier que suscepit semine peperisset masculam: immunda esset septem diebus separata a consortio hominaz: et die octava circumcideret infantulus: et post

In festo Purificatiōis Marie virgīs

Edictos dies septem maneret mulier triginti diebus sequentibus in purificatione sanguinis sui: abstinens non a cōsortio hominum: sed ab ingressu templi: et sic die quadagesimo offerebatur infans in templo et munerata pro eo: si autem feminas peperisset immunda esset. xiiij. diebus: et in octogesimo die purificabatur sine oblatione etc. **A** Tulerunt iesum. quodragesimo die a natiuitate. **B** In hierusalem. scilicet in templū patres eius: scilicet maria mater eius et Ioseph pater eius putatiuus. **C** Et susceperunt eum. id est offerrent vel cōsecrarent: ut dicit Glossa interlineal. **D** Dñs si. scri. est in lege do. quod oē masculinum adapiēs vulua scri. dñs voca. id est pmo nascens cuiusmodi erant pmo geniti. **E** Et vt darēt hostiā fm quod dictuz est in lege domini. **F** Dar turturū aut duos pullos columbarū. **G**ozra. ista erat oblatio pauperum: qui nō poterant habere agnū que era t oblatio diuitum: verū tamen ipsa beata virgo preciosiorē agnū: scilicet illuz qui tollit peccata mundi obtulit. Sciendum circa hoc fm **A**iram: quod beata virgo non

Leui. 12. d
2 u. 2. d.

tenebatur ad ista que dicta sunt de purgatione. unde dicitur: **M**ulier si suscepto semine peperit masculum immunda erit septem diebus etc. **E**t ideo lex illa ligat tantum mulieres de virili semine cōcipientes: quod non habuit locum in beata virgine maria: verum sicut et filii circumcidi voluit: et alia legalia seruare ex sua humilitate: quibus non teneretur: sic beata virgo que fuit humillima voluit obseruare. **G** **E**t ecce homo erat in hierusalem. que est ciuitas sancta. **B** **C**ui nomen symeon. **A**ira. ex quo patet eius famam: quia iter sacerdotum erat famosus et nominatus. **I**ustus. quo ad deum. **K** **E**t expectans redempcionem israel. **S**ozra. id est in desiderio boni promissi. **L** **E**t spiritus sanctus erat in eo. **A**ira. quantum ad gratie plenitudinem: quia habuit speciales illuminationes et cōsolatiōes diuinas. **M** **E**t responsum acceperat a spiritu sancto non visurum se mortem nisi prius videret christum domini surum se mortem. **S**ozra. id est non se expectaturū mortem carnis. **O** **C**hi si prius videret christum domini. id est verum messiam in lege promissum.

A **M**arie fm legem moysi: tulerunt iesum in hierusalem vt susceperunt eum domino: sicut scriptuz est in lege domini: quia omne masculinum ad aperiens vuluam sanctū domino vocabitur. **E**t vt darēt hostiā fm quod dictum est in lege domini. **D**ar turturū aut duos pullos columbarum. **E**t ecce homo erat in hierusalem cui nomen symeon. **E**t homo iste iustus et timoratus expectans cōsolationem israel: et spiritus sanctus erat in eo. **E**t responsum acceperat a spiritu sancto non visurum se mortem nisi prius videret christum domini

S fm q lex imponebat: nō necessitas requirebat quia maria nulla purgatione sicut nec christus circumcissione indigebat. **S** de portauerūt. **S** apparere facerent vel offerrent. **S** hoc genus. **S** id est primo exiens p natiuitatē naturalis purgationis. **S** velut res sancta. **S** deditur. **S** oblationē. **S** diffinitū. **S** inuenerunt et recentes natos. **S** hoc dicitur: quia persona illa erat notabilis valde. **S** deo et hominibus notissimus. **S** quātū ad oēs. **S** quātū ad deū. **S** cū desiderio. **S** christū saluatorē. **S** unde fuit deo acceptus et hominibus gratiosus. **S** post multas preces cōsolat. orem accepit. **S** q non moreretur. **S** vntum saluatore. **S** in orationibus suis deuotis ad deum. **S** Non visurum se mortem.

Ps. 18.
Ro. 10.

A **E**t venit in spiritu in templū. *Ly. p. reuelationē spiritus sancti: vt videret christus sicut fuit ei promissum.*

B **E**t cū induerentur puerū iesum parentes eius. *Ly. ra. ad faciendū ea que predicta sunt p̄m legem.*

Et ipse accepit eum in vlnas suas. *Ly. ra. cū maximo cordis gaudio.*

Et benedixit deus. gratias agendo de tāto beneficio. **E**t dixit: Nūc dimittis te. tu. do. p̄m x̄. tu. in pace. *Ly. i. de cetero dimittis me de hac vita trāfire in cordis quietem.*

Quia viderunt oculi mei salutare tuum. *Boira. id est christū saluatorem.*

Ly. ra. letanter enim descendere voluit ad lymbum patrū: ex quo sciebat saluatorem esse natū.

Quod parasti ante faciem omnium populorum. *Ly. ra. id est corā omnibus populis: quibus mysterium incarnationis et redemptionis predicatum ē per apostolos: p̄m quod dicit psalmista. In omnem terram exiit sonus eo-*

rum: et in fines orbis terre verba eorum.

Et venit in spiritu in templū. *Et*

cū inducerent puerum iesum

parentes eius vt facerent s̄m cō

suetudinem legis pro eo: et ipse

accepit eum in vlnas suas: et bē

nedixit deum: et dixit. Nūc di-

mittis seruum tuum domine s̄m

verbū tuum in pace. Quia viderem

oculi mei salutare tuū. Quod parasti ante faciem omnium populorum.

Lūmen ad reuelationem

gentiū: et glām plebis tue israel.

In festo cathedre s̄ci petri euāgelij.

Veni iesus i p̄tes cesaree philippi. Hoc euāge. cū sua postul.

In festo sancti Matthei apli

Euan. mat. xi. d. in fine.

Flotepe: Rūdens iesus dixit: t

Confiteor tibi pater. Ly. ra. id est gloriā tuam

Confiteor tibi pater. Ly. ra. id est gloriā tuam

Confiteor tibi pater. Do mine ce li et tre quia abscondisti. Barthei. xi. Historia huius euāgelij facta est anno christi xxxj. Idus decembris. luna. x. indictione. iij. Ante initium illius euāgelij scribit sanctus Mattheus in eodem capitulo: quod christus dixit pharisais et iudeis. Venit enim Iohannes neque manducās neque bibēs: et dicunt demoniū habere: Venit filius hominis manducans et bibens: et dicat: Ecce homo vorax et potator vini: publicanorum et peccatorum amicus. Tūc post hec verba sequit euāgelium hodiernū.

Confiteor tibi pater. Ly. ra. id est gloriā tuam

ps. 18. a. Ro. 10. b.

Postilla

D

Lu. 10. b.

In festo sancti Matthei apostoli

Ea **Q**uia abscondisti hec. *Ly. my-*
steria fidei. b. C. A. sapie. et pru. scz scri-
bis et pbaris in sua sapientia confidenti-
bis: et isti sunt sapientes in oculis suis: sed
non simpliciter. c. Et reue. ea puul.

Lyra. id est humili-
bis. Et ex hoc pa-
ter q. causa ex par-
te credentium fuit
eorum humilitas:
que ad vera sapien-
tiam disponit. An-
de dicitur: Ubi hu-
milis ibi sapien-
tia. Et parte autē
nō credentium fu-
it eorum superbia:
q̄ est execratiua in-
tellectu. d. C. Ita
pater: quoniam
sic fuit placituz
ante te. Boza. q.
abscondisti ab illis:
et reuelasti istis.

Dio. 11. a.

Contra **Q**uia abscondisti hec a
li et terre: quia abscondisti hec a
b sapientibus et prudentibus: et
reuelasti ea paruulus: **I**ta pater
quoniam sic fuit placitū ante te.
Omnia mihi tradita sunt a patre
meo: et nemo nouit filium nisi pa-
ter: neq. pater quis nouit nisi fi-

Contra **O**mnia mi-
hi tradita sunt.
Boza. id est domi-
nium super omnia.
Et nemo no-
uit filium nisi pa-
ter. *Boza. essenti-*
aliter plene et per-
fecte: hoc dico pro-
pter homines qui
cognoscunt per fi-
de. g. C. Hec pa-
trē quis nouit
nisi filius. Ly-
ra. quia christus est
mediator dei et ho-
minum: ideo noti-
cia diuinorum ad
nos dirigatur per
ipsum: et ideo sub-
ditur. h. C. Et cui
uoluerit filiū re-
uelare. Lyra. Et
quia dei filius est
mediator dei et ho-

minum: ideo secure possumus accedere
ad ipsum: unde dicit. **V**enite ad
me omnes qui laboratis et onera-
ti estis: ut ego reficiam vos. *Lyra.*
in presenti per gratiam: et in futuro per

gloriā. k. C. Tol-
lite iugū meum
super vos. Lyra
id est legem euan-
gelicam. l. C. Et
discite a me q̄a
mitis sum. Ly-
ra. nullū ledendo.
m. C. Et humilis
corde. neminem
contemnendo.
n. C. Et inuenie-
tis requiem ani-
mabus vestris.
scilicet in presenti
et in futuro. Unde
Augustin⁹ in libro
confessio. Inque-
tum est cor meum
donec requiescat in
te: que quidem qui
es hic inchoat: sed
in patria perficitur.
Unde dicitur:
Ammodo iam di-
cit spiritus: ut re-
quiescant a labori-
bis suis. o. C. Iu-
gum est meum
suauē ē et onus
meū leue. q. fm
q. dicit: Dā data
et graua nō sunt.
qd̄ exponēs Aug⁹
dicit. f. amāti. An
Rabanus. Quid
christi iugo suauē?
qd̄ onere leuē? scz
abstinere a malo:
bonū uelle: omnes
amare: et nā sequi:
presentibus nō ca-
pi: nolle alijs face-
re qd̄ nō vis pati.

lyra. id est humili-
bis. Et ex hoc pa-
ter q. causa ex par-
te credentium fuit
eorum humilitas:
que ad vera sapien-
tiam disponit. An-
de dicitur: Ubi hu-
milis ibi sapien-
tia. Et parte autē
nō credentium fu-
it eorum superbia:
q̄ est execratiua in-
tellectu. d. C. Ita
pater: quoniam
sic fuit placituz
ante te. Boza. q.
abscondisti ab illis:
et reuelasti istis.

lyra. id est humili-
bis. Et ex hoc pa-
ter q. causa ex par-
te credentium fuit
eorum humilitas:
que ad vera sapien-
tiam disponit. An-
de dicitur: Ubi hu-
milis ibi sapien-
tia. Et parte autē
nō credentium fu-
it eorum superbia:
q̄ est execratiua in-
tellectu. d. C. Ita
pater: quoniam
sic fuit placituz
ante te. Boza. q.
abscondisti ab illis:
et reuelasti istis.

lyra. id est humili-
bis. Et ex hoc pa-
ter q. causa ex par-
te credentium fuit
eorum humilitas:
que ad vera sapien-
tiam disponit. An-
de dicitur: Ubi hu-
milis ibi sapien-
tia. Et parte autē
nō credentium fu-
it eorum superbia:
q̄ est execratiua in-
tellectu. d. C. Ita
pater: quoniam
sic fuit placituz
ante te. Boza. q.
abscondisti ab illis:
et reuelasti istis.

lyra. id est humili-
bis. Et ex hoc pa-
ter q. causa ex par-
te credentium fuit
eorum humilitas:
que ad vera sapien-
tiam disponit. An-
de dicitur: Ubi hu-
milis ibi sapien-
tia. Et parte autē
nō credentium fu-
it eorum superbia:
q̄ est execratiua in-
tellectu. d. C. Ita
pater: quoniam
sic fuit placituz
ante te. Boza. q.
abscondisti ab illis:
et reuelasti istis.

lyra. id est humili-
bis. Et ex hoc pa-
ter q. causa ex par-
te credentium fuit
eorum humilitas:
que ad vera sapien-
tiam disponit. An-
de dicitur: Ubi hu-
milis ibi sapien-
tia. Et parte autē
nō credentium fu-
it eorum superbia:
q̄ est execratiua in-
tellectu. d. C. Ita
pater: quoniam
sic fuit placituz
ante te. Boza. q.
abscondisti ab illis:
et reuelasti istis.

lyra. id est humili-
bis. Et ex hoc pa-
ter q. causa ex par-
te credentium fuit
eorum humilitas:
que ad vera sapien-
tiam disponit. An-
de dicitur: Ubi hu-
milis ibi sapien-
tia. Et parte autē
nō credentium fu-
it eorum superbia:
q̄ est execratiua in-
tellectu. d. C. Ita
pater: quoniam
sic fuit placituz
ante te. Boza. q.
abscondisti ab illis:
et reuelasti istis.

In festo annūciatiōis **M**arie
Euā. Lu. 1. c. quasi circa mediū.

Postill.

Dat.

A
Postilla

Missus est angelus gabriel
ela deo in ciui. 22. Luce. 1.
Historia huius euangelij fa-
cta est anno christi. j. vsuali.
viii. kalendas Aprilis. feria. vi. luna. xv.

indici. iij. Ante ini-
tiū illius euangelij
scribit sanctus Lu-
cas in eo. ca. q. an-
gelus gabriel ap-
paruit zacharie in a-
tēplo dicens: Me ti-
meas zacharia: q̄-
niā exaudita est de-
precatio tua: et vr-
or tua Delicabet
pariet tibi filium:
et vocabis nomen
ei⁹ Joannes: z erit
magnus corā dō-
mino: vinum et si-
ceram nō bibet: et
spiritu sacro reple-
bitur adhuc ex vte-
ro matris sue 22.
Et postmodum cō-
cepit Delicabet vr-
or ipsius: et oculi

Flo tēpo-
re: Missus
est angelus
Gabriel a
deo in ciui-
tatem gali-

lee cui nomen nazareth ad virgi-
nē desponsatā viro: cui nomē erat
ioseph de domo dauid: et nomē
vgis maria. Et ingress⁹ angel⁹ ad

nomē virginis Maria. Lira. Dau-
tem hic ponūtur tot nomina propria: sci-
licet angeli missi: virginis ad quam mis-
sus fuit: sponsi sui: et loci: hoc quidem fuit
ad ostendendum certitudinem historie.
Et ingressus angelus ad eā di-
xit. Gora. Et hoc patet q̄ nō erat foris
in publico. Unde Bernardus sup. Dis-
sus est: dicit q̄ ingressus in secreto cubi-
culo vel clauso super se ostio orabat pa-
trem in abscondito. Si enim conceptio
p̄cursoris fuit denunciata patri occu-
pato in sacro officio: vt habetur in euan-
gelisto: multo probabilius est q̄ cōceptio
saluatoris denunciata fuit virgini in de-
uotione et oratione actualiter existenti.
Immo aliqui doctores volunt: q̄ beata
virgo Maria illud dictum propheticū
actu legit quod habetur in prophetia.
Ecce virgo concipiet et pariet filium:
quando angelus ad eam intrauit dicens:

herodi: quid iudeis posset ascribi si natū
ex adulterio viderentur persequi? Itē vt
puer natus a Ioseph nutritur: vnde di-
citur pater eius: quia nutritus eius fuit.
Secūdo ex parte matris: vt s̄m Ambro-
sium per hoc ab in-
famia liberaretur.
Item s̄m Hiero-
nymum: vt virgini
a Ioseph exhibere
tur ministerium.
Cui nomen
erat Ioseph de
domo Dauid:
ad ostendendū q̄
christus descendit
de semine Dauid:
sicut fuerat p̄ pro-
phetas predictus.
Nam Maria et
Ioseph cui despo-
sata fuit: erant de
eadem tribu: scilicet
ip̄sius Dauid.
Iungebantur em̄
vt frequentius mu-
lieres viris de tri-
bu sua. Et

B

D

Dat. 2.

naareth. vt adimpleretur illud pphe-
ticum: Quoniam nazareus vocabitur.
Ad virginem desponsatā viro.
Lira. Hoc diuina ordinatione factū est:
vt desponsaretur ante q̄ impregnaretur.
Primo ex parte pueri: ne ab infidelibus
tanq̄ illegitime natus abiceretur. An-
de dicit Ambrosius super Lucā. Quid

Lu. 1. a

Es. 7. b

In Festo Annūciationis Marie virgi.

Aue gratia plena. Quod exponit Hiero. in sermone de Assumptione. Et bene plena: quia ceteris p partes prela- tur gratia: marie do tota se simul infudit plenitudo gratie. Item ista gratia non solum implevit eius mentem: sed etiam ventrem: inquam singulari gra: non tñ per essentiam/ potentis et presen- tiaz qualiter est in omnib⁹ rebus: nec solum per gratias eo modo quo e in sanctis hominib⁹: sed etiam per car- nis assumptione: quia corp⁹ deitati unitum fuit forma- tum de beate virgi- nis purissimis gut- tis sanguineis: et in- tra virginis viscera latuit noue men- sibus. **B**ene- dicta tu in muli- eribus. **A**ya. id est p omnibus mu- lieribus: na et mu- lieres benedicuntur in te sicut viri in fi- lio. **S**ora. Sunt enim aliq⁹ mulie- res benedictę quia virgines: sed no fecu- de: aliq⁹ fecu de: sed no virgines: sed hec simul virgo et fecunda. **C** Que cum audiisset tur. est. **A**ya. Beata vgo Ma- ria solita erat videre angelos: ideo de ap- paritione angeli no fuit admirata vl turba- ta: sed de salutatioe insolita: quia nihil mi- rabilius est vere humili q sua exaltatio: et ideo ca beata virgo esset humillima: au- diens salutationem tante excellentie: tur- bata fuit: no turbatione incredulitatis si- cut zacharias pater iohannis baptiste: sed turbata fuit turbatione admirationis: vnde sequitur. **D** In sermone eius. scz angeli no autē in visione. **E** Et cogi-

tabat qual esset ista salutatio. **A**ya. An em turbata fuit: virginalē verecū- diam ostendit. **Q**d autē cogitavit de salu- tatione: declarat prudentia marie: et ideo angelus eam consolabat dicens. **F** Me- timeas ma. **A**ya. De salutatione inso- lita. **G** Inueni- sti em gra. apud deū. non solum p te: sed p toto gene- re hūano. **H** Ec- ce cōci. in vtero. **A**ya. Hec pceptio facta est per virtu- te spiritus sancti in- tra vterū virginis corpus filij forma- tis. **I** Et pari- filij. **A**ya. vgo per- manens i partu si- cut in conceptu. **K** Et voca. no- mē ei⁹ iesu. **A**ya. no dicit impones: quia hoc nomē su- it impostuz a deo- patre: vnde dicitur. Vocabitur tibi no- men nouum quod os domini nomia- uit: sed illud nomē fuit diuulgatū per angelum ipsū Ma- rie et ioseph. Iesus autē interpretat sal- uator. **U**nde dicit. Vocabis nomē eius iesum: Ipse em saluū faciet populum su- um a peccatis eorum. **L** Hic erit ma- gnus. qz magnus domin⁹. **U**nde dicit. Magnus dominus et laudabilis nimis: et magnitudinis eius no est finis. **M** Et filius altissimi vocabitur. **A**ya. id est ipsius dei qui solus e altissimus. **D**omo em altissimus est inter creaturas corpo- rales: sed angelus altior: deus autem so- lus altissimus. **U**nde dicit. Tu solus al- tissimus in omni terra. **N** Et dabit il- li dominus deus sedem dauid pa- tris ei⁹: et regnabit in domo iacob.

Sacredum quod ipse materiam huius salu- tionis significat corpus uisitante et inuiscen- tem. ita regnum dauid. cuius sedes fuit in hierosolymis. Regnum regum. Christus ipse vnamq. ecclesiam. Regnum hic angelus non de regno temporalis. quod christus ipse regit. sed de regno spirituali.

Lu. 1. b

A **B**orra. in omnibus electis: quorum vniuersitas intelligitur per domum iacob: id est familia iacob: que rota recepta est in populum dei. **C** In eternum. quia et hic per gratiam et in futuro per gloriam. **C** Et regni eius non erit finis. **L**y. Christus enim non solum in quantum deus: sed etiam in quantum homo regnabit in eternum: non solum super homines: sed etiam super angelos. **C** Dixit autem maria ad angelum: **Q**uomodo fiet istud quomodo virum non cognosco. **L**yra. id est non cognoscere: propono: **P**m illud quod dicunt doctores catholici. Beata virgo antequam desponsaretur ioseph: habuit obseruantiam castitatis virginalis in desiderio: non tamen expresse. Sed cum postea deo ordinata esset desponsata ioseph: que erat in simili proposito: si mulciferunt votum. **C** Et respondens angelus dixit. Spiritus sanctus superue. **L**y. i. non concipies modo humano: sed diuino: quia non virtute seminis virilis:

A regnum eternum promissum dauid in hoc filio. **D**eus sedet dauid patris eius: et regnabit in domo iacob in eternum: et regni eius non erit finis. **D**ixit autem maria ad angelum. **Q**uomodo fiet istud: quomodo virum non cognosco. **E**t respondens angelus dixit ei: **S**piritus sanctus superueniet in te: et virtus altissimi obumbrabit tibi. **I**deoque et quod nascetur ex te sanctum vocabitur filius dei. **E**t ecce helisabet cognata tua: et ipsa concepit filium in senectute sua: et hic mensis est sexti illi que vocatur sterilis. **E**ius enim sterilitas a tanto tempore erat quod non nisi sic vocabatur. **Q**uia non erit impossibile apud deum omne verbum. **I**d est factum: quia dicere dei est facere. **U**n dicitur. **D**ixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. **D**ixit autem maria: **E**cce ancilla domini. **A**nde Bernardus. **Q**ue est hec tam sublimis humilitas que cedere non nouit honoribus: insolescere gloria nescit: maius deus eligi: et ancillam se nominat. **C** Et ait mihi secundum verbum tuum. **Q**uod statim factum est: quia virtute dei concepit filium.

In festo sanctorum apostolorum philippi et iacobi euangelium. **J**oannis. **X**III. a. quasi in principio.

sed virtute spiritus sancti. **C** Et virtus altissimi obumbrabit tibi. quia in beata virgine sub umbra carnis latuit deus deitatis. **C** Ideoque et quod nascetur ex te sanctum. **B**orra. id est tua vera natura. **C** Vocabitur filius dei. **L**yra. non adoptiuus sicut alii: sed naturalis. **C** Et ecce helisabet cognata tua et ipsa concepit filium in senectute sua. **E**t hic mensis est sextus illi que vocatur sterilis. **E**ius enim sterilitas a tanto tempore erat quod non nisi sic vocabatur. **Q**uia non erit impossibile apud deum omne verbum. **I**d est factum: quia dicere dei est facere. **U**n dicitur. **D**ixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. **D**ixit autem maria: **E**cce ancilla domini. **A**nde Bernardus. **Q**ue est hec tam sublimis humilitas que cedere non nouit honoribus: insolescere gloria nescit: maius deus eligi: et ancillam se nominat. **C** Et ait mihi secundum verbum tuum. **Q**uod statim factum est: quia virtute dei concepit filium.

ps. 138. a

In Festo sanctorū Philippi et Jacobi

Postilla

Non turbet cor vestrum. Joānis. iiii. Historia huius euāgelij dicit Iesus anno ei⁹. xxxiiij. kalēdas Aprilis: feria. v. luna. iiii. indictione. vj. Ante initium illius euāgelij scribit sanct⁹ Joānes: q̄ Petrus dixit ad Iesū post cenā factam: Domine q̄ vadis? Respondit Iesus: quo ego vado: nō potes me modo sequi: sequeris autē postea. Dicit ei Petrus: Quare nō possū te sequi mō: animā meam pro te ponam. Respōdit Iesus: Animā tuā pro me pones Amen amē dico tibi: nō cantabit galus: donec me terneges: et ait discipulis: Pulchris. a. Nō turbet cor vestrum. Lira. Chul⁹ p̄g. dixerat discipulis Iude p̄ditionē: et petri negationē: et suā passionem et mortē: quē omnia erāt discipulis tribulationis materia. Jo dicit: Nō turbetur cor vestrum: quasi pusillanimel effecti propter illa iam p̄dicta. d. Creditis in deū et in me credite. L. y. in q̄ ostēdit suā deitātē manifeste. c. In domo patris mei māsi. mul. sūr. Tho. Domus patris hic vocat gloriā cele-

stis: in qua sunt multi grad⁹ et diuersa p̄mia meritorū: q̄ alia ē claritas solis/ alia lune/ alia stellarū: quia vnusquisq̄ quanto plus deū hic diligit: tanto clarior ibi deū videbit. d. Si q̄ min⁹ dixissem vobis. L. y. q. di. si in celesti beatitudine esset aliquid min⁹ et defectuosum: dicerem vobis. e. Quia vado parare vobis locum. In passione sua aperuit nobis ianuam regni celestis. f. Et si abiero et parauero vobis locum iterum ve. Tho. hoc fit in morte: cuiuslibet electi: et ultimo ad iudicium extremū. g. Et accipia vos ad me ipsum. Tho. mas. id est introducam vos illoc paratum: et in mansiones celestes. b. Et vbi ego sum. Tho. mas. qui sum caput vestrum. i. Et vos sitis quia estis membra mea: id est vnā me cū gloriā habeat. k. Et quo ego vado. sci. i. ad patrem. l. Et viā sci. L. y. ra. viā p̄ quam iuit christus: q̄ fuit passio et mors ipsius. m. Dicit et Tho mas: Dñe: nescimus quō vado. L. y. in quā tū hō: q̄ oīa q̄ gesit i bñanitate: sunt viā pducēs vos ad

f

quia ego sum deus: alio consequentia non valeret.

strum: creditis in deum et in me patria celesti.

credite. In domo patris mei mā distinctiones et gradus.

siones multe sunt. Si quomodo? i. impfectū: ceterū q̄d i celo hoc etiā dixisse vob.

dixissem vobis: quia vado parare vobis locum: iterum

re vobis locum. Et si abiero et parauero vobis locum: iterum

venio et accipiam vos ad me ipsum: vt vbi ego sum et vos sitis

et quo ego vado scitis: et viā scitis. Dicit et thomas: Dñe nescimus quo vadis: et quō possum

viā scire. Dicit ei Iesus: Ego sum

et quō possum viā scire. Dicit ei Iesus: Ego sum

et quō possum viā scire. Dicit ei Iesus: Ego sum

et quō possum viā scire. Dicit ei Iesus: Ego sum

et quō possum viā scire. Dicit ei Iesus: Ego sum

et quō possum viā scire. Dicit ei Iesus: Ego sum

et quō possum viā scire. Dicit ei Iesus: Ego sum

A gloriā. **C** Veritas et vita. in hōi de-
us: qz veritas illuminat intellectu: et vita
gerat et satiat desiderū. **S**ic sic s̄m Tho.
Ego sum via ducēs/ veritas lucēs/ vita pa-
scēs. **S**ic sic. Ego sum via nō errās/ veri-

didit em̄ philippus/ qz pater possit videri
oculis corporalibus in hac mortali vita:
ideo sequit̄. **T**anto tēpe vobiscū
suz: et nō cognouist̄ me. **L**y. q. d. ma-
gna ruditas est qz tādiu doctrinā meā iu-

tas nō fallēs: vita
nō mortificās. **A**n
Ambro. Ingridi-
amur hanc viā: te/
neamus veritatē:
sequamur vitam.
C Nemo vēit
ad patrem nisi p̄
me. **L**y. in me cre-
dēdo/ et me opere
imitando. **C** Si
cognouisse. me.
Ly. p̄fecte quātus
ad deitatē. **C** Et
patrē meū vtiqz
cognouisset. qz
pater et filius sunt
vnum in deitate.

C Et ā modo
cognoscetis eū.
qz post resurrectio-
nē suā aperuit illis
sensum vt intellige-
rent scripturas. **E**t
ertit̄ discipuli chri-
sti habuerūt pleni-
orē cognitionē de
mysterio trinitatē.
C Et vidist̄ eū
Lyra. qz videndo
christum viderunt
suppositū filiū: in q̄
est natura diuina: q̄
est idē quod pater:
et sic in filio quodā
modo patrē vide-
rāt. **C** Dicit ei
philippus. Do-
mic̄ ostēdenobis
patrē: et sufficit
nobis. **L**y. q̄ si vi-
deret: credo verbis
tuis: sed patrem vi-
dere desidero. **C** Re-

qz ē imitāda. s̄ cui ē credēda. s̄ q̄ ē querēda.
s̄ i. ad gloriā p̄ris. s̄ imitādo viā meā et doctrinā
s̄ veritatē p̄ eētū. s̄ qz eādē ē eētū p̄ris et filiū.
s̄ deinceps: qz post resurrectiōnē discipulos da-
re instruit de fide et cognitione trinitatis.
s̄ qz suppositū christi in quo est diuina gloriā: fi-
lius idem est essentialiter cū patre.
s̄ sicut adhuc carnalis.
C Nemo venit
ad patrem nisi per me. **S**i cōgno-
uissetis me. et patrē meū vtiqz
cognouissetis: et ā modo cōgnos-
cētis eū: et vidistis eū. **D**icit ei phi-
lippus: **D**ne ostēdenobis patrē:
et sufficit nobis. **D**icit ei ie-
sus. **T**anto tēpore vobiscū sum: h-

distis: et adhuc ita
parum me cogno-
scitis s̄m deitatē.
C Philippe ā
videt me. **L**yra.
s̄m deitatem.
C Videt et pa-
trē meū. **S**icut
em̄ pater nō videt
nisi cū beatitudine
sic nec filiū: i sua dei-
tate: qz visio ē mer-
ces sanctorum.
C Quō tu dicl
ostēdenobis pa-
trē. **L**y. qz oculis
corporalib⁹ nō ē visū:
bil. in **C** Nō cre-
dis qz ego i p̄fe-
rē. **L**y. q. d. **I**stud
debes credere: et
sufficit tibi ad salu-
tē. **C** Verba ā
ego lo. vo. a me
ip. nō lo. i. ab hu-
manitate tm̄ s̄ dei-
tate. **C** Df aut̄
in me ma. ip. fa.
opa. **L**y. fili⁹ em̄ et
p̄f sūt vñā i d̄ute
opatiua: ex q̄ sunt
opera miraculosa.
C Nō credit̄
qz ego i p̄fe et p̄f
in me est. **T**ho. p̄
idēitatē essentīe: et
tm̄ distinct⁹ perso-
naliter. **C** Alio/
quin p̄pter opa
ipsa credite. **L**y
ra. q. d. si d̄ba nō
inducūt vos ad cre-
dendū opera mira-
culoz nature d̄tu/
y

B **Xu. 24. s**
rent scripturas. **E**t
ertit̄ discipuli chri-
sti habuerūt pleni-
orē cognitionē de
mysterio trinitatē.
C Et vidist̄ eū
Lyra. qz videndo
christum viderunt
suppositū filiū: in q̄
est natura diuina: q̄
est idē quod pater:
et sic in filio quodā
modo patrē vide-
rāt. **C** Dicit ei
philippus. Do-
mic̄ ostēdenobis
patrē: et sufficit
nobis. **L**y. q̄ si vi-
deret: credo verbis
tuis: sed patrem vi-
dere desidero. **C** Re-

sus. **T**anto tēpore vobiscū sum: h
s̄ i. nullā differentīā habetis inter diuinitatem
meā et humanitatē: vt scz credatis posse diuinitē
videre oculis corporalibus.
C Et nō cognouistis me. **P**hilippē
qui videt me: videt et patrē meū:
quomodo tu dicis: ostēdenobis
patrē: nō credis quia ego in pa-
tre et pater in me est. **V**erba que
ego loquor vobis: a me ipso nō lo-
quor: pater aut̄ in me manēs ipse
facit opera. **N**on creditis: quia
ego in patre et pater in me ē: alio-
quin propter opera ipsa credite.

qz i. meā deitatē. s̄ i. p̄ris deitatē que eadē est.
s̄ q. d. cū deitas ocul⁹ corporalib⁹ nō possit ostēdi: sed
mentalib⁹ tm̄ p̄ fidē i p̄nti: postea aut̄ facit reuēla-
ta p̄ gl̄ias. s̄ q. d. re oculis fidei oportet videre.
s̄ et p̄ cōsequens oīno vna simplex essentia.
s̄ i. de diuinitate. s̄ s̄m qz sum homo.
s̄ p̄ q̄ facit fidē verbis qz sunt a deo sicut et opa.
s̄ sicut dixi vobis: vt credatis. s̄ i. qz si
nō fallit̄ credere vultis verbis.
s̄ miraculosa: que fieri nō possunt nisi a deo.

y

In Festo sancti Joannis baptiste

Etem transcendētia debent vos ad hoc in-
ducere. **A**men amen dico vobis:
qui credit in me: opera quę ego fa-
cio et ipse faciet. **T**homas. id est simi-
lia i genere: quia sicut ego curavi infirmos
et suscitavi mortu-
os: sic et ipse susci-
tabit: et sic de alijs.

Et maio. ho-
rum faciet. **L**y.
Hoc patet pmo:
qz plures conuersi
sunt ad fidem per
predicationē a po-
stolorz qz per predi-
cationē christi: qz
per eos puerfa est
multitudo gentiū:
per predicationē
autem christi pau-
ci iudeorū. Item
apostoli pdicabāt
omnibus linguis:
vt dicit in Actib⁹
apostolorū: Chri-
stus autem predi-
cabat i vna sola lin-
gua: scilicet hebrai-
ca. Secundo i mi-
raculis: qz aposto-
li maiora miracula
fecerunt. Dagnū
em̄ reputatum fu-
it qz infirmi sanabā-
tur ad tactum sim-
plicis vestimento: ū
iesu: Sed maio^r vi-
detur: qz ad tactuz
vmbre petri sana-
bant infirmi: vt ha-
bet in Actib⁹ apo-
stolorum. Itē chri-
stus tres mortuos
suscitauit: sed An-
dreas simul et se-
mel quadragita vi-
ros submersos su-
scitauit: vt habet i
legenda sua.

Act. 2.3
S

Bar. 5. c.

Act. 5. c.

Quia ad patrē vado. **T**homas.
vt assistā vului dei. p vobis. **E**t ad-
cunqz petieritis patrē in nomine meo.
Thomas. pertinēs ad salutē. **M**a nomē
eius est Iesus: qui saluator interpretat.

Amē amē dico vobis: qz credit i
patre et spūscō. **S** virtute. ppria. **S** merito fidei.
me: opera quę ego facio et ipse fa-
ciēt: et maio^r a hoz faciet: qz ego
ad patrē vado. **E**t quōd cunqz
petieritis patrez in nomine meo:
hoc faciam.

In festo inuētiōis sactę crucis
Euāgē. **E**rat hō ex pharisęis ni-
codem⁹. **H**oc euāgē. cū sua po-
stilla quere añ in festo trinitatis.
In festo sancti Joannis ante
portā latinā Euāgelij. **D**ixit ie-
sus petro: **S**equere me. **L**ouer-
sus petrus vidit illum. **H**oc euā-
gelij cum sua postilla quere an-
te i festo sc̄i Joānis euāgelistę.
In festo sc̄i Joannis baptistę.
Euā. **L**y. i. e.
quasi i fine.
qz m̄liens sactę

In festo inuētiōis sactę crucis
Euāgē. **E**rat hō ex pharisęis ni-
codem⁹. **H**oc euāgē. cū sua po-
stilla quere añ in festo trinitatis.

In festo sancti Joannis ante
portā latinā Euāgelij. **D**ixit ie-
sus petro: **S**equere me. **L**ouer-
sus petrus vidit illum. **H**oc euā-
gelij cum sua postilla quere an-
te i festo sc̄i Joānis euāgelistę.

In festo sc̄i Joannis baptistę.
Euā. **L**y. i. e.
quasi i fine.
qz m̄liens sactę

Eli-
pletum ē
tempus pa-
riendi: et p̄p̄
perit filium.

Hoc faciaz.
Tho. In quo ostē-
dit qz habet eandē
potestātē cū patre
cū dicit: **H**oc facio
am. **L**y. i. eadē vir-
tute quā et pater.

Eli-
pletū ē
tempus
pariēdi: et pepe-
rit filij. **L**y. i. **L**uce. i.
Historia hui⁹ euā-
gelij facta ē anno
christi pmo vlti-
li. viij. kalendas iu-
lij. feria. vi. lu. riii.
inditiōe. iij. **A**n-
te initium illius euā-
gelij scribit sactus
Lucas in eodē ca-
pitulo: qz post qz
maria cōcepit Je-
sū christū: **E**urgē-
maria abiit i mon-
tana cū festinatōe
in ciuitatē iudae-
intrauit i domū sa-
chariē: et salutauit
heliſabet. **E**t man-
sit cū ea trib⁹ mē-
bus: nā i mēse sep-
to a pceptiōe Joā-
nis venerat maria
ad heliſabet: et inē-
se nono nar⁹ ē Joā-
nes: vñ hic dicitur
i **H**eliſabet i-
pletū ē sp̄s pari-
endi. **L**y. i. nouē
mēsum. **E**t
peperit filium.
sicut per angelum

A fuerat pdictū. a **Et** audierūt vicini
 Zyrā. illi q̄ erant ei cohabitātes. b **Et**
 cogna. ei. q̄ erāt ei cōsanguinitate ⁊
 affinitate. c **Quia** magnifica. do.
 miscōiam suā cū illa. ⁊ yr. i. magnam
 miscōiam fecit ei/
 auferendo sterilita
 tis oprobriū: ⁊ dā
 do ei tantū ⁊ talem
 filiū sic annūciatus
 mirabiliter ⁊ cōce
 ptū supnaturaliter
 d **Et** cōgratu
 labant ei. sū q̄
 dixerat angelus za
 charie. **Multi** i na
 tiuitate ei. gaude
 bunt. e **Et** fa
 ctū est die octa
 uo. i. a natiuitate
 p̄cursoris. f **Ve**
 nerūt circū. pue
 rū. sicut p̄ceptū
 fuit. Et q̄ in circū
 cisione imponebat
 tūc nomē: sicut mō
 imponit in baptis
 mo: iudeo subdicunt.
 g **Et** vocabāt
 eū noie p̄ris sui
 zacharia. ⁊ yr. qz
 istud fuit antiq̄tus
 satis cōmuniter ob
 seruatū: ⁊ adhuc
 obseruatur frequē
 ter: maxime in ma
 gnis p̄sonis: q̄ fili
 us d̄mogenit. no
 minat noie patris.
 h **Et** rīdēs
 mater ei. dixit:
 Hec q̄. scz voca
 bitur zacharias.
 i **Et** s3 vocabit
 iōā. ⁊ yr. hoc sibi
 a deo fuit reuelatū
 qz a marito non di
 dicit: cum factus es
 ser mu. anteq̄ re

diret ad eā de templo. k **Et** dixerūt
 ad illam: qz nemo ē i cognatione tua
 qui yoce. hoc noie. scz iōānes. ⁊ yr. co
 gnatio hic propinquitas generis vocat:
 de qua nullus sic fuerat vocatus: scilicet
 de cognatione heli
 sabet vel mariti ei.
 l **In**nuē. autē
 patri ei. quē vel
 let vocari eū. scz
 licet per signa visi
 bilia. Ex quo patet
 qz zacharias nō tū
 fuit mutus: s3 etiaz
 surdus. Si em̄ po
 tuisset intelligere d̄
 ba: quēstiuissent ab
 eo p̄ d̄ba: ⁊ nō p̄ ta
 lia signa. m **Et**
 postulās pugil
 la re. i. tabulam ad
 scribēdū n **Scri**
 psit dicēs: Iōā
 nes ē nome ei.
 Et mi. sunt vni.
 Bor. i. de cōuenien
 tia inter patrem et
 matrē q̄tū ad pue
 ri nominationem.
 o **Cap**tū est rē.
 Bor. nō p̄ mozam:
 qz nescit tarda mo
 limina spūsc̄i gra
 tia. **Uñ** Amb. Sol
 uit fides linguam/
 quā incredulitas li
 gauerat. p **Et**
 fact. ē timor ma
 gn. sup oēs vici
 nos eorū. ⁊ yr. ad
 est admiratio ma
 gna vel timor dei/
 q̄ sic mirabilē pu
 nierat zacharia ⁊ li
 berauerat. q **Et**
 sup oia montana
 iudee di. oia x.
 bec. ⁊ yra. quia fa
 cta insolita libet.
 y 2

Et audierūt vicini ⁊ cognati ei.
 qz magnificauit dñs miscōias su
 am cū illa: et congratulabant ei.
 Et factū ē in die octauo: vēnerūt
 circūcidere puerū: ⁊ vocabāt eū
 noie p̄ris sui zacharia. Et respō
 des mater ei dixit: Nequa q̄: sed
 vocabit iōānes. Et dixerūt ad il
 lā: qz nemo ē in cognatione tua q̄
 vocet hoc noie. Innuēbant autē
 patri ei. quē vellet vocari eū. Et
 postulās pugillare scripsit dicēs:
 Iōānes est nomē eius. Et mira
 ti sunt vniuersi. Apertū est autē
 ilico os eius et lingua eius: et lo
 quebat benedicēs deū. Et factū
 est timor sup omnes vicinos eo
 rum: et super omnia montana iu
 dee diuulgabantur omnia verba

B
Sci. 17. b.

D

In Festo Visitationis Marie

Enarrant. a **E**t posuerunt oēs q̄ audi-
erāt i cor. suo. **L**y. q̄ talia magl memo-
rie cōmendant. b **D**icētes: aspūtas
puer iste erit. q. di. valde magnus erit.
c **E**t em̄ ma. dñi e. cū il. **L**y. i. dñs

sua. Et hic mēsis ē sept̄ illi q̄ vocat sterili:
q̄ nō erit ipossibile apud deū om̄ie dñi.
Dicit aut̄ maria: Ecce ancilla dñi: fiat mi-
hi s̄m̄ dñi tuū. Et discessit ab ea angelus:
et itati sequit. **E**t exurgēs aut̄ maria

dei opatiua mira-
culoz i ei^o annūcia-
tiōe / p̄ceptiōe et na-
tiuitate oñsoz: et q̄
bus rōnabilit̄ p̄clu-
debat magnitudo
pueri futura coraz
deo: sic p̄dicatū ē ab
āgelo cāchariē pa-
tri ei^o. Erat em̄ ma-
gnus corā dñō.

hec. Et posuerunt oēs q̄ audierāt

in corde suo dicētes: Quis putas

puer iste erit: et enim manus dñi

erat cū illo. Et cācharias pater

ei repletus ē sp̄s sancto: et p̄phe-
tauit dicēs: Benedictus dñs de-

us israel: quia visitauit et fecit re-

demptionem plebis sue.

In festo Visitationis Marie

virginis Euan. Lu. l. d. i. medio.

F
Dñ. 129. a

Postilla

Exurgēs aut̄ ma-
ria **L**y. r.

Historia hui^o cus.
facta ē anno christi
v̄suali: p̄ die nonas
april. feria. ij. luna
j. idi. iij. Et reuersa
ē i domū suā anno
christi vt. s. iij. no-
nas Julij. sabbato
lu. iij. indi. iij. An̄
initū illi^o euā. scri-
bit s. **L**y. q̄n ange-
lus in annūciatiōe
dñi dixit ad mariā
m̄fex christi. Et ec-
ce helisabet cogna-
ta tua: et ip̄a cepit
filium in senectute

erat quando ange-
lus ad eam venie.
b **A**bijt in mō-
tana. **L**y. q. lo^o
vbi habitabat ca-
charias erat altior
q̄ galilea in qua re-
cessit maria.

Et cū festinati-
one. **L**y. vt ostē-
deret q̄ virgo non
debet morari in lo-
co publico: nec ibi
pertrahere colloq̄a.

In ciuitate iuda. i. hierusalē.
Et intra. **L**y. r.
et salutauit heli-
sabet. **L**y. q. erat
humillima: et q̄ ad
ei^o obsequiū vene-
rat. **E**t factū
est vt audi. salu-
marie he. exul.
in. lyte. ei^o. **B**or.

Sicut illa aduētū
marie: sic iste aduē-
tū dñi sensit. **B**or.
Ecce q̄ magne vir-
tutis est beate ma-
rie virginis salu-
tatio: quia confert
gaudium: confert
et spirītū sanctum:
confert et reuelati-
onem secretorū di-
uinorum: confert
et p̄phetie actum:
et ideo certe liben-
ter resalutatiois
lucrū. Bene ergo
Maria potuit ore

Fail
lo tēpe:

Exurgens

maria abijt

in mōtana cū

festinatiōe i ciuitate iuda: et intra

uit in domū cāchariē: et salutauit

helisabet. Et factū est vt audi-

uit salutationē Marie helisabet:

exultauit infans in vtero eius:

*quia seruum dñi p̄
conuersionem dñi p̄
v̄sualē*

A salutare: qz salutes
hēbat in vētre z in
corde .a. Et re-
ple. ē spūs san he.
z ex. vo. ma. y.
Ista magnitudo
votis intelligēda ē
tā rōne deuotiōis
q̄ soni exteriōis.
b. **B**enedicta tu
inter mul. i. super
omnes mulieres.
c. **E**t bndictus
fru. vē. tui. An.
Bndice q̄ venit in
noie dñi: de dñs z
il. no. d. Et vñ
mibi hoc vt ye.
mat dñi mei ad
me. y. y. Ista em
ñ poterat scire nisi
p reuelationē spūs
scti. e. **E**cce em
vt facta est vox
sa. tue in aurib
meis: exul. i. gau-
dio infans i vte.
meo. y. y. Delisa-
ber p spūscm co-
gnouit: q̄ illa exul-
tatio fuit. ppter pñ-
tiā dñi in vtero vir-
ginali. f. **E**t be-
ata q̄ credidisti.
y. y. quia per assen-
sum fidei cōcepit.
s. **Q**ñ pficien-
tur in te q̄ dicta
sunt tibi a dño.
y. y. ad angelū nū-
ciantem. b. **E**t
ait maria: Ma-
gnif. ania mea.
y. y. nō tm labia
mea. i. **D**ñm.
cui debetur laus et
honor. k. **E**t ex-
ultauit. **B**oz. nō
pigritauit. An. dñ:

a et repleta est spūscō Delisabet:
s id est magna z inq̄ma deuotione
et exclamauit voce magna / z di-
s id ē inter omnes mulieres in vna inuenisti be-
nedictionē z gratiam.
b **rix**: Benedicta tu inter mulieres:
s in quo tu z omnia bndicentur.
c et benedictus fructus vētris tui.
s ob quod meritū venit
d **Et** vnde mibi hoc vt mat domi
s christi dei s prior ad salutandū
e ni mei veniat ad me. **E**cce em vt
s i. q̄scito audiri salutationē tuā
facta ē vox salutationis tue in au-
dit leticiam s id est gesticulio gaudiosis offē
rib⁹ meis: exultauit in gaudio in-
fans in vtero meo. **E**t beatā que
s verbis angelī. s veraater
s credidisti: quōniā perficient in te
s per angelū gabriele
b que dicta sunt tibi a dño. **E**t ait
s in laudis cantico. s i. magnifice extollit / estū quōd vniū. s i.
maria: Magnificat anima mea
s mirabili leticia letatus est.
dōminū. **E**t exultauit spūs me
s id est in iesu filio meo q̄ eum conceper em me
in deo salutari meo. s i. illius filii spūs
In festo sancti Petri apostoli.

Euangelii.
Mat. XVI.
a. q̄si in prin-
cipio.
In il-
lo tēpo-
re: Venit ie-
sus in par-
tes Cesa-

Exultabo in deo ie-
su meo. **E**t in dō
non in mūdo. An.
Renuit consolari
ania mea: memoz
fui dei et delectat⁹
sum. m. **S**aluta-
ri meo. qui est me-
us pprius filius p
generationē: z sal-
uator omnium per
suam passionem.
Quit ie
sus i p-
tes cesa-
ree zc.
Dattbei. xvj. **D**i-
storia huius euan-
gelij facta est anno
christi. xxxij. iij. ka-
ledas augusti. feria
iij. luna. xij. inditide
v. Ante initia ill⁹
euāgelij scribit san-
ctus Dattheus in
eodē ca. q̄ christus
dixit discipulis su-
is: Lauete a fermē-
to phariseoz et sa-
duceoz. Et illi co-
stitabant inter se di-
centes: quia panes
nō accepim⁹. Sci-
ens autē iesus dixit:
Quid cogitatis in-
ter vos modice fi-
dei: quia panes nō
habetis. Mōdum
intelligitis / neq̄ re-
cordamini quinqz
panum / et quinqz
milium hominuz:
et quot coppinos
sumsistis: neq̄ se-
prem panū z quat-
tuoz milium homi-
num: et quot spor-
tas sumsistis: qua-
re non intelligitis
y 3

ps. 117. a

Postilla

D

In festo sancti Petri apostoli.

In festo Petri apostoli

E quia nō de pane dixi vobis: Cauete a ser-
mento pharisorum a saduceorum. Sic
intellexerunt quia nō dixerat cauendum
a sermento panum: sed a doctrina phari-
sorum et saduceorum. Sic statim sequi-

Tur euāgelium bo-
diernum. a **C**le-
nit iesus in pres-
cesare philip-
pi. **L**ys. Cesarea
philippi ē ciuitas in
terminis iudee: quā
philippus filius he-
rodus innouauit et
reedificauit: q̄ anti-
quit̄ dicitur ē lachis
s; postmodū noia-
uit eā cesariā in ho-
nore tyberij cesar:
qui dedit ei quartā
partē regni: vt di-
cit ioseph⁹. Dicit
etiā cesaria philip-
pi: ad differentiam
alterius ciuitatis: q̄
dicitur cesarea pa-
lestina: vbi corneli-

Act. 10. a.
us ceterio mansit.
b **E**t interro-
gabat discipulos suos/
di. **L**y. Non igno-
ras q̄ d crederet vs
quid raderent: sed
vt eoz fideli confes-
sione puenientius
solidarent in fide.
c **Q**uē dicunt
hoies esse filius
hois. **L**ys. id est turbe vulgares: qz de
ipso erāt varie opinioēs in iplo. d **A**t
illi dixerunt: Alij ioannē baptista.
Cuius opiniois fuit herodes et sui seque-
ces. Unde dicit: Audiuit herodes famā
iesu: et ait pueris suis: Dic est ioannes ba-
ptista: ipse surrexit a mortuis: et ideo vir-
tutes operantur in eo. o **A**lij autē he-
liam. ppter celā veritatis. f **A**lij xō
hieremiā. ppter patientiā in aduersis.
g **A**ut vnū ex pphet: Dicit illi

g huius ciuitatis: quā philippus edificauit in
honorem cesaris.
b rē philippi: Et interrogabat
c discipulos suos dicens: Quē
dicūt homines esse filium homi-
nis. At illi dixerunt. Alij ioan-
nem baptistam. Alij autē he-
liam: Alij vērō hieremiam: aut
vnū ex prophetis. Dicit illis Je-
sus: Vos autē quem me esse di-
citis. Respondēs simō petrus/
dixit: Tu es christ⁹ filius dei vi-
ui. Respondens autem iesus di-
xit ei: Beat⁹ es simon bariona:
quā caro et sanguis non reuela-
uit tibi: sed pater meus qui in

sus: Vos autē quem me esse dicit. Ly. **6**
q. d. Si alij errant opinioē falsa: vos au-
tem non debetis errare: qui tā diu mecum
fuitis: et meam doctrinā frequenter audi-
stis: et miracula tanta vidistis. b **R**e-

spondēs simon
petr⁹ dixit. **L**y.
Petrus tanq̄ p̄n-
cipalis inter alios
p̄ se et pro alijs de-
dit responsum.
i **T**u es christ⁹
stus. **L**y. qui iter-
preta: vnct⁹: et sic
cōfiteet eius huma-
nitatem. k **F**ili-
us dei. scilicet na-
turalis: et non ad-
optiu⁹ sicut alij: et
per consequēs eius-
dem nature cū deo
patre: et sic confite-
tur veritatem diui-
ne nature et huma-
ne in eodē supposi-
to. l **C**ui. hoc
addit ad differenti-
am illorum qui co-
lebātur tanq̄ dii a
gentilibus: vt her-
cules et iupit̄: et sic
de alijs. m **R**e-
spondēs autē ie-
sus dixit: Beat⁹
es simon bario-
na. i. fili⁹ ioannis:
q̄ deberet dici bar-

ioanna. Bar em̄ idē est quod filius. Ioan-
na quasi filius ioannis: v̄m illud: Simon
ioannis diligit me plus his: sed scrip̄oz
vitio deprauatum est. Dicitur autēz hic
Beatus es simon bariona: qz scilicet con-
fessio vere fidei ducit ad beatitudinem.
n **Q**uia caro et sanguis nō reuela-
uit tibi. **L**y. i. homo mortal non docuit
te istam veritatē. o **S**z pater meus
qui in celis est. et per psequēs tota tri-
nitas: quia indiuisa sunt opera trinitatis.

A **Et** ego dico tibi: quia tu es petrus. *Ly. i. con festo: vere petre/ q est chris. b* **Et** sup hanc petra. qua cofellus es: id est super christum. **c** **Edificabo** eccliam meaz: *z porte inferi. id e plectiones tyran noz: z insult? z te/ tatiões spirituum imidoz. d* **Non** preualebunt aduersus ea. a vera fide subuertendo. **e** **Et** tibi da/ bo claus regni celoꝝ. *Ly. i. Hic claus no sunt ma/ teriales: sed pote/ stas spūalis: q du/ plex est. Ana e po/ testas spūalis: dis/ cernendi peccatus a no peccato: sicut in veteri lege sacer dotes indicabāt in ter lepram z no le/ pram. Alia claus est potestas admit tendi ad regnū vel excludendi/ in ve/ rum iudicium pre/ habitum: quia de/ bent indigni exclu/ di/ z digni recipi.*

f **Et** quodcumq ligaueris super terram. *Lyra. scilicet cum debito vsu cla uium. b* **Er**it ligatum et in celis: et quodcumq solueris super

s celestia reuelat quibus vult. **celis est.** **Et** ego dico tibi: quia tu es petrus: et super hanc petram *s fundabo. s vocatione unitatis fidelū. s. i. de mōes exētes vlt rāni intrātes q portas inferni.* **edificabo ecclesiam meā: z porte inferi nō pualebunt aduersus eā.** *s q fideliter me cofiteris. s ptātem regni celoꝝ* **Et tibi dābo claus regni celoꝝ: et quodcumq ligaueris super terrā: erit ligatū et in celis: et quodcumq solueris super terram: erit solutum z in celis.**

In festo sancte Margarethe virginis et martyris Euangeliū: Dixit iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum celoꝝum thesauro abscondito in agro: quē tē. **Hoc euangeliū cū sua postilla quere infra in cōmuni sanctorum de virginibus.**

In festo sancte Marie Magdalene Euāgelium Lucę. VII. e. in fine.

Nil lo tem pore: **R**ogabat iesus qdā phari seus vt mā ducaret cū

terram: erit solu tum et in celis. id est deus illud ap probabit in celis.

Rogabat iesus quidam phariseus vt manducaret cum illo. *Et igref sus do. pha. dis/ cubuit. Lyra. Le gatur adē christum manducasse cū pec catorib? vt eos ad penitētiā induce ret. Item cum amī cis z familiaribus: vt eorum deuotio*

Postilla

D

Mat. 9. d.

In festo sancte Marie magdalene

Enem augmētaret: vt dicitur de martha et maria magdalena. Item cū cognat pau- peribus: vt eorum inopiam suppleret: vt habet de nuptiis: vbi deficiente vino chri- stus aquam mutauit in vinū. Item cū pha-

osculabaf pedes eius. vt totū seruiret in pgnitātia q̄cqd̄ ex se deū p̄mperat in culpa: s̄m q̄ dicit B. eg. **E**t vngue- to vngēbat. **L**y. ad refrigeriū caloris et mitigationem doloris ex labore itineris.

Et cū phariseis superbientibus: vt eorū super- biam cōfutarer: p̄- ur hic habet: vt vi- debitur in pseque- do. **a** **E**t ecce mulier. **B**ora. scz maria magdalena: sed non nominatur hic: q̄a adhuc erat i statu culpe s̄m o- pinionē hominū. **b** **Q**ue erat in ciuitate. **L**y. vbi multi homines sunt ex quo conuincit q̄ multos attraxerat ad p̄ctm̄. **c** **D**ec- catrix. **L**y. sed taz de peccatis plene et perfecte contrita **d** **E**t cognouit q̄ iesus. id est saluator. **e** **A**- cubuisset in do- mo pharisei: at- tulit. scilicet statim **f** **A**labastrum vng. i. vas alaba- stri vnguento ple- nū. **g** **E**t stans retro. **L**y. q̄ n̄ ve- recūdia sui peccati nō audebat se ante- ponere. **h** **L**a- chrymis cepit ri- gare pedes eius **L**y. ex quibus p̄z magnitudo cōtriti- onis: ex q̄ tantū fle- uit q̄ potuit lauare pedes vnus hoīs nu- dis pedib⁹ incedētis. **i** **E**t capill ca- pitis sui tergebāt. **L**y. quib⁹ añ ad cō- positionē vultus ei⁹ abusa fuerat. **k** **E**t

^{est iesus.} **l**lo. **E**t ingressus domū pharisei ^{ad mensam sedit.} **d**iscubuit. **E**t ecce mulier q̄ erat i ^{vissimata. s̄ post q̄. s̄ vidit.} **c**iuitate peccatrix: vt cognouit q̄ ^{ad mēsam iā sederet.} **e** iesus accubuisset in domo phari- ^{appozauit. s̄ p̄xidem de lapide marmoreo cū aqua odorifera et preciosa.} **f** sei: attulit alabastrū vnguenti: Et ^{a tergo. s̄ iuxta.} **h** stās retro sec⁹ pedes eius: lachry- ^{in. s̄ madetacere} **i** mis cepit rigare pedes eius: et cā ^{excubabat} **k** pillis capiti sui tergebāt: et oscula- ^{allato. s̄ pedes.} **l** bat pedes ei⁹: et vnguento vnge- ^{que fecit se h̄ peccatrix.} **o** bat. **U**idēs autē pharise⁹ q̄ voca- ^{cogitans.} **u** erat ipm̄: ait intra se dicens: **N**ic ^{verus. s̄ p̄fecto. s̄ s̄c̄t̄ ira in cōscia} **h** i eēt p̄pheta sciret vtiq̄ q̄ et qua ^{fontis in moribus.} **l** is est mulier que tangit eū: quia ^{mulier infamia.} **q** peccatrix est. **E**t respōdēs iesus ^{volēs et illū instruere: ne panē ocosū comederet} **r** dixit ad illuz: **S**imon habeo tibi ^{pro vtilitate tua} **s** aliqd̄ dicere. **A**t ille ait: **M**agf ^{iesus dixit hanc parabolam} **d** ic. **D**uo debitores erant cuidā

Un Bie. **U**ngue- tū qd̄ sibi turpē tri- buerat: hoc iā deo laudabiliter offere- bat. **m** **U**idēs autē phari. **B**or. ad p̄dicā mulierē plorantē: nec com- patiens. **n** **A**t intra se. s̄. occulte contra hospites su- um murmurando. **o** **U**idēs: hic si eēt p̄pheta. **v**er⁹ scies occulta. **p** **S**cret vtiq̄ que et qualis est mulier et. **B**or. q̄ e in p̄sona: et quis e i vita. **q** **Q**uia peccatrix est. nō deberet se tangi: mittere ab ea. **r** **E**t respōdēs iesus. **B**or. scz co- gitationi eius: q̄ so- li deo nota est: in q̄ ostēdit se p̄ s̄ p̄- phetā. **U**nde dicitur: **D**ñs scit cogi- tationes hominū: **s** **S**imon ha- beo tibi aliquid dice. **A**t ille ait: **M**agister / dic. **D**uo deb. erant cuidā generato. **B**ora. sensus fra- lis plan⁹ est. **D**y- stice. s̄ generat⁹ iste deū significat: q̄ p̄ culpa momentanea pe- nam eternā erigit: et p̄ donis gratiarū eri- git meritū bonorū operum. **D**uo debito- res. **B**ora. duo status peccōz. **E**rat cuidā

S

305.11. a
305.2. a
305.15
305.12
305.1
305.11
305.12

A feneratori: scz deo.
a CUnus debebat ei de. ange.
 z ali. quinā. scz q
 plus peccauerat.
b CAd habē. illis
 vñ red. qz nul
 lus peccator a de
 bitis pōt absolui. p
 prijs viribus absq
 gratia. vñ dr: Si
 ne me nihil potest
 facere. **c** Dona
 uit vñ rō. i. ad
 nauit. **d** Quis
 ē eū pl^o di. Rñ.
 simō dixit: est.
 qz rē. dona. i. cō
 donauit relaxādo.
e CAt il. dix. re.
 ligat. qz sicut dicit
 Bieg^o. Dū crescūt
 dona: crescūt z rō
 nes donoz. **f** C
 cōuer. ad muli.
 Bor. p. misericōiam:
 deus em a pctōri
 bus auertit faciem
 suā. vñ: Abscondā
 faciē meā ab eis: s
 ad penitētes se cō
 uertit. vñ dr: Con
 uertimini ad me: z
 ego conuertar ad
 vos. **g** CDirit: si
 yides hāc muli.
 intra. i. do. tuaz
 aquā pe. n. nō
 de: Zy. q. tñ erant
 fessi z dolētes ex la
 bore itinēris: z lu
 tosi seu pulueri ca
 ti: eo q sine calcia
 mentis incedebat.
b CHeccāsit lac.
 ri. pe. m. rē. oscu
 lū mi. nō de. Zy.
 qd ē amicitie signū
i CHeccā aut exā

a feneratori: vñ^o debebat ei dena
 rios quingētos: z ali^o quinquaginta.
b Non habentibus illis unde red
 deret: donauit vtriusq: quis ergo
 eum plus diligit? Respondēs si
 mon dixit: Estimo quis cui plus
 donauit. At illē dixit: Recte u
 dicasti. Et p̄terius ad mulierē di
 xit simōni: vides hāc mulierē: in
 trauit in domū tuā: aquaz pedib^o
 meis nō dedisti: hec autē lachry
 mis rigauit pedes meos: z capil
 lis suis terxit: osculū mibi nō de
 disti: hec autē ex q intraui nō cessa
 uit osculari pedes meos: oleo ca
 put meum non unxit: hec autē z
 vnguento unxit pedes meos:
 p̄pter quod dico tibi: remittun
 tur ei peccata multa: quoniam dile
 xit multū. Cui autē minus dimitt
 itur min^o diligit. Dixit autē ad illā:
 Remittuntur tibi peccata tua: o

intra nō ces. osc.
 pe. meos. q. d. nō
 solū vñ osculū de
 dit mibi sed multi
 plex. **k** CDeo
 ca. meū nō unx.
 Bor. qd soler fieri
 in signū leticie z hi
 laritas. vñ: Anxi
 te de^o deus tu^o rē.
l CPropter qd
 dico tibi: remit
 tuntur ei pecca
 ta multa. scilicet
 mulieri penitenti.
m CAm dilex.
 multū. vñ: Cbari
 tas operit multitu
 dinē peccatorū. Et
 alibi: Aniuersa de
 licta opit charitas.
n CQui autem
 minus dimitti
 tur minus dili
 git. Zyra. Remis
 sio enim culpe aut
 nulla ē: aut totalis
 simul: sed remissio
 p̄ne fit per partes
 z non tota simul. **o**
 communi cursu: li
 cet aliquando fiat
 tota simul p̄pter
 feruorem peniten
 tis / et ex libertate
 dei: z hoc fuit in p̄
 posito in hac muli
 ere: ideo sequitur:
o CRemittunt
 tibi peccata tua
 Zyra. nō solū quā
 tum ad culpam: s
 etiam quātum ad
 p̄nam ex vehemē
 ti amore dei: z hor
 rore peccati steri
 ti. Bor. et ponit h
 p̄sens p̄terito: re
 mittū. i. remissa sē

Boā. 15. a.
 Doi. 32. c.
 Zacā. 1. a.

De. 64. b.
 1. Pe. 4. b.
 Pro. 10. b.

In festo sancti Jacobi apostoli

Ea **Et ceperunt qui simul accumbe**
bāt dicere intra se: **as est hic à etiaz**
pctā dimittit. **Ly.** hęc dicebāt q: vide/
bāt tm̄ humanitatē exterius apparentēz:
sed ignorabāt deitatē interius latentē: q̄

Lyra. Iudei estimabant christum per p/
phetas promissum regnatorū temporaliū
ser in hierusalē: quia scripturas de regno
christi corporaliter intelligebāt: et ideo re/
gnum ablatū a iudēis per romanos cre/
debāt sibi restituē/
dum p̄ christū: pro
pter quod dicebāt
christo: **Dñe!** si i tē
pore hoc restitues
regnū israel etc. et b
iacobus et iohannes
filij sebedei et ma/
ter sororum audien/
tes: christum post
mortem tertia die
resurrecturuz cre/
diderunt ipsum im/
mediate post resur/
rectionem regna/
turū in hierusalem
temporaliter: et iō/
cupientes ei cō col/
laterales p̄z q̄teroz
quia erant eius co/
gnati: informauerūt
matrē suā de petri/
one sequētī: et hęc
quod hic dicit: tūc
audita resurrectio/
ne christi furura.

Et ceperunt qui simul accumbe
bant dicere intra se: **Quis est hic**
qui etiam peccata dimittit: **Si-**
xit autem ad mulierē: **Fides tua**
saluam te fecit: **vade in pace.**

Et ceperunt qui simul accumbe
bant dicere intra se: **Quis est hic**
qui etiam peccata dimittit: **Si-**
xit autem ad mulierē: **Fides tua**
saluam te fecit: **vade in pace.**

Et ceperunt qui simul accumbe
bant dicere intra se: **Quis est hic**
qui etiam peccata dimittit: **Si-**
xit autem ad mulierē: **Fides tua**
saluam te fecit: **vade in pace.**

Et ceperunt qui simul accumbe
bant dicere intra se: **Quis est hic**
qui etiam peccata dimittit: **Si-**
xit autem ad mulierē: **Fides tua**
saluam te fecit: **vade in pace.**

In festo sancti Jacobi aposto
li. **Euangelium Matthei. xx. c.**
quasi in medio.

In festo sancti Jacobi aposto
li. **Euangelium Matthei. xx. c.**
quasi in medio.

Rom. 5. d.

Postilla

Accessit ad iesu
ma. fili
ozū ce/
bedei. **Matthei.**
xx. **Barci. r. Lucē**
xxij. **Historia huius**
euāg. facta ē anno
christi. xxxij. xvij.
kal. Aprilis. feria.
liij. luna. vj. inditi/
one. vj. **Ante initi**
um illius euange/
lij scribit sc̄tus mat/
theus in eodem ca/
pitulo: **Ascendens**
iesus hierosolymā
assūpsit duodecim
discipulos suos se/
cretō: et ait illis: **Ec**
ce ascēdim^o hiero/
solymā: et filius ho/
minis tradet̄ prin/
cipib^o sacerdotum
et scribis: et eōdem/
habunt eum morte: et tradent eū gētibus
ad illudendū et flagellandū: et crucifigen/
dum: et tertia die resurget. **Tunc statim se**
quitur euāg. hōdier. **Accessit ad iesuz**

In il-
lo tēpe:
Accessit ad
Iesum ma-
ter filiozum
sebedei cuz
filijs suis ad

oras et petens aliquid ab eo: qui
dixit ei: quid vis? Ait illi: Sic vt
sedēant hi duo filij mei vnus ad s
dexteram alius ad sinistrā tuam

In il-
lo tēpe:
Accessit ad
Iesum ma-
ter filiozum
sebedei cuz
filijs suis ad

oras et petens aliquid ab eo: qui
dixit ei: quid vis? Ait illi: Sic vt
sedēant hi duo filij mei vnus ad s
dexteram alius ad sinistrā tuam

Lyra. nō querit vt
inscius: sed vt peti/
tio sua cōuenientius ostendat̄ irratiōna/
bilis. **Et illa: Sic vt sedēant hi**
duo filij mei etc. **Lyra.** sine tibi collatera/
les et maiores i regno tuo post teiq̄ q̄des

Regnū credebāt tēporale: vt dictū ē. **Mō** est mirū si talia apostoli credebāt & appē rebāt: qui adhuc canales erāt nondā illū minati pfecte: nec pfirmati per gratiā spiritali.

Rēs autē iesus dixit: **Rescitis qd petra. Zy.** Respondit filijs et non matri: qz sciebat eam misam a filijs: & infor matam a petitione faciēda pro eis.

Potestis bibere calicē quem ego bibiturū sū. **Zy.** id est sustinere mortem ignomini osam et crudelem quem ego passurus sum: et per quā deo venire non ad regnū tēpale vt creditis sed eternum.

Dicunt ei: **Possimus. Zy.** ra. loquuntur sicut in experti. p. p. fragilitatis: quod paruit per effectū: qz in passione Christi fugerunt p. timore mortis.

Ait illis: **Calicē quidem meum bibetis. id ē** passionem pro me sustinebitis. **Zy.** quia iacobus propter christū ab herode occisus ē: **Joannes** in dolū feruētis olei propter christū missus ē: in super fuit etiā missus in exilium propter christum: **Et sic pater** q. habuit promptam voluntatē moriendi pro:

pter christum. **S**edere autē ad dexteram meam vel sinistram non est meum dare vobis. **Zy.** in illo statu in quo estis: id est nondum humiliatis et carnalibus. **S**ed quibus paratū est a patre meo.

Respondens autē in regno tuo. **R**espondens autē

iesus dixit: **Rescitis qd petatis.**

Potestis bibere calicem quem sicut ego passurus sum

Ego bibiturus sum: **B**icant ei: **P**ossū. **A**it illis: **C**alicē quem

Dem meū bibetis: **S**edere autē ad dexteram meā vel sinistrā nō

Est meū dare vobis: **S**ed quibus paratum est a patre meo.

Ad vincula sancti petri euāgelij: **V**enit iesus in partes cesaree philippi etc. **H**oc euāgelij cū sua postilla quere añ in festo sancti petri & pauli apostolorū.

In inuentione sc̄i stephani. **E**uan. **M**att. v. b. q̄si circa p̄n. **N**il **I**lotēpe: **D**ixit iesus discipulo suis

Vos estis sal fr̄: q̄ si sal euānu

Vos estis sal terre. **Q** si sal euānu

rit i etc. **M**att. v. **M**arci. ix. **L**uce. xv. **H**istoria huius euāgelij facta ē anno c̄bri. xxxij. **J**idus Julij. feria. v. luna xvj. **I**nditione. iij. **A**n̄te in̄ituz illius euāgelij scribit sanctus **B**arthegus in eodem capitulo q̄ christus dixit discipulis suis: **B**en̄dicti estis cum maledixerint vobis homines: et p̄secuti vos fuerint: et dixerint omne malū aduersus vos: **M**entietes p̄pter me. **S**audete repletate: q̄m̄ merces vestra copiosa est in celis. **T**unc sequit euāgelij hodiernum.

Vos estis sal terre. **Zy.** **S**icut em̄ sale condicitur omnia cibaria: ita discretide p̄lato rum debent dirigi et ordinari omnia facta subditorum. **S**ed si sal euānuent. i. si discretio in p̄lat. defecerit

Mat. 22. a.

Inuentione sancti Stephani

Erit. a. **I**n quo salietur? **L**yra. q. d. in nullo opera subditorum condientur seu diriguntur. b. **A**d nihilū valet vltra nisi vt mittat foras / et conculcet ab hoibus. **L**y. q. talis debet repellī a prelatoꝝ: ne officium prelatoꝝ in conspectu hominū redat vile. c. **V**os estis lux mundi. **L**y. Sicut em lux e manifestatiua omnū colorum: sic p̄lati per intelligentiaz sacre scripturę debēt ex officio notificare oia opera virtutū. d. **N**on pot ci. abscondi supra. **L**y. q. bonus prelatus in persecutio ne non debet se abscondere: sed ad defensionē gregis se manifeste ostendere. **S**e. **N**ec accendit. **L**y. q. lucerna id est platum. **P̄s. 118. c.** Parauit lucernam chi. meo. **E**t po. eā sub modio. **B**orra. vt celest lux vitatis timore p̄secutiōis iminentis / vt pusillanimitate cordis. b. **S**ed su. cāde. vt lu. oib. q. i. do. sūt. i. in mūdo sūt generali ter. i. **S**ic luce. lux v̄ra co. hominib. vt vt. ope. ve. bo. et glo. et. **L**y. q. nō debet de hoc ap̄tā gloriā querere: sed gloriā dei et edificatiōez

populi. k. **N**oli puta. quoniam veni solue. le. aut p̄phe. non veni sol. sed adimple. **B**or. Nota continentiam veteris testamenti christus hic cōprehendit in duob. scilicet in lege et prophetis. **L**ex em erat in declinādo malū / prophetia in faciēdo bonum: et illa duo christus plenissime impleuit. l. **A**mē quippe dico vobis: donec transeat celum et terra. **B**or. id est mutantur elementa ab hac mutabili forma immutabilem: scilicet anteq̄ finitur iste mundus. m. **N**ota. Nota em est minima fra inter alias: et vno ductu fit. n. **A**ut vnus apex. **A**per. est particula litterę q̄ ponit in summitate litterę ad distinctionez. **E**t p̄m hoc exponit Augustinus: q̄ nec minima p̄ceptū: nec minima p̄cepti p̄cula. o. **N**on p̄teribit a lege. donec omnia fiant. **B**or. id est non remanebit quin impleatur suo tempore. p. **Q**ui er. soluerit vnū de mandatis istis minimis. **B**or. i. de mandatis decalogi: que dicunt minima: q̄ ad vitam incipientium pertinentia. q. **E**t do. sic homi. **B**orra. sic sol

Erit: in quo salietur: ad nihilū valet vltra nisi vt mittat foras et conculcet ab hoibus. Vos estis lux mundi. Non pot ci. abscondi supra motē posita: neq̄ accendūt lucerna: et ponūt eā sub modio: s̄ sup candelabru: vt luceat oibus qui in domo sunt. Sic luceat lux v̄ra corā hominibus: vt videāt opera vestra bona: et glorificēt patrem vestrū qui in celis est. Nolite putare quoniā veni soluere legem aut prophetas: nō veni soluere sed adimplere. Amē quippe dico vobis: donec transeat celū et terra: ista vnū aut vnus apex non p̄teribit a lege donec omnia fiant. Qui ergo soluerit vnū de mandatis istis minimis et docuerit sic

P̄s. 118. c.

Post

A uere homines si
cur ipse soluit.
A d. inim^o vo
cabitur. **B** or. id
est vilissimus repu
tabitur ab his qui
sunt in regno celo
rum. **C** Qui aut
fecerit et docue
rit: hic magnus
vocabit i regno
celoz. **B** or. p. ado
ptione aureole.

Postilla

I ntrauit
Iesus in
quoddam
castellum
Luc. x. **D** isto
ria huius euangelij
facta est anno chri
sti. xxx. iij. nonas
Decembris. feria
iij. luna. ix. indi. iij.
A nte initium huius
euangelij scribit san
ctus Lucas i eode
ca. q. septuaginta
duo discipuli quos
christus misit ad p
dicandū: reuersi sūt
ad christū cū gau
dio dicētes. **D**omi
ne: etiam demonia
subiiciunt nobis i
noie tuo. **E**t ait ill.
Ecce dedi vob po
testate calcandi su
per serpentes et scor
piones: et sup oem
pūtē inimici: et ni
hil nocēbit vobis:
verū in hoc noli
te gaudere q. spūs
vobis subiiciatur:
gaudete autē q. no
mina vestra scpta
sunt in cęlis. **T**ūc
postmodum sequit
euang. hodiernū.

^{q. nō debet dignis reputari.}
a homines: minimus vocabitur i
^{q. ecclesia militante.}
b regno celoz: qui aut fecerit et do
^{q. opere.}
^{q. verbo.} ^{q. dign^o e omni laude.} ^{q. in ecclia.}
cuerit: hic magnus vocabitur in
regno celozum.

In festo sancti Laurentij marty
ris Euange. Amē amē dico vo
bis: Nisi granū frumēti ca. hoc
euang. cū sua postil. quere infra
in cōi sanctorū de vno martyre.

In festo Assumptionis Ma
rie virginis Euangelium Lucę
X. g. in fine.

In il
lo tēpe:
Intrauit Je
sus in quod
dam castellū:
^{q. n. imundū.}
<sup>q. s. n. corrupti
one.</sup>
et mulier q.
dam martha

<sup>q. id est maria virgo nomine martha vocata: q. christi hūanitati ministrān necessaria. q. v. r. vir
ginalē. q. marthe actiue. q. i. vita contēplatiua: q. affectus accenditur et intellectus inflammatur: id
maria: id est illuminatrix.</sup>
suam: et hūc erat soroz nomine
maria: que etiā sedēs sec^o pedes
<sup>q. q. maria audiuit verbū christi adhuc infās ex
istens in occulto et in agro plus q. magdalena.</sup>
dñi audiebat verbū illius. **M** ar
<sup>q. satagebat. i. sollicitē pagebat freques circa mi
steriū: i. natiuitate fuga i egypto: dolorosa inq. sūt de</sup>
tha autem satagebat circa fre
quens ministerium: que stetit et s
ait: Domine: non est tibi curę q. b

Intrauit Je
sus in quoddam
castellum. **L** yra
id est Verbania.

Et muli. q.
mar. no. ecce. il.
i do. su. **L** y. ad il
lā domū christ^o fre
quēter diuertebat/
et secure: tū ppter
deuotionē sibi habi
tātū: tū q. p. lā bñ/
ficia eis cōtulerat:
q. ipsam marthā a
p. lūio s. g. uis sa/
nauerat **P** m. **A** m.
b. r. **M** aria a de
monio liberauerat
et ei oia p. c. t. a. diuini/
serat. **E**t huic
erat soroz/ noie
maria: q. etiā se
des secus pedes
dñi au. x. il. **L** y.
intenta opibus vi
tę contēplatiue.

M artha au
tez satage. circa
freques ministe
riū. scz occupata i
operibus vitę acti
ue. **Q** ue ste
tit. **L** y. r. a. quasi fes
sa labore ministe
riū discurrendo per
domū: vt christus
et eius discipuli es
sent conuenienter
recepti. **E**t
ait. Domine nō
est tibi curę / q.
soroz mea reli
quit me solam
ministrare. **L** y.
r. a. conquerens de
ociositate sorozis
sue: et de **C** hristi ne
gligētia hoc per
mittentis.

In festo Assumptionis Marię virgi.

Et respondens dixit illi domi. excusando Marię. Inuenitur autē Marię accusata sim Lyra tripliciter. Primo a phariseo de temeritate: eo q̄ Christi te figit recumbentē. Secundo a sorore pro ociositate: vt ha-

Jo. 12. n beę hic. Tertio a iuda de prodigali- tate: eo q̄ preciosū vnguentum effudit et pedes Iesu vn- rit: et Marię patie- ter tacuit: et semp eā Christus excusa- uit. Primo osten- des phariseo / q̄ fa- ctū Marię nō erat temerariū / sed peri- tionis et deuotiōis. Secundo ostendit sorori / q̄ sessio ma- rię non erat ocio- sa: sed melioribus actibus applicata. Tertio ostēdit Iu- de et alijs suis dis- cipulis: q̄ illa effu- sio vnguenti nō erat prodigalitatē / sed pietatis / dicēs: Si- nite illam. Bonus enim opus opera- ta est in me.

S **M**artha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In festo sancti Bartholomei apostoli Euangelium. Hoc est preceptum meuz: vt diligatis in uicem sicut dilexi vos. **M**aiore autē dilectionez nemo habet etc. Hoc euangelium cuz sua postula quere in cōmuni apostolorū. **I**n festo Exaltationis sanctę crucis Euangelium. Joannis XII. e. quasi in medio.

Et turbaris erga plurima. **L**yr. quia opa vite actiue sollicitudinem ingerunt. **D** Porro vnū est necessariū. **L**yra. scilicet ipse deus qui vnus est et p̄ omnibus querendus. **M**aria op- timam partem elegit. **B**orra. **M**ā re- prehēditur pars **M**arthe: quia et ipsa bona est: sed laudatur pars **M**arię: quia

optima. **Q**ue non auferetur ab ea. **B**orra. **C**ita contemplatiua incipit hic: et in futuro perficietur: q̄ ignis amoris qui hic ardere incipit: cum ipsum quę amat viderit: amplius ignescit in amo-

re. **A**ctiua vō cuz corpe deficit: quia in celesti patria nemo esuriēti panē porriget: nec lete- ra opera misericor- dię ager: quia ibi non erunt neces- saria. **A**nde dicitur. **N**ō esurient neq̄ sitient amplius: neq̄ cadet sup illos sol: neq̄ vllus est qm̄ agnus q̄ in. etc.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

Martha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In festo sancti Bartholomei apostoli Euangelium. Hoc est preceptum meuz: vt diligatis in uicem sicut dilexi vos. **M**aiore autē dilectionez nemo habet etc. Hoc euangelium cuz sua postula quere in cōmuni apostolorū. **I**n festo Exaltationis sanctę crucis Euangelium. Joannis XII. e. quasi in medio.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

Martha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In festo sancti Bartholomei apostoli Euangelium. Hoc est preceptum meuz: vt diligatis in uicem sicut dilexi vos. **M**aiore autē dilectionez nemo habet etc. Hoc euangelium cuz sua postula quere in cōmuni apostolorū. **I**n festo Exaltationis sanctę crucis Euangelium. Joannis XII. e. quasi in medio.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

Martha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In festo sancti Bartholomei apostoli Euangelium. Hoc est preceptum meuz: vt diligatis in uicem sicut dilexi vos. **M**aiore autē dilectionez nemo habet etc. Hoc euangelium cuz sua postula quere in cōmuni apostolorū. **I**n festo Exaltationis sanctę crucis Euangelium. Joannis XII. e. quasi in medio.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

Martha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In festo sancti Bartholomei apostoli Euangelium. Hoc est preceptum meuz: vt diligatis in uicem sicut dilexi vos. **M**aiore autē dilectionez nemo habet etc. Hoc euangelium cuz sua postula quere in cōmuni apostolorū. **I**n festo Exaltationis sanctę crucis Euangelium. Joannis XII. e. quasi in medio.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

re. **A**ctiua vō cuz corpe deficit: quia in celesti patria nemo esuriēti panē porriget: nec lete- ra opera misericor- dię ager: quia ibi non erunt neces- saria. **A**nde dicitur. **N**ō esurient neq̄ sitient amplius: neq̄ cadet sup illos sol: neq̄ vllus est qm̄ agnus q̄ in. etc.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

Martha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In festo sancti Bartholomei apostoli Euangelium. Hoc est preceptum meuz: vt diligatis in uicem sicut dilexi vos. **M**aiore autē dilectionez nemo habet etc. Hoc euangelium cuz sua postula quere in cōmuni apostolorū. **I**n festo Exaltationis sanctę crucis Euangelium. Joannis XII. e. quasi in medio.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

Martha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In festo sancti Bartholomei apostoli Euangelium. Hoc est preceptum meuz: vt diligatis in uicem sicut dilexi vos. **M**aiore autē dilectionez nemo habet etc. Hoc euangelium cuz sua postula quere in cōmuni apostolorū. **I**n festo Exaltationis sanctę crucis Euangelium. Joannis XII. e. quasi in medio.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

Martha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In festo sancti Bartholomei apostoli Euangelium. Hoc est preceptum meuz: vt diligatis in uicem sicut dilexi vos. **M**aiore autē dilectionez nemo habet etc. Hoc euangelium cuz sua postula quere in cōmuni apostolorū. **I**n festo Exaltationis sanctę crucis Euangelium. Joannis XII. e. quasi in medio.

Et respondēs dixit illi dominus: **E**t valde multa laboras circa ministrerū a iuven- tute mea.

Martha martha sollicita es: et turbār ergā plūma. **P**orro vnū ē necessariū. **M**aria optimā par- tē elegit: quę nō auferetur ab ea.

In Festo Exaltationis sancte Crucis 170

Postilla

Dixit iesus turbis iudeoz. **H**istoriam huius euangelij dixit dñs Iesus christus anno eius xxxii. xii. kalendas apulis. feria iiii. luna. ij. inditione. vj. An initia illius euang. scribit s. iohannes i eo. ca. q. qda gentiles ascenderunt i hieris vt adoraret i die festo. s. pasche bi accesserunt ad philippu q erat a bethsaida galilee: et rogabat eu dices: Domine volumus Iesu videre: venit philippus dixit andree Andreas rursus et philippus dixerunt iesu. Iesus autem respondit dicens. Venit hora vt clarificet filius hominis. Tunc postmodum sequitur eu. hodi.

No tempore: Dixit iesus turbis iudeorum.

nunc pte foribus est vt iustus iudicetur ab iniustis et mundans hominibus:

Nunc iudicium est mundi: nunc princeps huius mundi eijcietur foras. Et ego si exaltatus fuero a terra oia traham ad meipsum: hoc autem dicebat significans q morte esset moriturus.

Ex quo iudicio quod ego patiar diabolus eijcietur: ne tanta dominium habeat in mundo: et rationem assignat.

Et ego si exaltatus fuero a terra oia traham ad meipsum: hoc autem dicebat significans q morte esset moriturus.

Respondit ei turba: Mos audiuimus ex lege: qz christus manet i eternum: et quomodo dicis: oportet exaltari filium hominis: Quis est iste filius hominis?

Dixit s. eis iesus. Adhuc modicum lumē i vobis est: ambulare dum lumē habetis: vt nō vos tenebre cōphēdāt.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

in ara crucis. quicquid se voluntarie mihi subiciunt: hos ego introducā ad celū absqz impedimento diaboli.

Et ego si ex. fue. a ter. **S**or. p passione cruc. **O**ra tra. ad me. s. p fide r dilectione. **E**t hoc autē di. sig. q mor. eēt mo. **S**or. qm morte crucis q erat vilis/lima. **U**nde dicit. **S**ap. 2. 3

Respondit et turba: Mos au diui. ex le. qz rē. **T**ho. credebāt em q messias purus hō esset et immortal: vñ dicit. **E**gressus eius ab initio a die bus eternitat. **E**t iterum. **P**otestas eius prās eterna. **S**ap. 7. 6

Et quō tu dicis: op. ex. rē. i. mori in cruce. q. d. si loqris d teipo sequit q tu non es christus q manet in eternū: si aut loqr de alio: dic nobis qd est filius hois. **S**ic. 5. 2

Dix. er. e. iesus. **T**ho. licet i mta dixerit: r multa miracula fecerit corā vobis. **A**d huc mo. lu. i. v. **E**. **S**or. Quia creditis christū manere i etnū: sed nō credite eū moriturū p m humanitatē. **A**mbulate. **L**y. i. i cognitione christi proficite. **D**ñ. lu. h. **L**y. i. me pūialr q lux lux illuminās p vītatē docēt r lumē s. m. **E**t nō vos te. cōp. rē.

Ambulate. **L**y. i. i cognitione christi proficite. **D**ñ. lu. h. **L**y. i. me pūialr q lux lux illuminās p vītatē docēt r lumē s. m. **E**t nō vos te. cōp. rē.

Ambulate. **L**y. i. i cognitione christi proficite. **D**ñ. lu. h. **L**y. i. me pūialr q lux lux illuminās p vītatē docēt r lumē s. m. **E**t nō vos te. cōp. rē.

Ambulate. **L**y. i. i cognitione christi proficite. **D**ñ. lu. h. **L**y. i. me pūialr q lux lux illuminās p vītatē docēt r lumē s. m. **E**t nō vos te. cōp. rē.

Ambulate. **L**y. i. i cognitione christi proficite. **D**ñ. lu. h. **L**y. i. me pūialr q lux lux illuminās p vītatē docēt r lumē s. m. **E**t nō vos te. cōp. rē.

Ambulate. **L**y. i. i cognitione christi proficite. **D**ñ. lu. h. **L**y. i. me pūialr q lux lux illuminās p vītatē docēt r lumē s. m. **E**t nō vos te. cōp. rē.

B

In festo sancti Matthei apostoli

E scilicet ignorantie et culpe. **Et** ambulat in tenebris nescit quo vadat. **L**yra. quia declinavit a rectitudine vig. **U**bi lucē habe. **Et** ubi. p. verā fide. **Et** filij lucis sitis. i. ipsius dei q̄ est vera tempiter

Et Mattheū nomine. **S**or. ceteri euāgeliste. **U**bi per verecundia nō appellant eū nomine vulgato sed leui. **B**inomius eū fuit. **I**psē mattheus dō se nominat propter humilitatem. **Et** ait illi: Sequere me. **L**y. Mattheum talibus occupatum vocavit

Ephe. 5. b

na lux. vñ dicit: vt filij lucis ambulare

Postilla

Uditie / sus ho / mine se / detem.

Matthei. ix. **L**uce v. **M**atthei. ix. **H**istoria huius euāgelij facta ē anno chulsti xxxj. v. Id. Junij. feria. ij. Luna. r. inditiōe. iij. **A**n̄ in initium illius euāgelij scribit sanctus Mattheus in eodē cap.

7 mar. 2. b. **L**uce. 5. f.

§

q̄ christus sanauit paralyticū qui fuit portatus i lecto an̄ ip̄m in cōspectu totius populi: cui christus ait: Surge tolle lectū tuū et vade in domū tuā. **V**identes autē turbe timuerūt: et glouificauerūt deū dicētes: qz vidimus mirabilia hodie. **C**um trās. i. e. de galilea. **E**t ubi. hōmine. **S**or. tā itui tu corpis q̄ mētis. **S**edē. in thelo. **L**y. est loc⁹ in q̄ solebāt campfores sedere: q̄ q̄dem negociū vir aut nūq̄ exerceri potest sine pctō: vt dicit **S**re. vel fm̄ gor. est loc⁹ in quo soluebātur publica vectigalia

Et qui ambulat in tenebris nescit quo vadat. **U**bi lucē habetis credite in lucem: vt filij lucis sitis.

In festo sancti Matthei apostoli et euangeliste. **E**uangelium Matthei. ix. a. circa principium

Nil lo tēpe: **C**um trāsiret Iesus vidit hōminem sedētem in the-

collectionis pecuniarum de marinis merabus: vel in loco cambij.

Et conuenio Mattheum nomine: **Et** ait illi: Sequere me. **Et** surgens per-

secutus est eum. **Et** factum est discumbente eo in domo: ecce multi publicani et peccatores venientes discubebant cum iesu et discipulis eius. **Et** vidētes pharisai

secumbente eo in domo: ecce multi publicani et peccatores venientes discubebant cum iesu et discipulis eius. **Et** vidētes pharisai

secumbente eo in domo: ecce multi publicani et peccatores venientes discubebant cum iesu et discipulis eius. **Et** vidētes pharisai

secumbente eo in domo: ecce multi publicani et peccatores venientes discubebant cum iesu et discipulis eius. **Et** vidētes pharisai

re me. **L**y. Mattheum talibus occupatum vocavit vt d̄ gratia dei nullus desperet quantumcumq̄ fuerit in vilius occupatus. **Et** surgens secutus est eum. **S**ine aliqua dilatiōe: qz sicut poterat mouere aurē exterius verbo: ita etiā interiorius mentē inspirādo: sicut eū passio- ni p̄p̄inuos illos q̄ ad ip̄m capiendū venerāt solo verbo prostravit dicens: Ego sū: ita soloverbo poterat q̄scūq̄ ad se trahere: et in hoc apparebat virtus diuinitatē: i. eo. **Et** factū est discubente eo in domo. **Et** alibi dicit: **Et** fecit ei cōuuiuiū magnū leui in domo sua. **Et** ecce multi publicani et pe. veni. discubētes cum iesu. **L**y. fuerit eū locū mattheus recedēs ab eis et volens sequi christū: fecit eis cōuuiuium. **Et** vidētes pharisai. **L**y. pharisai in populo iudeorū reputabātur religiosi: vñ etiā in habitu ab alijs erāt distincti: vidētes igit

In festo sancti Michaelis archangeli

Egno celorum. Aduocans Iesus puulum. **L**y. sancti Michaelis: q postea a bro. Petro missus in galilea: ibide fide catholica pdicauit. a. **E**statuit eu i medio eorum. **L**y. vt ab oibus videret / z attente pserararetur. b. **E**t dixit: Amen dico vobis: nisi conuersi fuerit. **L**y. ra. a bellatione vestra. Quia dicitur

Lu. 9. c.

Qui intravit in eos cogitatio quis eorum esset maior. Ergo christus dixit eis: Nisi conuersi fueritis. **E**t efficiamini sicut paruuli. Id est humiles z paruuli in vestra reputatione.

5

Non intrabitis in regnum celorum. **L**y. de q de monia abiecta sut p superbiam. Et ita oportet homines illic venire p viam contrariam. s. p humilitate: ergo subdit christus: **Q**ui cum ergo humiliauerit se sicut paruulus iste: hic maior est in regno celorum. **L**y. quast di. Ille qui erit hic humilior: erit maior in regno celorum. vnde dicit: Qui se humiliat exaltabit.

Lu. 14. c.

Et qui suscepit paruulum vnum talem in nomine meo. **B**on. i. propter meum amorem. **E**t de suscepit. **L**y. nam qui recipit proximum propter christum / christum dicit recipere. Exemplum huius habemus in lege da sancti Martini: vbi dicit / q christus se vestitum ostendit illa parte chlamydis qua beatus Martinus dederat pauperi: pro-

pter christum. **Q**ui autem scandalauerit vnum de pusillis istis. **L**y. **S**candaligare aliquem est facere eum ruere in peccatum mortale ex dicto vel facto suo malo: z hoc est pprie ei inferre nocumtum ex parte anime: quod est contra charitatem proximi: z ideo talis faciens alium sic ruere: si facit hoc ex intentione siue aduertentia: semper peccat mortaliter: etiam si dicitur vlt facram ex quo alius ruat: non est de genere peccati mortalis: sicut dicitur mendacium ioculuz mulieri intentione pprabendi cam ad adulterium: est peccatum mortale ex intentione siue nis: ergo dicit: Qui scandalauerit vnum. **B**on. multo magis qui plures. De pusillis istis: id est infirmis. vnde Hiero. **Q**ui scandaligatur: recte pusillus dicitur: qz qui magnus est: id est robustus in fide z charitate: moueri non potest. vñ dicit: Non constabit iustum quicquid ei acciderit.

Qui i me credidit: expedit ei vt suspēdat mola asinaria in collo eius: z demergat in profundum. **B**on. magis est vitandū scandalū infidelium q infidelium. **E**xpedi ei vt suspēdat mola asinaria in collo eius. **L**y. **E**uāgelista loquitur ibi ad modū terre palestinoz: in qua pdenati ad mortē ligato saxo ad collum precipitabantur in mare. Sensus est q. **E**xpedi ei. **L**y. i. melius esset homini mori corporaliter / q ex malo suo exēplo facere alium ruere in peccatum mortale.

2. Co

Quo
bza fu
putat

A taleq; ex hoc meret morte eterna: q; gra- uior e morte corporali. a ¶ **De mundo a scadalis.** i. mundanis hoib; q; non curant scadalicare primos. vii. Si eica mea scadalicat primu meum: no manducabo carnes in eternum.

b ¶ **Necessesse em est vt veniat sca dala.** Ly. no e ne- cessitas absoluta / sed ex suppositioe. Si em homies vo- lunt viuere munda- ne. i. oib; voluta- te sua adiplere: ne- cessario sequit ad hoc scadalū altoz: q; no formidat pro- pncos scadalicare. c ¶ **Terūtame** ve homi illi p que scadalū ve nit. scz actue pri- mū scadaligando

b ¶ **Si autē ma- nus tua vel pes tuus scā. te.** Ly. i. ti- bi esset occasio rui- ne in pctm p tactuz in honestū vel per gressum dissolutū. e ¶ **Abscide euz** r projce abs te. Bonū e tibi ad vitā ingre. debi- le vel claudū: q; duas manus vl duos pedes ha- bente mit. in ig- eter. Et si oculū tuū scan. te: erue eū r. p. abs te. Bonū e ti. vñū ocu. ha. i. vi. ltra re: q; du. oc. ha. mitti i ge. ignis.

Quo mem- bra sint am- putanda. ad ad vitandū pec-

catū. Debra em corpis sūt a deo data: et ideo nō ē in pte alicui psonę abscinde- re sibi mēbrū: sic nec seipm occidere: tū qz p h nō excludit pcupiscētia interior: i qua viget pctm: tū qz p aliā viā pōt meli ob-

bat simplicibus. s mundano ppter scandala q; dū maris. ¶ **De mūdō a scadalis:** s qz cōsequētia necessaria sequit in vñctib; secu- lariter: vt ab eis scandalizatio deueniat.

b ¶ **Necessesse em vt veniat scādala.** s sic veniat. c ¶ **Terūtame ve homini illi p quez** ¶ **scādalu venit.** Si autē man tua

¶ **vel pes tuus scadalicat te: absci-** ¶ **de eū r projce abs te.** Bonū est

tibi ad vitam ingredi debiles vel claudū: q; duas manus vel du-

os pedes habentē mitti in ignem

eternū. Et si oculus tuus scanda-

licat te: erue euz r projce abs te.

Bonū est tibi vñū oculū haben-

tem in vitā intrare: q; duos ocu-

los habentem mitti in gehennam

ignis. Videte ne contēnatis vñū r

ex his pusillis. Bico enim vobis qz angeli eoz semp vident faciez b-

patris mei qui in celis est.

uiare pctō p rōnez vt scz libez arbitri- um/cobibendo mē- bium a pcti exerci- tio: r sic d; manus absidi in q; p; betur ab illicito ta- ctu: r pes q; tū. p; be; ab illicito gres- su/ocul; ab illicito visu: r ista absciso est meritoria r lau- dabilis: nō aut illa q; eēt p mēbroz pri- uatōez. f ¶ **Vide** te ne cō. vñū rē. Ly. qz q; tū cō; hō sit parū i h mūdō: tū h; angelū sibi as- signatū a dō ad sui custodiā: r iō si ho- mies minimi sic a deo honorāt: mul- to forti a nob sunt honorād: iō subdie- chū. s ¶ **Dico** em vo. qz an. eo- rū. i. assignati ipis

b ¶ **Semp vid.** fa. pa. mei. Lyra qz q; tū cō; mittan- tur ad t; palū reruz admilstrationez: tū semp deo adherēt p apertā vifiones.

¶ **Qui est i cel.** Ly. Licet em de- sit vbiq; per essen- tiā/pfentiam r po- tentiam: tamē spe- cialiter dicit esse in celis: vbi adest euz beatis per apertas

vifionem.

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

3 2

De apostolis Euangelium

In festo sancti Lucę euangeliste Euange. Hęc mando vobis vt diligatis inuicę. Hoc euange. cū sua postilla quere in cōmuni sanctorum de aplis.

In festo sc̄toꝝ Simonis et Jude ap̄loꝝ Euāg. Videns iesus turbas ascēdit in montē. Hoc euāg. cum sua postilla quere in cōi, sc̄toꝝ de martyribus.

In festo omnīū sanctorum Euangel. Videns iesus turbas ascēdit in montē. Hoc euāgel. cū sua postilla: quere infra de pluribus martyribus.

In festo sancti Martini euāgelīū. Sunt lumbi vestri p̄cincti. Hoc euāgel. cū sua postilla quere infra in cōmuni sanctorum de confessoribus.

In festo sanctę Katherine euāge. Sile ē regnū celoz thesauro absco. i agro. Hoc euāge. cum sua postilla quere infra in cōi sanctorum de virginib⁹.

Cetera de sc̄tis euā. cū ip̄oz postil. q̄re i cōi sc̄toꝝ

Incipit postil. de cōi sc̄toꝝ: et p̄mo de aplis.

nihil potestis face
re. Tūc sequit euā
ge. hōd. a. Hoc
est p̄ceptū meū:
vt diligat inui
cē. Hōz. nō verbo
vel lingua tū sed
opere et veritate.
b. **S**icut dile
xi vos. q̄ ip̄e ope
re dilexit eos: mon
strat cum dicit.
c. **M**aiorem
hac dilectionez
nemo habet vt
animā suam po
nat quis p̄ ami
cis suis. Hōz. q.
di. Nihil plus po
test facere: q̄ vitas
dare: que om̄ib⁹ est
charior. Tū aplis
Christ⁹ dilexit nos
et tradidit semetip
sam p̄ nobis. J̄c.
Reliqui domū me
am: dimisi heredi
tatem meam: dedi
dilectā animā meā
et. d. **V**os a
mici mei estis si
feceritis ea que
p̄cipio vobis.
Hōz. ex amore vt
amici: nō ex timore
vt serui. e. **N**on
dicam vos
seruos. Lira. Tū
more serui subie
ctos eēt. f. **Q**uia
seruus nescit qd
faciat dominus
eius. Lira. Hoc
videmus in huma
nis: secreta em̄ re
nelantur filiis: cu
iusmodi erant apli
q̄ christo erant sub
iecti amore filiali.

Postilla
f

Hęc ē p̄
ceptū
meū vt
dilige
tis inuicez sicut
dilexi vos. Ma
iorem hac di. c.
Joannis. ry. Hoc
euangelīū dixit do
minus iesus anno
rius. xxxij. ix. kalen
das Aprilis: feria
v. cęne domini: la
na. xiiij. idicidē. vj.
Ante initium illi
us euangelij scri
bit sanctus Joan
nes in eodē cap. q̄
christus dixit disci
pulis suis: Ego suz
vitis vera: et vos
palmites: qui ma
net in me et ego in
eo: hic fert fructus
multus: qz sine me

Joā. xv. b.
q̄si in medio.

Nil
lo tēpe.
Dixit ie. di.
su. Hęc ē p̄
ceptū meū

vt diligatis inuicę sic dilexi vos. b
s. i. illa est maxima dilectio.
Māiore hac dilectōez nemo hz. c
s. sicut ego feci et vos facietis.
vt aiām suā ponat q̄s p̄ amici su
is. Uos amici mei estis si feceri
s vt diligatis inuicę: qz hoc est p̄ceptū meū
tis ea q̄ ego p̄cipio vob. Jā nōn e
s cū manifestē vobis consiliū cordis mei.
dicā vos suos: qz seru⁹ nescit qd f

ideo subdit. a **C**hos autē dixi ami-
cos rē. nota feci vobis. **Lyr.** hoc nō
est intelligēdū de oibus simpliciter et abso-
lute: qz apli nō habuerūt tantā plenitudi-
nē sciētie sicut christus: sed ē intelligēdū de
oibus p̄ncipib⁹ ad
eorū statū. s. q̄ perti-
nent ad eorū salutē
et fidei et mox p̄g-
dicatiōis: et eccle-
sie gubernatiōis.
b **N**ō vos me
elegistis: s; ego
elegi vos. qz ad
aplatum. c **E**t
posui vos vt ea-
tis. **Lbo.** circūcū-
do per mundum.
d **E**t fructū af-
ferat. p̄ gentiū cō-
uersiōis. e **E**t
fruct⁹ vester ma-
neat. **Lyr.** quia si
des ecclesie mane-
bit vsq; in finē mū-
di: quātūcūq; tri-
bulatiōib⁹ impel-
lat. f **E**t quōcū-
q; petieritis pat-
rē in noīe meo.
Bo. qd̄ sit ad v̄ras
salutem. g **D**a-
bit vō. **Lbo.** nō
mē em̄ ip̄sius est ie-
sus. i. saluator. **En**
in noīe eius petit q̄
petit aliqd̄: vt diri-
gēs et p̄mouēs ad
salutē: vel ipsam sa-
lutē in se. vñ dicit.

euāgelij locutus est dñs iesus anno eius
xxxiii. ix. kal. apulis. feria. v. s. egnē dñi. lu-
na. xiiii. iudicidie. vj. **En** initij illius euā-
gelij scribit sanct⁹ Jo. in eodē ca. q. **Chri-**
stus dixit discipulis suis. Ego elegi vos:
et posui vos vt ea-
tis et fructū affer-
tis: et fruct⁹ vester
maneat. **Lunc** seq̄
tur euāge. hodie.
b **H**ec mando
vobis vt diliga-
tis inuicē. **Lbo.**
scz mutua dilectio-
ne: est em̄ illud qd̄
ego p̄g ceteris cō-
mendo et p̄cipio.
i **S**i mundus
vos odit. **Lyr.** hic
accipit s. p. q. q. d.
qz futurū est vt mū-
dus vos odiat.
k **S**citote. **Lyr.**
ra. ad cōsolatiōis
v̄ras: l **Q**uia
me p̄ore vobis
odio habu. **Si**
de mūdo fuisse-
tis. **Lbo.** i. de nūe-
ro hoīm mūdano-
rū et amatoꝝ mun-
di. m **M**undus
qd̄ suū erat dili-
geret. **Lbo.** id est
amatoꝝ mōi vos
tāq; sibi cōformes
diligent. Simili-
tudo em̄ et cōueni-
entia ē cā amoris.
vñ dicit. **Om̄e** ani-
mal diligit sibi si-
mile. n **Q**uia
vero de mundo
nō estis. i. rebus
mūdi p̄ amore ad-
herētes. o **S**ed
ego elegi vos d̄
mūdo: p̄pterea
vos odit mūd⁹.

a faciat dñs et: vōs at̄ dixi amicos
^{s que vobis sunt annūcianda}
qz oīa q̄cūq; audiui a p̄fe meo
^{s fideliter nūciaui. s qz sup om̄e meritū ē christi}
^{aduentus: etiā sup meritū h̄c marie virginis.}
b nota feci vobis. Nō vōs me ele-
^{s et oī gēte vocant vos ad fidē et p̄fortiū meū.}
c gistis: sed ego elegi vos: et posui
^{s hec est cā electiōis in edificatiōe fidelitū.}
d vos vt eat⁹ et fructū afferatis: et
^{s. i. fides p̄dicata māebit i aliq̄b⁹ ad p̄lamatiōis}
f fruct⁹ vester maneat. Et quōd cū
^{secult. s hic notatur fructus fidei.}
q; petieritis patrē in nomie meo/
g dabit vobis.

Aliud euangelij de Apосто-
lis. Joannis. xv. c. in medio.

Nil
Nō tēpe:
Bi. i. e. di. s.
^{s. i. p̄cipio.}
Hec mando b
vobis vt di-
^{s alterutrū.}
ligatis inui-
cē Si mūd⁹ i
^{s. i. nō miramini.}
vos odit: sci-
^{s mundus.}

tōte qz mē p̄iore vobis odio ha-
^{s ratio odij. s. i. opera mundi fecissetis.}
buit. Si d̄ mūdo fuisset: mūd⁹ m
^{s id est opus et operarios suos.}
quod suū erat diligeret: quia ve-
^{s opera eius contempnēdo. s vocant.}
ro de mūdo nō estis: sed ego ele-

et posui vos vt ea-
tis et fructū affer-
tis: et fruct⁹ vester
maneat. **Lunc** seq̄
tur euāge. hodie.
b **H**ec mando
vobis vt diliga-
tis inuicē. **Lbo.**
scz mutua dilectio-
ne: est em̄ illud qd̄
ego p̄g ceteris cō-
mendo et p̄cipio.
i **S**i mundus
vos odit. **Lyr.** hic
accipit s. p. q. q. d.
qz futurū est vt mū-
dus vos odiat.
k **S**citote. **Lyr.**
ra. ad cōsolatiōis
v̄ras: l **Q**uia
me p̄ore vobis
odio habu. **Si**
de mūdo fuisse-
tis. **Lbo.** i. de nūe-
ro hoīm mūdano-
rū et amatoꝝ mun-
di. m **M**undus
qd̄ suū erat dili-
geret. **Lbo.** id est
amatoꝝ mōi vos
tāq; sibi cōformes
diligent. Simili-
tudo em̄ et cōueni-
entia ē cā amoris.
vñ dicit. **Om̄e** ani-
mal diligit sibi si-
mile. n **Q**uia
vero de mundo
nō estis. i. rebus
mūdi p̄ amore ad-
herētes. o **S**ed
ego elegi vos d̄
mūdo: p̄pterea
vos odit mūd⁹.

Dat. 6. d
Lu. 12. d
Postilla
Hec mā-
do vo-
bis: vt
dilige-
tis inuicē rē. Jo.
xv. **H**ec p̄ba sacri

Ecl. 13. c.
infra. 25 b

De Apostolis

¶ Tho. i. mali hoies vos odiunt & psequuntur velut reprobes eorum qui ipsi amant. & y. dissimulatio est eorum odium. Apoli autem dissimiles erant hominibus mundanis: & ideo non debebant admirari si eos odio habuerunt. a. **Capitulum** mentote sermonis mei que ego dixi vobis. **¶** Non est seruus maior domino suo: si me persequerentur. Tho. i. si caput persecuti sunt: persequerentur & membra. Christus autem est caput apostolorum: & ideo exemplo christi debent patienter tolerare tribulationes persequentium. b. **¶** Si sermo meus seruauerint & verum seruauerint & verum seruauerint & verum seruauerint. Tho. q. d. Sic prepererunt & non impleuerunt meos sermones: sic etiam non impleuerunt vestros. c. **¶** Sed hec omnia facite vobis propter nomen meum. Tho. i. propter amorem nominis mei. d. **¶** Quia nesciunt eum a me misit. & y. si deum patrem licet cognoscere deum inquit est pater omnium per creationem: non tamen cognouerunt eum in quantum misit filium suum ad salutem credentium. Ita tamen ignorantia non excusabat eos in persecutione christi & apostolorum: quia precedebat ex odio & invidia. e. **¶** Si non venissem, carne as-

sumedo. **¶** Et locutus sum eis fuisse. docedo vobis & expletis. **¶** Et dicit non habetis. per in infidelitatem. b. **¶** Nunc autem excusatio non habet de peccato suo. Tho. q. veni & locutus sum eis veritate. i. **¶** Qui me odit & persequitur me. odit. Tho. quorum una est maiestas: unus honor: unus amor: et unus odium. k. **¶** Si opera non fecerint in eis que non alii fecerunt. Tho. vt ambularet super aquas: passere quingenta milia hominum de quibus paritibus & duobus piscibus. Similiter patet in illuminatione ceci nati & in suscitatione Lazari quadriduanum. l. **¶** Peccatum non haberet. Tho. q. nunc autem viderunt. Tho. opera & mirabilia que operatus sum in eis. n. **¶** Et odit me & patrem meum. & y. ra. quia ex odio ad christum: ipsi opera christi attribuerunt Beelzebub principi demoniorum. o. **¶** Sed vt impleatur sermo qui in lege eorum scriptus est: Quia odio habuerunt me gratis. id est sine causa. Immo e contrario habebant causam amandi eum ex beneficiis eis impensis in docendo eos: & sanando eorum infirmos.

¶ mente & conuersatione
¶ Si vos mundi: propeca odit vos
¶ in aliis operibus & temeritate
¶ mundus. **¶** Memetote sermonis mei
¶ in alio sermone
¶ que ego dixi vobis: **¶** Non est seruus
¶ qui sum dominus
¶ maior domino suo. **¶** Si me persecuti
¶ qui estis serui mei. s. i. precepta & doctrina.
¶ sunt: & vos persequuntur: si sermonem meum
¶ q. d. meum autem non seruauerunt: ergo neque verum.
¶ seruauerint & verum seruauerint. **¶** Sed
¶ i. odium & persecutio. s. i. prope nomen christianorum
¶ hec omnia faciet vobis propter nomen
¶ fide quam mihi seruauerunt. s. i. non cognoscunt diuinitatem personarum: sed in hoc non excusant. s. Ratio
¶ meum: quia nesciunt eum qui me misit.
¶ implet deus. s. sicut promissum per prophetas.
¶ Si non venissem et locutus sum eis
¶ infidelitatis
¶ fuisset: peccatum non haberent. **¶** Nunc autem
¶ infidelitatis
¶ excusationem non habent de peccato suo: **¶** Qui me odit
¶ consequentia illa est vera: quia vni nature & subiecti
¶ & patrem meum odit. **¶** Si opera non fecerint
¶ hoc autem magis eos reos facit. s. opibus debuerunt credere: quia nullus homo potuit tanta faceret: ad cogitata respondere: & verbo curare: sine inuocatione nominis diuini: sicut alii fecerunt.
¶ cillum in eis que nemo alii fecit: peccatum non haberet. **¶** Nunc autem
¶ me & opera mea. s. ex odio contempserunt: & per consequens hunc qui misit me.
¶ et viderunt & oderunt & me & patrem meum: sed vt impleatur sermo
¶ ex opibus: cum persequantur impleto huiusmodi. s. bene
¶ qui in lege eorum scriptus est: **¶** Quia
¶ i. absque aliquo demerito oderunt me.
¶ odio habuerunt me gratis.

† Ps. 14. c

Ego sum vitis vera: et pater meus agricola est. Joannis xv. Hoc sacrum euangelium locutus est dominus Iesus anno eius. xxxij. ix. kalen. Aprilis. feria. v. cigne

abscondet p. cōdemnatiōis sententiā. f. in morte: et mittet in ignē eternū. In dicit: Omnis arbor que nō facit fructū bonū: excidet / et in ignē mittet. e. Et oēm q̄ fert fructū purgabit eū. Ly. per mundi tribulationes: q̄ quidē sunt quedaz medicine et purgatiōes. f. Et fructū plus afferat. Ly. Sicut in vite materiali aliq̄ palmitēs etiā fructuosas nō rescinduntur: ne humor nimis dissipat: et sic vitē vniuersa fortificat et magis fructificat: sic p. tribulationes iocunditatē vite p̄ntis a fidelib⁹ rescindēdo corda eorū retrahūt ab amore mundialiū: et sic in toto recollecta feruēt⁹ ferunt in deum: et faciunt maiorē fructum honoz opez. **C**ā vos mūdi estis p̄p̄t sermone que locutus sum vob. **S**orra. Iste fuit sermo fidei q̄ purificat credētes. vñ: fide purificās corda eorū. **C**adane. i me et ego in vobis. Ly. p. fidē et charitatē formataz: per

Aliud euangelium de apostolis. Joannis. xv. a. in principio.

In illo tempore dixit i. e. d. su. Ego sum vitis vera: et pater meus agricola est. ^{in cena vltima.} ^{id est ramusculū.} ^{facientem.} ^{abscisione.} ^{palmitem.} ^{fact} ^{tribulationes et.} ^{patētie exēpli et.} ^{ad doctrinā quā accepistis per executionē.} ^{p. generatē.} ^{sequēs erit q̄} ^{manebo} ^{Exempli gratia.} ^{quā solus est extra vitē.} ^{fructū boni operis facere poteritis.}

Sum vitis vera: et pater meus agricola est. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum tollit eum: et omnem qui fert fructum purgabit eum ut fructum plus afferat. **I**am vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. **M**anete in me et ego in vobis. **S**i hinc palmes non potest facere fructus a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis.

Sum vitis vera: et pater meus agricola est. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum tollit eum: et omnem qui fert fructum purgabit eum ut fructum plus afferat. **I**am vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. **M**anete in me et ego in vobis. **S**i hinc palmes non potest facere fructus a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis.

Sum vitis vera: et pater meus agricola est. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum tollit eum: et omnem qui fert fructum purgabit eum ut fructum plus afferat. **I**am vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. **M**anete in me et ego in vobis. **S**i hinc palmes non potest facere fructus a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis.

Sum vitis vera: et pater meus agricola est. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum tollit eum: et omnem qui fert fructum purgabit eum ut fructum plus afferat. **I**am vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. **M**anete in me et ego in vobis. **S**i hinc palmes non potest facere fructus a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis.

Sum vitis vera: et pater meus agricola est. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum tollit eum: et omnem qui fert fructum purgabit eum ut fructum plus afferat. **I**am vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. **M**anete in me et ego in vobis. **S**i hinc palmes non potest facere fructus a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis.

abscondet p. cōdemnatiōis sententiā. f. in morte: et mittet in ignē eternū. In dicit: Omnis arbor que nō facit fructū bonū: excidet / et in ignē mittet. e. Et oēm q̄ fert fructū purgabit eū. Ly. per mundi tribulationes: q̄ quidē sunt quedaz medicine et purgatiōes. f. Et fructū plus afferat. Ly. Sicut in vite materiali aliq̄ palmitēs etiā fructuosas nō rescinduntur: ne humor nimis dissipat: et sic vitē vniuersa fortificat et magis fructificat: sic p. tribulationes iocunditatē vite p̄ntis a fidelib⁹ rescindēdo corda eorū retrahūt ab amore mundialiū: et sic in toto recollecta feruēt⁹ ferunt in deum: et faciunt maiorē fructum honoz opez. **C**ā vos mūdi estis p̄p̄t sermone que locutus sum vob. **S**orra. Iste fuit sermo fidei q̄ purificat credētes. vñ: fide purificās corda eorū. **C**adane. i me et ego in vobis. Ly. p. fidē et charitatē formataz: per

quā hō est in deo et deus in hōie. **S**i aut palmes nō pōt ferre fructū a semetipso nisi manserit i vite. Ly. hoc videmus in vite materiali: quia ferre fructū nō potest nisi particeps sit humoris et pinguedinis ipsius stipitis. **S**ic nec vos. **T**ho. fructū aliquē potestis facere. f. opus aliq̄d qd sit meritorium vite eterne. **N**isi in me manserit. p. fidē et

quā hō est in deo et deus in hōie. **S**i aut palmes nō pōt ferre fructū a semetipso nisi manserit i vite. Ly. hoc videmus in vite materiali: quia ferre fructū nō potest nisi particeps sit humoris et pinguedinis ipsius stipitis. **S**ic nec vos. **T**ho. fructū aliquē potestis facere. f. opus aliq̄d qd sit meritorium vite eterne. **N**isi in me manserit. p. fidē et

quā hō est in deo et deus in hōie. **S**i aut palmes nō pōt ferre fructū a semetipso nisi manserit i vite. Ly. hoc videmus in vite materiali: quia ferre fructū nō potest nisi particeps sit humoris et pinguedinis ipsius stipitis. **S**ic nec vos. **T**ho. fructū aliquē potestis facere. f. opus aliq̄d qd sit meritorium vite eterne. **N**isi in me manserit. p. fidē et

quā hō est in deo et deus in hōie. **S**i aut palmes nō pōt ferre fructū a semetipso nisi manserit i vite. Ly. hoc videmus in vite materiali: quia ferre fructū nō potest nisi particeps sit humoris et pinguedinis ipsius stipitis. **S**ic nec vos. **T**ho. fructū aliquē potestis facere. f. opus aliq̄d qd sit meritorium vite eterne. **N**isi in me manserit. p. fidē et

quā hō est in deo et deus in hōie. **S**i aut palmes nō pōt ferre fructū a semetipso nisi manserit i vite. Ly. hoc videmus in vite materiali: quia ferre fructū nō potest nisi particeps sit humoris et pinguedinis ipsius stipitis. **S**ic nec vos. **T**ho. fructū aliquē potestis facere. f. opus aliq̄d qd sit meritorium vite eterne. **N**isi in me manserit. p. fidē et

domini. luna. xiiij. indictione. vi. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Johannes in precedentiibus. q. christus dixit discipulis suis: Qui habet mandata mea et seruat ea: ille est qui diligit me. Qui autem diligit me: diligeret a patre meo. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum. **E**go sum vitis vera. Ly. Sicut enim vitis materialis habet lignum vite et de spectum et quasi inutile videtur: cum tamen fructus optimos habeat: Ita christus in humana natura videbatur abiectus: vilis et despectus: et tamen per eius humanitatem secutus est fructus gloriosus. Anus enim nature sunt vitis et palmites: et christus dicit vitis ratione humanitatis:

in qua natura est fidelibus hominibus similes. **E**t pater meus agricola est Thomas. Sicut enim agricola colit vineam vel agrum ut fructificet: sic deo animam. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum. Lyra. id est eos qui sola fide sunt adherentes christo: sed non per charitatem operantem. **T**ollit eum. q. talis infructuosus et ociosus homo

in qua natura est fidelibus hominibus similes. **E**t pater meus agricola est Thomas. Sicut enim agricola colit vineam vel agrum ut fructificet: sic deo animam. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum. Lyra. id est eos qui sola fide sunt adherentes christo: sed non per charitatem operantem. **T**ollit eum. q. talis infructuosus et ociosus homo

in qua natura est fidelibus hominibus similes. **E**t pater meus agricola est Thomas. Sicut enim agricola colit vineam vel agrum ut fructificet: sic deo animam. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum. Lyra. id est eos qui sola fide sunt adherentes christo: sed non per charitatem operantem. **T**ollit eum. q. talis infructuosus et ociosus homo

in qua natura est fidelibus hominibus similes. **E**t pater meus agricola est Thomas. Sicut enim agricola colit vineam vel agrum ut fructificet: sic deo animam. **O**mne palmitem in me non ferentem fructum. Lyra. id est eos qui sola fide sunt adherentes christo: sed non per charitatem operantem. **T**ollit eum. q. talis infructuosus et ociosus homo

De vno Martyre

E amor: a **E**go sū vit' z vos palmi-
tes. **L**y. q. d. si vultis fructificare: mane-
re in me. **b** **Q**ui manet in me. **G**lo.
credēdo z obedēdo. **c** **E**t ego in eo.
illuminando/subueniendo z pleuerantiā
dando. **d** **H**ic
fert fructū mul-
tū. **f**. honorā ope-
rū. **e** **Q**uia si
ne me nihil po-
testis facere. **T**ho.
nec parū nec mul-
tum: immo nec co-
gitare aliquid bo-
ni. **U**n dicit Apo-
stolus. **N**ō sumus
sufficientes cogita-
re aliquid a nobis
quasi ex nobis zc.
f **S**i q̄s in me
nō manserit: mit-
tet foras. **f**. p ab-
scissionē in morte.
S **S**icut pal-
bor. **S**ic palmes
a vite sepatus ex-
tra vineā p̄icitur:
sic infidelis p̄ sepa-
tionē ab unitate ec-
clesiē. **v**n dicit. **F**o-
ris canes/venefici/
et impudici zc.
b **E**t arefcet.
per amissionē hu-
moris gratiē.
i **E**t colligent
eū. **f**. angeli execu-
tores diuine insti-
ciē. **k** **E**t in ig.
mittet. **f**. inferna-
lē. **E**t ardet.
scz sine fine in per-
puitate p̄neg.
m **S**i manseri-
tis in me. p dilecti-
onē. **n** **E**t x̄ba
mea i vo. manse-
rint. **Q**d si v' d' i
glo. q̄ facim' qd

christus p̄cepit: z diligimus que p̄mittit.
o **Q**uodcūq̄ voluerit. **T**ho. desiderio et
affectiōe. **p** **P**etere. i orōne discrete
et p̄seueranter. **a** **E**t fiet vobis. **L**y.
de pertinentibus ad salutem vestram.

2. Co. 5. b

Apo. vi. c

Ego sū vitis z vos palmites: qui
manet in me et ego in eo: hic fert
fructū multū: quia sine me nihil
potestis facere. Si quis in me nō
manserit: mittetur foras sicut pal-
mes: z arefcet: et colliget eū: et in
ignē mittent: et ardet. Si manserit
in me: z verba mea in vobis
manserint: quodcūq̄ volueritis o-
petere: et fiet vobis.

Incipit cōmune de Marty-
ribus. Et primo de vno marty-
re Euangelium. **M**atthēi. **XVI**.
d. quasi in fine.

Nil
lo tem-
pore: **B**xit
Jesus dis-
cipulis su-
is. **S**i quis
vult post
me venire: abneget semetipsum

S vult zc.
Bxit.
XVI. mar.
vii. **L**y. **i**. **H**ic bi-
sto. **h**ui' euā locut'
ē dñs iesus āno ei'
xxxij. **iij**. **kal**. **augu**.
se. v. **U**n in itū ill'
euā. **scr**ibit s̄a. **mat**
theus i eo. **ca. q**. **q**
pit **J**esus ostēdere
discipulis suis: qz
oportet eum ire in
hierosolimā: z mis-
ta pati a seniorib'
et scribis et p̄ncipi-
bus sacerdotū: et
occurri: et tertia die
resurgere. **E**t assu-
mens eū petrus: qz
pit increpare illuz
di. **A**bsite a te dñe:
non erit tibi hoc:
Qui p̄terius dixit
petro: **G**ade post
me sathanas: scan-
dalū mibi es. **L**y.
i. **Q**uā tū ē i te vis me
a salute mundi p̄-
dire: qz nō sapi s̄
dei sunt: sed ea que
hoim. **L**y. **P**etr'
dixit ista verba **J**e-
su christo mor' et
affectu humano.
Tūc iesus dixit di-
scipul. **r** **S**i q̄s
vult post me ve-
nire. **L**y. **m**eam
doctrinā z facta se-
quendo. **s** **A**b-
neget semetipsum
Bor. **i**. **p**piū s̄c̄a

Et tollat crucē suā. i. carnis castigationē. b. Et seq̄t me. Bor. p. facta. f. z. virtutū imitationē. An Bern. d. q̄ pauci post te volunt ire dñe: z. ad te venire nēo ē q̄ nolit: cōregna/ re cupiūt: s. nō cō/ pati. c. Qui em̄ vo. an. rē. L. y. ra. q̄uz ad meritū vi te eñg. d. Per det eā. i. destruet corpus laborib⁹ et passionib⁹ exponē/ do: ex q̄b⁹ seq̄t sepa tio aie a corp⁹: z. b. ē aiam pdē fm̄ estī mationē falsā hoīz carnaliū: licz sit sal uare fm̄ veritatē.

Qui autē p. rē. L. y. l. p. p. deū mortē sustinendo. f. Inue. eā. i. su tura gloria. g. Quid ei rē. lucrē. Bor. de q̄ n̄bil fecā moriens possit portare nisi pctm̄: imo q̄to pl⁹ acq̄sūt d̄ m̄do tā/ to pl⁹ acq̄sūt d̄ in ferno. vñ. Quātū glificauit se z. i. de. fuit: tātū da. il. cor. z. luctū. h. Aie autē sue de. pati. Bor. l. amittendo gliaz incurēdo pe nā eñā: et pdendo hūanā s̄baz. q. d. to tū iutile sit. Ande amb. Nihil p̄dest lucrifacere t̄palia/ si pdāt eñā. Expo nit etiā h̄ de ill q̄ lucrāt aias alioz z. suas pprias negligūt. i. Aut quā da. hō co. Bor. redēptionē. k. Dzo aia sua. l. dānata. q. d. Si daret p̄ ea mūd⁹: nō li beraret: q̄ fm̄ Bed. i. iterno nulla ē redē/

tribulationē propriā sustineat patienter. s. viā quā ego in patētia p̄feci aduertat. et tollat crucē suā/ et sequat me. s. i. saluare.

Qui em̄ voluerit aiam suā saluā facere pdet eā: q̄ autē perdidit aiam suā ppter me: inueniet eā. s. i. saluare. s. cōstringat malas voluntates. s. resistat vi tiis z. concupiscentiis. s. animam. s. quē fructū habebit homo.

Quid em̄ pdest hōi si mūdū vni uersū lucrē: aie vo sūe detrimen tū patiat. Aut quā dabit hō cō/ mutationem p̄ aia sua? Fil⁹ em̄ homis venturus est in glōria pa tris sui cuz angelis suis. Et tunc reddet vnicuiq̄ fm̄ opera sua.

Aliud euāgelū de vno marty re. Joan. XII. d. quasi in medio. Nullo tēpore: Bi. ie. d. f. Amen amen dico vobis: nisi granuz frumētī cadēs i frā mortuū fue rit: fructū multū affert. Tho. Gra/ nū frumētī ē christ⁹. Sicut em̄ granū fru mētī melius est ceteris granis: sic christ⁹ melior est om̄ibus. Doc granū seminatū est in incarnatione/ germinatū in natiui/

ptio nec doloꝝ mitigatio. l. Fil⁹ em̄ ho. i. christ⁹ q̄ ē ver⁹ hō. m. Ceterū ē. lcz ad iudiciū. n. In glia pa. L. y. q̄ i forma glōsa indicabit. o. Et tūc red det vni. fm̄ o. sua. L. y. iustis gliaz cor/ por⁹ z. aie: mal̄ autē penā corp⁹is z. aie. vñ. Opa em̄ illoꝝ sequunt illos.

si multo lucro: vñ sequit. s. i. impedi mentū quo impedit a celesti glōria ne intrer. s. i. p̄ q̄re dabit vel cōmutabit hō aiaz suā. q. d. p̄ nulla re mūd⁹ d̄z hō aiaz suā v̄dere: iō sequit. s. i. index viuoz z. mortuoz. s. potestate. s. l. et omnibus scis. s. in iudicio. s. que gessit in corpore.

si vere z. indubitanter. s. aliquod. s. i. mortuū p̄ operationē terre.

Postilla
Nisi gra nū fru. rē. Jo. rii. Doc eua factū est anno christi. xxxij. xi. kal. aplis. feria. iij. lu. xi. indi. vi. An̄ in itū um illi eua. scribit san. Joā. i. eo. ca. p. christ⁹ dixit. Venit hoz avt clarificet h̄ li⁹ hois. L. y. Chri stus i sua passione clarificat⁹ ē p̄ signa ostēsa i solis obscu ratiōe: in terremoto/ tu z. sepulchrozum agitione/ et in veli tēpli scissione. Fu it etiā clarificatus in sua resurrectione z. ascēsiōe in cglū. Sed quia glōriaz p̄cedit humilitas: ideo in p̄senti euā gelio ait de humi litate sue passidias/ dicēs. p. Amen amen dico vo/ bis: Nisi gra. rē. in terrā mortuū/ un fuerit: ipsū solū manet. Si autē mortuū fu

Apo. 18. b

De Martyribus

Sate: et mortificatū est i passioe: multū fructū attulit i gētū pueris: qz passio chri/ si marie fuit cā pueris: qz gētū: vñ dicit. **Jo. 12. c.** Si exaltat^o fuerit a terra: oia trabā ad me ipm. a **Q**ui amat animā suā. **Ly.** scz volēdo sibi deletrabilia hui^o mōi z carnis. **b** **P**er det eā. s. i futuro: qz ad eternā perdi- tionē eam deducit. Sic amabat aiām suā ille diues: qz dicebat: vt dicit. **o** anima mea habes multa bona posita i annos plurimos requiesce: comede z bibe. vñ perdidit eā: qz statim dictū est ei: Stulte: hac nocte reperent^o scz diaboli: aiāz tuā a te: z que pgregasti cui^o erāt. **c** **E**t qd odit aiām suā in hoc mundo. **Tho. s.** dando eaz p chriū. **d** **I**n vitā eternāz custodit eam. **En** **Q**ui voluerit aiāz suā saluā facere: p- det eam. **e** **S**i quis mihi ministrat. **Tho. i.** vult esse meus ver^o mi- nister et seruus. **f** **A**de sequat^o **Ly. q. d.** rationabi- le est qd minister se quaf dām. **g** **E**t vbi ego sū illic et minister me^o erit. **Tho.** Nulla pōt esse maior pmissio: qz esse vbi chri^o z includit oia bona: quia Chri^oz deus est essentialiter ipsa beatitudo: de q dicit. Quoniam mille anni ante oculos

tuos: tanq̄ dies hesternā que p̄terit. **b** **S**i q̄s mihi ministrauerit. **Ly.** obediendo mandatis meis. **i** **H**onorificabit eū pater me^o. **Glo.** vt sit fil^o dei patris p adoptionē: et ille ē maximus honor: de seruo ad optarij in filiū dei. vñ dicit. Si filij et heredes.

Quidens Iesus turbas ascen- dit in montem. Et cum sedisset discipuli ei^o zc. **Dat. v.** **Dat. ii.** **Luce. vj.** **Historia** huius euāgelij locutus ē dñs Iesus chri^ostus anno eius xxxj. pridie Iesus Julij. feria. ij. luna xvj. inditi. iij. In initium illius euā- gelij scribit sacri^o **Dat**heus in q̄- ro ca. qd Iesus cir- cūibat totam gali- leam: docens in sy- nagogis eorum et predicans euange- liū regni: z sanans omnē languorē et infirmitatē de po- pulo: et abūt fama eius in totam syri- am: et obtulerunt ei omnes male ha- bentes varijs lan- guoribus: z qui de lunaticos et para- lyticos: et curauit eos: z secute sūt eū turbe multe de galilea et decapoli: et de hierosolymis et iudea trans iordanē. **k** **Q**uidēs aut turbas **Glo.** intert. vitare volēs multitudinē p-

per operationem terre quia nō crescit: et per consequens nullum fructū affert. **rit ipm solū manet. Si autē mor- tuū fuerit fructū multum affert.**

Qui amat animā suā pdet eā: et qui odit aiām suā in hoc mundo in vitā eternā custodit eā. Si q̄s mihi ministrat me sequet^o: z vbi ego sū illic z minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit: honorificabit eū pater me^o q̄ in celis est.

Sequunt nunc euangelia de pluribus martyribus. Euange- lium. Dat. thei. V. a. in princi- pio.

In il- lo tēpo- re. Quidēs iē- sus turbas:

eos: z secute sūt eū turbe multe de galilea et decapoli: et de hierosolymis et iudea trans iordanē. k

Quidēs aut turbas

Glo. intert. vitare volēs multitudinē p-

per operationem terre quia nō crescit: et per consequens nullum fructū affert.

rit ipm solū manet. Si autē mor- tuū fuerit fructū multum affert.

Qui amat animā suā pdet eā: et qui odit aiām suā in hoc mundo in vitā eternā custodit eā. Si q̄s mihi ministrat me sequet^o: z vbi ego sū illic z minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit: honorificabit eū pater me^o q̄ in celis est.

Sequunt nunc euangelia de pluribus martyribus. Euange- lium. Dat. thei. V. a. in princi- pio.

In il- lo tēpo- re. Quidēs iē- sus turbas:

eos: z secute sūt eū turbe multe de galilea et decapoli: et de hierosolymis et iudea trans iordanē. k

Quidēs aut turbas

Glo. intert. vitare volēs multitudinē p-

per operationem terre quia nō crescit: et per consequens nullum fructū affert.

rit ipm solū manet. Si autē mor- tuū fuerit fructū multum affert.

Qui amat animā suā pdet eā: et qui odit aiām suā in hoc mundo in vitā eternā custodit eā. Si q̄s mihi ministrat me sequet^o: z vbi ego sū illic z minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit: honorificabit eū pater me^o q̄ in celis est.

Sequunt nunc euangelia de pluribus martyribus. Euange- lium. Dat. thei. V. a. in princi- pio.

In il- lo tēpo- re. Quidēs iē- sus turbas:

eos: z secute sūt eū turbe multe de galilea et decapoli: et de hierosolymis et iudea trans iordanē. k

Quidēs aut turbas

Glo. intert. vitare volēs multitudinē p-

per operationem terre quia nō crescit: et per consequens nullum fructū affert.

rit ipm solū manet. Si autē mor- tuū fuerit fructū multum affert.

Qui amat animā suā pdet eā: et qui odit aiām suā in hoc mundo in vitā eternā custodit eā. Si q̄s mihi ministrat me sequet^o: z vbi ego sū illic z minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit: honorificabit eū pater me^o q̄ in celis est.

Sequunt nunc euangelia de pluribus martyribus. Euange- lium. Dat. thei. V. a. in princi- pio.

In il- lo tēpo- re. Quidēs iē- sus turbas:

Jo. 12. c.

Dat. 6. d.

Jo. 12. c.

6

Pauli

Pauli

6

ps. 12
Quar-
gendū

ps. 11

ps. 4

A puli vt solis discipulis loqret. a **A**scēdit in montē. **B**or. Thabor: q̄ est in galilea. b **E**t cum sedisset. **B**or. tanq̄ magister autētic⁹: tanq̄ humilis glat⁹: ex hoc loco tenet q̄ q̄n fit sermo secularib⁹? stat p̄dicator: vt luitans ad pugna et operationē: q̄n dō religiosis ⁊ cōrem platiuis sedet vt in uitās ad quietem. c **A**ccesserunt ad eū discipuli eius. **B**or. tanq̄ magis deuoti: tanq̄ familiarius dilecti: tanq̄ specialiter vocati. d **E**t aperies os suū docebat eos. **L**yra. l. octo bitudines. e **D**icēs. **B**eati pauperes sp̄s. **L**yra. l. volūtarie paupes vt deo liberius vacent. f **Q**uoniam ip̄sorum est regnū celoz. **L**yra. i. regno em celoz intelligit om̄imoda sufficiētia et excellentia: q̄ bñ reponititur eis in celis qui temporalia contempserūt in terris. g **B**eati mites. **B**or. a. Vitis est qui alium non offendit: mansuetus autem: qui se offendentes tolerat. h **Q**uoniam ipsi possidebūt terram. **L**yra. i. supple viuentium. de qua dicitur. Portio mea domine in terra viuentium. i **B**eati qui lugent. scilicet in presentia. **P**rimo p̄ peccatis propriis. **S**ecundo p̄ peccatis alienis ⁊ miseris proximorum. **T**ertio p̄ dilatione glorie. **A**nde dicit propheta. **D**eu mihi quia incolatus meus prolongatus est: habitauit cum habitantibus cedar ⁊c. **E**t alibi dicit propheta. **F**uerūt mihi lachryme meę panes die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie: **V**bi est deus tuus. **k** **Q**uoniam ip̄s

si cōsolabuntur. **M**ic. de lra. **C**onueniens autem est vt illi qui in presenti vita pro christo voluntario luctu occupantur: cum deo ⁊ angelis eternaliter consolentur. **B**eati qui esuriunt et sitiunt iusticiam. **B**or. a. et hec iusticia tribuit vni cuiq̄ quod suū est: d eo/et proximo/et sibi. **D**eo tria. s. honorem creatori: amorē redemptori: timorem iudici. **P**roximo tria: obedientiam superiori: concordiam pariter: beneficētia inferiori. **S**ibi ipsi tria mundiciam cordis custodiam oris: disciplinam corporis. **V**ere ergo beati q̄ esuriūt et sitiunt iusticiam: non pecuniam terrenam/ sicut cupidi: nō voluptatem carnalē/ sicut voluptuosi: nō potentiam secularē/ sicut superbi. **I**sti enim non sunt beati / sed miseri: quia semper esuriunt et nunq̄ satiabuntur. **A**nde dicit propheta. **E**cce serui mei comedēt: et vos esurietis: sed **B**eati qui esuriunt et sitiunt iusticiam. quoniam ipsi saturabuntur. **L**yra. **E**t ista est satietas glorie celestis: de qua dicit propheta. **S**atiabor cum apparuerit gloria tua. **m** **B**eati misericordes. **S**upple pauperibus tribuendo elemosynam. **A**nde dicit propheta. **D**ecata tua elemosynis redime. **E**t dicit **S**alomō. **Q**ui miseref pauperi beatus erit. **E**rgo dicitur hic: **B**eati misericordes. **Q**uoniam ipsi misericordiam consequentur. **L**yra enim dicit. **I**n celesti enim patria quiuis misericordiam consequitur: quia ultra condignū sibi re-

Ascēdit in montē. **E**t cū sedisset accesserunt ad eū discipuli ei⁹: et aperiens os suū docebat eos di cēs. **B**eati paupes sp̄s: qm̄ ip̄s rū est regnū celoz. **B**eati mites qm̄ ipi possidebūt terrā. **B**eati qui lugent. quoniam ipsi cōsolabūtur. **B**eati q̄ esuriūt et sitiūt iusticiā: qm̄ ipsi saturabuntur. **B**eati misericordes: qm̄ ipsi misericordiaz cō-

ps. 121. b
Quare lu-
gendū sit.
ps. 119. b
ps. 40. a

isa. 65. d
ps. 116. d
dan. 4. f
ps. 14. c

De Martyribus

Tribuit. vii. **N**o sunt condigne passiones
Rom. 8. d. hui' epis ad futura gloria que reuelabit in no
bis. **Q**uo contra dicit. **J**udiciu fiet ei sine
Jac. 2. c. misericordia que non facit misericordiam. **B**eati
mundo corde. **U**ero. **B**ea mundo

spe/ sed tandem in re. **C**um maledi
gerint vobis homines. i. carnales et
infideles: qui ex odio vobis in facie cotu
melias dixerint. **E**t persecuti vos
fuerint. i. vim vobis inferendo. **C**et

Petuitio d d dices:
Ps. 50. c. **L**o: mada crea in
me de. **C**um
Ps. 25. a **Q**uis ascen
det i more dñi: aut
qs stabit loco san
cto eius? **I**nocens
maib' r mado cor
de. **U**erit apls.

Eidem nuc p spe
culuz in enigmate:
tuc autē facie ad fa
ciem. **C**Beati
paci. **B**or. qui pa
ci faciede/ reformā
de r pseruade: sine
i se sine i aliis inui
gilant. **C**um
filij dei vocabū
tur. r cōsequenter
heredes. vii dicit.

Si filij r heredes.
e **B**eati q per
secutionē patiū
tur. nō tm beati q
bene operant/ sed
etiā beati qui per
secutiōz patiūt: nō
ap' scelera/ vt ma
lefici/ latrones r be
retici. vii dicit. **M**e
mo vestrūz patiat
qñ homicida/ aut
fur/ aut maledicus: sed

Propter iu
sticiā. **B**or. defendendā et pseruadā: sic
sancti martyres: qui qnto acerbiōz coz
metis cruciabant: tāo magis i dño leta
bant. **C**um ipsozū est regnū c lo
rum. et merito dabit patiēd' regnū: qz
sm apostolū. **S**i sustinebim' r coregna
bim'us. **B**eati estis. **B**or. nunc in

Sequit. **B**eati mudo corde: qm
no est alta facies in nobis q conscientia noua et
munda que cernere possit deum
Ipsi dñi videbūt. **B**eati pacifici
e cōtra cōtentiosi filij diaboli vocabuntur.
Qm filij dei vōcabunt. **B**eati q
psecutionē patiunt ppter iusticiā
qz reposita est corona iusticie quā accipient.
Qm ipsoz ē regnū celoꝝ. **B**eati
malum de vobis dicunt: r contume
lijs vos afficiunt.
estis cūm maledixerint vobis ho
i. querunt vos etiam ad mortem
mines: r psecuti vos fuerint: r di
xerint omne malū aduersū vos i
nora illā clausulā: quia nō estis beati si maledi
xerint vos propter scelera vestra.
mentientes ppter me. **G**audete m
s intus r foris letamini. r retributio.
r exultate: quoniā merces vestra nō
s et superabundans.
copiosa est in celis.

Aliud euāge. de martyribus.
Lu. vi. c. circa pñci.
Nillo tēpore:
s quia in more alta r subtilia do
cu r discipulos.

Benedes iesus d mō p
ctas i ordne: r cū dies face' esset: vocauit
discipulos suos: r elegit. xij. ex ipis: iqs r
aplos noiauit: simonē que cognoiauit pe
trū/ r andrea fratrē ei' iaco. r ioā. philip.
r barthol. mattheū et iho. iaco. alpheu.
filii alpheu: r simo. q vocat celotes: iu
dā iaco. i. frēz iaco. r iudā scari. q fuit pdi
tor dñi. p **D**escen. se. de mō. cū ill.

Cum maledi
gerint vobis homines. i. carnales et
infideles: qui ex odio vobis in facie cotu
melias dixerint. **E**t persecuti vos
fuerint. i. vim vobis inferendo. **C**et
dixerint oē ma
lū aduersū vos
mētietes ppter
me. i. ppter nomē
meū. **C**um
dete. **B**or. inter
in corde. **C**et
exultate. **C**um
merces v'ra co
piosa est i celis.
Uerit dicit. **E**go ius
merces tua magna
nimis. **U**nde etiā
apls. **N**ec oculus
vidit: nec auris au
diuit: nec in corbo
minis ascendit: qz
parauit deus vis
qui diligit illum.

Descen
dens ic
lus r.
Lu. vi.
Nec verba euāg.
locut' ē dñs iesus
an. ei'. xxx. p. 34.
Zul. se. h. lu. xvi. in
diti. iij. **U**erit
illi' euange. habet
Lu. i. eo. ca. factū
est autē i ill' dieb'. i.
in qb' christus pdi
cauit r miracula fe
cit: exiit iesus i mō
tē orare r erat pno
tē orare r erat pno
tē orare r erat pno

A cū aplis. a **Stetit** in loco cāpestri: z turba disci. et. **Boz.** steterūt circa eū. **Ex** hoc patet q̄ multos habebat discipulos: q̄ nō solū duodecim aplos: sed etias lxxii. z forte plures: mltos em̄ puerterat.

b **Et** multitudine copiosa plebs ledit circa eū: sicut solet fieri in sermone. **c** **Ab** ossi iudea et hierlm z mariti. **Boza.** **Maritima** dicitur hec regio q̄ iuxta mare geragenoz est sita: non iuxta galilee.

d **Et** tyri et sydonis. que fuerūt ciuitates gentiliū. **e** **Qui** uenit ut audirēt eū et fa. a lago. suis: z a vera. a spi. i. mū. cura. **Boz.** et est notabile q̄ ante aduētū christi erāt multi demoniaci: mō autē pauci. **Nec** mirū: tūc enim erat diabol⁹ pnceps huius mundi: sed nunc pnceps hui⁹ mundi eiecctus est foras.

f **Et** ois turba q̄rebat eū tāgere. **Boz.** nec mirū: q̄ tact⁹ e⁹ z sanat corpa z scificat aias.

g **Quia** uirt⁹ de illo est. i. uirt⁹ ois actionis effect⁹. **h** **Et** sana. omnes. **Boz.** ipse em̄ optimus ē medic⁹ cui nullus est incurabilis morb⁹. vñ

psalmista: Qui sanat oēs infirmitates tuas. **i** **Et** ipse eleua. oculis in discipulos suos dicebat. **Beati** paupes

Ly. z accipit hic paup⁹ uolūtaria per quā aliq̄s cōtēnit z abijcit a se bona tēporalia in quātū pōt fieri bono mō: ut hō liberius vacet operibus uite cōtemplatiue. **Quia** ue. ēre. dei. **Ly.** h̄ in spe: et postea erit vrm̄ in re. **Et** tūc nūc est. **Ly.** abstinētes a cibis z delectabilibus z iugis: ut sic redigat caro in seruitutem animum. **Quia** sagu. **Ly.** inchoatiue i uita p̄nti: h̄ perfecte in patria: vñ q̄ dicit: Satiabor cum apparuerit gloria tua. **n** **Beati** a nunc fletis. i. i p̄senti mundo: qui ē uallis lachrymarū. **Quia** ride. i futura uita. **Boz.** s̄gl̄ix mutatio ab opposito in oppositum: sc̄z a fletu in gaudium: id est a fletu transitorio in gaudium eternum.

p **Beati** eritis cū uos ode. hoimines. **Boz.** scilicet malū uobis optado. **q** **Et** cur sepa. uos. scilicet a sua cōgregatione expellēdo. vñ: **Boz.** 9. 2. cōspirauerāt iudei ut si quis eū cōfiteret extra synagogā fieret. **r** **Et** expro. **Boz.** cōuitia z iprogia uobis dīcedo. **s** **Et** de. no. ue. ra malū.

t **Propter** filiū ho. **Boz.** ecce cā optima z debita patiēdi. i. p̄ filiū hō

Ly. z accipit hic paup⁹ uolūtaria per quā aliq̄s cōtēnit z abijcit a se bona tēporalia in quātū pōt fieri bono mō: ut hō liberius vacet operibus uite cōtemplatiue.

Quia ue. ēre. dei. **Ly.** h̄ in spe: et postea erit vrm̄ in re. **Et** tūc nūc est. **Ly.** abstinētes a cibis z delectabilibus z iugis: ut sic redigat caro in seruitutem animum. **Quia** sagu. **Ly.** inchoatiue i uita p̄nti: h̄ perfecte in patria: vñ q̄ dicit: Satiabor cum apparuerit gloria tua. **n** **Beati** a nunc fletis. i. i p̄senti mundo: qui ē uallis lachrymarū. **Quia** ride. i futura uita. **Boz.** s̄gl̄ix mutatio ab opposito in oppositum: sc̄z a fletu in gaudium: id est a fletu transitorio in gaudium eternum.

p **Beati** eritis cū uos ode. hoimines. **Boz.** scilicet malū uobis optado. **q** **Et** cur sepa. uos. scilicet a sua cōgregatione expellēdo. vñ: **Boz.** 9. 2. cōspirauerāt iudei ut si quis eū cōfiteret extra synagogā fieret. **r** **Et** expro. **Boz.** cōuitia z iprogia uobis dīcedo. **s** **Et** de. no. ue. ra malū.

t **Propter** filiū ho. **Boz.** ecce cā optima z debita patiēdi. i. p̄ filiū hō

Ly. z accipit hic paup⁹ uolūtaria per quā aliq̄s cōtēnit z abijcit a se bona tēporalia in quātū pōt fieri bono mō: ut hō liberius vacet operibus uite cōtemplatiue.

Quia ue. ēre. dei. **Ly.** h̄ in spe: et postea erit vrm̄ in re. **Et** tūc nūc est. **Ly.** abstinētes a cibis z delectabilibus z iugis: ut sic redigat caro in seruitutem animum. **Quia** sagu. **Ly.** inchoatiue i uita p̄nti: h̄ perfecte in patria: vñ q̄ dicit: Satiabor cum apparuerit gloria tua. **n** **Beati** a nunc fletis. i. i p̄senti mundo: qui ē uallis lachrymarū. **Quia** ride. i futura uita. **Boz.** s̄gl̄ix mutatio ab opposito in oppositum: sc̄z a fletu in gaudium: id est a fletu transitorio in gaudium eternum.

p **Beati** eritis cū uos ode. hoimines. **Boz.** scilicet malū uobis optado. **q** **Et** cur sepa. uos. scilicet a sua cōgregatione expellēdo. vñ: **Boz.** 9. 2. cōspirauerāt iudei ut si quis eū cōfiteret extra synagogā fieret. **r** **Et** expro. **Boz.** cōuitia z iprogia uobis dīcedo. **s** **Et** de. no. ue. ra malū.

t **Propter** filiū ho. **Boz.** ecce cā optima z debita patiēdi. i. p̄ filiū hō

Ly. z accipit hic paup⁹ uolūtaria per quā aliq̄s cōtēnit z abijcit a se bona tēporalia in quātū pōt fieri bono mō: ut hō liberius vacet operibus uite cōtemplatiue.

Quia ue. ēre. dei. **Ly.** h̄ in spe: et postea erit vrm̄ in re. **Et** tūc nūc est. **Ly.** abstinētes a cibis z delectabilibus z iugis: ut sic redigat caro in seruitutem animum. **Quia** sagu. **Ly.** inchoatiue i uita p̄nti: h̄ perfecte in patria: vñ q̄ dicit: Satiabor cum apparuerit gloria tua. **n** **Beati** a nunc fletis. i. i p̄senti mundo: qui ē uallis lachrymarū. **Quia** ride. i futura uita. **Boz.** s̄gl̄ix mutatio ab opposito in oppositum: sc̄z a fletu in gaudium: id est a fletu transitorio in gaudium eternum.

p **Beati** eritis cū uos ode. hoimines. **Boz.** scilicet malū uobis optado. **q** **Et** cur sepa. uos. scilicet a sua cōgregatione expellēdo. vñ: **Boz.** 9. 2. cōspirauerāt iudei ut si quis eū cōfiteret extra synagogā fieret. **r** **Et** expro. **Boz.** cōuitia z iprogia uobis dīcedo. **s** **Et** de. no. ue. ra malū.

t **Propter** filiū ho. **Boz.** ecce cā optima z debita patiēdi. i. p̄ filiū hō

Ly. z accipit hic paup⁹ uolūtaria per quā aliq̄s cōtēnit z abijcit a se bona tēporalia in quātū pōt fieri bono mō: ut hō liberius vacet operibus uite cōtemplatiue.

Quia ue. ēre. dei. **Ly.** h̄ in spe: et postea erit vrm̄ in re. **Et** tūc nūc est. **Ly.** abstinētes a cibis z delectabilibus z iugis: ut sic redigat caro in seruitutem animum. **Quia** sagu. **Ly.** inchoatiue i uita p̄nti: h̄ perfecte in patria: vñ q̄ dicit: Satiabor cum apparuerit gloria tua. **n** **Beati** a nunc fletis. i. i p̄senti mundo: qui ē uallis lachrymarū. **Quia** ride. i futura uita. **Boz.** s̄gl̄ix mutatio ab opposito in oppositum: sc̄z a fletu in gaudium: id est a fletu transitorio in gaudium eternum.

p **Beati** eritis cū uos ode. hoimines. **Boz.** scilicet malū uobis optado. **q** **Et** cur sepa. uos. scilicet a sua cōgregatione expellēdo. vñ: **Boz.** 9. 2. cōspirauerāt iudei ut si quis eū cōfiteret extra synagogā fieret. **r** **Et** expro. **Boz.** cōuitia z iprogia uobis dīcedo. **s** **Et** de. no. ue. ra malū.

t **Propter** filiū ho. **Boz.** ecce cā optima z debita patiēdi. i. p̄ filiū hō

305.12.

ps. 102.

ps. 16. b.

305. 9. 2.

A Bor. ad inuadū q illi terremot^o ptiēares erūt futuri. **U**niversal ei terremot^o nō fu it nisi i passioe christi. **V**ñ: Et ecce tremo fa. ē ma. petre scisse sūt. **A** **E**t Destilē. qz pestilētia fuit i obsidiōe ciuitat hierl^z ex corruptioe aer^z ex cadauerib^o mor tuorū. **B** **E**t fa. Bor. ecce penuria victualū. **F**acta ē em fames gñal sub claudio impatore: quā p̄dixerat Aga b^o p̄pha. **C** **E**t Ter rores d̄ celo zc. **D**icit em Joseph in li. de iud. bel. q an destructionē ci uitat hierlm sidus stetit sup ciuitatez hierlm p annū sile gladio: quā appari tionē qdā dicebāt significare auxiliū sibi affuturū i ini micos. **A**lii ecōtra rio dicebāt signifi care vindictā dei i mala inhabitantiū in ciuitate: zc. **A**pter herāt diuersē opi nioes de plūs iter eos. **D** **S**z hec. Bor. f. h̄g iā dicta. **E** **I**niciēt vo. ma. su. psequētes de loco ad locum. **3o. 15. c.** vnde dicī. Si me psecuti sūt z vos p sequent. **E** **T**ra dētes i synago. Bor. i. in publicos puēt^o ad magis cō fundēdū z flagellā dū: sicut factū ē qñ cēsis aplis de nūc auerē: ne apli^o loq rent in nomine iesu. **A** **A**t. 5. c. **E** **T** custodias

ses ad incarcerādū: vt factū ē qñ posuerit eos i custodia publica. **B** **T**rahētes ad reges z p̄si. Bor. ad respōdēdū eis. **E** **P**ropt̄ no. me. i. p̄fessionē nois mei. **K** **C** **O**rtiget at vo. in test. **L** y. i. euāgelice veritatis ibidē p̄stāter p̄ficē de. **I** **D**onite g in cor. vestre zc. Bor. i. eloq̄ntiā ad loquēdū. **M** **E**t sapiam: ad p̄gno scēdū. **N** **C** **L**ui n̄ poterūt reli. nec p̄tra. oēs aduer. vñ. Bor. i. nec iur. dei nec heretici nec pagani. **O** **T**ra demī a t a pa. zc. z ami. **T** **M**oz. affi ciēt zc. Bor. q de berēt vos iuuare z liberare. **P** **E** **T** erit odio oibus hoī. Bor. **U** **M**ū amātib^o z trena sa piētib^o. **Q** **P**ro pter no. me. i. p̄fessionē nois mei **R** **E**t capil. zc. **L** y. **V** **A**ddidit sal uator ad declaran dū veritatē future re surrectionis: p quā resurgēt i elect^o nō solū illa q̄ fuit de ne cessitate hūane na ture: s̄ et ea q̄ sūt ad decorē: cuiusmodi sūt capilli: qz medi tatio hui^o resurre ctōis multā fac ad toleratiā martyri: de q̄ saluator loq̄ bat. **S** **I**n pa. ye. Bor. q. d. in p̄ dicti marie necessa ria ē patiaqz ipsa: **T** **D**ossidebi

z pestilētie z fames terrōresqz de celo z signa maḡ erūt: sed an̄ hec oia injiciēt vobis man^o suas: z persequent: tradentes in synago gas z custodias trahentes ad reges z p̄sides. ppter nomen meū.

Coniget aut vobis in testimonium. Donite ergo in cordib^o vestris nō h̄meditari quēadmodū respōdeat. Ego ei dabo vobis os z sapientia: cui nō poterūt resistere nec p̄tradidere oēs aduersarij vestri. Trademini aut a parentibus z fratribus ex cognatis z amicis: z morte afficient ex vobis. Et eritis odio oib^o hoībus ppter nomē meū: et capillus de capite v̄ro nō pibit. In patiētia vestra possidebit aias vestras.

3o. 15. c.
At. 5. c.

De Martyribus

Etis animas vestras, id est custodietis. **P**ostilla
Atendite a fermento phariseorum etc. Luc. xii. **H**istoria huius evangelii facta est a dno iesu christo: anno ei. xxxj.

quia submisit in aure: vel in loco: qz in cubiculo. f. **D**edica. et in tectis. **L**etra Dom^o ergo in illa terra habet tecta plana: vbi congregant boies ad spaciendū et cōfabulandū: et iō illa q̄ dicunt ibi publice dicunt: et h mo do erponit **T**heophilus. g. **D**ico aut yo. ami. meis ne ter. ab etc. **T**an **L**hyf. **O**mnia mala operatur timor mortis: oia bona tēpus mortis. **E**t post hec id est post occasione corpis. i. **N**on habet am. quid facti. mit. i. gebē. **H**abet aut yo. quē timeat. etc. occi. i. corpus. **H**abet pote sta. mit. i. gebē. **B**oz. ipsam animā et etiā ipm corpus. **I**ta di. vob: hūc time. et nō alium. **M**onne quinqz passeres veniūt. id est veniunt. **D**ipondio. **B**oz. Dipondius est pond^o monetę ex duob^o assibus cōpositū. **A**d euidētiam ill^o **L**y. sciēdū qz passeres abūdāt i terra. **P**missionis: et ideo de ipsis fiebat oblatio pauperū: qui nō poterāt habere

pridie Idus Julij. feria. v. lūa. xvj. in ditione. iij. **A**n in tū illius evangelij scribit scūs Luc. qz mult^o turbis circumstantibus: ita ut se invicē calcaret: cepit iesus dicē ad discipulos suos. **A**tendite a fer. phariseorū. **L**y. scz ne per eoz hypocrisim auerimini a fidei veritate. **N**ihil aut op. qd non reuelat neqz abscon. qd nō scia. **B**oz. **O**perū ptinet ad opa mala q̄ occultatur ex industria. **A**bsconditū ad cogitationes q̄ occultant ex **A**pria natura: sed vtrūqz in futuro iudicio sciet. **Q**uā q̄ in tenebris dixistis. **B**oz. id est in presuris et in carceribus locuti estis. **I**n lumine dicentur. id est in aperto: quādo scilicet ea q̄ passi estis in carceribus leguntur per orbem ad gloriam vestram. **E**t quod in aure locuti estis. id est in puato: priuatum autē efficit verbū: vel ex mō:

Aliud euangelij de Martyribus. Luc. xii. a. in principio.

Falio tpe: Dixit iesus discip. suis: **A**tendite a fermento phariseorum qd est hypocrisis

Nihil autē operū qd nō reuelat neqz absconditū qd nō sciat: qm̄ quē in tenebris dixistis in lumine dicent: et qd in aure locuti estis in cubiculis: predicabit et in tectis. **V**icō aut vobis amicis meis: ne timeam ab his q̄ occidit corp^o: et post hec nō habēt apli^o qd faciāt. **Q**uēdā aut vobis quē timeat. **T**imete est q̄ post occiderit hz prātē mittēre i gehēnā. **I**ta dico vobis hunc time. **N**onē qnqz passeres veniūt dipondio

Alia: vñ erãt pauci valous: qz duo ba bebantur pro asse. a Et vn' et ill. f. quis sit parui va lor? b Ad hõ e in obli. corã deo. i. nõ mouet sine. pui dẽtia dei pñs: et p psequẽs suple nec vos moriemini qn de' ordier d morte vñ. c Et et ca pil. ca. ve. omes tu. sũt. Ly. i. maior reputatõis apud deum: qz ad imagi nem dei creati.

Edico at vo bis: ois qui me pñs. fu. rã. Bor. i. nõ tm crediderit corde: sed cõfessus fuerit sũore. Et fi li' ho. cõ. il. rã.

In lã bi vñ p anc. rã. Luc. rã. Distõ. hui' euã. lo cut' e dñs iesus an no eius. xxxj. pdie 3d' iulij. fe. v. luna xvj. idi. iij. An ini tiã illi' euã. scribit san. Luc. i. eo. ca. qz chrus did. f. Noli te timere pusillus grex: qz cõplacuit pñi vfo vobis dare regnũ. Tãc sequit euã. ho. f. Sint lã. ve. p. Ly. Lã. bi mētis sunt volũ tas: et itellec: rep q

Postilla
Sicut ma
Semper est
Re huc
vult in
h. morte.

z vn' ex ill' nõ e in obliuõde corã
deus: sũt capilli capiti vñi oēs nũe
rati sunt. Nolite g timere: multus
passerib' plur' estis vos. Bico au
tẽ vobis: ois quicũqz confessus
fuerit me corã hoib': et fili' hois
confitebit illũ corã angelis dei.

Incipit cõmune de Confesso rib'. Euã. Luc. xli. e. in medio.

Facil
lo tpe:
Bix. ie. dis.
libidinis
su. Sint lã.
bi vñ pñs
cti z lucẽne s

ardẽtes i mãmb' vñs. Et vos si
miles hoib' expectãtib' dñm suũ
qu' reuertat a nuptijs: vt cũ venẽ
rit z pulsauerit: cõfestim aperiãt
ei. Beati serui illi quos cum ve
nerit domin' inuenerit vigilãtes.

bus pcedunt cogi tatiões malę. Lã. bi carnis sũt in qb' vige mor' luxurie z vtriqz lãbi sũt h' cingedi. i. coartãdi ab illicet cogitatiõibus et opibus. g Et lucer. ar. Ly. i. doctrina cla ra pcedẽs ex chari tate. b In ma ni. ve. ipledo ope. i Et vos si. ho. rã. Ly. i. sit difere ti z vigilẽs z solli citi d vñ custodiat expectãdo dñm vẽ turũ ad iudiciũ: sũ antiq' pñs expecta bãt eũ vcturũ i car nem. k Qñ re uer. a ny. Dio. or dina. Ad nuptias dñs iuit cã post re surrectionẽ nouus hõ angeloz mltitu dinẽ sibi cõplacuit: a qb' nuptijs reuer tit: cã nobis p iudi ciũ manifestat. vñ: Sic veniet quẽad modũ vi. eũ eũtẽ i cglũ. l Et cum ve. et pul. p egrit uдинẽ morte. pin quã designando. m Confestim ape. et. leri eũ sus cipiẽdo. n Beati ser. il. quos cũ ve. do. Ly. i. corũ morte. o Inue nerit vigilãtes. i. si statim grez nõ i pctis dormientes: qz tal' pñentabit in iudicio qñs inueni tur in morte hruz

Secundũ est. quod antiquitus nuptia nocte celebrari consueuerunt. et ante sponsam radas et luminaria ferebant. Ideo hic saluator solens docere quod Christiani debent Christum venientes in die mortis. vel in die iudicij. pa rari et vigilẽs expectare. ponit exemplũ de seruis expectantibus nocte dñm suũ. vt a nuptijs dominũ redeat. Hec ex siluest. dicitur ergo. Sint lã. bi. vñ. f.

De Confessoribus

E ad gratiā vel ad culpā. a **A**mē dico vobis q̄ p̄ciget se. **B**lo. p̄parās se ad retributionē. b **E**t fa. il. discūbere. **B**lo. ord. in regno celesti q̄scere. c **E**t trāsīēs mī. ill. **B**lo. trāsīēs ministrabit/ cū de iudicio ad regnū rediēs sua claritate fideles satia bit. d **E**t si venerit i sc̄da vigilia: et si i tertia vigilia venerit: et ita inuenerit: beati sūt serui illi. vñ **B**reg. **P**rima vigilia ē stat⁹ puericie: maxime cū incipit vltus rōnis in pueris. **S**c̄da vigilia ē stat⁹ iuuetutis. **T**ertia ē stat⁹ virilis. **Q**uarta vigilia est status senectutis: quia in quo liber statu fideles debēt esse parati p̄ iusticiam ad recipiendam mortem. **H**oc autē sci. rē. nō sineret p̄ fodi domū suā. **H**ora. **D**ic dominus Iesus monet nos vigilare cōtra mortis incertitudinem: Quis nihil sit certi⁹ morte: nihil tñ icert⁹ hora mortis. **E**t vos estote parati: q̄ q̄ hora nō putatis fili⁹ hoīs veniet. **B**lo. ordina. **A**ltimam horam semp̄ ignorare voluit domin⁹: vt semper sit suspecta: vt ad eādem semper p̄paremur.

Nemo accēdit lucernā. **L**u. 11. **H**oc euangeliū paradigma locut⁹ ē dñs iesus ch̄st⁹ anno eius. xxxj. p̄ die Iudis Iulij. se. v. luna. xvj. indi. iij. **A**n̄ incitū illi⁹ euāgl. scribit san. Lucas in eodez ca. q̄ que/ dā mulier extolles voce de turba dicit: **B**eatus venter qui te portauit: et vbera que sustulit. **T**ūc sequit euāgl. hōd. g **N**emo accēdit lucernā. **L**xx. **L**ucerna hic accipit p̄ intētiōe recta: q̄ intētiōe recta includit lumen fidei et ardore charitatis ad modum lucerne ardentis. **E**t in abscondito. **P**o. nec sub mō. sed sup̄ candelabz. **L**xx. q̄ intētiō recta dirigit ad sup̄na. **E**t q̄ ingre. lume videant. **L**xx. **S**icut em̄ lucerna in alto posita illuminat ea que sunt in domo materiali: sic intētiō recta ea que dicitur ponunt i domo ecclesie: et etiā in domo p̄scie. **L**xx. **L**ucerna corp̄is tui est ocul⁹ tu⁹. **L**xx. q̄ sicut ocul⁹ dirigit membra corp̄is ad operandū: et pedē ad ambulandum / manū ad scribendū: sic intētiō recta dirigit nostras opatiōes i finē debitū: iō seq̄:

Amē dico vobis q̄ p̄ciget se: et faciet illos discūbere: et trāsīēs ministrabit ill. **E**t si venerit in sc̄da vigilia: et si in tertia vigilia venerit: et ita inuenerit: bti sūt serui illi. **H**oc autē scitote: qm̄ si sciret p̄fana mulas q̄ hora fur veniret: vigilarerit vtiq̄: et n̄ sineret p̄fodi domū suā. **E**t vōs estote parati: q̄ q̄ hora nō putatis filius hoīs veniet.

Aliud Euangelium de Confessoribus. **L**uce. XI. e. quasi circa finem.

In illo tēpore. **D**ixit iē. di. su. **N**emo accendit lucernā et in abscondito ponit neq̄ sub modio: sed sup̄ candelabrum: vt qui intētiōe recta studēdi et docēdi debet dirigi ad laudē dei. **L**ucerna corp̄is tui est oculus tuus.

A Si ocul' tu' fuerit sim. ^{z. yr. i.} i. intentio tua recta.
B Toru' cor. t. i. ogeries opatio na tuaz. c. Lu. cidu' erit. i. meri torium vite eterne.
D Si autē ne. fu. i. i. intentio puerla.
E Etia' cor. tu. te. erit. ^{z. yr. i.} i. ogeries opatio na tua. rā mala erit: quia op' bonū māū est: sic' puerla i. intentio: ne: sic' cū aliq's dat elemosinas paup/ culē mulieri i. intentio: one trahendi eā ad peccatum luxurie.
F U. s. ne zc. ^{z. yr. i.} i. diligēter at/ tēde ne i. intentio tua gl' amē aig' ē sit per/ uerla: qz p' h' corrū/ penf oia bona opa s' s' corpus tuū zc. pte tene. ^{z. yr. i.} i. tū ex bonita/ te i. intentio: tum ex bonitate operis.
G Erit lucidū totū. qz oia cedēt ad vite eterne meri tū. i. Et sic lu/ cerna fulgoris il lumiat te. ^{z. yr. i.} i. in p'senti p' gratiā z in futuro p' gloriā.

^{z. i. si p'pter deū facis ea que facis.}
B Si ocul' tu' fuerit simplex: totuz ^{z. i. oia que doces z facta merita congregas.}
C corp' tuū lucidū erit. Si autē ne ^{z. i. id ē p'pter questū z laudē. z id est opera tua non erunt meritoria.}
E quā fuerit: etiā corp' tuū tenebro ^{z. i. cane. z. i. scientia que}
F sum erit. Quid ē g' ne lumē qd in te ^{z. i. malis operibus obtenebrata.}
G est tenebre sint. Si g' corp' tuū lu ^{z. i. opus tuū et i. intentio tua recta erit: nihil aliud p'ncipaliter querens. q' dei honorem et anime salutem.}
H cidū fuerit: nō hñs aliquā pte te/ nebray: erit lucidū totū: z sicut lu ^{z. i. s' sic etiā accrescat tibi gloria z singularis refu/ sentia: quia doctoribus debetur aureola.}
I cerna fulgoris illuminabit te.

Aliud euangelium de Con/ fessoribus. Lucē. XIX. b. circa pñ/ cipium.

I n il/ lo tēpe. ^{z. i. e. dñs. i.} i. parabolam hanc. ^{z. i. h' d' k} mo quidam nobilis abiit ^{z. i. mystica interpre/ tatio patet.} in regionem

longinquā accipere sibi regnum ^{z. i. s' ad iudicium} et reuerti. Vocatis autē decem ser/ uis suis/ dedit illis decem mnas: et ^{z. i. i. talenta.} ait ad illos: Negociamini dū ve/ nio. Cūes autē ei' oderāt illum: r

filii hoīs q'rere z saluū facere qd pie rat. Tunc postmo/ dū sequit' euāgelia' hodi. **K** ^{z. i. h' d' q'} dā nobilis. ^{z. yr. i.} id est iesus christus hō nat' p'ni carnez de semie dauid res/ gis. **L** Abijt in regionem login/ quā. ^{z. yr. i.} id est ad cēlum empyreum per suā ascensionē. **M** Accipere sibi regnū. super or/ dines angelorum. **N** Et reuerti. s. in fine mundi ad iu/ diciū. Tunc eniz omnibus manife/ stabit regnū ipius. **O** Vocatis au/ tem decē seruis suis. id est fidelib' vniuersis. **P** Dedit illis decem mnas. ^{z. yr. i.} vni/ uersitatem donoz suoz: diuersimodē tamen: qz dedit vnicuiq' plus vel minus s'm propriā virtutem. **Q** Et ait ad illos: Negociamini dum venio. ^{z. yr. i.} quia tempus meriti cur rit vsq' in diem iu/ dicii: in quo tēpore deus dat dona sua ad hoc q' multipli centur per fructus bonozum operuz. **R** Cūes autē ei' ^{z. yr. i.} illi sunt iudei: qui pro maiori parte i/ odiū christi sūt sūt/

Postilla

D mo quidaz nobilis abiit in regi. zc. Lucē. xix. An i. intentio illi' euā/ gelij scribit sanctus Lucas i eodē ca. q' chūst' dicit: Venit

De confessoribus

Emati. a **E**t miserunt legationem post illi di. **N**olum hunc regnare super nos. **L**y. q. post ascensionem christi ad celos iudges conati sunt destruere fidem catholicam: in qua incepit regnum christi: quod com-
 plebitur et manifesta-
 bitur in fine mundi.
 b **E**t factum est ut re. ac. regno. scz ad generale iudicium. c **I**ussit vocari ser. su. a. bus dedit pecuniam: ut sciret an-
 tu quis esset ne-
 gotiatus. **L**y. q. oportebit oes ap-
 parere ante iudicem ad reddendam de o-
 bus acceptis ab eo-
 rationem. d **T**e-
 nit autem pm^o di-
 cens: **D**ne mna tua decem mnas
 acq. **L**y. q. tunc ele-
 cti suis meritis secu-
 ri: parati erant astu-
 re iudici. e **E**t
 ait illi: **E**uge ser-
 ue bone: quia in-
 mo. fuisti fidelis.
Ly. q. bona temporalia
 et spiritualia que ha-
 bent in vita presentis:
 modica sunt respec-
 tu bonorum celestium
 que expectant in futura
 vita. f **E**ris po-
 testatez hinc sup
 decem ci. **L**y. i. gau-
 debis de fidelitate
 oim que per doctrinam
 tuam vel exemplum vite
 tue conversi sunt ad
 bonum. g **E**t ait
 ve. d. **D**ne mna
 tua. **B**orra. i. g. fa-
 tua. h **F**ecit an-
 q. mnas: et huic

Ro. 14. b.

S

ait: **E**t tu esto sup **r**e. **B**or. **S**up illos
 q. tua predicatio et v. exemplo tuo pueristi.
 i **E**t ait venit. **L**y. q. lz mali reformi-
 det venire ad conspectum iudicis: tunc oportet
 bit eos ibidem representari. k **D**icens:
Dne: ecce mna
 tua quas habui
 re. i. sudario. **L**y.
Dna reposita in
 sudario: significat
 donum dei a bonis
 operibus ociosum.
 l **T**imuerunt te
Ly. **A**lte timor non
 est nisi pusillanimitas
 bene agendi.
 m **Q**uia ho-
 mo au. es. **L**y. lz
 enim non sitis mite-
 ricordie in iudicio:
 tunc erit ipse rigoris
 et iusticie. n **T**ol-
 lis quod non po. et
 me. quod non se. **L**y.
 ra. q. a placitis eccle-
 sie non solum requirunt
 bona in propria persona
 sed in subditis eorum
 que tenent inducere
 ad bonum. o **D**ic-
 ei: **D**e ore tuo te-
 nu. serue ne. **B**or.
Sulticia magna est
 peccatum. **P**rius accusa-
 re. p **S**ciebas
 quod ego au. se. **B**or.
 si me dix non
 ueras: que cogita-
 tu tibi timore non in-
 cussit: ut scires me
 diligentius queritur.
 q **T**ollens quod
 non po. et me. quod
 non se. **B**or. requirit
 enim deus bona opera
 etiam ab eis que non
 dedit gratiam opera-
 randi: nec tunc deus
 faciendo iniuste agit

a **E**t miserunt legationem post illi dice-
 tes: **N**olum hunc regnare super nos
 b **E**t factum est ut rediret accepto re-
 gno: iussit vocari seruos suos: que
 bis dedit pecuniam: ut scires quantum
 quisque negociatus esset. **T**enit autem primo
 dicens: **D**ne mna tua decem mnas
 e acquisit. **E**t ait illi: **E**uge fue bo-
 ne: quia in modico fuisti fidelis: eris
 potestatem habens super decem civitates. **E**t
 ait venit dicens: **D**ne mna tua se-
 dit quinque mnas. **E**t huic ait: **E**t tu
 esto super quinque civitates. **E**t ait ve-
 nit dicens: **D**ne ecce mna tua quam
 habui repositam in sudario: timui
 enim te: quia homo au. ser. es: tolli quod non
 posuisti: et metis quod non seminasti:
Bic dei: **D**e ore tuo te iudico ser-
 ue nequa: sciebas quia ego homo au-
 ster sum: tolles quod non posui: et metes quod

A qz et si illi nō recipiūt: ipse tñ pat^o fuit dare grāz. a **E**t qre nō de. pe. me. i. dona mea. b **A**d mēā. i. ad lucrū. c **E**t ego ve. i. ad iudiciū p̄dicare. i. ad mortē hois. d **E**t ū vsuris exegissem eam. id est cum lucro.

Et astātib⁹ dixit. **B**or. i. angelis qui deo iudicāti semp assistunt.

Auferte ab illo mna. i. gratiam. g **E**t date illi q decē mnas habet. **B**or. **A**uget enī gratia i eo qui in ea laborat.

Auctor compēdij theolo. veri. libro iij. ca. vij. sic dicit. **N**e autē aliq̄d bona pereat: illa bona opera q̄s pecando mortificat: alijs saluandis dābunt: sicut qñ cor porali morte quis morit: fratres r p̄pinq̄ i bonis succedunt. **U**nde dicit. **S**i composita uerit quasi terram argentū: et sicut lutum p̄parauit ve stimēta: p̄parabit quidē: sed iust⁹ vestietur illis: r argētum innocēs diuidet. b **E**t illi dixerūt. scz angelii. i. **D**ne decē mnas habet. q̄si dice. i. satis habet.

Dico aut. vobis: qz omni habenti. **B**or. r illo bñ v̄cti. i. **D**abit. i. incrementū ei⁹ qd b3. m **E**t abundabit. i. i futuro: qz p̄m ap̄m. **D**cul nō vidit: nec aur̄ au. nec in

cor: hois ascēdit q̄ parauit deus diligē. se. n **A**b eo autē q nō habet. scz vsū doni collati: sic ille piger seru⁹ fuit. o **E**t quod habet. i. ipsum donū. p **A**ufertur ab eo. **B**or. **D**are habētī fuit misericordie: auferre nō habētī iusticie.

Dabit r abundabit: ab eo autē q nō habet. i. donū scie vs̄ grē. s̄ patet in postilla. s̄ in dā natione: vbi nec scia nec sapia aut ratio erit.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

cor: hois ascēdit q̄ parauit deus diligē. se. n **A**b eo autē q nō habet. scz vsū doni collati: sic ille piger seru⁹ fuit. o **E**t quod habet. i. ipsum donū. p **A**ufertur ab eo. **B**or. **D**are habētī fuit misericordie: auferre nō habētī iusticie.

Dabit r abundabit: ab eo autē q nō habet. i. donū scie vs̄ grē. s̄ patet in postilla. s̄ in dā natione: vbi nec scia nec sapia aut ratio erit.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Domo Postilla
quidā p̄gre p̄si. rē.
Bat. xxv. **H**isto-
riā huius enange-
lij locutus est dñs
iesus christus **A**n-
no ei⁹. xxv. ij. ka-
len. apul. feria. iij.
luna. xij. inditi. vj.
In initium illius
euāgelij scribit san-
ctus **M**attheus i
eodē ca. p̄ christus
dixit discipulis su-
is: **V**igilate: quia
nescitis diem neq̄
horā. **T**unc statim
sequit euangel. bo-
diernum. q **C**hō
qdā p̄gre p̄fici
scēs. **L**y. **H**ō ille
est iesus christus: q̄
quis p̄m diuinita-
tē nō possit p̄fici
de loco ad locū: qz
sic ē vbiq̄: sed p̄m
humanā naturam
p̄gre profectus
est quādo ascendit
in celū. r **C**lo-
cauit seruos su-
os. **B**orra. reducē
do eos i esse natu-
rē. s **E**t tradi-
dit ill bona sua.
Ly. i. bona nature
bona grē bona cō-

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Aliud Euāgelij de Cōfessione. **M**at. xxv. a. q̄si circa me.

Job. 27.

1. Co. 2.

De Confessoribus

Ea **E**ryni dedit
quinq; talēta / alij
duo / alij xō vnu
vntuūq; fm p.
vir. et pfe. e sta
tim. qz chūst^o fm
humanitatē muta
uit locū / cglā ascen
dēs. **b** **A**bijt
autē q; quinq; ta
ac. z ope. ēi eis:
et lu. **E** alia quin
q; **L**y. qz ista talē
ta multiplicauit bñ
vrēdo p̄dicis bo
nis ad sui pfectio
nē et p̄mi edifica
tionē. **c** **S**ilr q;
duo accepit. i.
alij ex p̄dicis do
nis. **d** **L**ucra
tus ē alia duo.
Bor. Et attendit il
lud lucrū i merito
quo ad ser: z i edifi
catione quo ad p̄
mū: et sic duplicat
bonum acceptum.
e **Q**ui autem
vnu accepit:
ab. z fodit in ter
rā z absco. pecu
niā dñi sui. **L**y.
Se absco dit i trā:
q; p̄dicis donis vtrū
ad mundi gloriā z
male lucz seu q̄stū
f **P**ost multū
xō t̄pis. **L**y. qz lō
gū t̄pis ē ab ascēso
ne chūstⁱ ad celum
vsq; ad aduentum
eius ad iudicium.
g **V**enit dñs.
Bor. p seipm nō p
vicariū. **h** **I**llo
rū seruoꝝ. quib^o
bona sua cōmisit.
i **E**t po. rōnē

a sua: **E**t vni dedit quinq; talēta:
i. voluntatē z intellectū. **g** i. intellectū t̄m.
alij autē duo: alij vō vnu: vnicui
qz nō imponit vltra posse. **g** ad celum.
q; fm ppriā virtutē: z pfect^o ē sta
b tum. **A**bijt autē q; quinq; talēta acce
qz coꝛcendo quinq; sensus: z eis bñ vrēdo. **g** qz multū lucratur re
perat: z opat^o ē i eis: et lucrat^o est
renādo malos mortu. **g** p̄ intelligentiam et vo
luntatem sanctam.
c alia quinq;. **S**ilr q; duo accepit: lu
i. intellectū de futuro.
e crat^o ē alia duo. **Q**ui autē vnu ac
qz exposuit totū in lucra terrene conuersationis:
hoc est: multū habuit de sciētia: et si nihil boni
operis: licet multū puerit et mali operis de quo
cogitabat quonidie.
cepit: abijt z fodit i trā: z absco
qz in die iudicij.
f dit pecuniā dñi sui. **P**ost multū
qz iudex vinorum et mortuoz.
g vō t̄pis vēnit dñs illōꝝ seruoꝝ:
qz compositum.
i z p̄sūt rōnē cū eis. **E**t accēdēs
qz s̄q; domino
qui quinq; talēta accepit: obtulit
qz que lucratus fuit.
alia quinq; talēta dicēs: **D**ñe quinq;
qz i. sensus meos exposui i bonis opibus.
talēta tradidisti mihi: ecce alia quinq;
q; sup lucrat^o sū. **A**it illi dñs **E**u
qz parua fecisti respectu e.
ge serue bone z fidel: qz sup p̄m
qz id est bona infinita.
ca fuisti fidel: sup̄ra multa te p̄sti
qz hoc est multa bona.
tuā: i trā igaudiū dñi tui. **A**ccēs
qz a domino.
sit autē z qui duo talēta accepit: z
ait: **D**ñe duo talēta tradidisti mi
qz id est habuit doctrinam z vitam.
hi: ecce alia duo lucrāt^o sū. **A**it
illi dñs eius: **E**uge serue bone z a

cū eis. vñ. **R**edde
rōnez villicationis
tue. **L**y. qz tunc di
stricte epiget rōnez
de bonis ab eo col
lat. **k** **E**t acce
dens q; quinq; tē.
ecce a. quin. lu.
sum. **B**or. i. multi
plicata sūt merita
ex gratia tuaz vsq;
liberi arbitrij.
l **E**uge serue
bo. z si. q̄res in lu
is actib^o dñi glām
et nō ppriā laudē.
m **O**nia sup
pau. sū. fidelis.
Ly. oia bona i bac
vita homi collata
pauca sūt respectu
bonoꝝ glorie.
n **S**up̄ra mul
ta te cōstitū. q;
i celo p̄seri boi do
nū i fuitū. **o** **I**n
tra i gaudiū dñi
tui. **B**or. vt sit ex
oi pte gaudiū: sur
sū ex visio dei: de
oꝝū ex p̄sideratōe
iferi: iteri^o ex glia
cōscie: exteri^o ex de
core ois creature.
p **A**ccessit autē
z qui d. tē. duo
lu. sū. **B**or. dupli
cando bona. i. bo
nū sapientie a me
diffūdedo i primū
p̄ dñi p̄dicatōis:
bonū opationis a
me diffūdedo i pri
mū p̄ exemplū edu
ficatōis. **q** **A**it
illi dñs tē. gau.
dij tui. de q; dicit
Bern. i li. de p̄side
ratione. **Q**ual p̄

Atas tūc erit splendor aīarū: qñ solis splendorē habebit lux corporū. Nulla em̄ tristitia/ nulla angustia/ nullus dolor/ null' q' mor/ null' ibi labor/ nulla mors: sed ppe tua sanitas semper ibi perseverabit.

domicilio delectant: veniens cū sentētia dei angel' mortis p̄fodit corpus: et aīam violēter auellit. Sic autē iuste q' qñ in exilio sunt ibi: veniēte sentētia nō p̄fodiunt: sed reuertuntur gaudētes. e. **I**deo et

Postilla.

Ute quia nescit qua hora dñs vester rē. Dat. xiiii. Nec verba sancti euan. locut' ē dñs Iesus christus anno eius xxxii. xi. kal. Aprilis. feria. iij. luna. xij. in di. vi. An̄ in iūctū ill' euāg. scribit sanct' **M**atth' i eo. ca. **E**glum et terra transibūt: v̄ba autē mea nō transibūt. Sic sequit' euan. bodi. a. **V**igilate qz nescitis q hora dñs vester v̄tur' sit. **B**or. scz ad mortē cuiuslibet hoīs. **U**n̄ dic. **M**escit homo finem suum rē. **I**llud autē scitote/ qñ si sciret paterfa. qua hora fur v̄ret: **B**or. i. mor' qui dicit' fur. ppter iproisum aduentum. **U**nde dicitur. **N**e niam tibi rāq' fur. **V**igila. vtiqz. ne in peccato mortali morerē. qz mors p̄ctōz p̄fima. **E**t non sineret' p̄fo. **D**omū suā. **B**or. i. cō violentia animā a corpore extrahit: sed sp̄te exiret. **U**n̄ **L**ibry. **U**n̄ sic peccatrices in corpore qñ in p̄prio

fidet: qz supra pauca fuisse fidelis: supra multa te cōstituā: intra in gaudiū domini tui.

Aliud euāge. de Cōfessorib' **M**atth. xxiii. d. circa finem.

In illo tēpore: **V**i. i. e. dil. i. **V**igilate

qz nescit q hora dñs

v̄r v̄turus sit. **I**llud autē scitote: qñ si sciret p̄famulias q hora fur

veniret: vigilaret vtiqz: r nō sineret perfodi domū suam. **I**deo r

vos estote parati: qz nescit qua hora filius hominis v̄turus est.

Quis putas est fidelis seruus et prudēs: quē cōstituit dñs sup familiā suā: vt dēt illis cibū in tēpore.

Beat' ille seruus quē cum inuenerit dñs ei' inuenerit sic facientē. **A**men dico vobis: sup oīa bona sua constituet eum.

vos estote parati. i. sine macula cordis: **Q**uia nescitis q hora filius ho. ven. est. **B**or. i. ad iudiciū p̄ticulare i morte. **Q**uis putas est fide. seruus r v̄r. quē consti. dñs sup fa. suā. scz officij sui susce. ptione. **U**t det illis cibū in tpe. **B**or. triplicē cibū verbi. exēpl' et tēp̄alis subsidij. **U**n̄ **L**y. vt det illis cibū i tpe. i. auxiliū ad qd' q̄libz te nef. **U**n̄. **C**uilibet mādauit de' de. p̄rio suo. **B**eat' ille ser. quē cū v̄. dñs eius **L**y. q̄rēs in morte rationē sui seruitij. **I**nuenerit sic fa. **L**y. i. i actibus charitat' se exerceat: qz p talia merec' et̄nas b̄ctitudinē. **A**me' dico vo. su. oīa bona i. cō. est. qz beatitudo ē stat' oīm bonoz aggregatiōne p̄cept' vt dicit' in li. de consola. p̄bie. **B**or. **B**ona p̄ntia sūt p̄ticularia r im

perfecta: sed bona cōlestia sunt bona cōia et p̄fecta: nūc ex pte cognoscim' et ex pte diligimus: sed tunc in futuro perfecte rē.

Eccl. 9. c.

Apo. 5. a

Eccl. 17. b

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

A tū: scz in iudicio. **C**ribūt angeli z
sepa. ma. de me. iu. z mit. eos in ca/
minū ignis: ibi erit flet⁹ z strid⁹ dētū
flet⁹ scz apē ardorē
z stridor dētū apē
frigus. **C** In/
tellerist⁹ hec oia
Ly. q. d. ad vos p/
tinet intelligere q
alios debetis doce
re viam salutis.
C Dicūt ei: eti
am. **A**it il. **I**deo
ois scriba. **A**nde
Aug. **A**pli sūt scri
bē et notariū cū istū
verbū dei designā
tes in tabulis cor
dis. **D** **D**octus
i. litterar⁹. **C** In
regno celoꝝ. i. in
ecclesia militante.
C Simile ē ho
mi patrifamili.

B **L**yr. sicut paterfa
milias habet pasce
re filios pane cor
porali: sic iste pui
los fidei pane spiri
tuali. **C** Qui p
fert de thesauro
suo. **L**y. id ē de sci
entia i corde absco
dita. **C** Noua
z vetera. id est au
ctoꝝitates z pces
sus veteris z noui
testamenti.

Cribūt angeli z
sepa. ma. de me. iu. z mit. eos in ca/
minū ignis: ibi erit flet⁹ z strid⁹ dētū
flet⁹ scz apē ardorē
z stridor dētū apē
frigus. **C** In/
tellerist⁹ hec oia
Ly. q. d. ad vos p/
tinet intelligere q
alios debetis doce
re viam salutis.
C Dicūt ei: eti
am. **A**it il. **I**deo
ois scriba. **A**nde
Aug. **A**pli sūt scri
bē et notariū cū istū
verbū dei designā
tes in tabulis cor
dis. **D** **D**octus
i. litterar⁹. **C** In
regno celoꝝ. i. in
ecclesia militante.
C Simile ē ho
mi patrifamili.
Lyr. sicut paterfa
milias habet pasce
re filios pane cor
porali: sic iste pui
los fidei pane spiri
tuali. **C** Qui p
fert de thesauro
suo. **L**y. id ē de sci
entia i corde absco
dita. **C** Noua
z vetera. id est au
ctoꝝitates z pces
sus veteris z noui
testamenti.

In illo
tempore:
Dixit ie. di. s.
parabolā hāc
Simile est re
gnū celoꝝ de
cem virginib⁹
que accipiētes lampades suas:

euangelū scribit sanct⁹ **M**att⁹ in. xxiij.
ca. Si enim malus seruus dixerit in cor/
de suo: morā facit domin⁹ meus venire: z
ceperit peutare cō/
seruos suos: mādu
cet autē z bibat cū
ebrijs: veniet dñs
serui ill⁹ in die qua
non sperat: z hora
quā ignorat: et di
uidet eū. i. separan
do aiām a corpore
in morte ipi⁹: ptes
et⁹ ponet cū hypo
crit⁹. i. cū falsis chri
stianis: separando
eū a beatis: z pūn
gēdo ipm cū dāna
tis. **I**bi erit flet⁹ et
stridor dētū. **T**ūc
stati seqt⁹ euā. hō. d.
C Sile ē re. cgl.
Ly. i. ecclesia militā
tū ad statū contē
platiū. **C** De.
xgi. i. pteplatiuis
Ly. **D**gnitas em si
gnificat vitā contē
platiū: qz sicut ca
stitas eleuat mentē
a carnalibus: et di
sponit intellectum
ad cōtēplationē ve
ritat⁹: sic ecōtrario
luxuria depmit mē
tē: z causat hebetu
dinem intellect⁹: z
sic reddit hominez
qñ bestialem. **P**ro
pter quod dicūt. **J**.
Ethico. **V**ita volu
ptuosa vocat⁹ vita
pecudū. **C** Que
accipiētes lam
pades suas. **B**o
ra. **A**ceptio lam
padum est ostētio
operum vt sint al
is in exemplum.

Postilla

Simile ē
regnum
celoꝝ de
cem virgi
ni. **M**att. xv.
Distoria hui⁹ euā
gelij facta est anno
christi. xxxij. xj. ka
leñ. aplis. feria. iij.
luna. xij. iudicio. vj
Ante initioꝝ illius

De Virginibus

Ea **C**erierunt obuiam sponso. id est christo. **b** **C**erierunt sponso. id est ecclesie. **c** **Q**uinq; aut ex eis erant fatue: et qui. prud. **z** y. **A**rgines em prudetes sunt prepla-
tium seu religiosi: qui opa sua bona ad fine
debita ordinat: scz
pncipaliter ad glo-
ria dei et ad salute
ppria et ad edifica-
tionem primi: et co-
trario fatue y gines
dicunt q; ppria glia
et fauore hoim que-
runt in suis bonis
opibus. Et merito
dicunt fatue y gines
q; bona opa sua p-
dunt propter dese-
ctu teatios recte.
d **S**z qui. fa.
accep. lampadi.
Hor. i. opibus de
genere bonorum.
e **N**o sumpse-
oleu secum. in q; si-
gnatur charitas: si-
cut enim oleum na-
tat super omnes li-
qres: sic charitas
sup oes virtutes.
f **P**rudentes
vero accepe. ole-
um secum in va-
sis suis. id est cha-
ritate. **g** **L**um
lampa. i. cu operi-
bus suis: qst. di. ex
charitate pfece-
runt opera sua bona.
h **H**ora autē
faciere spon. dor-
mies et dormie.
Hora ista est occur-
sus xpi ab ascensione christi vsq; ad die
iudicii: qd tepus. ppter lo-
gitudinē vocat
mora. Jam em durauit p
mille quadrin-
gentos et nonaginta septem
annos: et rest-
duū ē nobis incertū. In hoc
autē tepore
interuallo moriunt oēs hoies
tā boni q; mali: q; quidē mors
designat hic per dor-
mitionē: q; ita facili-
ter excitabunt a mor-
te p christū ad iudiciū
venientes: sicut ho-
mo excitat alium hominem
dormientem. **i** **M**edia autē nocte. **z** y. non intel-
ligit per hoc q; iudiciū
extremum sic celebrādū ē
nocte: s; de die: vnde
Apl's: Dies domini
nō declarabit rē.
Sed quia tempus
iudicii est nobis oc-
cultum: ideo hic si-
gnatur per mediā
noctem: quia illa q;
fiunt media nocte
sunt host' occulta.
k **C**lamor fa-
ctus est. **z** y. id
est vox christi vel
angeloz ad vocan-
dū mortuos ad iu-
diciū. **l** **T**unc
surrexerunt omnes
virgines ille. **z** y.
ra. quia omnes re-
surgent boni et ma-
li vt appareant in
iudicio christi.
m **E**t ornauerunt
lampades suas. **z** y.
id est cogitauerunt
opera sua: pro
quibus remunerati-
onē expectabāt.
Unde Gregorius.
Ornat lampades:
quia apud se opera
sua numerant: pro
quibus eternā bea-
titudinē recipere
sperauerunt. **n** **F**atue autē. i. virgines.
o **S**apientibus dixerunt: date
nobis de oleo vestro. **z** y. ista peti-
tio vana et responsio
negatiua: signant q;
nullus poterit ad aliū
quantūcumq; iustū
recurrere. p auxilio: nec aliq;
quātūcumq;

A iustus poterit aliu iuare: sed sibi soli sufficit iusticia sua. An Hieron. In futuro vnusquisq; p operibus suis mercedem accipiet: nec possunt in die iudicii alioz virtutes alioz vitia subleuare: et hoc est quod

sed quid prodest ore inuocare si opere neges? **A**t ille respd. ait. Amen dico vo. nescio vos. **L**yra. scz noticia ap probationis: qua soli electi a deo cognoscuntur. **I** **V**igilate itaq; hora.

subditur. **A** **M**e forte no suffici. no. z vo. ite po. ad vende. z emite vo. **A**n Amb. Tendunt oleu qui adulado anias in errorem mittunt. **A**n ppheta dicit.

[¶] dubiu est an cōsuetū nostra an sufficiat nobis quia quilibet tm iusticia sua saluabit.

Ds. 140b **O**leum aute pccatoris no impinguet caput meum zc. **B** **D**um autem irent emere venit sponsus.

A **n**e forte non sufficiat nobis z vo [¶] magis. [¶] adulatores qui oleū vēdunt: vel sacerdotes qui dant penitentia.

Ly. id est christus ad remunerationē bonorum. **E**t que parate erāt **L**y. per bona opera in charitate facta. **I**ntra.

Bis: ite poti⁹ ad vedētes et emite [¶] i. vū vellent penitere

Et clausa est ianua. **B**ora. **I**anua inquit misericordie ad indulgēdum: que in omib; bus aperit: ianua glorie ad intrandū que modo omnib; pgnitentibus reseratur. **H**ouis-

Vobis. **B**ū autē irent emere: venit sponsus: z que parate erāt in-

Houisime. id est nimis tarde. **V**eniunt z reliquę d; gines dicentes: **D**ñe dñe aperi nobis. **L**y. Per hoc q; vocant eum dñm: signat q; crederūt in christū:

[¶] ita q; nulla est penitentia post mortem.

[¶] i. nimis tarde ad penitentia: q; corde cōfiteñt reliquę virgines dicētes: **B**oni dñm. [¶] ore similiter.

Ne domie aperi nobis. **A**t illē re- [¶] mine addatur: quod est opere dñm imitari.

Spondens ait. **A**mē dico vobis [¶] concludit et hortatur.

Nescio vos. **V**igilate itaq; q; nescitis diem neq; horam.

In festo corporis christi **E**uāgelij. **J**oan. VI. e. circa mediū.

In illo tēpo re. **D**ixit iesus turbis iudeorum: **E**go sum [¶] quia solum abar viuos grata. **P**anis viu⁹

scilicet anteq; veniat sponsus. **Q**uia nescitis dies neq; horam. scilicet modis vestre.

Ego sum [¶] Posilla **P**a. VI. qui de celo de. **J**oan. vi. **H**ęc verba facti euāgelij de seipso locutus est dominus iesus christus anno eius **M**CCXVI. kalendas **M**aij. feria. iij. luna. xliij. inditio. v. **A**nte incitū illius euāgelij scribit sanctus **J**oānes in eo dē ea. q; iudei murmurabāt de illo q; christus dixit. **E**go sum panis viu⁹ qui de celo descēdi. **E**t dicebāt. **N**ōne hic ē iesus fili⁹ ioseph: cui⁹ nos nouimus p̄z z m̄z? **A**ud ergo dicit hic: q; de celo descēdit? **R**ñdicit eis iesus z dixit **N**olite murmura re inicē: nemo pōt venire ad me: nisi p̄ q; misit me traherit illū. **T**unc post modū seq̄t euā. **H**o. **E**go sum **P**a. VI. **T**ho. viuificās comedentem. **I**ste enim cibus siue panis in manducantē

In Festo Corporis Christi

Enō conuertit: sed eū in se cōuertit: sicut dicitur de sctō Augustino. Nec tu me mutabis in te sicut cibū carnis tuę: sed tu mutaberis in me. **¶ Qui de celo descē.** Tho. vt essem panis hoīm qui erā panis

nem filij hominis. **¶ Zyra.** Sicut em̄ in vita corporali cibus est necessarius ad vitā cōseruādā: ita in vita sp̄ali hoc sacramentum est necessariū: qz est vitę sp̄alis cōseruatiū: qz sicut baptisimus est que-

ps. 77. angeloz. vñ. Pa-
nē angeloz mādu-
cauit hō. **¶** **S**i
ās mādu. et hoc
pa. vi. i eter. ipā-
ti p grāz / r i futuro
p glōriā. **¶** **E**t
panis quez ego
da. caro mea est
p mū. vi. Tho.
Bñ die. p mūdi vi-
ta: qz vtilitas hui⁹
sacramēti ē nō solū
ip̄s sumētis r cele-
brātis / sed cōis to-
ti ecclie: qd nō pri-
git i alijs sacramē-
tis. **¶** **M**ā baptisim⁹
solū pdest suscipiē-
ti: eucharistia pō nō
solū celebrātī / sed
etiā oibus p qbus
orat: et qui sunt de
corpe ecclesie: siue
sint viui / siue defū-
cti. Et ratio ē: qz in
alijs sacramēt. dei
nef p̄tus et effica-
cia p̄bi incarnatī: h
aut p̄tinet ip̄e chri-
stus sōs et plenitu-
do sc̄itat: r iō pl⁹
ertēdit se p̄t eius.
¶ **L**itigabant
ergo iudei ad in-
uicē dicē. **¶** **Q**uō
hic pōt nō. rē.
Thoñ. Litigatio
erat de hī q carnē

¶ **Q**ui de celo descēdi: **¶** **S**i quis mā
dūcauerit ex hoc pane: viuet in
eternū. **¶** **E**t panis quez ego dabo
caro mea ē p mundi vita. **¶** **L**itigā-
bāt ergo iudei ad inuicē dicētes:
¶ **Q**uō pōt hic dare nobis carnē
suā ad māducandū: **¶** **D**ixit ergo
eis iesus. **¶** **A**mē amē dico vobis:
nisi māducaueritis carnē filij ho-
minis / **¶** **E**t biberitis sanguinē ei⁹:
nō habebitis vitā in vobis. **¶** **Q**ui
māducat meā carnē et bibit meū
sanguinē: habet vitā etnā. **¶** **E**t ego
resuscitabo eū in nouissimo die.

dā regeneratio spi-
ritualis: ita eucha-
ristia est quedā spi-
ritualis nutritio.
¶ **E**t biberitis
sanguinē ei⁹: nō ha-
be. vitā i vobis
Ly. nō est intelligē-
dū q hoc sacrame-
tum sub vtraq spe-
cie fidelib⁹ sit exhi-
bendū: sed em̄ hoc
modo a sacerdoti-
bus ē sumēdū: licet
em̄ in primitiua ec-
clesia populus sō
vtraq specie cōica-
ret: tñ postmodū p
uide ordinatū ē vt
ppls nō cōmūicet
sub specie vini: p
pter piculū effusio-
nis: r etiā qz p̄m be-
atū Tho. de acqui-
no i. iij. distin. r. p
pter naturalē con-
comitantiam: sub
vtraq specie / soli-
cet panis et vini ē
totus christus: et
go qui cōmunicat
corpori / cōmuni-
cat et sanguini: cū
sō vtraq specie to-
tus christus p̄tine-
tur. s. p̄m corpus r
animā et deitatē.
¶ **Q**ui mādu-
cat meā carnē r

suam panem dixerat: intelligebant em̄ q
caro sit dentibus laceranda: et ideo repu-
tabant hoc impossibile et inconueniens.
¶ **D**ixit ergo eis iesus: Amē amē
dico vobis: nisi māducaueritis car-

bibit meū sanguinem. supple digne.
¶ **H**abet vitā etnā. **¶** **L**y. qz habet
deū inhabitantē. qui est vera vita eterna.
¶ **E**t ego resusci. eū in nouis. die.
Tho. quantū ad gloriā corporis.

Dixit martha ad iesuz: Do-
 m in e si fuisses hic etc. Joā-
 nis. ij. Historia huius euāgelii
 facta ē anno christi. xxxij. v. id
 martij. feria. vj. luna. .inditide. vj. Ante
 inicitū illius euāge-
 lij scribit scūs Joā-
 nes in eodē cap. q
 christus dixit disci-
 pulis suis: Lazarus
 mortuus est: et gau-
 deo. ppter vos ut
 credatis: qz nō erā
 ibi: sed eam ad eū.
 Venit itaqz iesuz
 et inuenit eū quatuor
 dies in monumen-
 to habere etc. Tūc
 seqt euāg. hodie.
Dixit mar-
 ad ie. Dñe si fu-
 isse hic fra. me-
 nō fuisset mortu-
 us. Thō. q. di. Tu es
 fōs vite: ergo mos
 nō habuisset locus
 in presentia tua.
Sed et nunc
 scio. licet frat me-
 sit mortu- et sepul-
 t: fide certa teneo.
Quia scū qz
 poposce. a deo
 da. ti. de. q. d. po-
 teras repellendo
 mortē vitā cōserua-
 re: potes et vitā p-
 ditā restaurare. vñ
 Aug. Mō dixit ro-
 go te resuscites fra-
 trē meū: nō em scie-
 bat si resurgere fra-
 tri suo vitē erit.
Dicit ei iesus.
 Resurget fra. tu-
 us. et y. s. illa intel-
 lexit hoc de resurre-
 ctōe futura in fine
 mūdi: ideo sequit.

Nil
 flo tpe:
 s virgo
 Dixit mar-
 thā ad iesū:
 Dñe si fuisset
 hic: fra-
 ter meus non fuisset mortuus.

Sed et nunc scio: quia quecun-
 qz poposceris a deo dabit tibi de-
 us. Dicit ei iesus: Resurget frat-
 er tuus. Dicit ei martha: Scio qz
 resurget in resurrectione in nouissi-
 mo die. Dicit ei iesus: Ego sum
 resurrectio et vita: qui credit in me
 etiam si mortuus fuerit: uiuet. Et
 omnis qui uiuit et credit in me: non
 morietur in eternū. Credis hoc?
 Dicit illi: Quis dōmine: ego credi-
 di: qz tu es christus filius dei uiui:
 qui in hunc mundum uenisti.

Dicit ei martha: scio qz resurg.
 in resur. in no. die. Thō. q. d. scio resur-
 rectionē generalē oim hoim futurā: et nē-
 scio utrū de illa generali loqueris: uel de
 speciali fratris mei: sciebat aut de doctri-
 na christi: quia sūm
 Thō. a christo de
 illa generali resur-
 rectione audiuit: uel
 etiā quia ex scriptu-
 ris legis et ppheta-
 rā d illa resurrecti-
 one edocta fuerat.
Dicit ei iesus:
 Ego sum resur. et
 vita. id ē causa re-
 surrectionis qz ad
 animā. **Q**ui
 credit in me. qz sū
 vita. **C**redis si
 mortu- fuerit. i.
 p peccatū in ania.
Uiuet. scz vi-
 ta gratie in p̄senti.
Et ois qz ui-
 uit et credit in me:
 nō morietur i eter.
 Thō. Et si morietur
 morte corporis qz ē
 mors naturę: si ta-
 men morte eternat-
 qz est mors gehēne.
Credis hoc.
 Aug. Christus sci-
 ens fidē ip̄si: cōfesi-
 onē ei- requirit: et
 hoc ad meritū salu-
 tis. vñ: Corde cre-
 dit ad iusticiā: ore
 aut p̄fessio fit ad sa-
 lutem. **A**it il-
 li: Utiqz do. sup-
 ple omnia credo.
Ego cred. qz
 tu es christ. etc. et y-
 ra. scz naturalis.
Qui in hūc
 mū. ue. scz p car-
 nis assumptionē.

Ro. 10. b.

Pro defunctis

Postilla

Amen dicitur de
co vob
qz ve
nit hora et nunc
est. Joā. v. Hec et
sequētia euangelia
iuxta historias suas
dicta sunt a domi
no iesu christo āno
eius. xxxij. viij. ka
lendas Maij. feria
iij. Iana. xxiij. indi
tide. v. Ante initium
illius euangelij scri
bit sanctus Iohannes
in eo. ca. q. ipse pa
ter diligit filium: et
oia demonstrat ei q
ipse facit: et maiora
his demonstrabit ei
opa: et vos mirami
pre magnitudie. q.
d. vos miramini qz
sanauit paralyticuz
qui habuit triginta
octo annos in infir
mitate sua: sed ma
iora faciam: qz su
scitabo mortuos.
Tūc postmodū se
quit euangeliū ho
diernū. a. **A**men
dicitur de. vo. quia
ve. ho. si fine mā
di. b. **E**t nūc ē
sez etiā in presenti.
c. **Q**ui mortui
audi. vo. si. dei.
Ly. qz ad vocē filij
aliq in pāti sūt resu

Lu. 7. c. scitatur: ut filij videt
Dat. 9. c. et filia archisynago
gi: et etiā Lazarus:
sed i futuro et i fine
mūdi omnes resur
gēt: et transibūt de
morte ad vitā. In
1. Co. 15. 6 de aplus: Omnes

**Aliud euangeliū p defunctis
Joānis. V. d. quasi circa mediū.**

Nil tem
pore. Dixit
Iesus di
sci pulis su
is: Amen
amen dico
vobis: quia
venit hora

minata pro resurrectione carnis in nouissimo: et
nūc est pro resurrectione mentis in vitam gratie.
excitante a

Et nūc est qm mortui audient vo
cem filij dei: et qui audierint viuēt:
Sicut enim pater habet vitam in
semetipso: sic dedit et filio vitam

**habere in semetipso: et potestatem
dedit ei iudicium facere: quia fili
us hominis est.** Nolite mirari
hoc: quia venit hora in qua om
nes qui in monumentis sunt au
dient vocem eius. Et procedent
qui bona fecerunt in resurrectionē
vitę: qui vero malā egerunt in re
surrectionem iudicij.

quidē resurgemus
d. **S**icut enim
pater habet vitam in se.
Et sic dedit et
filio vitam habere
in semetipso. p. et
sentiam: et in b. chri
stus ondit equitate
sui cū pfe. **E**t
potest. dedit ei
iudiciū facere. i.
in quantum homo.
g. **Q**uia filius
hominis est. Ly.
ra. scilicet ab omni
bus visibilis in iu
dicio bonis et mal.
b. **N**olite mi
rari hoc: qz ve.
hora in qua oēs
sūt in monumentis
audiēt vocem eius.
hoc fiet in resurrectione om
nium hominū quā
do omnes resurgent
ad vocem eius: id
est ad imperiū ei.
vnde dicitur: Da
bit em̄ voci sue vo
cē virtutē. **E**t
precedent ā bona
fecerūt in resur
rectio. Ly. hoc ad
dit ad denotandum
qz fides sine opibus
nō sufficit ad salutē
k. **Q**ui vō ma
lā egerūt. Tho. i.
malā acta per pgni
tentiā nō emēdauē
rūt. **E**t in resur
rectio. iudi. id est
in eternā dānatio
nem. vnde dicitur:
Ibunt hi in suppli
ciū eternū: iusti autē
in vitam eternam.

A Postilla
Sicut ei pr susci-
 tat mor-
 tuos et
 uiuif. sic xpius
 rē. Joā. v. An in-
 nū illius euangeliū
 scribit sanct⁹ Joā-
 nes in eodē capi. q
 iesus sanauit quen-
 dā infirmū qui ha-
 buit triginta octo an-
 nos in infirmitate
 sua: ppter ea perse-
 quebatur eū iudēi:
 quia hoc faciebat.
 Iesus autē respō-
 dit: Pater me⁹ vs-
 q̄ modo operatur
 z ergo operor: pro-
 pterea ergo magz
 querebant eum iu-
 dei iterficere: quia
 nō solum solvebat
 sabbatū: sed et pa-
 trē suū dicebat deū
 eq̄lē se facies deo.
 Tūc postmodū se
 quif euāge. hodi-
 a **S**icut enim
 pater susci. mor-
 tuos z uiuificat
 Ly. qd ē diuine di-
 tatis. b **S**ic et
 filius q̄s uult ui-
 uif. s. p potētā ei
 equalē. vñ: Domi-
 nus mortificat z ui-
 uificat rē. Et alibi.
 Ego occidā z ego
 uiuere faciam.
 c **M**es em̄ pa-
 ter iudi. quēq̄.
 Ly. scz seozum a
 filio: cū sit eoz vna
 opatio. d **S**ed
 oīe iudi. de st.
 vñ dicit. Ipe ē qui
 p̄stitit⁹ ē a deo iu-

Aliud Euangelium pro de-
 functis. Joannis. V. d. circa me-
 dium.

In illo tēpe:
 Dixit iesus discipu-
 lis suis et turbis iu-
 deoz. Sicut em̄ pa-

ter suscitatur mortuos et uiuificat:

sic et filius vult uiuificat. **M**es q̄s

em̄ pater iudicat quēq̄: sed omne

iudiciū dedit filio: vt omēs ho-

norificent filiū sicut honorificat

pater. Qui nō honorificat filiū:

nō honorificat patrem qui misit

illū. Amen amē dico vobis: qz

qui verbū meū audit et credit ei

qui me misit: habet vitā eternā.

Et in iudiciū nō venit: sed trānsit

a morte in vitā.

Aliud Euangelium pro de-
 functis. Joannis. VI. d. in
 medio.

In illo tēpore
 Dixit iesus di. suis:

der viuozū z mor-
 tuoz. **E**t om-
 nes hono. filii
 sicut honori. pa-
 ter z filii sunt equa-
 les in auctoritate
 z potestate: sic de-
 bēt esse equales in
 gloria et honore.
Qui nō ho-
 nori. fili. nō ho-
 nori. pater q̄ misit il-
 los. Ratio quare
 pater uult filiū ho-
 norari: quia honoz
 filiū est honoz patrē
 et econuerso.

Amen amē dico vobis: qz

qui verbū meū audit et credit ei

qui me misit: habet vitā eternā.

Et in iudiciū nō venit: sed trānsit

a morte in vitā.

Amen amē dico vobis: qz

qui verbū meū audit et credit ei

qui me misit: habet vitā eternā.

Et in iudiciū nō venit: sed trānsit

a morte in vitā.

Amen amē dico vobis: qz

qui verbū meū audit et credit ei

qui me misit: habet vitā eternā.

Et in iudiciū nō venit: sed trānsit

a morte in vitā.

Amen amē dico vobis: qz

qui verbū meū audit et credit ei

qui me misit: habet vitā eternā.

Et in iudiciū nō venit: sed trānsit

a morte in vitā.

Amen amē dico vobis: qz

qui verbū meū audit et credit ei

qui me misit: habet vitā eternā.

Et in iudiciū nō venit: sed trānsit

a morte in vitā.

D

O **P**ostilla

O **P**ostilla
 qd dat
 mi. p̄
 ad me
 ve. z r̄ū q̄ venit
 rē. Joā. vj. Ante
 initū illi⁹ euan. di-
 rit iesus di. su. Ego
 sum panis vite: qui
 venit ad me nō esu-
 riet: z qui credit in
 me non sitiet vnq̄.

Pro Defunctis Euangelium

E Tunc sequitur euāgelium illud. a **D**omine quod dat mi. p̄ ad me. ve. per fidē formatā. **H**i fides est fundamentū oīm meritoꝝ. **b** **E**t eū q̄ ve. ad me. **T**ho. i. ad fidē & gratiā meritoꝝ. **c** **N**ō eijciā fo. i. nūn q̄ subtrahā ei gratiā / nec amicitiam meam ab ipso diuidā: dū modo ipse p̄ peccatū gratiam meam nō expellat. **d** **Q**uia descēdi de celo. id ē naturam humanā assumpsit. **e** **N**on ut faciā voluntatem meā: sed voluntatē eius q̄ misit me. **T**ho. mas. Ecce per omnia voluntatem humanā subiecit voluntati diuine. **En** de dicit: **N**ō mea voluntas / sed tua fiat. **f** **H**ec est autem voluntas eius q̄ misit me patris: ut omne quod dedit mihi non perdat ex eo: sed resuscitet illud in nouissimo die. **H**ec est autem voluntas patris mei qui me misit: ut oīs q̄ videt filiū et credit in eū: habeat vitam eternā. **E**t ego resuscitabo eum in nouissimo die.

¶ **T**us aliqñ cadit in peccatū mortale: finaliter tñ resurget. **En** Amb. **C**ertū sum quod deus nullū electoꝝ suozū cadere p̄mitteret: si eum melioꝝe a casu suo resuscitaturū non sensisset. **g** **S**ed resuscitem illud in nouissimo die. **T**homas. scilicet de morte ad gloriosam vitam. **b** **H**ec est autem voluntas patris mei qui me misit: ut oīs qui videt filiū. **T**homas. scilicet passibilem & mortalem: & cum hoc miracula facientem. **i** **E**t credit in eum. id ē adhaeret ei sicut vni dō deo per miracula ductus ad fidem. **k** **H**abeat vitam eter. **Ly.** si p̄loueret: qd̄ est infallibiliter verū in fide finitatis: de quibus christ⁹ hic loquitur. **l** **E**t ego resuscitabo eū t̄c. quo ad corpus: ut simul gaudeat i corpore & aīa.

An. 22. c.
mat. 26. c.

¶ Finit expositio Guillelmi super euangelia & domini / carum & sanctoꝝ per anni circulum collecta: vnacum interliniari glofa cuiusdam / satis notabili: pro minus doctis accommodatissima / terfa: & scholastica iamiam recen ter: ex officina prouidi viri Adam petri de Langēdorff: cuius Basiliensis / impressoria: artis gnari emanata: Anno Millesimo quingētesimo decimo tercio: pridie Kalendas Augusti: Basilea fo: trice: domino aut nostro duce: Cui sit salus & gloria in saecula saeculoꝝ Amen